

ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

ΤΩΝ ΓΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΑ, ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΓΙΑΣ ΓΗΣ,

ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΓΙΑΣ ΠΟΛΕΩΣ ΓΕΡΟΥΣΑΛΗΜ,

Ἐν ἣ καὶ περὶ τῆς ἀρχαίας οἰκοδομῆς τῆς ἐν αὐτῇ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἢ τοῦ
Στάσμιος, καὶ Ὅσιος Ναῦ τῆς τῆ Κυριακῆ ἡμερῶν Ἀναστάσεως, κοινῶς καὶ
λεγομένης τῆς Ἀγίας Τάφου, καὶ τῶν μετὰ αὐτὰ ἀνακαινισμῶν
τοῦ αὐτοῦ κατὰ διαφόρους καιροὺς.

C H R Y S A N T H I

Beatissimi Patriarchæ Hierosolymorum

HISTORIA ET DESCRIPTIO TERRÆ SANCTÆ,

URBISQUE SANCTÆ HIERUSALEM,

In qua & de Veteri, quæ in ea est Ecclesiæ Magnæ ædificatione, Venerandi nempe
ac Divini Templi Ascensionis Domini Nostri, vulgo Sancti Sepulcri nuncupatæ,
deque ipsius postea secundum varia tempora instauratationibus.

E N E T I H Σ I, 1728.

Παρά Ἀμτωρίφ τῶ Βόρτολι.

CON LICENZA DE' SUPERIORI, E PRIVILEGIO.

Ετυπώθησαν δι' ἀναλωμάτων τῶ Παπαγίου Τάφου, ὅθεν καὶ ἐὰν παρήγονται δωρεάν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Γ Ο Ρ Δ Α Τ Ο Σ Χ Ι Ο Σ

ΤΟΤΣ ΕΝΤΕΤΗΜΕΝΟΙΣ ΕΓ΄ ΗΡΑ΄ΤΤΕΝ.

Σον η Ισουλία εις τον των ανδρῶτων ἀλγοχησῶτων , ἡ ἀσά-
των βῶν συμβάλλεται , ἀπασυνατίλῳσα ἡ Σηία , δι-
δῶσα δαδων , ἡ βιβλιότητις εις ἡ ἀσάτῃ και προεκαρη ,
ἡ κοινια ποουσα και ἡ κωνιήσρα ἡ εφημιερα , ἡ κατῃ
τῷ Ηρακλητου του Πλωμιε βῆστων μηδῖ ποτε ἡ ἡ ἡ αὐτῃ
εν τοῖς αὐτοῖς διαμεινῳτῃ , τῷ εφωρέστωρ μὲν ἀπλῶς οἱ
ἡ Ισουλίας συγγραψάμενοι , μάλλιστα διῖ ὄου ἀσχολῶνδιέ-
τες ἡ ἡ μάλλιστα κατῃ τῷ Σιστητικῶν της Φιλοσοφίας μίπος κατῖ αρχαῖς , τελλῶ-
των ὡς ἀξιβῶται , ἡ πολλαῖς ἡς σιωπηλότητας , ἡ διαφῶρας υπολῶφῃς ἐπιδῖ-
χῶμενοι παρεδῶτες , εις ταύτῃλῳ ὡς ἀκαγκαστηρια ἀτῖβῶντων , ἡ ποτῖ γεγο-
νητῃ μῶτου μη ἡσῶται εις λῖσῃς βῆλιαι βυθῆς , ἀλλῖ δῖι κερτοσῶται εις φῶς ,
εις ἀπῆρ ὡς εις ἀρχετυπῆς σικουας , ἡ παραδειγμῶτα ἀτῖβῶνται η ἀσῖφῶν-
τος φῶς , κα βῆσι μίλλῖσῃται , ἡ κα ποδῖηγετηται εις τῷ καλῶν , μὲν βεμῖετῃ μὲν κα-
τῃ τῷ ὄουτα τῷ ἡ ὄσῖτῃς γεγονητῃ , ἀποστομῶμῖν διῖ τῖσῶντῖα δῖλυκῶς .

Γῶτον δῖ της Ισουλίας οὐ μόνον αἱ διαδοχαῖ τῶν Βασιλειῶν , ἡ νῖκα τῷ Βασ-
λέων , ἡ ἀπογραφα Σημῶτα τῷ Στρατηγῶν , ἡ τῶν παρεβῶλῶντων ἀσῖφῶν αἱ κατῃ
καθῶς συμβελλῶνται , ἡ ἀποφῖσῖγμῶτα , ἀλλῖ ἡ ἡ οἰκοδομῶμῶτων ἐκφῶσῃς ,
ἡ ἡ κωνιῶν υἱοτυπῶσῃς , ἡ ἡ διαφῶρες πειρασῶσῃς διαφῶρα κατῖ αὐτῃς συμ-
νησῶμῶτα , ἡ ἀλλῶσῃς , διὰ τῶν ὄποτων ὄου υἱ ὄντων φῆρῶσα ἡ μακρῶ ὄου , ἡ
ἀγνωσῶτα , ἡ κάμῃσι γῶσῖμῶτα , ἡ σαφῖν εις ἡ εφῖμῖσῃς της τῶτων γῶσῖσῃς ,
ἡ ἐπῖσῶσῃς , ἡ μῶσῃσῃς τῷ λῶφῃ διατροπῶσι , ἡ μῶσῃ οἱ ἡ τῶν ἡλλῶων συγ-
γραψάμενοι , ὄου μῶσῃτῃ της Ισουλίας τῶν πολῶν τῶν αὐτῃς συνῖφῶσῃς υἱοσῖσῃσῃς ,
ἡ ἐκασῶσῃσῃσῃ , ἀλλῖ ἡ αὐτῖν η τῶν ὡς ἀλλῶων , ἡ Σῖσῃων ὄουτῃς πῖα γῶμῶτων ἐ-
πῖ Συγγραφῃ , ὄου δῖ ἡ ἡ κῖσῖσῃσῃ κατῖ πῖα γῶμῶτων κατῖ ἀσῖφῶς τῶν Σολομῶσῃων
ἡσῃσῃς ἡ τῶν τῶσῃων της κῖσῖσῃσῃς , ἡ τῖλῳ ἀκῖσῖσῃσῃ τῷ ἡσῃσῃσῃ , φῶσῖσῃ-
πῖλῳ πολυτῖσῃσῃ , ἡ τῶν χῶσῖσῃων κατῖ ὄν ἐκῖσῖσῃσῃ , ἡ ἡ μῶσῃ αὐτῖλῳ , ἀλλῖ
ἡ τῖλῳ υἱτῷ τῷ Ζηροβῶβῖλ τῷ αὐτῖ γῶμῖσῃσῃ ἀκῖσῖσῃσῃ σαφῖσῃσῃ παρεῖσῃσῃσῃ ,
ἡ ὄ .

καὶ ὁ Παμφίλος δ' Εὐσίβιος, καὶ Σωκράτης ὁ Σχολιαστὴς, ἐποῦ ὁμοίως τὴν ὑπό-
 τῆ Ἰσακὸς ἡμεῶν Μεγάλου Βασιλέως Κωνσταντίνου αἰγίρετον τοῦ τῆς Ἀναστασίας τοῦ
 Θεοῦ Λόγου Θεῖου, καὶ ζωπαρόχου Ναυ ἐπί λιπῆ Ἰετρούσαν. οἷς πᾶσιν ἐπόμεινος
 καὶ ὁ Μακαριώτατος, καὶ Σοφροῦτος Πατριάρχης τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ
 (τὸ ἐπὶ οἷς τὸν πατριόθεν Θεῖον, καὶ ἀποσολικὸν βίον, τὸ πρῶτον, τὸ ἦσυχον, τὸ
 ἐν πᾶσιν ἀκίρατον, τὸ ἑρθεῖν, καὶ ἀκλίσις τῶν ἀκραφίῶν τῆς Ἀσσιβίας δογματῶν,
 τὴν εἰς τὴν κατ' ἡμᾶς, καὶ ἐξ σοφίαν μελίτην, καὶ τελειότηα, τὴν ἀπὸ
 τῆς ἀδικήτων περιηγητικῆς ἀκριβῆ πελυμάθειαν, τὴν Ἀρχιερωσὶν πρίπρασον ἐπί-
 μοτον, καὶ τῆ φάλισιν εἰς τὴ λογικὰ τῆ Χρῆσι πρέβασι πημιέλιαν, δὲν εἶπαι τὴ
 παρῆτος ἕργου, ἀλλ' ἰτέρη κατ' αὐτὸ, καὶ τελειότερη τὰ τὴ ἀδηγηθῆ) Κύριος Χρύ-
 σαστος, ὑπερα ἀφ' ἧ μὲ πόνος ἰδρῶτος, καὶ μέχθου ἰδυιθῆ, ἀδοκία Θεοῦ τοῦ
 ἔσπερον πέρει ἐπιδικητικῆς, ἰὰ αἰσικδομονῆ, καὶ ἰὰ αἰσρδύση τὴ πηπικῶα,
 καὶ αἰακαρισμῶ δέοικα μέρη τῆ ῥηθῆτος ἰερῆ Ναοῦ τῆ ὑπὸ τῆ Βασιλέως Κωνσταν-
 τῆος εἰς τὴν Τάφον τῆ Ζωδότη Χρῆσι κτισθῆτος, καὶ ὑπὸ Θεοῦ αὐτῶ ἰὰ διοικῆ-
 ται ἰρχιερωσθῆτος, δὲν ἔκιδος ἰὰ θιατρεῖση τὸ πρᾶγμα καὶ μὲ τὴν παρῆσων
 Συγχαφῆν, ἰσῶ ἐπὶ καὶ μίσητος ἰδυιτο, χρεῖς καίηα πλάσμα, καὶ ψιδος
 ἰὰ φαιρῆση ἔλα ἐκίηα ἐπὶ ἰμισελαθῆσων. αὐ κατὰ καὶ διὰ ἰὰ μὴ φαῖνται ἐπι
 τὴ μεγαθύμῃ, καὶ ἐκθιαζῆ, μωκδέοις τὴ χα μίσησων αὐτῶ δέξων, καὶ ἰυ-
 κλησων, ἐπίθῆτο μίση, καὶ ἰχαψὶ τὴ κεφαλακῶη μίση τῆ ἰργου, τὴ δυσκο-
 λίας δὲ, ἰσῶτίας τ' ἰπιδρῶτος, καὶ ἰμπῆδια ἐπὶ ἀπρσοδοκῆτος ἐπιπτον, τὴ
 ἀφῆσων εἰς ἑθῆ ἰδῆτος ἰὰ τὴ ἀδηγῶνται, καὶ ἰὰ τὴ θανατῶνται, αὐτὸς δὲ μὲ
 μίσησων ἀκρῆσων (διὰ ἰὰ μὴ γίηη παρῆσων ἐλίγον τὸ Σύσταγμα) καὶ κόπον,
 ἔκιδος τὴ ἰερῆ Βίβλος, ἰφανῆσων ἑθῆ διαφέρεις ἐκίησων τῆς Ἁγίας Πό-
 λης, καὶ πᾶσῃ τῆ ἰσῶσων, ἰκαμῆ ἰπιδρῶσων τὴν ὑπετόπασων, καὶ ἰχιο-
 χαφῆσων, παρῆσων τὴ, ἐπι καὶ τὸ ἰὰ λῆγῆται καὶ τὴ Προφῆτῶν ἐν μίση
 τῆς Γῆς, δὲ ἰπιδρῶτος αἰσῆ πηδματικῆς, ἀλλὰ σῶσῆται καὶ Γεωγραφικῆς, τῶν
 ἰκαῶα πῶσων εἶηαι ἀφίλιμος, καὶ ἰπισημοικῆσων ἡ ἰδρῶτος, θῆλι γίηη φαιρῆν
 εἰς ἑθῆ ἰπιμῆσων τὴν Βίβλος μίσησων, γηεζῶσων ἐμῶ ἐπι καὶ ἰὰ ἰσῶσων
 αὐτῶς ὁ αἰακαρισμῶ τοῦ Ζωδότη Ναοῦ ἰα περιφῆσων ἰργου, καὶ ἰξῆσι Βίβλος
 Συγχαφῆς, καὶ ἰσῶσων, ἐπιθῆ καὶ αὐ κατὰ καὶ καὶ ἑθῆ ἰπισημοικῆς καῶσων,
 τῆ κατῆ ἕργου ἡ πρῆσων ἰσῶσων, καὶ ὑπεσῶσων ἰὰ ἰχῆ τὴ πρῆσων, καὶ τὴν τιμῶν,
 ἡ δ' αἰξῆσων αὐτῶ κατῆ καὶ ἰα πρῆσων δέξῶσων ἰὰ κρῆσων μίση ἰς πρῶς
 ἐκίησων, κατῶ καὶ ὁ κατ' ἔκιδος Φιλόσοφος πρῆς Νικέμαχον σαφῆσων τὸ
 ἰφαιρῆσων, διὰ τὴ διαφέρα ἑμῶς πρῆσων, χρεῖς λίγω, πρῶσων, καὶ
 ἀλλὰ συμπῆσων, φαῖνται πρῆ καὶ ἑθῆ τῶν πρῶσων μίσησων. ἦτον μὲν
 τῆ Σολομῶντος ὁ Ναὸς θανατῶσων εἰς τὸ μίσησων, ἀμίμητος εἰς τὴν κατῶσων,
 εἰς τὴν πηλυτῆσων πηλυτῆσων, καὶ εἰς ἑθῆ ἰερῆς, καὶ ἰερηργῶσων αὐπῆρ-
 βησων, δὲ ὑπερῶσων ἑμῶς τὴν δύναμῆ, καὶ δέξων ἰσῶσων Βασιλέως. μί-
 κρῶ ἰς πρῶς ἐκίησων, καὶ ἀσύγχετος ἦτον ἡ ὑπὸ τῆ Ζορβαβῆλ αὐτῶ ἰκαῶσων
 σῶσων, ἀλλὰ διὰ ἰὰ τῆσων ἀπὸ ἑνα Οἰοχῶον ἰσῶσων ἀπογογιῆς Βασιλέως, καὶ ἀπὸ

ὡς ἐπέψεις τῷ τῷ Ἑβραίων τετραπικνωμῶν, καὶ διδουλωμένου γίνης, ἴσως τὰ κρείνται μεγαλύτερα, καὶ ἰδοξότερα ἐκείνης, τοῖς εἰς ἰφθότηα ἔπραγματῶ κέρνον.

Ἦτον ἀληθῶς μίγας, ἡ Φαυμάσος ἔα πάντα ἡ ὁ ὑπὸ τῷ Μεγάλῃ Κωνσταντίνῃ ἐπιτιλοῦς Ναός, ἀλλὰ ἐδὲ τῷ Βασιλείῃ τῷ δυνάμει, ἔχοντος ἡ διοικητοῦς τοιαύτῃ βασιλείῃ, ἡ ποσῶν ἡμοπλῶντος Ἑθίων, ἡ Ἐπαρχιῶν, ὑπερβανιν ἡ πρῶτη ἐκ βάρβρων κτίσις, ἐδὲ ἡ αὐξήσις ἦτον μίγας κατόρθωμα, ὡς πρὸς τὸ πολυδύναμον ποσῶν Μιγισαίων, ἡ Ἐξουσιασῶν.

Εἶναι ὀλίγον ὡς πρὸς ἐκεῖνα τὰ ἀνοικοδομηθῆ, καὶ τὰ λάβῃ τῷ αἰαγκαίαν διόρθωσιν ὁ αὐτὸς Ναός, ἀλλὰ διὰ τὰ γείη εἰς μίαν δυσυχες ἀτῶ κατῶσαν, ἡ δαλείαν τῷ Γίνης ἡμῶν, μὲ μόνῃ τῷ φροντῖδα, ἡ ἐπιμίλιον τῆς αὐτῆς Μακαριότητος, ὅπῃ τῷ ἰφθῶσι τὰ ἀρκῆται τὰ φυλάττη μόνον ἐκεῖνα ὅπῃ τῆς ἰδοξῶσιν, μὲ ἔα ποσῶν κατῶρομῶς ὅπῃ κατῶ ἰκῶσῃ τῆς ἰκαίρῶντος, εἶναι βίβια λαμπρῶν, ἡ ποσῶν τῷ μίση ἴσως ἐκείνων ἰδοξότερον, ἡ τελειότερον.

Λάμπει ἡ Θία Πρέσβια περισσότερον εἰς ἔα μὲ τῷ ἀσθίνῃαι τῷ ἀσθῆπῶν τελειώματα, παρὰ εἰς ἐκεῖνα ὅπῃ ἡ ἀσθῆπῶν δυνάμεις καυχῶται, ὅτι καὶ ἀπὸ λόγουτις ἡμπορεῖ τὰ τελειώσῃ. ὅθεν ἰφθῶσι ἡ τὸ ἔργον τοῦτο εἰς ἰκῶσιν, διὰ τὰ γνωρίζεται, ὅτι δὲν ἰλιψῶν, ἐδὲ ἰλιπῶν τὰ προσηῶ καὶ ἡμῶν, ὅπως εἰς τῷ τοιαύτῃ ἀσθῆπῶν, ἡ διὰ τὰ φῶσῃται, ὅτι ἀρῶσῃται πάντοτε ἡ ἐκείνῃ ὅπου ἀποσολικῶς προτιμῶσῃ ἔα Θία πάντοτε οἰκίῃν συμφέροντος, ἡ μάλις ἔχοντος ἡ εἰ λοιποὶ τοιαύτῃ παραδείγματῶ, τὰ μὴ γίνῃται δυσίλπις, ἀλλὰ τὰ ἐπιμιλῶνται ἀδιακόπως εἰς ἔα κελῶ, ἰλιπῶντος ὅτι μὲ τῷ βοήθειῃαι δὲν θῆλου ἀποτυγχῶν τὰ ἐπιλῶν ἡ ἔα ἀίλιπῶν. Ἔγινῃται ἀτυχῶς οἱ αἰαγκαῶσῃσῃ.

Ἐν Χίφῃ, ἰτι Σαπτηῶ φ ψ κ ς. Μῆνι Γαυβαρίφ.

Τ Ο Υ Α Τ Τ Ο Υ
 Κ Ω Ν Σ Τ Α Ν Τ Ι Ν Ο Υ Γ Ο Ρ Δ Α Τ Ο Υ Χ Ρ Ο Υ,
 Ε Ι Σ Τ Η Ν Τ Η Θ Ε Σ Ι Ν Τ Ο Υ Β Ι Β Λ Ι Ο Υ.
 Ε Π Ι Γ Ρ Α Μ Μ Α.

Ιεράς Πολίτας Γαίας, ἠδίτοι Νάπας,
 Κρήνας τ' ὄρησι, καὶ Πόδαμιν χάρματα,
 Κρευτοῖς διαγωγίς, Χιμαύρων λάβρων πῶδας,
 Πίσω Πέδαντι ἀθάλλοις δένδρα,
 Φυλάτ' ἀέκτιστον ἀγλαῖς κληρουχίας
 Ἀγλαῖς Πολλῶς Κτίσας, ἠδὲ καὶ Φθορίας,
 Ναυὶ ἱμερτοῦ ἀνιγέρσις ποικίλας,
 Καὶ τοῦ Φιδιμήσιοι τύμβος φ' ἴσι
 Βιοσσός Χερσίου ζωπαρέχου
 Πράξιον ἀσκήλων ἠδὲ γ' ἰσάτιον
 Χρυσῶν χρυσῶν Χρυσάουτος εὐβαίῃ πόσι
 Οἷα ἀγίρας τῶδε θῆκε τύχῃ,
 Ἐκδηλος γὰρ ἦν τῷ σοφίᾳ πῶς πάσι,
 Δίλωται θῆν' ἰσάσει τῷ ψῆπιε λάχῃ,
 Ὅσα τ' ἴν' αὐτῷ, πολλὰ ποσίαι, πάσι.

Τ Ο Υ Α Τ Τ Ο Υ Π Ρ Ο Σ Τ Η Ν Α Γ Γ Ι Α Ν Π Ο Λ Ι Ν
 Γ Ε Ρ Ο Τ Σ Α Λ Η Μ.

- „ Χαῖρ ἢ Θεῖο Πανετάσσοντος Πόλις,
- „ Οὐκ ἔγωγε ἔμμη σου λίληθι τὸ βλέπον;
- „ Ἀλλ' οἷς περ ἔγωγε σὺν πρέμῳ ἔργῳ λόγῳ;
- „ Ταῖς κερῶν πισύσαι ἀμπλακίαις ζαυρῆι.

Τοῦ αὐτοῦ ἕως ἀπὸ τῆς Βίβλου.

- „ Ἀρχαῖα μὲν πέφυκε ζῆμα, καὶ σοφά;
- „ Ἀπλῶς δὲ βαίζω, εὐφροῖν γὰρ τοῦ πόνου.

ΑΨρον κύκλω σὺν ὀφθαλμοῦ σου Σιών, καὶ ἴδε συνηγμένα τέχνασού. ἦκασ
πάντες οἱ υἱοὶ σου μακρόθεν, ἡ γὰρ δόξα Κυρίου ἐπὶ σὲ αἰατέταλκον,
ἐπὶ δόξα φαίνεται Κύριος, καὶ ἡ δόξα αὐτῆ ἐπὶ σὲ ὀφθίσεται, καὶ πορφέ
σεται Βασιλεὺς τῷ Φωτίσῃ, καὶ ἘΨτη τῆ λαμπρότησίῃ.

Τοῦ Ἀγίου Γαϊάνου τοῦ Δαμασκίου ἐκ τοῦ πρώτου ἨΨου
τῆς Ὀκταήχου.

ΚΤηλάσατε λαοὶ Σιών, καὶ περιλάβετε αὐτῶν, καὶ δότε δόξαν ἐν αὐτῇ τῷ
Ανασάτι ἐκ νεφῶν, ὅτι αὐτός ἐστι ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ λυτρωσάμενος ἡμᾶς
ἐκ τῶν αἰσμηῶν ἡμῶν.

Τῆ αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλαγίου τῆς ἄρτου.

ΧΑἶρε Σιών Ἀγία, Μητέρα τῆς Ἐκκλησίᾳ, Θεοῦ Κατοικηθείου, σὺ γὰρ
εἰδέξα πρώτη ἄφισιν αἰμαρτιῶν διὰ τῆς Ανασάσις.

Τοῦ Κυρίου Κοσμά, ἐκ τῆς πέμπτης Ὠδῆς τοῦ Κασίου
τῆς Βαίαν.

ΤἮν Σιών ἐκ Ὄρου αἰάβησι ὁ Εὐαγγελιζόμενος, καὶ τῶν Ἱερουσαλήμ ὁ κυ
ρήσαν ἐν ἰσχυρῇ ὑψώσῃ Φωτίῃ. δεδοξασμῆν ἰλαλήθη περι σὲ ἡ Πό
λις τῆ Θεῷ, εὐρέων ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ σωτήριον ἘΨτησι.

Τοῦ αὐτοῦ.

Σιών Θεοῦ Ὄρος τὸ Ἄγιον, καὶ Ἱερουσαλήμ κύκλω σὺν ὀφθαλμοῦ σου ἄρον,
καὶ ἴδε συνηγμένα τέχνασῃ ἐν σοί.

Ἰδοὺ γὰρ ἦκασί σοι μακρόθεν, προσκυῖσαι τῷ Βασιλεῖ σῃ, εὐρέων ἐπὶ τὸν Ἰσ
ραὴλ, καὶ σωτήριον ἘΨτησι.

NOI REFFORMATORI

Dello Studio di Padova.

AVendo veduto per la Fede di Revisione, ed Approbazione del Padre Frà Tomaso Maria Gennari Inquisitore, nel Libro intitolato *Descrizione della Terra Santa, e della Santa Città di Gierusalemme di Monfr. Chrisanto Notara*, non v'esser cos' alcuna contro la Santa Fede Cattolica, e parimente per Attestato del Segretario Nostro, niente contro Principi, e buoni costumi, concedemo Licenza ad Antonio Bortoli Stampatore, che possi esser Stampato, osservando gl'ordini in materia di Stampe, e presentando le solite copie alle Pubbliche Librarie di Venezia, e di Padova.

Dat. li 17. Gennaio 1727.

(*Gio. Francesco Morosini Cavalier Refformator.*

(*Alvise Pisani Cavalier, Procurator, e Refformator.*

(*Z. Pietro Pasqualigo Refformator.*

Agostino Gadaldini Segretario.

Χ Ρ Υ Σ Α Ν Θ Ο Υ

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
ΤΩΝ ΓΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΟΛΕΩΣ ΓΕΡΟΥΣΑΛΗΜ.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Α΄.

Ἰσραὴλ, ἡ Πειραφῆ γενικὴ τῆς Ἀγίας Γῆς, ἥτοι
τῆς Παλαιστίνης.

Ἡ γῆ πῶς εἶναι σφαιροειδῆς, εἶναι ἀποδεδειγμένον, ἡ ὁμολογέμι-
ον, ἡ εἰς Φιλοσόφους, ἡ εἰς Μαθηματικὸς. Διαρτῆται δὲ εἰς
δύο Ἡμισφαίρια, ἡ τὸ μὲν ἐν λέγεται ἄνω, τὸ δὲ ἄλλο, (μὲ
τὸ πᾶν εἶναι ἀντικείμενον, ἡ ἕναντίας εἰς τὸν τόπον ἐπὶ ἡμεῖς
ὄρεσκόμεθα,) κάτω, τὸ ὅποιον ἡ εἰς οὐδὲν παλαιὸς, ὡς λέ-
γεται, ἥτον διόλου ἀγνοῦσαν, ἕως ὅπῃ ὁ Ἀμείλικος Βασιλεὺς
ἤνοιξε ἡ αὐτὴν τὴν Ἡπείρου, τὴν ὅποιαν ἡ ἀπὸ τοῦ Ἰδίου τοῦ ὄνομα Ἀμεικλῶ
ἐκάλει, καθὼς πλατύτερον ἐφανέρωσαμεν εἰς τὸ εἶ. Κεφάλαιον τῆ τῆς
Τμήματος, ἡ εἰς τὸ δ. τῆ πέμπτου εἰς τὴν ἡμετέραν Γεωγραφικῶν Εἰσαγω-
γῶν, περὶ τῆ ὁποίας ἐπὶ τῆ παρόντος ἡμεῖς ἡμῖν λόγος.

Τὸ δὲ ἕτερον μέρος αὐτῆς, ἥτοι τὸ ἄνω, διαμερίζεται εἰς τετρά μίγιστα Μί-
ση, Εὐρώπην, Ἀσίαν, ἡ Ἀφρικῶν, ἡ ὁποία πᾶς ἔλαβον οὐδὲν κατοικησάστων
ἀπὸ οὐδὲν τρεῖς Τίτες τῆ Νῆα, τὸν Σῆν, τὸν Χάμ, ἡ τὸν Γάβριλ, τὸ μαρτυρο-
μεν ἀπὸ τῆν Ἰερῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐδὲν Ἐκκλησιαστικῶν ἀρχαίων Συγγραφεῖς.

Ἀπ' αὐτῶν ἡ τετρά μίγιστα Μίση, ἀπ' ἀρχῆς ἡ Ἀσία εἰσαθῆ ἡ πλῆθος ὀλίγησῆ-
ρα, ἐπισημοτέρα, ἡ ἐνδοξοτέρα, διότι ἀφίπτοντες ἡ λοιπὰ, εἰς αὐτῶν πρῶ-
τον ἐφαῖντο τὸ ἀνθρώπινον γένος· αὐτὴ τὸ ἴδιον, ἡ αὐτὴ εἰς ἡ ἄλλα Μίση τῆς Οἰ-
κουμενῆς τὸ ἀπίσειλεν· αὐτὴ πρῶτη εἰδὸδαξί ἡ ἡερατικά, ἡ πολιτικά ἡθῆ, ἡ
νόμιμα, ἡ τὸν λόγον, ἡ τὸν τρόπον τῆ ζῆν, ἡ τῆς ἀλλῆς πολιτικῆς, ἡ λο-
γικῆς κυβερνήσεως.

Εἰς αὐτῶν ὅχι μόνον ἐπλάσθη ἡ πρῶτο; Γενεῖ; τῆ Ἀνθρώπινου Γένους, ὁ Ἀ-
δάμ, ἀλλ' ἐκεῖ ἡ ἐκατοίκησεν, ὡς μαρτυρεῖ ἡ Θεῖα Γραφή· ἡ ἐφύλασεν ὁ Θεός
Παράδεισον ἡ Ἀνατολῆς, ἡ ἔθετο ἐκεῖ τὸν ἀνθρώπον ἐν ἔπλασι. ἡ τὸ κεφά-
λαιον, εἰς αὐτῶν ἐγενε ἡ ἀνάπλασις τοῦ Ἀνθρώπινου Γένους, διὰ μίση τῆς
σάρκα Γενήσεως τῆ Κυρίῃ ἡμῶν.

Εἰς ἡς Ἐπαρχίας ἡ ἡεας τῆς Ἀσίας ὄρεσκεται ἡ ἡ τῶν λεγομένη Ἀγία Γῆ,
τὴν ὅποιαν τινὲς Συρίαν Παλαιστίνην, ἡ Συρίας Παλαιστίνην ὀνομαζέσσι, τινὲς
δὲ μόνον Συρίαν, ἡ ἡοι δὲ καὶ Κοίλλην Συρίας, ὡς φαίνεται εἰς τὸν Ἡρόδοτον,
τὸν Φιλόστρατον, Γάσηπον, ἡ ἄλλους· οἱ δὲ Ἰουδαίων, ἡ Παλαιστίνην, ὡς ὁ

Τάκτος, ἡ ὁ Πτολεμαῖος. οἱ δὲ Ἑβραῖοι, Γλῶσσα Ἐπαγγελίας. ἡμεῖς δὲ οἱ Χριστιανοὶ, Γλῶσσα Ἁγία κατ' ἑξοχὴν ὀνομάζομεν. ἡ ὁποία, καθὼς ἡ ἁγία παλαιὰ Ἐπαρχία, ἡ Πόλις, ἔλαβον καὶ διαφέρεις καιροὺς ἡ διαφέρεις ὀνομασίας, τόσους διὰ τῶν πρώτων οἰκιστῶν, ὅσοι ἡ διὰ τῶν καὶ καιρῶν διαφέρεις ἐπικρατίας τῶν Ἐθῶν, ἡ Βασιλείων εἰς αὐτὰς, οἱ ὁποῖοι ἔχει μίον τῶν ἀρχαῖς, ἡ ἑξουσίας κατ' αὐτοκρατορίας, ἡ κατ' αὐτονομίαν, ἀλλὰ ἡ ἡ ὀνόματα αὐτῶν μεταβάλλονται καὶ τὸ δοκεῖν αὐτοῖς, ἡ τῶν φιλότιμον ἀρισκιστῶν, ἡ τῶν ιδιοτισμῶν μάλιστα τῆς γλώσσῃς τῶν, ἔθεν ἡ αἱ συγχύσεις τῶν ὀνομάτων εἰς τὴν Γλωσσῆν ἐπιπολιτισμῶν, τὸ ὁποῖο τῶν πρώτων μεγάλων δυσκολίας εἰς τῶν Γλωσσῆν, ἡ τὸ περισσώτερον εἰς τὴν παλαιὰ τῶν Πόλιων ὀνόματα. Οὕτως ἡ αὐτὴ εἰς διαφέρεις, καὶ συνεχίς μεταβολῆς πιστεύουσα, καὶ ἕξῃς διὰ τῶν διαφέρα Μυστήρια ἔθεν εἰς αὐτῶν ἔργων, διαφέρεις ἡ ἐκλήθη.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Β .

Περί τῶν διαφέρων ὀνομασιῶν τῆς Ἁγίας Γῆς .

Ονομάζεται λοιπὸν αὐτὴ ἡ Ἁγία Γῆ πρώτον, Χαναὰν . δεύτερον, Παλαιστίνη, ἡ Γῆ Φυλιστινίμ, ἡ Φυλιστινίω, ἡ Φυλιστινίων . τρίτον, Γῆ Ἰσραὴλ . τέταρτον, Ἰσραὴλ . πέμπτον, Γῆ Ἐπαγγελίας . ἡ τὸ ἕκτον, ἡ τελευτάτη, Γῆ Ἁγία .

Πρώτον ὀνομάσθη Γῆ Χαναὰν παρὰ τῶν Χανααῶν, Τισῶν μὲν τοῦ Χάμ, Ἐξῆς δὲ τῶν μεγάλων, ἡ Σαυμασῶν ὀνομαζομένων Πατριάρχων Νῶε . ἡ αὐτὴ ἡ κληθῆναι εἶται παλαιάτη, καὶ προτιμῶν πασῶν, διότι ἀρχιστῶν μετ' ὀλίγου ἕξῃς ἀπὸ τῶν κατ' ἀκλισμῶν ἔπειθ' ἡ μετὰ τῶν κατ' ἀκλισμῶν διμερισθῆναι πᾶσα ἡ ἔργισμῶν Γῆ εἰς τῶν Ἐγγείων τῶν Νῶε . ἀπὸ τῶν ὀνομαζομένων αὐτῶν ἔργων τῆς κληθῆναι ἡ αἰ μετὰ τῶν τούτων διαμερισθῆναι Πόλις, ἡ μετὰ τῶν κυριώτων, ἡ ἡ οἰκισμῶν τῶν αὐτῶν ἡ Χάρα τῆς Γῆς τῆς Ἐπαγγελίας (τῶν ὁποῖων εἶχει δάση ὁ Νῶε τῶν ἔργων αὐτοῦ Σημ) ἀπὸ τῶν Χανααῶν Τισῶν τῶν Χάμ, ἡ τῶν ἀπογόνων αὐτῶν, ὀνομαζομένη Γῆ Χάμ, ἡ Χανααῖα . οἱ Τισῶν δὲ τῶν Χανααῶν ἦσαν Σιδωνῶν, Χιτταῖος, Γιββοναῖος, Ἀμορραῖος, Γεργισαῖος, Εὐαῖος, Ἀρκαῖος, Ἀσναῖος, Ἀραδῖος, Σαμαραῖος, Ἀμαδί . αὐτοὶ λοιπὸν διμερισθῶν τῶν Γλῶσσων αἰμαμετῶν, Οἰκιστῶν γινόμενοι αὐτῶν, καὶ ὁ καθ' ἕνα ἕξ αὐτῶν ἔβαλε τὸ ἰδίον τῶν ὀνομα εἰς τὸ μέρος ἐκείνης τῆς Χάρας ὅπου ἐκυριώσθη, ἡ διαλαμβανῆναι τὸ ἰο. Κεφάλαιον τῆς Γένεως, καθὼς ἡ ἀπὸ τῶν κοινῶν Προπάτορα ὀνομαζομένη ὅλον τὸ διάστημα τῆς Χάρας αὐτῆς, Γῆ Χαναὰν, καὶ συνεχίς μετὰ αὐτὸ τὸ ὄνομα τῶν ὀνομαζομένων οἰκισμῶν εἰς πολλὰς τόπους τῆς Ἰσραὴλ Γεωγραφίας, καθὼς ἀκέραια καὶ τῶν Πόλις αὐτῆς ὀνομαζομένης μετὰ τῶν ὀνομαζομένων τῶν Τισῶν τοῦ Χανααῶν, τῶν ὁποῖα εὐκολον εἶναι εἰς καθ' ἕνα τὰ τῶν εὐρῶν ἐν τῶν ἰδῶν . ἡ ἡ Κεφαλαίω τῆς Γένεως, ἡ ἀλλῶν .

Σημειώσιον ὅμως περιεργείας χάστω καὶ τῶν, ὅτι ἔχει μίον παρὰ τοῦ Χανααῶν

ισαὸ Τίου τῆ Χαμ ὠνομάσθη Χανααία , ἀλλ' ἀκόμη καὶ ἀπὸ τῆ τέλους , ἐπειδὴ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Χάμ , καὶ εἰς τῆ Πέλις αὐτῆς ἱπραγματίζοντο ποτε , καθὰς καὶ τὰρα πραγματίζονται οἱ Οἰκήτορες τῆς . Ἔθιν ἐπιδὴ τὸ Χανααὶ καὶ τὴν ἰτυμο-λογίαν τῆ ὀνοματῆς σημαίνει πραγματίζτῶν , ἢ πραγματίζται , καὶ οἱ μὲγαγεῖ-ςτροι τοῦ Χανααὶ ἱπραγματίζοντο εἰς τὴν Παραθαλασσίαν , καὶ τὴν καζῆσα-σιν τῆ Πόλιότης . (καὶ γὰρ αἱ παραθαλάσσιοι Πόλις εἶναι ἐπιτηδιότιραι εἰς πρραγματίζται) καὶ ὁ προποτικος τῆ Χανααὶ Σιδὸν κατισκάζας Πόλιν εἰς τὴν Πα-ραθαλασσίαν , τὴν ὅποιον καὶ εἰς τὸ ὄνομα τῆ Σιδὸν ὠνομάσε , καθὰς καὶ μίχε-τῆς σήμερον ὀνομαζῆται (καλιῖται γὰρ διαφθαρίντος τοῦ ὀνοματῆς , Σαῖδα) καὶ καὶ τῆτον πὴν λόγον , Γῆ Χανααὶ ὠνομάσθη , ἔθιν διχῶς λαμβανῆται τὸ Χανααὶ ὀνομα , πρῶτον ὡς κύριον , καὶ ὀλίτερον ὡς κερὸν . καὶ τὴν πρῶτον σημασίαν λει-πὸν σημαίνει τὸ Χανααὶ τὸν Τίον τῆ Χαμ , καὶ αὐτὴν τὴν ἰδίαν Χάμ Χα-ιααὶ , καὶ οὕτα συνεχῶς λαμβανῆται παρὰ τῆ Γεωγρ. Γραφῆ , καὶ τοῖς ἄλλοις , καὶ παρὰ τοῖς Ἐκκλησιαστικοῖς , καὶ ἔξω Συγγραφοῖσι . καὶ δι τὴν ὀλίτερον , σημαί-νι πραγματίζτῶν , ἢ πραγματίζται , καθὰς εἶναι φανερὸν εἰς τὸ εζ. Κεφάλαιον τῆ Γεζικηλ , εἶθα λέγεται ἔτι ὁ Ναυοχοδοῖσερ ἰσῆκωσιν ὅσα κελότιμα ἦτον εἰς τὸ Ναὸν , ὅμα μὲ τὸν Βασιλέα , καὶ Ἡγεμόνα τῆς Πόλεως , ὅθν ὅποιος μὲ διαφῆρε μὲ φερέας ἰσῆκῆ , καὶ μετῶνγκιν αὐτῶν εἰς Γῆν Χανααὶ . ἰσῆκῆ μὲ τὸ Χανααὶ ὀνομα δὲν ἰσῆκῆ βίβλαι ὁ Προφῆτης τὴν Γῆν τῆς Ἐπαρχίας , ἐπι-δὴ ἀπ' αὐτῶν ὅθν ἰσῆκωσιν , ἀλλὰ τὴν Βαβυλωνία , εἰς τὴν ὅποιον ὅθν ἰφε-ρε , Χανααὶ ὀνομασθῆσαι διὰ τὴν ἀφθονίαν τῆς πρραγματίζται , διὰ τῆς ὅποιος ὀκατοικῆσαι ἔκει πολλοὶ Ἐμπεροι . ἔθιν καὶ πρροσίθπον , εἰς Πόλιν τιτιχισμί-νῶν ἔθιντο αὐτῶν , ἢ ὡς τὸ Λατινικὸν κίμμεν λέγει , εἰς Πόλιν πρραγματίζται ἢ δι Ἀλιξανδρον ἰκδοσι λέγει , αὐτῆ τῆ εἰς Γῆν Χανααὶ , εἰς Γῆν Χαλδαίων . κατὰ αὐτῶν τὴν σημασίαν λαμβανῆται καὶ τὸ ἐν ταῖς Παροιμίαις , Ἀπῆδοτο πε- 29 : ρεζῶματῆ τοῖς Χανααίοις , ἦτοι τοῖς Ἐμπόροις . καὶ τὸ τῆ Ζαχαρίας . Οὐκῆτι ἔσαι ἢ ἔμπορος ἐν Γερουσαλήμ ἔπιρ οἱ ἰβδομήκοντῶ ἔπιρ . Οὐκ ἔσαι Χανααῖος ἐν Γερ- σαλήμ , διότι ἀπῆβλεψαν εἰς τῆ ἦθη τῆς Χανααῖων . εἰ ὅποιοι ἦτοι Ἐμπεροι . καὶ τὸ τῆ Ὡσῆ . Χανααὶ ἐν χεῖρ αὐτῆς ζυγὸς ἀδικίας . Συμπραῖνται λοιπὸν πῶς ἢ Γῆ τῆς Ἐπαρχίας λέγεται κύριον , καὶ ἰδικῶς , Γῆ Χανααὶ , τὸ ὅποιον εἶναι κύριον ὀνομα τοῦ ἀληθοῦς Τίου τῆ Χαμ . Ἡμπορῆ ὅμως τὸ ὀνομαζῆ-ται ἀκόμη καὶ Χανααὶ διὰ τῆς διαφῆρες πρραγματίζται ὅπῃ εἰς αὐτῶν τότε ἐγυμνά-ζοντο , καθὰς καὶ τὰρα καὶ μέρος γίνονται .

Δῶτερον , μὲτῶ τὴν προγυμνῆν ὀνομασίαν ὀκλήθη Παλαιστῆνη , ἦτοι Γῆ τῆ Φυλιςκίμ , ἀπ' ὀκῆκῆους ὅθν κατοικίζας , ὅθν ὅποιοις οἱ μὲν Ἐβραῖοι ὠνομα-ζον Φυλιςκίμ , καὶ Φυλιςκίους , οἱ δὲ Ἐλλῆνες , καὶ Ῥωμαῖοι διεφθαρίντες , Παλαιστῆνης , ἀπὸ ὅθν Φυλιςκίους ἀπογόνους τῆ Μισραῖν , ὄντος καὶ αὐτῆ Τίου τῆ Χαμ , οἱ ὅποιοι καὶ αὐτοὶ αὐξῆκῆθέντες καὶ ἀειδῆκῆκῆ , καὶ καὶ δύναμιν , καὶ κερῆ-σαντες τὸ περισσῶτερον μέρος αὐτῆς τῆς Ἐπαρχίας , τὴν ὀκῆκῆσαν καὶ τὸ ὀνο-μάτῆς , Γῆν Φυλιςκίμ , ἀν καλὰ καὶ δὲν ὠνομαζῆτο τότε ἢ τῆν Παλαιστῆνη ὄλη

μὴ τὸ ὄνομα τῆτο Φυλισμὸς, ἀλλὰ μόνον τὸ ἀπὸ Γάζης, ἄχει Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, ἧς τὸ πάλαι τοῦ Στρατῶνος Πυργὸς ἐλέγεται, μὴ ὅλον ὅπῃ καὶ διαφέρει· καί τις ἔχει ἑξ ἑσῶν ὡς πλεονάζει τῆς Τύρου σχεδὸν, δηλαδὴ ἐκείνο τὸ μέρος, τὸ ὅποιον κείται εἰς τὴν Παραλίαν καὶ τὴν Μισσημβρίαν, καὶ Δύσην, ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου ἐδῶς πρὸς τὴν Φοινίκην, καὶ ἀριθμῶνται 13· 3· τὰ πέντε κύρια Πόλεις τῆς Φυλισμῶνος εἰς τὸ Βιβλίον τοῦ Γενῆ. Γάζα, Ἀζωτος, Ἀσκάλην, Γεθ, καὶ Ἀκκάρων. Ὁμοίως ἔστιν ἡ καὶ ἑξ ἑσῶν ὡς πλεονάζει τῆς Τύρου καὶ τῆς Καισαρείας ὅπῃ ἐκείνην ὅσον ἐξ ἑσῶν τῆς Ἰορδάνου ποταμοῦ, ἐλίγον κατ' ἐλίγον ἰσθμὸς καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς, πρὸς τὸ ὄνομα ἀπὸ ἄλλης ὅπῃ ἐκατοικῆσαι εἰς τὴν μίσην ἐκείνην, τὸ ὅποιον καὶ ἐβάσαζε πολὺν καιρὸν, αὐτὸ καλὰ καὶ αὐτὸ πάλαι τὰ ἀδυνατῶσαι, καὶ τὰ ἑξ ἑσῶν ἀπὸ τοῦ Ἰουδαίου, μὴ ὅλον τοῦτο αὐτὸ ἢ ἀπὸ Φυλισμῶνος ὄνομασιν εἶπε συνεχιστῆρα, καὶ συνεχιστῆρα ὅσον εἰς τὴν Γεθὴν Γραφῶν, ὅσον καὶ εἰς ἄλλας διαφόρους Συγγραφῆς.

Ἡ πρώτη δὲ αἰτία τούτου εἶναι, διότι αὐτοὶ ἐπλάτυναν τὴν σύνορα αὐτῆς τῆς Χώρας, ἢ ὅποιον μὴ ἔστιν ἰδίον εἰς τὴν Φυλισμῶνον Ἰνδα, τοῦ Συμῶν, τοῦ Δαὸν, τοῦ Βηθαμῶν, τῆς Μακασσῆ, καὶ τῆς Γασάχαρ, ἀπὸ ὅσων ὅποιον αὐτὸ καλὰ καὶ κοινὰ ἑξ ἑσῶν, καὶ τὸ περισσώτερον αὐτῆς μίσην ἑξ ἑσῶν, ἐπειδὴ ὁμοίως εἰς τὴν Παραθαλασσίαν κάτω ἀπὸ τῆς Τύρου, ἐβάσαζαν Πόλιν μεγάλην, καὶ δυνατῆν, ἡ ὅποιον καὶ ἄλλοτε περισσώτερον, ἄλλοτε δὲ ἐλιγώτερον ἔστιν ἐκείνην, διὰ τῆτο τὸ ὄνομα αὐτὸ τὸ δευτὸν ἀπ' αὐτῶν δὴ ἔχει, ἀλλ' ἰφυλάχθη. ἐπειδὴ καὶ μὴ τὸ τὰ εἶχον, ὡς εἶπομεν, εἰς τὴν Παραθαλασσίαν Πόλιν, εἰ ἔστιν ἄλλοθεν εἰς τὴν εἰρήνην, μὴ αὐτῶν τῶν προσηγομένων ὀνόματι καὶ τῶν ἰδιοτήτων Χώραν, ἔστιν εἰς ὅσων οἰκίαις ἐπαγαγεῖται, καὶ ἐκ τούτου ἰδίον ἢ κοινὴν ἐπινομήν τῆς Παλαιστίνης εἰς ἑλὼν τὴν Καισαρείαν καὶ αὐτὸ καλὰ καὶ αὐτὸ τὰ εἶναι αὐτῆς παλαιστῆρα, καὶ τὰ περιεῖχε καὶ περισσώτερον γῆν παρὰ τὴν Παλαιστίνην, ὅμοίως ἰσχυρῶς, καὶ ἐπικρατῆσι, καὶ τὰ λέγεται, καὶ τὰ χράσσεται συνεχιστῆρα μὴ τὸ ὄνομα τῆς Παλαιστίνης, καὶ ἔχει τῆς Καισαρείας. ὅσον γινώσκοντες γινώσκοντες καὶ εἰς ὅσων ἑξ ἑσῶν, ἰδίον καὶ εἰς αὐτῶν, καὶ ἰφυλάχθη τὸ ποιῶναι ὄνομα, ὡς εἶναι φαίνεται εἰς διάφορα αὐτῶν Ἰσραηλῶν, καθὼς καὶ ὁ ἴδιος αὐτῶν Πολιμαῶν εἰς τὴν Γεθὴν, εἰς τὸ ὄνομα τῆς Παλαιστίνης συμπειλαμῶν ἔχει μόνον τὸ Μίσην ἐκείνο ὅπῃ ἐκείνην αὐτῶν εἰς τὴν Παραθαλασσίαν, ἀλλ' ἀκόμη καὶ τὴν Ἰνδαίαν, Σαμαρίαν, καὶ Γαλιλαίαν, αὐτὸ καλὰ καὶ ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα οἱ Φυλισμῶνοι τὰ μὴ τὸ ἐκείνην· ἔγινε δὲ τῆτο ἐπειδὴ καὶ αἱ Ἐπαρχίαι λαμβάνουσι συνεχῶς τὴν κλήσιν, ἢ ἀπὸ μέρους τινός, τὸ ὅποιον ὑπερέχει καὶ τὴν δύναμιν ἀπὸ τῆς πληροσῶν ἄλλας Ἐπαρχίας, ἢ ἐκ τῶν ὑπερεχουσῶν, καὶ ἀρχικῶν Πόλεων, ἢ διότι ἔχουσι συνήθειαν αἱ πλησίον Ἀρχαί, καὶ ἑξ ἑσῶν τὰ ἀμιμῶνται μὴ ἔστιν ἑξ ἑσῶν, καὶ αἰαμῶνται, καὶ τὰ ἀγινώσκονται τὰ μὴ ἑξ ἑσῶν ὡς ἰδίας προσηγορίας, καὶ ἐπικρατείας εἰς τοῦ λόγου, ἢ διότι συνήθειον τὸ Ἰσραηλῶν τὰ λαμβάνει ὅχι μόνον ὅσων νόμους ἀπὸ τῆς βασιλευσῶν Πόλεως, ἀλλὰ καὶ ὡς προσηγορίας. ὅσον ἐπειδὴ καὶ ἡ Χώρα τῆς

Παλαιστών ἦτον ἰσχυρά, καὶ δυνατὴ, καὶ μάλλον γινεσθὶ εἰς οὐδ' ἄλλο, εἰς τὸ ὄνομα αὐτῆς συμπεριλαμβανόμεναι αἱ τέσσαρες αὐταὶ Ἐπαρχίαι, Ἰδουμαία, Γουδαία, Σαμαρεία, καὶ Γαλιλαία. Σημαίνει δὲ ἡ λέξις τοῦ Φυλισμῆ, βιβρευμῆτον, ἢ καβαβρυγμῆτικ, ἢ σεισμὸς, μετὰ τὸ ἰὰ ἰκατοικῆσεν αὐτὸ τὸ Ἔθνος εἰς τὴν Περσάδασιαν, ὅπου γίνονται τυχοῖοι σεισμοί, καὶ ὅλαι αἱ Κάμαι σχεδὸν εἶναι περιτριγυρισμέναι, καὶ κκαλυμμέναι ἀπὸ αἰμων, καὶ κοινοτόν.

Τούτῃς οὖν Φυλισαῖς ἀποφύλους καλεῖ ἡ Θεία Γραφή, ἢ ὡσαύτοῦ ἔμειναν εἰς τὴν πατρίαν Ἰσραηλῶν, καὶ δὲν ἰκαμαι κάμειν κοπιῶναι μετὰ οὐδ' Ἐβραῖκ, ἢ καὶ τὸν Θεοδώρητον, ἀποφύλικ, καλεῖ οὖν Παλαιστές, ἕκαστος τῶν ἄλλων Ἔθνων ὁμοφύλων ὄντων, ἀλλ' ὡς τῶν ἄλλων μὲν ἀφισπκώτων, τῶν δὲ ἕμειον ἔμειρον ὄντων, ἀλλὰ καὶ μίξαι κατακίονταν.

Ψαλ. 95.

Τρίτον, ἀνομάσθη αὐτὴ ἡ Χώρα, Γῆ Ἰσραὴλ, καθὼς καὶ οἱ Οἰκῆτορες αὐτῆς Ἰσραὴλ, καὶ Ἰσραηλίται, ἀκόμη καὶ μετὰ τὸν μισθὸν τῆ Βασιλείᾳ, εἰς τὸν καιρὸν τῆς Β' βεβαίᾳ, καὶ Γερσοβᾳ. εἶναι αὐτὴ ἡ ἀνομασία φαιρὰ εἰς τῆς ἀναγιγνωσκόμεναι τῶν παλαιῶν, καὶ ἰσὰν Γραφῶν, ὡς καλὰ καὶ συνεχίζετον ἀρῆσκειται εἰς τὴν παλαιὰν, ἰπιδῆ καὶ εἰς αὐτὴν ἀκολουθεῖ συχνοτέρᾳ ἡ ἀνομασία τῆς, ὡς ἐν τῷ 19. καὶ 30. Κριτῶν, Οὐποτι τοιοῦτον γίγνοι ἐν Ἰσραὴλ, ἢτοι ἐν Γῆ Ἰσραὴλ.

καὶ ἐν τῷ 75. Ψαλμῶ, Ἐν Ἰσραὴλ μέγα τὸ ὄνομα αὐτῆ. καὶ παρὰ τῷ Ησαΐα,

Ἐγγὺ βουὸς τὸν κτησάμενον, καὶ εἰς τὴν φάτιν τῆ Κυρίας αὐτῆ, Ἰσραὴλ δέμεν ἕκ ἐπέγνῳ. καὶ ὁ Κύριος, Οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τσαίγῳ πῆσιν ἔξεν. Καὶ συνεχῶς

Ματθ. 8. 10.

λεῖπεν ἀρῆσκειται τὸ ὄνομα ἀπὸ τῆς σημαίνει τῶν Γῶν τῆς Ἐπαρχίαιας, καὶ τῆς Οἰκῆτορας Ἰουδαίας. ὅτιν ὡς καλὰ καὶ μετὰ τὸν μισθὸν τῆ Βασιλείου Ἰσραὴλ, συνεχίζετον αὐτὸ τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ λέγεται διὰ ἕκαστος δέκα Φυλῆς, πολλαὶς ὁμαί λέγεται καὶ διὰ ὁλόκληρον τὸ γένος, καὶ τῶν Χώρων τῶν Ἐβραίων. γίνονται δὲ φαιρῆς ὁ λόγος ἕτος καὶ ὅκ τῆς ἰσῆς Διαθήκῆς, διότι λέγειται ὁ Ἀγγελοὺς τῷ Νουφίῳ τῆς Παρθίνῃ, καὶ Πατρὶ τῆ Ἰσραὴλ Ἰωσήφ, ἰγμεθεῖς παράλαβε τὸ Παιδίον, καὶ τῶν Μητρίαν αὐτοῦ, καὶ τρεῶν εἰς Γῶν Ἰσραὴλ, ἐνταῦθα διὰ τῆς Γῆς Ἰσραὴλ δὲν ἰνόσων ὁ Ἀγγελοὺς σπιτιμυμῆως ἐκείνο τὸ μέρος ὅπου ἀνομάσθη Βασιλεῖον τοῦ Ἰσραὴλ μετὰ τῶν διασωμῶν, καὶ τὸν χωρισμὸν τῶν δέκα Φυλῶν ἀπὸ τῆ Βασιλείᾳ τῆ Δαβιδ, ἀλλὰ ὅλοι τὸ πλάτος τῆς Ἀγίας Γῆς, καθὼς φαίνεται ἀπὸ τῶν ἀκολουθῶν τοῦ λόγου, ἰπιδῆ καὶ ἤθελε πορῶθῃ εἰς Γερουσαλήμ ὁ Ἰωσήφ (ἡ ὅποια δὲν ἦτον Πόλις τῆ Βασιλείου Ἰσραὴλ, ἀλλὰ τοῦ Ἰουδα) ὡς δὲν ἤθελε φοβηθῆ τὸν Ἀρχέλαου, ὅπου ἰβασίλειν αὐτὸ Ἡρώδης Βασιλέως τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ τελατήσαντος, ἔστι ἐξῆς τῶν ψυχῶν τοῦ παιδὸς, καὶ καὶ τούτων τὸν τρόπον ἤθελεν ἀκολουθεῖν εἰς τὴν Ἀγγελοῦ κλιπρεσαγῆν· ἰπιδῆ δὲ καὶ εἰς Γερουσαλήμ δὲν ἀπῆλθεν, ἀλλὰ μετὰ τὴν Αἴγυπτον ἀπεχώρησε καὶ τὸν Ἰερὸν Εὐαγγελιστῶν, εἰς ἕκαστος μέρη Γαλιλαίας, σημαδδὲ πᾶς καὶ τῶν πλάτος ἰνοεῖται ὑπὸ τῆς Ἀγγελοῦ τῶ, εἰς Γῶν Ἰσραὴλ. τῆτον δυνάμιθα τὰ τὸ ἔρωμεν καὶ εἰς ἄλλα πολλαὶ μέρη τῆς Θείας Γραφῆς.

Μετὰ τούτων δὲ ὄνομα ἀνομάσθη ἀπὸ οὐδ' Ἰσραὴλ τῆ Πατριάρχου Γακὰβ μετὰ τὸ ἰὰ

νά τὴν ἐκυριεύσαν, οἱ ὅποιοι ὀνομάσθησαν Ἰσραηλίται ἀπὸ τὸ ἄλλο ὄνομα τοῦ Πατρῶτων, ἢ πᾶσιν τῷ Ἰσραὴλ, διότι ἀφ' οὗ ἐπάλασεν ὁ Γακὰβ μὲ τὸν Θεόν, μετὰβληθέντος Θεοῦ ἐν τῷ ῥηθέντος προτέρου ὀνόματος αὐτῆ τῷ Γακὰβ, Ἰσραὴλ ὀνομάσθη (ἡ ὁποία αὐτὴ Φωνή, καὶ τὸν Θεῖον Γεγώνυμον, ἰσχυρὸς Κυρίου. ἢ ἐνισχύσας μετὰ Θεοῦ, ζηγιέται) ἀπὸ τοῦ Ἰσραὴλ δὲ οἱ Ἰσραηλίται αὐτῆ, καὶ οἱ Ἐγγυχοι, καὶ πάντες ἀπλῶς οἱ καὶ αὐτῆ κατὰ γόμοι ὀνομάσθησαν Ἰσραηλίται, οἵτινες καὶ Θεῖαν προσαγῶν εἰσελάθοντες εἰς τὴν Χαναὰν, Ἰσραὴλ αὐτῶν ἐπωνόμασαν, καθὼς διαλαμβανούσι τὰ Κριτῶν, καὶ τὰ Βασιλειῶν βιβλία, διότι καθὼς παρὰ τοῦ Χαναὰν Ἰοῦ Κάμ. ἡ Γῆ εἰς τὴν ὁποίαν ἐκατακοῦσαν οἱ παρ' αὐτοῦ κατὰ γόμοι, ὀνομάσθη Χαναὰν, καὶ οἱ Οἰκήτορες αὐτῆς Χανααῖοι, καὶ καθὼς οἱ Ἰσραηλίται μὲ τὰ ἴδια αὐτῶν ὀνόματα ὀνόμασαν τὰς Πόλεις ὅπῃ ἐκυριεύσαν, οὕτως οἱ Ἰσραηλίται ἀφ' οὗ καὶ Θεῖαν ἐν πολλῶν ἐμοιράσθη αὐκαμῆξυ εἰς αὐτῶν αὐτὴ ἡ Γῆ εἰς τὰς ἑκατα Φυλάς διὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, ἔβαλαν εἰς αὐτῶν τὰ ὀνόματα αὐτῶν, καὶ τῶν οἰκείων Φαμελιῶν, καθὼς φαίνεται εἰς πολλὰς τῆς παλαιᾶς Γραφῆς τόπας, καὶ καὶ τὴν τὸν τρόπον τὸ Χαναὰν ὄνομα, μὲ τὸ ὁποῖον ὀνομάζετο ἐκείνη ἡ Χώρα, ἠλαττάθη ὀλίγον μὲν εἰς τὸν καιρὸν ὅπου, ὡς εἶπομεν, οἱ Φυλιστιμὶ ἐκυριεύσαν τὸ περισσότερον μέρος αὐτῆς, τότε δὲ πολλὰ περισσότερον ἀλιγορήθη, καὶ ἀκυρώθη, ὅπῃ εἰσῆλθον οἱ Ἰσραηλίται εἰς τὴν Γῆν ἐκείνην, τῆς ὁποίας, τῆς Θεῖας συνεφαπτομένης βοηθείας, ἰκανὸν μέρος διὰ τὴν αἰαξίότητά τῶν Οἰκητόρων τῆς τὸ ὑπόβαθρον οἱ καὶ Ἰσραὴλ, ἐφόδισαν ἐπὶ Οἰκήτορας τῆς, καὶ Ἰσραὴλ αὐτὴν ἐπωνόμασαν.

Ἐκ τούτων εἶναι φανερὸν, πῶς τὸ Ἰσραὴλ ὄνομα εἶναι ὑπεριώτερον τῶν ὀνομάτων Χαναὰν, Παλαιστίνης, καὶ Φυλιστιμῆ. ὅμως τὸ τῆς Παλαιστίνης ὄνομα ἀπὸ τῆς εἰσόδου τῶν Ἰσραηλίων δὲν ἀκυρώθη ὅσον, ὅσον τὸ, Χαναὰν, ὅσον διὰ τὴν αὐτῆς ῥηθείσαν αἰτίαν (ἐπειδὴ οἱ Φυλιστιμὶ εἰς πολλὸν καιρὸν ἐκυριεύσαν ἐκείνην, καὶ αὐτὰ κατὰ ὄχι ἐλάληρον, ὅμως τὸ ὑπεριώτερον μέρος, διότι μόνον εἰς τὸν καιρὸν τῷ Δαβὶδ, καὶ τῷ Σολομῶντος ἐκυριεύθη ὀλοτελῶς ἡ Γῆ Χαναὰν παρὰ τῷ Βασιλείῳ τοῦ Ἰσραὴλ.) ὅσον ἀκόμη μὲ τὸ νὰ ἦτον κατὰ πολλὰ εἰς χρῆσιν, καὶ μάλις αὐτὸ εἰς οὐδὲν Ἐλλήνας διὰ τὰς πραγματίας, καθὼς εἶπαμεν. καὶ πρὸς τούτοις, ἔτι καθὼς οἱ Ἰσραηλίται ἀπεσρέφοντο τὰ ὀνόματα τῶν ἄλλων Ἐθνῶν ὅπου ἐμυσῶσαν, ἔτι καὶ τὸ Ἰσραὴλ ὄνομα ἦτον ἀπόβλητον, καὶ μιστοῖ ἀπὸ τοῦ Ἐλλήνας. ὅθεν ὄναι συνήθων εἰς τὰ Ἐθνη νὰ αἰαφέρων αὐτὴν τὴν Χώραν, ἀφείντος τῷ Ἰσραὴλ ὀνόματος, τὴν ὀνομάζον μὲ τὸ πρῶτον ὄνομα, Γῆν Φυλιστιμῆ, καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἐφυλάχθη τὸ Φυλιστιμῆ ὄνομα.

Ἡμποροῦμεν πρὸς τούτοις νὰ εἰπῶμεν, πῶς αὐτὸ ἐγένετο ἀπὸ τὴν αἰαξίότητά τῶν Ἐβραίων, τῶν ὁποίων ἡ Βασιλεία διὰ τὰς διχονοίας ἐδιχοτομήθη ἄχρως, καὶ χωρὶς πολυπλασιασμῶν τῶν ὀνομάτων, ἢτοι μὴ καλουμένα μὲ ἓνα ὄνομα τῷ ἐνός, καὶ μὲ ἄλλο τῷ ἄλλου μέρους, ἀλλὰ καινῶς καὶ τὰ δύο μέρη ἐλέγοντο μὲ ἓνα καὶ τὸ αὐτὸ ὄνομα, δηλαδὴ τῆς Παλαιστίνης.

Τέταρτον, ὀνομάσθη ἡ Γουδαία, καὶ αὐτὸ κατὰ τὴν τῆς Γουδαίας ὄνομα

διομα σημαίει συνεχίσενον τὸ Βασίλειον τῶν δύο Φυλῶν, Ἰουδα, καὶ Βενιαμίν, αἱ ὁποῖα ἤρτλετο τῷ Οἴκῳ Δαβίδ. πλὴν αἰαμφισβήτητον εἶναι ἀκόμη καὶ τῆτο, ὅτι Ἰδαία λέγεται προσέτι, καὶ ὅλη ἡ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, καθὼς ἐν τῷ 75. Φαλαμφ, Γνωσὸς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ Θεὸς, ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖ βίβαια ὁ Δαβίδ δὲν λαλεῖ δια εἶναι μέρος, ἀλλὰ δια ὅλην τὴν Γῆν τῆς Ἐπαγγελίας, διότι ὄχι μόνον εἰς ἓνα μέρος, ἤγουν εἰς τὴν Χάραν τῆς Ἰδαίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Σαμαρείαν, καὶ Γαλιλαίαν ἦσαν Ἰουδαῖοι, καὶ λαὸς τοῦ Θεοῦ. αὐτὸ τὸ ἴδιον ἀκόμη ἀρῶσκειται καὶ εἰς τὴν νῆαν Γραφῶν, ἐπειδὴ λαλῶντας ὁ Εὐαγγελιστὴς δια τὴν παρέλθον τῆ Ἰουδαίαν πέραν τῆ Ἰορδαίν, λέγει, Ἦλθεν εἰς τὰ ὄρη τῆς Ἰδαίας πέραν τῆ Ἰορδαίν, ὅπρ δια τῆς Ἰδαίας δὲν ἐνοεῖ τὸ μέρος ὅπρ ἔτυχε τῆς Φυλῆς τοῦ Ἰουδα, καὶ Βενιαμίν, διότι ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς γῆς τῆς Ἐπαγγελίας ὅπου ἐκλήρωθη εἰς αὐτὰς τὰς δύο Φυλάς, ἦτον εἰς τὸ ἐδόθεν μέρος τοῦ Ἰορδαίου, καὶ ὅπρ ἄλλοι λαλεῖ ὁ Εὐαγγελιστὴς δια ἐκεῖνον τὴν παρόδον, τότε ἦτον ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἡ ὁποία εἶναι εἰς τὸ ἐδόθεν μέρος τῆ Ἰορδαίου, ἐπειδὴ καὶ ἦτον εἰς τὴν Καπερναῦμ, καθὼς ἠμποροῦμεν νὰ τὸ σιναξωμεν ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἴδιον Ματθαῖον, ἡ δὲ Καπριναῦμ ἦτον Πέλις τῆς Γαλιλαίας εἰς τὸ ἐδόθεν μέρος τῆς Θαλάσσης, καὶ τῆ Ἰορδαίν, καθὼς ἠμπορεῖ κατ' ἓνας νὰ τὸ ἴδῃ εἰς τὴν Γεωγραφικὴν περιγραφῆν τῆς Γῆς τῆς Ἐπαγγελίας, καὶ ἀπὸ τὴν Καπερναοῦμ ἐμίτησεν ὅπρ ἔσαν ἐπὶ πέραν τῆ Ἰορδαίν. ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ πέραν τῆ Ἰορδαίν Χάρα δὲν ἐκλήρωθη εἰς τὰς ἑπτὰ Φυλάς τῆ Ἰδαί, καὶ Βενιαμίν, ἐπιτα δια τῶν ὀρίων τῆς Ἰουδαίας, πέραν τῆ Ἰορδαίου νὰ ἐνοῆ ὁ Εὐαγγελιστὴς ὅδῃ ὄρες τῆς Γῆς τῆς Ἐπαγγελίας ἀπὸ τὸ πέραν μέρος τῆ Ἰορδαίν.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Πλίνιος καὶ ἄλλοι τὴν σημασίαν φαίνεται νὰ ἔλαβε τὴν Ἰουδαίαν· ἐπειδὴ λέγει ἐδόθεν, καὶ ἐκεῖθεν, ὡσαύτ' ἀπομαρτυροῦνται ἀπὸ τὸν Ποταμὸν. καὶ ἐτι φανερώτερον ὁ Πτολεμαῖος, ὁ Στράβων, καὶ Τάκιτος, ὅλον ἐκεῖνο τὸ διάστημα, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκατοίκησαν ὅλοι αἱ Φυλαὶ τῶν Ἰσραηλ, τὸ ὀνόμασαν Ἰουδαίαν.

Εἰς ποῖον δὲ καιρὸν ἄρχισαν οἱ Ἰσραηλιταὶ νὰ ὀνομάζωνται Ἰουδαῖοι, καὶ ἡ Γῆ Ἰσραηλ, ἢ ἡ Παλαιστίνη Ἰδαία, εἶναι δύο γνώμαι, ἢ μία βεβαιεῖται πῶς οἱ Ἰσραηλιταὶ ἄρχισαν νὰ ὀνομάζωνται Ἰουδαῖοι, καὶ ἀπολύτως ἡ Γῆ αὐτῶν Ἰδαία, ἀφ' ἧ ἔχωρῶσθησαν αἱ δέκα Φυλαὶ ἀπὸ τῶν δύο εἰς τὸν καιρὸν τῆ Ῥεβοῦμ Ἰοῦ τοῦ Σολομῶντος· οὕτως ἀποφάινεται ὁ Θεῖος Ἰερώνυμος ἐν Κεφαλαίῳ 5 τῆ Ἠσαία, ἐπαύα εἰς ἐκεῖνες ὁδὸν λόγος. Ὁ ἀμπελῶν Κυρίου Σαββαῶθ οἴκος Ἰσραηλ, ὅπρ διδάσκει πῶς καὶ τῆτο διαφέρουν Ἰσραηλ, καὶ Ἰδαία, καθ' ὅσον πρῆτερον ἔλος ὁ λαὸς ὀνομάζετο Ἰσραηλ, ἀφ' ἧ δὲ ἐγένιν ὁ μερισμὸς τῆ Ἰσραηλιτικῆς λαῶ, εἰς τὸν καιρὸν τῆ Ῥεβοῦμ, δύο μείον Φυλαὶ προσεκολληθήσαν αὐτῷ, ἢ τοῦ Ἰδαία δηλαδὴ, καὶ Βενιαμίν. Οἱ ἐν τῇ Σαμαρείᾳ λοιπὸν, ἦτον αἱ δέκα Φυλαὶ, ὀνομάζοντο Ἰσραηλ, ἐκεῖνοι δὲ ἦν ὁποῖον ἰβασίλδον Βασιλεῖς ἐκ τῆ γένεος Δαβίδ, ὀνομάζοντο Ἰδαία.

Ἦ ἄλλη γνώμη φέλει, ἔτι ἄρχισαν νὰ ὀνομάζωνται Ἰουδαῖοι ἀπὸ τῆς ἀγῆ-

καὶ ἀπὸ τῶν αἰχμαλωσίαν, διότι ἐπειδὴ μετὰ τὴν ἐβδουμουλαετῆ αἰχμαλωσίαν τῆς Βαβυλωνος, εἰς τὴν ὅποιαν ἦτον καὶ ἡ Φυλὴ τοῦ Γ'δα, μετὰ τῆς Βαβυλωνικῆς σωρᾶς, πάντες ὀνομάζοντο Ἑβραῖοι, καὶ Ἰσραηλίται. μετέπειτα δὲ ἠλάθωσαν ἀπὸ τὸν Βασιλεῖα τῆς Περσίας Κύρον, ἐκείνοι ὅπῃ ἐλέγοντο Ἑβραῖοι, καὶ Ἰσραηλίται, ἀρχίσαν νὰ ὀνομάζωνται Γ'δαῖοι, καὶ ἡ Παλαστίνη, ἥτοι ἡ Γῆ Ἰσραὴλ, Γ'δαία. ἡ δὲ αἰτία αὐτῆς τῆς ὀνομασίας ἐστὶν, διατι ὁ Ζορβαββελ ἔφερεσθε Ἰσραηλῖτας ἀπὸ τὴν Βαβυλωνίαν εἰς τὴν Γῆν τῆς Ἐπαγγελίας, καθὼς ἠμποροῦμεν νὰ τὸ ἴδωμεν εἰς τὴν Βιβλίαν τῆς Ἐσδρας, καὶ αὐτὸς ἦτον ἐκ τῆς Φυλῆς τῆς Γ'δα, καὶ ἐκ τῆς γενεαλογίας τοῦ Δαβὶδ, καθὼς εἶναι φανερὸν ἐν τῷ 3. 5. καὶ 8. Κεφαλαίῳ τῆς Ἐσδρας. πρέπει δὲ νὰ ὑπολάβωμεν ὁμοίως καὶ διὰ τοῦ ἄλλου ὅπῃ ἐκυβερνῆταισθε Ἰσραηλῖτας μέχρι τῆς νεωτέρης Ἡρώδης, ὁ ὅποιος ἦτον Ἰδουμαῖος, τὸ ὅποιον τῆτο λέγει καὶ ὁ Θεὸς Γεράνυμος, μετ' ὅλον ὅπου παρὰ τῷ Ἡσαΐα εἶπεν ἄλλως. καὶ οὕτως εἶναι φανερὸν πῶς τὸ Ἰουδα ὄνομα καὶ τὴν γνώμην αὐτῶν ἐδόθη εἰς αὐτὴν τὴν Χάραν, καὶ οἱ Οἰκητοὶς τῆς ὀνομασθῆσαν Ἰουδαίῳ ἀπὸ τῆς Βασιλικῆς Φυλῆς τοῦ Ἰουδα τῆς Ἰσραηλιτικῆς τῆς λοιπῶν, τῆς ὁποίας Ἀρχηγός, καὶ Ἡγεμὼν, μετὰ τοῦ λοιπῶν τῆς Γ'δαϊκῆς λαοῦ ὑπῆρξεν ὁ γενναῖος πατὴρ Ἰουδας, ὁ τέταρτος τοῦ μεγάλου Πατριάρχου Ἰσραὴλ, ἀπὸ τὸν ὅποιον, ἔξω ἀπὸ τοῦ λοιποῦ παρὰ αὐτοῦ γεννηθέντες λαμπροτάτους ἀνδρας, ἐγεννήθη ὁ Ζορβαββελ, καὶ ἄλλοι ὅπῃ εἰς τὴν Γῆν τῆς Ἐπαγγελίας ἐβασίλευσαν, μετὰ τὴν ἐπαύσαν τῶν Τριῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς Βαβυλωνικῆς αἰχμαλωσίας.

Ποία δὲ νὰ εἶναι ἡ ἀληθεστέρα γνώμη ἀπὸ αὐτῶν ἕως δύο, αἷς τὸ ἕτερον ἄλλοι, ὅσοι δηλαδὴ ἔχουσι καιρὸν, καὶ ἀδισαν εἰς ἡμᾶς ὅμως, καθὼς καὶ εἰς ἄλλους πιστωτέρας γνώμην φαίνεται ἡ ὑστέρα, ὅτι δηλαδὴ οἱ Ἑβραῖοι ὀνομασθῆσαν Ἰουδαῖοι ἀπὸ τῆς Φυλῆς τῆς Γ'δα, ὅπῃ ἦτον Ἰσραηλιτικῆς, τῆς ὁποίας μετὰ τὴν Βαβυλωνικὴν Ἰσραὴλ Ἡγεμὼν, καὶ Διοικητῆς ὑπῆρξεν ὁ Ζορβαββελ, καὶ παρὰ αὐτῶν τῶν Οἰκητόρων ἡ Παλαστίνη ἐκλήθη Γ'δαία. ἐπειδὴ σμὰ εἰς τῆτο, ὅτι καὶ ἡ μερὶς τῆς Φυλῆς Γ'δα ἦτον τὸ κυριώτερον μέρος τῆς Ἐπαρχίας αὐτῆς.

Ἡ ἐριμυλία τῆς Γ'δα φωνῆς, εἶναι ἔπαινος, ἢ ὁμολόγησις. ὅθεν Ἰουδαῖοι οἱ ὁμολογῶντες λέγονται, καὶ ἀληθῶς εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰ Ἰουδαῖοι ἐδόξαζον, καὶ ὁμολογῶν τὸν Θεὸν, διότι εἰς αὐτοῦ ἠκμαζεν ἡ Γερασὺν, ἡ Θυσία, ὁ Ναὸς, ὁ Θεὸς Νόμος, καὶ ἡ τῆς Θεῆς Πατρία.

Ἐνταῦθα δὲ χρεῖα εἶναι νὰ σημειωθῆ καὶ τῆτο, ὅτι αὐτὰ κατὰ καὶ τὸ ὄνομα Ἰουδα, καὶ Ἰουδαία, σημαίνει συνεχέσθον τὸ Βασίλειον τῶν δύο Φυλῶν Γ'δα, καὶ Βενιαμίν, καθὼς εἶπομεν, τὸ ὄνομα τῆς Ἰσραὴλ σημαίνει ὁμοίως συνεχέσθον τὸ Βασίλειον τῶν δέκα Φυλῶν ὅπῃ ἔζηρτῆτο τοῦ Γερωβοάμ, καὶ ἔως λέγεται, ὅτι ὁ Γερωβοάμ νὰ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Γ'δα, ὁ δὲ Γερωβοάμ ἐπὶ Ἰσραὴλ. ὅμως ἐνίοτε συγχύονται καὶ αὐτὰ, διότι Ἰουδα, ποτὲ μὲν ὀνομάζεται Ἰσραὴλ, καθὼς ἐν τῷ 4. Κεφαλαίῳ τῆς Γεραμ, ἐνίοτε δὲ αὐτὴ τῆς μέρος ἐκείνης ὅπῃ ἐδόθη τῆς Φυλῆς τῆς Ἰουδα, καθὼς εἰς ἐκεῖνο τῆς Δανιὴλ. μετὰ δὲ Ἀββακὺμ ὁ Προφήτης ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ εἰς ἐκεῖνο τῆς Ἰωάννη. Μετὰ δὲ ταῦτα ἠλάθην ὁ Ἰησὺς ἀπὸ Γερουσαλὴμ δε-

λοιότε, ἥτις λέω ἐν τῇ μοίρᾳ τῆ Βενιαμίν, καθὼς εἶναι φανερὸν εἰς τὸ 18. ἢ 28. τῆ Γησῆ, ἢ οἱ Μαθηταὶ αὐτῆ εἰς τὴν Γεδάϊαν Γλῶ, ἥτοι εἰς τὴν Γλῶ τῆς μοίρας τῆ Γεδά, ἢ ἀλλῶ συνεχῶς. Ἐποῖα αὐτῶ δύο ὀνόματα πρέπει νὰ παρατηρῶμεν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς Θεῖων Γραφῶν.

Πέμπτον, λέγεται Γῆ Ἐπαγγελίας, διὰ τὴν γεγενημένην τῷ Ἀβραάμ ἐπαγγελίαν (ὡς ἢ πῶς λοιποῖς Θεοῖς Πατράσιν) εἰς τὴν ὁποίαν ἤλθεν ἀπὸ τὸ Οὐρ τῆς Καλδαίων, προσαχθεὶς ἀπὸ τὸν Θεὸν, καθὼς λέγεται εἰς τὴν Γίνσιν (12.) ἐξελεθε ἐκ τῆς Γῆς οὐρ, ἢ ἐκ τῆς Συρηνίας οὐρ, ἢ ἐκ τῆ Οἴκου τοῦ Πατρός οὐρ, ἢ δεῦρο εἰς Γλῶ λέω αἰσοὶ δείξω. ὅθεν ὁ Ἀπόστολος πρὸς Εβραίους (11. 9.) πῖσει παρῶκησεν (ὁ Ἀβραάμ) εἰς τὴν Γλῶ τῆς Ἐπαγγελίας, ὁ γὰρ Θεὸς ἐπηγγείλατο αὐτῷ τῷ Πατριάρχῃ ἡμῶν Ἀβραάμ δεῖναι εἰς καθ' ἑσθλασιν αὐτῷ (Πράξεις 7. 5.) καθὼς καὶ ὁ ἴδιος αὐτὸς Θεὸς ἔτω τὴν φανερὴν δι' ἄλλων ἰσοδυνάμων λέξιν, ὅθεν παρὰ τῷ Γεζεκίηλ (20. 42) διότι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν με ὑμᾶς εἰς τὴν Γλῶ τῆ Ἰσραὴλ, εἰς τὴν Γλῶ λέω ἦρα τὴν χεῖρά μου τῆ δεῖναι αὐτῷ τοῖς Πατράσιν ὑμῶν. ἢ ἐν τοῖς Ἀειθμοῖς (32 11.) τὴν Γλῶ ἦν ὠμωσα τῷ Ἀβραάμ, ἢ Ἰσαὰκ, ἢ Ἰακὰβ.

Ἐκτον, αὐτὸ καλὰ ἢ αὐτὴ ἡ Γῆ νὰ ἐδόθη τοῖς Ἰσραηλῆταις παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅμως λέγεται ἢ Γῆ τῆ ἰδίου Θεοῦ, πλὴν ὅχι ἢ τὴν ἔνοιαν ἐκεῖνῃ καθ' ἑαυτὴν ὅλη ἡ Γῆ εἶναι τῆ Θεοῦ. τῆ Κυρεῖς ἡ Γῆ, ἢ τὸ πλῆρωμα αὐτῆς. (1. Κοριν. 10. 28.) ἢ εἶναι ἢ Κύριος τῆ παντὸς (Ματθαῖος 11. 25) ἀρχαρχεῦσσι Πάτερ Κύριε τῆ Οὐρανῶ, ἢ τῆς Γῆς. ἢ Λευκαῖς (10. 21) ἀλλὰ κατὰ τινα ξεχωριστὸν, ἢ ἰδιαζόντῶ τῶν, ἐπειδὴ ἢ εἰς αὐτῷ τὴν Γῆν κατέστησε τὸν Θεόν τῆς Βασιλείας αὐτῆ, δηλαδὴ ἐν τῇ Ἀγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλὴμ, ἢ ἐν τῷ Ἱεροσολυμιτικῷ Ναῷ ἠυδοκῆσαι νὰ λατρεύεται εἰς τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον με διαφέρετος Θεοῦσας, ἢ Λατρείας, καθὼς εἶναι φανερὸν εἰς ὅτῳ Ἱερεῖς Καδικας.

Ὅτι λοιπὸν λέγεται ἢ Γῆ ἰδιαζόντως τῆ Θεοῦ, εἶναι φανερὸν Ψαλμῷ 85. ἠυδοκῆσας Κύριε τὴν Γλῶσιν. Λευκαῖκὸν 25. 23. ἐμοὶ γὰρ ἐστὶν ἡ Γῆ. Γιωλ 1. 6. Ἐθνος αὐτῆ ἐπὶ τὴν Γῆν μου. καὶ 3. 2. Ἱερεμίας 16. 18. Γεζεκίηλ 36. 5. καὶ 38 6.

Ἐβδομον λέγεται ἄλλοτε ἀπλῶς Γῆ, ἢ ἄλλοτε μετὰ προσθήκης τῆ πᾶσα, ὡς τὸ, ὁ δὲ Θεὸς ἡμῶν πρὸ αἰῶνων ὑπάρχων σωτηρίαν εἰργάσω ἐν μέσῳ τῆς Γῆς. Ψαλμ. 73. 15. 1. 14. 7. 2. αὐαμφιβόλος δὲ ἐξ αὐτῆ Γῆν λέγει τὴν Ἰσραηλιτικὴν Γῆν. Ἱερεμίας. Ἐπὶ πατῆρας ὅτῳ κατοικούντες τὴν Γῆν. Γεζεκίηλ, τὸ πῆρας ἦκει ἐπὶ ἄς τέσσαρας πτέρυγας τῆς Γῆς. ὁ Ἀπόστολος Γάκωβος, ἐν τῷ καιρῷ τῆ Ἡλιῶ ἐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς Γῆς ἐπαινεσθῶ τρεῖς, ἢ μεῖνας ἕξ. τὴν ὁποίαν Ἰσραὴλ αὐαφέρωντες ὁ Ἱερεῖς 5. 17. Λευκαῖς (4. 25.) προσθέτει τὸ, πᾶσα, λέγων ἐπὶ πᾶσιν τὴν Γῆν 1. Βασιλ. 17. 7. ὅθεν ἐλήφθη ἡ πηγὴ τῆς Ἰσραὴλ παρὰ τοῖς Ἱεροῖς Ἀποστόλοις, λείπει τὸ, πᾶσα. ἐκ ἐγένετο ὑετὸς ἐπὶ τῆς Γῆς, ἢ 18. 1. Οὐ δώσω ὑετὸν ἐπὶ πρόσωπον τῆς Γῆς.

Αὐτῶ ἢ ῥῆσῶ, τινὲς τῆς Ἱερῶν Ἐξηγητῆς λαμβάνουσιν ἀπλῶς διὰ ὅλην τὴν

Οὐκ ἐμένει, τινὲς δὲ διὰ μόνου τὴν Ἰουδαϊκὴν Γῆν. οἱ Ἑβραῖοι ὁμοῦ κοινῶς ἔ-
 ἵνοιον διὰ μόνου τὴν Ἰσραηλιτικὴν Γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸ παρὰ τῆς Εὐαγγελιστῆ Ματθ.
 27.45. λεγόμενον, σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν Γῆν, τινὲς μὲν τὸ ἐκλαμβανῶσι διὰ ὅ-
 λην τὴν Γῆν, τινὲς δὲ διὰ μόνου τὴν Ἰουδαίαν.

Ὁ γδοον, καὶ τελευταῖον λέγεται Ἀγία Γῆ, ὅσον παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις, ὅσον
 καὶ παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς, πλὴν κατ' ἄλλον, καὶ ἄλλον τρόπον. παρὰ μὲν τοῖς
 Ἰουδαίοις, ὡς ἦδη αἰετέρη εἴρηται, λέγεται Ἡ γῆ τῆς Θεῆς, ἐπειδὴ καὶ κατ' ἐξαιρέ-
 τον λόγον εἰς αὐτὴν ἠθέλησε νὰ λατρεύεται, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς αὐτῆν ἐπηγγείλατο
 τοῖς Πατέρας τοῖς Ἀγίοις, καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ καιρῷ ἔξωσας ὅλα τὰ ἄλλοφύλα Ἐθνη
 ἀπ' αὐτὴν, τὴν ἔδωκεν εἰς κατὰσχισιν αὐτῆς. Παρὰ δὲ τοῖς Χριστιανοῖς, καὶ δι'
 αὐτὸ τὸ ὄνομα, ὁμοῦ κατ' ὑπεροχὴν, καὶ ὑπερέτερον ἕνοιον, διὰ τὰ γεγονότα δηλα-
 δὴ ἐν αὐτῇ Θεῖα τῆς νείας χάριτος Μυστήρια, τὸ ἰποῖον αὐτὸ ὄνομα αὐτὰ καλὰ καὶ
 κατὰ τὴν πηγὴν, φαίνεται ἔτι ἄλλον ὑσερότερον, ὁμοῦ εἶναι κατὰ τὴν ἀξίαν, καὶ
 ὑπεροχὴν ἔξοχώτερον. Λέγεται λοιπὸν Ἡ Ἀγία κοινῶς, καὶ παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις,
 καὶ παρ' ἡμῶν, ἐπειδὴ καὶ δὲν ὀνομάσθη πρότερον μὲ τοῦτον ὄνομα, παρὰ ἀφ' οὗ
 ἤκμασεν εἰς αὐτὴν τὸ σέβας τῆς Θεῆς, καὶ ἀφ' οὗ ἠγιασθη μὲ τὴν παρουσίαν, καὶ
 τῆς ζωοποιᾶς πᾶσιν τῆς Κυρίας ἡμῶν. αὐτὴ ἡ ὀνομασία φαίνεται ἐν τῇ σοφίᾳ τῆς Σο-
 λομόντος (12. 3.) ὅτι παλαιῶς Οἰκήτορας τῆς Ἀγίας σε Γῆς μισήσας. καὶ 2.
 Μακκα 17. ἀπὸ τῆς Ἀγίας Γῆς, ἔνθα λαλήσιν ἐπὶ τέττου διὰ τὴν Ἰουδαίαν,
 καθὼς ἐκ τῆς ἐξῆς λόγων Φανερώς ἀποδείκνυται Ἡ Ἀγία, διότι ἐκεῖ εἰς τὸν και-
 ρὸν τῆς παλαιῆς Νόμου ἤκμασεν ἡ Λατρεία τῆς Θεοῦ. ἐκεῖ τῷ ἀθανάτῳ Θεῷ ἐ-
 προσφύροντο ἀπρόσδεκτοι Θεοῖσι (ὅταν εἰς ἄλλα μέρη ἐδύοντο Θεοῖσι εἰς τὰ εἰ-
 δωλα, καὶ ἐλατρεύοντο τὰ ἔργα τῆς ἀνθρώπων χειρῶν) ἀλλὰ καὶ τὰ τοῖς ἄλλοις
 ἀνθρώποις ἀπόκρυφα, οὐρανια, καὶ θεῖα Μυστήρια, τοῖς οἰκηταῖς αὐτοῦ τῆς Γῆς
 ἀπικαλύφθησαν, τῆς Δαβὶδ λέγοντος, Οὐχ ἔγω ἐποίησα παντὶ Ἐθνεῖ, καὶ ὅς
 147. 75. κείσεως αὐτῶν οὐκ ἐδῆλωσεν αὐτοῖς. καὶ πάλιν. Γνωστὸς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ Θεός, ἐν
 Ἰσραὴλ μέγα τὸ ὄνομα αὐτῶ. διότι ἐγέννησεν αὐτῇ ἡ Ἀγία Ἡ ἐπιστήμους Ἀ-
 γίους Πατεράρχας, Προφῆτας, Ἀποστόλους, Μάρτυρας, Ἀδελφούς, καὶ ἄλλους
 πολλὰς ἀγιότητι, καὶ μαθήσει διαπρέψαντας, καὶ διακρίσαντας τῷ Θεῷ, Ἀν-
 δρας, καὶ Γυναῖκας. διατὶ εἰς αὐτὴν ἐπληρώθησαν τὰ σύμβολα τῆς παλαιῆς Νό-
 μου εἰς τὸν καιρὸν τῆς χάριτος, ὅταν εἰς αὐτὴν ὁ Λόγος, σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐκ τῆς
 Παρθένου Μαρίας ἐφαίνε ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τῆς Θεῆς, καὶ γεννηθεὶς ἔξ αὐτῆς ὄρατος,
 καὶ ἀνθρώπος γενόμενος, τοῖς ἀνθρώποις συνανεσάφη. εἰς αὐτὴν ἔδωκεν ἰσχυροῦς
 σημεῖα, ἐπρόβαλε τὸν λόγον τῆς ζωῆς, καὶ ἐφάνησεν τοῖς ἀνθρώποις τὸ ὄνομα τοῦ
 Πατρὸς αὐτῶ. εἰς αὐτὴν διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων ἔδωκε τῷ Πατρὶ αὐ-
 τῶ εἰς ὀλοκαύτωμα τὸ αἷμα, καὶ πνεῦμα αὐτῶ. εἰς αὐτὴν ἀνήγειρε, ἀπέθνηκε
 Οὐρανός, καὶ τοῖς πιστέουσιν αὐτῷ ἐπέμψεν τὸ Πνεῦμα τὸ πανάγιον. Ἀπ' αὐτὴν
 ἔδωκεν ἰσχυροῦς σημεῖα οἱ Ἀπόστολοι εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, διὰ τὰ διδάξαι τὸ Εὐαγγέ-
 λιον παντὶ πλάσματι. εἰς αὐτὴν τέλος πάντων ἐλάσεται ἐπὶ νεφελῶν τῆς Οὐ-
 ρανῆς, δυνάμει πολλῇ, καὶ μεγαλειότητι ὁ υἱὸς τῆς ἀνθρώπων, διὰ τὰ κρίνει ὅλα
 τὰ γέ-

ἡ γῆ, καὶ τὰ ἀποδόμα ἐκάστω καὶ τὰ ἔργα αὐτῆ, ὅσον καλὰ, ὅσον κακὰ, ὅπως ἀποβληθῆεν τῶν κακῶν εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, καὶ φέρῃ ὅθεν ἐκλεκτοὶ εἰς γῆν ἁγίαν, εἰς γῆν ζώντων.

Ἐν συντομίᾳ, δικαίως, καὶ ἀρεμοδίως λέγεται Γῆ Ἀγία, διότι εἰς αὐτῇ δὲν εἶναι βῆμα ποδός, ὅπως καὶ μὴ τὸ ἐλάμπρυνε, καὶ καὶ μὴ τὸ ἡγίασεν, ἢ τὸ σῆμα, ἢ ἡ σκιά τῆ Σωτηρός, ἢ ἡ ἐνδοξος παρεσία τῆς Ἀγίας τῆ Θεῆ Μητρός, ἢ ὁ περιβλεπτός τῶν Ἀποστόλων ἑσμός, ἢ τὸ ἄκχυθῆν τῶν Μαρτυρῶν ἀξιολύμπιον αἷμα.

Διὰ ταῦτα ὅλα λοιπὸν ἡ Χάρα αὐτῆ εἶναι, καὶ ὀνομάζεται Ἀγία. καὶ ταῦτα ἡμέχρι τῆδε λεχθῆντα περὶ τῶν κοινῶν ὀνομάτων τῆς Ἀγίας Γῆς, ἰκανὰ, ἀπὸ καλὰ καὶ διάφοροι τῆς δίδουσι καὶ ἄλλας ὀνομασίας, δηλαδὴ λέγοντες τῶν Γῆν κατὰπαύσεως, ὡς λέγει ὁ Προφήτης, Ὡς ἄμοσα ἐν τῇ ἐργῇ μου, εἰ εἰσελάσον- 94. τοι εἰς τῆν κατὰπαυσίν μου. (ἵτοι εἰς τῆν Γῆν τῆς Ἐπαγγελίας, κατὰ κοινῶς οἱ Διδάσκαλοι τὸ Ξηγηθῆσι, μετὰ τὸ καὶ εἶναι τύπος τῆς αἰωνίης ἀκαπαύσεως, εἰς τῆν ὁποίαν ὡς ἀπὸ πόνου εἰς ἀνάπαυσιν ἔξ Αἰγύπτου οἱ Ἰσραηλίται ἐκαιήθηον) καὶ Γῆν ζώντων, ὅτι εἰς αὐτῇ τὸ πάλαι, καὶ μόνον ἐλατρεθετο ὁ ἀληθῆς ζῶν Θεός. γνωστός γάρ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ Θεός, ὅθεν καὶ ἴδιον τῆ Θεῆ ἐπίθετον εἶναι, τὸ καὶ ὀνομάζεται κυρίως ζῶν, ὡς τὸ, εἰς τὸν Θεὸν τὸν ἰσχυρὸν τὸν ζῶντα. καὶ φοβερὸν τὸ ἐμπιστεῖν εἰς χεῖρας Θεῆ ζῶντος.

Ἐστὶ καὶ κληρονομία, καὶ κυριότης Θεῆ. πλεον τὸσον αὐτῇ, ὅσον καὶ ἄλλα παρρόμοια τέτοις, καὶ ἰσοδύναμα, ἀπὸ καλὰ καὶ καὶ λέγονται ἀληθῶς περὶ τῆς Ἀγίας Γῆς, μερικῶς ὅμως εἰρημένα, καὶ διάτινα ἰδίως ἀποτελεσμάτα, δὲν πρέπει καὶ κατὰβέττανται, καὶ καὶ συναρθεμύνται μετὰ ταῦτα εἰρημένα· ἐπειδὴ καὶ ποτὲ δὲν ἤλθον, μήτε ἐλάβον τοιαύτην χρῆσιν, ὅπου καὶ ὀνομάζεται ἡ Ἐπαρχία τῆς Παλαιστίνης καὶ μετὰ αὐτῇ κοινῶς, ὡς ὀνομάσθη μετὰ ταῦτα προσηρμένα ἐπὶ αὐτῇ.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Τ Ρ Ι Τ Ο Ν .

Εἰς ποίους πρῶτον ἐδόθη ἡ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, καὶ ποίος πρῶτον τῆν ἐκυρίδουσε νομίμως, καὶ δικαίως.

Ο Μολογόμενον εἶναι, καὶ βέβαιον εἰς ὅσας τις δῶσι τῇ Θεῆ Γραφῇ, ὅτι καθὼς μετὰ τὸν κατακλυσμόν ἡ κατοικημένη ἅπασα Γῆ ἐμερῶσθη εἰς τὸν Σῆμα, Γαλι- Χαμ, καὶ Ἰάφεθ, διὸ καὶ ἕκαστον τριτημέρονον αὐτῆς τῆς Γῆς ἐκλήρωθη εἰς ἕνα καὶ αὐτῶν, ἕκαστον ὅποιον εἰς τὸ ἐν ἦτον καὶ ἡ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας. Τῆτο τὸ ἰσορεῖ ὁ Θεῆ Μωυσῆς εἰς τὸ 10. τῆς Γενέσεως, καὶ εἶναι ἔξω πάσης ἀμφιβολίας. ἡ ἀπορία δὲ μένει εἰς τῆτο. εἰς ποῖον ἐδιωρῶσθη αὐτῆ ἡ Ἀγία Γῆ, καὶ ποῖος ἀπὸ ὅθεν Ἰαῦς τῆ Νῶε πρῶτον δικαίως, καὶ νομίμως τῆν ἐκυρίδουσε; Εἰς ταῦτα τῆν ζήτησαν δύο γνώμαι διόρισκονται διαφανέσαι. ἡ πρώτη εἶναι τῶν Ἐβραίων, τῆν ὁποίαν πολλοὶ τῶν παλαιότερων, καὶ νεωτέρων σοφῶν τῆν ἠκολούθησαν, ὅτι ἡ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας καὶ ἐπαρῶσθη πρῶτον εἰς τὸν Σῆμα τὸν πρωτότοκον τῆ Νῶε, καὶ ὅτι

αὐτός, ἢ οἱ Τίσι αὐτῆ νὰ ἐσάψουν τῆς αὐτῆς Γῆς Δεσπότης, ἢ Κύριοι νόμιμοι. Λέγουσι γὰρ ὡς ὁ Νῶε ἀπὸ Θεῖς πνύματος ὀδηγηθεὶς, ἐδιαμίεισεν εἰς ὅν τρεῖς τῆ Τίσι τὸν Σῆμ, τὸν Χαμ, ἢ τὸν Γάφεθ ὅλον τὸν τότε ἔγνωσμίον Κόσμον, ἢ πῶς ἡ Γῆ ἢ Ἀγία νὰ ἐδόθη τῷ Σῆμ. τῷ διαμοίω δὲ αὐτῷ τὴν ἰσορρεῖ ὁ Ἅγιος Ἐπιφάνιος, ὁ ἢ ὀπαδός τῆς γνώμης αὐτῆς, πρὸς τὸ τέλος τοῦ Ἀγχυρατῆ, ἔτα λέγων αὐτολιξεί.

- „ Ἰσασι πάντες τὸν δίκαιον Νῶε, λείψανον τῆ Κόσμου γεγονότα μετὰ τὸν κακῶς ἀκλυσμόν. ὡς οὖν παρελείφθη αὐτός τε, ἢ οἱ τρεῖς υἱοὶ αὐτῆ, ὡς δίκαιος ὢν, ἢ ὅν ἑαυτῆ παιδας ἀλαβεῖς κατὰ τὰς αἰμα πειρώμενος, ἵνα μὴ τοῖς αὐτοῖς ὑποπίσωσι κακοῖς, ὡς ἢ οἱ ἐν τῷ κακῶς ἀκλυσμῷ, ἢ μόνον διὰ λόγων τέτοις τὴν ἀλάβειαν παρεῖθε, ἀλλὰ ἢ διὰ ὄρκυ ἀφ' ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν τῷ πρὸς τὸν ἀδελφὸν εὐνοίαν ἀπήτησε. ἢ διαμερίζει μὲν ἄς κληρονόμος τὸν Κόσμον, κατὰ τὰς ὑπὸ τῆ Θεῖ, τοῖς τρεῖσι Τίοσι αὐτῆ τὸν παρόντα Κόσμον ὑπὸ κλήρου διελών, ἢ ἑκάστην μερίδα ἢ κληρὸν ἑκάστῳ ἀπονέμων, καὶ τῷ μὲν Σῆμ τῷ πρωτοτόκῳ ἐπέπεσον ὁ κληρὸς ἀπὸ Περσίδος, ἢ Βάκτρων ἕως Ἰνδικῆς, ἕως τῆς Χέρας Ῥινκοκέρων, αἰαμίσειον Αἰγύπτου, ἢ Παλαιστίνης, αὐτικρῶ τῆς ἐρυθρῆς θαλάσσης, ἢ μετ' ὀλίγον τὸ αὐτὸ παρασίτηι, ἀειθμῶντας ὅν κατοικιστὰς τῆς Παλαιστίνης, ἢ ὅν Ἐβραῖος εἰς τὸν καιρὸν τῆ Σῆμ. ἐπειτα ἄλλων τινῶν λεχθέντων, ἐπαναλαμβάνοντας τὸν λόγον λέγει, ὅτι ἡ Παλαιστίνη, καὶ πάντα τὰ πλησίον αὐτῆς, εἰς τὸν κληρὸν τῆ Σῆμ ἐπέπεσον. Ἐπιβιβαστοὶ αὐτῷ τῷ γνώμῳ ἢ ἡ παραδοσι τῆ Σύζων, ὅτι ὁ Νῶε ὁμῶς μετὰ τῆς Ἐπαρχίας τῆ Κόσμου νὰ ἐδιαμίεισεν καὶ τῆ ὡς αὐτῆ Ἀδάμ εἰς ὅν Τίουςτου, καὶ ἔδωκε τὸ Κρανίον τῷ Σῆμ, μετὰ τῷ Ἐπαρχίαν ἐκείνην τῷ ὀποῖαν λέγομεν Ἰβδαίαν. ἀλλὰ ἢ ὁ ἴδιος
12. 6. Μωϋσῆς φαίνεται νὰ φανερῶναι τὸ αὐτὸ εἰς τῷ Γένεσιν, ἔνθα ἀφ' ἑ ὠμίλησε πρὸς τῆς ἐλάσιως τῆ Ἀβραάμ εἰς τὸν τόπον Συχέμ, ἢ εἰς τῷ Δρῦν τῷ ὑψηλῷ, ἐπρόσθεσεν. Οἱ δὲ Χανααῖοι τότε κατὰ τὸν τῷ Γῆν, θέλοντας νὰ σημεῖωσιν μετὰ τὸ, πῶς ἀδίκως παρὰ τῆ Χανααῖων ἀφῆρεθῆ ἡ Γῆ Χανααῖ, ἐπειδὴ ἢ ἀπέβλεπον ὡς ἴδια εἰς τὸν Ἀβραάμ, ὡς κατεγόμενον ἀπὸ τὸν Σῆμ.

Εἰς αὐτῷ τὴν γνώμῳ ἐσάθη ἢ ὁ Θεῖος Ἰεράνυμος, Ἐπιστολῆ 129. πρὸς τὸν Δάρδανον, ἢ ἄλλοι ποῖοι Διδάσκαλοι μεγάλης ὀνόματος.

Ἐπειτα εἰς τὸ πείθει ἢ ὁ λογαριασμός, διότι ὅτις ὁ Σῆμ πρωτότοκος Τίος τῆ Νῶε, Θεῖος πνύματι Φατισθεῖς ὁ Πατὴρ αὐτῆ Νῶε, ἐγνώρισεν πῶς εἰς ἐκείνην τῷ Ἐπαρχίαν ἔμελλον νὰ ῥιφθῶσι τὰ πρῶτα θεμέλια τῆ σκιάδου Ναοῦ τῆ Σολομῶντος. ἢ πῶς ἡ οἰκοδομῆ τῆ ἀληθινῆ, ἢ αἰδίου Θεῖ, τέλος πάντων ἔμελλε νὰ κατεσκευασθῆ, ἢ νὰ τελειωθῆ ἑκάστῳ εἰς τὸ θεμέλιον τῆ Ἀποστόλων, ἢ Προφητῶν, ὅπως Ἀερογοναῖς Λίθου αὐτῆ τοῦ Χριστῆ, ἢ μάλις διὰ τῆ ἀξίας τῆ Σωτήρος, ἢ πάντων τῶν Πατριάρχων, ἢ πάντων τῆ Ἁγίου Λαοῦ, ὅπου ἐκατέγοντο ἀπ' ἐκείνων, διότι τούτων τὸν τόπον τὸν ἰδίωσεν τῷ Σῆμ, διότι δὲν ἦεν δίκαιον νὰ ἀφαιρεθῆ αὐτὸς ὁ τόπος ἀπ' αὐτοῦ, καὶ νὰ δοθῆ εἰς ἄλλους, τόσον διὰ τῆ πρωτοτάμια, ὅσον καὶ διότι τὸν ἠλαθῆρασεν ἀπὸ τῷ ἕβεν

ἔβην τοῦ πολυμοῦ Ἀδελφοῦ Χαΐμ, τὴν ὅποιαν καὶ αὐτὴν ἐπρογνώρισεν ὁ Νῶε θεῖον πλάματι.

Ἡ ἄλλη, καὶ δαυτέρα γνώμη ἐναντία τῆς πρώτης, εἶλε πῶς νὰ ἐδόθη ἡ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας εἰς τὸν Χανααὶ ἔγγονον τῆ Νῶε, Τῖὸν τῆ Χαΐμ, καὶ εἰς οὗτ' ἔξ αὐτῆ καλεγομένης, καὶ παρ' ἐκείνων νομίμως καὶ δικαίως νὰ ἐκνευθῆ, καὶ ὄχι ἀπὸ οὗτ' Ἰούδ τῆ Σῆμ. Θεμελιεῖται καὶ αὕτη ἡ γνώμη ἐκ τῆ 10. Κεφαλαίς τῆς Γενέσεως, ἐνθα ἀπὸ τῆ 15. εἰσαφίς ἕως τοῦ 20. φαίνεται φανερά πῶς ἐκείνη ἡ Γῆ, ἡ ὅποια μετὰ ταῦτα ὀνομάσθη Γεδάια, παντελῶς δὲν ἔχρισάθη παρὰ τοῦ Σῆμ, ἢ τῆ Τῖὸν αὐτῆ, ἀλλὰ ἀπὸ οὗτ' Ἰούδ τῆ Χανααὶ, οἱ ὅποιοι εἶναι Τῖοὶ τῆ Χαΐμ, καὶ ἀπ' ἐκείνων ὡς ἀπὸ πατρικῆ ὀνόματος νὰ ἔλαβη καὶ τὴν τοιαύτην ἐπωνυμίαν, νὰ λέγεται Γῆ Χανααὶ, καὶ Χανααῖα, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω.

Ἐπειδὴ αὖ ἐκείνη ἡ Γῆ ἀπέβλεπε δικαίως εἰς οὗτ' ἀπογόνους τῆ Σῆμ, καὶ ἀκολούθως οὗτ' Ἐβραῖους, τίνι τρόπῳ εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ. ἔξειλθε ἐκ τῆς Γῆς σου, καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ ἐκ τῆ οἴκου τῆ Πατρός σου, καὶ δεῦρο εἰς Γῆν ^{Γεν. 12.} ἢ αὐταὶ δειξῶ; τινέσι τὴν Γῆν Χανααὶ. καὶ τίνι τρόπον λοιπὸν ἔξερχόμενος εἰς αὐτὴν, ἔξρχετο ἐκ τῆς οἰκείας Γῆς 3 αἰσῶς καὶ αὐτὴ ἡ Γῆ ἐπαρῶσθη εἰς οὗτ' Ἰούδ, καὶ ἀπογόνους τῆ Σῆμ, ἐκ τῆς σειρᾶς τῆ ὁποίου ἦτον καὶ αὐτὸς ὁ Ἀβραάμ. Διὰ νὰ εἰπῶμεν λοιπὸν πῶς ὁ Ἀβραάμ ὑπήκουσε τῇ φωνῇ τῆ Κυρίου, ἐπόμενον εἶναι νὰ εἰπῶμεν, ὅτι ἡ μὲν Μεσοποταμία ἦτον ἡ καὶ φύσιν ἐκείνου Γῆ, καὶ τῆ Πατέρων αὐτῆ, ἡ δὲ Χανααὶ ἀλλοτρία, καὶ φυσικὴ κληρονομία τῆ καλεγομένην ἐκ τῆ Χανααὶ τῆ Τῖὸν τῆ Χαΐμ.

Αὐτὰ καὶ ἄλλα τινὰ παρόμοια τέτοις εἶναι τὰ ἐπιχειρήματα τῆς δαυτέρας γνώμης. καὶ ὡς καλὰ ὄσαν ὁ λόγος, καὶ ἡ ζήτησις δὲν εἶναι περὶ θεῶν δογμάτων, ἢ ἄλλων τινῶν ἀμφιβολιῶν, καὶ ζητημάτων ρηθρικών, τὰ ὅποια ἔχρισθησαν κοινῶς ἀπὸ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ Γεροῦ Διδασκάλου, καὶ Πατέρας, καὶ ἐσέρχθησαν, καὶ ἐκυρώθησαν ἔξ ἴσου παρὰ πᾶσιν ὡς ὁμολογούμενα, καὶ πιστώμενα, ἀλλὰ εἶναι δι' ἄλλα τινὰ, τὰ ὅποιά τινες μεγάλης ἰσχύος Διδασκαλοὶ, ἢ ἕτω τὰ ἔλαβον καὶ παραδοσιν, ἢ οὕτω τὰ ἐπρόβαλον, δὲν εἶναι τότε μίτε ἀπαίσιον, μίτε ἐναντίον εἰς τὴν ἀλήθειαν, καὶ εἰς τὴν ἀσφάλειαν νὰ ἀναχωρήσῃ τινὰς ἀπὸ τῆ γνώμης τῶν, καὶ νὰ ἀκολουθήσῃ ἄλλῃ, ὅσαν εἶναι ἰσχυρὸς ὁ λόγος, ὡς καὶ ὁ Νύσσης Θεὸς Γρηγόριος ἐν τῷ περὶ Ἀναστάσεως πρώτῳ λόγῳ σαφῶς λέγει (περὶ τῆ ἀρεθμῆ δηλαδὴ τῆ τελῶν ἡμερῶν τῆς τῆ Κυρίου ἡμῶν Ἀναστάσεως) εἴτε ὀρθόν, εἴτε καὶ μὴ, ἐν τῇ κρίσει τῆ ἀκροατῆ κατελείψομεν, οὐ γὰρ ἀπόφασις ὁ λόγος εἶναι, ἀλλὰ γυμνασία, καὶ ζήτησις. ὅταν καὶ εἰς τὴν παρῶσαν ἀμφιβολίαν δὲν ἀκολουθεῖ καμία μίμψις εἰς ἐκείνον ὅπῃ κρατῶσι τὴν πρώτην, ἢ τὴν δαυτέραν γνώμην. πλὴν ἡ πρώτη εἶναι δοκιμητέρα, καὶ ἀσφαλετέρα τῆς δαυτέρας, τὸ εἶνα, ὅτι ἰσχυρότεροι εἶναι οἱ λογαριασμοὶ τῆς πρώτης, παρὰ τῆς δαυτέρας. τὸ ἄλλο, ὅτι ὄσαν ἡ ἐναντία γνώμη εἶναι καὶ πλέον ἀδόκιμος, καὶ οἱ λογαριασμοὶ τῆς πλέον αἰσχυροὶ, ἀσυνείδητος σημεῖον εἶναι νὰ ἀφήσῃ τινὰς τὴν παραδοσιν, καὶ γνώμην τῆ ἐγκρίτων Πατέρων, καὶ τὰ ἀκολουθήσῃ ἄλλοις. καὶ ἐπειδὴ οἱ λο-

εἰ λογαρισμοὶ τῆς πρώτης γνώμης εἶναι καὶ ἀληθεῖς εἶναι, καὶ ἰσχυρότεροι τῆς δευτέρας, καὶ αὐτῶν εἰδέχθησαν καὶ οἱ ἱερῆ Διδάσκαλοι μεγάλες ὀνόματος, καὶ ἐπίσοφια, καὶ ἀγιότητι, καὶ ἀσεβείᾳ διαπρέψαντες, καὶ ἅμα πολυμαθεῖς αὐτοὶ, καὶ εἰδήμονες τῶν Ἑβραϊκῶν παραδόσεων, ὁ ὁποῖος ἐσαΐθη ὁ Ἄγιος Ἐπιφανίαιος, ὁ καὶ τῶν γένει Ἑβραῖος, καὶ ὁ Θεῖος Γεράνυμος ὁ τῆς Ἑβραϊκῆς γλώσσης, καὶ τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς ἡμίτερος Ἐρμηνεύς, καὶ Διδάσκαλος, ἔσαν αὐτοὶ ποιῆσαι ὄντες, λαλοῦσι περὶ τῶν ἰδιωτικῶν γραμμάτων, ἕδαμῶς εἶναι δίκαιον ἢ τὰ προκειμῆ τινας, ἢ τὰ ἀκολουθήσῃ ἄλλως, λαλοῦντες μὲν φαινόμενος κατωτέρως ἀνοήτους λογισμῶν. Ὅτι δὲ ὁ ἱερὸς Ἐπιφανίαιος φανερὰ κρατεῖ τῶν πρώτων γνώμων, εἶναι ἀναμφίβολον ἐκ τῶν αὐτῶν εἰρημέτων αὐτῶν λόγων, καὶ σαφίστερον ἀπὸ ἧ μετ' ὀλίγον ἀκόλουθα, ἧ ὅποια αὐτολεξεῖ ἕτως ἔχει.

„ Τῶν τούτων τῶν Ἑβραίων ἕτως ἐκ τῶν τεκνῶν Τῶν τοῦ Νῶς γεγοῖόταν, καὶ
 „ τελεχῆ τῆ Κόσμου τοῖς τρισὶν ἡμέραις διαμεροσθέντος, ὡς προείπον, ἕρκος ἀπη-
 „ τήθη παρ' αὐτῶν ὑπὸ τῶ Πατρὸς, μηδένα ἰπεμβαίνειν τῶν τῶ Ἀδελφῶν κλη-
 „ ρων, πλὴν δὲ ὑπερβαίνοντα τῶν τῶ ἕρκος διαζωγῆ, ἕολοθράσθαι ἐν τῶ ἕρκω,
 „ καὶ πᾶν τὸ σπέρμα αὐτῶν.

Ἐπεὶ οὖν ἐν τῶ κληρῶ Σὴμ ἢ Παλαιστῆν ὑπέπεσε, καὶ πᾶν τὸ ἧ πλησίον αὐ-
 „ τῆς, πλεονέκτης ὢν ὁ Χανααὶ Τῖος Χαμ, ἐπῆλθε τῆ Παλαιστῆν ὑπερον Γῆ,
 „ τετέστι τῆ Γουδαίᾳ, καὶ ἀφαρπάξει αὐτῶν, ἐμακροθύμει δὲ ὁ Θεὸς εἰδούς
 „ χρόνος μετάνοίας, ἵνα μετάνοίσειαν οἱ ἐκ τῶ Χαμ, καὶ ἀποδώσῃ τοῖς τοῦ Σὴμ
 „ τῶν ἰδίων κληρονομίαν. ἐκείνοι δὲ καὶ μετετόν, ἀλλ' ἠθέλον τὸ μέτρον αὐτῶν
 „ πληρῶσαι. τότε ὁ Θεὸς μετὰ πολλὰς ὑπερον γενεάς, δ' ἕρκος ὢν, ἐκδικεῖ τῶν
 „ παράβαν τῶ ἕρκος, ἕτως γὰρ εἶδει πληρωθῆναι τὸ Ἀμορραίων μέτρον. Σὴμ
 „ γὰρ γενεᾶ τὸν Ἀρφαξάδ, Χαμ δὲ γενεᾶ τὸν Χανααὶ, Χανααὶ δὲ γενεᾶ με-
 „ τὰ τῶν πλεονεξίαν τὸν Ἀμορραίων, καὶ τὸν Γεργυσαίων, καὶ Φερεζαίων, καὶ Εὐαίων,
 „ καὶ Ἀρκαίων, καὶ Ἀραδίων, καὶ Σιδωνίων. Ἀρκαίονται τούτων αἱ γενεαὶ ἕτως ἕως
 „ τῆς τῶ Σὴμ ἐκδικίας. Σὴμ ὁ πλεονεκτηθεὶς γενεᾶ τὸν Ἀρφαξάδ, ὡς εἶπο-
 „ μεν, Ἀρφαξάδ γενεᾶ τὸν Κινᾶ. Κινᾶ, τὸν Σάλα. Σάλα, τὸν Ἑβερ. καὶ
 „ γίνεται ἢ Πυργοποιία. Ἑβερ γενεᾶ τὸν Φαλέκ, καὶ γίνεται γῆς, καὶ γλωσ-
 „ σῶν διαμερισμῶν. Φαλέκ γενεᾶ τὸν Ραγαῖ, τὸν Σερεχ. Σερεχ, τὸν Να-
 „ χῶρ. Ναχῶρ τὸν Θαῖρρα. Θαῖρρα, τὸν Ἀβραάμ. Ἀβραάμ, τὸν Ἰσαάκ.
 „ Ἰσαάκ, τὸν Ἰακώβ, τὸν ἰπνομασθέντα Ἰσραὴλ, ἕξ ἕπερ οἱ Ἰσραηλιταὶ. Ἰα-
 „ κώβ, τὸν Ἰούδα. Ἰούδα, τὸν Φαρίσ. Φαρίσ, τὸν Ἑσράμ. Ἑσράμ, τὸν Ἀ-
 „ ράμ. Ἀράμ τὸν Ἀμιναδάδ. Ἀμιναδάδ, τὸν Ναασσάν, καὶ τὸν Σαλμάν.
 „ Αὕτη ἢ γενεᾶ τῶν ἀπὸ τῶ Σὴμ γεγενημένων. Τούτους οὖν ἀδικηθέντας ὑπὸ
 „ τῶν Τῶν Χαμ, καὶ τὸν ἰδιον τόπον ἀφαρρεθέντας, ἐκδικεῖ ὁ Θεός, ἕολοθρά-
 „ σθαι ὄντι τῶ Χανααὶ ἕξ τῶ ἕρκος αὐτῶν, καὶ τὸ σπέρμα τοῦ Σὴμ ἀπολαμ-
 „ βάνει τῶν ἰδίων Χάραν. ἐκ ἠδικησεν ἕν ὁ Θεός, ἧ δίκαια ἐκάσθω μέρει ἀπε-
 „ νέμων.

Ἐκ τούτων λοιπὸν ἔγινε φανερόν, ὅτι ἢ πρώτη γνώμη εἶναι ἀληθεῖς εἶναι, καὶ βε-
 βα-

βαιωτέρα . πρὸς δὲ ὅδῳ λόγως τῆς δευτέρας γνώμης πρόχειρος ἢ ἀπαύτητος , καὶ εἶναι αὐτῆ .

Εἰκίνη ἡ Ἐπαρχία πρῶτον μὲν ἀληθῶς ἔπεισεν εἰς τὸν κληρὸν τῆ Σήμ , ἀλλ' ὕστερον ὁ Χανααὶ Τίος τῆ Χαμ πλειόκτης ὢν , ὡς αὐωτέρω λέγει ὁ Ἀγιος Ἐπιφάνιος , καὶ δυναστικῆς , καὶ ὑπέρισχύσας τῶν ἀπογόνων τῆ Σήμ , νεωτερείσας ἐπέβη τοῖς ὄρεισι τῆς γῆς , ὡς λέγει καὶ ὁ Κεδεινός , καὶ δυναστικῶς ἤρπασε τὴν Χώραν αὐτῶν ἀπὸ ὅδῳ φυσικῆς κληρονομίας ὅδῳ ἀπογόνων τῆ Σήμ , καθὼς τὸ ἴδιον πάσχει καὶ ἄλλαι Χῶραι . Εἰ μακροθύμει δὲ ὁ Θεὸς εἰς ὅδῳ ἀπογόνους τοῦ Χαμ ἄχει καιρῶ , περιμένοντας νὰ μετανοήσωσι , καὶ νὰ ἐπιστρέψωσι τὴν Χώραν ὅπῃ ἀδίκως ἤρπασαν εἰς ὅδῳ ἴδιος τῆς κληρονομίας . Ἐπειδὴ ὅμως καὶ δὲν ἐμετανοήσωσι , ὕστερον ὁ Θεὸς ἐς δίκαιος κελτῆς , τὴν ἐπῆρ' ἀπ' αἰσῶν χωρεῖς τὸ Σέλημά τες , καὶ τὴν ἔδωκε μὲν πολλὰς γενεὰς πάλιν εἰς ὅδῳ φυσικῆς κληρονομίας ὅδῳ ἀπογόνων τῆ Σήμ .

Εἰς τὸ ἄλλο δὲ ὅπου λέγουν , ὅτι αὐτὴ ἡ Χώρα αὐτῆ ἐδόθη τῷ Σήμ , καὶ τοῖς ἀπογόνους αὐτῆ , τίνι τρέψῃ λέγει ὁ Θεὸς , ἐξελθε ἐκ τῆς Γῆς σου , καὶ ἔα ἐξῆς ; τοῦτο μῆτε ἄξιον εἶναι διόλης τινὸς λόγου καὶ ἀπολογίας ἰσχυρῆς ἢ ὁ Ἀβραὰμ εἰς τὴν Μισσοποταμίαν γεννηθεῖς , τραφεῖς , καὶ ἀνέλευθεῖς , καὶ διατρέψας ἐκείσε ἐβδομηκοῦσάπιντε χρόνους , ἐκείνην καὶ ἐνόμιζε , καὶ εἶχε διὰ φυσικῶν τῶν Γεω . καὶ Πατριδῶν , διότι καὶ ἔσθ' νομικῶς καινῶνας , Πατεῖς ἐκάστου νομιζέται ἔνθα ἡ γέννησις ἢ ἕνεκα τῆς , ἢ τῆς Χανααὶ ἐνομιζέτο εἰς τὸν Ἀβραὰμ ἀλλοτρία ; ὅχι ὡς μὴ φυσικῆ ἀρχῆθεν κληρονομία , ἀλλ' ὡς νόμος πολέμου κραταμένη , καὶ ἕνεκα τῆς ἀποδομένη ἀπὸ ἄλλων , ὅδῳ ἀπογόνων δηλαδὴ τῆ Χαμ , ἔσθ' οὕτως τότε δυνατῶν , καὶ ἰσχυρῶν . Διὸ μὴ φανταζόμενος νὰ τὴν ἀποκτήσῃ μῆτε αὐτὸς , μῆτε οἱ ἀπόγονοι αὐτῆ ἕνεκα οἰκίας αὐτῶν δυνάμεως , καὶ μετ' ὅλον ὅπου ἐπαυῖται ἐν τῇ πίσει αὐτῆ , πλὴν εἰς τῷτο ἐφάνη ἀμφίβολος ἰσχυρῆς ἢ ὁ Θεὸς , ἐγὼ δάσσωσι τὴν Γεω αὐτῶν κληρονομήσαι , σοχαζόμενος ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος τὴν ὅλην γῆν , καὶ ἀδυναμίαν τὴν ἐδικλῶ τῆ ὁ Ἀβραὰμ , καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τὸ πλῆθος , καὶ τὴν δυνάμιν τῶν Χανααίων , οἵτινες τότε κατῴκων εἰς αὐτῶν τὴν Γεω , καὶ μὴ παντελῶς καθαρῶν ὑποψίας , ἠρώσῃ τὸν Θεὸν , καὶ τί γνώσωμαι τοῦτο ; δηλαδὴ τῆς Γῆς ὅπου τῆ ἔαξε τὴν κατῴκων . Λοιπὸν αὐτῶν καλὰ καὶ ἔσθ' φυσικῶν κληρονομία ἢ τῆς Ἐπαρχίας ἢ τῶν Τίων τῆ Σήμ , καὶ ἀκολουθῶν καὶ τῶν τῆ Ἀβραὰμ , ὡσαύτως ὅπῃ τότε ἐκτελεῖτο παρὰ τῶν ἀπογόνων τοῦ Χαμ , ἐνομιζέτο εἰς μὲν αὐτὸν ὡς ἀλλοτρία , εἰς δὲ ἐκείνους ὡς ἴδια , ὅδῳ ὁποῖους τέλος ἀφανίσας ὁ δίκαιος Θεὸς , ἔδωκε πάλιν τὴν ἴδιαν Γεω εἰς τὸ σπέρμα τῆ Σήμ .

Ἐκ τῶν ἠδῆ ρηθέντων φαίνεται διόλης ψαδῆς ἡ γνώμη ἐκείνων ὅπῃ Σέλουσαν , ὅτι οἱ πρῶτοι κατοικηταὶ τῆς Γῆς ἰσχυρῶν οἱ Αἰγύπτιοι , ἢ Ἀραβες , ἢ ὡς ἄλλοι , οἱ Κρήτιες , οἱ ὅποιοι μὲν τῆ Κρόνους ἀποφύγοντες ἔα ὄπλα τῆ Διὸς , ὡς μυθολογῶσιν , ἕνεκα τῆς ἀπὸ τὴν πατριδῶν τῶν Γεω , ἐζήτησαν εἰς κατοικίαν νέας Ἐπαρχίας . ἢ ὡς ἄλλοι λέγουν , ἀγενῆς τις λαὸς , καὶ βυρπαρὸς ἀπὸ ἐλεφαν-

Γενίτ.
15.

ἐλεφάντιαν, ἢ τοὺς λάβων, ἢ φυσικῶς ψώραν ὑποκατάσθην καὶ ἀπέλθῃ ἐκεῖ ἕξο-
ριστος, διὰ καὶ μὴ προχωρήσῃ ἢ πεπαλαιωμένη κηλὶς, καὶ τὸ βδελυκτὸν πάθος,
ὡς μελαδοτικόν, καὶ κολλητικὸν εἰς τὰ καθάρια, καὶ καλῶς ἔχοντα μέρη τῆς πολι-
τείας. ἀλλὰ πῶς οἱ ἐκ τοῦ Χαίμ κατεγόμενοι, μετὰ τὸν καθολικὸν κατεκλυσ-
μὲν τῶν ὑδάτων, καὶ ἐσάθῃσαν οἱ πρῶτοι κατοικηταὶ τῆς Γῆς ταύτης.

Κ Ε Φ Α Λ Ι Ο Ν Τ Ε Τ Α Ρ Τ Ο Ν .

Περὶ τῶν Ὁρίων τῆς Γῆς τῆς Ἐπαγγελίας, ἐκ τῶν ὁποίων γίνεται φανερόν, ὅτι
ἡ θεία αὐτῆς δίδασκεται εἰς τὸ μέσον τῆς Γῆς, καὶ τὸ Προφητικόν,
Σατηρίαν εἰργάσασθαι ἐν μέσῳ τῆς Γῆς.

Στίχον Ὀμηρικὸν αἰαφέρειας ὁ Στράβων, πρὸς τὸ τέλος τῆς ἐγδοῦς βιβλίου
τῆς Γεωγραφικῶν τε, λέγει.

„ Ῥίπτετε, Στρατίετε, καὶ ὑμῖν ἐσσαν Ἐνίσσων,

„ Εὐρίντε χαλεπὸν, καὶ ἄρῃσιν ἔδεν ὄφελος.

Καὶ τὸ αἴτιον ἰομίζω καὶ εἶναι ταῦτο, ὅτι ἐπειδὴ καὶ ὁ σκοπὸς τῆς Γεωγραφίας ἄλ-
λος δὲν εἶναι, παρὰ μόνον καὶ πρῶτον λόγον καὶ φαιερῶσθαι τῶν ἕξιν, τῶν σχέ-
σιν, καὶ τὸ σχῆμα τῆς Οἰκουμενῆς, τὰ ὅσα τῆς Ἐπαρχίαν, τῶν θείων τῆς Πό-
λεων, τὰς τοποθεσίας τῆς ἐπισήμων Ὁρίων, Λιμνῶν, Ποταμῶν, Ἀλσιῶν. καὶ
καὶ δῆτερον λόγον, ἰσορροπῶς καὶ τὰ ἐπίσημα συμβαῖναι ποτὲ εἰς ἐκείνα τὰ μέρη,
ἢ μεγαλοπρεπεῖς δηλαδὴ Οἰκοδομᾶς, ἢ γενναῖα κατορθώματα ἀξίων Στρατη-
γῶν, ἢ ἀσπῆς τινα καὶ παραδόξα, καὶ ἄλλα τῆτοις παραπλήσια. καὶ ἀπ' αὐτῶν
τὰ μὲν φυσικὰ διαμένει πάντα τὰ αὐτὰ, τὰ δὲ λοιπὰ μεταβάλλονται συχναίς
καὶ τὰς μερικᾶς περιπετειᾶς, ὡς εἶναι τὰ ὅσα τῶν Ἐπαρχίαν, τὰ ὅποια οἱ κατὰ
καιρὸν δυναστεύοντες, τὰ μεταβάλλουσιν ὡς θέλουσιν, καὶ ἄλλα μὲν ἀυξάνουσιν, ἄλ-
λα δὲ συστέλλουσιν, καὶ ἐκ τούτων ἀκολουθεῖ ὅτι πολλαίς τὰ ἀρχαῖα ἢ τελείως ἀφα-
νίζονται, ἢ δυσκόλως διορίζονται, καὶ αἱ Πόλεις ἄλλαι μὲν χερύσσουσιν ἀπὸ τῶν κα-
τοικητῶν, καὶ ἄλλαι ἀυξάνουσιν, πολλαίς δὲ καὶ τελείως ἔχαινοντο, καὶ ἄλλαι
ἐκ νέων γεννῶνται. ὅσον μὲν εἰς τῶν θείων τῆς Οἰκουμενῆς, καὶ τῶν λοιπῶν φυσικῶν,
ἔργον εἶναι τῆς ἐπαγγελίας τῆς καὶ φαιερῶσθαι ὡς ἔχει φύσει, ὅσον τὰ
προσεχῆ, ὅσον καὶ τὰ πόρρω. τὰ δὲ εἰς τὰς συνηθεῖς μεταβολὰς ὑποκείμενα, καὶ
σοχάζονται τὰ μὲν νέα καὶ ἐγγύτερα, καὶ τὰ περιγεγραμμένα καὶ τῶν διωκτῶν ἀ-
κρίβειαν μὲ ἐπιμέλειαν, τὰ δὲ ἀρχαῖα καὶ πόρρω, καὶ μάλιστα τινὰς Πόλεις,
αἵτινες διὰ τῶν τῆς Χάρρας κάκωσιν, ἢ τελείως ἠφανίσθησαν, καὶ πλέον δὲν εἶναι,
ἢ μόλις φαίνονται τὰ ἔχοντα καὶ σημεῖα αὐτῶν, ὡς αἱ Ὀμηρικᾶ ῤηθεῖσαι Ἄρκα-
δικαὶ ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, Ῥίπτη, Στρατίτη, καὶ Ἐνίσσων, ἢ καὶ διότι δὲν ἐσά-
θῃσαν ποτὲ ἐπίσημοι, ὡς καὶ ἡ λεγομένη Ἀρμίνη, διὰ τῶν ὁποίων αἰαφέρειας ὁ
ἴδιος πάλιν Στράβων βιβλίῳ δωδεκάτῳ, ὅστις ἔργον οὐκ εἶχεν Ἀρμίνην ἐτεί-
χισαι, καὶ μακρολογῆ εἶναι περὶ τῶν, παρὰ μόνον καὶ περιγεγραμμένη γενικῶς τὰ ὅσα
εἶναι

εἶναι χρήσιμα, ἢ ἀναγκαῖα εἰς τὴν κατέληψιν τῆς παλαιᾶς Ἱστορίας. τοῦτο δὲ διδάσκει ἢ ὁ αὐτὸς Στράβων σαφίσατο βιβλίῳ α'. λέγων αὐτολεξεῖ τοῦτο.

„ Μόλις γὰρ τὸ ἐπίσης πάντ' εἶναι φανερά συμβαίνει, τῆς συμπάσης Οἰκου-
 „ μέτης ὑπὸ μίαν ἀρχὴν, ἢ πολιτείαν ὑπειγμένης· ἀλλ' ἐδ' ἔτας, ἀλλὰ ἕ ἐγ-
 „ γυτέρω μᾶλλον αὐ γινώσκοντο, ἢ προσήκει τοῦτο διὰ πλείονων ἐμφανίζειν,
 „ ἵνα εἴη γνώρισμα. τοῦτο γὰρ ἢ τῆς χρείας ἐγγυτέρω ἐστίν, ὥσε ἐκ αὐ εἴη θαυ-
 „ μασιόν, ἐδ' εἰ ἄλλος μὲν Ἰνδοῖς προσήκει Χωρογράφος, ἄλλος δὲ Ἀσίοψιν,
 „ ἄλλος δὲ Ἑλλησι, ἢ Ῥωμαίοις. τί γὰρ αὐ προσήκοι τῶ παρ Ἰνδοῖς Γεωγρά-
 „ φῳ, ἢ ἕ τοῦ Βοιωδοῦ ἔτω φράζειν, ὡς ὁ Ὀμπος.

„ Οἱ δ' Ἐλλῆες ἐνόμιζοντο, ἢ Αὐλῖδα πετρήσαν, Σχοῖνοντε Σκῶλοντε, ἡμῖν
 „ δὲ προσήκει, ἕ δὲ παρ Ἰνδοῖς ἔπω, ἢ ἕ κατὰ τὰς ἐκεῖ.

Καὶ ἐπειδὴ τοιοῦτος ἀναφαίνεται ὁ Γεωγραφικὸς Κανὼν ἢ ἀπὸ μέρος τῶ Στρά-
 βωνος, ὅσον μὲν εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τῆς Οἰκουμένης, ἢ ὡς ἄλλας τῆς Ἐπαρχίας,
 αἰεὶ εἶναι ὅπῃ πρέπει νὰ σοχάζεται ὁ Γεωγράφος, ὅσα προείπομεν, εἰς δὲ τὴν
 Γῆν τῆς Ἐπαγγελίας, ἢ τὰ μέρη αὐτῆς ὁ Κανὼν ἔτος δὲν ἔχει τύπον, ἐπειδὴ
 ἢ εἰς αὐτῷ μὲ μεγάλῳ ἐπιμελίῳν ἢ ἔρδαναι πρέπει νὰ θετάξῃ, ἢ νὰ πε-
 ριγραφή ὁ ἱερός Γεωγράφος τῆς, ἢ τὰ εἰλαχιστα, ἐπειδὴ ἢ μῦτε κἀνείνα μέρος
 αὐτῆς, μῦτε κἀμία Πόλις, ἢ μικρὰ, ἢ μεγάλη δὲν ἐσάθη, εἰς τὴν ὁποίαν
 νὰ μὴ ἔγινε κἀνείνα πρᾶγμα ἀξίον ὑποθέσεως καὶ σημειώσεως, διατὶ αὐτὴ ἐσά-
 θη μία Γῆ, εἰς τὴν ὁποίαν ξεχρησά ὁ Θεὸς τῆ ἀπάτων ἠδέλπισε τὰ φανερώση
 εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος, τὸτον ὅαν ἀνθρώπον ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος, ὅσον ἢ ἀφ' οὗ
 ἐγεννήθη ἢ ὁ Κύριος ἡμῶν ἢ τὸ ἀνθρώπινον, ἐντελῶς ὄλατε τὰ προσάγματᾶ, ἢ
 τὰ θειάτε μυσηρια κἀντε τοικιὰ, ἢ σκιδῶν, κἀντε τὰ τῆς χάριτος, ἢ ἀλη-
 θῆ, καθῶς εἶναι φανερόν, ἢ βέβαιον εἰς ὅδῃ ἀναγνώσκοντες ἐσκεμμένως τὴν ἱε-
 ρὰν Γραφὴν παλαιότε, ἢ νέαν, ὅθεν ἢ διὰ τοῦτο ἐπαρακινήθησαν ἢ πολλοὶ
 μεγάλας ὀνόματος ἀνδρες, ἢ ἐπιειχεψαν θεηκριβημένως κατὰ μέρος αὐτῷ, λα-
 βόντες τὴν ἀρχὴν, ἢ πηγὴν τῶ ποιῶτε κόπτε θε αὐτῆς τῆς Θείας Γραφῆς, ἢ
 μάλισα ἀπὸ τὸ βιβλίον Ἰησοῦ τῆ Ναυῆ, καθῶς ἐσάθη εἰς μὲν ὅδῃ ἀρχαῖος Ἰου-
 δαῖος ὁ Γιώσπος, ἐκ δὲ τῆς ἡμετέρας, ὁ Καισαρείας Εὐσέβιος, ἢ ὁ Θεῖος Ἰερώ-
 τυμος, ἐκ δὲ τῆς μετὰ γενεσέρον Λατίνων πολλοὶ, ἢ διάφοροι, ὡν οἱ πλέον ἐπί-
 σμηοὶ εἶναι, ὁ Μοναχὸς Βροχάρδος, ἢ Βερχάρδος, ὁ ὁποῖος ἐσάθη ἐπιμελέσα-
 τος, ἢ ἀκριβέστατος τὸσον Περιοδότης, ὅσον ἢ Γεωγράφος ὅλης τῆς Γῆς τοῦτης,
 ἢ μετὰ τῆτον ἐσάθη τῆτου καὶ μιμητῆς, ἢ ἀκίλευθος ὁ Χερσιανὸς Ἀδελχομίος
 Δέλφος, ὁ ὁποῖος ὡς ὁμιλεῖ μόνος τε, διὰ μακρὰ χρόις, ἢ πολλῶν ιδρώτων θεέ-
 δωκε Θεάτρον τῆς Ἀγίας Γῆς, μὲ πλουσίως Γεωγραφικὸς Πίνακας, ἐστὶς ὅσον
 μὲν εἰς σαφέειαν τῆς ἱερᾶς Ἱστορίας, ἢ τῶν τοπικῶν, ἢ κρυφίων ὀνομάτων, γε-
 νικῶντε, ἢ μερικῶν τῶν θεησκομείων εἰς ὅδῃ ἱερῆς Κἀδικας, εἶη τωόντι πολ-
 λῶν ἐγκωμιῶν ἀξίος, ἐπειδὴ ἢ σχεδὸν ἐπὲρβη παύλας ὅδῃ πρὸ αὐτῶ πολλῶ τῶ
 μέτρῳ ὅσας ἡμεῖς ἴδομεν· ὅσον ὅμως εἰς ὅδῃ Γεωγραφικὸς Πίνακας, ἢ τὴν θε-
 σιν τῶν Κωμοπόλεων, φαίνονται ἐπίσημα εἰς αὐτὸν τινὰ ἀμαρτήματᾶ, καθῶς εἰς

μοικὰ σημειώσεως ἄξια ἢ ἡμεῖς ἐπαρατηρήσαμεν, ἐπειδὴ ἢ διεπεράσαμεν ἅπασαν τὴν Γῆν ταύτην, πρῶτον μὲν ἐν τῇ νεότητι ἡμῶν, ἢ ἐν ἄξει λαϊκῶν διατελῶντες (ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἀρχαίμενοι τῆς οἰκῆς, μετὰ τῷ κοιδίμῳ Πατριάρχῃ τῆς Ἁγίας Πόλεως Κυρίῳ Δοσθέτῳ, τῷ ἢ Δεσπότη, ἢ πρὸς Μιτροῦς Θεῖον ἡμῶν) ἢ μῆκος ἀπὸ τῆς Δαμασκῆ διὰ τῆς κάτω Γαλιλαίας, ἢ Τιβεριάδος Θαλάσσης, ἢ Σαμαρείας, ἢ Ἁγίας Πόλεως, ἢ Γεριχώ, ἢ ἄχρι αὐτῶν τῶν ἰκβολῶν τῆς Ἰορδαίνης ἐν τῇ περὶ Θάλασσην. δεύτερον, ἐν ἄξει Ἱεροδιακόνων διατελῶντες, ἢ μῆκος αἰθῆς μετὰ τὸν ἴδιον Ἱεράρχην ἀπὸ νεκρᾶς Θαλάσσης, καὶ Ἱερουσαλήμ, ἢ Ἰόππης, κακείθεν ἐμβαύτις εἰς Πλοῖον Ἀλεξανδρινόν, ἢ Φθάσωντες ἐν Πτολεμαίδι, περιμύναμεν ἐκείσε ἡμέρας ἰκανὰς, ὅθεν μετὰ τῇ αὐτῇ Πλοῖον πλῖνταις ἅπασαν τὴν παράλιον Συριακὴν Θάλασσαν, ἀπῆλθομεν ἄχρι Ἰσσηκῆ Κόλπης, κακείθεν διὰ ξηρᾶς εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Τρίτον (ἀφίνοντες ἄς ἢ μικρὴν περιουσίαν αὐτῆς εἰς διαφόρους καιρὸς, ἢ διάφορα μέρη) πάλιν κινήσαστες ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, Πατριάρχῃ κατὰ καιρὸς Ἰῆθ Θεῖον ἐλείπε τῆς Ἁγίας Γῆς, ἰσορήσαμεν αὐτῆς αὐτῶν ἀπὸ Δαμασκῆ διὰ τῆς Λιβανῆς Ὀρκῆς, Ἰῆθα ἢ πεκατραπίτις τῆς οἰκῆς ἰκαίων Ἀράβων, ἀπῆλθομεν εἰς τὴν ὀνομαζομένην Πηγὴν τῆς Ἰορδαίνης Δαυ, κινήσαστες ἐν τῇ ὑπερῆσσι τῇ αὐτῆς Ὀρκῆς Λιβανῆς, κακείθεν ἐν μέρει διὰ τῆς Γραχανίτιδος, ἢ τῆς αὐτῆς Γαλιλαίας ἄχρι Πτολεμαίδος, ἢ τῆς Ἁγίας Πόλεως διὰ ξηρᾶς, ὅθεν ἐπικαταρῆσαστες αὐτῆς ἐν Κωνσταντινούπολι ἀπὸ τῆς Ἁγίας Πόλεως, ἢ Ἰόππης, κακείθεν ἐν Πτολεμαίδι διὰ Πλοιαρίων, ἀπῆλθομεν πάλιν αὐτῶν ὡς ἢ πρότερον, ἀπὸ τῆς Πτολεμαίδος δηλαδὴ, αὐτῆς Γαλιλαίας, ἢ Λιβανῆς, ἄχρι Δαμασκῆ.

Τέταρτον, αὐτῆς διὰ τῆς αὐτῆς, ἢ ἀπαραλλάκτως οὐδὲ ἀπελθόντες ἐκείσε, ἢ ἐπαναγραφέντες εἰς Κωνσταντινούπολιν. Τῆτο δὲ τὸ ἀμάρτημα, ὡς ἐφίμεν, ὡς μὴ τὸ τομῆσαι τινὰς ἀμείλιαν τῆ ποιήτου Συγγραφῆς, διότι πολλὰ δύσκολον εἶναι, ἢ ἄληθῆς εἶπεν, σχεδὸν ἀδύνατον φαίνεται γὰρ κατὰ γραφῆ τινὰς ὅρια Χαρῶν ἀσφαλῶς, ἢ θέσεις Πόλεων Ἰερουσαλήμ ἐκείνων τῆς Ἐπαρχίαν, αἱ ἐποῖα ἀπ' ἀρχῆς ἔπασον εἰς διαφόρους μὴ ἀβελῆς, ὡς κατ' Ἰεραίων λόγον ἐξάσθη ἢ Ἐπαρχία τῆς Παλαιστίνης, περὶ τῆς ἐποῖας ὁ αὐτὸς ἴδιος Θεὸς τῆς ἀπαύτων, ἢ λίγη (Ἱερεμ 9 11.) ἢ δώσω τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς μετοικίαν, ἢ εἰς κατοικη, ἢ τῆροι δρακόντων, ἢ ἄς Πόλεις Γεδὰ εἰς ἀφανισμὸν θήσομαι παρὰ τὸ μὴ κατοικησθαι, ἢ μάλις ἐπὶ οἱ Ἱεροὶ Κώδικες δὲν σημειώσασσι ἄ μῆνη, καὶ πλάτη αὐτῆς. Μετὰ δὲ τῆς αἰμαίνεξυ εἰς πολλὰς, ἢ διαφόρους, ὁ Νικόλαος Σαύσων, ἐπίσκοπος Γεωγράφος τῆς Βασιλείας τῆς Γάλλων. καὶ οὕτω μὲν οἱ πάλαι, ἢ πρὸ ἡμῶν Ἰεραῖοι Συγγραφῆς τῆς Ἁγίας Γῆς, Ἐβραῖοι τε, ἢ Λατῖνοι. ἐν δὲ τοῖς κατ' ἡμᾶς χρόνοις ἐκ τῆς ἡμετέρας, ὡς ἄριστα ταύτην περιέγραψεν ἐν τῇ Ἱεραῖ αὐτῆς Ἱεραῖ, ἢτοι ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ὁ σοφώτατος μέγας Λογοθέτης τῆς ἐν Κωνσταντινούπολι μεγάλης Ἐκκλησίας, ἢ Ἰεραῖ ἀπορρήτων τῆς κραταιᾶς Βασιλείας τῶν Ὀθωμανῶν Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος ἢ Βυζάντιος, ἄτην ἢ τύποις Ἰεραῖ Ἰεραῖ ἐν τῇ ἐν Βυζαντινῇ ἀγίωξῆτι Μητροπόλει τῆς Οὐγροβλαχίας, ἐν ἔτει ἀπὸ

ἀπὸ τῆς Ἐνσάκων Οἰκονομίας χιλιοσῶ ἑπακοσιοσῶ δεκάτῳ ἔκτῳ. καὶ ὁ πολυμαθέ-
στατος Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Μελέτιος, ἐν τῇ Γεωγραφικῇ αὐτῇ Πραγματείᾳ.
ἐκ δὲ τῆς Λατίνας, ὁ πρὸ ὀλίγων ἡδὴ χρόνων χρηματίσας Ἀδριανὸς Ρέλανδος
Οἰκῶδης.

Δὲν εἶναι ὁμοίως ἔξω τῆ σκοπῆ καὶ σημειώσωμεν καὶ ἡμεῖς σαφεστέρα μεθ' ὧν τινα
εἰς πληρυσία τῶν δόλων αἰτίας τῆς αὐτῆς, καὶ μάλιςα διότι καὶ ὅσοι ἔγραψαν ἄ-
χρι τῆ νῦν δὲν ἐφθασαν εἰς τὸσον ὀλοτελῶς, ὥς καὶ μὲν ἀφίσωσι καὶ εἰς ἄλλους
καὶ προσθέσωσι καὶ ἄλλα τινα, ὡς θέλει ἀκολουθήσῃ καὶ εἰς τὸ μετέπειτα δι' ἄλλων.

Ἐπεκτείνεται λοιπὸν αὐτῇ Λιτυχεσάτη Γῆ, ἀεχομένη ἐκ μὲν τῆς Αἰγύπτου ^{ἑστίν}
ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔτι λεγόμενον Χείμαρρον τῆς Αἰγύπτου, ἀεσοκόμενον αἰαμεῖξυ ^{πρὸς}
Ῥιποκέρρων, καὶ Πηλοσῆ (Μεθέρων ὃν δηλαδὴ τῆς Αἰγύπτου, καὶ Παλαιστίνης) ^{τῆς}
ἄχρι Φοινίκης. περιορίζεται δὲ μεῖξυ τῆς Μεσογείης Θαλάσσης πρὸς Δυσμάς, καὶ ^{1ης}
τῆς Ἀραβίας ἀπ' Ἀνατολᾶς, ἀπὸ τὸ ὅποιον μέρος περισφαλίζεται ἀπὸ Βορῆα
συνεχῆ.

ἔχει ἢ ὄρια ἀπὸ μὲν Ἀνατολᾶς, τῶ Βικὰ Γαλααδ, καὶ Σαμείρ, ἢ Σαμείρ,
καὶ Ἀερμων, ἢ Ἐρμων, καὶ τῶν ἀρχῶν τῆς Λιτιλιβαίνης, περαιτέρω δὲ τῆτος εἶναι
μέρος τῆς Κοίλης Συρίας, καὶ Ἀραβίας. ἀπὸ δὲ Μεσημβρείας, τῶν Περραίων
Ἀραβίων, τῶν Ἰδαμίων, τῶν ἔρημων Φαραῶν, καὶ τῶν Αἰγυπτῶν. ἀπὸ δὲ τῶν
Δύσων, μέρος Φοινίκης, καὶ τῶν Συριακῶν Θαλάσσαν, ἥτοι τῶν Μεσόγειων, τῶν
ὁποῖαν οἱ Ἑβραῖοι καὶ μεγάλην Θαλάσσαν ὀνομάζουσιν. ἀπὸ δὲ τὸ Βόρειον μέρος ἔχει
τῶν Φοινίκων, καὶ τῶν ὑψηλῶν τῶ Βικὰ τῆς Λιβαίνης, τῆς καὶ Λιτιλιβαίνης καὶ τὴν Θείαν
Γραφίαν λεγομένην, ἕως Δαμασκῆ.

Διὰ τὰ μαθώμεν ὅμως καθαρώτερον τὸ μέκος, καὶ πλάτος αὐτῆς, πρέπει καὶ
ἠξάρωμεν, ὅτι ἡ Ἐπαρχία τῆς Ἰσραηλιτίδος θεωρεῖται διχῶς, ἢ πλατυτέρως,
καθὸ περιέχει καὶ τὸ ἐντὸς τῆ Ἰορδάνου μέρος, καὶ τὸ ἐκτὸς, ἢ μερικωτέρως,
καθὸ περιέχει μόνον τὸ ἐντὸς αὐτῆς, ὅπερ καὶ τῆ τῶν Γραφῶν κυριωτέρως Παλαιστίνη λέ-
γεται. Πλατυτέρως ἢ λαμβανομένη, ἔχει τῶν ἀρχῶν τῆς μήκους αὐτῆς, ἀπὸ
μὲν τὸ Βόρειον μέρος ἐκ τῆς Χώρας Δαῦ, λαβίστης τὸ ὄνομα ἀπὸ τῶν ὀμωνυμον Πό-
λιν αὐτῆς, κειμένη ἐν τῇ ὑπαρείᾳ τῆς Λιβαίνης ὄρης, ἥτις μετὰ τῶν ὀμωνυμον
Πανσᾶς, παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις Βελγίαις (πλησίον αὐτῆς κεῖται καὶ ἡ Καισάρεια τῆς
Φιλίππων) καὶ ἐπεκτείνεται πρὸς Μεσημβρίαν ἕως τὴν Πόλιν Βηρσαβεῖ, πλάσιον τῆς
ἐρήμης, καθὸς εἰς πομπὰς τόπων ἡ Θεία Γραφή λέγει, ὅτι οἱ Ἰσραηλιταὶ συνήχ-
θησαν ἀπὸ Δαῦ ἕως Βηρσαβεῖ, τὸ δὲ πέραν τῆ Ἰορδάνου μέκος αὐτῆς ἐπιτείνεται
ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας Θαλάσσης ἕως τὸν Χείμαρρον Ἀρνῶν, ἢ τῆ τὸν Ἰόσπτον, ἀπὸ
τῶν Μαχαρβῶν Πόλιν ἕως τῶν Πέλλων. Μερικωτέρως δὲ θεωρομένη, περιέχει
τῶν ἐντὸς τῆ Ἰορδάνης, ἥτις ἔχει καὶ αὐτὴ τὸ ἴδιον καὶ τὸ αὐτὸ μέκος τῆς πλατυτέ-
ρας λεγομένης Παλαιστίνης, ἥτοι ἀπὸ Δαῦ ἕως Βηρσαβεῖ. ἐπιτείνεται δὲ ταῦτο τὸ
ἀναμείξυ διάστημα εἰς 160. μίλια Ἰταλικὰ, καὶ τὸν Θείον Ἰεράνυμον ἐν τῇ πρὸς
Δάρεδανον Ἐπιστολῇ.

Κατὰ πλάτος δὲ λαμβανομένης τῆς Ἰσραηλιτίδος ἐντὸς τῆ Ἰορδάνης Παλαιστίνης, αὐ-

Τίς ἔστι τὸν Θεῖον Γερόνυμον, τὸ ἀπὸ Γόπης ἄχει τῆς Βηθλεὲμ διάστημα περιέχει μίλια 46. τὸ δὲ μὲν αὐτῶν ἄχει τὴν Γορδαίνην δὲν σημειῖται παρ' αὐτῆς, συνάγεται ὅμως παρὰ τῆ Γώσηπος νὰ περιέχη ἢ αὐτὸ μίλια 25. διότι, ὡς εἴρηται, τῆ ἀφ' Γόπης ἄχει Βηθλεὲμ διαστήματος μίλια 46. περιέχοντος, τῆς δὲ Βηθλεὲμ ἀπὸ τῆς Γερουσαλήμ μίλια 6. ἀπεχέσσης ὁμολογουμένως, ἔπιται αἰαμφιβόλως νὰ περιέχη τὸ ἀφ' Γόπης ἕως Γερουσαλήμ μίλια 40. δηλεῖται δὲ ἐκ τῆς σαδίων τῆ Γώσηπος, μὲν αὐφ' ἐρομένων εἰς μίλια, νὰ περιέχη ἢ τὸ ἀπὸ Γερουσαλήμ ἄχει τῆς Γεριχώ μίλια 18. ἢ ἀπὸ τῆς Γεριχώ ἕως τῆ Γορδαίνης 7. ἄττι συμποσύνται εἰς 25.

Συνάγεται λοιπὸν τὸ ὅλον πλάτος τῆς ἐν τῆς τῆ Γορδαίνης Παλασιῆς ἀπὸ Γόπης ἄχει τῆ Γορδαίνης νὰ εἶναι μιλίων 71.

Ὅτι δὲ ἀξιοπίστοι ἢ ὁ Θεῖος Γερόνυμος, ἢ ὁ Γώσηπος, ὡς αὐτόπται, ἢ σωματικῶς περιόδῃται τῆς Παλασιῆς, ἔδει ὁ ἀμφιβάλλων. τὸ ὅποιον τῆτο διάστημα ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς Μισογοίης Θαλάσσης πρὸς Ἀνατολὰς ἕως τῆ Γορδαίνης, κατὰ τὴν Βροχάρδον, ἢ Ἀδριχόμιον, ἢ ἄλλως ἀκρεθεῖς Περιγηγῆς τῆς Ἀγίας Γῆς, πῆ μὲν ἐκτείνεται εἰς 16. ὥρας, πῆ δὲ εἰς 18. ἢ ἄλλαχότι εἰς 19.

Τὸ δὲ πέραν τῆ Γορδαίνης πλάτος ἀρχόμενον ἀπὸ Φιλαδελφίας, ἔστα ποτὲ ἦσαν οἱ Μωαβίται, ἐκτείνεται ἕως τὸν Γορδαίνην, κειμέναν πρὸς μὲν Βορρᾶν τῆς Πίλλας, πρὸς Δυσμαῖς δὲ τῆ Γορδαίνης, πρὸς δὲ Μισσημβείαν, ἢ Μωαβιτῆς, ἢ ἀπ' Ἀνατολὰς τῆς Ἀραβίας.

Σημειωτέον ὅμως ἐν αὐτῶν, ὅτι διττῶς τῆς Γῆς κατὰ μετρημένης, Γεωγραφικῶς, κατ' ἄφ' αὐτῶν δηλαδὴ, ἢ ὅσον εἰπεῖν δι' αἴερος, ἢ ὁδοποικῶς, ἢ διαφόρου δηλαδὴ ἰππασροφῆς, ἀναβάσεις τε, ἢ κατὰβάσεις, ἢ ἢ διαφόρου ὁδοπορίας, ζάσεις, ἢ σημεία ἢ περιόδῃται, ἢ ἔγω ἢ διαστημάτων θεωρημένων, ὁδοποικῶς δηλαδὴ, ἢ ἢ Γεωγραφικῶς, συμβαίνει νὰ κείσκειται διαφορὰ εἰς ὅν σημειῖται ἢ σαδία, ἢ μίλια, ἢ ἄλλα τινὰ μέτρα ἢ ἀποσημάτων τῆς μήκους, ἢ πλάτους.

Καθὼς ὅμως τῆν σήμερον οἱ Προσκυνοῦνται διέρχονται, τὸ πλάτος ἀπὸ Γόπης ἄχει τῆ Γορδαίνης μετρεῖται ἕως. ἀπὸ Γόπης ἕως τῆς Ἀιμαθίας, ἢ τοῦ Ραμᾶ, κοινῶς λεγομένης Ρέμπλι εἶναι διάστημα ὡρῶν 4. ἀπὸ Ραμᾶ ἕως τῆς Γερουσαλήμ διάστημα ὡρῶν 8. ἀπὸ Γερουσαλήμ ἕως τῆς Γεριχώ 8 $\frac{1}{2}$ ἢ 9. ἀπὸ δὲ Γεριχώ ἄχρις Γορδαίνης 3. $\frac{1}{2}$ ἢ 3. ὅλαι ὅμῃ ὥραι 24.

Αὕτη εἶναι ἡ Περιγραφή τῆς Ὁρείου τῆς Ἀγίας Γῆς. εἰς τὸσον ὅμως εἰδὸν Θεῶν ἐφανέρωθη τὸ μέγα ἐκείνο ἔργον τῆς ἀνακαίνσεως ἡμῶν, ἐκπύχθησαν ἢ προνόμια τῆ τσοῦτα ἔργα, ἢ ὅποια διηγῆνται οἱ Γεροὶ Κώδικες.

Αὕτη ἢ μόνη ἡ Ἐπαρχία, ἢ ὁ τόπος ἐσᾶθη ἰκαυός, ἀπὸ τὸν ἐποῖον ὡς ἀπὸ ἰσραὴ Βαλβίδος ἐμελλε νὰ κηρυχθῆ ὁ λόγος τῆ Θεῶ, ἢ νὰ κείσθῃ εἰς ὅλῃν τῆν Οἰκουμενίαν, ἐπειδὴ ἢ ἐσᾶθη ὁ τόπος τῆτος ἢ μὲν τῆν τῆσον τῆ τότε ἐγνωμένους Κόσμου, ἐν μίση τῆς Οἰκουμενῆς, ἢ δὲ τῆν κατοίκησον ἢ Ἐσθῶν, ἐν μίση αὐτῆς, ὡς εἴδομεν φανερώσθ. χρῆα ὅμως εἶναι νὰ κείσθῃμεν τῆτο, ὅτι

τὸ μέσον ἐν αὐτῷ δὲν λαμβάνεται καὶ ἀκριβείαν μαθηματικῶς, ἀλλὰ πλατυτέρας, καὶ ὀλοσχερεστέρας, καὶ ὡς εἶπεν, ἠδικατέρας, ἥτοι καὶ οὐδὲν ἠδικῶς Φιλοσόφης, οἷτινες τὸ μέσον τῶν ἀρετῶν μὴ δυνάμενοι καὶ τὸ διορθῶσαι καθῶς καὶ ἐν λόγῳ ἔτω καὶ ἐν πράξει καὶ ἀκριβείαν, διορθῶσαι καὶ εἶναι ἐκείνο, τὸ ὁποῖον καὶ τὸ δυνατὸν ἐγίξῃ εἰς τὴν μεσότητά αὐτῶν.

Δὲν χροικᾶται λοιπὸν ἐνταῦθα τὸ μέσον μαθηματικῶς, διότι ὁ Κόσμος ὄντως Σφαιρικός, καὶ ἀκολούθως καὶ ἡ Γῆ ὡς Κέντρον αὐτῆς, δὲν ἔχει διορισμένα μέρη ἀρχῆς, μεσότητος, καὶ τέλους, ἀλλὰ εἰς καθέτης μέρος θεωρῶνται καὶ τὰ τρία αὐτῶν, καὶ τὸ ἴδιωμα τῆς Σφαίρας, καὶ τὴν φύσιν τῆς Κύκλου, εἰς τὴν ὁποῖαν αὐτὰ καὶ αἱ τρεῖς διαφοραὶ θεωρῶνται καὶ εἶναι καὶ ἐν παντί, καὶ ἑδαιμῶ. ἐπιπέδῃ μὴ ὄντως καὶ τὰ ἑσχατὰ μέρη τῆς ἐγνωσμένης Γῆς κείσθαι ἀπὸ καθέτου μέρους τῆς μέσου ἀπέχοντά, εἶναι καὶ τὸ μέσον αὐτῶν ἀδύνατον. πλατύτερον ὅμως, καὶ ὡς εἶπομεν, ἠδικατέρας λαμβανόμενον τὸ μέσον, ὡς καὶ ἄλλοι Διδάσκαλοι θέλωσι πῶς ἡ Παλαισιμὴ ὅσον πρὸς τὴν θέσιν τῆς τότε ἐγνωσμένης Γῆς, ἦτον ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς, γίνεται φανερὸν ἐκ τῶν.

Οἱ παλαιοὶ Ἑλλήνες τῶν Γαδείρα (ἐνθα ὁ Πορθημὸς ὁ νῦν ὀνομαζόμενος τῆς Γκιπιλιτέρας) ἤθελον διὰ Δυτικὰ πέρατα τῆς Οἰκουμένης, ὅπως καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἐσησε τὰς δύο σήλας, ὅθεν καὶ ὁ Πίνδαρος ἐν τῷ τέλει τῆς τρίτης εἰδος τῶν Ὀλυμπίων λέγει.

» Τὸ πόρρω (ἥτοι τὸ ἐπέκεινα τῶν Ἡρα-
 » δ' ἐσί σο- (κλείων σπηλῶν,
 » φοῖς ἄβατον,
 » κἀσφόροις, ἢ μὴ δὲ διώξω, κεινὸς εἴλω

Ἐνθα ὁ Σχολιαστὴς λέγει, χάος ἄραν, καὶ ζόφον, δι' ἃν ἐμύλυσε τὸ τέλος τῆς Θαλάσσης, ὡς μὴδὲ εἶναι περαιτέρω γνωστὸν. ὅθεν οἱ παλαιοὶ ἐκείνους ὅπου ἔλεγον καὶ ἄξιδα δῶσαν ἔξω τῶν Ἡρακλειῶν Σπηλῶν, οὐδὲν εἶχον τρεῖς, καὶ ἄφρονας.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Πρωτὸς παρ' Ὀμήρου (Ὀδυσσ. δ'. σίχ. 560.) ἀποικίζοντάς τὸν Μελίανον παρὰ τῶν Θεῶν, καὶ πέμποντάς τον εἰς τὰ πέρατα τῆς Γῆς, λέγοντάς.

» Ἀλλὰσ' εἰς Ἡλύσιον πεδίον, καὶ πείρατα Γαίης
 » Ἀθάτατοι πέμψουσι.

Τὰ ἑσχατὰ τῆς Γβηρείας ἐνόησι, ὡς τὸ λαμβανέει ὁ Στράβων (Βιβλ. 3.) ἀλλὰ καὶ ὁ Ἐρατοσθένης κατ' αὐτῶν τὸν Στράβωνα ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς τρίτης βιβλίου, πέρατα τῆς Οἰκουμένης πρὸς μὲν τὴν Δύσιν ἐτίθετο τὰς Ἡρακλειῶν Στήλας, πρὸς δὲ τὴν Αἰατοπλῆν, τὰ ἄκρα, καὶ ἑσχατὰ Ὄρη τὰ ἀφορίζοντά τὴν πρὸς Ἀρκτον τῆς Ἰνδικῆς πλάταν. με βραχυλογίαν. εἰς οὐδὲν παλαιῶς, καὶ εἰς τὴν καιρὸν τῶν Προφητῶν μας τῶν Γαδείρα, ἥτοι τὰ ἑσχατὰ τῆς Ἰσπανίας, ἐγνωρίζοντο τὰ ἑσχατὰ μέρη τῆς Οἰκουμένης. Ἡ Βρετανία, ἥτοι ἡ Ἀγγλία, ὀνόματι μόνον ἦτον ἐγνωσμένη. οἱ Μορίνοι, ἐνθα ἡ νῦν Βελγία, ἡ Πικαρδία, ἀπὸ τῶν Ποιητῶν Βεργίλιον, οἱ ἑσχατοὶ τῶν αἰθρώπων ὀνομασθήσαν. Μόνον οἱ Γερμανοὶ ἐκείνοι ὅπου κατοικῶσι τὰς ὄχθας τῆς Ρῆνης Παλάμῃ, καὶ τὸ Μεσημβρινώτερον μέρος τῆς Γερμανίας

μασίας ἦτον ἔγνωσμένοι. Ἀγρῶσα ἦτον ἕ γένη ἕ πλησίον τῆ Βιρρέϊς Ὀκτωμοῦ ; Τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς Ἀσίας, τὸ ὅποιον τότε κατοικῶσι Μότχεςβοι, Σίσι, Τα-
 ἄροι, ἀγρῶσαν ἐλογίζετο. Μόιον τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς Ἀφρικῆς, τὸ ὅποιον ἡ Με-
 σόγος Ὀθλασσα, ἡ ὁ Νείλος ὁ Πάωμός ἐκ μέρος διαβρέχει, ἦτον γνωσόν· οἱ
 δὲ λοιποὶ κατοικηταὶ τῶν ἐπέκεινα Ἐπασχιῶν, ζῶντες ἄς ἄγρια θηρία, δὲν ἐσυ-
 νιασερίφοιτο μίτε αἰαμίξυτες, μίτε μὲ ἕ λοιπὰ Ἐθνη, ἕ ὅποια ἦτον σο-
 λισμεία μὲ καλὰ ἔθνη, ἕσε μίξω βρίας ἠμπορῆσαν γὰ κατὰ γραφίαν εἰς τὴν κα-
 ἕλογον τῶν αὐθρόπων· ἔθνη καὶ ὁ Στράβων βιβλίῳ 17. περὶ τῆς Αἰθιοπίας
 γράφον, ταῦτα λέγει.

„ Ὡς δ' εἶπεν ἕ ἕ ἄκρα τῆς Οἰκωμείης ἕ παρακείμενα τῆ δυσκράτῳ, καὶ
 „ αἰοκίτῳ διὰ τὸ καῦμα, ἡ ψύχος, αἰάγνη ἀποτέγμα ἕ εἶναι τῆς δεικράτῳ,
 „ ἕ ἐλαττώμα ἕ.

Καὶ ὁ Πλεῖστος ἐν τῷ περιεμῆ τῆ βίβ τῆ Ὀπσίας.

„ Ὡσπερ ἐν τῆς Γεωγραφίας, ὡ Σάσσι Σεικίων, οἱ Ἴσορκοὶ ἕ διαφά-
 „ γον ἕ τῶν γῶσαν αὐτῆ, τοῖς ἐσχάτοις μέρεσι τῆς Πιπῶν πείζοντες, ἐνίοις
 „ παραγράφον, ὅτι ταῦδε ἐπέκεινα ἔθνη αὐθροὶ, καὶ θηρωδεῖς, ἡ πηλὸς αἰ-
 „ δίνῳ, ἡ σκυθικὴν κρῶς, ἡ πέλαγοι πεπηγῆς.

Ὡς ἄρχισε λοιπὸν γὰ κηρύττεται τὸ εὐαγγέλιον, αὐτὸ μόιον τὸ μέρος τοῦ
 Κόσμου περιλαμβάνεται, τὸ ὅποιον ἐκαπιπῶσαν ἕ Ἐθνη ἕ ἡθισίτισι κκοσμη-
 μεία. ἕ δὲ λοιπὰ ταῦτα μέρη δὲν ἔτρεφον Πολίτας, ἀλλ' ἀγνώστους τινὰς, ἕ ζῶν-
 ἕας, ὡς εἶπομεν, δίκην θηρίων ἀγρίων.

Ὁ Πλάτων εἰς τὸν Διάλογον ἐπιγραφόμενον Φαίδων, τῆ κατοικημένη Κόσμου
 ὅθν ἔθνη δὲν ὅθν ἐπεκτείνει περαιτέρω ἀπὸ τὸν Φάσιν Πάωμόν τῆς Κολχίδος.

Εἰς ὅθν χρεῖας τῆ Αὐγῆς δὲν ἦτον γνωσόν αὐ ἡ Ἀφρικῆ ἦτον περιγεμισμένη
 ἀπὸ Ὀθλασσαν. Ὁ Στράβων ἀρεῖται πῶς ἠμπορεῖ γὰ περιγερίζεται. Ὁ Πολύ-
 βιος γράφει γὰ ἦτον ἀγνώστων αὐ ἡ Αἰθιοπία εἶναι συνεχῆς Γῆ.

Εἰς τὸν καιρὸν τῆ Σολομῶντος, ἡ Βασίλισσα Σαββα λέγεται γὰ ἦλθεν ἀπὸ
 ἕ πέρα ἕ τῆς Γῆς, τὸ ὅποιον αἰαφέρει ἕ ὁ Κύβρος εἰς τὸ εὐαγγέλιον. ἡ Σαββα
 νομίζεται γὰ εἶναι ἀπὸ ἄλλης μὲν, μέρος τῆς ἀδαίμονος Ἀραβίας, ἀπὸ δὲ ἄλλ-
 λης, τῆς Αἰθιοπίας, μάλισα ἕ οἱ ἐσχατοὶ Ἀραβες εἰς τὸν καιρὸν τῆ μεγάλης
 Πομπῆς, τετέσι μερικῶς χρεῖας πρὸν τῆ Χρεῖθ, ἐλογίζοντο ἕ πέρα ἕ τῆς
 Γῆς. ἔθνη καὶ ὁ ῥηθεῖς ἐκεῖνος μέγας Πομπῆος κυριδύνας τῶν Συρίων, ἀφ' οὗ
 ἐπεθύμησε διὰ τῆς Ἀραβίας γὰ πέρασῃ εἰς τῶν ἐρυθρῶν Ὀθλασσαν, κακείθην
 κικητῆς εἰς τὸν Ὀκτωμόν, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἡ Γῆ παιῶαχῆθην περιζῶεται.

Ἡ Κελτικῆ, ἕ ἡ Λυσσάνια, τετέσι ἕ ἐσχατὰ γένη τῆς Ἰσπανίας (οἱ τῶν
 λεγόμενοι Πορτογάλλοι) ἐλογίζοντο ἀπὸ ὅθν Ῥωμῆας ὡς ἐσχατοὶ τῆς αὐθρόπων
 πρὸς Δύσαν.

Διὰ γὰ μὴ μακρολογῶ. ἕ ἐσχατὰ μέρη τῆς Οἰκωμείης, ἀπὸ τῶν Ἐβραι-
 κῶν Γεωγραφίαν τῆ κερῆ ἐκείνης, ἦτον ἀπὸ μὲν τῶν Ἀιατολῶν τὸ Ὄφιρ, ἕχι
 τὸ Ἀραβικόν, ἀλλὰ τὸ Ἰνδικόν, περὶ τῆ ὅποια αὐ καλὰ ἕ αἰαμίξυ εἰς πολ-
 λῆς

λης Ἑρμιόνας, ἀείσκεται ἄχει τῆ νῦν διαφωία, ἡ ἔρις, πλὴν οἱ περισσό-
 τεροι Θέλωσι νά εἶναι ἡ Ταπροβαὶν Νῆσος τῆς Ἰνδίας, ἡ τὴν σήμερον λεγομένη
 „ Σύματρα, διὰ τὴν ὁποίων ὁ Στράβων (Βιβλ. 2.) λέγει, ἡ δὲ Ταπροβαὶν πι-
 „ ράται σφῶδρα ὅτι τῆς Ἰνδικῆς πρόκειται πελαγία Νῆσος μεγάλη πρὸς Νό-
 „ τον. ἀπὸ δὲ τὴν Δύση, τὸ Φῶς, ἡ Φούτ, ἤτοι ἡ Μαυριτανία, ἡ Νεμθία,
 ἡ ὡς τὴν σήμερον λέγεται κοινῶς Βαρβαρία, ἡ Φίζα, ὡσαύτως ἡ οἱ Θαρσεῖς,
 ἡ ἴθα καὶ τινες ἐπίσημοι Γερῆς Διδασκάλως, ἡ ἤθελε νά φύγη ἀπὸ τὸ πρῶτω-
 πεν τῆ Θεῶ ὁ Γωῆς, περὶ τῆ ὁποίων αὐτολεξεῖ ἑαυτῶ χάφει ὁ Ἀλιξάνδρος ἐν
 τῶ περὶ Ἰουδαϊκῆς Ἱστορίας Βιβλίῳ πρώτῳ, Σελίδι 23. Θαρσεῖς δὲ, οἱ μὲν
 „ Καλδαῖοι ὅν ἐν τῇ Κιλικία Ταρσεῖς ὑπέλαβον, ὁ δὲ Εὐσέβιος ὅν Ἰβηρας
 „ ὅν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ὅν τὴν Ἰσπανίαν, Εἴτιος γὰρ ὀνομασῶσάτον γεγόνασιν ἐν
 „ ἑαυτῇ τῇ Ἰβηρίᾳ οἱ Θαρσῖται, ἡ εἰς τὴν Λιβύην διαβλῶν μαρτυρεῖ Πολύ-
 „ βιος (βιβλ. α.) ἡ δὴ ἡ Πόλις πρὸς ταῖς Ἡρακλείας Στήλαις παρὰ τῶ Στε-
 „ Φανῶ τὸ Ταρσηῖον. ἐτι δὲ Ταρσηῖα, καὶ Ἰβηρίᾳ ἐκ παραλλήλου κείμεναι
 „ παρὰ Ἡροδότῳ, τῆ ἂν αὐτὸ συνισῶσι. λέγει γὰρ ἐν τῶ περὶ Ὀμήρου Γενέ-
 „ σεως, ἡ βιοτῆς, αἰακομιζόμενοι δὲ ἐκ Τερσηῖας, ἡ τῆς Ἰβηρίας, ἀπικ-
 „ νόνται εἰς Ἰθάκην.

„ Ὁ δὲ Μεζάφρασις Γεζεκίηλ (Κεφ 27.) Καρχηδόνιοι, Φοῖν, εἰσὶν ἔμπο-
 „ ροῖ σὺ ἀπὸ πλῆθους πάσης ἰσχυροσ, ἀργύριον, ἡ χρυσίον, ἡ χαλκόν, ἡ
 „ σίδηρον, ἡ κασσίτερον, ἡ μόλυβδον ἑδωκὼ τὴν ἀγοραῖ σὺ. Καρχηδόνιους
 „ λέγων ἡ ἑαυτῶ ὅν Θαρσεῖς, ἡ δὲ μὲν ὅν ἐφ' ἑκάτερα τῆ μεσογεία πελά-
 „ γος οἰκῶσας ἀπὸ τῆ αὐτῶν γεγενῆσθαι προγόνων, ὁ κρείσσων ἀποδοκιμαῖ
 „ λόγος.

Ἀπὸ δὲ Μεσημβρίας τὴν Σαββαίαν, ἡ Αἰθιοπίαν, ἡ τελευταῖων ἀπὸ τὸν
 Βορρῶν ἐδιώριζον οἱ Ἰνδαῖοι πέρασ τῆς Οἰκουμενῆς ἡ Καυκάσια Ὀρη (ἡ ἴθα ἔλε-
 γον νά εἶναι ἡ ἡ Εἴθῃ Γῶγ, ἡ Μαγῶγ) ἡ τὸν Πόσάμιον Τύραν, τὸν νῦν λε-
 γόμενον Νίσιερ. συμφωνῶσι τούτοις ἡ ἡ παρὰ Στράβωνος λεγόμενα βιβλ. α.

„ Καὶ γὰρ δὴ πολυτί τοῖς νῦν ἡ τῶν Ῥωμαίων ἐπικράτεια, ἡ τῆ Παρθηναίων
 „ τῆς ποιότητος ἐμπειρίας προσδέδωκε, καθάπερ τοῖς μὲν τὴν Ἀλεξάνδρου
 „ Στρατείαν, ὡς Φοῖν ἐρχοσθῆναι. ὁ μὲν γὰρ πύλῳ τῆς Ἀσίας ἀνεκέλυψεν
 „ ἡμῖν, ἡ τῶν Βορρείων τῆς Εὐρώπης ἀπαῖσῃ μέχρι τῆ Ἰσθμῆ, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι
 „ ἡ ἑαυτῶ τῆς Εὐρώπης ἀπαῖσῃ μέχρι Ἀλβίου Πόσάμι, τῆ τὴν Γερμα-
 „ νίαν δίχα διαιρῶντος, ἡ ἑπὶ πέραν τῆ Ἰσθμῆ ἡ μέχρι Τύρα Πόσάμι, ἡ δὲ
 „ ἐπέκεινα μέχρι Μαυρωτῶν, ἡ τῆς εἰς Κόλχης τελευτάτης παραλίης Μιθρι-
 „ δάτης ὁ κληθεῖς Εὐπάτωρ ἐποίησε γνῶριμα, καὶ οἱ ἐκείνους Στρατηγοί. οἱ δὲ
 „ Παρθηναῖοι ἡ περὶ τὴν Τρκαίαν, καὶ τὴν Βακτριανῶν, καὶ ὅν ὑπὲρ δὲ
 „ Σκυθίας γνωριματέρους ἡμῖν ἐποίησαν, ἡ ἡ τῶν γνωριζόμενους ὑπὸ τῶν προ-
 „ τέρων.

Τούτων λοιπὸν ἔτω κειμένων, πῶς ἡ τῆς Παλαυσίης Σῆις ἀείσκεται ἐν τῶ
 μίση τῆς πάλαι ἐγνωσμένης Γῆς, εὐκολοι εἶναι ἡ βιβλαῖ ἡ τῶν.

Πρώτον, ὁ Πολεμαῖος ὑποθέτει τὸν πρῶτον Μεσημβρινὸν τῆς μήκῃς τῆς Γῆς εἰς ἑξ̄ λεγομένης Μακαρίας Νήσους.

Δεύτερον, ὁ αὐτὸς, τὸ Ἀκρωτήριο, ἀφ' ἧ ἀρχεται ὁ Πορθμὸς τῶν Γαδεΐρων (ὁ ὁποῖος ὡς ἤδη κωτέρω εἶπομεν, ἐσάθη τὸ ἔσχατον ἐγνωσμένον Δυτικὸν μέρος τῆς τότε ἐγνωσμένης Γῆς) τὸ θέτει σχεδὸν εἰς ἑξ̄ πέντε μοίρας τῆς μήκῃς.

Τρίτον, ὁ αὐτὸς τὸ Ἀνατολικὸν ἔσχατον Ἄκρον τῆς Ταπρβατίας Νήσῃ, Κυτῶιον ἄκρον παρ' αὐτοῦ λεγόμενον, τὸ θέτει εἰς ἑξ̄ ἑκατὸν τριακοντῶ μοίρας τοῦ μήκῃς (διότι ὡς εἶπομεν κωτέρω, ἐξ̄ αὐτῶν ἢ ἀκρίβεια δὲν ζητεῖται.)

Τέταρτον, ὁ αὐτὸς δίδει μήκῃς τῆς Ἱερουσαλήμ μοίρας ἐξ̄ ἑκοντῶ ἐξ̄, ἐκ τῶν ὁποῖων ἀφαιρῶμενων τῶν πέντε, τῶν ἀπὸ τῆς πρώτης Μεσημβρινῆς, ἄχρι τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς Πορθμοῦ τῶν Γαδεΐρων, μένει ἡ Ἱερουσαλήμ νὰ ἀρίσκειται εἰς ἑξ̄ ἐξ̄ ἑξ̄ ἑκατῶ μοίρας τῆς μήκῃς, ὅθεν ἔπεται ἐκ τούτων αἰαμφιβόλως ἡ θέσις τῆς Παλαιστίνης πῶς κείται ἐν τῷ μέσῳ τῆς τότε ἐγνωσμένης Γῆς κτ' μήκος.

Ἀλλὰ καὶ κτ' πλάτος τὸ αὐτὸ βεβαιῶται. Οἱ παλαιοὶ ἐμέριζον τὴν πάλαι ἐγνωσμένην Γῆν εἰς ἐπ̄ τῶ Κλίματῶ κτ' πλάτος, ἡ δὲ θέσις τῆς Παλαιστίνης τίθεται εἰς τὸ τέταρτον κλίμα. δίδει δὲ πλάτος καὶ ὁ Πολεμαῖος τῆς προκαθήμενης αὐτῆς Πόλεως Ἱερουσαλήμ μοίρας 31. καὶ ἀ καλὰ καὶ τὸ ὕψους καθ' ὡς ὑποτίθεται νὰ μὴ παρασίγη τὴν μεσότητῶν, πληρὴ αὐτὸ ἔσον εἰς τὴν ἡμετέραν ὑπόθεσιν δὲν ἐμποδίζει, ἐπειδὴ καὶ δὲν λέγομεν καὶ ἡμεῖς ὅτι νὰ ἐπέχη τὸ μῆσον καθ' ἀκρίβειαν, ὡς ἐπ̄ νὰ εἶναι κέντρον τῆς καθ' ἡμᾶς Ἡμισφαιρίας, καὶ τέτοιας λογῆς νὰ κείται ὑπὸ τὸν Ἰσημερινόν, ἔχουσα ὅθεν Πόλις εἰς τὸν Ὁρίζοντῶν, ἀλλ' ὁ λόγος εἶναι καθ' ὡς ὑπετέθη περὶ αὐτῆς, ὅτι νὰ ἀρίσκειται εἰς τὸ μῆσον τῆς τότε ἐγνωσμένης, καὶ οἰκισμένης Γῆς, καθ' ὡς ἀπὸ ὅθεν Γεωγραφικὸς Πίνακας, καὶ τὴν εἰς ἐπίπεδον τῆς Σφαιρῆς ἀπλοῦν τῆς Πολιτικῆς γνωρίζεται. Ἐξ̄ ἑξ̄ λέχθεντων βεβαιῶσα αὐτῶν τὴν ὑπόθεσιν οἱ Θεωρητικοὶ Προφῆται, ὁ, τε Ἰεζεκὴλ (Κεφ. 38. εἰδ. 12.) λέγων πᾶς ἡ Ἱερουσαλήμ εἶναι ὀμφαλὸς τῆς Γῆς, ἢτοι τῆς Ἰσραήλ, ἐκ τῆς ὁποῖας ἔπεται πᾶς ἡ Ἰσραήλ, τῆς ὁποῖας ὀμφαλὸς εἶναι ἡ Ἱερουσαλήμ, νὰ εἶναι ἐν μέσῳ τῆς Γῆς. καὶ ὁ Δαβὶδ (Ψαλμ. 73. 12.) σωτηρίαν ἐργάσω ἐν μέσῳ τῆς Γῆς, ἡ δὲ σωτηρία ἐγένετο ἐν τῇ Ἰσραήλ, λοιπὸν κείται ἐν τῷ μέσῳ τῆς Γῆς.

Ἐπεται δὲ ἐκ τῶν Φαιρῶ πᾶς ἡ Ἰσραήλ ἢ καὶ κτ' τὸ μήκος, καὶ κτ' τὸ πλάτος νὰ εἶναι ἐν μέσῳ τῆς τότε ἐγνωσμένης Γῆς.

Ὅτι δὲ καὶ πρὸς τῶ Ἐξ̄ Θεωρητικῆν, ἀρίσκειται ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν, μᾶς τὸ βεβαιῶσι οἱ Θεωρητικοὶ Ἰεζεκὴλ (Κεφ. 5. εἰδ. 5.) λέγων, Ἱερουσαλήμ ἐν μέσῳ Ἐξ̄ Θεωρητικῶν, τὸ ὅπεσον ῥητὸν ἀνηγοῦντες τὸ ὅθεν Ἱερουσαλήμ λέγει, ἐν μέσῳ τῶν Ἐξ̄ Θεωρητικῶν εἶναι, διότι ἀπὸ τῶν Ἀνατολῶν ἔχει τὴν Ἀσίαν, ἀπὸ τῶν Δύσεων τὴν Εὐρώπην, ἀπὸ τῶν Νότων, καὶ τὴν Μεσημβριαν, τὴν Ἀνατολίαν, καὶ τὴν Ἀφρικὴν. ἀπὸ δὲ τῶν Βορρῶν, τὴν Σκυθίαν, τὴν Ἀρμενίαν, τὴν Περσίαν, καὶ ἑξ̄ λοιπὰ Ἐξ̄ Θεωρητικῶν τῶ τῶν.

Τὸ αὐτὸ βεβαιῶνόντες καὶ ὁ ἱερεὺς Θεοδώρητος εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῶ αὐτῶ Προφῆται,

„ φήτε , λέγει , Ἐδωκαν αὐτοῖς καὶ τόπον εἰς κατοικητήριον τῆς Οἰκουμένης ἧ
 „ μίσα , πρὸς Ἐὼ μὲν γὰρ , καὶ Ἀρκτον , τὴν Ἀσίαν εἶχον , πρὸς Ἐσπίραν δὲ
 „ τὴν Εὐρώπην διὰ τῆς Θαλάσσης συναπομένοντες , ἀπὸ δὲ Νότου , τὴν Λιβύην ,
 „ εἰς αὐτὰ γὰρ ἦν τρεῖς Τμήματα καὶ οἱ τῶν Νῶε παῖδες τὴν Οἰκουμένην διείλοντο .

Καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας Κύβητος εἰς τὴν Ἑρμηνείῳ τῷ Ἡσαίου βιβλίῳ 5.
 Ἰὼ γὰρ ἐν τοῖς Νοτιωτέροις Κλίμασιν ἢ τῆς Ἰουδαίων Χώρας , ἦγε μὲν πρὸς Ἀρ-
 κτον , καὶ Θάλασσαν , καὶ ἦς ἐπ' αὐτῇ κειμένης Χώρας , αἱ τῶν Ἐδῶν ἀγέλαι διε-
 μερίσταντο .

Ὅτι δὲ καὶ ἡ Πόλις Ἱερουσαλήμ λέγεται ἐν μίση τῆς Ἰσραήλ , Φανερόν εἶναι
 ἐκ τῶν αἰῶν εἰρημένων δύο Προφητῶν , τῶν Ἰεζεκιὴλ δηλαδή , ἐπειδὴ καὶ τὴν λέ-
 γει Ὀμφαλὸν αὐτῆς , καὶ τῶν Δαβὶδ , ἐπειδὴ καὶ κατ' ἄξιον λόγον ἐν ταύτῃ
 ἐγένετο ἡ σωτηρία .

Ἄλλὰ καὶ ὁ Ἰωσήπος Βιβλίῳ 3. περὶ τῶν Ἰουδαϊκῶν πολέμων , Κεφ. 2 ἐν τῇ
 ἐκφράσει τῆς ἰδίας λεγομένης Ἰσραήλ , αὐτὴ αὐτολεξίῃ λέγει .

„ Εὐρος γὰρ μὲν (τῆς ῥηθείσης Ἰσραήλ) ἀπὸ Ἰορδάνης Πόσεμου ἄχρη Ἰσραήλ
 „ ἀναπέπτεται , μισαῖατι δὲ αὐτῆς Πόλις ἦν Ἱερουσόλυμα κείται , παρ' ὃ καὶ
 „ τρεῖς ἐκ ἀσκόπως Ὀμφαλὸν τὸ Ἄςυ τῆς Χώρας ἐκάλεσαν .

Καὶ ἀλόγως αὐτὴ ἡ Ἁγία Πόλις , Ὀμφαλὸς , καὶ μίσην οὐ μόνον τῆς Ἰσραήλ ,
 ἀλλὰ καὶ ἀπάσης τῆς Οἰκουμένης πρέπει νὰ λέγεται . διότι ἡμέρας οὐδὲν ἀπὸ τῆν
 Μεσόγειον Θαλάσσαν ἀπέχουσα , μὲ πολλὴν ἀποκλίαν γίνεται ἢ πλεῖσις εἰς τὴν
 Ἰσραήλ , Ἰσραήλ , Ἰσραήλ καὶ κυριώτερα μέρη τῆς Εὐρώσης , διότι ἔτα κειμέ-
 νων τῶν Ἰσραήλ εἰς τρία μέρη , Εὐρώπην , Ἀσίαν , καὶ Ἀφρικὴν , ὡς εἴρηται ,
 εἰς ἧς ὅποια ἢ τότε Οἰκουμένη ἐμοιράζετο , συνάπτοντες καὶ αὐτὴ ἡ Ἱερουσαλήμ εἰς
 τῶν λόγων , ἀπ' αὐτῆς μὲ ἀποκλίαν , καὶ ὡς ἀπὸ κέντρου , ἠμποροῦσαν οἱ Ἀπόστο-
 λοι νὰ ἔξελθον τὸν λόγον τῶν Θεῶν εἰς ἐκείνους οὐδὲν ὅπως .

Προσέτι πρέπει νὰ ἠξιώσωμεν , πῶς προσεχέει ἦτον αἱ Πόλεις τῆς Φοινίκης Τύ-
 ρος , καὶ Σιδῶν , καὶ ἔξελθον Ἐμπόρευα εἰς οὐδὲν πρώτους καιροῦ ὅλης τῆς Οἰκου-
 μένης .

Οἱ Τύριοι ἀπειρὸς μετοικίας ἀγάλοι , καὶ εἰς καθὲ μέρους τῆς Γῆς Πόλεις ἐκα-
 τασκιάσαν , μάλις καὶ ἦσαν σοφία , καὶ αἱ πρῶται ἀρχαὶ τῶν Ἐπιστημῶν , δι'
 αὐτῶν ἐπέρασαν εἰς τὴν Ἰσραήλ , μὲ ἦσαν ὅποιας Ἐπιστήμας , καθὼς ἀποδείχθει
 Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς , ἐπαυδ' ἔστι ὁ Κόσμος , καὶ ἔγινεν ὑποδοχῆς ἀξίως τοῦ
 Εὐαγγελίου , εἶτα καὶ μὲν τὴν συναναστροφῶν αὐτῶν ὁ λόγος περὶ τῶν Ἰουδαίων ,
 καὶ τῆς Ἰσραήλ ἀλαβείας , διήλθεν εἰς ἧς γένεσι , καὶ ὅποια ἐπροπαρασκιάσθη-
 σαν διὰ νὰ δεχθῶν τὴν διδασκαλίαν τῶν Χριστῶν εἰς τὸν καιρὸν . ὅχι μίσην δὲ
 αὐτῇ ἡ Ἁγία Γῆ πραγματικῶς ἔλαβε τὴν θείαν αὐτῆς ἐν μίση τῆς Γῆς , ἀλλὰ
 καὶ τὴν πνευματικὸν λόγον , Ὀμφαλὸς , κέντρον , κεφαλὴν , θεμέλιον , πηγὴν ,
 καὶ καρδίαν ἀπλῶς παντὸς τῶν Κόσμου γνωρίζεται ὅτι καθὼς τὸ βρέφος θηλά-
 ζει ἐκ τῶν Ὀμφαλῶν τῆς Μητρός τε τροφῶν , ἔτα καὶ Ἐδῶν ἐθῆλασαν ἐκ τῆς Ἱε-
 ρουσαλήμ τὴν πίσιν , τὴν θείαν σοφίαν , τὴν χάριν , καὶ τὴν σωτηρίαν .

Κέντρον, διότι ἔξ αὐτῆς ὡς ἐκ κέντρος ῥαδίας διασπάρη, ὡς εἴπομεν, τὸ Θεῖον Εὐαγγελίον διὰ μέσση τῶν Ἀποστόλων εἰς παντὰ ἧ Ε΄νση, ἢ γνώσις τῆς Μακαρίας Ἀγίας Τεταδος, καὶ τῶν Θεῶν Μυστηρίων, καὶ ἢ Πνευματικῆ Ζωῆ. καὶ ὅτι ἔξ αὐτῆς αἰτεῖται τὸ Φῶς τῆς γνώσεως εἰς ὅλον τὸν Κόσμον. Καὶ ὅτι ἄσπερ ἐκ τῆ κέντρος ἄπασαι αἱ γραμμαὶ εἰς τὴν περιφέρειαν ἔξέρχονται, οὕτω ἔξ αὐτῆς εἰς ὅλον τὸν Κόσμον ἡ Δοξεία.

Ὡς κεφαλὴ, διότι ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ τῶ Χρυσῶ λογίων γίνεται ἡ Θεῖα κίνησις ἐν ὅλῳ τῷ πνευματικῷ σώματι τῆς Ἐκκλησίας.

Ὡς θεμέλιον, διότι ἐν αὐτῇ πρῶτον θεμελιωθεῖσα ἡ Ἐκκλησία τῶ Χρυσῶ, ἐγκατέσπειρεν εἰς ἕλῳ τῷ Οἰκουμενῶ ἕως λοιπὰς Ἐκκλησίας.

Πηγὴ, διότι ἔξ αὐτῆς οἱ χεῖμαρροι τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων εἰς ὅλα ἧ Ε΄νση ἐπλημμύθησαν.

Καρδιά, διότι ἔξ αὐτῆς ἧ ζωτικὰ θεῖα πνεύματα ἔξήλθον, καὶ ἔξέρχονται.

Ὡς ἐ ἀληθῶς καὶ ἧ τὸ γράμμα, καὶ ἧ τὸ πνεῦμα σώζεται τὸ Προφητικὸν λόγιον, σωτηρίαν εἰργάσω ἐν μέσῳ τῆς Γῆς.

Ἐπιτῶ αὐ αἱ Ἀθῶναι παρὰ τῷ Ξεοφῶντι ἐκείνοντο νὰ λέγωνται ὄχι μίον τῆς Ἐκταδος, ἀλλὰ καὶ πάσης τῆς Οἰκουμενῆς μέσση, τοιαῦτα λέγοντι.

„ Οὐκ αὐ ἀλόγως τις οἰνδεῖν, τῆς Ἐκταδος, καὶ πάσης δὲ τῆς Οἰκουμενῆς ἀμ-
 „ Φι ἧ μέσα φηκίσθαι τῷ Πόλῳ. ὅση γὰρ ἐν τινὲς πλεῖον ἀπέχθηον αὐτῆς,
 „ ποσῶτφ χαλεπωτέροις ἢ ψύχισαν, ἢ θάλπειαν ἐντυγαίωσαν, ἐπέσειτ' αὐ βε-
 „ ληθῶσαν ἀπ' ἐσχατῶν τῆς Ἐκταδος ἐπ' ἐσχατῶ ἀφικίσθαι, πάντες ἔπι ὡσ-
 „ περ κύκλε τόνον ἕως Ἀθῶνας ἢ παραπλῆσαν, ἢ παρίρχονται.

Καὶ οἱ Δελφοὶ παρ' Εὐριπίδῃ ἐν τῷ Οἰξίση.

„ Τεῖποδος ἀπόφασιν αὐ ὁ Φοῖβος

„ Ἐλακεν, ἔλακε δεξάμενος αἰά δάπεδον,

„ Ἴνα μεσόμφαλοι λέγωνται μυχοὶ γᾶς.

Ἐ΄νθα ὁ Σχολιαστῆς τοιαῦτα λέγει.

„ Ὀμφαλὸς λέγεται ἢ Πυθῶ, παρὰ τὸ ἕως ὀμφᾶς ἕως ἀπὸ Θεῶ χρησθαι-
 „ ζομένης λέγειν, ἢ παρὰ τὸ εἶναι ἐν μέσῳ τῆς Οἰκουμενῆς. λέγεται γὰρ τὸν Δία
 „ μαθεῖν βελομένον τὸ τέλος τῆς Γῆς, δύο Ἀεσθῶ ἰσοῦχοῖς ἀφείναι, τὸν μὲν
 „ ἀπὸ Δύσεως, τὸν δὲ ἀπ' Ἀνατολῆς, καὶ ἐκεῖ αὐσθῶ συναυτῆσαι, ὅθεν ὀμφα-
 „ λὸς ἐκλήθη. ἀνακίεσθαῖτε χρυσοῦς Ἀετούς φασι, τῶ μυσθλομένων Ἀετῶ
 „ ὑπομνήματῶ.

Καὶ ὁ Σχολιαστῆς εἰς ἧ τῶ Πινδάρου Πύθια (4.), „ ὅτι ὁ Ζῶς τὸ μεσαῖτα-
 „ τον τῶ Κόσμῳ κατὰμετρήσασθαι βελοθεῖς, ἴσως καὶ τὸ ἕχος ἐκ Δύσεως, καὶ
 „ Ἀνατολῆς ἀφῆκεν Ἀεσθῶ, οἱ δὲ διέπῶμενοι, συνέπεισον ἀγγέλοις καὶ τὴν Πυ-
 „ θῶνα, ὡς τῷ σύμπτωσιν ὀρῆζειν αὐτόθι τῆς ὅλης Οἰκουμενῆς τὸ μεσαῖτατον.
 „ Ἦσπερ δὲ σημεῖον τῶ γεγονότος, καὶ χρυσοῦς Ἀεσθῶ ἀνασκαδάσας, αὐεθκε
 „ τῷ τῶ Θεῶ Τεμίει, ὄφασιν αἱ εἰκόνες ἤρθησαν ἐν τῷ Φωκικῷ Πολέμῳ, ὅν
 „ Εὐμηλος συνεσήσατο.

Καὶ

„ Καὶ ὁ Στράβων (Βιβλ. 9.) λέγεται εἶναι ὅτι Δελφὸς ὀμφαλὸν τῆς Γῆς ,
 „ τὸ αἶτιον , ὅτι ἐν μέσῳ πως ἐστὶ τῆς Ἑλλάδος ἀπάσης , τῆς τε ἐντὸς Γῆς μὲ , καὶ
 „ τῆς ἐκτὸς , ὅθεν νομισθῆναι καὶ τῆς Οἰκουμενῆς , καὶ τῆς Γῆς ἐκάλεσαν ὀμφαλὸν
 „ προσπλάσαντες καὶ μῦθον , ὃν φησι Πίνδαρος , ὅτι συνέπεσον ἐν αὐτῷ οἱ ἀφει-
 „ γέντες Ἀἰετοὶ ὑπὸ τῆς Διὸς , ὁ μὲν ἀπὸ Δύσεως , ὁ δὲ ἀπ' Ἀνατολῆς , οἱ δὲ Κό-
 „ ρακὰς φασι . δείκνυται δὲ καὶ ὀμφαλὸς τις ἐν τῷ Ναφ̄ τετανωμίαις , καὶ ἐπ'
 „ αὐτῷ αἱ δύο εἰκόνες τῆς μῦθου .

Καὶ ὁ Πausανίας (Βιβλ. 10. Κεφ. 16.) „ τὸν δὲ ὑπὸ Δελφῶν καλούμενον
 „ ὀμφαλὸν , λίθου πεποιημένον λέγουσιν , τῷτο εἶναι τὸ ἐν μέσῳ Γῆς πάσης , ὡς
 „ αὐτοὶ λέγουσιν οἱ Δελφοὶ .

Ἄν λοιπὸν αἱ Ἀθῆναι , καὶ ὡς εἶπομεν οἱ Δελφοὶ , ἦτοι ἡ Πυθῶ , ἐλέγοντο
 μέσον , καὶ ὀμφαλὸς τῆς Γῆς , διὰ τῶν ψάδεῖς ὀμφαίς , καὶ ἀπατηλὰ Χρησῆμα
 τῆς Ψάδοθεντας , διατὶ δικαίως νὰ μὴ λέγονται ἢ , τε Ἰδαία Γῆ , καὶ ἡ Ἀ-
 γία Πέλις Ἱερουσαλήμ μέσον , καὶ ὀμφαλὸς ἀπλῶς ἀπάσης τῆς Οἰκουμενῆς ; ἐκ
 τῆς ὁποῖαν ἀληθῶς ἤλλθον οἱ θεοὶ χρησμοὶ , ἐκ Σιών γὰρ ἔξειλάσεται νόμος ,
 καὶ λόγος Κυρίου ἐκ Ἱερουσαλήμ . καὶ ἀνέτειλε τὸ φῶς τῆς ἀληθείας εἰς ὅλα τὰ
 ἔθνη , καὶ ἔα ἔγνε , καὶ ἔα πόρρη δια μέσου τῆς ἱερῶν Ἀποστόλων , οἵτινες καθῶς
 ἦδη εἶρηται , ὡς ἀπὸ ὀμφαλῆ , καὶ κέντρου ἔξειλθόντες τῆς Ἀγίας Πόλεως , ἐκή-
 ρυξαν τὸ εὐαγγέλιον τῆς μουσικῆς Ἀετοῦ ὡς ὑπόπτεροι Ἀἰετοὶ εἰς τὰ τετραπέρατα μέ-
 „ ρη τῆς Οἰκουμενῆς . Ἀλλὰ τί τὸ ποῦν ; καὶ αὐτὸς ὁ Κύριος καρδίαν τῆς Γῆς ἐκά-
 „ λισε τῷ Ἱερουσαλήμ . ὥσπερ γὰρ ὁ Ἰωάννης ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς κήτης τρεῖς ἡμέ-
 „ ρας , καὶ τρεῖς νύκτας ἔμεινε , ἔτω καὶ ὁ Τίος τῆς Ἀνδράπη ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς Γῆς
 „ τρεῖς ἡμέρας , καὶ τρεῖς νύκτας (Ματθ. 12. 40)

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Π Ε Μ Π Τ Ο Ν .

Περὶ τῆς διαφορῶν Καταραφῶν , καὶ Οἰκητόρων τῆς Ἀγίας Γῆς .

Εἰς αὐτῶν τῶν Ἐπαρχίαν ἐπιβίβη περισσότερον ἐκεῖνο , τὸ ὁποῖον ἠκολούθη-
 σε καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Γῆς , δηλαδὴ τὸ νὰ λάβῃ διαφορὰς Κατοικητῶν ,
 καὶ νὰ ἔξορακιζῶσιν οἱ νέοι ὅδῳ παλαιῶν , νὰ σχηματίζωσι νέα ὄροφῆσα , καὶ νὰ
 κατασκευάζωσι Πόλεις , χαλῶντες τὰς ἀρχαίας . Ὅθεν ἔπαθε καὶ ποῦν δεινὰ ,
 καταδυναστεύεισα ποῦναις τὸ πάλαι , ὅχι μόνον ἀπὸ τῆς Προσοίκων , καὶ Πε-
 ροίκων Ἐθνῶν , ἀλλὰ καὶ εἰς ὅδῳ ἐπειτὰ χρόνος ἐδελώθη ἀπὸ τῶν ἐπέκεινα κείμε-
 να Ἐθνη , Μακεδῶνας δηλαδὴ , καὶ Ῥωμαίους , καὶ εἰς ὅδῳ μετέπειτα χρόνους εἰς
 τὸν καιρὸν τῆς Χοσροῦ τῆς Περσῶν , καὶ εἰς τὸν καιρὸν τῆς Ὀμάρου ἔγινεν ὑπόχειρος
 εἰς ὅδῳ Σαρακηνῶν . καὶ ἐν ὑστέροις , εἰς τὸν καιρὸν τῆς λεγομένης Γερου Πολέμου ,
 κυριεύεισα παρὰ τῆς Εὐρωπαϊῶν Χριστιανῶν , ποικίλας , καὶ παντοδαπὰς ὑπέρη
 μεταβολὰς . μετὰ αὐτὰ παρὰ τῆς Σελτζῶνων τῆς τε Αἰγύπτου , καὶ τῆς Μπαγδα-
 τῆς , καὶ ἀπὸ τότε ποῦναις κατακτηθεῖσα , καὶ τὸν ἐνεσῶτα καιρὸν τῆς Ὀθωμανι-

κῆ ὑποκειμένη κράτει, καὶ συνεχῶς λεπτατεμένη ἀπὸ ἄρας συχναῖς ἐπιδρομαῖς τῶν ἀχαιρῶτων Ἀράβων, σχεδὸν ἐρήματα, καὶ ἐν ἀθλίᾳ κατὰσάσει κατλήτῃσιν. ἐπειδὴ μῆτε ἀερομένως εἰς ἐντι εἶδος Ἐπαρχίας διατελεῖ, ἐπειδὴ συχναῖς μεταβάλλεται, καὶ ποικίλεται καὶ τῶν γνώμων, καὶ κρίσιν τῆ Ὀθωμανικῆ κράτους, καὶ διὰ τῆτο δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι μία ἡ Ἴσορεία, καὶ κατὰγραφήτης, ὅθεν ἐκτίθεται ἐν αὐτῇ μόνον ἄρας ἀρχαῖας αὐτῆς Κατὰγραφῆς, καὶ μνήμας, ἄρας συμβαλλούσας δηλαδὴ εἰς τῶν κατάνησιν τῆς ἱερᾶς Ἴσορείας, καὶ τῶ φυσικῶς ἀμετάβλητα, δηλαδὴ Ποταμοῖς, Λάκκας, καὶ Βιαιῖ, καὶ περὶ τῆτων πάλιν γενικωτέρως.

Εἰς τὸν καιρὸν λοιπὸν τῆ Ἀβρααμ, ὅταν αὐτὸς ἦλθεν εἰς αὐτῶν τῶν Ἐπαρχίαν, τότε ἐκατοικεῖτο ἡ Ἀγία Γῆ ἀπὸ οὗτων ἕνδεκα Τίους τῆ Χανααν, οὗτων ὁποῖος ἀειθρομῆ ὁ Μαωσῆς (Κεφ. 10.) ὅθεν ἀνεφύσησαν Ἐθνη λαμβανούσας τὸ ὄνομα, καὶ τῶν ἀρχῶν ἀπὸ αὐτῆς.

Ἀπὸ τῆτων πρώτος ἐσάθη ὁ Σιδῶν, ὅστις καὶ Πόλιν ἐπώνυμον συνέσθησεν ἐν τῇ Φοινίκῃ, ἐκ τῆ ὁποῖος κατὰγονται οἱ τῆς Σιδωνος Πολῖται.

Δεύτερος, ὁ Χετταῖος, καὶ οἱ Χετταῖοι, οἱ ὁποῖοι ἐκατοίκησαν περὶ τῶν Χεβρων, καὶ τῶν Βηρσαβει, Χωρία Νότια τῆς Χαναανίτιδος Γῆς.

Τρίτος, ὁ Γεβουσαῖος, καὶ οἱ Γεβουσαῖοι, οἵτινες μέχρη τῆ Προφητῆανாகτος Δαβιδ ἐκυριεύον τῶν Πόλιν Δαβιδ.

Τέταρτος, ὁ Ἀμορραῖος, καὶ οἱ Ἀμορραῖοι, ἀπὸ οὗτων ὁποῖος ὄχη μόνον ἡ Ὀρεινὴ τῆς Γεδαιας ἐκατοικεῖτο, ἀλλὰ καὶ τὸν Ἰορδάνῳ Ποταμὸν διαβαύτες καὶ εἰς Πόλεμον ἐλθόντες μετὰ τῶν Μωαβίταις, καὶ Ἀμμωνίταις, ἔλαβον ἄρας Χώρας Βασαῖ, καὶ Χεβρων, καὶ θεχωρίζετο ἡ παρὰ αὐτῶν κυριεύθεισα Γῆ μετὰ τῶν Ποταμοῦς Γαβειν, καὶ Ἀρνάν.

Πέμπτος ὁ Γεργεσαῖος, καὶ οἱ Γεργεσαῖοι, οἱ ὁποῖοι ἐγιναν τῆς πέραν τῆ Ἰορδανῆς Γῆς κατοικηταὶ περὶ τῆ Γεργεσά.

Ἑκτος ὁ Εὐαῖος, καὶ οἱ Εὐαῖοι, οἵτινες ἐκατοίκησαν ἐν τῶ Ὄρει Ἐρμων, κατὰ Ἀνατολῆς πρὸς τὸν Λίβανον.

Ἑβδομος ὁ Ἀρακαῖος, καὶ οἱ Ἀρακαῖοι, οἱ ὁποῖοι εἶχον τῶν κατοίκησιν εἰς τῆ Ὀρεινῆ Χωρία τῆ Ὄρει Λιβανῆς, τῶ ὁποῖων ἦτον καὶ ἡ Πόλις Ἀρκα, ἡ νῦν δηλαδὴ Πτολεμαῖς.

Ὀγδοὺς ὁ Ἀσαιῖος, καὶ οἱ Ἀσαιῖοι, οἱ ὁποῖοι ὄκην τῶν Χώρων Σιν, τὴν περὶ τὸ Πηλῆσον κειμένην.

Ἐνάτος ὁ Ἀραδῖος, καὶ οἱ Ἀραδῖοι, ἢ Ἀραδνοὶ. εἶχον δὲ καὶ αὐτοὶ ἄρας κατοικίας τῶν εἰς τῶν Νήσων τῆς Φοινίκης Ἀραδον καλεσμένων, κειμένην παρὰ ἄρας ἐκβολῆς τῆ Ἐλαθῆρας Ποταμοῦ, καὶ τῶν ἀπὸ τῆ Παραθαλάσσιον Γῆν.

Δέκατος ὁ Σαμαραῖος, καὶ οἱ Σαμαραῖοι, οἱ ὁποῖοι καὶ αὐτοὶ ἐκατοικοῦσαν μέρος τῆς Χαναανίτιδος Γῆς.

Ἐνδέκατος ὁ Ἀμαθῖ, ἢ Ἀμαθαῖος, καὶ οἱ Ἀμαθαῖοι, ἢ Ἀμαθῖνοὶ, οἱ ὁποῖοι

οποῖοι ἐκατοικῆσαν τὴν Ἀμαθύνῳ, ἢ Ἀμαθύν, τὴν ὁποίαν ὡς λέγει ὁ Ἰωσήπος (Βιβλ. αἰ. περὶ Ἰεραϊκῆς Ἀρχαιολογίας. Κεφ. β.) οἱ Μακεδόνες ὕψιστον Ἐπιφανικῶν ὠνόμασαν, ἦτις καὶ τὴν ὁμηρικὴν Χαμαὶ λέγεται, ἀπῆκε δὲ τὴν Ἀπέριαν. Καὶ οὕτως μὲν περὶ τῆς ἐδέκα Τριῶν τῆ Χαμαῖ.

Τῆτων τῆς Χαμαϊκῶν ὁμογενεῖς ἦσαν καὶ οἱ Φερζαῖοι, καὶ οἱ κατοικῆτες τεγγύρω εἰς τὴν Ἀβιάς, καὶ τῆς Ἀμαθύν, Κιναιοὶ, καὶ Κενζαῖοι. Ὅσα δὲ τῆσιν ὁ Ἰερός Ἱστοριογράφος Μωυσῆς τῆς κατοικηθείσης Γῆς ἀπὸ ἐσθῆ Ἐργίους τῆς Χαμαϊκῶν (Γεν. Ι. ο.) ἀπὸ Σιδῶνος εἰς Γερασα, καὶ Γάζαν, καὶ εἰς Σιδῶμον, καὶ Γομαρίας, καὶ Ἀδάμα, καὶ Σεβίν, εἰς Δασά.

Ὅταν οἱ Ἰσραηλιταὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν Γῆν τῆς Παρυθίας, ἦτις, ὡς εἴπομεν, Γῆ Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτῶν ὠνομάσθη, εἰς τὸ μέρος ἐκείνου τότε (τὸ ὅποιον τὸ ἐκκεῖθεν) ἦσαν Ἐθνη ἐπὶ τῷ μεγάλῳ, καὶ ἰσχυρῶ, ὡς λέγεται εἰς τὸ Δεύτερον βιβλίον Κεφ. 7. Χετταῖος, Γεργεσαῖος, Ἀμορραῖος, Χανααῖος, Φερζαῖος, Εὐαῖος, καὶ Ἰεβουσαῖος. Ταῦτά τῶν ὅσων Ἰσραὴλ ὁ Στρατηγός, καὶ Ὀδηγός τῆς Ἰσραηλιτῆς, τῆς Θεῆς πρὸς αὐτῶντος, τὴν ἐπήκου ἀπ' αὐτῶν Ἐθνη, καὶ εἰς δώδεκα μέρη τῶν ἐμοιρασέ, καὶ εἰς κληρὸν τῶν ἐδωκεν εἰς καθ' ἓνα ἀπὸ ἐσθῆ Τίτας τῆς Γακαῖβ. οἱ Τιοὶ ὅμως Λαοὶ, καὶ ἔθνη ὅσων Θεῆ, δὲν ἐκελεύσων κριτικῶν μερῶν Γῆς, πλὴν ἐλαμβάνων ὡς ἀπαρχαί, ἀπὸ ὅλων πρὸς κυβέτησιν αὐτῆς.

Ἐἶχον δὲ πρὸς εἰς ἐσθῆ λοιπῆς κληρῶς καὶ διασημῆς Πόλις, ὡς ὁποῖα καὶ Λαδῖτικῆς, καὶ Γεραῖ ὠνόμαζον, ὠνομάζετο εἰς ὡς ὁποῖα ἦσαν καὶ Φυραδῶ-τήσων ἔτις ὠνομασμέναι, διότι ὅποιος ἤθελε καθ' ἑαυτὸν εἰς αὐτῆς, ἦσαν ἐλάθειρος ἀπὸ τὸν ἐπιπέσειον αὐτῶν κριδίων.

Ἡ Φυλαὶ τῆς Γεβίμ, καὶ Γαδ, καὶ τὸ ἡμισυ τῆς Φυλῆς τῆς Μανασσῆ, εἶχον τῆς κληρῶς τῶν πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἰορδάνος καὶ τῶν Κοίλων Συρίας, καὶ Ἀραβίαν, οἱ λοιποὶ δὲ καὶ τῆς Γακαῖβ, πρὸς τὸ ἔντος τῆς Ἰορδάνος.

Ἐτάθη τὸ Ἰσραηλιτικὸν Γένος εἰς δώδεκα Φυλαῖς διηρημένον, πλὴν ἡ διαίρεσις αὐτῆ δὲν περιλαμβάνεται καὶ ἐσθῆ Τίτας τῆς Λαδῖ. οἱ δύο ὅμως Τιοὶ τῆς Ἰωσήφ, γὰρ τῆς ἐν Ἐφραῖμ, καὶ οἱ Μανασσῆς κατετάθησαν ἐξ ἑαυτῶν, ἦτοι πατρῶν, καὶ κίβηλαὶ δύο Φυλῶν.

Τὰ Ἐθνη ὅσα εἶδον οἱ Ἰσραηλιταὶ εἰς τὴν Γῆν τῆς Παρυθίας, οὗτοι εἰσῆλθον, ἔτι ἀφανίσθησαν τελείως, πρὸς εἰς τὸν καιρὸν τῆς Βασιλείας Δαβίδ, ὁ ὁποῖος νικητῆς γενόμενος τῶν ἐχθρῶν τῆς Θεῆς πρὸς ἑαυτῶν τῶν Ἰουδαίων ἠντιπρῆσις, καὶ πόλιν ἐκατεσκεύασεν εἰς τὸ ὄρος Σιών, ἦτις καὶ Πόλις Δαβίδ ὠνομάσθη, καὶ ἐτάθη καὶ Ἀκρόπολις, καὶ κίβηλα τῆς Πόλεως Ἰερουσαλὴμ, καὶ τῆς Βασιλείας ὅμας, καὶ τῆς Δοβεβίας, καὶ ὅσα τῆς συνθηκῆται καὶ ὠνομάζεται Ἀγία. Φανερὸν εἶται ἀπὸ τῶν Ἰουδαϊκῶν Ἱστορίων, πῶς ἀφ' ἑαυτῶν δέκα Φυλαὶ ἐσχίσθησαν ἀπὸ τῶν Φυλῶν τῆς Ἰούδα, καὶ ὕψιστον ἐλήφθησαν ὠνομάσθησαν εἰς τὴν Βαβυλωνία, ἐσβέθησαν σκεδὸν ὡς ὠνόμαζον τῶν ἄλλων Φυλῶν, καὶ ἔμεινε μόνον ἡ Φυλαὶ τῆς Ἰούδα, ὅταν πολὺν καιρὸν πρὸ τῆς γενήσεως τῆς Χρῆσθῆς διέφορος Ἐπαρχία τῆς Ἰσραηλιτῆδος Γῆς δὲν εἶχον ὠνόμαζον ἀπὸ ὡς Φυλαὶ ὡς ἀρχαῖς.

Αὐτῆν

Αὐτῶν οἱ Ἐφραΐτες, ἡ Ῥωμαῖοι τῶν ὀνόμαζον Παλαιστίνων, καὶ Φοινικίων.

Παλαιστίνη ἐλέγετο κυρίως ἐκεῖνος ὁ τόπος εἰς τὸν ὁποῖον ἔνα καιρὸς ἦτον οἱ Φυλισαῖοι. Φοινικία δὲ ὠνομάσθησαν αἱ λοιπαὶ Θαλάσσιοι Ἐπαρχίαι, αἱ ὁποῖαι ἐπεκτείνοντο πρὸς τὸν Λίβανον, ἡ δὲ Φοινικία ἦτον μέρος τῆς Συρίας.

Καὶ αὕτη μὲν ἡ γενικωτέρα ἀναγραφὴ, ἡ διαίρεσις τῆς Ἀγίας Γῆς πρὸ τῆς τῆς Κυρίας ἡμῶν Γεννήσεως. ἔταν δὲ ὁ Κίριος ἡμῶν ἐφαίνε ἐπὶ Γῆς, ἦτον ἡ Γῆ τῆς Ἰσραὴλ διηρημένη εἰς Ἰδουμαίαν, Ἰουδαίαν, Σαμαρείαν, ἡ Γαλιλαίαν, ἡ παρὰ Ἰουδαίας πλατυτέρας εἰς τῶν Ἰσραηλίων, ἡ Τραχωניתίδα, εἰς ἅς ὁποῖας περιελκύνται ἡ ἄλλα Ἐπαρχίαι μικραῖ.

Ἡ Ἰουδαία περιεῖχε τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς Ἰσραηλιτίδος Γῆς, τὸ ὁποῖον ἐκράτει τὸ ὄνομα τῆς αὐτῆς Φυλῆς, εἶτα ἡ τὸν κλήρον τῶν Φυλῶν τῆς Βενιαμίν, τῆς Δαὺ, ἡ τῆς Συμεών.

Τὸ πλάτος αὐτῆς ἔξαπλώετο ἀπὸ τὸν Ἰουδαίῶν Πόλεμον, ἔως τῶν Ἰσραηλίων τῶν Ἰάφθα λεγομένων Πόλεμον Παραθαλάσσιον.

Ἡ Ἰδουμαία ἦτον ὠνομάζον μετὰ τῶν Ἰουδαίων πρὸς τὸ Μεσημβριὸν Ἐπίπεδον, ἔχουσα τῶν Ἰσραηλίων μετὰ τῆς Ἀραβίας, ἡ Αἰγύπτου, οἱ ὁποῖοι Ἰδουμαῖοι νικηθέντες ἀπὸ τὸν Ἀρχιερατὴν Τραχωνίτην, οὐκ ἐπέστραξαν ἢ νὰ περιτριφῶσιν, ἢ νὰ διωχθῶσιν ἀπὸ τῆς ἰδίας τῶν κατοικίας, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν τῆς πατρίδος τῶν ἰδέχθησαν τῶν περιτριφῶν, ἡ ἄλλα λοιπὰ Ἰουδαῖα ἔθνη, ἡ ἄλλα ἴσα.

Ἡ Σαμαρεία (πρῶτον μὲν Πόλις, ὕστερον δὲ ἡ ὄνομα Ἐπαρχίας) ἦτον πρὸς τὸ Βόρειον μέρος τῆς Ἰουδαίας, μετὰ τῆς Ἰουδαίας, ἡ Γαλιλαίας, ἡ μετὰ τῆς Ἰουδαίας, ἡ μεγάλης Θαλάσσης.

Ἐκεῖ ἔνα καιρὸς ἦτον ἡ Φυλὴ τῆς Ἐφραΐμ, καὶ τὸ ἡμισυ μέρος τῆς Φυλῆς τοῦ Μανασσῆ, τῆς ὁποῖας Μητρόπολις ἐστὶν ἡ Σιχέμ, ἡ Σιχάρ, αἰάμεσα εἰς δύο Ὄρη Γαραζεῖν, ἡ Γεβὰλ, ἔκ τῶν τὸ μὲν Γαραζεῖν εἰς Ἰσραηλίων, τὸ δὲ Γεβὰλ εἰς κατὰ ἀπὸ Μωσείως ἀφωρισθῆν.

Ἡ Γαλιλαία ἔχει Ὄρη, πρὸς Ἀρκτον μὲν τῶν Φοινικίων (παρεμπιπτοντος μετὰ τῆς, ἡ ὑψημένως τῆς Λιβανῶν Ὄρους) ἀπὸ δὲ Μεσημβρίας τῶν Σαμαρείων, πρὸς δὲ τῶν Ἀνατολίων, τὸν Ἰουδαίῶν, πρὸς δὲ Δύσην, τῆς Ὄρη Τύρου, ἡ Σιδῶνος, πρὸς τῶν Παράλιον τῆς Φοινικῆς Πελάγους.

Αὕτη διακεῖται ἡ τὸν Ἰουδαίῶν (Βιβλ. 3. Κεφ. 2.) περὶ Ἰουδαϊκῆς Πολέμου) εἰς δύο, εἰς αἰὶν ἡ Γαλιλαίαν (ἡ ὁποῖα ἡ Γαλιλαία τῶν Ἐθῶν ἐλέγετο, διότι ἔως τὸν καιρὸν τῆς Σολομῶντος ἐκυριεύετο παρὰ τῶν Ἐθῶν) ἡ εἰς τὴν κάτω.

Ἐἶνα καιρὸν εἰς αὐτὸ τὸ μέρος ἦτον ἡ αἱ Φυλαὶ τῆς Ἰσάχαρ, τῆς Ζαβουλὸν, τῆς Ἀσήρ, ἡ τῆς Νεφθαλίμ. Περαιτέρω τῆς αἰὶν Γαλιλαίας, τριγύρω εἰς ἅς ἴσας τῆς Λιβανῶν, ἦτον ἡ Ἐπαρχία Πανεύς ἀπὸ τῶν Πόλεμον Πανεύδα, ἡ ὁποῖα, ὡς εἴρηται, πρῶτον ὠνομάσθη Δαὺ, μετὰ δὲ Ἰουδαίας Πανεύς.

Τὸ ἄλλο μερὶδιον τῆς Φυλῆς τῆς Μανασσῆ, τὸ ὁποῖον ἔκειτο εἰς τὸ πέραν τοῦ Ἰουδαίας, περιεῖχε ἐκεῖνον τῶν Ἐπαρχίαν τῶν Γῶν τῆς Ἰσραὴλ, ἡ ὁποῖα πρὸς μὲν Βόρην περιερίζεται ἀπὸ τὸν Λίβανον τὸν ἀφορῶν πρὸς τῶν Δαμασκῶν, ἀπὸ

δὲ τῶν

δὲ τῶν Ἀνατολῶν, ἀπὸ τῆς Ὄρη Σινεϊρ, ἥτοι Ἑρμώνεια. Εἰς ἐκεῖνο τὸ Ἐπίπεδον ἔπαυον εἰς τὴν Περσίαν, βάζει ὁ Ἰώσηπος τὴν Γαυλωνίτιδα, οὕτως ὀνομασθεῖσαν ἀπὸ τῆς Πόλεως Γαυλών. πλησίον τῆς Γαυλωνίτιδος ἦτον ἡ Βαβαυαία, ἔνθα ἓνα καιρὸν ἦτον τὸ Βασίλειον τῆς Βαβαυ. Πλησίον τῆς Βαβαυαίας, ἡ Τραχωνίτις, ἕτω ρηθεῖσα διὰ τῶν σκληρότητά τῆς Βενῶν, ὅτι πετρώδης, Τραχωνίτις γὰρ λέγονται οἱ πετρώδεις τόποι.

Ἡ τραχωνίτις ἀπὸ τὸν Στραβωνα περιορίζεται τῶν Κοίλων Συρίων. τὸ βορραιοῦρον μέρος αὐτῆς τῆς γῆς ὀνομάζεται Ἀυρανίτις (ἥτις καὶ τῶν σήμερον παρὰ τοὺς Ἀραβί, καὶ Ὁθωμανοὺς Χαβραὶ ὀνομάζεται) Ἐπαρχία οὕτω καλουμένη ἀπὸ τῆς Ἀυραν Πόλεως κειμένη μετὰ τὴν Καισαρίαν Φιλίππων, καὶ Δαμασκού. Ταύτῃ τῶν Ἐπαρχίαν Τραχωνίτιδα, οἱ Ἑβραῖοι Χῆς ὀνόμαζον, ὅθεν καὶ Οὐσίτης, ἢ Αὐσίτις, καὶ ὅθεν ἰβδομήκοντα, χρηματίσασαν Χώραν τοῦ Πολύτλα Γάβ, ἔνθα καὶ τῶν σήμερον δέκνυται καὶ τὸ μνημα αὐτῶν ἐν τῇ Ἀυρανίτιδι, ἥτοι Χαβραὶ, καὶ Κάμιν τινὰ Τζεϊκαν λεγομένην Ἀραβισί, τιμώμενον παρὰ τοὺς Ἀραβί, καὶ Ὁθωμανοὺς.

Δὲν εἶναι μακρὰ ἀπ' αὐτῶν ἡ Ἰταραία, περιοριζομένη καὶ αὐτὴ ἀπὸ τῶν Κοίλων Συρίων, πορρωτέρω τῆς Ὄρων τῆς Λιβανί. αὐτὴ ἡ Ἐπαρχία πολλὴν ἀμφιβολίαν ἔδωκεν εἰς ὅσον χωρογράφος.

Ὁ Πλίνιος ἄττει ὅσον Ἰτουραίας εἰς αὐτῶν τῶν Κοίλων Συρίων. ἄλλοι τῶν Σέττων ἐν τῆς Ἰορδαίας. ἄλλοι εἰς τὸ πέραν αὐτῶν. ἡ Ἰταραία λέγει ὁ Ἀδελχόμιος ὅτι λαμβάνει τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τὸν Ἰορδαίῳ Ποταμὸν πλησίον τῆς Λιβανί πρὸς Δυσμαί, καὶ ἐπεκτείνεται ἕως εἰς τὴν Ὄρη τῆς Σιδωνίαν, καὶ Τυρίαν, ποταμὸς δὲ ὀνομάζεται καὶ Ἄσος Λιβανί. φαίνεται οὕτως νὰ εἶναι διττὴ, καὶ ἡ μὲν κείται ἐν τῆς Ἑλλάδους, καὶ Ἰορδαίας τῆς Ποταμῶν, ἡ δὲ ἕτρα τῆς Ἰορδαίας. ἀπατῆται λοιπὸν ἐκεῖνοι ὅπου ἄττει ὅσον Ἰταραίας εἰς τῶν Περσίαν, μετὰ τὸ νὰ λέγεται ἐν τοῖς Παραλειπομέμοις πῶς ἐβουδῆθησαν ἀπὸ τῆς Φυλας τῆς Γαδ, καὶ Ρ'εβίμ, ἐπειδὴ καὶ ἐκ τῆς δὲν ἀκρωθεῖ παντελῶς πῶς ἐσάθη ἡ αἰμαμεζούτης, ἢ ὀλοτελῶς πλησίον εἰς αὐτῶν.

Τινὲς συγχέουσι τῶν Ἰταραίας, καὶ Τραχωνίτιδα, νομίζοντες ὅτι ἐκ παραλήληθαι νὰ ἐληφθῆσαν ἐν Εὐαγγελίοις. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λυκάς ὅμως κεφ γ' φανερὰ ταῖς ξεχωρίζει, ἐπειδὴ ταῖς ἰσραῖ, ὅτι εἰς αὐτῶν ἐσάθη Τετράρχην ἢ Φιλιππος, καθὼς εἰς τῶν Γαλιλαίαν, καὶ Περσίαν ἦτον Τετράρχης Ἡρῆδης ὁ Ἀντίππας.

Ἡ Σαμαρεία, ἡ ὁποία ὡς εἶπομεν, πρότερον ἦτον Πόλις, μετὰ τὸν δὲ καὶ ὄνομα Ἐπαρχίας, ἀφίσταται μετὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ Ἰουδαίας, ὡς δι' αὐτῆς γίνεται καὶ διάβασις ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας πρὸς τὴν Ἰερουσόλυμα.

Εἰς τὸν καιρὸν ὅπου ὁ Κύριος ἐδίδασκε, Μητροπολις τῆς Σαμαρείας ἦτον ἡ Σιχαρ, ἥτις τὸ πάλαι ἐκαλεῖτο Σιχέμ, μετὰ δὲ τῶν Ἑλλῶν τῆς Κυρίας. ὡς πιστεύεται, Νεάπολις. ἄνδρ δὲ παρὰ τοὺς Ἀραβί, καὶ Ὁθωμανοὺς Ναπλέσι, πλησίον τῆς ὁποίας ἦτον τὸ Φρίαρ τῆς Γαλιλαίας.

Εἰς τὴν Γῆν ταύτην τῆ Ἰσραὴλ ἦτον ἡ τὸ μέρος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐλέγετο Δεκάπολις, ὅχι μόνον διατὶ δέκα Πόλεις εἰς αὐτὴν ἀείροκοιτο, ἐπειδὴ εἶναι φανερόν ὅτι ἦτον ἡ ἄβλαι ποταμὸς, ἀλλὰ διότι δέκα ἦν αἱ πλέον ἐπίσημοι, ἡ ὑπερίχεται εἰς ἅς λοιπὰς τῆ μέγας ἐκείνη, αἱ ὁποῖαι μὲ τὸ νὰ ἐμὲλαχεῖντο καὶ σὺν νόμῳ τῶν Ἑβραίων, καὶ ὅχι τῶν Ἰσραηλίων, ἅς ὀνομάζει ὁ Ἰωσήπος Πόλεις Ἑβραϊκάς. Οἱ Γεωγράφοι ἀπαριθμοῦσιν εἰς ταύτας ἅς δέκα Πόλεις ἡ τὴν Καισάρειαν Φιλίππων, τὴν Χωραζίν, τὴν Βηθσαϊδᾶ, τὴν Καπερναοὺμ, καὶ τὴν Γαδαρά.

Αἱ ῥηθεῖσαι Πόλεις τῆς Δεκαπόλεως φαίνεται νὰ ἦτον εἰς τὴν Γαλιλαίαν, τριγυροῦς εἰς τὴν Θάλασσαν τῆς Τιβεριάδος, ἡ τὸν Ἰορδάνην· ἔθεν ἡ διὰ τοῦτο λέγει ὁ Ἰωσήπος, πῶς οἱ Γαλιλαῖοι ἐπεριτριγυρίζοντο ἀπὸ τῆ ἀβλογενῆ γῆ.

Αὕτη ἔηται ὡς φαίνεται ἡ Γαλιλαία, τὴν ὁποῖαν τὸ Εὐαγγέλιον ὀνομάζει Γαλιλαίαν τῶν Ἑβραίων, ἀπὸ τῆς Πόλεως Γαδαρά, τὴν ὁποῖαν ὁ Στράβων τὴν κάμνει Μητρόπολιν τῆς Περαιᾶς. Οἱ πλησίοχωροι τόποι ὀνομάσθησαν Γαδαρῆνοί.

Πλησίον τῆς Γαδαράς ἦτον Πόλις πλησίοχωρος ὀνομαζομένη Γεργεσᾶ, τῆς ὁποίας μέμνηται ἡ ὁ Ἰωσήπος, ὅθεν ἡ Γεργεσῶν Χώρα. ἡ ἐπειδὴ ἡ Γαδαρά, ἡ ἡ Γεργεσᾶ ἦτον πλησίοχωρα, δὲν εἶναι θαυμαστόν αὐτὴ ἢ Ἐπαρχία, ἡ ὁποῖα ἀπὸ μὲν σὺν Εὐαγγελιστῶν τὸν Μάρκον, καὶ Λουκᾶ λέγεται Γαδαρῆνων, ἀπὸ δὲ τὸν Ματθαῖον νὰ καλεῖται Γεργεσῶν. μήτε εἶναι θαυμαστόν, αὐτὴ οἱ κατοικοῦντες εἰς ἅς Πόλεις ταύτας ἔτριφον χοίρους, Ἐβραῖοι, ὡς εἴρηται, οἱ πλείους ὄντες, ὅθεν ἡ τὸν Εὐαγγελιστὴν Μάρκον (Κεφαλ. 5. 20.) ἐκείνος ὁ Δαίμονισμένος ὅπως ἠλάτρωσεν ἀπὸ τῆ ἀκαθάρτα πιδματῶν, ἅ ὁποῖα ὁ Χριστὸς ἐπέμψεν εἰς σὺν χοίρους, ἤρξατο νὰ κηρύττῃ εἰς τὴν Πείρῶν τῆς Δεκαπόλεως ἅ ὅσα ἐπίσημον αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς. ὡς ἐκ τῆς εἶναι φανερόν πῶς ἡ ἡ Γαδαρά, ἡ ἡ Γεργεσᾶ ἦτον Πόλεις τῆς Δεκαπόλεως, ἡ ἡ σὺν Ἰησοῦς Εὐαγγελιστῶν Ματθαῖόντες, ἡ Λουκᾶ.

Μέρος τῆς Κοίτης Συρίας ἦτον ἡ Ἀβιλλωνίη, τῆς ὁποίας Μητρόπολις ἐσᾶθη ἡ Ἀβίλα, ἡ ὁποῖα Ἀβιλλωνίη εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἦτον ἠνωμένη μὲ τὸ Βασίλειον τῆς Μεγάλου Ἡρώδου, ὅταν ἡ ὁ Ἰησοῦς Λουκᾶ ἀριθμῶντας σὺν Ἡγεμόνας, εἰς σὺν ὁποῖους ὁ Βαπτιστὴς Ἰωάννης ἄρχισε νὰ κηρύττῃ τὸ Εὐαγγέλιον, ἐντυμῆθη καὶ ταύτην.

Ὁ μέγας Ἡρώδης, εἰς τῆ ὁποῖα τὸν καιρὸν ἐγενήθη ὁ Κύριός μας, ἐκυριεύειν ὅλην τὴν Γῆν τῆ Ἰσραὴλ, τὴν Ἰδουμαίαν δηλαδὴ, Ἰουδαίαν, Σαμαρείαν, Περαιᾶν, Γαλιλαίαν, Παναῖαν, Γαυλωνίτιδα, Βαβυλωνίαν, Τραχωνίτιδα, ἡ παρὰ ταύτας τὴν Ἀβιλλωνίαν, ἀποθησκοντάς δὲ ἐμοίρασεν αὐτῶν ἅς Ἐπαρχίας εἰς σὺν Τίους τε, τὸν Ἀρχελάω, τὸν Ἀντίπαυον Ἡρώδην, ἡ τὸν Φίλιππον. τὸ Βασίλειόν τὸ ἔδωκε τῶν Ἀρχελάω, τὸ ὁποῖον ἐπεριλάμβανε τὴν Ἰδουμαίαν, τὴν Ἰουδαίαν, τὴν Σαμαρείαν, τὸν δὲ Τίον τε Ἡρώδην Ἀντίπαυον κατέσχεσε Τετράρχην τῆς Γαλιλαίας, ὁμῶς ἡ τῆς Περαιᾶς, τὸν δὲ Φίλιππον Τετράρχην τῆς Ἰδουμαίας, ἡ τῆς Τραχωνίτιδος Χώρας. ὁ δὲ Τετράρχης Λυσανίας, ὅστις ἐλα-

βε τὴν ἀρχὴν τῆς Αἰβιλιωῆς παρὰ τῷ Καίσαρος, δὲν ἦτον ουγενῆς τῷ Ηρώδῃ, συναρθεύεται ὁμως καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸν Εὐαγγελιστῶ μετ' οὗ Διαδόχου τῷ Ηρώδῃ Τετράρχας, μετὰ τὸ νὰ ἦτον, ὡς εἶπομεν, καὶ ἡ Αἰβιλιωὴ ὑπὲρ τῶν Ἰουδαίων προσεχῶς τῷ Ηρώδῃ.

Ὁ Γώσπηος εἰς τῶν Τετραρχίῳ τῷ Φιλίππῳ δὲν ἀρειθμῆ καὶ τῶν Ἰταλιῶν, καθὼς ὁ Εὐαγγελιστὴς, ἴσως ὁμως καὶ ὁ Γώσπηος μετὰ τὸ ὄνομα τῆς Παναδος νὰ ἐπερίλαβε καὶ τῶν Ἰταλιῶν, τὸ ὄνομα δὲ τῷ Τετράρχῃ αὐτὸ κατὰ πολλαίς λαμβάνεται αὐτῷ τῷ τετάρτῳ μέρει τινὸς Ἐπαρχίας, πλὴν ὅχι καὶ παντὸς, διότι ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ Ἐπικρατείᾳ τὸ ὄνομα αὐτὸ ἦτον ὄνομα τιμῆς, καὶ Ἰουδαίας, καὶ Βαβυλωνίας, εἶναι δὲ φανερόν, διότι ὁ Φισαήλιος Τίος τῷ Ἀντιπάτρῃ, καὶ ὁ Ἀδελφὸς αὐτῷ Ηρώδῃ, ἔλαβον αὐτῶν τῶν ἀξίων παρὰ τῷ Ἀντωνίῳ, νὰ εἶναι δηλαδὴ αὐτῶν οἱ δύο Τετράρχαι τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἰδὲ Γώσπηον (Βιβλ. ΙΔ. Κεφ. 13.) περὶ Ἰουδαϊκῆς Ἀρχαιολογίας, ὕστερον δὲ αἰχμαλώτῃς ληφθέντος τῷ Φισαήλῳ παρὰ τῷ Πάρθῳ, καὶ κατὰσφείς ὁ μέγας Ηρώδης μόνος Βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας, ὑπὸ τῆς Συγκλήτῃ Ῥωμαίων, καὶ τῷ Καίσαρος, σπῆδῃ τῷ Ἀντωνίου ἀπεδείχθη Βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἐπειδὴ ἐν τῷ θανάτῳ τῷ, εἰσαμοίρασε τῶν Ἰουδαίων εἰς οὗ Τέτρες, ὡς ἦδη εἴρηται.

Ἐνταῦθα δὲν εἶναι ἔξω τῷ σκοπῷ νὰ σημειωθῇ καὶ τὸτο, ὅτι αὐτὴ ἡ Γῆ τῆς Παλαιστίνης ἔλαβε καὶ ἄλλον διαμερισμὸν ἀφ' οὗ ἤλθεν εἰς τῶν ὑποαγγλῶν τῷ Ῥωμαίων.

Ὁ Μέγας Πομπηῖος κυριδόντως οὗν Ἐβραίους, καὶ τῶν Ἰερουσαλήμ, τὴν ἐσχηματίσεν εἰς εἶδος Ἐπαρχίας, καθιςήσας ἐπ' αὐτὴν Ἐπιστάτας, καὶ Κυβερνήτας, εἶπε μὲτὰ τὸν θάνατον τῷ μεγάλῃ Ηρώδῃ, καὶ τὴν Ἰουδαίαν τῷ Τίῳ του Ἀρχελάου, παρὰ τοῦ Ἀυγούστου Καίσαρος εἰς τῶν Βιέντων τῆς Γαλιλαίας, ἢ Ἰδουμαίας, ἢ Ἰουδαίας, καὶ Σαμαρείας, ἢ πατρικὴν δηλαδὴ κληρονομίαν τῷ Ῥηθέντος Ἀρχελάου ἀπεδόθη εἰς τῶν Συρίαν; καὶ γενομένη μέρος αὐτῆς, εἰσοικεῖτο ἀπὸ Κοουλαρίας, Ἀντιόχου, καὶ Ἡγεμόνας Ῥωμαίων. οὗτον ὅταν ὁ Βασιλεὺς Ἰουδαίας ἀρχισε νὰ κηρύττῃ, τότε Ἡγεμῶν τῆς Ἰουδαίας ἦτον ὁ Πόντιος Πιλάτος, εἰς τῷ ὁποίῳ τὴν Ἡγεμονίαν ἔπαθε, καὶ ἐσαυράθη ὁ Κύριος ἡμῶν. ὁ δὲ Ἀντίππας ὁ καὶ Ηρώδης, καὶ ὁ Φιλίππος, Ἰουδαίων ὡς Πατρικῶν τῶν Ἡγεμονίας. Ὑστερον ἀπὸ τὸν ἀποστάτην Ἰουδαίων ἔλαβεν Ἰσραήλ, ἐπειδὴ ἀπὸ τὸν Γραδιανὸν Ἀντιόχου, καὶ ἀπ' αὐτὸν ἐμοιράσθη εἰς δύο Ἐπαρχίας, ἐπειδὴ καὶ χράφει ὁ Θεοδόσιος πᾶς καὶ εἰς ὡς δύο Παλαιστίνης νὰ ἦτον Συνέδριον Ἰουδαίων. τελευταίων εἰσαμοιράσθη εἰς τρεῖς Ἐπαρχίας, πρώτῃς δηλαδὴ Παλαιστίνης, δευτέρῃς, καὶ τρίτῃς τῶν ἐπανομασθέντων Σαλαβερίαν. τῆς πρώτης Μητροπόλις ἐστίν ἡ Καισάρεια. τῆς δευτέρας ἡ Σκυθόπολις, καὶ ἡ Σεβαστή, ἢ καὶ Σαμαρεία, τῆς τρίτης ἡ Ἰερουσαλήμ. ἡ πρώτη ἦτον Ἰσραήλ, αἱ δὲ ἄλλαι δύο ἐκυβερνῶνται ὑπὸ Ἡγεμόνας, καθὼς εἶναι φανερόν εἰς ὡς σαζομένης αἰαρχαφῶν τῷ ἐν Ἀνατολίῃ, καὶ Δύσει Ἐπαρχίων, αἱ τινες τότε ἦσαν ὑπεξέσται τῇ Ῥωμαϊκῇ Βασιλείᾳ.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ε Ξ Τ Ο Ν .

Περὶ τῆς Δικρασίας, ΔΨορίας, πολυφορίας, ΔΨυνίας, καὶ τῆς πλήθους
τῆς αὐθρόπων τῆς Ἀγίας Γῆς.

ΟΤΙ ἡ Ἀγία Γῆ εἶναι εὐκρατος, εὐφορος, πολύφορος, καὶ ἐσάθη καὶ πολυαὐθρόπος, δὲν κάμνει χρεῖα καὶ τὸ παρασῆσωμεν ἀπὸ μαρτυρίας ἕωτεινῶν Συγγραφέων, διότι ἔχομεν εἰς τὸ βεβαιώτερον ὡς θείας μαρτυρίας, καὶ βεβαιώσεις.

Περὶ αὐτῆς λοιπὸν ὁμιλῶν ὁ Θεὸς τῆς ἀπάντων λέγει, (Ἐξοδ. Κεφ. 3. 8.)
„ κατέβλεν (ἰγὼ ὁ Θεὸς) ἔξελίσθαι αἰσδὸν ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων, καὶ θέα
„ γαγεῖν αἰσδὸν ἐκ τῆς Γῆς ἐκείνης, καὶ εἰσαγαγεῖν αἰσδὸν εἰς Γῆν ἀγαθὴν,
„ καὶ πολλὴν, εἰς Γῆν ῥέουσαν μέλι, καὶ γάλα.

Καὶ ὁ Μίγας Μαυσοῦς θεῖον κινήμενος πνεύματι (ἐπειδὴ καὶ δὲν εἰσῆλθεν ἐν αὐτῇ ὡς ἐκ πείρας καὶ χάψῃ ὡς λέχθεν) τοιαῦτα εἶπε (Δάτερον. Κεφ. 8. 7.)
„ ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς σου εἰσάξεισε εἰς Γῆν ἀγαθὴν, καὶ πολλὴν, καὶ χεῖμαρ
„ ροῖ ὑδάτων, καὶ πηγὰς ἀβύσσων ἐκπορεύομεται διὰ τῶν πεδίων, καὶ διὰ τῶν
„ ἄρειων. Γῆ πυρῆς, καὶ κριθῆς, ἀμπέλοι, συκαὶ, ροαὶ. Γῆ ἐλαίας ἐλαίς, καὶ
„ μέλιτος. Γῆ, ἐφ' ἧς ἔσῃ μὲν πτωχείας φαγῆ τὸν ἄρτον σου, καὶ ἐκ ἐνδεδήσῃ
„ ἐπ' αὐτῆς οὐδέν. Γῆ ἧς οἱ λίθοι σιδήρος, καὶ ἐκ τῶν ὀρέων αὐτῆς μεταλλώσῃς
„ χαλκόν, καὶ φαγῆ, καὶ ἐμπλησθῆσῃ, καὶ ἀλογήσις Κυρίων τὸν Θεόν σου ἐπὶ τῆς
„ Γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς δίδωκά σοι.

Καὶ εἰς τὸ Δάτερον. πάλιν (15. 4.) ἐκ ἔσιν ἐν σοὶ εἰδεῖς, καὶ μήτε ἐναντιῶται εἰς τὸ βεβαιώμενον καὶ παντὶ ἐναντίον εἰς τὸ παρακατὸν εἰδέκατον εἰδέκατον, ἐν ᾧ λέγει, ἔ γὰρ μὴ ἐκλείπει εἰδεῖς ἀπὸ τῆς γῆς σου, διότι ἡ θεία ὑπόσχεται ἡ ἐποπτικὴ, αἰσῶς δηλαδὴ καὶ φυλάξῃ ὡς προσαχθῆναι παρὰ τῆς Ἀγίας Θεῆς, τὸ ὁποῖον γίνεται φανερὸν ἐκ τῆς λεγομένης, ΔΨυς μὲν τῶν ὑπόσχεται, ἐὰν ἀκοῇ ἀκρόασι τῆς φωνῆς Κυρίου τῆς Θεῆς ἡμῶν, φυλάσσειν, καὶ ποιῆν πάσας ὡς ἐντολὰς αὐτῆς, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοὶ σήμερον. καὶ ἐπειδὴ ἐτρογνώριζεν ὁ Θεὸς, πῶς οἱ Ἑβραῖοι δὲν ἠθέλωσαν φυλάξῃ τῶν ἐν ὑπόσσει ὑπόσχεται, προλέγει ὅτι ποτὲ δὲν θέλει λείψῃ ἐνδεῖς ἐκ τῆς Γῆς αὐτῆς, ἠδὲ τῆς ἑσθῆς ἐκ τῆς ὡς πολυδύσσω λαγχιος καὶ οὐδὲν ἐπισκίπτωνται, καὶ καὶ οὐδὲν ἀεργετῶσι, πρῶσάτων, αὐοίγων αὐοίξεις ὡς χεῖρας σου τῶ ἀδελφῶ σου τῶ πείντι, καὶ τῶ ἐπιδομένῳ τῶ ἐπὶ τῆς Γῆς σου.

Τὸ βεβαιῶται σαφέστερον παρῆτερα παραδείγματος πάλιν τῆς Θεῆς Γραφῆς. ὑπέσχετο ὁ Θεὸς καὶ δώσῃ αὐτοῖς τοῖς Ἑβραίοις τῶν Γῆν ἕως τῆς Ποταμῆς τῆς Εὐφράτης, πλὴν διατὶ δὲν ἐπλήρωσε τῶν ὑπόσχεται, ἕως αὐτοῦ ἀποκρίνεται ὁ Μακάριος Θεοδώρητος ἐρωτήσει 59. εἰς τῶν Ἐξοδον.

Διὰ τῆς ἐκείνῃ τῆς Προφῆτης τῶν σαφέστερον δεδύλωκεν ὁ Θεός. πῆρας γὰρ φησι,

„ Φοι , λαλήσω ἐπὶ Βασιλείῳ , καὶ Ἐΐτιος , τὸ οἰκοδομεῖν , καὶ καθεψυδάειν ,
 „ καὶ ἔσαι ἐαυ σραφὴν τὸ ἔΐτιος ἐκεῖτο ποίση τοιμα . ἢ μὴ ἐπαγαγῶ ἐπ' αὐτὸ
 „ παῖτα ἅ ἀγαθὰ ὅσα ἐλάλησα , καὶ ἅ ἐξῆς . εἰσηγαγε τοῖσι αὐτοῖσι ὁ Θεὸς
 „ εἰς τὸ ἐπηγήλατο Γῆν , ἐπειδὴ δὲ φυλάξαι τὸν θεῖον ἐκ ἠβουλήθησαν ἰσ-
 „ μον , ἢ πᾶσαν αὐτοῖς παραδίδωκεν , ἀλλ' εἰσέ τινας διήμεκῶς αὐτοῖς πολε-
 „ μῖνας , ἵνα πολεμῶμενοι ἠγτηθεῖεν , καὶ τὸτο διαφερόντος ἢ τῆς Κετῆρ ἴσο-
 „ ρια διδάσκει . Δαβὶδ μέντοι τῷ Βασιλεῖ καὶ τῆς υπέταξε , καὶ γὰρ οἱ ἀλλό-
 „ φυλοι φόρος ἐδίδουσαν . καὶ Συρία Δαμασκῶ , καὶ Συρία Σαβῶ . καὶ Σολομὼν δὲ
 „ ἕως πισέβει , εἶχε τὴν δυνασίαν , ἀποκλίνας δὲ εἰς ἀσίβειαν , τῆς ἕκαστος ἔξ-
 „ πεσε . καὶ τῆτος δὲ δώσειν ἐπηγήλατο , ἅς ἐν πολέσ , καὶ τὸν νόμον φυλάττηεν .

Ἐν συντομίᾳ , τοιαύτη ἔμελλε νὰ εἶναι ἡ Γῆ ἐκεῖνη , ὡς τε τὰς νὰ μὴ ἀείτασε
 ταὶ ἐν ἐκείνῃ ἐνδεῆς ἐκ τῆς φύσεως τῆς Γῆς , καὶ ἐκ τῆς θεῖας ἐλείου , αὐτὴ φυλάττηεν
 ἅ θεῖκα προσαγάματᾶ . ἐπιέβη ὁμοῦ τὸ ἐναντίον ἐκ τῆς παρατροπῆς τῆς προ-
 σαγαμάτων , ἐπειδὴ καὶ διὰ τῆς μοχθηρίας των , δικαίως ὁδὸν ἐτύχενε , νὰ κλείσῃ
 ὁ Θεὸς τὴν Οὐρανὸν νὰ μὴ βρέξῃ ἐπὶ τῆς Γῆς , καὶ ἔτω τὴν ἀφορίαν τῆς νὰ τὴν
 μεμβάλλῃ εἰς ἀγονίαν , καὶ τὴν δαψίλειαν εἰς εἰδειαν .

„ Ἀλλὰ καὶ ὁ Θεοσπίος Γεζεκίηλ (20. 6.) ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐν ἐκείνῃ
 „ τῇ ἡμέρᾳ αἰτελαβόμην τῇ χειρίμου αὐτῶν τὸ ἔξαγαγεῖν αὐτοῖσι ἐκ Γῆς Αἰ-
 „ γύπτου εἰς Γῆν τὴν ἠτοίμασα αὐτοῖς , Γῆν ῥέουσαν μέλι , καὶ γάλα . κηρίον
 „ ἐστὶν (ἢ ὡς ἄλλοι ἐρμηνεύουσι , καλλίστην) παρὰ πᾶσαν τὴν Γῆν .

„ Καὶ παρακατιῶν μεμφομένος ὁδὸν Ἰουδαίους , ἐπιφέρει , καὶ ἐγὼ ἔξῆρα τὴν
 „ χεῖράμου ἐπ' αὐτοῖσι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τὸ παραπαῖν τὸ μὴ ἰσοαγαγεῖν αὐτοῖσι εἰς Γῆν
 „ ἣν ἐδώκα αὐτοῖς , Γῆν ῥέουσαν μέλι , καὶ γάλα , καλλίστην παρὰ πᾶσαν τὴν
 „ Γῆν , αὐτῶν ἅ δικαίωματᾶ μου ἀπώσαντο .

Ἐκ τῆς ὁποῖου δηλεῖται , ὡς παρὰ φύσιν πῶς ἐστὶν ἡ ἀφορία ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γῆ , καὶ
 διὰ τῆς ἀνομίας ἐπισυμβαίνει τῶν οἰκητόρων τῆς .

„ Δὶ αὐτὴν εἶπεν ὁ Θεὸς παρὰ τῷ Γαβὴλ (Κεφ. 2. 3.) ὡς Παράδεισος τρυφῆς
 „ ἡ Γῆ πρὸ προσώπου αὐτῶν . ἦτον δηλαδὴ ἡ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας ὡσαύτῃ Πα-
 „ ράδεισος πρὸ τῆς νὰ εἰσέλθουν εἰς αὐτὴν , καὶ νὰ τὴν λιπλατήσωσιν ὁ Ναυχορ-
 „ δονόσορ , καὶ οἱ Χαλδαῖοι .

Τὶ ἅ πολλὰ ; οἱ πεμφοθέντες καθεστικοὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμια παρὰ τὴν Μωσείας ,
 διὰ προσαγῆς Θεὸς νὰ καθεσκοπίσωσι αὐτὴν τὴν Γῆν τῶν Χανααίων , μετὰ τὴν
 καθεσκεψὴν , ἐπαυσαφέντες εἰς τεσσαράκοντᾶ ἡμέρας , αὐτᾶ ἀνήγειλαν τοῖς
 „ Ἰσραηλίταις (Ἀριθ. 13. 22.) καὶ ἀνάθευτες (δηλαδὴ οἱ καθεσκοποὶ) κατε-
 „ σκέψαντο τὴν Γῆν ἀπὸ τῆς ἐρήμια Σιν εἰς Ραῖβ , εἰσαποδομῶμενον Αἰμάθ , καὶ
 „ ἀσίβησαν καὶ τὴν ἐρημον , καὶ ἀπῆλθον εἰς Χεβρών , καὶ ἐκεῖ Ἀχιμαὶ , καὶ Σισ-
 „ οῖ , καὶ Θελαμὶ , Γενεαὶ Ἐνάχ . καὶ Χεβρών ἐπῆ ἔτεσιν ὠκοδομῆθη πρὸ τῆς Τα-
 „ ραὶν Αἰγύπτου , καὶ ἠλθουσαν ἕως Φάραγος Βότρου , καὶ κατεσκέψαντο αὐτὴν ,
 „ καὶ ἐκοψαν ἐκεῖθεν κλίμα , καὶ βότρου σαφυλῆς ἕνα ἀπ' αὐτῆς , καὶ ἤραν αὐτὸν
 „ ἐπ' αἰαφορεῖσι , καὶ ἀπὸ τῶν ῥαῖν , καὶ ἀπὸ τῆς σικῶν , καὶ τὸν τόπον ἐκεῖνοι ἐπα-

„ νόμασαν Φάραζα βότρυς, διὰ τὸν βίβρον ὃν ἔκοψαν ἐκεῖθεν εἰς Ἰσραὴλ,
 „ καὶ ἀπέστρεψαν ἐκεῖθεν κατὰ σκοπεύαμινοι τῷ Γῶ μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας,
 „ καὶ πορεύοντες ἦλθον πρὸς Μισοβῶν, καὶ Ἀραῶν, καὶ πρὸς πᾶσαν Συναγωγῶν
 „ τῶν Ἰσραὴλ, εἰς τῶν ἱρημοὶ Φερῶν Καδδης, καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς ῥήμα,
 „ καὶ πάση Συναγωγῇ ἐδείξαν τὸν καρπὸν τῆς Γῆς, καὶ διηγήσαντο αὐτῶν, καὶ εἶ-
 „ πον, ἦλθομεν εἰς τῶν Γῶ ἡμῶν ἀπὸ σιλας ἡμῶν, Γῶ ῥέκισαν μέλι, καὶ γά-
 „ λα, καὶ ἄριστος ὁ καρπὸς αὐτῆς, ἀλλ' ἢ ὅτι θρασὺ τὸ ἔθνος τὸ κατοικεῖ ἐν αὐ-
 „ τῆς, καὶ πόλεις ἄχυραι τετειχισμέναι μεγάλαι σφῆδρα, καὶ τῶν γυναιῶν ἑτάχ-
 „ ἰωράκαμεν ἐκεῖ.

Εἰς οὗτ' Κεῖθε: (Κεφ. 18.) τινὲς ὄν τῆς Φυλῆς Δαὼ ἀπερχόμενοι κατὰ σκοπεῖς
 εἰς τῶν Πόλιν Λιυα (αὕτη ἐστὶν ἡ νῦν Καισάρεια τῆς Φιλιππῆς) μετὰ τὴν κατὰ
 „ σκοπεῖν ἐπαναστρέψαντες εἶπον τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν. αἰσῆτε, καὶ ἀναβῶμεν ἐπ'
 „ αὐτῶν, ὅτι ἴδομεν τὴν Γῶν, καὶ ἰδῶ ἀγαθὴ σφῆδρα, καὶ ὑμεῖς ἡτυχαίετε;
 „ μὴ ἀνῆσθε τῆ πορεύσειν, καὶ εἰσελθεῖν τῆ κατὰ κληρονομήσει τῶν Γῆν, καὶ
 „ ἡνίκα εἰαὶ ἔλθῃτε, εἰσελεύσεσθε πρὸς λαὸν ἐπ' ἐλπίδι, καὶ ἡ γῆ πλατεία,
 „ ὅτι ἔδωκεν αὐτῶν ὁ Θεὸς ἐν χειρὶ ἡμῶν. τόπος, ὅπου ἔστιν ἰκεῖ ὑσέρημα πτω-
 „ τῶν ῥήματος τῶν ἐν τῆ Γῆ. Ἔξ ὧν ἀπαύτων ἐδείχθη ἡ πελυφορέα, καὶ ἀφο-
 „ ριάτης.

Ὅτι δὲ ἦτον καὶ πολυαῖθροπος, ἄλλω βεβαιότητι μίζωα δὲν χρειαζόμεθα
 εἰς τῶντο, παρὰ τὴν γενομένην ἐπαρρηθῆσαν εἰς τὸν καιρὸν τῆ Βασιλείας Δαβίδ.
 ἡμετρηθῆσαν λοιπὸν εἰς τὸν καιρὸν τῆ Βασιλείας αὐτοῦ ὡς ἔσθ' ὅποια ἦ-
 „ τον τότε διηρημένη ἅπασα ἡ Ἰσραὴλ, εἰς Ἰσραὴλ δηλαδὴ, καὶ Ἰουδα, καὶ ἐγένετο
 Ἰσραὴλ ὀκτακόσια χιλιάδες ἀνδρῶν δυνάμεως, σωμαμένων ῥομφαίων, καὶ αὐτῆ Ἰου-
 „ δα πεντακόσια χιλιάδες ἀνδρῶν μαχητῶν (2. Βασιλ. Κεφ. 24. 9.) ἔξω ἀπὸ τῶν
 φυλῶν τῆ Βενιαμίν.

Καὶ εἰς αὐτὴν ἐγένετο τῆ Ναῦ ὁ Σολομῶν ἐθυσίασεν εἰς δεκατίσσερας ἡμέρας,
 „ προβάτων 120. χιλιάδας, καὶ βοῶν 22. χιλιάδας (3 Βασιλ. Κεφ. 8. 63) καὶ
 ἦτον ἔτι πολυαῖθροπος, ἔμνον ὅταν ἀτύχη ἡ Ἀγία Γῆ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν και-
 „ ρὸν τῆς περιουκλώσεως τῆς Ἰερουσαλήμ, εἰς τὸν ὅποιον τὸ Ἰουδαϊκὸν Βασίλειον ἦτον
 „ ποτὰ ἕπιπτο μείον, παρὰ ὅπως ἦτον εἰς τὸν καιρὸν τῆ Δαβίδ, καὶ τῆ Σολομῶντος,
 ἐθυσιασθῆσαν ἀνδρωποὶ χίλιαι, καὶ ἑκατὸν χιλιάδες, καὶ αἰχμαλωτίσθησαν
 „ χιλιάδες ἐπιενώσπιντε, ὡς ἰσορεῖ ὁ Ἰώσηπος (Βιβλ. 6. περὶ Ἰουδαϊκῆς πολέμου
 „ Κεφ. 9.) εἶθα συνεχῶς προσάπτει καὶ αὐτῶν, ὅτι ὁ Νέρων κατὰ φρενῶν αὐτοῦ Ἰου-
 „ δαῖκος, καὶ ὁ Κίσιος Φέλωνας νὰ παραστήσῃ εἰς αὐτὸν τὸ ἀκμαῖον τῆς Πέλεως τῶν,
 „ ἐπαρκαλίσει οὗτ' Ἀρχιερεῖς νὰ μετρήσασιν μετ' ἑῖτι τροπὸν δυνηθῶσι τὸ πλῆθος
 „ αὐτῆς, οἱ δὲ εἰς τὸν καιρὸν τῆ Πάσχα μετρήσαντες αὐτῶν, ἀρίθμη ὁ ἀριθ-
 „ μὸς αὐτῶν 256. χιλιάδες, καὶ πεντακόσια, καὶ ἐπειδὴ εἰς καθεθυσίαν ἐγένετο Φα-
 „ τεία (διότι δὲν ἦτον νόμιμον νὰ γίνεσθαι ἀπὸ ἑα καὶ μίον) εἰς καθεθὺν μίαν ἀπ'
 „ αὐταῖς συνέτρεχον ὡς ἐπ' ἑλαττων δέκα ἀνδρωποὶ, εἰς ἅλλας δὲ καὶ εἰκοσὶν, ὅτι
 „ δὲ αὐτῶν 256. χιλιάδες καὶ πεντακόσια, αὐτῶν καθεθὺν δάσωμεν
 „ μίον.

μίον από δέκα δαιτυμίας, ποτίζεται οι τότε παραγεγνημένοι εις τὴν ἰορτὴν δύο μελιάνια (δηλαδή δύο φοραὶς ἀπὸ χιλίας χιλιάδες,) καὶ πεντάκοσμι πέντε χιλιάδες. καὶ τῆτοι πωτες ἴσων καφαροι, ἐπειδὴ μήτε οἱ λεπροι, μήτε οἱ γονίρροι δὲν ἦτον θεμιτοι ἰα μεθέξην ἐκ τῆς ἰουαίτης θυσίας, μήτε οἱ κακακίμια ἔχουσαι γυνάικες, μήτε οἱ ἄλλοθεν ὁπωσδήποτε μεμιασμένοι, μήτε οἱ ἀδόφυλοι ἐκάστης θρησκείας. ὁ αὐτός (Βιβλ. 3. Κεφ. 2.) πάλιν περὶ τῆ Ἰσραϊκῆ πο. „ λέμκ περὶ μόνος τῆς Γαλιλαίας ὁμιλώσας λέγει. Πόλις πυκναὶ, καὶ τὸ τῆ
 „ Κωμῶν πληθος παύσασθ πολυούθρωπον διὰ τῶν εὐδύμιαν ἄς τῆν ἐλαχίστω
 „ ὑπὲρ οὐδὲ πεισάκεις χιλίους πρὸς τοὺς μυροὺς ἔχιν εὐκίησας.

Ἐκ τῆτων λοιπὸν πῶς δὲν ἐσαθῆ ποτὲ ἄλλη καμία Ἐπαρχία αὐτῶν ἢ Ἰσραῖα, καὶ εὐκρατος, καὶ πολυφόρος, φανερῆται, τῆς ὁποίας τὸ μήκος καὶ πλάτος ἦσον ἦτον, εἴρηται Κεφαλαίω 4. ὅπου ἰα δύναται ἰα τρίτῃ τῶσον πληθος ἀνθρώπων, ὅχι μίον ἐἰς ὅλα τῶ ἀναγκαία με ἀνάρκειαν, ἀλλὰ καὶ ἐἰς τῶ λοιπὰ, χωρεὶς ἰα τῆς χρειάζονται ἄλλα ἐπέισακτῶ ἀγαθὰ, καὶ ἰα ἀρισκονται ἐἰς αὐτῶν ἐκ περειαίας τῶ ὅσα ὁ Διοιόσιος Ἀλικαρνασθὺς γράφει διὰ τῶ Ἰταλίαν (Βιβλ. 1) περὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἀρχαιολογίας. τῶ ὁποῖς τῶ λόγια δὲν εἶναι ἔξω τῶ σκοποῦ καὶ σημειωθῶσιν ἰαυθὰ, ἐπειδὴ καὶ παρασέσκον θεηκελθωμένως αὐθὰ τῶ προεφημια τῆς ἀείσης Ἐπαρχίας, τῶ ὁποία ὅλα ἀρισκονται καὶ ἐἰς τῶ Παλαισίτω, εἶναι δὲ αὐτολεξεί τῶ τῶ.

„ Ἐγὼ τὸν ἐκ Γῆς πλετορ ἐκ ἐν μιᾷ τίθεμαι καρπῶν ἰδέα, εὐδὲ εἰσέρχεταιί
 „ μοι ζήλος οἰκίσεως, ἐν τῆ μίον ἐἰσὼν ἀρεται πίσιες, τῶ δὲ ἄλλον εὐδὲν, ἢ βρα
 „ χυτί χρῆσιμον, ἀλλ’ εἴτις αὐτῆ πολυαρκεσάτητε, καὶ τῶ ἐπέισακτων ἀγα
 „ θῶν ἐπὶ πολὺ ἐλάχισον διομένη, αὐτῶν κρατίσιτω εἶναι λογιζομαι. τοῦτο
 „ δὲ τὸ πάμφορον, καὶ πολυαφελὲς παρ’ ἰωτῆνα ἄθην γῆν, Ἰταλίαν ἔχιν πείδο
 „ μαί, εἰ γὰρ ἀρετας μὲν ἀγαθὰς ἔχει, καὶ ποθας, ἀειδρος δὲ εἶσιν ἄς σπο
 „ φόρος, εὐδ’ αὐ φυθὰ μὲν ἐσὶν ἰκανῆ παντοῖα θρέψασθαι, αὐεἰρεται δ’ ἄς δὲν
 „ δρείτις ὀλιγόκαρπος, εὐδ’ ἀμφω μὲν αὐτῶ παρέχιν δαψιλῆς, πρβατάεισ
 „ θαι δὲ ἀνεπιτήδειος, εὐδ’ αὐτῆ αὐτῶ φαίν πολύκαρπον μὲν εἶναι, καὶ πολύβο
 „ τον, ἐνδιώτῆμα δὲ ἀνθρώποις ὑπάρχειν ἄχαρι. ἀλλ’ ἐἰς πάσης, ἄς εἰπείν,
 „ ἠδονῆστε, καὶ ἀφελείας ἐμπλεως.

Τούτοις σύμφωνα λέγει ὁ Ἰώσηπος (Βιβλ. 3. Κεφαλ. 3.) περὶ τῆ Ἰσραϊκοῦ Πολέμου.

„ Μείγισον τεκμήριον ἀρετῆς, καὶ εὐδύμιαν, τὸ πληθύειν ἀνδρῶν ἐκατέρων.
 „ καὶ πάλιν ἐν τῶ αὐτῶ Κεφαλαίω ἐκφρασιν ποιέμενος ἰδίως τῆς τε Γαλιλαίας, Σαμαρείας, καὶ Ἰσραῖας, περὶ μὲν τῆς Γαλιλαίας αὐτῶ λέγει.

„ Πῶν πάσα, καὶ εὐοτος, καὶ δένδρσι παντοῖοις κατὰφυτος, ἄς ὑπὸ τῆς ἀπα
 „ θείας προσκαλέσασθαι καὶ τὸν ἦκισα γῆς Φιλόποιον.

Περὶ δὲ τῆς Σαμαρείας, ὁμοῦ καὶ Ἰσραῖας αὐτῶ.

„ Ἀμφω Ὀρειαί, καὶ Πεδιάδες, ἐἰς τε Γεωργίαν μαλθακαί, καὶ πολυφό
 „ ροί, κατὰδένδρσι τε, καὶ ὁπάρας ὄρειης, καὶ ἡμέρων μεσαι. γλυκὺ δὲ ἰάμα

» παρ' αλλοίους γαλακτοφόρα .

» Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ Βιβλ. Κεφ. 9. τῷ Χόρῳ τῆς Γειησαρίτ πόσον ἐστὶ τῷ φύσπῳ, ἢ κῆρ τὸ κάλλος, γίνεται φανερόν ἕων λέγει, ἅτινα ἄτος ἔχουσι .

» Παρατείνεσι δὲ τῷ Γειησαρίτ ὁμοίωμος Χόρα Φανμακς ἢ Φόσιτε, ἢ κάλλος . οὗτε γὰρ αὐτὴ τὸ φυτὸν ἀρείεται διὰ τῷ πότισσῃ, καὶ πᾶν πύφουτ' ἄκασον οἱ νεμέμεισι, τῷ δὲ αἴρος το εὐκρεστον ἀρμύζει ἢ τὸς διαφέρουσι . Καρουαί μὲν γέ, Φυτῆς τὸ χειμειώσαντων, ἀπέροσι τεθνήλασαν . εἶμα φορμικεῖς, οἱ καύμασι τρέφονται, συκιάτι, καὶ ἐλαίαι πλησίου τούτων, αἷς μαλαθακώτερος αἴη ἀπέδιδεκται . Φιλοτιμιῶν αὐτῆς εἶποι τῆς Φόσιως, Βιασαιμέμεισι εἰς τὴν συναγαγῆν ἔμαχίμα, καὶ τῶν ὄρων ἀγαθῶν ἔην, ἐκάςως ἄσπερ ἀντιποιμείνης τῆ Χωρῆς, καὶ γὰρ ἔ μίον τρέφει παρά δόξω ἕως διαφέρουσι ἑπάρως, ἀλλὰ ἢ διαφυλάσσει . Ἐ μίγι βασιλικῶσῃ εσαφυλλῶτι, ἢ σῦκον, δικά μπῆν ἀδαιλιπῆτος χερμηγί, ὅσῳ δὲ λοιπὰς κερπηδῆς, δι' ἐτες ἐλας περηνράκοι ἕως αὐτοῖς . πρὸς γὰρ τῆ τῶν αἴρων ἀκρῆσῃ, ἢ πηγῆ διαρδῶσαι γουιμῶσπῃ, Καφριαυμὶ δ' αὐτῷ οἱ ἐπιχώροι καλλῆσι . Ἐαὐτῶν φύλῃμα τοῦ Νείλω τῆς ἑδοξῶν, ἐπεὶ γειτῆ τῷ τῆ Α' λ' ἀνοδῆσῶν Λίμην κορακίῳ παρὰ πλησίου . λῶκος δὲ τῆ Χωρῆς παρατινῆσι κῆρ τὸν αἰγαλὸν τῆς ὁμοίωσου Λίμης ἐπὶ εσαδῆς τεράκοι ἔ, ἢ εὔρος ἐκασπ . ἢ ἔαῦτα μίε ἔτω φύσως ἔχει .

» Καὶ Βιβλ. 4. Κεφ. 6. περιε τῆς Γεδαίκακς ἀρχαιολογίας διὰ τῷ Γιερχῶ λέγει . Πόλις δὲ ἐστὶν ἀδαίμων αὐτῇ, Φοινικῆς τε φέρην ἀγαθῆ, καὶ βάλασακον νεμομένη .

» Καὶ Βιβλ. 15. Κεφ. 4. φέρε δὲ ἡ Χόρα (τῆς Γιερχῶ) τὸ βάλασακον, ὃ τὸ τιμειώσαντων τῶν ὀκεί, ἢ παρὰ μοίσις φύεται, τόντε φόιτικα πολὺν, ἢ καλῶ .

» Καὶ Βιβλ. 4. Κεφ. 8. περιε Γ' εδαίκακς Πολίτις . Θεῖον τὸ Πεδίον αὐτῆς καλεῖ, ἔτσιπ λέγων . καὶ Πεδίον μὲν ἐπεσον ἐβδομηκοῖσῃ εσαδῶν ἐπῆκος (ὃ δὲ Στράβων λέγει ἵνα εἶναι μιλίων ἑκατὸν, ὄντινα ἢ διαρρῦτων λέγει, καὶ μεσῶν κατωικῶν . (Βιβλ. 16.) εὔρος δὲ εἴκοσιν .

» Ἐκτερέφειτε ἐν αὐτῷ Παραδῆσιους καλλίσις τε, ἢ πυκνωσῆτες, τῆς δὲ Φινίκων ἐπαρδομένη γένη πολλὰ, ταῖς γέσσει, ἢ ταῖς παρηνγορῆσι διάφορα, τῶν οἱ πικτέροι παρῆμειοι, ἢ μέλι δαψιλῆς αἰασιπ ἢ πολλῶ τῆ λοιπῆ χεῖροι, ἢ μελιτοτρόφος δὲ ἡ χῆρα . φέρε δὲ ἢ ὀπρῶβῶσῃμακον (ὃ δὴ τιμειώσαντων τῆς τῆ δὲ κερσῶν) κῦρροντε, ἢ μυροβαλανον, ἢ μίε αὐ ἀμαρτῆν τῆν εἰπόνσῃ, Θεῖον εἶναι τὸ Χωροσ, ἐν ᾧ δαψιλῆ ἔσπασιέσῃ, ἢ κάλλιςα γενῆται . τῆς μὲν γὰρ ἄλλων αὐτῶ κερσῶν ἔτεκεν ἢ αὐ ῥαδῶς τὶ παραβληθῆσι κλίμα τῆς Ο' κωμείμης, ἔτω τὸ κατῶβληθῆν πολύχην ἀσάδιδων .

» Οὗ αὐτῆς ἀπορῶδῶν τῷ Γεδαίκων, Χόρῳ ἀγαθῶν καλεῖ, ἢ Χόρῳ ἀδαίμων . Ἐ ἰδῶα λέγει ἢ ὁ Θεῖος ἱερόνυμος πῆς διάφορα αὐτῆ Συγγραμῶσῃ, καὶ αὐ καλὰ ἢ εἰς τινας τόπους φαίνεται ἀσύμφορος ἑαυτῆ, πλὴν ὁ λόγος ἐν ἐκείνοις δὴν εἶναι διὰ πᾶσαν ἀπλῶς τῷ Ἰσραηλιτικῷ Γῶ, ἀπὸ διάτῃα μίση αὐτῆς, καδῆς .

καθώς ἡ Ἰώσηπος διὰ τῆν Περσίαν λέγει (Βιβλ. 3. Κεφ. 3.) περὶ τῆ Γαδαϊκῆ πολέμου, πῶς εἶναι ἔρημος, ἡ τραχεῖα τὸ πλεον, καὶ πρὸς καρπῶν ὑπερών αυξήσιν ἀγειωτέρα. διὰ τὸ λοιπὸν δὲ μέρος αὐτῆς λέγει ὅλον τὸ ἰουαίτιον, δηλαδὴ πῶς εἶναι μαλθακὸν, καὶ πᾶμφορον, ἡ τῶ Πεδία δένδρεσι καὶ ἄρῶν ποικίλοις, ἡ τὸ πλείστον εἰς ἐλαίαν, ἡ ἄμπελον, ἡ Φονικῶνας ἡσκηται, διαρρομῆν χειμάρροικτε τοῖς ἀπὸ τῆν Ὀρῶν, ἡ Πηγῶν ἀνάοις ἄλις, ἡ ποτε ἐκίησι Σειρίω (δηλαδὴ μεγάλω καύσωνι) τῆ Θέρης φθίνοεν.

Ἐκ τῆν ἄχει τῶδε λοιπὸν εἰρημῶν (ἀφίοντες ἡ ἄλλα πολλα) φαιερὸν ἐγένετο τὸ εὐκρατον, ἡ πᾶμφορον, ἡ πολυαῖθρωπον τῆς Ἀγίας Γῆς. αὐ ὅμως ἡ τὸν ἐνεσῶναι καιρὸν φαίνεται νὰ ἐμετήλαξε τὸ πρῶτον αὐτῆς σχῆμα, τῶτο τυχένηι νὰ ἀναφέρεται ὄχι εἰς τῆν φυσικῶν ἀρετῶν τῆ κλίματος ἀπλῶς, ἀλλ' εἰς τῶς καιρικῶς μεταβολῶν τῆν πραγμάτων, διότι ἀφ' ἧ ἦλθον οἱ Ἐβραῖοι εἰς ἀθλιωτάτῶν καῶσασιν, ἡ διασπάσασιν εἰς τῶ Ἐθνη, ἄρχισε νὰ λαμβανῆν καὶ ἄλλο σχῆμα, ἡ μάλιχα μετὰ τὸν ἰερὸν λεγόμενον πόλεμον, ἡ τῆς ἐσῶθι σχεδὸν ὁ ὀλοτηλῆς ὄλεθρος αὐτῆς, ἡ ἔκτοτε, ἡ ἄχει τῶ νῦν λεηλατεῖται καθ' ἡμέραν πολυτρόπως ἀπὸ τε ἄλλων πολλῶν, ἡ μάλιχα ἀπὸ τῆν ληστρικῶν Ἀρῶν, οἷτινες διὰ τὸ φύσει πλειοεκτικῶν, ἡ ἀρπακτικῶν αὐτῆν, ἡ διὰ τῶς ἀναμεταξύτων ἐριδάσται, καὶ διχονοῖας, κατέσπασιν τῶν Ἐπαρχίαν αὐτῆν ἐπίσημον τοῦ Ἀρῶν παντοπιῶν Θείατρον.

Προδῆλον μαρτυρεῖται, ἡ βεβαυότην ἔχομεν εἰς τῶτο τῶ παρα τῆ Ἰωσήπου λεγόμενα διὰ τῶ συμβανῶν ποτε πάλιν εἰς αὐτῆν τῶν Ἰουδαίων, ὡς περ ἔνωσι γράφει.

„ Καθ' ἄτερ ὑπὸ τῆν ἀρεθῶν κατοπῆν ἡλλῶ ἐσὶν ἰδεῖν ἐψιλωμένῶν πᾶσαν, ἡ ἔτω τὸ ἡ τὸ νῶτον τῆς σίμωνος στρατῶς ἐρημία κατελείπετο, ἡ τῶ μὲν ἡμπι, ἡ πρᾶντες, τῶ δὲ καῶσκαπτοιτες, πᾶν δὲ τὸ πεφυκὸς αὐτῶ τῶν Χωρῶν ἡ συμ, ἡ πατῆντες ἡφανίζον, ἡ νεμόμενοι, ἡ τῶν ἐνεργῶν ὑπὸ τῆς πορείας σκληροτέρων, ἡ ἐποῖον τῆς ἀκάρπης, καθ' ὄλατε εἰπεῖν, ἡ δὲ σημεῖον τῆ κατελείπετο τοῖς πορ, ἡ θυμένοις τῶ γεγονέναι.

Χρεία ὅμως εἶναι νὰ ἡξάρωμεν, ὅτι αὐ ἡ διὰ τῶ ἡδῶ ρηθέντῶ αἰτία δὲν φαίνεται εἰς τὸ ἀρχαῖον αὐτῆς σχῆμα ἡ Παλαισῆν, ἐπειδὴ καὶ ἀπολείπει τῶ ὅσα ἀγαθὰ προέρχονται, ἡ φύονται εἰς καθ' ἕτε τόπον, ἐκ τῆς τῆν ἡνοικῆντων εἰς αὐτῶς καλλιέργιας, γεωργίας, ἡ ἄλλης ἐπιμελίας τῆς Γῆς, ὅμως μῆτε τῶρα δὲν ἡσρεῖται ἀπὸ ὅσα καλὰ ἡ φύσις χαίρεται, ἡ χαρίζει, ἐπειδὴ μὲ ὅλον ὅπῃ ἔχει πολλῶς τόπος ἀγῶνος, ξηρῶς, ἀνδρῶς, ὄρεινῶς, ἡ πετρωδῶς, ὅμως ἔχει ἡ πολυλῶς καρποφόρος, ἡ πολυφόρος.

Ὁ ἀέρας τῆς εἶναι πολλα εὐκρατος, διότι κειμένῶ ἐν τῶ τῶ ἀερω κλίματι, ὡς εἶπομεν, ἡ ὅδῶ παλαμῶς, ἡ ἀπὸ πολλῶν θερμότην καῶσκαίεται, οὔτε ἀπὸ ψυχρότην περισσῶν ἐνοχλεῖται.

Ἐυρίσκειται εἰς αὐτῶν ἀφθονοπαρόχος, καθὼς ἡ Θεία Γραφῆ μαρτυρεῖ, μέλι, ἡ γάλα, ὅθεν διὰ τῶν ἀφθονῶν τῶν ἡρῶν, ὅτι ῥεῖ μέλι, καὶ γάλα, ἡ τὸ ἔθος τῆς Θείας Γραφῆς ἐν ὑπερβολῶς πολλαῖς λαλέσῶς (ἡ ἡ ἡ)
δια-

διαφόρες άλλας έννοιαι τῆς Γερῶν Ἐξηγητῶν, ὡς ὁποίας ὄχι μόνον διὰ τὸ σύντομον δὲν ὡς ἀναφέρομεν εἰς τὸ μέσον ἐλάττωσα, ἀλλ' ὅτι καὶ ἑνασχολεύμενοι εἰς άλλας φροντίδας κατεπευγῆσας, δὲν ἔχομεν δικαίαν διὰ τὰ λάθαινωμεν καὶ ὡς πιαυῶντα θεῖα ῥῆα, ἐπειδὴ καὶ οἱ Ἀρχόντες τῆ αἰῶνος τῆτου δὲν ζητοῦσι παρήμιων ῥήσεις Προφητῶν, καὶ αἰνίγματα, ἀλλὰ λήψεις ἑλαύτων, καὶ χεῖματα. Τα Χαρράφια τῆς ὀλίγης καλλιέργειας χεσιάζονται, διότι γεννῶσι καὶ μοναχάτης καρπὸν περισσόν, καὶ γεννήματα καθε εἶδος, μετὰ τὰ εἶναι ἢ Γῆτους φυσικά παχεῖα, καὶ γόνιμος, χωρὶς τὰ ποτίζεται κάτωθεν ὡς ἡ Αἴγυπτος, τὸ δὲ οἶαρε τὸσον πολλά ἄτυχεῖ εἰς διαφόρους τόπους, καὶ μάλισα καὶ ὡς Παραθαλάσσιότης, ὡς δὲν ἔχει πρὸς τὸν ἄσπερον καμία σύγκρισιν σχεδὸν ὁ καρπός, ὅθεν ἐκεῖνο ὅπως εἶπεν ὁ Κύριός μας ἐν παραβολαῖς (Μάρκ. Κεφ. 4. εἰσφ. 8. καὶ 20. καὶ Ματθ. Κεφ. 13. εἰσφ. 8. 23.) ὅτι ἄλλος ἄσπερος ἔπισεν εἰς Γῆν ἀγαθῆν, καὶ ἔδωκε καρπὸν ὁ μὲν τριάντων, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ ἑκατὸν, ἀληθῶς πραγματικῶς καὶ κατὰ τὸ γράμμα, ἐπειδὴ καὶ εἰς διάφοράτης μέρη, ὡς εἶπομεν, καὶ μάλισα πρὸς τὴν Γάζαν, καὶ ὡς πῆρεξ αὐτῆς ὅταν ἀφορήσῃ ἡ Γῆ, τὸ ἕνα κοιλὸν δίδει ἑκατὸν. τὸ ψωμίτης εἶναι πολλά ἕξιμον εἰς τὴν γῆν, καὶ τριπλάσια τον.

Τὴν αἰοξιν ὅλοι οἱ Κάμπειτοι; διωδιάζον ἀπὸ πλήθους διωδιζάντων λουλουδιῶν, καὶ μυρσικῶν βοτάνων. δίδουσι μεγάλως τέρψιν εἰς τὸν ὁδοιπόρον ὡς ὀμματα, καὶ καθετέλγασιν τὴν ὄσφρησιν ὡς διάφορα αἰθῆ, καὶ μάλισα ἀπὸ ὄλα, ὡς τριαντάφυλλα, ὡς ὁποία ἀείσκονται εἰς πληθος, ἔχοντα ἀσπιδίαν εἰς ὑπερβολὴν θαυμασιωτάτων, ὡς εἰς ἑδὲνα ποτὲ σχεδὸν ἕτερον τῶτον, ἕκ τῆς ὁποίας γίνεται καὶ τὸ θαυμασόν, καὶ ἕξαιετον ῥοδόσασμον.

Ἐχει ὀπωρικά διάφορα εἰς τὸ εἶδος, καὶ περισσά, καὶ τριμυρία εἰς τὴν γῆν, καὶ μάλισα τινὰ εἰς τὸ μεγαλειὸν ἀτύχεα, ὡς τὰ κῦτρα, καὶ ἄλλα. τινὲς δὲ καρποῖτης μένουν ἀσπικοι, καὶ ἀκέραιοι ὡς τὸν ἄσπιν χρόνον, ὄχι μόνον εἰς ὡς ὀσπίτια φυλαγμένοι, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰ ποδάκις ἐπὶ ὡς ὡς δίδερατες.

Ἐχει καὶ Ἀμπελῶνας ποδάκις, οἱ ὁποῖοι γεννῶσι σαφυλάς ὑπερμεγέθεις, ὡς τὸ φανερόν ἢ θεῖα Γραφῆ λέγασα (Ἀειθ. 13. 24.) διὰ ὅδου περιφθίνεως ἐκείνους καθεσκόπως παρὰ τῆ Μαουσίως εἰς αὐτὴν, ὅτι ἦλθον ὡς Φάραγγος βότρου, καὶ κόψαντες ἐκείθεν κλήμα, καὶ βότρου σαφυλῆς ἕνα, τὸν εἰσκόψαν εἰς ὅδον ὡμον τας ἐν ξύλῳ καὶ μέσον κρεμμύμενον, καὶ ἐφαιέραςαι πρὸς πῶδας τὴν ἀφορίαν ἐκείνης τῆς Γῆς. ὁ δὲ ὀσπος εἶναι ποδάκις ἐκλεκτός.

Τρεῖς φραῖς σχεδὸν τὸν χερίον εἰς τινος τύπος τρυγῶν ἀπὸ μερικὰ κλήματα οἱ ἐκείσε κατοικῶντες.

Φύει καὶ δένδρα διάφορα, καὶ ἀμειγῆθη, καὶ καρποφόρα, ἕκ ὧν ἀείσκονται εἰς πληθος ῥόδια, νερῶντζια, ῥοδάκινα, σῦκα, λεμόνια, φοίνικες, καὶ ἄλλα εἶδη ὀπωρῶν. ἀλλὰ καὶ ἄκαρπα, ἢ τὶ τερβιθδοι, κυπάρισσοι, κεδροί, καὶ ἕτερα, ἕκ ὧν ἐκρίει τὸ ζακκμύλαδον. Προσέτι γεντὰ καὶ ζαχαροκάλαμον. τρεῖς εἰς πληθος καὶ διάφορα ζῶα, δηλαδὴ ἵππος, καμήλας, ὄνος, ἡμίονος, ἄρκτος, λέοντες, παρδάλις, ἀγριοχοῖρας, ἐλάφης, ζαρκάδια, αἶγας, πρόβατα, λαγῶς,

λαγωνίς, κουνάδια, πέρδικας, τρυγόνες, έρτυγες, Φασιανές, περσεραίς, κ̄ άλλα πολλᾱ.

Τὰ Βηνά, κ̄ οἱ Κάμποι τῆς τὸν περισσότερον τῆ χρόνῳ καιρὸν φαίνονται πρά-
συνα, διὰ τῶ πολλὰ βόσωνα, κ̄ τὴν χλόην. εἶναι ἔμεις κ̄ πολλοὶ τύποι εὐκαρ-
ποι εἰς αὐτῶν ἀκατοίκητοι, ὅθεν κ̄ ἀκαλλιέργητοι.

Ἐχει δὲ κ̄ κατοικήθας ἐν μὲν τῇ Ἀγίᾳ Πόλει Χερσιανὸς ἑκάστῳ γένει, καὶ
Θρησκείας, κ̄ ἔξω ἀπ' αὐτῶν, Ὁθωμανός, Ἀραβας, Εβραῖος, καθὼς κ̄ εἰς
τινας τῶν ἔξω Κωμοπόλεων, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς ἀπάσας αὐτῆς Κληρωχίας, Ἀ-
ραβας κατοικεῖτε, κ̄ σκηνώθας Μωαμίτιδας τῇ Θρησκείᾳ, αἰαμεῖξυ εἰς ὅν
ὁποῖες δέξονται κ̄ Χερσιανοὶ ὁρθόδοχοι. Ἀραβας δὲ λέγουμεν ἐ τῇ ὄψει, ἀλ-
λὰ τῶ γένει, ἔξ ἂν ἄλλοι μὲν εἰσι Λάκοι, ἄλλοι δὲ ὑπομέλανες, τινὲς δὲ καὶ
σχιδὸν μέλανες, ὡς οἱ κατοικεῖντες ἐν τῇ Ἰδεμαίᾳ, πλεῖν ὅχι ὡς οἱ Λιθίοτες.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ε Β Δ Ο Μ Ο Ν .

Περὶ τῶν Ἐαριέτων Ὁρέων ἤτοι Βουνῶν τῆς Παλαιστίνης.

Εἴπομεν αἰσιτέρα ἤδη πῶς δὲν ὑσπερείται ἡ Γῆ τῆς Επαγγελίας κ̄ τὴν σήμερον
ἀπὸ ὅσα καλὰ ἀπολαυστικὰ ἢ φύσει χαίρειται, κ̄ χαρίζεται. ἔχει δὲ πρὸς
ταῦτα, κ̄ τὰ ἄλλα τῆ φύσιν καλὰ, ἅτινα καὶ εἰς χρῆσιν τῶν οἰκητῶρων, καὶ εἰς
κόσμου τῆς συμβάλλουσιν, οἷον Ὀρη, Θαλάσσας, Λίμνας, Ποταμούς, Αὐλῶ-
νας, Κοιλιάδας, Ἀλση, Νάπας, Πηγὰς, Λιτρά ἰαματικὰ, τὰ ὅποια απο-
ραδῶν μὲν περιγράφει εἰς ἀπάσων αὐτῶν τὴν περιγραφῶν ὁ Ἰώσηπος, κατ' ἕνα
δὲ, κ̄ τῶν ἄξιον ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὸ πρῶτον Τμήμα τῆ τρίτης Βιβλίας τῆς Ἰερα-
τικῆς Ἱστορίας, καὶ εὐκολα ἐκεῖ δύναται νὰ εἶδῃ ὁ κατὰ ἀκρίβειαν φιλομαθὴς,
ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τῶ παρόντος μόνον σημειώνομεν περὶ τῶν πλέον ἐπισήμων, καὶ πέ-
ριβοτήτων.

Ἐχει λοιπὸν Ὀρη πολλὰ, τῶν ὁποίων τὰ πλέον ὀνομασὰ εἶναι ταῦτα. α. τὸ
καλούμενον Ὀρος Κυρίου, ἤτοι τὸ Κυριακὸν, ἔχει μακρὰ ἀπὸ τὴν Θαλάσσαν
τῆς Γαλιλαίας, εἰς τὸ ὅποιον πολλάκις αἰέθει ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. εἰς
αὐτὸ πῶσας χιλιάδας ἐχόρθασε μὲ πέντε μόνον ψωμῖα, κ̄ ὀλίγα ἰχθυῖδια. εἰς
αὐτὸ εἰδίαξε ὁ Ἰερὸς Μαθητῆς τῶ πῶς νὰ προσέχωνται. εἰς αὐτὸ τὸν υἱὸν τοῦ
Ἐκατοντάρχου παράλυτον ὄντα, μὲ λόγον μόνον παραδόξως ἰάτρησεν, ἐπ' αὐτῶ
δὲ κ̄ τὸν Λεπρὸν μόνῃ τῇ προσάψει τῆς Ἀγίας αὐτῆ χειρὸς, ὅλον ὑγιῆ ἀπεκα-
τέησεν.

Δύττερον Ὀρος εἶναι τὸ Θαβώρον, τὸ ὅποιον δέξεται εἰς τὴν μέσην τῶν πε-
διάδων τῆς Γαλιλαίας, ἔχον θαυμαστὴν εὐρυχωρίαν μὲ πεδιάδα, κ̄ ἔξαιλω-
σιν εἰς τὴν κορυφῶν. εἶναι δὲ δυσανάβατον, ὡς μόνονι μας ἐν τῇ ἀναβάσει αὐτοῦ
τῇ πείρᾳ ἐγνωμεν, τῶ ὅποιον ἐν μέσῳ τῆς κορυφῆς, ὁράνται κ̄ μεγαλοπρεπῆ Σε-
μέλια, κ̄ ἐρείπια σεβασμίας Μονῆς, καὶ ἐπισήμῃς Μοναστηρίοις, ὅπερ ἐτιμᾶτο

εις ὄνομα τῆς τῆ Κυρίας Θείας Μεταμορφώσεως . τότε τῆ ὄρου ἡ ἀέρας εἶναι πολ-
λά εὐκρατος . ἐσολίζετο ποτε με ἀμπελῶνας , καὶ ἐλαιῶνας , καὶ ἄλλα καρποφό-
ρα , καὶ παύτερπνα δένδρα , ἀπὸ ἧ ὅποια ὅλα τῶρα εἶναι ὑστερημένοι . εἶναι κα-
ταπεπυκνωμένοι ἀπὸ διάφορα αὐτῆ αὐτοφυῆ , καὶ διαδέξατο , καὶ δὲν λείπει ποτὲ
ἀπ' αὐτὸ ἡ ἄχυνῆ δρόσος , καὶ ζωογόνος . τελευταῖον εἶναι καὶ περιφανέστατον , καὶ
περιδοξον , περισσότερον ἀπὸ ὅλα ἡ ἄλλα ὄρη , διὰ τὴν τῆ Κυρίας μας Φεικ-
τῶν , καὶ αἰετμυῶν εἰς αὐτὸ Μεταμόρφωσαν . τὸ ὅποιον αὐ καλὰ καὶ οἱ Εὐαγγελι-
σταὶ δὲν τὸ ὀνομάζουσιν , ὅμως ἔχει ἀρχαίας Ἐκκλησιαστικῆς κοινῆς παραδόσεως ,
καὶ ἐκ Προφητικῆς τριος φωνῆς , εἰς αὐτὸ πικρὸν καὶ ἔγμεν ἡ ῥῆθεῖσα Θεία Με-
ταμόρφωσις .

Εἰς οὗν πρόποδας τότε τῆ ὄρου τινὲς θέλωσι νὰ ἐσάθῃ καὶ ἐκεῖνος ὁ τόπος ,
ὅπως ὁ Μελαχισιδὲκ ὑπὲρ τῆς τῆ Ἀβραάμ ἐπαναστρέφοντι ἀπὸ τῆν περιδοξον ,
καὶ μεγαλλῶν ἀνδραγαθῶν ἐκείνῳ τοῦ Χολοδογόμου , προσφέροντι εἰς αὐτὸν ἄρ-
τον , καὶ οἶνον . ἡ πλέον δοκιματῆρα ὅμως γνώμη , καὶ ἀληθεστέρα εἶναι πὼς αὐτὴ ἡ
ὑπακομῆ , καὶ φιλοφροῖσις ἐγένετο πλοσίον , καὶ ἔξω τῆς τότε Ἀγίας Πόλεως Γε-
ρυσσαλήμ , εἶθα ἐγένετο καὶ ἡ θυσία τῆ Ἀβραάμ , ὅπως τῶν σήμερον ἰράται ὁ ἱε-
ρὸς τότες τόπος ἐπὶ τῆς Ἀγίας Πόλεως , προσκολλημένος ἔξωθεν τῶ Θεῶν Ναῶ
τῆς τῆ Κυρίας ἡμῶν Ἀναστάσεως , εἶθα καὶ Εὐκτῆριος Οἶκος , λεγόμενος Θυσία τῆ
Ἀβραάμ , καὶ σεβάσμιον ἡμέτερον Μοιαστήριον , ὡσαύτως τῆ Ἀβραάμ ἐποιο-
μαζόμειον .

Τεῖνον , καὶ πλοσίον τῆ Θαβωεῖου ὄρου , εἶναι καὶ ἄλλο ὄρος πρὸς Δυσμας ,
Ἐρμιῶν ὀνομαζόμετον , ὅθεν καὶ ὁ Προφήτης ἄξ , Θαβωρ , καὶ Ἐρμιῶν ἐν τῶ ὀνομα-
τίαις ἀγαλλιάσονται . πλοσίον αὐτῆ κεῖται καὶ ἡ Πόλις τῆς Γαλιλαίας Ναιν ,
ὅπως ὁ Δεσπότης Χριστὸς αἰεσίσει τὸν μοιογενῆ τῆς Χήρας ἡὸν ἐκ νεκρῶν .

Τεῶρον , εἶναι περιδοξα ἡ ὄρη Γαλιβῆ , ἧ ὅποια διατέμνεται τῶν Σαμα-
ριαν ἀπὸ τῶν κάτω Γαλιλαίαν , καὶ ἐκτείνονται καὶ μῆκος ἀπὸ τὸν Ἰερδαῖν ἕως
τῆς Πεδιάδος Ἐσδρελῶν . εἰς ταύτην τῶν Πεδιάδα ἐγίνοι πόλεμοι Φεικτοὶ ἀπὸ
οὗν Ἐβραίου , διότι ἐκεῖ , καθὼς μαρτυρεῖ ἡ Θεία Γραφή , ἐκάστρόπως οὗν
Μαδριανῶν ὁ Γεδιῶν . ἐκεῖ ὁ Σαῦλ ἐπολέμησε με οὗν Φυλιζαίαις , καὶ ὁ Ἀχααβ
με οὗν Σύρας . ἀλλὰ καὶ τῶρα εἰς ἧ ὕστερα ἐπολέμησαν ἐκεῖ σκληρὰ οἱ Ταῶροι
με οὗν Σαρακηνῶν , καὶ ἐκατακόπησαν περισσοί .

Πέμπτον εἶναι τὸ Καρμήλιον , τὸ ὅποιον εἶναι διττὸν , καὶ τὸ μὲν κεῖται ἐν μέσῳ
τῆ Ἰερδαῖν πρὸς τῶν ἔρημον Ζιφαίαν , καὶ τῶν Πόλιν Χεβρών . τὸ δὲ ἕτερον , τὸ
καὶ περιδοξον , κεῖται πρὸς Ἄρκτον τότε , καὶ πρὸς Δυσμας περαθαλάσσιον ,
ἀναμειξὺ τῆς Κατωρίας , καὶ τῆς Ἰπτολεμαίδος , εἶναι δὲ πολλὰ ὑψηλὸν , τὸ
ὅποιον πάλαι μὲν ἦτον πολυκαρπον , σολισμῆιον με ἀμπελῶνας , καὶ ἐλαιῶνας , ἐκ
τῆ ὅποιων ἐγένετο οἶνος ἀριστος , καὶ με ἄλλα ἄφραλη , καὶ κάσπιμα δένδρα , ἔχον
καὶ πολλὰ Σπήλαια , ὅθεν ἐσάθῃ ἐπιτηδῆιον καὶ εἰς Ἀναχωρητῶν , ὅπως ποτὲ καὶ ὁ
Ἡλίας κατήσχυε οὗν περὶ τὸν Βαῦλ , καὶ ἀπέκτεινε οὗν Ψάδοπροφήτας , πλη-
θὸν εἰς τὸν Χείμαρρον Κισσάν , ἐνταῦθα καὶ τὴν σήμερον δέικνεται τὸ Σπήλαιον

Η'λιθ, ὅπερ καὶ Εὐκτίητος Ὄρκος, ἔνθα καὶ ἡμεῖς ἀπῆλθομεν, καὶ ἠκῆσαμεν ἱερῶν Μυσαγωγίαν, καὶ κατ' ἔτος Πανήγυρις μεγάλη γίνεται, καὶ τῶν ἐτήσιον μνημῶν τῶν Προφῆταιν παρὰ τῆς περὶοίκων Ἀράβων.

Ἐκτον, καὶ τῶν ὁδῶν ὅπερ ὑπάγουσιν ἀπὸ τῆς Γερουσαλήμ εἰς Γερεχωῦ, εἶναι τὸ λεγόμενον Σαραυῶρον Ὄρκος, ὅχι μακρὰν ἀπὸ τῆς Γάλαλα. εἰς αὐτὸ ἔκταν ὁ Λυτρωτὴς ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐνήσθησε τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ ἐπειράσθη ὑπὸ τῆς Δαίμονος, τὸν ὅποιον ἰκανῶς ἐκείθεν ἐκατέκρημνισεν εἰς τὴν Βέραθρα. τὸ τοῦτο εἶναι πολλὰ ὑψηλὸν, δυσανάβατον, καὶ ἐπίκρητον, ὡς μόνιμας τῆ ἀναβάσει αὐτῆ ἐγγινωκεν. τότε τῶν Ὄρκων ὁ Ἐλισσαῖος τὴν πικρῶτα ἰάματα, γλυκυτάτα φαρμακία ἀπεκατέσπεν, ἐμβάλλοντάς εἰς αὐτῶν ἄλας.

Ἐβδόμον, τὸ Ὄρκος τῆς Ἐλαιῶν, τὸ ὅποιον εἶναι κατασκευαστὸν τῆς Ἀγίας Πόλεως καὶ Ἀνατολῆς, καὶ τὸ χωρίζει ἀπ' αὐτῆς ἡ λεγομένη Κοιλὰς Κεδρῶν. λέγει ὁ Ἰώσηπος (Βιβλ. 20. Κεφ. 6. ἐν τῷ περὶ Ἰουδαϊκῆς Ἀρχαιολογίας) πῶς ἀπέχει ἀπὸ τῆς Πόλεως σαδία πέντε, καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς (Βιβλ. 6. Κεφ. 3. περὶ Ἰουδαϊκῆς Πολέμου) πῶς ἀπέχει 6. τὸ αἴτιον τῆς διαφορᾶς φαίνεται εἶναι ἠκολούθησεν, ὅτι ἀπέβλεψεν εἰς ἄλλο, καὶ ἄλλο μέρος τῶν Ὄρκων, ὅθεν ἡ ὑψηλοτέρα αὐτῶν ἀκράτεια ἀπέχει 6. σαδία.

Εἰς τὰς Πράξεις τῆς Ἀποστόλων (Κεφ. 6. εἰδ. 12.) λέγεται Σαββάτου ἔχον ὁδόν. λέγει δὲ ὁ ἱερὸς Ἐπιφάνιος Αἰρέσει 66. ὅτι ἐκ ζῆλῶ (πῶς Ἰουδαίος) βαδίζειν ἐν τῶν Σαββάτων ὑπὲρ τὸ μέτρον τῆς ἑξ ἑκαδίων. ὁ δὲ Οἰκουμενὸς λέγει, ἀκολουθήσας τῷ Διογενί, τὸ, Σαββάτου ὁδὸν εἶναι εἶναι ἓξ μίλιον. γίνεται δὲ σύμφωνος αὐτῇ ἡ διαφωνία ἴσως διὰ τῆς αὐτῆς ἀλλοιοφανείας, ὅτι ὁ Ἰώσηπος ἐμπεριείρησεν μέτρα Ῥωμαϊκὰ τὰ τότε καιρῶν, Ῥωμαίοις χαριζόμενος, πρὸς τὴν ἀφορμὴν καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ἱστορίας αὐτῆς, μίζονα ὄντα τῶν τότε Ἰουδαϊκῶν, ὁ δὲ ἱερὸς Ἐπιφάνιος μέτρα Ἰουδαϊκὰ ἐλάττονα ὄντα τῆς τότε Ῥωμαϊκῶν. ἀπὸ τῶν Ὄρκων τῶν ὅχι μόνον ἡ Πόλις, καὶ αἱ Πλατεῖαι αὐτῆς, καθὼς καὶ τὰ κύκλωτος, φαίνονται καθαρὰ, ἀλλὰ καὶ ἡ νεκρὰ Θάλασσα, καὶ ἡ Ἰορδάνης. μετὰ τὰ εἶναι δὲ ὁ τόπος ὀλίγον ὑπερμερικῶς τῆς Πόλεως, καὶ ἡ Πόλις ἐν Ὄρκοις κειμένη, δὲν εἶναι μέγα τὸ Ὄρκος ὅσον μέρος τῶν φαίνεται ἀπὸ τὸ μέρος αὐτῆς. ἀπὸ τὸ μέρος ὅμως τῆς Ἰορδάνης, καὶ τῆς Βηθανίας φαίνεται ὑψηλοῦτον, διότι χυμαλιζέται τῶν Ὄρκων ἡ Ἰσραήλ, καὶ τὸ γέφυρα, καὶ ἀπλῶς ὅλον τὸ κατέχυμα τῶν τόπων, μέχει καὶ τῆς ἐρήμης.

Τῶν τῶν Ὄρκων ἐσάθη καὶ ἐνδοξότατον, καὶ ἀγιώτατον δι' ἄλλα πολλὰ ὅπερ ἐγινωκεν εἰς αὐτὸ, καὶ τὰς συχεῖς διατειβᾶς, καὶ προσδραχὰς τῶν Κυρίων ἡμῶν, καὶ τῶν ἱερῶν αὐτῶν Μασσητων, ὅμως ἕξαιρετωτέρως διὰ τῶν εἰς Οὐρανὸν ἀπ' αὐτὸ Ἀνάληψιν τῶν Κυρίων ἡμῶν, εἰς τὸ ὅποιον πάλιν μέλλει εἶναι κατέβη ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ εἰς κρήνην ζωνῶν, καὶ νεκρῶν, καθὼς εἰς τὰς Πράξεις λέγεται (Κεφ. 1. 12.) Ἄνδρες Γαλιλαῖοι τί ἐσῆκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν Οὐρανόν; ἔπος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς ἀπ' ὑμῶν εἰς τὸν Οὐρανόν, ἔτις ἐλάσεται ὅν τρόπον ἐξαίτιασθε πορθέομενοι εἰς τὸν Οὐρανόν.

Ἐχει τὸ ὄρος τῆτο τρεῖς Κορυφαίς , μίαν ἐν τῷ μέσῳ , τὴν καὶ ὑψηλοτέραν τῶν ἄλλων , ἐκ τῆς ὁποίας ἀεὶ ἀνέβη ὁ Κύριος εἰς τὸν Οὐρανὸν , ἄλλω πρὸς Βορρῶν , κοινῶς Γαλιλαίων λεγομένην , ὅθεν καὶ οἱ Ἀπόστολοι ὀνομάσθησαν Γαλιλαῖοι , ὡς ἦδη εἴρηται , καὶ ἄλλω πρὸς Μεσημβρείαν , τὸ ὅποιον καὶ ὄρος Σκανδάλης , καὶ Προσοχθίσματος λέγεται , ἐπειδὴ καὶ εἰς αὐτὸ ἀποκοδόμησεν ὁ Σολομὼν ὑψηλὸν τῷ Χαμῶς Εἰδώλῳ Μωαβ , καὶ τῇ Ἀσάρτῃ βδελύγματι Σιδωνίων (3. Βασιλ. Κεφαλ. Ι Ι .

Ὁ Πεδῖκας Ἐφῖσιος ἐν τῇ Περιγραφῇ τῆς Ἱερουσαλήμ , ἔτσι ἐκφράζει τὸ ὄρος τοῦτο .

- » ὄρος μικρὸν ἀνίσκηκός ἐστὶ τοῦ Ἐλαιῶνος ,
- » Ἐγκάρσιον , οὐκ ὄρειον , κείμενον πρὸς τὴν Ἐῖα ,
- » Ὀλίγον τὴν διάμετρον γεῶδες , καὶ πετρώδες ,
- » Τὸ μήκος οὐ μακρότερον , ἀλλὰ μιλίων δύο ,
- » Ἐντυγραμμὸν τὴν κορυφῶν ἔχον , ἀλλ' ἐκ ἑξῆσαν ,
- » Οὐπερ ἐν μέρει πρὸς Βορρῶν ἐστὶν ἡ Γαλιλαία ,
- » Ἐν ἣ δραμίντες ἐβλεψαν οἱ Μαθηταὶ τὸν Κτίσιον .

Ἐλαβε δὲ τὴν τοιαύτην ὀνομασίαν , διότι εἶναι ἀπὸ Ἐλαιῶνας κατέφυτον . καὶ αὐτῶ μὲν ἄπλεον ἐπίσημα ὄρη ἐντεῦθεν τῆς Γορδαίνης . ἐπέκεινα δὲ τῆτου πρὸς Ἀνατολὰς εἶναι καὶ ἄλλα ὄρη , καὶ ποσσάκις ἀναφερόμενα εἰς τὸν ἱερὸς Καδικας , ἀναμιξαζὺ εἰς ἃ ὅποια περιβόητον εἶναι τὸ Γαλααδ , καὶ τὸ Ἐρμῶν , ἢ Ἀερμῶν , ἃ ὅποια οὐκ ἐξομαίνα κείμενα εἶναι , ἀλλ' καλὰ καὶ κατὰ διαφόρους τῶνας λαμβάνουσι καὶ διαφέρουσ ὀνομασίας , ὅθεν ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ Γαλααδ , καθεξῆς λέγονται Σαεῖρ , ἢ Σπεῖρ , καὶ Σανεῖρ , καὶ Σανειρ , καὶ Σανῶρ , καὶ Σπῶν , καὶ τελευταῖον Ἐρμῶν , καὶ Ἀερμῶν , τὸ ὅποιον καὶ Λίβανος πρὸς ἃ Βόρεια μέρη ἀποκαλεῖται , ὡς ἀρχὴ , καὶ κεφαλὴ γινόμενον τῆς Λιβαίνης , καὶ ἰδὲ περὶ τῶν τῶν Κεφάλαιον τοῦ Δαυτερονομίου . τούτων δὲ ὀλοῖων μέγιστον , καὶ κεφαλὴ εἶναι τὸ Γαλααδ , ὑπερέχοντες κατὰ τὸ ὕψος ὅλα ἃ ἄλλα , τὸ ὅποιον ὁ Πτολιμαῖος τὸ ἀνόμασεν Ἰπῶνον .

Εὐεῖσκεται καὶ ἄλλο ὄρος ὅχι μακρῶν ἀπὸ τῆν ἱερῶν Φρεῶν , ἔτω καὶ αὐτὸ ὀνομαζόμενον , Σαεῖρ , ἢ Σπεῖρ .

Πρὸς Βορρῶν δὲ ἔχει ὄρη τὸν Λίβανον , καὶ Ἀντιλίβανον . καὶ αὐτῶ μὲν περὶ τῆς ἐπισήμων ὄρων τῆς Χαναανίτιδος Γῆς .

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Μ Ο Γ Δ Ο Ο Ν .

Περί τῆς Ποταμῶν τῆς Παλαιστίνης.

Εἰς τὸ τοῦτο δὲ δὲ ἀπλωμα τῆ τὸπῆ τῆς Παλαιστίνης δὲν φαίνεται κανένας Ποταμὸς ἐπίσημος συναπόμενος μετὲ τῆς Θάλασσαν . Ξαίρετος Ποταμὸς εἶναι ἡ Ἰορδάνης, πρὸς τὸν ὁποῖον παραβαλλόμενοι ὅλοι οἱ ἄλλοι Ποταμοί, ὅσοι τὴν Παλαιστίνην ἀρδύουσι, περισσότερον πρέπει νὰ λέγονται Χεϊμαρροί, ἢ Ρύακες, παρὰ Ποταμοί . Τῆς αἰ Πηγαι ἀναβλύζουσι ἐν τῆς Γ' παρείας τῆς Λιβάνῃ, ἢ ὧν ἡ μία ονομάζεται Ἰορ, ἡ δὲ ἄλλη Δαῦ, αἱ ὁποῖαι ἢ αἱ δύο κατερχόμεναι εἰς τῆς Πεδιάδα τῆς Παναδος, ἢ σμιγόμεναι ἢ τῆς Καισάρειας τῆς Φιλίππου, καὶ εἶνα Ποταμὸν ἀποτελέντες, ἠὼσαν ἢ ἕως ἐπανυμίας, ὅθεν ἢ ἐντεῦθεν κἀμινε ἀρχὴν ὁ πολυφρύκτιος αὐτῆς Ποταμὸς ἐν ταῖς ἱεραῖς Γραφαῖς νὰ λέγεται Ἰορδάνης, ὁ ὁποῖος ἀρχίζωντας ἀπὸ Βορρῶν, ἢ τρέχοντας πρὸς Ἀνατολήν, ἢ Μισσημειαν, πρῶτον μὲν δῆρχειται τῆς Μιρανῶν, ἢ Μιρανῶν Λίμνης, ἢ Σιμεχωνίτις, ἢ Σαμαχωνίτις, ἢ ἱ. Ἰ. Ἰ. Ἰ. Ἰ. Μασσεφὸν λέγεται . ἐπειτὰ κἀμινοντας πολλὰς καμπὰς, ἢ γυρίσματῶν, εἰσέρχεται εἰς τῆς Θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἢ ἐκεῖθεν πάλιν ἕρεχόμενος, δέχεται διαφόρους Ρύακας χειμεινονας, ἀναμειξὸν εἰς ὅθῳ ὁποῖος πλέον ἐπίσημος εἶναι ὁ Ἰαβὼν, ἐκ τῆς ὁποῖαν λαμβάνοντας αὐξησαν, ἢ μεγαλειότητῶν, τέλος πάντων τελευτῶν εἰς τῆς νεκρῶν Θάλασσαν, ὅπερ τὸ ἄριστον αὐτῆς ὕδωρ σμιγόμενον μετὰ κἀμινε αὐτῆς ὕδατῶν, θνήσκει, ἢ ἀφανίζεται, ἀδήλων ἔντων τῆς ὑπογείων πόρων αὐτῆς, μὴ ἐχίτων προφανῶν ἐκρυσιν, ὅθεν ἢ οἶον ἀμελῶς διὰ ἐλικοειδῶν, ἢ ἀγγυλοςρόφων ῥῶν εἰς αὐτῆς, ὡς εἰς Ἰαβὼν εἰσέρχεται .

Τῆς εἰσάθη ἢ παλαι μὲν περιβότος διὰ τῆς ποτῶν Σαυματοουργίας ὁποῦ ἔγιναν εἰς αὐτὸν, ἐπειδὴ ἔδωκε εἰσεῖν νὰ τὸν περάσωσι οἱ Ἰβραῖοι ἀβρόχως, βασιζόμενος ἐπὶ ὕδατῶν . ἔδωκε Σαυμασίαν διάβασην τῆς Ἠλιῶν, ἢ Ἐλισσαῖς νὰ τὸν περάσωσι διὰ τῆς μιλωτῆς αὐτῆς ἐπαύθη τῆς ἰάτων αὐτῆς .

Τῆς Νειμαὸν τῆς λείπειν ἐκείθεν, ἐπιπύοντος τῆς Θῆς διὰ τῆς προσαγῆς, ἢ τῆς Διχῶν τῆς Ἐλισσαῖς . μετεπειτὰ δὲ πλέον εἰδοχότερος ἐχρημάτισε διὰ τὸ τοῦ Ἰωάνη κήρυγμα, εἰς τὸν ὁποῖον ἐβάπτισε ἢ ποτῶν βαπτίσμα μεσσηνοίας, ἢ τέλος ἐφανῆ ἅγιος, καὶ προσκυνητὸς, διότι εἰς αὐτὸν ὁ ἀναμάρτητος Κύριος ἡμῶν ἐβαπτίσθη, ἢ τὸν μὲν σκολιὸν κατέπνιξε δράκοντα, τῆς δὲ Κτίσην ὄλλω ἠγάσσε, φανερωθείσης ἐκεῖ λαμπρότερον τῆς Ἀγίας Τριάδος .

Τῆς ἐχρημάτισε ἢ συνορον ἀνατολικὸν τῆς Γῆς τῆς Ἐπαγγελίας, ἢ ἐχώρησε ἢ ἕως δύο φυλάς, ἢ τῆς ἡμισίαν ἐκ τῆς λοιπῶν δέκα φυλῶν ὅπερ ἐκλήρωθησαν τὸ ἐντεῦθεν τῆς Ἰορδάνης .

Τῆς τὸν διαεῖς ὁ Ἰώσηπος εἰς μεῖζονα, ἢ ἐλάττωνα, ὅχι νὰ εἶναι ἄλλος, ἢ ἄλλος, ἀλλὰ ἕνας ἢ ὁ αὐτὸς . ἐπειδὴ ὅμως ἢ ὁ Ἰώσηπος δὲν διορίζει ἕως πῶς λέγεται,

γεται μείζων, με ὄρθω κείον, ὡς αὐτόπαι τέττε γεγονότες λέγομεν, ἔτι ἐλάσσων τυχαίνοι νά λέγεται ἐκ τῶν Πηγῶν αὐτῆ ἕως τῆ Σαμαχανίτιδα Λίμνῳ, εἶτα ἐκ τῶν βοῶν αὐτῆς τὰ λέγεται μείζων ἕως τὸ τέλος, διότι ἐκείθεν ἀρχίζει νά λαμβουῖ αὔξησι. αὐ ὅμας ἄλλοι τινὲς θέλοισι νά λέγεται ἐλάσσων μὲν ἐκ τῶν Πηγῶν ἄχει τῆς Λίμνης Γαισαρίτ, καὶ ἐπειῶ ἐκείθεν βερχόμενος νά λέγεται μείζων, τί πρὸς ἡμᾶς; ὡς χαίρεται εἰς τῆ γνώμῳ του καθένας.

Ὁ Γάσπος Βιβλ. 3. Κεφ. 9. τῆ Γεδαίικῆ πολέμας, ἐτωσὶ αὐτολεξεὶ αὐτὸν περὶχάφει. „ Καὶ δοκεὶ μὲν Γορδαίς πηγὴ τὸ Πάειον, φέρεται δὲ ὑπὸ Γλῶ εἰς „ τῆτο κρυπτῶς ἐκ τῆς καλουμένης Φιάλης, ἡ δὲ εἰς ἰν αἰόντων εἰς τῆ Τραχω- „ νίτιν, ἀπὸ σαδίων ἐκατονείκοσι Κουσαρείαι, τῆς οὐδῆ κῆ δεξιὸν μέρος ἐκ ἀπο- „ θεν. ἐκ μὲν οὖν τῆς περιφερείας ἐτύμως Φιάλη κίκληται τροχοειδῆς ὡσα Λί- „ μνη, μένει δὲ ἐπὶ χείλῳ αὐτῆ φεὶ τὸ ὕδωρ, μῆτε ὑπονοσοῦν, μῆτε ὑπερ- „ χεόμενον. ἀγνοῦμενος δὲ τῆς ὀ Γορδαίς ἰντεῦθεν ἀρχεσθαι διὰ τῆ Τετραε- „ χήσματος Τραχωιτῶν ἠλέγχθη φιλίππα, βαλὼν γὰρ ἔτος εἰς Φιάλῳ ἄ- „ χυρα κῆ τὸ Πάειον, εἶθα ἐδέκει εἰ πάλαι γειασθαι τὸν Πύζαμὸν, εὔρεν „ ἀνεχθεῖτα. τοῦγε μὲν Πανείη τὸ φυσικὸν κάλλος ὑπὸ τῆς βασιλικῆς προσε- „ ἔσηκηται πολυτελείας, τῶν Ἀγρίππα πλῆτων κικοσμημένων. ἀρχόμενος δὲ „ Φανερῆ βόματος ὀ Γορδαίς ἀπὸ τῆδε τῆ Ἄντρα, κόπτει μὲν ἔα τῆς Σεμεχω- „ νίτιδος Λίμνης ἔλητε, κῆ τέλματα, διαμείψας δὲ ἐτέρους ἐκατονείκοσι σα- „ δίς, μεῶ Πόλιη Γελαάδα, δικτέμνει τῆ Γαισαρῆ μέσῳ, ἐπειῶ πολλὴν „ αἰαμετρεμένος ἐρημίαν, εἰς τῆ Ἀσφαλτίτιν ἔξεισι Λίμνῳ.

Ἐξω ἀπὸ τῆτον πέρου τῆ Γορδαίς ἐπίσημος εἶναι ὀ Χείμαρρος Γαβῶν, ὡς τις κατερχόμενος πέρρωθεν ἐκ Φιλαδελφείας, μίγνυται μὲ τὸν Γορδαίῳ Πύζαμὸν πλησίον τῶν ἰκρῶν τῆς Γαλιλαίας Θαλάσσης πρὸς Μεσημβρείαν, κῆ μεῶ τούτου ὀ Χείμαρρος Ἀρνῶν, ὀ ὁποῖος κατερχόμενος ἀπὸ οὐδῆ ἀποκρήμνες τόπας, κῆ Φάραγίας τῆ ἐπανύμα Ὀρος αὐτῆ Ἀρνῶν, διὰ τῆς Λίμνης Γαζείρ, κῆ διαβαίνοντας τῆ ἀναμεταξὺ τῶν Ἀμορραίων, κῆ Μωαβιτῶν Γλῶ, τῶν ὁποίων κῆ σύτορον ἐχρημάτισεν, ὡς κῆ ὕερον τῶν αὐτῶν Μωαβιτῶν, κῆ Ἰσραηλιτῶν, τέλος εἰς τῆ ἰσκραὶ εἰσέρχεται Θαλάσσαν.

Ἐκτὸς δὲ τῆ Γορδαίς, ἀρίσκειται ἀκόμη εἰς τῆ Παλαυσίνῳ καὶ ὀ Χείμαρρος Κισσῶν, ὡς τις κῆ Μαγεδῶν λέγεται, λαβὼν τῆ ἐπανυμίαν ἀπὸ τὸν εἰς αὐτὸν εἰσερχόμενον Χείμαρρον Μαγεδῶν, ἴσως ὀ ἴδιος κῆ Καθημείν, βύαξ ὄνας καὶ αὐτῶς, ἀφανίζόμενος εἰς αὐτὸν τὸν Κισσῶν. τοῦτος αὐ καλὰ κῆ νά εἶναι μικρὸς εἰς τὸ μέγεθος, διὰ ἔα πολλὰ ὅμως καταρτώματα ὡς εἰς αὐτὸν ἔγνων, περὶ πόντως κῆ εἶναι, κῆ λέγεται περιβότος, ὡς τις συνάγεται ἀπὸ ἔα νερὰ ὁποῦ κατεβαίξουσι ἔα ὕδατα ἔα δύο Ὀρη, τὸ Θαβῶρ, κῆ Ἐρμῶν ὅταν γένων βροχαῖς περισσῆς, κῆ διαπρηγῆ πλησίον εἰς ἔας ρίζας τῆ Ὀρους Θαβῶρ ἀπὸ τὸ μέρος τὸ ἀνατολικόν. ἐκεὶ ὀ ἀδρικώματος Βαρακ κῆ κράτος ἐνίκησε τὸν Σισάρεν. διαμοιράζεται δὲ εἰς δύο ἀντιθέτους βύακας, ἀπὸ οὐδῆ ὁποῖους ὀ ἕνας διατρέχει πρὸς τὸ

Ανατολικόν μέρος τῆς Γαλιλαίας, ἢ καὶ ἐντὶ τῷ Ὀλίχσσαν τῆς αὐτῆς, ὁ δὲ ἄλλος προχωρεῖ πρὸς τῷ Δύσιν, καὶ προσλαμβάνουσας ποταμὸς καὶ ἄλλους ῥύακας, καὶ ἀβαίνουσας ἀπὸ τὸ ὄρος Ἐφραΐμ, καὶ ἀπὸ τῶ πλησόντων μέρη τῆς Σαμαρείας, ἢ ἐντὶ κάμπυς ἐντὶ καλεμίνης Ἐσδρελών, ἢ τρέχουσας καὶ αὐτὸς τὸ πρὸς Δυσμῶν ἄλλο μέρος τῆς Γαλιλαίας, ἢ φθαινουσας ἕως ἐντὶ προπόδας τῆ Καρμηλίης ὄρους, ἐνθα ὁ Προφήτης Ἡλίας ἀπέκτεινε ἐντὶ Ἱερεῖς τῆ Βάαλ, ἕως τέσσαρα μίλια μακρὰ ἀπὸ τῷ Πτολεμαίδα, τελευταῖον εἰσέρχεται ἐκτὶ πλησίων ἐν τῇ μεγάλῃ Θαλάσσῃ.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ε Ξ Η Ν Α Τ Ο Ν .

Περὶ τῶ Λιμνῶν, τῶ καὶ Θαλασσῶν ὀνομαζομένων τῆς αὐτῆς Ἀγίας Γῆς.

Ἐκεῖ δὲ ἡ Παλαιστίνη διαφόρους Λίμνας, πλὴν δύο εἶναι διαβόητοι· καὶ ἡ μὲν μία καλεῖται Γενσαρεῖτις, ἢ Γενσαρετ, ἢ Τιβερεῖας, ἢ Θάλασσα Γαλιλαίας, ἢ δὲ ἄλλῃ, Θάλασσα Νεκρά. ἡ μὲν ἐν Λίμνῃ Γενσαρετ, καθὼς ἢ ἡ Νεκρά, λέγονται Θάλασσαι, διότι οἱ Ἑβραῖοι συνήθιζον μετὰ τὸ ὄνομα τῆς Θαλάσσης νὰ ὀνομάζωσι καθὲ Λάκκον εἰς τὸν ὁποῖον συναθροίζεσθαι πλῆθος ὑδάτων, κἄντε γλυκὰ εἶναι, κἄντε ἀλμυρὰ, τὸ ὁποῖον τῆτο εἶναι συνήθισμῶν ἢ εἰς ἄλλα Ἐσθῆ, ὅθεν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ Μετεώρων Βιβλ. πρώτῃ Κεφ. 13. λέγει, „ ὑπὸ τὸν Καύκασον Λίμνη, ἢ καλῶσιν οἱ ἐκείσε „ Θάλατταν. ὁ Ἀγαθίας Βιβλ. 3. τῆς γὰρ Λίμνης, ἢ μικρὰν Θάλασσαν ὀνομάζουσι (οἱ Κέλχοι δηλαδὴ) τῷ εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον ἐκροῦν φερομένων.

Γενσαρετ δὲ, ἀπὸ τῷ πλησίον Πόλιν Γενσαρετ, τῷ ὁποῖον οἱ Ἑβδόμηκοντα Μεσσαφρασαὶ τῷ ὀνομάζουσι Χενερέθ. ἢ ἐντεύθεν ἡ προσεχῆς Θάλασσα εἰς ἐντὶ Ἀριθμῶς Κεφ. 34. Ἐδα. 11. ἢ Ἰησὺ τῆ Ναυῆ Κεφ. 12. Ἐδαφ. 3. λέγεται Χενερέθ.

Ἡ αὐτὴ Λίμνη λέγεται ἀκόμη καὶ Τιβερεῖας ἀπὸ τῷ πλησίον Πόλιν Τιβερεαίδα. ὑπολαμβάνουσιν τινες πῶς αὕτη ἡ Πόλις Τιβερεῖας ὀνομάζετο ἕνα καιρὸν Γενσαρεθ, ἀλλὰ χωρὶς αἰτίας, διότι ἄς λέγει ὁ Γώσηπος, ἡ Τιβερεῖας ἐκατασκευάσθη ἀπὸ τὸν Ἡρόδῳ εἰς τιμὴν τῆ Τιβερεῖς, ὅθεν ἔλαβε ἢ τὸ ἐπωνυμιον. λέγεται ἀκόμη Θάλασσα Γαλιλαίας, ἐπειδὴ ἢ ἀρξικεῖται εἰς τῷ Ἐπαρχίαν τῆς Γαλιλαίας, ὀνομάζεται δὲ τῷ σήμερον Ταβαρεία διεφθαρμένης ἀπὸ τῷ παρακειμένῳ αὐτῇ, ὡς εἶπομεν, Τιβερεαίδα, ἡ ὁποία εἶχε τριγυρῆτης ἑνὸς ἕως Πόλις, τῷ Τιβερεαίδα, τῷ Γενσαρετ, τῷ Καπερναῦμ, τῷ Χωραζεῖν, τῷ Βηθσαϊδα, τῷ Γεργεσα, ἢ Γάδαρα, ἢ ἄλλα Πολύχνια.

Τὰ νεράτης εἶναι ποτὰ καθάρα, ἢ νόσιμα, καὶ ἀπλῶς ὑγιεσάτα.

Ευρέσκονται εἰς αὐτὴν καὶ ὄψαρια περισσά, καὶ διάφορα καὶ τὸ εἶδος.

Εἰς τὴν νῆον Διαθήκην εἶναι πολυφύκητος, ὅσον διὰ τὴν τῆς Κυρίας ἡμῶν εἰς αὐτὴν συχνὴν διάπλῶσιν, ὅσον καὶ διὰ τὴν τῆς Μαθητῶν αὐτοῦ ἀγρῶν, καὶ ἄλλα διάφορα θαύματα. ἐν ταύτῃ τῇ Θαλάσσῃ ρίπτοντες οἱ Μαθηταὶ (πρὸς ἄξαντος τῆς Κυρίας. Γααί. 21.) ἅ δύντια εἰς τὸ δεξιὸν μέρος, εἰλκυσαν μεγάλης ἰχθύας ἑκατονπεντηκονταεῖς, εἰς τὸν ὅποιον ἀριθμὸν περιλαμβάνεται ὅλα ἡ διάφορα εἶδη τῶν ἰχθύων (καθὼς δέλεσον οἱ περὶ Ζῶων Ἰσραήλ ἀκερβεῖς Συγγραφεῖς) τὸ ὅποιον ἐπροσήμωσαν, ὅτι διὰ τῆς κηρύξεως τῶν Γερῶν Ἀποστόλων, εἶχαν νὰ εἰλκυσθῶσιν ἀπὸ ἡ ἀλμυρὰ ὕδατα τῆς Εἰδωλολατρείας, καὶ οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ πλάσιοι, καὶ οἱ πέντες, καὶ καθεὶ γένος ἀνθρώπων εἰς τὸ φῶς τῆς ἀσθεβείας, καὶ θεογονίας. διὰ ταύτης διέρχεται καὶ ὁ Ἰορδάνης. Λιμνωθεῖ δὲ εἴς τε τὸ μῆκος, καὶ πλάτος αὐτῆς οἱ Συγγραφεῖς, ὅμως ὁ Ἰώσηπος τῆς διδασκαλίας πλάτος μὲν σαδία 40. μῆκος δὲ 100. γράφων οὕτως ἀποτολεξεί περὶ Ἰσραὴλ Πολέμου Βιβλ. 3. Κεφ. 9.

» Ἡ δὲ Λίμνη Γηνησαρ μὲν ἀπὸ τῆς προσεχῆς Χώρας καλεῖται, σαδίων δὲ
 » ὕψος οὕσα τεσσαράκοντα, καὶ πρὸς τέτοις ἐτέρον ἑκατὸν τὸ μῆκος, γλυκεῖα
 » τε ὅμως ἐστὶ, καὶ ποτιμωθεῖται. καὶ γὰρ τῆς ἐλαδὸς παχύτητος ἔχει τὸ νάμα
 » λιπτότερον, καθαρὰ τε ἐστὶ παντοῦθεν, Αἰγιαλοῖς ἐπιλήγησα, καὶ ψάμ-
 » μω, πρὸς δὲ εὐκράτος ἀρύσασθαι, Ποταμὸν μὲν, ἢ Κελύκην προσλευσίερα,
 » ψυχροτέρα δ' ἢ καὶ Λίμνης διάχυσιν αἰεὶ μίνασα, καὶ τὸ μὲν ὕδωρ ἐκ ἀποδεί-
 » χιόνος ἔξαιθρασθῆναι, ὅπερ θεῶν ποιεῖν ἴσος νυκτὸς τοῖς Ἐπιχωρείοις. γί-
 » νη δὲ ἰχθύων ἐν αὐτῇ διάφορα πρὸς ὄν ἀλλαχοῦ γευθῆναι τε, καὶ ἰδεῖν, μέ-
 » σπη ὑπὸ Ἰορδάνου τέμνεται. Ὁ Νίγηρ λέγει, ὅτι ἡ περιμέτρος αὐτῆς πε-
 » ρεῖται μίλια 20.

Ἡ δὲ νεκρὰ Θαλάσσα, λέγεται Θάλασσα Ἀλός, καὶ Ἀλυκὴ, Θάλασσα Σοδομιτικὴ, Θάλασσα Ἀραβα, Θάλασσα τῆς Ἐρήμης, Θάλασσα Πρώτη, Θάλασσα Ἀνατολικὴ, Λίμνη Ἀσφαλγίτις, καὶ Θάλασσα Νεκρά.

Θάλασσα Ἀλός, καὶ Ἀλυκὴ λέγεται, ἢ ὡς δέλεσται πρὸς ἀντιδιαβολὴν τῆς Γηνησαρῆτ, ἢ ὅποια εἶναι πότιμος, καὶ γλυκεῖα, ἢ τὸ ἀληθέστερον, διότι γεννᾶται εἰς αὐτὴν ἄλας, καὶ ὅτι ἡ νεράτης εἶναι περισσότερον ἀλμυρὰ ἀπὸ ἡ νερά τῶν ἄλλων Θαλασσῶν.

Θάλασσα Ἀραβα, διότι πλησιάζει εἰς τὴν Ἀραβίαν. Θάλασσα τῆς Ἐρήμης, ἢ διότι πλησιάζει εἰς τὴν Ἐρημὸν Σιν, ἢ διότι παράκενται αὐτῇ τόποι Ἐρημοί, καὶ μάλις πρὸς τὸν κληρὸν τῆς Ἰουδα καὶ Νότον, ἢ τὸ κυριώτερον, διότι ἡ περισσότερα παραθαλάσσια τῆς μέσης εἶναι ἔρημα, πρὸς εἰδειξιν, καὶ σημεῖον τῆς Θεϊκῆς ὀργῆς ὅπερ ἔγινε παρὰ τοῦ Ἀγίου Θεοῦ εἰς ὄν ποτὲ κατοικουμένης αὐτῆς, ὅθεν λέγεται Κεφ. 10. τῆς Σοφίας, Ἐδαφ. 7. οἷς (ὁμιλῶντας διὰ ἡ Σιδόμα, καὶ Γόμορρα, ἢ τοῦ Πενταπολίτας) ἐπὶ μαρτυροῦν τῆς πονηρίας καπνίζομένη καθέστηκε χέρσος, καὶ ἀτελίαν ἄρας καρποφορῆναι φυλά, καὶ καὶ τῶν ὁποίων ἀγανακτῆσας ὁ Κύριος εἶπε τῶν Ἀβραάμ (Γεν. 18. 20)

κραυγῇ

κραυγὴ Σοδόμων, καὶ Γομόρρας πεπληθύνεται πρὸς με, καὶ αἱ ἀμαρτίαι αὐτῶν μεγάλαι σφόδρα.

Θάλασσα πρώτη τῆς Γεδαιάς, πρὸς ἀντιδιαζολῶ τῆς μεγάλης, καὶ Συεακῆς.

Θάλασσα Ἀνατολική (Γεζεκ. 4. 7.) ὅτι αὐτὴ εἶναι τὸ Ἀνατολικὸν μέρος τῆς Ἱερουσαλήμ, καὶ τῆς Ἀγίας Γῆς.

Θάλασσα Σοδομιτικὴ, ἀπὸ τῆς Πόλεως Σοδόμων, ἥτις ἦτον Μητρόπολις τῶν ἐκεῖσε δευροκομένων ἄλλων Πόλεων.

Θάλασσα Νεκρὰ, διότι μήτε γεννᾷ, μήτε τρέφει, μήτε δεύσκειται εἰς αὐτῶ κἀνένα ζῶον, ἔτε ὄψαρεα, ἔτε ἄλλο ζῶον, εἰς πόσον ὅτι αὐτὸ Ἰορδαίως πλημμυρῶντας, ἤθελε κατεβάσῃ ὄψαρεα εἰς αὐτῶ, ἢ ἀψύς ψοφῶσιν, ἢ ἐπαυασρέφονται ὅπισθεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἄλλοθεν ἤθελε φέρῃ τινὰς νὰ ῥίψῃ εἰς αὐτῶ κἀνένα ζῶον, τὸ ὅμοιον πάσχει, διότι ἀπλῶς κάδε ζῶον ἐν αὐτῶ ἀποθνήσκει.

Λέγεται Λίμνη Ἀσφαλτίτις, διότι ἀναβρῦει ἐκ τῶν πυθμένων αὐτῆς ἄσβεστος, ἥτις ἀτέχεται εἰς τὴν αὐτὴν βιαζομένη ὑπό τινος πνέματος. Ὁμοίως γίνεται εἰς αὐτῶ καὶ πίσσα, καὶ θιάφι, καὶ ἄσβολος.

Περὶ ταύτης τῆς Λίμνης πολλοὶ πολλαὶ, καὶ διάφορα λέγεται, καὶ ἐκ μὲν τῶν ἀρχαίων ὁ Ἀριστοτέλης Βιβλ. 2. τῶν Μετεωρολογικῶν Κεφαλ. 3. ὁ Στράβων Βιβλ. 16. ἐν τῇ Σερβονίτιδι (διότι αὐτὸς συγχέει τὴν Σερβονίτιδα μετὰ τὴν Ἀσφαλτίτιδα Λίμνην) ὁ Γαλιένος Βιβλ. 4. Κεφ. 19. περὶ δυνάμεως τῶν ἀπλῶν φαρμάκων. ὁ Πανσανίας Βιβλ. 5. Κεφ. 7. ὁ Ἀφεικανὸς, ὁ Τάκιτος Βιβλ. 5. (ἐκ τῶν ὁποίων τὸ περισσότερον κατὰ τὸν ἐνεστῶτα καιρὸν ἢ πείρα, καὶ ἡ αἰσθησις δὲν τὴν δεύσκεισιν ἀληθῆ) ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων, Λατίνων μὲν ὁ Βροχάρδος, καὶ Ἀδελχόμιος, καὶ ἄλλοι διάφοροι, ἐκ δὲ τῶν ἡμετέρων, ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ οἱ ἔχοντες τὰ βιβλίατων ἄς τὰ σοχασθῶσιν ἐκεῖ, ἐπειδὴ καὶ τὸ παρὸν συνῆγματιον δὲν συγχωρεῖ τὸ μήκος, ὅθεν σημειώνομεν μόνον τὰ πλέον πιστὰ, καὶ παρὰ πᾶσιν ὁμολογέμενα.

Αὕτη λοιπὸν δεύσκειται εἰς τὴν Κοιλιάδα ἐκείνην, εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν ἐκείνηναι αἱ Θαυμασαὶ, καὶ περὶ φημοὶ πέντε Πόλεις, δηλαδὴ τὴν Γομόρρα, ἢ Σεβεῖν, τὴν Σόδομα, ἢ Σηγῶρ, καὶ τὴν Ἀδαμὰ, τὰς ὁποίας ἕξερν ὁ δίκαιος κρατῆς Θεός, ἄς εἶπομεν, ὁ βδελυσσόμενος ὅθεν ἀσελγείας, καὶ ἀσώτους, τὰς ἐκατακτασε, καὶ τὰς ἐκαταπόντισεν ὁμῶ μετὰ τὴν κατοικῶντας ὀλοτελῶς, εἰς παράδειγμα τῶν μετέπειτα γενησομένων ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἀκούοντες τὴν ποιούτων φοβερὰν κατὰ δίκην, νὰ τρέμωσιν ὅλας, καὶ νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τῶν ποιούτων μυσταρῶν ἀμαρτίας.

Εἰς αὐτῶ αὐτὸ ῥίψῃ τινὰς πράγματα βαρῆ, δὲν βυθίζεται, ἀλλὰ πλεῖν ἐπαύωθεν ἄς ὁ Φελλὸς, τὸ ὁποῖον καὶ ὁ αὐτοκράτωρ Οὐεσπασιανὸς τὸ ἔδοξίμασεν, ἐπειδὴ καὶ δένοντες ἀνθρώπους τινὰς εἰς τὸ εἶναι ἀκινήτους, καὶ ῥίπτοντας τὴν εἰς αὐτῶ, δὲν ἐκατέβησαν εἰς τὸν βυθόν, ἀλλ' ἐπλεον ἐπαύωθεν, ὡς πόσον οἱ εἶδον.

ρες πλείν, ὅσον ἢ οἱ μὴ εἰδότες ἴστανται ἐπαύτως, καὶ ἤ τῆτο ἔδὲν διαφί-
ρουν, εἰς τὸ ὅποιον ἀμφιβάλλοντες ἢ ἡμεῖς, (ἔτι ἐν ἑξῆσι Προσφυτέραν Δει-
σκόμενοι) ἢ μὴ εἰδότες τῶν τέχνων παντελῶς τῆ κολυμβάν, ἢ πλείν, ἐκά-
μαμεν τῶν δοκιμῶν μόνιμας, δηλαδὴ εἰσέβημεν εἰς αὐτῶν, καὶ ἐπλέμεν
ἐπάνω, μὲ ὄλον ὅπου ἐπιτηδύσαμεν τῆ λόγῃ μας ὅσον εὐνοάμεθα νὰ καὶ ἀδύ-
σωμεν.

Τὸ κερόντης εἶναι καὶ ἄπικρον, ἢ παχύ. Ἐξάθη αὐτὴ εἶνα κερὸν εἰδοξος, ἢ
πολυφρύκηντος ἢ δι' ἄλλα ποζά, ἀλλὰ μάλισα διὰ τῆς Δεισκομένης εἰς αὐ-
τῶν, ὡς εἴρηται, πέντε Πόλεις, τῶρα ὅμως εἶναι συχαμερῆ, Φάκτῆ, ἢ ἄ-
γχιος, αὐτὴ αὐξάνεται ποζάκις ἀπὸ τῆ ὑδάτῃ ἐπὶ κατεβαίνουσιν ἀπὸ τὸν Λί-
βαρον, καθ' ὃν κερὸν αἰαλίσει τῆ ἐκείσε χιόνια, ἢ καὶ ὅταν πείσωσι βροχαῖς
περισσοῖς εἰς τῶν Γαλιλαίαν, ἢ ἢ εἰς τῆ Ὀρη τῆ Γαλααδ, τῆ ὅποια δεχό-
μενος ὁ Ἰορδάνης, ἢ αὐξανόμενος, τῆ κατεβαίνει ὅλα μέσα εἰς αὐτῶν, εἰς ἣν
εἰσέρχεται ὁ Χείμαρρος Ἀρνῶν, ἢ ἄλλοι Γνάκις.

Ὅσοι χράφκοι δι' αὐτῶν, τῶν λέγῃσι δυσωδῆ, καὶ ὅτι παντελῶς τριγύρου
τῆς νὰ μὴ λείτκωνται μῆτε δειδρα, μῆτε χορῶερα, μῆτε ἄλλο εἶδος χλοηφό-
ρον. ἢ ὅσον μὲν ποτε κινεμένη, ἢ ἄραττωμένη ὑπὸ τῆ αἰέμων, νὰ πρὸ βάλ-
λη ἀτμὸν Σειάθῃ, ἢ Βαρύοντῃ, τῆτο εἶναι ἀκίλευτον, διότι εἴπομεν πᾶς γεν-
νᾶ ἄσβεσον, πίσσιν, ἄσβολον, ἢ Σειάφι, πλὴν νὰ εἶναι τῆ ἰεράτης καὶ Φύ-
σει πιαυῶν, τῆτο ἢ πείρα τὸ ἀποδοκιμάζει τῶν σήμερον, διότι ἡμεῖς εἰς αὐτῶν
ἐνίφθημεν, ἢ ὡς εἴπομεν ἐκολυμβήσαμεν, μέμναιτες ἰκανῶν ὄρων ἐν αὐτῇ, ἢ
δὲν αἰσθασθῆμεν τιτὰ δυσωδίου, καθ᾽ ἃς μῆτε εἰ μεθ' ἡμῶν ὄντες, ἀλλὰ καὶ εἰς
ποζὰς τόπῃς σιμὰ, ἢ τριγύρωτης, ἢ μάλισα εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον πὺν ἰπῶιον
ὀνομάζῃσι Φέισκων, εἶναι ἢ ἢ γῆ χλοηφόρος, ἔχει ἢ χόρῳ, τῆ ὅποια κοινῶς
τῆ ἐπιχωρίῃ Ἀραβικῇ γλώσσῃ ὀνομάζῃσι Λόζα, ἐνθα ἢ τῶν σήμερον γίνεται
βοσκή Ἀραβικῶν ζῴων, ἔχει ἢ δένδρα, αὐ καλὰ ἢ τῆ αἰωφελῆ. εἶναι ὅμως ἢ
τῆτο ἀληθέςατον, πᾶς εἰς μερικὰς τόπῃς τριγύρωτης Δεισκονται ἢ πέτραι κε-
καυμένα, ἐκ τῆ ὅποιων οἱ Ἀραβῆς αἰάπτῃσι καὶ πῦρ αἰῶν ἀπὸ ξύλα, τῆς
ὀπέας ἢ πέτρας Σοδομιτικᾶς ὀνομάζῃσι, καὶ ὄταν καίωνται ἀγαίουσι πολλῶν
δυσωδίου, καὶ εἰς τῆτο αἰαφέρεται ἴσως ἐκεῖνο τοῦ Στραβῶνος, ὀμιλῶν τῆς διὰ
τῆ κύκλω τῆς τῆς Θαλάσσης, ἐπ' ὀνόματι τῆς Σερβοῖτιδος, ἐν τῆ αὐῶ εἰ-
ρημένῃ Βιβλ 16.

„ Τῆ δὲ ἔμπυρον τῶν Χώρων εἶναι, τῆ ἄλλα τεκμήρια φέρεσι ποζά, ἢ γὰρ
„ πέτρας τῆς ἐπικεκαυμένας δεικύνουσι τραχειᾶς περὶ Μοασαδα, ἢ Συεγ-
„ γας ποζαχῆ, ἢ Γῶν Περράθῃ.

Δὲν συμφωνῶσι οἱ Συγγραφεῖς μῆτε εἰς τὸ μήκος, καὶ πλάτος αὐτῆς, διότι
ἄλλοι φέλουσι νὰ ἔχη πλάτος μίλια ἔξ, μήκος δὲ ὀδοῦ ἡμερῶν τεσσάρων, ἢ
πέντε, ἄλλοι ἄλλως, ὁ δὲ Γώσπος Βιβλ. 4. Κεφαλ. 8 περὶ Γουδαϊκοῦ Πο-
λέμου τῆς δίδει μήκος σαδία 580. πλάτος δὲ, 150. ὡς τις καὶ αὐτῶν τῶν πρ-
εγραφέι.

„ Αξιον δὲ ἀφ'εγησασθαι ἡ τὴν φύσιν τῆς Ἀσφαλτίτιδος Λίμνης, ἥτις
 „ ἐστὶ περὶ μὲν ὡς ἔφην ἡ ἁγίος, ὑπὸ δὲ κρυφότητος ἡ Ἰαβαρυῶτα τῆς εἰς
 „ αὐτὴν ῥιφίνταν αἰαφέρει, καὶ ἄδυνα δὲ εἰς τὸν βυθὸν οὐδὲ ἐπιτηδύσαια
 „ ῥάδιον. ἀφικόμενος γὰρ κατ' Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτὴν Οὐρασιαιὸς, ἐκίλασε τι-
 „ νας τῶν νεῖν ἐκ ἐπισαμένων, δεξέντας ὀπίσω τὰς χεῖρας ῥιφύλαι κτ' τοῦ βυ-
 „ θῆ, ἡ συνίθη παύσας ἐπιηήσασθαι κατὰ περ ὑπὸ πλάματος αὐῶ βιαζομένης.
 „ ἐστὶ δὲ ἐπὶ τῆτο ἡ ἡ τῆς χροῆς μετὰ βολὴν θαυμαστος. τοῖς γὰρ ἐκάσθης ἡμέ-
 „ ρας τὴν ἐπιφάνειαν ἀλλάσσεται, ἡ πρὸς τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας αὐταυγί ποι-
 „ κίλος. τῆς μέντοι ἀσφάλτε κατὰ πολλὰ μέρη βόλως μέλανας ἀναδίδωσιν,
 „ αἱ δὲ ἐπιηήχονται τὸ, τε σχῆμα, ἡ τὸ μέγεθος ταῦτοις ἀκεφάλοις παρα-
 „ πλήσαι. προσελαύνοντες δὲ οἱ τῆς Λίμνης ἐργάται, ἡ δρασσόμενοι τῆ συ-
 „ κεςῶτος, ἔλκουσιν εἰς τὴ σκάφη, πληρώσασθαι δὲ ἀποκόπτειν ἡ ῥάδιον, ἀλλὰ
 „ δι' ἰσραὴλ προσήρτηται τῶ μνημάτι τὸ σκάφος, ἕως αὐτὴ ἐμμένω γυναικῶν
 „ αἵματι, ἡ ἄρα διαλύσων αὐτὴν, οἷς μόνοις εἶκοι. ἡ χερίμοις δὲ ἡ μό-
 „ νον ἐστὶν εἰς ἀερμονίας Νεῶν, ἀλλὰ ἡ πρὸς ἄλλοις σωματίων. εἰς πολλὰ γούν
 „ τῆ φαρμάκων παρασμίγεται. ταῦτοις τῆς Λίμνης μήκος μὲν ὀγδοήκοντα, ἡ
 „ πεντάκοσοι σάδιοι, κατὰ δὲ ἡ μέχρι Ζιχάρων τῆς Ἀραβίας ἐκτείνεται, εὖρος
 „ δὲ πεντήκοντα, ἡ ἑκατὸν. γειτνιά δὲ ἡ Σοδομίτις αὐτῆ, πάλαι μὲν ἰσραὴλ-
 „ μων γῆ, καρπῶν τε ἕνεκα, ἡ τῆς κτ' Πόλεις περιουσίας, τῶν δὲ κκαυμένην
 „ πᾶσα, φασὶ δὲ ὡς δι' ἀσίβειαν οἰκητόρων κεραινοῖς κατὰ φλεγυλαί. ἐστὶ γὰρ
 „ ἔτι λείψανα τῆ θείας πυρός, ἡ πέντε μὲν Πόλεων ἰδεῖν σκιάς, ἔτι δὲ καὶ
 „ τοῖς καρποῖς ἀσπιδιὰ αἰαγενομένων, οἱ χεῖρας μὲν ἔχουσι τοῖς ἐδωδίμοις ὀ-
 „ μοίαν, δρεψαμένων δὲ χερσῶν, εἰς καπνὸν ἀναλύνουσι, ἡ τέφραν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Δ Ε Κ Α Τ Ο Ν.

Περὶ τῆς Ἀγίας Γερουσαλήμ, δηλαδὴ περὶ τῆς σημασίας τῆ ὀνόματος αὐτῆς,
 ἡ εἰς ποῖον κλήρον, καὶ φυλλῶν ἐδῆθη.

Α Φ ἔ κατ' ἐπιτομῶν ἐπιειγράψαμεν τὴν Ἀγίαν Γῆν, ἀκόλουθον εἶναι νὰ
 εἰπῶμεν διὰ τὴν Ἰερουσαλήμ, τὴν Ἀγίαν δηλαδὴ Γερουσα-
 λήμ, ἡ ὁποία χεσματίσασα Μητρόπολις τῆς Ἰσραὴλ, ἡ ὑπερέχουσα τὰς ἄλ-
 λας Πόλεις κατὰ μέγεθος, καὶ μεγαλοπρέπειαν, ὄχι μόνον ταῦτοις τῆς Γου-
 δαίας, ἀλλὰ ἡ τῆς ὑψηλῆς ἀπάσης, ἔσαι κατ' εὐκλειαν, ἡ λαμπρότητά ἐπι-
 σημοί εἰσι Πόλεις, ἀπασῶν πολλῶ τῶν μέτρον, ἡ ἀσυγκρίτως ὑπερανίσκηι,
 ἡ παύποτε ἐσάθη τῆς Ἐπαρχίας ταῦτοις ἀρχαία, πρόκριτος, ἡ ἐπίσημος Πό-
 λις, κατὰ τὸν Εὐσέβειος λέγει, τὴν ὁποίαν ἡ ὁ Στραβῶν ὀνομάζει (Βιβ. 16.)
 Μητρόπολιν τῆς Ἰσραὴλ, ὁ δὲ θεῖος Γεράνυμος εἰς μίαν αὐτοῦ Ἐπιστολῶν περὶ
 αὐτῆς ταῦτα γράφει.

„ Ἐπαγε εἰς τὴν Γένειαν, ἡ θελεῖς εὔρει τὸν Μελαχισεδέκ. Βασιλεία Σα-

„ λημ , Ἡγεμόνα τῆς πόλεως , ἔστις τότε εἰς τύπον Χριστοῦ ἄρτον , καὶ
 „ οἶον προσέφερε , καὶ τὸ μυστήριον τῶν Χριστιανῶν ἐν σώματι , καὶ αἵματι τῆ Σω-
 „ τήρος ἀφιέρωνεν . εἰς αὐτῷ τῷ Πόλιν , μάλιστ' ἀεὶ εἰς τὸν πᾶν πέπον λέγει-
 „ ται να ἑκατοίκησῃ , καὶ να ἀπέθωνεν ὁ Αδάμ . ὅθεν καὶ ὁ τόπος εἰς τὸν ὁπίουον
 „ ἐς αὐρῶθῃ ὁ Κύριος ἡμῶν , τόπος κρανίου ὠμομάσθῃ , δηλαδὴ πῶς ἐκεῖ ἦτον
 „ ὧ κρανία τῶν Προπατόρων , διὰ να πέσῃ τὸ αἷμα τῆ δαυτέρῃ Αδάμ , του-
 „ τέσι τῆ Χριστοῦ ἀπὸ τὸν Σαυρόν , καὶ να πλήρῃ τῷ ἀμαρτιῶν τῆ Προτοπλά-
 „ σε Αδάμ , καὶ τότε να πληρωθῆ ἐκεῖνος ὁ λόγος τῆ Αποστόλου , ἐγγεγε ὁ κα-
 „ θάρων , καὶ αἰάσα ἐκ τῶν νεκρῶν , καὶ ἐπιφάσεισε ὁ Χριστός .

„ Πόσας Προφῆτας , καὶ πόσας Ἀγίους Ἀνδρας ἠέγγεν ἡ Πόλις αὐτῆ , πο-
 „ λυλογίας χρεια ἵναι να ὀδῶ ἀριθμῆσῃ τινάς . αὐτῆ ἡ Ἐπαρχία , καὶ ἡ Πό-
 „ λις ἐχρημάτισε τόπος παντὸς τοῦ ἡμετέρου μυστηρίου . αὐτῆ ἡ Πόλις ἡ με-
 „ γάλῃ , εἰς τῷ ὁποῖαν ἐς αὐρῶθῃ ὁ Κύριος , ἀλλῃ δὲν εἶναι παρὰ ἡ Ἱεροουσα-
 „ λημ . μακρολογία εἶναι καὶ τὸ παρὲν να ἀναδραμῆ τινάς ἀπὸ τῷ Αἰάλη-
 „ ψιν τῆ Κυρίου καὶ ἕως τῆς σήμερον , καὶ τὰ ἀριθμῆ τίνας Ἐπίσκοποι , τίνας
 „ Μάρτυρες , τινὲς Ὁμολογηταί , καὶ τίνας Διδασκαλοὶ ἐκ τῶν διαλαμψαίτων
 „ εἰς τῷ Ἐκκλησιαστικῷ διδασκαλίαν , ἤλθον εἰς τῷ Ἱερουσαλήμ , νομιζόν-
 „ τες βεβαίως ὅτι ὀλιγώτερον να εἶναι ὀσεβεῖς , ὀλιγώτερον ἐπισήμως , καὶ
 „ μήτε ἕς λέγεται να ἔλαβον τῷ μακαρίου χεῖρα τῶν ἀρετῶν , αἰσῶς καὶ δὲν
 „ ἤθελαν προσκυνῆσῃ τὸν Χριστὸν εἰς ἐκεῖνος ὀδῶ τόπος , ἐκ τῶν ὁποῖαν πρῶτον
 „ ἔλαμψε τὸ Εὐαγγέλιον ἀπὸ τῆ τόπος τῆ πάθους , καὶ τῆς καθάρσεως .

„ Καὶ ὁ Θεὸς Χρυσόσομος Ψαλμ. 49 . εἰς τὸ Φάσκον ῥητὸν , ἐκ Σιών ἡ δι-
 „ πρέπεια τῆς ἀραιότητος αὐτῆ , λέγει . καὶ γὰρ ἐπὶ τῆς παλαιῆς ἐκεῖθεν αὐτῆ
 „ ἡ ἀπρέπεια . καὶ γὰρ ὁ Ναός , ὧ Ἄγία τῶν Ἀγίων , ἡ λατρεία πᾶσα , καὶ
 „ ἡ πολιτεία τῆς παλαιῆς νομοθεσίας , καὶ Ἱερῶν τὸ πλῆθος , καὶ θυσία , καὶ ὀλο-
 „ καυτώσεις , καὶ ὕμνοι ἱεροὶ , καὶ ψαλμοὶ , καὶ πᾶσα ἐκεῖθεν , καὶ τῶν μελιόν-
 „ των ἐκεῖθεν ὁ τύπος προδιέγεραπτο , ἐπειδὴ καὶ ἡ ἀλήθεια παραγέγονεν .
 „ ἐκεῖθεν πάλιν τῷ ἀρχῷ ἔλαβεν . ἐκεῖθεν ὁ Σαυρός ἔλαμψεν . ἐκεῖθεν
 „ ὧ μυεῖα κατορθώματ' . διὰ δὲ τῆτο καὶ περὶ τῆ Νόμος Φοῖν ὁ Ἡσαίας τῆς
 „ Καυθῆ Διαθήκης γράφων . ἐκ γὰρ Σιών ἔξελεύσεται Νόμος , καὶ λόγος Κυ-
 „ ρεῖς ἔξ Ἱερουσαλήμ , καὶ κρινεῖ αἰαμίσον τῶν Ἐθνῶν . Σιών γὰρ εἰβῶδα ὀλο-
 „ κληρον λέγει τὸ Χωρεῖον , καὶ τῷ Πόλιν τῷ παρακειμένῳ αὐτῷ , τῷ Μη-
 „ τρώπολιν τῶν Ἰουδαίων . ἐκεῖθεν γὰρ καθάπερ ἐκ βαλβιδῆς τῆος ὀσελεῖς
 „ ἵπποι οἱ Ἀπόστολοι εἰς τῷ Οἰκμενῷ ἀφέθωσαν ἅπασαν . ἐκεῖθεν ὧ ση-
 „ μεῖα ἤρξαντο ποιεῖν . ἐκεῖ γέγονεν ἡ Ἀνάστασις . ἐκεῖ ἡ Αἰάληψις . ἐκεῖ ὧ
 „ προσίμια , καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς σωτηρίας τῆς ἡμετέρας . ἐκεῖ ὧ ἀπόρρητ' ὀδογμα-
 „ τ' κηρύττεσθαι ἀρχῷ ἔλαβον . ἐκεῖ πρῶτον ἀπεκαλύφθῃ ὁ Πατήρ , ἐγνω-
 „ εῖσθῃ ὁ Μοιουγῆς , καὶ ἐδόθῃ ποσαύτη πνῆματος χάρις , καὶ τὸν περὶ τῆ
 „ ὀσωμάτων ἐκεῖ λόγος ἐγγύμαζον οἱ Ἀπόστολοι τῆ δαυτέρῃ , καὶ δυνάμειν , καὶ
 „ τῆ μελιόντων ἀγαθῶν ὧς ἐπαγγελίας , ἅπερ ἅπαντ' εἰνοῦν ὁ Προφῆτης ,

„ ὁραϊότητά αὐτῆ καλεῖ. κάλλος γὰρ Θεῶ, καὶ ὁραϊότης, ἢ ἀγαθότης, καὶ ἡ φι-
 „ λανθρωπία, καὶ ἡ εἰς ἀπαντας ἐργασία.

Ἀκολούθως τῆς τοιαύτης προσείησιν ὁ Κεδρῆνός καὶ ταῦτα.

„ Ἐκεῖ τοῖον καὶ τὸ πτώμα, καὶ πταῖσμα τῆς Ἀδὰμ Φεραπύσσας, καὶ τὴν
 „ ταχίστω ὡσπερ καὶ ὑπέστηρον τῆς Ἀγίων συνέλθον, καὶ ὑπαύτησιν ἐν τῇ δδ-
 „ τέρα αὐτῆ παρσιὰ προὔπεμφαίνων ἔλεγεν, ὅτι τὸ πτώμα ἐκεῖ συναχθή-
 „ σονται οἱ αἰετοί. ὡς ἄλλος δὲ καὶ ὁ Μέγας Ἀθανάσιος εἰς τὸ πάθος τῆς Χειρῆ
 „ λέγει. διότι περὶ ἀλλοχόσε πάσχει Χειρῆς, ὅτε μὲν εἰς ἄλλον σαυροῦται
 „ τόπον, ἢ εἰς τὸν τῆς κρανίε τόπον, ἐν ᾧ δὴ τῆς Ἑβραίων οἱ Διδάσκαλοι φα-
 „ σι τῆς Ἀδὰμ εἶναι τὸν Τάφον, ἐκεῖ γὰρ αὐτὸν μετὰ τὴν κατῆραν τεθάψθαι
 „ διαβιβάζονται, διὰ τῆς τοιαύτης τῆς τοιαύτης τὴν οἰκισίαν, ἔδει γὰρ τὸν
 „ Κύριον αἰωνοῦσαι θείοντα τὸν πρῶτον ἀνδραπον, ἐν ἐκείνῳ παθεῖν τῆς τοιαύτης,
 „ καὶ ἐπειδὴ ἤκαστος Ἀδὰμ, γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελθόν, ταῦτητοι πάλιν ἐκεῖ
 „ τέθειται, ἵνα ἐν ᾧ τῆς τοιαύτης τὴν κατῆραν ἔλαβεν, ἐκεῖ καὶ τὴν λύσιν ταύτης
 „ δεῖξεται.

Ταῦτα ἐκεῖνοι οἱ ἱεροὶ Διδάσκαλοι, διότι ἡ Γερουσαλήμ καὶ ὅταν αὐτῶσεν ἐκεῖ-
 νος ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος, Πόλις τῆς Θεῶς ὠνομάσθη, ἐπειδὴ καὶ τρόπος τινὶ θεου-
 ρέτω ἢ αἰωνοῦ Θεότης εἰς αὐτῶ ἐν τῷ Ναφ τῆς Σολομώντος ἐκατοίκησε, καὶ
 πάλιν εἰς τὸν νόμον τῆς χάριτος ἢ αὐτῆ κατῆ τῆς τοιαύτης τοιαύτης Μήτηρ
 πασῶν τῆς Ἐκκλησιῶν ἀπὸ τοῦ Πατρός τῆς πρώτης ἐν Κωνσταντινουπόλει Οἰ-
 κουμενικῆς Συνόδου ὠνομάσθη, καθὼς εἶναι φανερὸν εἰς τὴν Συνοδικὴν τῆς Ἐπι-
 σολῆς.

Καὶ ὁ λογαριασμός εἶναι, ὅτι εἰς αὐτῶ, ὡς λέγει πάλιν ὁ Θεὸς Γεραίου-
 μος μετὰ τοιαύτης Γερεθ Διδασκάλος, πρῶτον θεμελιώθησιν ἡ Ἐκκλησία,
 ἐγκατεστήσιν εἰς ὅλην τὴν Οἰκουμενὴν τῆς λοιπῆς Ἐκκλησίας, τὸ ὅποιον αἰνι-
 τόμενος καὶ ὁ Θεὸς Δαβὶδ (Ψαλμ. 96.) ἔλεγεν, ἤκαστος, καὶ ἡ ἡσυχία ἢ Σιών,
 ἢ Ἄγια Γερουσαλήμ δηλαδὴ, καὶ ἡ ἡγαλιάσαντο αἱ θυγατέρες τῆς Ἰσραήλ, ἢτοι
 ἅπανσαι αἱ λοιπαὶ Ἐκκλησίαι ὅλης τῆς Οἰκουμενῆς, διότι ἀπὸ αὐτῶ, ὡς λέγει
 ὁ Γεραῖος ὁ Μάρτυς, θελθόντες οἱ Ἀπόστολοι ἐκήρυξαν πανταχῶ, ἀλλὰ καὶ
 πρὸ τῆς διασπορῆς τῆς αὐτῆς, καθὼς εἰς τῆς Πράξεις τῶν φαίνεται (Κεφ. 2.)
 „ Πάρθοι, Μήδοι, καὶ Ἐλαμίται, καὶ οἱ κατοικῶντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰε-
 „ ροσολίται, καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον, καὶ τὴν Ἀσίαν, Φρυγίαν, καὶ Παμφυ-
 „ λίαν, Αἴγυπτον, καὶ ὅλα μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατῆ Κυρηναιῶν, καὶ οἱ ἐπιδημῶντες
 „ Ῥωμαῖοι, Ἰσραήλιοι, καὶ Προσήλυτοι, Κρήτες, καὶ Ἄραβες.

Εἰς αὐτῶ τὴν Πόλιν πρῶτον ἀρχισαν νὰ πισθῶσι, καὶ μετὰ ταῦτα καθε μία
 τὸ φῶς τῆς Χειρῆ εἰς τὸ ἐδικόντης γένος ἐδέχθηκε.

Πρὸς τῆς τοιαύτης λέγεται καὶ πρῶτη, καὶ καθολικὴ, ὅτι θε αὐτῆς διὰ τῆς Χειρῆ
 θεάπλωσε πανταχῶ τὸ κήρυγμα τῆς Εὐαγγελίης εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, καὶ ὅλα τῆ
 Ἐθνη ἐδέχθησαν, καὶ ἐδιδάχθησαν τὴν πίσιν, καὶ τὴν Ἀποστολικὴν διδασκα-
 „ λίαν. ἐκ Σιών γὰρ θελάσεται νόμος, καὶ λόγος Κυρίου θε Γερουσαλήμ
 (Ἠσαϊ.

„ (Ησ'αι. 2 3.) ἀλλὰ καὶ ὁ Κύριος εἶπεν (Λευκ. 24. 46.) ἄτως ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν , καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ , καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μέγιστον , καὶ ἀφῆσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη , ἀρχάμενον ἀπὸ Ἱερουσαλήμ .

Αὕτη ἡ Ἀγία Πόλις αὐτὴ καλὰ καὶ νῦν ὀνομάζεται διαφόρως , ἥτοι Ἰεβὺς . Πόλις Δαβιδ . Πόλις Θεῶ . Πόλις τῆς μεγάλης Θεῶ . Πολις Ἀγία . Ὀρος Σιών . Αἰλία . Σάλεμ . Σαλήμ . Σόλυμα . πλεῖον κοινώτερον καὶ παρὰ Χριστιανοῖς , καὶ Ἰσραεῖτες λέγεται Ἱερουσαλήμ . σημαίνει δὲ τὸ ὄνομα , ὡς οἱ τῆς Ἑβραϊδος Φωνῆς εἰδήμονες θύλασιν , ἢ ὄρασις εἰρήνης , παραγόμενον ἐκ τῆς Γὰρ Φωνῆς , σημαίνουσης τὴν ἔρασιν , καὶ τῆς Σάλεμ , δηλώσης εἰρήνην , ἢ Φωνὴ Κυρίου , ἐκ τῆς Γὰ , καὶ Ὠρ , ὃ δὲ Κεδρῶνός εἰς ἄβων μὲν τόπον λέγει , ὅτι Ἰεβὺς ὀνομάσθη διὰ τοῦ κατοικησῆς Ἰεβουσαῖος ἐν αὐτῇ , διότι τὸ Ἰεβὺς καὶ τροπικῶς τῆ β . εἰς ρ . γίνεται ἰερῶ , τὸ δὲ Σάλεμ προσιδέμενον , Ἱερουσαλήμ ὄνομα ἀποτελεῖ .

Εἰς ἄβων δὲ , ὅτι ἡ Πόλις μὲν πάλα Ἰεβὺς ἐλέγετο , διὰ τὸ τὸν Ἰεβουσαῖον κατοικῆσαι τὸν τόπον ἐκεῖνον , Δαβιδ δὲ Ἱερουσαλήμ προσηγήρωσεν , ἐκ τῆς συμβεβηκότος τεχνολογίας τὸ ὄνομα , ἐν ὄρει γὰρ ἐστὶν ὑψηλότατα κατοικοδομημένη , ἐν ᾧ Κύριος ὤφθη τῷ Δαβιδ ἐν ἀλώε Ὄρει τοῦ Ἰεβουσαίου (2. Βασιλ. Κεφ. 24.) ἐν τῇ θραύσει τῆ λαῶν διὰ τὴν ἄλογον ἀπαρτίμωσιν , καὶ τὸ μὲν Ὀρος Ἑβραϊκῆ Φωνῆ λέγεται Ἄρ , ἢ δὲ Πόλις Σαλήμ . ὃ δὲ Δαβιδ νέον τόπον εἰς βασιλείου καθασκάλλων , Ἀρσαλήμ ὀνόμασεν , ὃ ἐστὶ τόπος εἰρήνης , Ἱερουσαλήμ δὲ εἰς τὸ Ἑβραϊκὸν παρενλωγμένον κέλνται διὰ τὴν κακισφωτίαν . ἐκ τῆτων λοιπὸν εἶναι φανερὸν ὅτι τινὲς χωρὶς ἀκριβῆ ἔξεσαν ἀμαρτάνουσι , νομίζοντες μέρος μὲν τῆς τῆς Ἑβραϊσθέντος ὀνόματος ἀπὸ τὸ Ἑβραϊκὸν , καὶ εἶναι Ἑβραϊκὸν , ἥτοι τὸ Ἰερὸν , μέρος δὲ Ἑβραϊκὸν , ἥτοι τὸ Σαλήμ , καὶ ὡν κατὰ σύνθεσιν τὸ , Ἱερουσαλήμ .

Λέγουσίντις καὶ τῆτο , ὅτι ἐκ τῆ Ἰερῶ , καὶ τῆ Σολομώντος , ὀνομάσθη Ἰερὸν Σολομώντος , καὶ παρηλλαγμένως Ἱεροσόλυμα , ὅμως μήτε τῆτο δὲν ἔχει βεβαιότητά ἀληθείας τινός .

Ἀφ' ἧ οἱ Χαναναῖοι ἐδιώχθησαν ἀπὸ τῆς Ἀγίας Γῆς παρὰ τῆς Ἰσραηλιτῆς , καὶ ἐδιαμοιράσθη ἐν ὑστέροις εἰς ἑξῆς δώδεκα φυλάς παρὰ Ἰησοῦ τῆ Ναυῆ , αὐτὴ καλὰ καὶ ἄφως δὲν ἔβραϊσθῆ ἡ Πόλις καὶ αὐτῆς , πλεῖον χρεῖα ἦτον καὶ δοθῆ εἰς τινὰ φυλῶν καὶ αὐτῆ , ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ Πόλεις τῆς Χαναναίας . Ἀπορεῖται λοιπὸν εἰς ποίαν καὶ ἐδόθη , καὶ ἔχομεν ἀπὸ τῆς Θεῖας Γραφῆς , ὅτι καὶ ἐπιεσαν εἰς τὸν κληρὸν τοῦ Ἰουδα , καὶ τῆ Βενιαμίν , πλεῖον δὲν ἀποκλείεται ἀπ' αὐτῶν καὶ ἡ Δαίτικη , καὶ ἡ Γερατικὴ φυλῆ , ἐπειδὴ μὲ τὸ καὶ δέρισκετο εἰς αὐτὴν , Ναός , καὶ Τραπέζα τῆ Κυρίου , δὲν ἔπρεπε καὶ λείπασιν ἀπ' ἐκεί καὶ οἱ τῷ Ναφ , καὶ τῇ Τραπέζῃ δευδόντες , ὅθεν ὄχι μόνον Βασιλικὴ , ἀλλὰ καὶ Δαίτικη , καὶ Γερατικὴ Πόλις ὀνομάσθη , καὶ ὃ ἐν αὐτῇ βασιλεύσας Μελχισεδεκ δὲν ἐσάθη μόνον Βασιλεύς αὐτῆς , ἀλλὰ καὶ Ἰερῶς τῆ Θεῶ τῆ ὑψίστου .

Ὅτι λοιπὸν ἐπιεσαν εἰς τὸν κληρὸν τῆ Ἰσραήλ , εἶναι φανερὸν ἀπὸ τὸ Βιβλίον Ἰησοῦ τῆ

„ σὲ τῆ Ναυῆ, καὶ ἐκ ἡδυνήθησαν οἱ Τίτοι τῆ Γῆδα ἀπολύσαι αὐτοὺς, καὶ κατὰ
 „ κησαν οἱ Γεβουσαῖοι ἐν Γερουσαλήμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. (Κεφαλ 15. 63.)
 διότι ἀπ' αὐτῶν ἦτον χρεῖα νὰ πολεμηθῶσιν, ὡς ἤσως δηλαδὴ τῆς Γερουσαλήμ
 εἰς τὸν κληρὸν αὐτῶν, καὶ νὰ διωχθῶσιν ἐκεῖθεν θεῖα ἐκδικησι, καὶ νὰ πεμφθῶ-
 σιν οἱ Τίτοι τῆ Γῆδα, ἐν τῇ ὁποίᾳ φωνῇ Γῆδα δὲν τυχαίνει νὰ ἐπισηθῶσιν ὅλοι οἱ
 καθεὶς Ἰσραηλίται, καὶ ὅσοι ἔλαβον τὴν ἀρχὴν ἕξ Ἰσραὴλ, ἀλλὰ μόνον με-
 ρικῶς, οἱ κατ'ἀγόμενοι δηλαδὴ ἀπὸ τὸν Γῆδαν Τίον τῆ Γακῶβ, ὅστις ἦτον Πα-
 τειάρχης, καὶ κεφαλὴ μίας, καὶ μόνης Φυλῆς.

Ὅτι δὲ πάλιν μέρος αὐτῆς ἔπεσε καὶ εἰς τὴν Φυλὴν τῆ Βενιαμίν, φαίνεται
 αὐτῆς ἕξ αὐτῆ Ἰσθ τῆ Ναυῆ, ὅστις ἀειθμῶντες ἕξ Πόλεις τῆς Φυλῆς τῆ Βε-
 νιαμίν, ἀναμειξάξου εἰς αὐτῆς ἀειθμῆ καὶ τὴν Γερουσαλήμ, καὶ Γεβου. αὐτῆς ἐν
 ἡ Γερουσαλήμ (Κεφ. 18. 28.) καὶ ἐν τῷ τέλει τῆ αὐτῆ Κεφαλαίᾳ προσέθησαν,
 αὐτῆ ἡ κληρονομία Τίων Βενιαμίν, καὶ ἐν τῷ πρώτῳ Κεφαλαίῳ τῆς Κριτικῆς, Ε-
 δαφ. 21. λέγεται, καὶ τὸν Γεβουσαῖον τὸν κατοικῶντα ἐν Γερουσαλήμ ἐκ ἐκκληρονομή-
 σαν οἱ Τίτοι τῆ Βενιαμίν, καὶ κατὰκτισεν ὁ Γεβουσαῖος μετὰ τὸν Τίον τῆ Βενιαμίν
 ἐν Γερουσαλήμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

Εἰς λύσιν λοιπὸν αὐτῆς τῆς ἀπορίας ἀλλοι λέγουσιν, ὅτι τὸ ὄρος Σιών, ἦτον
 ἡ ἀνωτέρα Πέλις νὰ ἔπεσεν εἰς τὸν κληρὸν τοῦ Γούδα, ἀλλοι δὲ λέγουσιν, πῶς ὅχι
 μόνον ἐν τῇ Σιών, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ταύτης θυγατρὶ; ἦτον τῆ κατωτέρα Πόλις νὰ
 εἶχε μερῖδα καὶ ἡ Φυλὴ τῆ Βενιαμίν. φέρουσι δὲ καὶ αἰτίαν ποιητικῆν, ὅτι μετὰ τὸ
 νὰ ἐμελλε νὰ κτισθῆ ὁ Ναός εἰς αὐτὴν παρὰ τῆ Σοφοῦτα Βασιλείᾳ Σολομών-
 τος, ἐτύχηε νὰ δοθῆ παρ' αὐτῆ μέρος μὲν αὐτῆς εἰς τὴν Φυλὴν τῆ Γούδα,
 καὶ μέρος εἰς τὴν Φυλὴν τῆ Βενιαμίν, καὶ τῷ Βενιαμίν νὰ ἐδόθη τὸ μέρος ἐκεῖνο,
 εἰς τὸ ὁποῖον ἦτον ἡ Τραπίζα, καὶ τὴν προφητείαν τῆ Γακῶβ λέγοντος (Γε-
 νου. 49. 27.) „ Βενιαμίν λύκος ἀρπαξ τὸ πρῶτον ἐδεταί ἐτι, καὶ εἰς τὸ ἰαστέ-
 „ ρας δίδωσι τροφὴν, καὶ ὁποῖα οἱ Ἑβραῖοι καὶ τὸν Θεῖον ἱερῶνυμον ἐν τῷ περὶ
 Ἑβραϊκῶν ζητημάτων Βιβλίῳ, ἔτω καὶ ἐρμηνεύσει, πῶς ἡ Τραπίζα ἐν ἡ ἐθνοί-
 τω καὶ θυμάται, ἐτύχηε τῷ Βενιαμίν.

Τῆτο λοιπὸν σημαίνει, ὅτι οἱ Γερεῖς τὸ πρῶτον νὰ ἐθυσίαζον καὶ θυμάται, καὶ τὸ
 ἰαστέρας ἐμερῖζοντο ἀναμειξάξουτων καὶ προσφερόμενα παρὰ τῆ λαοῦ ἐν τῷ Ναῶ
 καὶ τὴν τοικίαν διάταξιν. λέγουσι δὲ πρὸς ταῦτα, ὅτι ἔσως ἐφοδότησε τὸν Ναὸν
 ὁ σοφιστῆς Σολομών, ὡς τῆ μέρος ἐκεῖνα, τὸ ὁποῖον ἀνομαζέτο Ἀγία Ἀ-
 γία, τὸ μὲν ἤμισυ τῆς οἰκοδομῆς αὐτῆ νὰ ἦτον εἰς τὴν Γῆν τῆ Βενιαμίν, τὸ
 δὲ ἄλλο ἤμισυ εἰς τὴν Γῆν τῆ Γούδα, ὅθεν καὶ τὸ ἤμισυ τῆς Κιβωτῆ, καὶ εἶνα ἀπὸ
 καὶ Χερουβίμ τὸ ἐπάνω αὐτῆς, καὶ τὸ ἄλλο τὸ παρὰ τῆ Σολομώντος καὶ ἀσκηλασ-
 θέν, καὶ ἐπάνω αὐτῆς αὐτῆς ἀντιθέτον, νὰ ἦτον κληρὸς τῆ Βενιαμίν, καὶ τὸ ἄλλο
 ἤμισυ τῆς Κιβωτῆ, καὶ τὸ ἄλλο Χερουβίμ τὸ ἐπάνω αὐτῆς, καὶ τὸ ἕτερον τῆ Σο-
 λουμώντος, νὰ ἦτον εἰς τὸν κληρὸν τῆ Γούδα, καὶ ἀπὸ τῆτο ἠκολούθησεν, ἐτι καὶ οἱ
 Βασιλεῖς τῆς Γερουσαλήμ νὰ ἐκλέγοντο ἐκ τῆτων τῆς δύο Φυλῶν, καὶ πρῶτον ἐκ
 τῆ Βενιαμίν ὁ Σαβλ, ὅστις διὰ τῆς ἀμαρτίας αὐτῆ ὑπερῆθη τῆς Βασιλείας, καὶ
 ἐπέ-

ἐπέρασεν αὐτὴ εἰς τὴν Φυλὴν τῆ Ἰούδα, ἐκ τῆς ὁποίας πρῶτος ἐσάφη Βασιλεὺς ὁ Δαβίδ, ὅστις ἔλαβε τὴν Σιών, καὶ ἀπολεμήσας, καὶ διώξας οὐκ ἔβυσσας, τῶ ὁποίῳ διαδόχος ἐγένετο ὁ Τίος αὐτῆ ὁ Σολομών, καὶ οἱ ἄλλοι καὶ ἄλλοι Βασιλεῖς τῆς Γερουσαλήμ. ἐκ τῶν ρηθέντων λοιπὸν, καὶ ἐκ τῶν ἀναγνωσκομένων ἐν τῇ β'. Βίβλῳ τῶν Βασιλειῶν, καὶ εἰς τὴν Παραλειπούμενα, καὶ εἰς τὴν Βιβλίαν τοῦ Ἐσδρας βεβαιῶνται, ὅτι καὶ ἡ Λαίτικὴ Φυλὴ καὶ εἶχε μερίδα καὶ ἐν τῇ Γερουσαλήμ, διότι καὶ ἔξ αὐτῆς ἐλαμβάνοντο οἱ τῶν Ἱερῶν Λειτουργοί.

Ἐκ τῶν αὐτῶν εἰρημένων λοιπὸν συνάπτεται ἐπίσημον ἀμάρτημα τῶν Ἀδελφομένων λέγοντος, ὅτι ἡ Γερουσαλήμ ἦτον μόνον εἰς τὸν κλῆρον τῶν Βενιαμίν, καὶ ὄχι καὶ τῶν Ἰούδα, τὸ ὁποῖον Φανερὰ λέγεται εἰς τὸ 15. καὶ 18. Κεφάλαιον Ἰησὺ τοῦ Ναυῆ. αὐ καλὰ λοιπὸν καὶ εἰς τὴν Γερουσαλήμ καὶ εἶχον μερίδιον καὶ αἱ δύο Φυλαὶ τῆτε Βενιαμίν, καὶ τῆ Ἰούδα, ἔμως ἰδιαζόντως λέγεται καὶ εἶναι εἰς τὸν κλῆρον, καὶ Πόλις τῶν Βενιαμίν, τὸ ἓνα, ἐπειδὴ καὶ τὸ πλείστον μέρος αὐτῆς διέσκειται εἰς τὸν κλῆρον αὐτῆ, καὶ μάλις τῶν Ἱερῶν. τὸ ἄλλο, ὅτι οἱ Τίοι τῶν Βενιαμίν παλαιότερον ἐκατοικῶσαν εἰς αὐτὴν, ἢ δὲ Φυλὴ τῆ Ἰούδα εἰσῆλθεν ἐκεῖ ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν Βασιλέων Δαβίδ, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς τὴν ἐκατοικῆσεν Μητρόπολιν ὅλην τῶν Ἰσραηλιτικῶν Λαῶν, καὶ τῆς Βασιλείας, εἰς ἣς ἐποίας δύο Φυλαὶ προσετέθη τρίτη καὶ ἡ τῆ Ἰούδα, ἀφ' οὗ ἐφέρθη ἐκεῖ ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης, καὶ ἡ Τράπεζα, καὶ ἄλλοι ἱερά, καὶ φροδομένη καὶ ὁ Ναὸς τῶν Ἱερῶν, καὶ εἰσῆλθον εἰς αὐτὸν, αὐ καλὰ καὶ ὄχι πάλιν ἅπαντα ἡ Λαίτικὴ Φυλὴ καὶ ἐκατοικῶσαν εἰς αὐτὴν, ἀλλ' ὅσοι μόνον ἔξ αὐτῆς ἔκαμναν χρεῖα καὶ διέσκεινται εἰς δέλωσιν τοῦ Ναῦ, οἱ δὲ λοιποὶ κατοικῶν εἰς ἣς Πόλις αὐτῆ, καὶ εἰς τὸν διατεταγμένον καιρὸν αἰήσαντο ἐν αὐτῇ εἰς λειτουργίαν τῶν Ἱερῶν, καὶ τὴν διαθήκην τῶν Βασιλέων Δαβίδ, καὶ ἔρα περὶ τούτου τὸ 24. Κεφάλαιον τοῦ πρώτου τῶν Παραλειπομένων.

Ἐπειὴ καὶ τὴν παράδοσιν τῶν Ἐβραίων, ἡ Γερουσαλήμ αὐ καλὰ καὶ καὶ ἦτον εἰς τὸν κλῆρον τῶν Βενιαμίν, ἐσάφη ὁμῶς κοινὴ καὶ τῶν δώδεκα Φυλῶν, ὅθεν μήτε διέσκειτο εἰς αὐτὴν Οἶκος μισθιατῶν, ὅστις δὲ χρεῖσαι ὅλοι οἱ Ἐβραῖοι καὶ τὴν νομικῶν προσαγῶν, καὶ συντρέχων εἰς αὐτὴν τρεῖς φοραὶς κατ' ἔτος, εἶχον ἀπίτια κοινὰ ἀνοικῶν ἐπομασμένα μετ' ἐραμίας, καὶ ὅσοι ἀπ' αὐτῶν ἐπρόλαμβανον καὶ εἰσέλθων εἰς αὐτὴν πρῶτον, οἱ μετέπειτα ἐρχόμενοι δὲν εἰδύοντο καὶ οὐκ ἐμετρίωνον ἀπ' ἐκεῖ, ἐπειδὴ καὶ ὡς εἶπομεν, ἡ Πόλις ἦτον κοινὴ κοινῶν, καὶ ἀδιαφόρων τῶν δώδεκα Φυλῶν, καὶ δὲν ἐμετρίετο καὶ Φυλαὶ, ἔπειτα καὶ ἔχθη καὶ ἡ καθεμία ξεχωριστὰ διωρισμένον μερίδιον, κατ' ὅσον ἦτον διωρισμένοι οἱ δώδεκα κληροὶ εἰς καθεμίαν ξεχωριστὴν Φυλὴν.

Ποῖον δὲ μερίδιον καὶ ἐσάφη τῆς Γερουσαλήμ τῆς Φυλῆς τῆ Ἰούδα ἔρηκεν Βενιαμίνως, καὶ ποῖον τῶν Βενιαμίν, εἰς ἡμᾶς περὶ τῆ εἶναι, καὶ μάλις ἀδιόριστος παρὰ τῇ Γραφῇ ἢ ἀκριβῆς ἐρῶνα αὐτῆ. ἐμολογεμένης ὁμῶς φαίνεται, ὅτι τὸ ὄρος Σιών, καὶ τὸ μέρος τὸ Νότιον καὶ ἐσάφη μερίδιον τῶν Ἰούδα, τὸ δὲ Ἱερὸν, ἢ τὸ ἔλον, ἢ τὸ πλείστον μέρος αὐτῆ, καὶ τὸ Βόρειον μέρος, μερίδιον τῶν Βενιαμίν.

μιν . Διὰ τὴν μείνῃ ὅμως αὐτῇ ἢ ζήτησις, καὶ ζήτησις ἐλάττωρα ἀπὸ μακρῆς λό-
γως, καὶ πάσῃ ἄλλῃ ἔρδαναι, τὸ βεβαιότερον εἶναι τῆτο.

Ἐμείνῃ ξεχωριστὸς κληρὸς, καὶ Πόλις τῆ Ἀγγίῃ Θεῷ, ὅθεν μόνος αὐτὸς λέγει
ὁ Κύριος (Ματ. 3. 35.) μήτε (ὁμοίως) εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι Πόλις ἐστὶ τῆ με-
γάλης Θεῷ, ὅθεν καὶ ὁ Προφήτης Δαβιδ τῆτο αἰτιγγόμενος ἐλάγει (Ψαλ. 131.)
,, Ἐλέξατο Κύριος τῶν Σιών, ἡρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτοῦ, αὐτὴ ἢ
,, κατὰπαυσίς με εἰς αἰῶνα αἰῶνος, ὅθεν κατοικίτω ὅτι ἡρετίσαμένῃ αὐτῶν.

Διὰ τῆτο τινες μετὰγενέσσοι εἰδήμονες τῆς Εἰβραϊδος Φωνῆς Θέλωσαν, ὅτι το
Ἱερουσαλήμ νὰ σημαίῃ προσφυέσσορα, κληρονομίαν εἰρήνης (ὅκ τῆ ἱερός, ἢτοι
γενές, τὸ ὁποῖον κυρίως σημαίνει κληρονομίαν) καὶ ὄχι ὄρασην, διότι ἀφ' οὗ ὁ
Προφήτης Δαβιδ ἐφωτίσσοε Μητροπολιν αὐτῶν τῶν Πόλιν παντὸς τῆ Ἰσραη-
λιτικῆ Γένος, καὶ βασιλικῶν, καὶ ἱερατικῶν, καὶ ἀφ' οὗ ὁ Τίόςσοε ὁ Σολομὼν ἐφ-
κοδόμησοε τὸν Ναὸν εἰς αὐτῶν, ἠκολοῦθησοε εἰρήνῃ ὄχι μόνον εἰς αὐτῶν, ἀλλὰ
καὶ εἰς ἅπαν τὸ Ἰουδαϊκὸν γένος, ὡς τὸ βεβαιώνσοι τῶ λοιπὰ τῆ ἰδίῃ Ψαλμῶν.

,, Τῶν Θύραν αὐτῆς ἀλλογγῶν ἀλλογγίσω, ὅθεν Ἱερεῖς αὐτῆς εἰδήσοα σατηρίαν,
ὅθεν πλοχῆς αὐτῆς χορῶσοα ἄρτον, καὶ τῶ λοιπὰ. καὶ τί τῶ ποδάξ καὶ ὁ ἰδίος Θεός
αὐτὸς μὴ ἔχων τὸ πρῶτορον οἶκον βέβαιοι εἰς λατρίαν αὐτῆ, ἀλλὰ ποτὲ μὲν ἐν
Γαλιλαίῃς, ποτὲ δὲ ἐν Σηλῶ, ποτὲ δὲ ἐν Γαβαῶ, καὶ ἄλλοτε εἰς ἄλλοις τό-
πος, εἰς ὅς μετεφέροντο ἢ Κιβατὸς, ἢ Σελωῆ, καὶ τῶ λοιπὰ ἱερά, τελατῶν;
ἀποδοκιμάσοα ὅθεν λοιπῆς παύσοα, εἰς αὐτῶν ἠυδόκησοε νὰ ἔχῃ σερῶν, καὶ ἀμῶ
τακίνοτων οἶκον αὐτῆ.

Κ Ε Φ Α' Λ Α Ι Ο Ν Ε' Ν Δ Ε' Κ Α Τ Ο Ν .

Ποῖος πρῶτος ἐθεμελίωσοε αὐτῶν τῶν Πόλιν τῶν Ἀγγίῃ, καὶ ὅτι ἐκοδόμητο
εἰς τέσσαρα Ὀρη, καὶ ποῖα λέγεται παλαιὰ Ἱερου-
σαλήμ, καὶ ποῖα νέα.

Ποῖος πρῶτος ἐθεμελίωσοε αὐτῶν τῶν Ἀγγίῃ Πόλιν, ἀεῖσοκεται διαφα-
νῶ ἀναμῶξῶν εἰς ὅθεν Συγγραφεῖς . ἡμεῖς ὅμως ἀκολοῦθῶντες ὅθεν πλέον
ἐπισημοτέρως, λέγομεν, ὅτι ἐχρημάτισσοε πρῶτος Κτίτωρ, καὶ Πολιτής αὐτῆς
ὁ Μελχισεδέκ, κατῶς καὶ Βασιλῆς, καὶ Ἱερός τῆς αὐτῆς ὁ αὐτός . ὅθεν λέγε-
ται ἐν τῆ Γενέσοι (Κεφ. 14. 18.) ,, καὶ Μελχισεδέκ Βασιλῆς Σαλήμ ἔχῶντες
,, κεν ἄρτον, καὶ οἶνον, ἠὲ δὲ Ἱερός τῆ Θεῷ τῆ ὑψίσοε . Καὶ ὡν καλὰ νὰ ἦτον
καὶ ἄλλαι Πόλις τῆ τοῖσοε ὀνόματος, κατῶς εἶναι φανερόν καὶ παρὰ τῆ Εὐαγγ-
γελιστῆ Ἰωάνη (3. 23.) ,, ἠὲ δὲ ὁ Ἰωάνης βαπτίζων ἐν Αἰῶν ἔχῶν τῆ Σαλήμ .
πλῆν ὡς εἶπομεν, οἱ δοκιμώτεροι Συγγραφεῖς βεβαιώνσοι πῶς ὁ Μελχισεδέκ νὰ
μὴ ἐσαῖθη Κτίτωρ, καὶ Βασιλῆς εἰς ἄλλῶν, ἀλλ' εἰς αὐτῶν, περὶ ἢς ἡμῖν ὁ
λόγος . πλῆν ἢ ἔσας, ἢ ἄλλοις, αὐτῇ ἢ διαφορὰ δὲν λυμῶνεται τῶν δισέβειων .
εἰς τῆτο ὅμως ὅσοι περὶ τῆς οἰκοδομῆς αὐτῆς γράφουσιν, εἶναι σύμφωνοι πάντες

πὼς ἄνασσα ἡ Πόλις φεκοδόμητο, καὶ περιεκλείετο εἰς τέσσαρα ὄρη, πλὴν ὄχι κατ' ἀρχῇ, καὶ διὰ τῆς οἰκοδομῆς αὐτῆς, ἀλλὰ μετέπειτα τῆ Μελαχισεδίκ, καὶ τῆ διαδοχῇ παρὰ τῆ βασιλευσάντων, καὶ ἀρχόντων εἰς αὐτῇ τῆ διαφόρων καιρῶν, καθὼς εἶπαι φανερόν εἰς οὗ ἱερῶν παλαιῶν Κώδικας, καὶ εἰς τὸν Γιώσηπον, καὶ ἄλλων Συγγραφεῶν.

Τὸ πρῶτον λοιπὸν ὄρος αὐτῆς ἦτον ἡ Σιών . τὸ δ' ἄτερον, τὸ λεγόμενον Ἀκρα . τὸ τρίτον, τὸ Μορέα . τὸ τέταρτον, τὸ Βεζεθά . ἐδιαιρέτο δὲ καθὼς ὁ Γιώσηπος λέγει (Βιβλ. 5. Κεφ. 4. περὶ Ἰουδαϊκῆς πολέμου) εἰς τὴν αἰωτέραν (ἣτις καὶ αἰὼ ἀγορὰ ἐλέγετο) καὶ κατωτέρα Πόλιν, αἱ ὁποῖαι καὶ ἐχωρίζοντο ἀναμειξήτων μὲ μίαν βαθυκάτω Φάραγγα, ἡ ὁποῖα ἐλέγετο Μελά, ὁ δὲ Γιώσηπος τὴν ἐνομαζέει Τυροποιόν . ἡ αἰωτέρα περιελάμβανε τὸ ὄρος Σιών, ὡς τινὰ φέκων οἱ Ἰουδαῖοι (καὶ διὰ τὸ τοῦτο καὶ αὐτῆς Ἰβρῶν ἐκαλεῖτο, ὡς εἶρηται) ἄχρι τῆ Βασιλείας Δαβιδ, ἕτις καὶ κατωπολεμήσας αἰδὼν, καὶ Ξυσαίας αὐτῇ, καὶ πλατυίας μὲ διαφόρων οἰκοδομῶν, Πόλις Δαβιδ ὀνομάσθη, καὶ ἰδίως Πόλις Σιών ἐλέγετο, καὶ Πελις αἰωτέρα, ὡς ἐν ὑψηλοτέρῳ τόπῳ κειμένη ἀπὸ τῆν λοιπῇ Πόλιν .

Τὸ ἄλλο, Πέλις κατωτέρα ὡς ἐν χαμαλωτέρῳ τόπῳ κειμένη, καὶ αὐτοπροσάπων τῆ αἰωτέρα, ἔντος καὶ τῆ ὄρος Ἀκρα χαμαλωτέρῳ ἀπὸ τὸ ὄρος Σιών . ἡ αὐτὴ ἐλέγετο καὶ Ἀκρα ἀπὸ τὸ ρηθὲν ὄρος, καὶ ἀπλῶς Ἰερουσαλήμ κατὰ τὸ περιεκτικὸν ὄνομα ἕλης τῆς Πόλεως, διότι ἦτον τὸ μείζον, καὶ πλείον μέρους αὐτῆς, ἔθεν καὶ ὁ Γιώσηπος ἐν τῷ αὐτῷ εἰρημνίῳ Κεφαλαίῳ λέγει, πὼς ἐπαῖο εἰς τῆ ἕ ἕ δύο ὄρη, ἕ ὁποῖα καὶ Λέφες καλεῖ, ἦτον αἰκοδομημένη πᾶσα ἡ Πόλις .

Τῆ ἕ ἕ δύο μέρη τῆς Πόλεως ἐχωρίζετο αἰνιττόμενος καὶ ὁ Ἡσαίας εἶπεν (Κεφ. 2. 3) ἐκ Σιών ἔξελεύσεται νόμος, καὶ λόγος Κυρίου ἕ ἕ Ἰερουσαλήμ .

Ἡ αὐτὴ ἐλέγετο καὶ Θυγάτηρ Σιών, διότι ἐφάνετο πὼς γεινῶται τρόπον τινα ἐκ τῆ ὄρος Σιών, ὡς ὄντος τῆτον ὑψηλοτέρου τῆ Ἀκρα, ὡς εἶρηται ἡδὴ . λέγετο Πόλις τῆ μεγάλης Θεῶν, τὸσον διὰ τὴν ἕ ἕ εἶχεν ἀγιότητῆ ἐν τῷ Μωσαικῷ νόμῳ, ὅσον ὅτι καὶ εἰς αὐτῇ φεκοδομήθη ὁ Ναὸς, εἰς ὃν ἐπροσκυνεῖτο ἀγιῶν, καὶ Θεοσεβῶν ὁ εἰς καὶ μόνος Θεός, ἐπειδὴ τότε ἦτον γνωστός ἐν μόνῃ τῆ Ἰουδαία ὁ Θεός, ὅστις καὶ μέγας λέγεται εἰς διασολῇ τῆ ἄλλων ψευδῶν Θεῶν, καὶ ὅτι εἰς αὐτῇ ἕ ἕ ἔπαισαν τόσοι Ἄγιοι Πατεράρχαι, τόσοι Ἄγιοι Προφῆται, καὶ δι' ἄλλα πολλὰ, καὶ μάλιστα κυριώτερον διὰ ἕ ἕ ὅσα ἐνεργήθησαν εἰς αὐτῇ ἐν τῷ Εὐαγγελικῷ Νόμῳ, καὶ τῆ νέῃ χάριτι, ἐπειδὴ διὰ τῆ ἐν τῆ γεννήσῃ τῆ Κυριακῆς, εἰς αὐτῇ τὸν ἐπρόσφεν ἡ Ἄγία Μήτηρ αὐτῆ ὡς βρέφος . εἰς αὐτῇ ἐφάνησε καὶ ὁ ἴδιος Χριστός ὁ Θεός ἕ ἕ πλείονα ὑπερφυῖ μυστήρια, καὶ τέλος, εἰς αὐτῇ ἐτελείωσε τὸ ἔργον τῆς Θείας αὐτῆ Οἰκονομίας, ὡς πλατότερον εἶπομεν αἰωτέρα Κεφ. 10 .

Τὸ τρίτον ὄρος Μορέα, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ ἔγινε μέρος αὐτῆς εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Δαβιδ, καὶ μάλιστα τοῦ Σολομώντος, οἰκοδομήσας εἰς αὐτὸ τὸν περὶ οὗ Ναόν, καὶ ἄλλας μεγαλοκρπεῖς Οἰκοδομῶν, καὶ μετ' ἐκείνου ἄλλοι

Βασιλείς τῆ Ἰσραήλ, ἢ Ἀρχηγοί, ἐπρόσθεσαν ἢ ἄλλας, ἢ ἐπερέμεισαν ἢ αὐτὰς εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ.

Τὸ ἕρπον ὄρος Βεζεθὰ (σημαίνει δὲ ἡ λέξις Κανόπολις, ἢ Νεάπολις) διότι κατ' ὀλίγον ἀξίωθεις τῆς Οἰκοδομῶν καὶ τὸ μέρος τῆ Μοριά, ἢ Βεζεθὰ, ἐφαίνετο προσθήκη εἰς τὸ μέσον ὡσαύτ' ἄλλη μία Πόλις δαυτέρα κανόπολις, πλὴν μὲ τὸ νὰ ἔγιναν πρότερον αὐτῆς τῆς νέας Πόλεως καὶ ἄλλαι οἰκοδομαὶ ἀξιοπρεπεῖς αἰαμμάξυ εἰς τὴ Βόρεια Τείχη τῆς κατωτέρας Πόλεως, ὡς ὅποια ἢ παλαιὰ, ἢ ἀρχαία ἐλέγοντο, ἢ τὴ Δυτικὰ τῆ Βεζεθὰ, ἢτοι τῆς νέας Πόλεως, ἐφάνηκαν ἢ αὐτὰ ὡς ἄλλη δαυτέρα Πόλις, ἢ οὕτως ἐλέγετο Πόλις δαυτέρα, πλὴν μὲ τὸ νὰ ἐπερεΐχοντο ἢ αἱ τρεῖς ἀπὸ ἓνα κοινὸν Τείχον περιγύρου, ὀνομαζόντο μὲ ἓνα κοινὸν ὄνομα Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ κατὰ ἢ πάλιν καθε μία ἀπ' αὐτὰς διεχωρίζετο κατὰ τὴ ἑνδον μὲ διεχωριστὰς ἰδίους τείχους, καὶ τῆτο ἐσάθη αἰτία νὰ εἰπῶσι, καθὼς ἢ ὁ Γώσπος ἐν τῇ ἰδίᾳ αἰατέρῃ Κεφαλαίῳ λέγει, πῶς εἶχε τρεῖς Τείχη.

Διαφωρῶσι οἱ Συγγραφεῖς ἢ περὶ τῆς Τέσεως τῆς Ὀρῶν τέτων, πλὴν ἡμεῖς ἀκολουθῶντες ὅθ' ἢ πλὴν ἐπισήμης, ἢ μάλιστα πάντων τῆς αὐτῆς, ἢτις ἔχει τὸ πλὴν βέβαιον, ἢ ἀξίόπισον ἐν τοῖς ποῖστοις, λέγομεν βεβαίως, καὶ αἰατηρήτως, πῶς τὸ ὄρος Σιών εἶχε τὴν Τέσιν αὐτῆ πρὸς τὴ Μισσημβορνὰ τῆς Πόλεως, τὸ Ἄκρα πρὸς τὴ Βόρεια, τὸ Μοριά πρὸς τὴ Ἀνατολικὰ, ἢ Βεζεθὰ πρὸς τὴ Προσαρτία μέρη τῆ αὐτῆ, κλίνον πρὸς τὴν Δύσην, ἢ καὶ αὐτῆ τὴν Τέσιν γίνονται Δικαῖαληπτὰ ὡς ὅσα περὶ αὐτῆς λέγονται ἐντε τοῖς ἱεροῖς Βιβλίοις, ἢ τοῖς ἄλλοις Συγγραφεῦσι, καθὼς ἀλλῶς ἐνοηθῆ τῆς Ὀρῶν ἢ Τέσις, μὲνεται δυσκαῖαληπτὰ.

Ὁκοδόμητο λοιπὸν αὐτὴ ἡ Ἀγία Πόλις ἐν ὄρει, ὅθεν ὁ Δαβιδ . „ Οἱ „ Σεμίλοι αὐτῆς ἐν τοῖς ὄρει τοῖς Ἀγίοις, ἢ ἦρα ὅθ' ὀφθαλμῶς με εἰς τὴ „ ὄρη, ὅθεν ἦξει ἢ βοήθειά με . ἢ ὁ Ἡσαίας (2. 2.) Ἐστὶ ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐμφανὲς τὸ ὄρος Κυρίας, ἢ ὁ Οἶκος τῆ Θεῆ ἐπ' ἄκρον τῆς ὄρειαν, ἢ ὑψωθήσεται ἐπαύω τῆς Βενιῶν, ἢ ἦξουσιν ἐπ' αὐτῆ πάντ' ὡς Ἐθνη, ὡς ὅποια ὅλα ἦν ἀληθῶς καὶ κατὰ τὸ γράμμα, ἢτοι διὰ τὴν κατωτάτην, ἢ ἐπίγειον Ἱερουσαλήμ.

Ὁκοδόμητο ὁμοῦς ὄχι μόνον ἐν ὄρει, ἀλλὰ ἐπερὶ τετυγυρίζετο ἢ ἔξωθεν μὲ ἄλλα ὄρη. ὅθεν ὁ Δαβιδ (124. 2.) ὄρη κύκλω αὐτῆς, Τέλοντας νὰ δείξῃ πῶς ἢ Πόλις ἦτον ἀσφαλῆς, ἢ ὄχυρά, ὄχι μόνον ἐν τῆ ἑνδὸθεν αὐτῆς ὄρειαν, εἰς τὴ ὅποια ἐπαύω ὀκοδόμητο, ἀλλὰ ἢ ἐν τῆ ἔξωθεν, διότι ἐπερὶ σφαιλιζέτο ἀπὸ μὲν τὴ Νότια μέρη ὑπὸ βαθυτάτων Κοιλάδων, τῆς τε τῆ Σιλωάμ, ἢ τῆς Γαιννὴ (λέγεται ἢ αὐτὴ ἢ Ταφὴ) ὑπὸ τῆ ἐρμυλῶσαν ὄ, τε Εὐσέβειος, ἢ ὁ ἱερὸς Γερώνυμος, Φάραγμα τῆ Ἐννὴ, ἢ Φάραγμα τῆς Τίαν Ἐννὴ, ἢτις προσπαράκνεται τῆ Τείχει τῆς Ἱερουσαλήμ πρὸς Ἀνατολὰς (τῆς ὅποιας πλῆσιν εἶναι τὴν σημερινὴν τὴ μνήματ' τῆς Ἐβραίων) ἐν τῆ ὅποια ὄνομα-τος μετῶνέχθη ἢ τὸ ὄνομα Γέινα, ἢ μετ' ἐκείνα ἄλλα ὄρη, ἢ Λόφον τῆ Ἀ-

κελδαμά, ἔνθα καὶ ὁ Ἀγρός τῆς Κεραμείας, καὶ δὲ τὰ Αἰατολικά, μὲ τὸ ὄρος τῆς Ἐλαιῶν, καὶ μὲ τὴν ἐπίσημον Κοιλάδα τῆς Γωσαφάτ. ἀπὸ δὲ τῆς Δυτικῆς, μὲ τὸ ὄρος Σιών, καὶ τῆς Γολγοθά, κακείθεν πρὸς Βορρᾶ μὲ ἄβους Λόφους χθθαμαλωτέρους. καὶ αὕτη μὲν ἡ Καταγραφή τῆς Παλαιᾶς Ἱερουσαλήμ. ὅρα δὲ περὶ ἑσθῆς καὶ τὸν Γώσηπον (Βιβλ. 5, Κεφαλ. 4.) περὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Πολέμου.

Ἡ δὲ Νέα κείται καὶ αὐτὴ ἀνάμεσα εἰς διάφορα ὄρη, ὡς καὶ ἡ Παλαιὰ, διότι ἀπὸ μὲν τὸ Νότιον μέρος περιέχει μέρος τι τῆς Παλαιᾶς Ἱερουσαλήμ ἐν τῷ ὄρει Σιών. ἀπὸ δὲ τὸ Δυτικόν, τὸ ὄρος Μορία, καὶ τὸν Ναὸν, διότι ὁ νῦν Φαινόμενος αὐτὸς Ναὸς, αὐ καλὰ καὶ δὲν εἶναι ἐκεῖνος ὁ περιόδοξος Ναὸς τῆς Σολομῶντος, εἶναι ἕως εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. ἀπὸ δὲ τῆς Βορρᾶ, τὸ ὄρος Ἀκρά, καὶ τὸ Βεζεθά, μὲ ὅλον ὅπερ αὐτὸ ἢ δὲν ξεχωρίζονται τὴν σήμερον, ἢ δυσκόλως, καὶ μὲ ἀκερβῆ συχασμὸν καὶ τὴν αἰσθησιν, διότι καὶ καιρὸς ἕως μὲν κορυφᾶς αὐτῆς εχαμίλωσαν, ὡς δὲ Φάραγας, καὶ τὰ Βάραθρα, μὲ τὰ ὅποια ξεχωρίζοντο αἰαμίζήτων, τὰ ἐγέμισαν οἱ καὶ καιρὸν Βασιλείας τῆς, καὶ Ἀρχόντες, καὶ σχεδὸν ξείσασαν ἅπασαν τὴν Πόλιν, καὶ ἔγινεν ὡς ἕνα Ἐπίπεδον ὁμαλοειδές, καθὼς τὴν σήμερον φαίνεται. ἀπὸ δὲ τὸ Δυτικόν μέρος, τὸ ὄρος Γιῶν, καὶ τὴν Κοιλάδα, ἢ Κολυμβήθραν τῆς Βηρσαβεί.

Εἶπομεν πῶς τὸ Νότιον μέρος τῆς Πόλεως περιέχει μέρος τι τῆς παλαιᾶς Ἱερουσαλήμ ἐν τῷ ὄρει Σιών, διότι ὁ Ἀδριανὸς Αἴλιος αἰακτιζόντως αὐτήν, πολλὰ μέρη τῆς ὅποια ἐπεεκλείοντο τὸ παλαιὸν εἰς αὐτὴν, καὶ ἀπέκλεισεν εἰς τὰ ἔξωθεν μέρη, καθὼς τὸ ὄρος Σιών ὅπερ τᾶρα σχεδὸν ὅλον ἀείσκειται εἰς τὰ ἔξω, καὶ πρῶτον ἦτον μῆσα εἰς αὐτὴν, ὁ δὲ λεγόμενος Κρανίς Τόπος, τὸ παλαιὸν ἦτον ἔξω, καὶ τᾶρα ἀείσκειται εἰς αὐτὴν προσκυνέμενος.

Λέγομεν σαφῆς εἶναι, ὅτι ἔχει ἡ νῦν Ἀγία Πόλις, πρὸς μὲν τὸ μέρος τῆς Ἀνατολῆς, τὴν Κοιλάδα τῆς Γωσαφάτ, ἢ ὅποια περὶζώνει καὶ μῆκος τῆς Τείχης. πρὸς δὲ Μεσημβρίαν, τὸ καλόμενον ὄρος Σκανδάλι, τὴν Κοιλάδα Γαιεννᾶμ, καὶ μέρος τῆς ὄρους Σιών. ἀπὸ δὲ Δύσεως, μέρος τῆς ὄρους Γιῶν, καὶ τὴν Κολυμβήθραν τῆς Βηρσαβεί. ἀπὸ δὲ Βορρᾶ, τὸ ὄρος Ἀκρά, καὶ τὸ Ζεβεθά, καὶ καὶ τῆς τῆς νῦν Ἱερουσαλήμ περιεκλείει πέντε ὄρη, εἰ καὶ μὴ καὶ τὸ ἔλον αὐτῆς, διότι ἐν τῇ ἐπ' Ἀδριανῆ Αἴλιος κτίσει. ἀπεκλείσθη τῆς προτέρης τείχους μέρος, ὡς εἴρηται, σιμὰ δὲ εἰς τὰ τίσσαρα ὄρη πρῶτα, προσεληφθη, καὶ περιετιχίσθη καὶ πέμπτον τῆς Γολγοθά.

Τὸ σχῆματὸς ὁμοίως εἶναι παρηλαγμένον τῆς προτέρης, διότι ἡ μὲν παλαιὰ Πόλις ἦτον ἀμφικυρτος, καθὼς ὁ Γώσηπος λέγει ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ εἰρημένῳ Κεφαλαίῳ, ἢ δρεπωσειδῆς, ἢ δὲ νῦν τετραγωνοειδῆς. περιέχει ὁ γύροσθης μίλια ἑκατὰ τρία, ἡμεῖς δὲ τὴν ἐπεριτεταγυρῆσαμεν εἰς μίαν ὄραν μὲτα προσοχῆς, καὶ ἐπιτηδεϊότητος, καὶ μεσαίης βαδίσματος, αὐ καλὰ καὶ καὶ τὸ Βόρειον αὐτῆς μέρος ὀλίγον πορρωτέρον τῆς τείχης διὰ τὸ ἀνώμαλον τῆς οἰκίας.

Ἐπίσημον ἀμάρτημα εἶναι ἐκεῖνο τὸ τῆς Ἀθῶνων Μελετίης, ὅστις ἐν τῇ Πε-

ειρηφῆ αὐτῆς λέγει, πᾶς ἡ νῦν Γερουσαλίη δὲν εἶναι ἐν τῷ προτέρῳ αὐτῆς τόπῳ, ἀλλὰ πλησίον αὐτῆς, ἐπειδὴ καὶ εἶναι εἰς τὸν αὐτὸν, καὶ ἴδιον ἐνθα ἴω καὶ πρότερον, ὡς ἡ αὐτοψία βεβαιοί.

Λέγεται ἡ αὐτὴ Πόλις παλαιὰ, καὶ νέα. καὶ παλαιὰ μὲν λέγεται ἐκείνη; καθὼς συζογιζόμεθα αὐτῷ, ὡς ἦτον ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς Κτίσεως αὐτῆς, καὶ ἐφύλαξε αὐτῷ τὴν οἰκοδομίαν (αὐ καλὰ καὶ ὅχι παύποτε καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ τὸ σχῆμα, ἐπειδὴ ὑπὸ ποσσῶν καὶ καιρῶν Βασιλέωντος ἐν προσλήψει μέρους, ἢ ἀλλοιώσει μερικῶς σχήματος, ἢ τῶν ὄντων Τειχῶν ὑψώσει, ἢ Πύργων νεωτέρων ἀνακοδομῆς, ὡς ἐπὶ τοῦ Ἡρώδου, καθὼς διηγείται ὁ Γώσππος, μετρεσκάσσο) ἕως ὅδῃ ἐβδόμην ἑαδύο χρόνους ἀπὸ τῆς Κυρίας μας, ὅταν παρὰ τῆς Τίτης, καὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς Στρατῆς (ἀποσατησαύτων τῶν Ἑβραίων ἀπ' αὐτοῦ) κατὰ πολεμῆσαι, καὶ κατὰ στραφείσα ἐρημώσῃ, καὶ μόνον εἶνα μέρος ἄφῃσε τῆς Τείχους αὐτῆς εἰς Στρατοπέδον, καὶ διαφύλαξιν τῶν διορισθέντων ἐν αὐτῇ Ῥωμαϊκῶν Στρατομάτων, καὶ τρεῖς Πύργους εἰς μαρτύριον τῶν μετὰ γενεσέρων, καὶ ἀγνοῦντων αὐτῷ ὅποια ἦτον τὸ πάλαι, καὶ εἰς δόξαν τοῦ Νικητῆ ὡς κατὰ πολεμῆσαντος τοιαύτῳ Πόλιν, καθὼς ὁ Γώσππος ἰσορεῖ (Βιβλ. 7. Κεφ. 1.) τῆς Ἰσραϊτικῆς Πολέμου, αὐτολεξεί ἐτασί λέγων.

„ Ἐπειδὴ ἔτε φοιδεῖν, ἔτε καθαρπάζειν εἶχεν ἡ στρατιὰ, παύτων τοῖς θυμοῖς ἐπιλιπόντων (οὐ γὰρ δὴγε φοιδοίτμος ἐμελλον ὑφίξασθαι δρᾶν ἔχοντες) κελθεί Καῖσαρ ἦδη τῷτε Πόλιν ἄπασαι, καὶ τὸν Νεῶν κατὰ σκαπῆν, Πύργους μὲν ὅσοι τῶν ἄλλων ὑπερανέσῃσαν κατὰ λιπόντας, Φασάηλον, Ἰππικὸν, Μαριάμην, Τείχος δ' ὅσον ἔξ ἐσπείρας τῷ Πόλιν περιέχον, τῆτο μὲν ὅπως εἶπ τοῖς ὑπολειφθσομένοις Φρεγοῖς στρατοπέδον, ὅδῃ Πύργους δέ, ἵνα τοῖς ἐπειτᾶ σημαίνωσαν οἶας Πόλεως, καὶ τῖνα τρόπον ὀχυρᾶς ἔτας ἐκράτσο, ἢ Ῥωμαίων ἀνδραγαθία. τὸν δ' ἄλλον ἄπαντα τῆς Πόλεως περιέβολον, ἔτω ἔξαμάλισαν οἱ κατὰ σκαπτοντες, ὡς μὴδὲ πάποτε οἰκηθῆωσι πῖσιν αὐ ἔτι, παρασχέιν τοῖς προσελθῶσι.

Κυριώδεις λοιπὸν τῆς Πόλεως παρὰ τῆς Τίτης, καὶ ὑποφόρων γενομένων τῶν Ἑβραίων εἰς ὅδῃ Ῥωμαῖς, ἔγινε προσαγῆ παρὰ τῆς Καῖσαρος, κατὰ Ἑβραῖος να δίδῃ τὸ κατ' ἔτος δύο δραχμάς εἰς τὸ Καπιτώλιον (ἦτοι εἰς τὸν Ναὸν τοῦ ἐν τῷ Καπιτώλιῳ Διὸς) καθὼς πρότερον ἔδιδον εἰς τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις Ναὸν, ὡς ἰσορεῖ πάλιν ὁ αὐτὸς Γώσππος ἐν τῷ ἴδιῳ ἐβδόμῳ Βιβλίῳ, ἐν τῷ τέλει τῆς ἔκτα Κεφαλαίας. ἀλλὰ μὲ ὄλον τῆτο ὅτῃ ἐβιάσθῃ τὸ γένος τῆτο να τελεῆ φόρος εἰς ὄνομα ξέιν Ναῦ, καὶ Θεῶ, καὶ κατεφρονήθῃ, καὶ ἀτιμάσθῃ μὲ τῆτο πλέον παρὰ μὲ τῷ παρὰ Ῥωμαῖοις δαλεῖαν, καὶ τὸν ἀφανισμόν τῆς Ναῦ τῆς Πόλεως, καὶ ὄλα τας ἑα ἰόμματα, πλὴν ἡ Πόλις καὶ ἕως τότε ἔσασε τὸ ὄνοματῆς, καὶ ἐκαλεῖτο Ἱερουσαλίη. μετὰ δὲ χρόνους 63. ἀπὸ τῆς προλαβῆσης ἐπὶ Τίτης ἀίχμαλωσίας, ἀποσατησαύτων αὐτῆς τῶν Ἑβραίων ἀπὸ ὅδῃ Ῥωμαῖς εἰς τὸν καιρὸν τῆς Καίσαρος Ἀδριανῆς Αἰλῆς, ὁ Καῖσαρ αὐτὸς ἀποκτείνας, καὶ ἀφανίσας ποσσᾶς μυριάδας ἔξ αὐτῶν, κατέσρεψε τελείως καὶ ὅδῃ Πύργους ἐκείνας, καὶ τὸ κατὰ λι-

Φθὲν μέρος τῆς Γείχης παρὰ τῆς Τίτης, καὶ ἐπερῶσαξί καὶ τὸ ἔθνος τῆς Ρωμαίων
να ἀπείρωσον ὅλῳ τῷ Πόλει ἄλλας, ἵνα πληρωθῆ τὸ παρὰ τῆς Κυρίας, ὅτι ἤ-
ξωσαν ἐπὶ σοί, καὶ περιβαλῶσιν οἱ ἐχθροὶ σου χάρακάσοι, καὶ περικυκλώσεσί σε,
καὶ συνέξωσί σε πάντοθεν, καὶ ἰδαφίωσί σε, καὶ ἔτι τέκνασιν ἐν σοί, καὶ ἐκ ἀφήσωσιν
ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ λίθῳ. Λκκ. 19.

Τῶτων ἔγω συμφώνως τῆ προρρήσει τῆς Κυρίας ἡμῶν τελειοθέντων, καὶ ἀφανισ-
θείσης εἰς τὸ παντελὲς τῆς Ἀγίας Πόλεως, ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀδριανὸς ἀπέδου-
ξας να δοξασθῆ περισσότερο, κτίζει πάλιν ὁ ἴδιος τῷ Πόλει ἕπε κατέρε-
ψε. πλὴν ὅχι εἰς τὸ πρότερον αὐτῆς ὄνομα (τῆτο τὸ παιεῖ) καὶ τῷ ὀνομάζει
ἀπὸ ἰδιότητος ὀνομασίαν Αἰλίαν, καὶ ὅχι Αἰλίαν ἀπλῶς, ἀλλὰ μάλιστ' Αἰλίαν
Καπιτωλίαν διὰ τῶν αἰτίων ὅπως προείπαμεν, δηλαδὴ μὲ τὸ να ἔξει οὐδὲ πρὶν
οἰκίηται αὐτῆς Ἰουδαίως να τελῶν εἰς τὸ ἐν Ρώμῃ Καπιτώλιον ἔτι ὅσα ἰδιδαν
πρότερον εἰς τὸν ἐν ἐκείνῃ Ναὸν, καὶ ἐπεκράτει κοινῶς ἡ τοιαύτη ὀνομασία ἕως τὸν
καιρὸν τῆς μεγάλης Κωνσταντίνου, ὡς εἶπαι φανερὸν καὶ ἐν τῆ ἰβδόμῳ Καινῷ τῆς
πρώτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου συγκροτηθείσης ἐπὶ τῆς χρόνων τῆς τῆς Βασιλείας,
ἧτις τὸν Ἱεροσολύμων Ἐπίσκοπον Αἰλίας καλεῖ. χειρῶνικῶς γὰρ ὄντως οὐ-
τως ὁ Αὐτοκράτωρ, κτίσας τὸν περιβῆτον ἐν αὐτῇ, καὶ προσκυνητὸν Ναὸν τῆς τῆς
Κυρίας ἡμῶν Ἀσιασέως, αἰκαίνισεν καὶ τῆ Πόλει τὸ ἔξ ἀρχῆς αὐτῆς ὄνομα, διό-
τι ἀπὸ τότε πάντοτε να λέγεται Αἰλία, ὀνομασθῆ ἕως τὸ ἀπ' ἀρχῆς Ἱερουσα-
λήμ, πλὴν εἰς αἰτιδιασολῶ τῆς πρώτης, ὀνομασθῆ νέα. λοιπὸν ἀπὸ μὲν
τὸν καιρὸν τῆς Κτίσεως αὐτῆς, ἕως τὸν καιρὸν τῆς Τίτης, καὶ ἕως τῆς τελείας της κα-
ταξερφῆς τῆς ἀπὸ τῆς Αὐτοκράτορος Αἰλίας Ἀδριανῶν, ἐλέγεται Ἱερουσαλήμ, καὶ
αὐτῆ ἦτον ἡ παλαιά, ἀπὸ δὲ τῆς αἰκοδομῆς ὑπὸ τῆς αὐτῆς Αἰλίας Ἀδριανῶν, καὶ
ἕως τῆς μεγάλης Κωνσταντίνου ἐλέγεται Αἰλία, καὶ Αἰλία Καπιτωλία. πάλιν ἀπὸ
τῆς μεγάλης, καὶ Διογενῆ Βασιλείας, καὶ μάλιστ' ἀφ' ἧς ἔκτισεν ἐν αὐτῇ τὸν προσ-
κυνητὸν ναὸν τῆς τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἀσιασέως, ἔπαυσε τῆ λέγεσθαι Αἰλία, καὶ
λέγεται ἕως τῆς σήμερον ὑπὸ τῆς Χειρῶνικῆς νέα Ἱερουσαλήμ, καὶ ἡ Πόλις καθὼς
ἰδίως μὲ τῆτο τὸ ὄνομα, νέα δηλαδὴ Ἱερουσαλήμ ὀνομάζεται, ὡς ἡ κικηρηγ-
μῆτον διὰ Προφητικῶν Θεωσιματίων, καὶ τὸν Παμφίλῳ Εὐσέβειον (Λόγος 3.
Κεφ. 33. εἰς τὸν βίον τῆς μεγάλης Κωνσταντίνου) αἰνιττόμενον ἴσως ὅπερ λέγεται
ἐν τῆ Ἀποκαλύψει (Κεφαλ. 21. Ἐδαφ. 2.) ἰδὸν τῷ Πόλει τῷ Ἀγίῳ και-
νῷ κατὰβαίνεσαν ἀπὸ τῆς Θεῆς ἐν τῆ Οὐρανῶν, ἠτοιμασμένῳ ὡς νύμφῳ κεκοσ-
μημένῳ τῷ αὐτῇ αὐτῆς.

Λέγει κατὰβαίνεσαν ἀπὸ Θεοῦ, διότι καθὼς θέλει ὁ αὐτὸς Εὐσέβειος Κε-
φαλ. 25 τῆ αὐτῆς Βιβλίας.

„ Αὐτῆκα γεν Ὀϊκον δικτήμον συστήσασθαι διεκλωβῆτο, ἐκ ἀπει (τρεῖς ἡμέρας)
„ οὐ χωρὶς αὐτῶν θείας ἐπιπνοίας) τῆτο ἐν διανοίᾳ βαλὼν, ἀλλ' ὑπ' αὐτοῦ
„ τῆ Σωτήρος ἀνακινήσει τῷ πνεύματι, καὶ διὰ τῆτο δηλαδὴ τῷ βλέπει ἐν
τῆ Ἀποκαλύψει κατὰβαίνεσαν ὑπὸ τῆς Θεοῦ, ὅτι ἔκτισεν ἡ Νέα Ἱερουσαλήμ τῆς
Ἀσιασέως, ὁ Ναὸς τῷ μεγάλῳ Βασιλεῖ ἐμπνομέμφ, καὶ κινεμένῳ εἰς τῆτο τὸ

αοίδιμον ἔργον πικρὰ Θυσίαν. ἐνθαυτα δὲ δύο τινὰ εἶναι σημειώσεως ἄξια. πρῶτον, ὅτι δὲν ἀληθῶς ὅσοι λέγῃσι πῶς ἡ νῦν Πόλις Ἱερουσαλὴμ νὰ ἐκτίσθη ἐκ νέου παρὰ τῆ μεγάλης Κωνσταντίνου, συνέβη δὲ εἰς αὐτὸν ἡ ποιότητα ἀπατη μὴ νοήσασαι ἴσως καλῶς ὅπερ ὁ αὐτὸς Εὐσέβιος λέγει εἰς τὸν βίον τῆ μεγάλης Κωνσταντίνου, Λόγῳ γ'. Κεφ 33. Νέα κατεσκευάζετο ἡ Ἱερουσαλὴμ ἀντιπρόσωπος, τῆ παλαιῆ βουαίμῃ, ἐνθα τὸ ἀντιπρόσωπος Ἱερουσαλὴμ δὲν ἐνοεῖται αὐτὴ τῆς Πόλεως, ὅτι αὐτὴ δὲν ἐκτίσθη ἀντιπρόσωπος τῆ προτερον ἕσῃ Πολει, ὅσον καὶ τὴν ἑσῆν, ἀλλ' ἐκτίσθη εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον ἐνθα ἦτον ἡ παλαιὰ, αὐ καλὰ καὶ ὡς εἶπομεν, μερικὰ τῆς Πόλεως μέρη ἀπὸ τῆ προτερον τετειχισμένα ἀφῆθησαν ἔξω, ὡσαν τὸ ὄρος Σιών, καὶ ἄλλα μὴ οὕτω προσελήφθησαν, καὶ ἐτειχίσθησαν, ὡς ὁ σβασιμιοσ Γολγοθῆς, καὶ μέρος τῆ ὄρους Γιών. εἰς καὶ ἐκτίσθη, καὶ ἐτειχίσθη ἡ Πόλις ὑπὸ τῆ Αἰλίου Ἀδριανῆ, καὶ παρανόμως ἀπὸ λόγου τῆ ἀνομάσθη Αἰλία, ἐχθὶ δὲ ὑπὸ τῆ μεγάλης Κωνσταντίνου, ὡς εἶποι ὑπειλήφασιν. ἐνδέχεται ὅμως καὶ ἀπὸ τῆς εἶναι μέρη αὐτῆς ἐκ παλαιότητος, καὶ ἀμελείας ἀφανισμένα, νὰ ἀνακαινίσθησαν, καθὼς μετέπειτα ὁ Αὐτοκράτωρ Ἡράκλειος, καὶ ἐν ἑσῆροις ὁ πῆ Τέρκων Αὐτοκράτωρ Σελήμης, ὁ αὐτῶν λαβὼν ἐκ τῆς ἕσῆσις πῆ Συλλάνων τῆς Αἰγύπτου, πολλαῖς ἐκάτερος ἐν τοῖς ἰδίοις αὐτῆ χρόνοις σεσαφραμίει μέρη πῆ Τειχῶν τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐπισκεύασαν, ἀλλ' ἐνοεῖται ἐνθαυτα τὸ ἀντιπρόσωπος Ἱερουσαλὴμ τῆ παλαιῆ βουαίμῃ, τῆ Εὐσέβειου, αὐτὴ τῆ προσκυντῆ Ναὸς τῆς ἐνδόξης τῆ Χρυσῆς Ἀναστάσεως, τὸ ὁποῖον καὶ νέου Ἱερουσαλὴμ ἰδίως ὀνομάζει ὁ αὐτὸς Εὐσέβιος, καθὼς τὸ μέρος τῆτου τὸ δοκοῦν ἀμφιρρέπεις, καὶ ἀσαφὲς ὁ Σωκράτης Βιβλ α'. Κεφ 17. τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας αὐτῆ, σαφηνίζει αὐτὸ ἕτω λέγων. Ἡ δὲ τῆ Βασιλέως Μήτηρ (δηλαδὴ ἡ Ἀγία Ἑλένη) Οἶκον ἀκτῆρον ἐν τῇ τῆ Μνήματος Τόπῳ πολυτελεῖ κατεσκευάσεν, Ἱερουσαλὴμ νέου ἐπονομάσασα, ἀντιπρόσωπον τῆ παλαιῆ ἐκείνῃ, καὶ κατελελυμένη ποιήσασα. καὶ σημειώσων, ὅτι παλαιὰ, καὶ κατελελυμένην ἐνοεῖ καὶ οὗτος ὁ Σωκράτης εἰς τῆν ἐνθαυτα περιουλίαν, τὸν παλαιὰ διαβόητον, καὶ περιδοξὸν τοῦ Σολομώντος Ναὸν, εἰς ὃν ἐκτίσθη ἀντιπρόσωπος ὑπὸ τῆ μεγάλης Κωνσταντίνου ὁ Ἀγῶς Ναὸς τῆς τῆ Κυρίου Ἀναστάσεως, καθὼς καὶ κῆται, καὶ φαίνεται σήμερον. διατὶ δὲ τὸν ὀνόμασε τῆτον Νέου Ἱερουσαλὴμ, ὡς ἰσορεῖ ὁ Εὐσέβιος, πρὸ χάρησεν ἡ ἀμφιβολία νὰ νομιζώσῃται πῶς ἐκ νέου ἐκτίσθη ὑπὸ τῆ μεγάλης Κωνσταντίνου ἡ Πόλις, καὶ πῶς εἰς ἀντιδιαβολὴν τῆς παλαιῆς Ἱερουσαλὴμ, ὀνόμασαι νέα.

Δῆτερον, καὶ ἕτοι δὲν ἀληθῶς (με ὅλον ὅπῃ εἶναι ἑδῶ μῶς ἀκαταφρόντοι ἀδρεῖς) ὅσοι νομιζοῖσι νὰ ἀνομάσθη ἡ Πόλις Νέα Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῆ Ἀδριανῆ. ἀφ' ἧ δηλαδὴ ἐκτίσται ὑπ' αὐτῆ, καὶ ὅχι ἀφ' ἧ ἐκτίσθη ὑπὸ τῆ μεγάλης Κωνσταντίνου τῆς Ἀγίας Ἀναστάσεως ὁ Ναὸς, καὶ διὰ τὸν Ναὸν, διότι ὁ Ἀδριανὸς ἕτος ὁ Κτίτης αὐτῆς τῶσον ἦτον ἐχθρὸς τῶν Ἑβραίων, καὶ τῶσον ἐμίσει αὐτὸν, ὡς ἐ μόνον οὐδ' ἐκόλω νὰ κατοικῆν ἐν αὐτῇ, ἀλλὰ καὶ νὰ τῆν βλέπῃν μακρόθεν ἐμποδίζον, εἰ μὴ μόνον ἀπαξ τῆ ἕτας, καὶ ἐν ἡμέρῃ ρητῆ, τῆ 10. δηλαδὴ τῆ

Αυγύςσιν συνεχάρει να εισέρχονται εν αὐτῇ, καὶ να Ἐβραῖοι τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀθλιότητα, ἀλλὰ καὶ τότε οἱ παρισάμενοι Φρεροὶ Στρατιῶται, ἐμετρήσαν τὸν χρόνον τῶ Ἐβραῖω με ἀργύρια. πῶς λοιπὸν ἦτον δυνατὸν, ἢ ἐπὶ τῆς τῆ Βασιλέως Ἀδελφῆς, ἢ ὑπερώτερα ὅπως ἐκατοίκεν φεῖ Ῥωμαῖοι, καὶ ἄλλοι Ἐθνικοὶ, Χριστιανοὶ δὲ πολλαὶ ὀλίγοι, καὶ ἐκείνοι ἐν χρυσῷ, καὶ λαυθαύοντες, να ἀφήσωσιν να λέγεται ἡ Πόλις Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔχει Αἰλία;

Ἐκ τῆτων ἐν ἔγινε φανερόν, πῶς Νεῖα Ἱερουσαλήμ ἀρχισε να λέγεται ἀφ' οὗ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, καὶ ἡ Μήτηρ αὐτῆς, ἐκτίσαν τὸν μέγαν Ναὸν τῆς τῆ Κυρεῖς ἡμῶν Ἀναστάσιως, καὶ ἄλλας πολλὰς δικτηρίας Οἴκας, καὶ πάλιν νεῖα Ἱερουσαλήμ ἰδίως ὠνομάσθη ὁ Ναός, διὰ δὲ τὸν Ναὸν, καὶ ἡ Πόλις, ὡς εἴρηται.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Δ Ω Δ Ε Κ Α Τ Ο Ν .

Ὅτι ἡ Ἀγία Πόλις ἐσάθη περιβόπος πρὸ τῆς τῆ Κυρεῖς ἡμῶν ἐλπίσεως, καὶ δι' ἄλλα πολλα, Ἰερουσαλήμ δὲ διὰ τὴν Οἰκοδομίαν τοῦ Ναοῦ τοῦ Σολομώντος, καὶ σύντομος ἐν μέρει ἐκφρασις τοῦ αὐτοῦ.

Α Τῆ ἡ Ἀγία Πόλις ἐσάθη περιβόπος πρὸ τῆς τῆ Κυρεῖς ἡμῶν ἐλπίσεως, καὶ διὰ τὸν Κτίσιον αὐτῆς, ἐπειδὴ καὶ ἐσάθη, ὡς εἶπομεν ἐν τῷ ἦδη προσεχῶς αὐωτέρῳ Κεφαλαίῳ ὁ Μελεχισθέδης, καὶ διὰ τὴν ἀρχαιοσύνην, ἐπειδὴ καὶ ἐχρημάτισε περίεως δύο χιλιάδας χρόνος πρὸ Χριστοῦ, καὶ δι' ἄλλα πολλα προσημασία, ἀλλ' ὅμως Ἰερουσαλήμ δὲ διὰ τὸν ὑπερβαύμασον Ναὸν, τὸν ὅποιον ἐκτίσεν ὁ Σολομὼν ἐν αὐτῇ. τῆς τῆ Ναὸς ἡ ἐκφρασις ἀρῶσκειται ἐν τοῖς ἱεροῖς Βίβλοις τῶ Βασιλείων, καὶ μάλιστα ἀνεκβεβωμένης παρὰ τῶ Ἰωσήφ Κεφ. 3. τῆ ὀγδοῦ Βιβλίῳ περὶ Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας, καὶ Κεφ. 4. τῆ πέμπτῳ Βιβλίῳ περὶ Ἰουδαϊκῆς πολέμου, καὶ οἱ ἔχοντες τὴν αὐτῆ, καὶ βεβωμένοι τὴν τῆ τῆ τῆ μέρος εἰδῆσαν γινῆται, ἐκείνα μετερχέσθασαν. ἡμῖν ὅμως ἤρεσε να ἐκτίσωμεν ἐν αὐτῆ ὀλίγα τινα, ὡς ὅσα δηλαδὴ ἐκ προχείρου μᾶς ἀφῆσεν ὁ ἱεράρχης Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Μελέτιος ἐν τῇ Περιγραφῇ τῆς Παλαιστίνης Κεφαλ. 20. τοῦ δευτέρου τόμου τῆς Γεωγραφικῆς αὐτοῦ Ἱστορίας, ἢ τοῖς τῆς Ἀσίας, ὡς ὅποια αὐτολεξεί ἔτις ἔχει.

„ Τῆτον τὸν Ναὸν τὸν ἐκτίσεν ὁ Σολομὼν εἰς τὸ ὄρος τὸ Μορέα, εἰς τὸ ὅποιον
 „ ὄρος ὁ Ἀβραὰμ ἠθέλησε καὶ τὴν θείαν θείαν να θυσιάζει τὸν υἱὸν του τὸν
 „ Ἰσαὰκ, ἔργον μεγαλοπρεπέστατον, καὶ ὡς εἶδεν ἄλλο, τὸν ὅποιον καὶ ἱερὸν ἐκά-
 „ λην, ἀσεβῶς τὸν ἐκάουσε, καὶ πᾶσιςεν ὁ Νευχοδονόσορ. μετὰ δὲ ἐβδομή-
 „ κοῖτα ἔτη, τὸν ἠώροθωσεν ὁ Ζοροβάβελ ὁμοίως τῆς συνελθῆσιν αὐτῶ Ἰουδαίους
 „ ἐκ τῆς ἀποικίας, διὰ τῆς συνειδήσεως τῶ Βασιλείων τῆς Περσίας, ἀλλὰ πολ-
 „ λῶ ἐπιπέσειρον τῆς προτέρας μεγαλοπρεπῆς λαμπρότητος. αὐτὸν τὸν Ναὸν
 „ ἰδὼν ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος ἐδέσθη, καὶ ἀλαβήθη. τὸν ἐμίανεν ὁ Ἀντίο-

„χος, τὸν ἀνικάθησαν οἱ Μακκαβαῖοι, κατεπολεμήθη ὑπὸ τῆ Πομπηίου,
 „ ἐγδύθη ὑπὸ τῆ Κράσῃ, εἶτα Ἡρώδης ὁ Ἀσκαλωνίτης ὁ Βασιλεὺς τῶν Γου-
 „ δαίων, διὰ τὰ ἐλύσθη τὴν ἀγάπην τῆ Λαῶ, κρημίσας αὐτὸν, τὸν ἀνή-
 „ γειρεν ἐκ Φεμελίαν ποταμῶ λαμπρότερον, ἴσον κτὶ τὸ ἀρχαῖον ὕψος. Ἐ μέ-
 „ ρη τῆ Γερᾶ τέττα ἦσαν τέσσαρα, τὸ Προαύλιον, ἦτοι ἡ ἑξήτερα αὐλὴ, εἰς
 „ τὸ ὁποῖον εἰσέβαινον καὶ οἱ ἀλλογενεῖς. τὸ Κοσμικὸν Ἀγίον, τὸ ὁποῖον ἦτον
 „ κενώρισμείον τῆ προαυλίας μετὰ τοῖχον, ὅπου εἰσῆρχοντο τόσοι αὐδρες, ὅσον
 „ καὶ γυναῖκες, μόνον ἐκ τῶν Ἑβραίων προσφέροντες ἅς λατρείας. εἰς αὐτὸ ἦτον
 „ ἡ Στοιὰ τῆ Σολομώντος, εἰς τὴν ὁποίαν συνεχῶς ἐδιδασκεν ὁ Σωτήρ.

„ Τεῖνον μέρος τῆ Γερᾶ ἦτον ἡ Ἀγία, συνεχῆς μετὰ τὸ Κοσμικὸν Ἀγίον, εἰς
 „ τὸ ὁποῖον μόνον οἱ Γερεῖς εἰσέβαινον, καὶ σχεδὸν εἰς τὴν μέσιν αὐτῆ, αὐτικρὸν
 „ τῆ Ναῦ ἦτον τὸ Θουασήριον, ἐν ᾧ οἱ Γερεῖς προσέφερον τὰ θυμιάματα, καὶ
 „ πρὸς ἑκατέραν πλευρὰν τέττα τῆ Θουασηρείς ἴσατο Χρυσῆ Λυχνία. ὁμοίως
 „ ἐκεῖ ἦτον καὶ ἡ Χρυσῆ Τράπεζα ἔχουσα ὀθῦ Ἀρτεῖς τῆς Προθέσεως.

„ Εἰς ἐτέρο τὸ Θουασήριον εἶδεν ὁ Ζαχαρίας τὸν Ἀγγέλου ἰσάμενον εἰς ἡ
 „ δεξιὰ τῆ Θουασηρείς ὅταν ἰερέγγει ὡς Γερεῖς ὅπῃ ἦτον, τὸν προειπόντῃ τὴν γέν-
 „ ῃσιν τῆ ὑἱῆτα.

„ Τὸ τέταρτον, καὶ τελευταῖον μέρος τῆ Γερού, Ἀγία Ἀγίων ἀνομάζετο,
 „ ἐνδον τῆ ὁποῖα ἐφυλάττετο ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης, καὶ ἐν αὐτῷ ὁ Θεὸς συ-
 „ νομίλει μετὰ τὸν Ἄγγρον Ἀρχιερέα, καὶ τῆ ἀπεκρίνετο, ὅταν καὶ Χρησῆριον ἑκα-
 „ λείτο. ἐνδον δὲ τῆς Κιβωτῆς ἦσαν αἱ δύο Πλάκεις, εἰς ἅς ὁποῖας ἔγραψεν ὁ
 „ Θεὸς τὸν Νόμον, ἡ Σάμιμος τῆ Μάννα, καὶ ἡ Ράβδος τοῦ Ἀαρῶν. αὐτὴ δὲ
 „ ἡ Κιβωτὸς δὲν ἰσάζετο εἰς τὸν αἰορτωθέντῃ Ναὸν μετὰ τὴν Βαβυλωνικὴν ἐπά-
 „ νουδον, καὶ πάλιν εἰς τὸ Προαύλιον, ὅπερ καὶ Ἄγγρον τῶν Ἑθῶν ἐκαλείτο.
 „ ἦτον ἡ Ὀρειά Πύλη αὐτικρούουσα τῆ Ἀνατολῆς, ἣτις διὰ τοῦτο καὶ Ἀνατολι-
 „ κὴ ἀνομάζετο.

„ Εἰς αὐτὴν ἰάτρωσε τὸν χωλὸν ὁ Πέτρος συνάμα τῷ Ἰωάννῃ Κρισκόμενος.
 „ τὸ ὕψος αὐτῆς τῆς Πύλης ἦτον τριάκοντα πηχῶν, καὶ ὅλη ἐκαλύπτετο ὑπὸ
 „ χαλκοῦ Κορινθίς. ἡ αὐτικρὸν αὐτῆς Πύλη, διὲ ἡς εἰσῆρχοντο εἰς τὸ Ἄγγρον
 „ τῶν Ἑβραίων, ἦτον ὑψηλὴ πεντήκοντα πῆχεω· ἡ εἰσάγουσα δὲ εἰς τὸ Ἄγγρον τῶν
 „ Γερεῶν, τὸ ὕψος εἶχεν 70 πῆχεις. αὐτῆ δὲ τῆ Ναῦ ἡ Πύλη ἦτον κατὰ τὸ
 „ ὕψος 90. πηχῶν, καὶ κτὶ ἡ διαστήματα τῶν Πυλῶν. ἰσυσοιχῆσαν καὶ ἡ πο-
 „ λυτελὴ Αὐλαία, ἦτοι ἡ παραπετάσματα, ἡ καταπέτασματα. τὸ καταπέ-
 „ τασμα τῆς ὑψηλοῦς Πύλης τῆ Ναῦ ἐχίσθη εἰς δύο μέρη ἐκ τῆς κορυφῆς,
 „ μέχρι τῆς ὑπάτης, ὅταν ὁ Χριστὸς ἔξέπνευσεν ἐν τῷ Σαυρῶ. ἐπειρατεργεῖε-
 „ το οὕτως ὁ Ναὸς ὑπὸ τῆς ἀραιωτέτης Κοιλιάδος τῆς λεγομένης Κεδρῶν, εἰς τὴν
 „ ὁποίαν ἐκρέμινισαν οἱ αἰῶσις Ἑβραῖοι τὸν Ἀπόστολον Γάκωβον ἐκ τῆς ἀνάτης
 „ κορυφῆς τῆ Πύργης. τῆτον λοιπὸν τὸν μεγαλοπρεπέστατον Ναὸν κατέκαυσε,
 „ καὶ κατέσκαψε Τίτος ὁ υἱὸς τῆ Οὐεσσασσανοῦ, καὶ ἐκτοτε ἔμεινεν ἡδᾶφισμένος
 „ ἐπὶ σχεδὸν τετρακόσια, ὡς πάλιν ἀνακαδομήθη τὸ Γερόν ὅπῃ κρατῆσιν οἱ Τερ-

„ και σήμεραν ὑπὸ τῆς Χειρῶν, μὴ δίδοντες κατ' ἐδένα τρόπον εἰσοδὸν ἐν αὐ-
 „ τῷ ὄρει εἰς τὸν Χειρῶνους.

Καὶ μέχει μὲν τὰς τῶν Αἰθίων. εἰρησάσαν ὁμοῦ προσίτι καὶ ταῦτα.

Ὅπως ὁ λεγόμενος Ναὸς τοῦ Σολομῶντος (διότι ὁ ἀρχαῖος ἐκείνος τελείως ἠ-
 φαίσθη) ἀρξίσκεται τῶν σήμεραν ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ, ἐνθα ἡ καὶ ὁ παλαιός .
 ὅστις ὑπερβαίνει ὄχι μόνον ὅλας τὰς οἰκοδομὰς τῆς Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ σχεδὸν καὶ
 τὸν λοιπὸν ἀπαιτῶν Ναὸν τῆς Ὀρθομαίων, εἰ καὶ μὴ καὶ τὸ μέγεθος, ἀλλ'
 ὁμοῦ καὶ τὸ ὑπερβάλλον τῆς ὠραιότητος, καὶ τὰ ἄλλα εἰς ἀτεχνίαν κάλλους τῆς
 οἰκοδομῆς τῆς. εἶναι δὲ οἰκοδομημένος ἐπαῖα εἰς ὑψηλὸν τόπον, ἥτοι εἰς τὸ ὄρος
 Μοεία. ἔχει περιουχὴν ἀρυχωροῦσάν τιν, ἥτις ὡς λέγεται, περιέχει ποσσά τι-
 να, καὶ Φαυμάσια, πόσον νέα, ὅσον καὶ παλαιά. ἀρξίσκεται σιμὰ εἰς τῶν Χρυ-
 σιῶ (ὡς ἐλέγετο) τῆς Πόλιος Πέρβαν, ἥτις εἶναι προσκολλημένη εἰς τῶν μεγα-
 λῶν Αὐλῶν τοῦ Ναῦ. ἀπὸ τῶν μίαν γωνίαν, ἢ κόγχην αὐτῆς, ὡς πρὸς Με-
 σσημβρίαν εἶναι ὁ Ναὸς, ἐνθα ἐγένετο ἡ ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου μας ἀπὸ τὸν Συ-
 μεῶν, ὀνομάζεται δὲ παρὰ τοῖς Ἀραβῶσι Μετζιτ Ἀξά, ἥτοι Ἀγία τῆς Ἀγίων,
 τὸν ὅποιον τιμᾶσι μεγάλως καὶ αὐτοὶ οἱ Ὀρθομαῖοι, καὶ εἶναι ὅλος μολυβοσκέ-
 πασος, εἶναι δὲ Μετζιτ, καὶ προσκυνοῦσιν ἐκεῖ, εἰς δὲ τὸ μέσον, καὶ τὸ κέντρον
 τῆς Αὐλῆς ταύτης, σκεῖται ὁ τοῦ Σολομῶντος Ναὸς, λεγόμενος Ἀραβῶσι Σά-
 χρα Τεβᾶχ, ἥτοι Λίθος Θεῖος, ἢ Ἱερός, καὶ Μάβιακ Τας, ἥτοι Λίθος
 Κρεμάμιος, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἔλαβε τῶν ἐπωνυμίαν καὶ ὅλος ὁ Ναὸς, διότι εἰς τὸ
 μέσον τοῦ Ναοῦ εἶναι μία πέτρα, ἢ ὁποῖα εἶναι προσκολλημένη ἐπαῖα εἰς δύο
 τοίχους, ἔχουσα ἀπ' αὐτῶν κατὰ μήκος, καὶ πλάτος, καὶ ὑποκαταστίντης
 εἶναι Σπήλαιον.

Οἱ τοῦ Μωάμεθ καινότερον θέλωσι πῶς αὐτὴ ἡ πέτρα ἐκατίβη ἀπὸ τῶν Οὐ-
 ρανουκ, καθὼς καὶ ἄλλοι τινὲς λέγουσι, ὅτι ἐπαῖα αὐτῆς ἔγνω τὸ πρῶτον ὁ Ἀδάμ
 τῶν γυναικῶν αὐτῆς. ἐκ δὲ τῆς Ῥαβίων Εβραίων τινὲς θέλωσιν ὅτι να εἶναι οἱ
 λίθοι ἐκεῖνοι ὡς ἔλαβεν ὁ Γακάβ, καὶ ἔθηκε πρὸς κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ ἐκοιμή-
 θη, καὶ ἐνυπνιάσθεις ἴδε τῶν Κλίμακα, καὶ τὸν Ἀγγέλου τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνον-
 τας, καὶ κατὰβαίνοντας ἐπ' αὐτῶν, οἳ τινὲς λίθοι τότε μὲν ἦτον ποσσῶι, ὕπερον
 ὁμοῦ προσάξει Θεοῦ ἐγένοντο εἰς (Γεν. 28. 11.) τινὲς δὲ πάλιν λέγουσι, ὅτι ἡ
 αὐτίτυπος τῷ ὄρει Σινᾶ, καὶ ὁ ἐπ' αὐτῶν διδάσκων τῆ Κιβωτῆ τῆς Διαθή-
 κης, ὡς διασαφῶν δηλαδὴ, καὶ ἐρμηνεύων τὰ ἐν τῇ Διαθήκῃ περιεχόμενα, ὡς
 καὶ ἄλλοι πάλιν θέλωσιν, ὅτι ἡ ὁ λίθος ἐκεῖνος ἐπαῖα τοῦ ὁποῖου ἦτον ἡ Κιβω-
 τὸς εἰς τὸ Ἅγία τῆς Ἀγίων. καὶ πάλιν ἄλλοι, πᾶς ἐγένετο ἐκ τοῦ χοῦ ἐκεῖνος
 καὶ ἐπλάσθη καὶ ὁ Ἀδάμ.

Ἐπαῖα εἰς αὐτῶν ἀρξίσκεται τυπωμένον ἓνα πάτημα ποδῶς, τὸ ὅποιον λέγου-
 σιν οἱ τοῦ Μωάμεθ ὅτι να εἶναι τῶ Προφήτη. καὶ Ἀρχηγῶ αὐτῶν, ὅταν ἦλθε,
 καὶ ἐπροσκύνησεν ἐπαῖα εἰς αὐτῶν.

Εἰς δὲ τὸ ἄλλο μέρος φαίνονται τὰ δάκτυλα τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ, διό-
 τι, ὡς εἰρησαι αὐατέρω, δὲν δὲ εἶναι ἀδεῖα να εἰσέλθωσιν εἰς αὐτὸν, ἢ Χριστια-
 νοὶ,

ποί, ἢ ἄλλης Φρησκείας αὐτρωποὶ (ἔξω μόνον αὐδοῦν εἰς τινα ἔξ αὐτῶν ἄδεια διὰ βασιλικῆς ὀρίσμου) παρὰ μόνον οἱ ἔξ τοῦ Μωάμετ Φρησκάοιτες, οἱ δὲ παραβατέες τὸν ὄρον τοῦτον, εἶναι ἔνοχοι ἢ εἰς ἔξομωσιν, ἢ εἰς κεφαλικῶν τιμωρίαν. ὅλα ὅμως ἔξ ἔξωθεν τοῦ Ναῦ, ἢ τῆς Αὐλῆς, φαίνοικαι ἀπὸ τὸ λεγόμενον Παλάτιον τοῦ Πιλάτη, εἰς τὸ ὁποῖον τῶν σήμερον ἔχει τῶν κατοικίαν τε ὁ Ἐπαρχος τῆς Πόλεως αὐτῆς, ἢτοι ὁ Πασάς.

Περὶ τούτου τοῦ Ναῦ ἀσύμφωνά πολλά ἢ ἰσορροῦνται, ἢ λέγονται παρὰ τοῖς Ἀραβσι, ἢ Ὀθωμανοῖς, ἅτινα ἀντίκεινται τῇ Θεῖᾳ Γραφῇ, ἢ τοῖς παρῆμιν ἀληθεῶν Ἱστορικοῖς, ἔξ ὁποῖα καίπερ εἰδότες ἀκριβῶς, ὅμως ἐκ ἔξουσι γραφῆ παραδέναι, τὸ δὲ αἴτιον πασιδῆλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τοῦ Θεῖου, ἢ προσκυνητῆ Ναῦ τῆς τῆ Κυρίας ἡμῶν Ἀναστάσεως.

Αλλὰ καιρὸς εἶναι νὰ εἰπῶμεν περὶ τοῦ σεβασμιωτάτου, ἢ ἀγιοτάτου Ναῦ τῆς τοῦ Κυρίας ἡμῶν Ἀναστάσεως, δηλαδὴ διὰ τῶν μεγάλων Ἐκκλησιῶν τοῦ Ἀγιοτάτου, ἢ Ἀποστολικῆ Πατριαρχικῆς Θρόνῳ τῆς Ἱεροσολύμων, ὁ ὁποῖος ἐπειδὴ ἢ ἐκτίσθη εἰς τιμῶν τῆς τοῦ Κυρίας ἡμῶν Ἀναστάσεως, ἢ τοῦ Φαναῖτε, ἢ τῆς λοιπῶν σιαιτηραδῶν παθῶν, εἶναι ἢ ὁ πλέον ἔξαιρετώτερος, καὶ περὶφημος, ἢ ὑπερβαίνει ἢ εἰς τῶν ἀξίαν, ἢ τῶν ἀγιοτήτα, ὅχι μόνον παύτως ὅδῳ ἄλλης Θεῖου Ναοῦ τῆς Ἱερουσαλήμ, ἢ τῆς Παλαιστίνης, ἀλλὰ ἢ τῆς Οἰκουμένης ἀπάσης. ἐπειδὴ ἢ ὡς εἰς πρωτότυπον ἄπασαι πρὸς αὐτὸν ἀναφέρονται, ἢ ἐν αὐτῷ πρῶτον τὸ μέγα Θουσασίηρον κατεσκευάσθη, ἐπάνω δηλαδὴ εἰς τὸν σεβασμιον Γολγοθαῦ, ἐν ᾧ ἐγένετο Σύμα τὸ Ἀρνίον τὸ πρὸ κατὰβολῆς Κόσμου ἐσφαγμένον, ὁ Τίος, ἢ Λόγος τοῦ Θεοῦ τὸ ἢ σάρκα, εἰς ὃν ἔξέχεε τὸ πικρὸν χραστον αὐτοῦ αἵμα, ἢ δούς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ἵπὲρ τῆς ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ἔξηγόρασεν ἡμᾶς ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἀποτορεῖ. διὰ νὰ γένη δὲ ἢ περὶ τούτου διηγήσις πλέον σαφεστέρα, χρεῖα εἶναι νὰ σημειώσωμεν πέντε τινὰ εἰς ἔξωχρησὰ κεφάλαια.

Πρῶτον, αὐ ἐσάθη προτετυπωμένος ὁ Θεῖος οὗτος Ναός εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἀκακίας, ἢ ἀδωότητος.

Δεύτερον, αὐ ἢ ἐν τῷ Φυσικῷ Νόμῳ.

Τρίτον, αὐ ἢ ἐν τῷ Γραπτῷ.

Τέταρτον, ἢ τῶν τῶν τρόπον, ἢ μὲ ποῖα αἰνίγματᾶ ἐπροφητεύθη παρὰ τῆς Προφητῆς.

Καὶ Πέμπτον, παρὰ τίνων ἐκτίσθη ἢ τῶν ἀρχῶν, ἢ ποσαχῶς ὀνομάζεται, ἢ ὑπὸ τίνων ὑστρον ἀνεκαίνισθη ἢ διαφόρως καιρῶς ὁ Θεῖος Στος Ναός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Ὅτι ὁ ἔνδοξος, ἔθ' Ὁεὸς Ναὸς τῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἀναστάσεως ἦτον προτυπωμένος ἔν τῷ καιρῷ τῆς ἀκακίας, ἔθ' ἀθωότητος.

Ποῦοὶ Ἐκκλησιαστικοὶ Διδάσκαλοι ἐπιτήμου ὀνόματος βεβαιῶσιν, ὅτι ὁ προσκυνητὸς Ναὸς τῆς τῆ Κυρίου ἡμῶν Ἀναστάσεως ἦτον προτυπούμενος ἔθ' εἰς τὸν πρῶτον Νόμον, ἦτοι τῆς ἀθωότητος, ἔθ' τῆς ἀκακίας, καὶ ἀμαρτησίας, ἔθ' εἰς τὸν δεύτερον, ἦτοι τὸν Φυσικὸν, δηλαδὴ τῆς πεπληκμάς Φύσεως, ἔθ' εἰς τὸν τρίτον, ἦτοι τὸν Γραπτόν, ἔθ' τρίτον, εἰς τὰς ῥήσεις τῶν Προφητῶν, ἔθ' αἰτίγματοσ. βεβαιῶνται ἑαυτῶν τῶν ἐπανομιέων, ἔθ' ἀλαβῆ γνώμῶν αὐτῶν μὲ διάφορος λόγος. ἡμεῖς ὅμως εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα λέγομεν ἑα δοκοῦντα ἡμῖν σαφέστερα, ἔθ' αἰαγκαῦτερα.

Καὶ λοιπὸν πᾶς εἰς τὸν πρῶτον Νόμον, ἦτοι τῆς ἀθωότητος, ἦτον προτυπούμενος ὁ ῥηθεὶς ἔτος σιβάσμιος Ναὸς, ἔθ' μάλις ἐν τῷ Παραδείσῳ, συναγέσθαι ἐκ τούτων.

Καθὼς ἐκεῖνος ὁ Παράδεισος ἐφυτράθη ἔθ' ἀρχῆς, οὕτω ἔθ' αὐτὸς ὁ Ναὸς ἐκλήθη ἔθ' ἀρχῆς τοῦ Κόσμου, καὶ ἠτοιμάσθη εἰς τὸ νὰ γένη ἐν αὐτῷ Ψυαὶ ὁ Κύριος ἡμῶν, τὸ Ἀγνῖον δηλαδὴ τὸ ἐσφαγμένον πρὸ κατὰβολῆς Κόσμου, ὡς λέγεται ἐν τῇ Ἀποκαλύψει (13.8) ἔθ' αὐτὰ τὸν παλαιὸν Ἀδάμ, πρέξιον τοῦ Ψανάτῃ ἐκτίσθη ἔθ' ἀρχῆς ὁ Παράδεισος τῆς τρυφῆς, διατὶ νὰ μὴ ἠτοιμάσθῃ ἕνας ὁμοῖος διὰ τὸν νέον Ἀδάμ, τὸν προξενον τῆς ζωῆς Ἰησοῦν Χριστόν ἔθ' ἔξω ἀπὸ τὸν Παράδεισον τῆς τρυφῆς, ἐπλάσθη ὁ πρῶτος καὶ παλαιὸς Ἀδάμ ἀπὸ πηλὸν χοϊκόν, ἔθ' ἐπειῶ ἐτέθη εἰς αὐτόν, ἀλλὰ ἔθ' ὁ δεύτερος Ἀδάμ ὁ Χριστός, ἔθ' ἀπὸ τὸν Ναὸν ἔλαβε μορφίαν, ἔθ' ἐσχηματίσθη ἀπὸ τῶν καταραζωτάτων Γῆν τῆς Παρθενικῆς Μήτρας πρῶτον, ἔθ' ἐπειῶ ἐτέθη εἰς αὐτόν.

Ὁ Ποταμὸς ὅπῃ ἐυγανεν ἀπὸ τὸν τόπον τῆς τρυφῆς, ἔθ' ἐπὶοίξε τὸν Παράδεισον, ἐπροετύπων τὸν Χριστόν, ἀλλὰ ἔθ' εἰς τὸτον τὸν ἀγνώστον Ναὸν, καὶ τόπον, ὡσαύτῳ ἀπὸ μίαν αἰνασον Πηγῶν ἐτρεξαν, καὶ ῥέκσιν οἱ ποταμοὶ τῶν θείων χαρισμάτων, ἀπὸ ὅσων ὁποῖος ὄχι μόνον ὁ τόπος τῆς Γεμισαλλῆμ, ἀλλὰ ἔθ' ἔλος ὁ Κόσμος ποτίζεται, ἔθ' γόνιμος γίνεται. τῆτος ὁ ἀγνώστος Ναὸς ἦτον προτυπούμενος μέσα εἰς τὸν Παράδεισον, ὅτι ἀνάμεσα εἰς τὰ ἄλλα καλά ὅπῃ ὁ Θεὸς ἐφύτλασον εἰς ἐκεῖνον τὸν Παράδεισον, ἑα πλῆον ἔθ' αἰετῆ ἐσαῖθησαν δύο, τὸ Ξύλον γνωσόν τῆς εἰδένας καλόν, ἔθ' ποτηρόν, ἔθ' τὸ Ξύλον τῆς ζωῆς. ἔθ' εἰς τούτον τὸν Ἰερὸν Ναὸν δέρεσκονται πολλὰ, ἔθ' διάφορα σημεῖα διαφόρου ἀλαβείας, ἀπὸ ἑα ὅποια ἀφραίνονται οἱ προσκυνητὰ αὐτῶν πνευματικῶσ. ἑα ἔθ' αἰετῆ ὅμως εἶναι δύο, τύπος πολλὰ σύμφανος μὲ ἐκεῖνα ἑα δύο Ξύλα, ἔθ' εἰς ἐκεῖνα προετυπωμένοι. ὁ ἵνας, ὁ ἀγνώστος τῆς Κρανῆς τόπος, σύμφανος μὲ τὸ Ξύλον τῆς εἰδένας γνωσόν καλῶ, ἔθ' ποτηρῶ. ὁ ἄλλος, ὁ ἔνδοξος Τάφος τῆς Κυρίου ἡμῶν, σύμφαν-

σύμφωνος με τὸ Ξύλον τῆς ζωῆς. Ἐπροεικόνιζε δὲ τὸ πρῶτον, ἦτοι τὸ Ξύλον τῆ εἰδῆναι γνώσων καλῶ, καὶ ποιηρῶ, τὸν ἅγιον Γολγοθαῖ, διότι καθὼς ὁ καρπὸς ἐκείνος εἶπε ἤθελε λιφθῆ ἐν καιρῷ, καὶ ἐπιτηδείας, ἤθελε γενήσῃ εἰς ἡμᾶς τὴν γνώσων τῶ καλῶ, καὶ ποιηρῶ, καὶ ἀκολούθως ὁδὸν καρπὸς τῶ Ξύλου τῆς ζωῆς, ἔτος ὁ Χριστὸς ἀναβάς εἰς τὸ Ὄρος τῶ Κρανίς, ἐπεμαύριζε τοὺς καρποὺς αὐτῶ, ἦτοι ἐγώθη τὸ πάθος τῶ θανάτου, καὶ μετὰ τὴν δοκιμὴν ἔμαθε τὴν ὑπακοὴν, καθὼς ὁ Ἀπόστολος λέγει (5. 8. πρὸς Ἐβραίους) ἔμαθε τὸ βῆρος τῆς ἀμαρτίας, καὶ τῆς ποιῆς, καὶ πόσον χρεῖζει μία ψυχὴ, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἔχουσι τὸ πανάχρωτον αἷμα, τὸ τελειότερον ἀσυγκρίτως παντὸς θησαυρῶ.

Ἐγὼς Ξύλον γνώσεως εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, διότι ὅταν ὑψώθη ὁ Χριστὸς εἰς τὴν Καθῆδρον τῶ Σαυρῶ εἰς τὸ Ὄρος τῶ Κρανίου, ἐγνωρίθη Θεὸς, καὶ αὐθραπος, καθὼς ὅτις ζωνῶντες τὸ ἐπροιπέ μετ' ὀκείνα ἡ λόγια, Ὅταν ὑψώσετε τὸν Υἱὸν τῶ Ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι, (Ἰωάν 8. 28.) καὶ ἀληθινὰ ὡσαύτ' εἰς μίαν Θεϊκὴν Ἀκαδημίαν ἐγνώρισεν ὁ Ληστής τὸν Κύριον, ὁμοίως καὶ ὁ Κεντηριὸν ὁμοῦ μετ' ἄλλους ἐκλεκτῶν, καὶ ἐγένοντο κληρονόμοι τῆς αἰωνίου ζωῆς, σιωπῶντας ὁδὸν ἀποβλήτας, οἵτινες ἐγένοντο κληρονόμοι τῆς ἀτελευτήτου κολάσεως.

Εἰς δὲ τὸ Ξύλον τῆς ζωῆς προετυπῶτο ὁ σεβάσμιος Τάφος τῶ Χριστῶ, διότι ὄχι μόνον αὐτὸς ἐκ τῆς τῶ Τάφου αἴσῃ ἐνδοξος, καὶ ἀθανάτος, ἐπειδὴ καὶ ἔχον τὸν Ἀπόστολον (Ῥωμ. 6. 9.) θανάτος αὐτῶ ἐκείτι κυριεύει, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς τῶ χάριτι, καὶ δυνάμει τῆς αὐτῶ Ἀναστάσεως, ἔχομεν νὰ ἀνασηθῶμεν διπλῶ ἀναστάσει, μετὰ πνευματικῶν, καὶ ἀμαρτίας εἰς τὴν χάριν, καὶ μετὰ σωματικῶν, ἐπειδὴ καὶ ἅπαντες οἱ ἀποθανόντες εἰς τὴν τέλην τῶ αἰῶνι, ἔχουσι νὰ ἀνασηθῶσιν ἀφθαρτοί. Ὅθεν ὁ Ἀπόστολος (Ῥωμ. 4. 25.) ὡς παρεδόθη διὰ τὴν παραπίωμα- τῶ ἡμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαιοσύνην ἡμῶν. καὶ σαφῆς ἐρον (Ῥωμ. 6. 4. καὶ 5.) συνεβήθημεν ἐν αὐτῶ διὰ τὴν Βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὡσαύτ' ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τῶ Πατρὸς, ἔτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγονάμεν τῶ ὁμοιωμάτι τῶ θανάτου αὐτῶ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα.

Ἐτίθη ὁ παλαιὸς Ἀδὰμ ἐν τῶ Παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, εἰς τὸ ἐργάζεσθαι, καὶ φυλάξῃν αὐτὸν (Γέν. 2. 15.) καὶ ὁ νέος ἐν τῶ Ναφ τῆς τέφρας, ἀφ' ἧ ἐνήργησε, καὶ ἐποίησε τὴν σωτηρίαν, καὶ ἔχει παντοπνὰ τὴν φροντίδα.

Ἐν ἐκείνῳ τῶ Παραδείσῳ ἐπλάσθη ἡ Εὐὰ ἀπὸ τῶν πλῆθρῶ τῶ Ἀδὰμ, ἐν δὲ τῶ ἀγίωτάτῳ τῆς τῶ τῶ τῶ ἐκ τῶ αἵματος, καὶ ὕδατος ὅπως ἀπὸ τῶν πλῆθρῶ τῶ Χριστῶ ἐκλήθη, ἐρραυτίσθη, καὶ ἐσχηματίσθη ἡ Ἐκκλησία.

Ἐξω ἀπὸ τῶ δύο ἐκλεκτῶν Ξύλων, καὶ Δένδρα τῆς γνώσεως τῶ καλοῦ, καὶ ποιηρῶ, καὶ τῆς ζωῆς, ἔκαμε πολλὰ ἄραϊον, καὶ ἐπίσημον τὸν Παράδεισον ὁ ἐκπορθώμενος Πόταμος καὶ αὐτῶ, ὅστις ἀνατρέχοντας, καὶ ποτίζοντας τὸν Παράδεισον, καὶ μετὰ δυνάμενος νὰ βασιλεύῃ τὴν πλημμύρην τῶν ὑδάτων μέσα εἰς τὸν ῥεῖθρον, χωριζόμενος εἰς τέσσαρα μέρη, ἔχοντο καὶ εἰς ἄλλους τόπους διὰ νὰ

ὄν ποτίζῃ, ἢ καὶ ὄν κάμη πλέον καρποφόρος (Γέν. 2. 10.) ἢ Χειρὸς ἰσατήρ ἡμῶν, ἢ ἀρχὴ καὶ πηγὴ παίων τῶν ἀγαθῶν ποτίζει, καὶ ποιεῖ καρποφόρον τὸν Ἱεροσολυμιτικὸν Παράδεισον, δηλαδὴ τὸν Ναὸν προτυπωμένον ἐν ἐκείνῃ τῇ Ποταμῷ, ἢ λαμπρύνει ἢ τὴν Στραμβώσσαν, καὶ τὴν στρατομενίαν Ἀγίαν Ἐκκλησίαν, ἢ ἕλκω τὴν Οἰκωμένην, Ἀϊατολίαν, Δύσιν, Ἀρκτον, ἢ Μισσημβορίαν μετὰ ὕδατα, ἢ μετὰ δῶρα τῆς Θείας αὐτῆ χάριτος.

Ποταμὸς εἶναι ἀληθινὰ ὁ Χειρὸς, ἐκπορεύομενος ἀπὸ τὸν τόπον τῆς τρυφῆς καὶ πέντε τρόπους. Πρῶτον, καὶ τὴν προαιώνιον Γένησιν, καὶ ἡμεῖς εἶναι ἡμῶν Θεῶν.

Δεύτερον, καὶ τὴν χρονικὴν Γένησιν, καὶ ἡμεῖς εἶναι Τίος Ἀνθρώπου.

Τρίτον, καὶ τὴν θνητὴν ζωὴν, καὶ ἡμεῖς εἶναι ἑφάπαξ θνητὸς, ἢ τοῖς ἀνθρώποις συναντιθέσθαι.

Τέταρτον, καὶ τὴν ἐπαθεῖν ἐπὶ Σαυεῶν.

Πέμπτον, καὶ ὅσον αἰεὶ ἀθάνατος ἐκ τῆς Τάφης, ἢ αἰεὶ ἐνδόξως εἰς ὄν Οὐρανῶν, ἢ ἐκείσθαι ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης τῆς Θεῶν, ἢ Πατρὸς.

Καὶ Πρῶτον, πᾶς ὁ Χριστὸς εἶναι Ποταμὸς καὶ τὴν Θεοτόκῃ, τὸ εἶδειξεν ὁ Προφήτης Δαβὶδ, ὅστις ὁμιλῶν διὰ τὸν Πατέρα, λέγει (Ψαλ. 35. 10.) ὅτι παρὰ σοὶ Πηγὴ ζωῆς.

Πηγὴν ἐνοῶσιν οἱ Ἱεροὶ Ἐξηγηταὶ τὸν Τίον, μάλιστα ὁ Θεοδόρητος θέλει, πᾶς ὁ Δαβὶδ ἐν αὐτῷ μᾶς ἐφάνησε λαμπρότατον τὴν Ἀγίαν Τριάδα, διότι τὸν μοιγενῆ αὐτῆς Τίον, τὸν ὠνόμασε Πηγὴν ζωῆς, ὅστις παρὰ τῇ Ἱεραμίᾳ (10. 13.) μόνος τῶν ὀνομάζει τὸν ἑαυτὸν μετὰ τὸ ἴδιον τῆς ὀνομα, ἐμὲ ἐγκατέλιπον Πηγὴν ὕδατος ζωῆς, ἢ ὄρυσαν ἑαυτοῖς Λάκκον συντεταμένον, οἱ ἔδυνάσθησαν ὕδωρ συνέχειν. ἢ ὁ Μιχαίας (5. 2.) ἢ αἱ ἐξοδοὶ αὐτῆ ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἡμερῶν ἀρχαίων, τὸ ὅποιον ἢ αὐτὸ τὸ ῥητὸν οἱ Ἱεροὶ Ἑρμηνεύσι τὸ ἐνοῶσι διὰ τὴν ἀπ' αἰῶνος ἐκ τῆς Πατρὸς ἀναρχον Γένησιν τῆς Τίος. ἢ σημειῶσαι ἐαυτῶν, ὅτι μετὰ τὴν λέξιν τὴν δηλοῦσαν τὴν γένησιν, ἢ αἱ ἐξοδοὶ αὐτῆ, σημειοῖ ὁ Προφήτης τὴν ἐξοδὸν τῆς Ποταμῆς τὴν ἐξερχομένην ἐκ τῆς Παραδείσου, μετὰ τὴν ὁποῖαν λέξιν τὴν ἔξηγησε ἢ ὁ Ματθαῖος, Ποταμὸς δὲ ἐκπορεύεται (Γέν. 2. 10.)

Δεύτερον, ὁ Χειρὸς εἶναι Ποταμὸς ἐκπορεύομενος ἐκ τῆς Παραδείσου, καὶ τὴν χρονικὴν αὐτῆς γένησιν, καὶ ὅσον ἡμῶν ἀνθρώπου. ὅτι ἐγενήθη ἐκ τῆς Παρθένου Μαρίας, ἥτις εἶναι Παράδεισος πασῶν τῶν ἀρετῶν. ὅθεν ἢ ἡ Ἀγία μας Ἐκκλησία ψάλλει ἐν τῇ ἐνάτῃ φθῆ τῆς Σαυεοπροσκυνησεως διὰ τῆς Τυμογραφε Κοσμᾶ, τῆς ἢ ἡμετέρας Ἱεροσολυμίτης. μουσικῶς εἶ Θεοτόκε Παραδείσος ἀγεωργήτως βλαστήσατα Χειρῶν.

Τρίτον, ὁ Χειρὸς εἶναι Ποταμὸς τῆς Παραδείσου, διότι καὶ μικρὸν φθαιόντας εἰς τελείαν ἡλικίαν, ἐπὶτίξαι τὴν κατὰ τὴν Γλῶσσαν τῆς καρδιῶν τῆς ἀνθρώπων μετὰ τὴν διδασκαλίαν, μετὰ τὸ ἐλεῶσθαι, ἢ τῆς Θεραπείας, καὶ παραδόξως ἐνεργείας, ὅπως ἐνήργησε μετὰ τὴν δύναμιν, ἢ χάριν τῆς Σαυμάτων αὐτῆ, ὅθεν κατὰ τὴν ἐπί τῆς Πηγῆς τῆς Γαλαθῆ, δίδει τῇ διψῶσῃ Γυνακὶ ὕδατα, μετὰ ὁποῖα δὲ τὴν ἀφίενται νὰ διψῶσθαι πλέον εἰς τὸν αἰῶνα, ἢ ἐκραζεν εἰς τῆς λόγους

παύσας

παύσαι ὅτῃ διψῶντας, διὰ τὴν σβέσσαι τὴν δίψαντες, λέγων, ὁ διψῶν ἐρχέσθω πρὸς με, καὶ πινέτω (Γωαὶ. 7. 37.) καὶ δὲν διώκεται τινὰς ἀπ' αὐτῶν τὴν Πηγὴν, ἀλλὰ πάντες καλῶνται νὰ θεραπεύσωνται τὴν δίψαντες ἀπὸ τοῦτο τὸ σωτήριον ὕδαρ, χωρὶς νὰ πληρώσων ἀργύριον, ἢ χρυσοῦν, ἢ νὰ κάμωσιν ἀλλῆν τινὰ ἐναλλαγὴν πραγμάτων. ὅθεν ὁ Ησαΐας (12. 3.) αὐτλήσατε ὕδαρ μετ' ἀφροσύνης ἐκ τῆς Πηγῶν τῆς σωτηρίας.

Τὸ ἄρτον, Ποῦμας ὁ Χερσὸς, καὶ μάλις γονιμώτατος, καθὸ ἔπαθεν ἐπὶ Σαῦρα. ἐκεῖ ἐκεῖνος ὁ γήινος Ποῦμας τῆς Παραδείσου ἐκπορεύομενος ἀπὸ τὸν Τόπον τῆς τρυφῆς, καὶ χωριζόμενος εἰς τέσσαρας ἀρχάς, ἐπότιζε καὶ τὸν Παράδεισον, καὶ ἔκαμε καὶ καρποφόρος ἄλλες τόπους καθ' ἑξῆς, καὶ ἀκαρπες.

Ἐδὼ ἀπὸ τὴν αἰωγμίνην Πλάρα τῆς Κυρίας μας ἐγρῆξεν ὄχι μόνον ὕδαρ, ἀλλὰ καὶ αἷμα, τὸ ὁποῖον ἐκχυθὲν, πρῶτον ἐρρατίσεν ὅλον τὸ σῶμα αὐτῆς, καὶ ἔπειτα τὸ Κρανίον τῆς Ἀδάμ, καὶ τὸν τόπον ἐν ᾧ ἔκειτο, καὶ ἀκολούθως ἠγίασθη ὁλος ὁ πλησίον ἱερός Τόπος ἐκεῖνος ἀπ' ἐκεῖνο τὸ ἅγιον χεῖσμα, εἶτα μερσθὲν εἰς τέσσαρας ἀρχάς, μετὰ τὴν δρασκιαστὴν αὐτῆς δύναμιν, καὶ ἐνέργειαν ἐπότισε, καὶ ἠγίασεν ὅλην τὴν τετραπέρατον Οἰκουμενὴν, δηλαδὴ Ἀνατολὴν, Δίον, Ἀρκαίον, καὶ Μισσημβερίαν. ὅθεν ἔτος ὁ Τόπος τῆς Κρανίως, διότι ἦτον διαχωρισμένος εἰς τιμωρίαν, καὶ παιδίσαν τῆς πταίσεων, ἦτον καὶ κατηραμένος, διότι ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλῳ (Γαλάτ. 3. 13.) τῶρα διὰ τὸ ἐκχυθὲν αἷμα τῆς Χερσῆς εἰς αὐτὸν, ἔγινεν ἀγιώτερος ἀπὸ ὅλης, καὶ ἅπαντα ἡ Γῆ, ἡ ὁποῖα διὰ τῆς ἀμαρτίας τῆς Πρωτοπλάστῃς, καὶ ἄλλων αὐθράπων ἔσα ὑποκειμένη εἰς τὴν θείαν κατάραν, δὲν ἐβλάστανεν ἄλλο, παρὰ ἀκαΐας, καὶ τριβόλους, τῶρα διὰ τῆς αἵματος τῆς Χερσῆς φιλωθεῖσα μετὰ τὸν Θεὸν, καὶ πάλιν ἐβλογηθεῖσα, ἔγινε τόπος καρποφόρος, ὅπῃ δίδει πολλὰς, καὶ πολλὰ διαρέεις τῷ Θεῷ καρπῆς.

Βεβαιῶνται ἅντα ἀπὸ τῆς μαρτυρίας τῆς Θείας Γραφῆς, καὶ ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἀγίων Πατέρων. Ὁ Προφήτης Ζαχαρίας εἰς τὸν ποσεινῶτον καιρὸν τῆς Σωατῆς τῆς Κυρίας, εἶπε (13. 2.) καὶ ἔσα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγει Κύριος Σαββαῶθ, ἔξελοθῆσῶ ἅ ὀνόματα τῆς εἰδώλων ἀπὸ τῆς Γῆς, καὶ οὐκέτι αὐτῆς ἔσα μνεῖα, καὶ ὅτῃ Ἐβλοδοροφῆσῶς, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀκαΐαρον ἔξαιρῶ ἀπὸ τῆς Γῆς.

Πίμπλον, καὶ τελευταῖον, ὁ Σωτήρ ἡμῶν εἶναι Ποῦμας εἰς τὴν ἔνδοξον αὐτοῦ Ἀνάστασιν, καὶ Ἀνάληψιν. Ἐγῆκε τῆτος ἀπὸ τὴν Πηγὴν τῆς Γάφης, καθὸς ὁ ἄλλος ἀπὸ τὴν Πηγὴν τῆς Παραδείσου. ὡ καὶ πόσον ἐπότισε τῆτος ὁ Ποῦμας τὴν Γῆν, καὶ τὴν ἔκαμε νὰ γενήσῃ φυτείας νέας, τῆς ὁποῖων αἱ αἰαδενδράδες πόσον ὑψώθησαν, ὅπῃ ἔφθασαν καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Παραδεισον. αἰοίγοντες ὁ Σωτήρ ἡμῶν πρὸς τὴν Σαμαρεῖτιν τὴν δύναμιν, καὶ ἐνέργειαν τῆς Πηγῆς τῆς ὕδατος αὐτῆς, εἶπεν, ὅςδ' αὐ πῆξ ἐκ τῆς ὕδατος ἔ ἐγὼ δάσω αὐτῶν, καὶ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδαρ ὁ ἐγὼ δάσω αὐτῶν, γενήσεται ἐν αὐτῶν πηγὴ ὕδατος ἀλλομίνῃ εἰς ζῶον αἰῶνον (Γωαὶ. 4. 14.)

Τόσον αβαθαίνει τὸ ὕδωρ μετὰ τὴν τέχνην, ὅσον εἶναι ὑψηλὸς ὁ τόπος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον καταβαίνει. οὕτως ὁ ἡμέτερος Ποταμὸς ἀπὸ πόθεν, καὶ πῶς καταβαίνει; ἐκ τῆς Οὐρανοῦ, ἐκ τῆς Πατρικῶν Κόλπων, καθὼς εἰδείχθη ἀπ' αὐτῆς τῆς Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης ἐν τῇ Ἀποκαλύψει (21. 1.) καὶ ἰδιόξεμοι Ποταμὸν καθάρων ὕδατος ζωῆς, λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορεύομενον ἐκ τῆς Θρόνου τῆς Θεῆς, καὶ τῆς Ἀγίας. ἐπειδὴ ἦλθεν εἰς τὸν Κόσμον, ἐκατέβη ἀπὸ τὸν Οὐρανὸν εἰς τὴν καθαρῶτάτην Μήτηρ τῆς Παρθένου. ἐκ τῆς Μήτρας τῆς Παρθένου ἐπήγεν εἰς τὸν Κόσμον, ζητήσας τὸ πρόβατον τὸ ἀπολωλὸς, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς Γῆς, ἵνα ἐκατέβη εἰς τὸν Ἀδὼν. ἴδεις τὸ κατέβασμα; τὰρα ἴδεις καὶ τὸ ἀνέβασμα, τὸ ἵπσιον ἔγινεν ὅχι μετὰ ἀνθρώπων τέχνην, ἀλλὰ μετὰ δυνάμειν Θεῶν.

Πρῶτον λοιπὸν ἔγινεν ἡ ἀνάβασις εἰς τὸν ἑαυτόν, ἐπειδὴ καὶ εἰς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι λούθησαν ὕδατα ἐν ἀφροσύνῃ ἐκ τῆς Πηγῶν τοῦ Σωτῆρος. αἶβη ἐκ τοῦ ἁδῶ, καὶ ἐκ τῆς ζωῆς λαμβανούσας σάμα, ὅχι ἀδοξον, ἀλλὰ εἰδοξον, περικυκλωμένους ἀπὸ πλῆθος Ἁγίων Πατέρων, σὺν ὁποῖοις εὐγαλεν ἀπὸ τὸν Ἀδὼν.

Πρῶτον αἶβη εἰς τὴν Παρθένον, ἐπειδὴ ἐφαίνετο εἰς τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον τὴν Μαργαλιτῶν, εἰς σὺν Ἀποστόλους, καὶ εἰς ἄλλους ἐκλεκτοῦ ἀδράς, καὶ γυναῖκας, καὶ τέλος πάντων μετὰ τεσσαρακοῖς ἡμέρας ἀπὸ τῆς Ἀναστασίᾳ σου, ἀνελήφθη εἰς σὺν Οὐρανὸς, καὶ αἶβη τόσον ὑψηλὰ, ὅσον εἶναι ὑψηλὰ καὶ ὁ Πατήρ, ἐκ τῆς ὁποῖας σὺν κέλπας ἠθέλην εὐγῆ, καθὼς μόνος τε λέγει. ἤλθον παρὰ τῆς Πατρὸς, καὶ ἐλύθη εἰς τὸν Κόσμον, πάλιν ἀφήμι τὸν Κόσμον, καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα (Ἰωάν. 16. 28.) καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς Θεῆς, καὶ Πατρὸς, καὶ μεσιτῶση καὶ εἰς τὸ ἐξῆς διὰ λόγους νὰ μᾶς σείλη τὸ Ἁγίον τε Πνεῦμα, νὰ χαρίση δάρα τοῖς ἀνθρώποις, νὰ ποτίση, καὶ νὰ ἀφραῖνη τὸ περιβόλι τῆς Ἐκκλησίας, καὶ μάλιστα, καὶ ξεχωριστὰ τὴν ἐκλεκτὴν, καὶ ἀγιωτάτην Ἐκκλησίαν τῆς αὐτῆς Ἀναστάσεως μετὰ ὕδατα τῆς χαρίτων αὐτῆς. Ὡς καὶ πῶς ἔχειται ἐν τῇ ἀξίᾳ, καὶ προόμιον ἔχει τῆτος ὁ Ναὸς, ὅστις προετυπῶτο ἐν τῇ νόμῳ τῆς ἀκακίας ἐν τῇ Παραδείσῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Ὅτι ὁ αὐτὸς ἐνδοξος, καὶ Θεῖος Ναὸς προετυπῶτο καὶ ἐν τῇ φυσικῇ Νόμῳ.

Ὅτι ὅχι μόνον εἰς τὸν τῆς ἀφωότητος Νόμον, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸν τὸν φυσικὸν ἦτον προτυπῶμενος ὁ ρηθεῖς Ναὸς τῆς τῆς Κυρίου ἡμῶν Ἀναστάσεως, παράδειγμα φανερὸν ἔχομεν τὸν Πατριάρχην Ἀβραάμ. ἀναγινώσκουμεν ἐν τῇ Γένεσι (22. 2) πῶς ὄντων ἐκατομῶσεν αὐτὸς ὁ σεβάσμιος Πατριάρχης εἰς τὴν Βηρσαβῆ ἐν Γεράροις, εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Θεός. λαβὲ τὸν Τίον σου τὸν ἀγαπητόν, ὃν ἠγάπησας τὸν Ἰσαὰκ, καὶ προσθήτη εἰς τὴν Γῆν τὴν ὑψηλῶν, καὶ αἰνεγ-

αένεγκε αὐτὸν ἐκεῖ εἰς ὀλοκαρπῶσαν, ἐφ' ἐν τῷ Ὄρειῳ ὃ αὐτοῖς εἶπω. ὑπακῆσας δὲ, παρέλαβε τὸν υἱὸν αὐτῆς, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὸν τόπον ὅπῃ τῆ ἰδεῖξεν ὁ Κύριος, εἰλέγετο δὲ Γῆ ὑψηλὴ, ἢ ὡς ὁ Σύμμαχος ἐρμηνεύει, ὀψαίσις, ἢ ὡς ὁ Αἰκύλας, κατὰφαῖσις. τῆτος δὲ ὁ τόπος ἄλλος δὲν εἶται ὁμολογημένως παρὰ πᾶσι τοῖς ἱεροῖς βιβληταις, παρὰ τὸ μῖσον ἐκεῖνο τῆς Ὄρεινῆς Γεδάιας, ἥτοι ἡ Γερουσαλήμ, εἰς τὸν ὅποιον ἐκτίσθη ὁ Ναὸς τῆς τῆ Κυρίας ἡμῶν Ἀνασάσεως. ὅθεν ἐκεῖνο ὅπῃ λέγεται παρὰ τῷ Ησαΐα (22. 1. 5.) τὸ ῥῆμα τῆς Φάραγγος Σιών, ὁ Θεοδοτῶν, καὶ ὁ Σύμμαχος τὸ ἐρμηνεύει, Φάραγγος ὁράσεως, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐν τῇ Γεράφ Γραφῇ, πολλάκις ἢ πρὸς τὴν Γερουσαλήμ ὁδὸς, λέγεται ἀνάβασις. ἐν δὲ τῇ κορυφῇ τῷ Ὄρειῳ τῆς Γεδάιας, ἥτοι καὶ εἶτα ξεχωριστὸν Ὄρος, ὀνομαζόμενον Μοριά, τὸ ὅποιον, καὶ τὸν Γεράνυμον, ἐρμηνεύεται Φωτίζον, ἢ Φέζον. τῆτος ἰδεῖξεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, καὶ φέρεται εἰς αὐτὸ τὸν υἱὸν τῆς ὀλοκαρπῶσαν, κατὰ τὸ λέγουσι οἱ Ἑβραῖοι, μετὰ ὅποιον σύμφωνος εἶναι καὶ ὁ ἱερεὺς Γεράνυμος, καὶ ἄλλοι, ἔνθα εἰς τὸ μετέπειτα ἐκτίσθη ὁ Ναὸς τῆς Σολομῶντος. συμπεραίνεται ἡ γνώμη αὐτῆ ἀπὸ τὸ διάστημα τῆς τῆτος ἐκείνης, εἰς τὸν ὅποιον ἦτον τότε ὁ Ἀβραάμ ὅταν ἐλάλητε πρὸς αὐτὸν ὁ Θεὸς, διότι τῆτος ὁ τόπος ἀπέχει ἀπὸ τῆς Βηρσαβεί, τῆς ὅποιαν βλέπει πρὸς τὸ Νότιον μέρος, διαστήματῃ τριῶν ἡμερῶν, καὶ τὸν θεῖον Γεράνυμον. βεβαιῶται τὸ αὐτὸ καὶ ἀπὸ τῆς λόγια τῆς Γεράς Γραφῆς λεγούσης (Γένε. 22. 3. 4.) καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον ὃν ἰδεῖξεν αὐτῷ ὁ Θεὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. εἰς ἐκεῖνον δὲ τὸν τόπον δείκνυται τῆς σήμερον καὶ ὁ τόπος τῆς ὀλοκαρπῶσεως, τιμῆμενος μετὰ Εὐκτῆρον Οἶκον, καὶ Μοναστήριον ἕτω λεγόμενον, Θυσία τῆς Ἀβραάμ, ὡς εἴρηται ἐν τῷ ἀνωτέρῳ Κεφαλαίῳ ἐβδόμῳ. ἐπιβεβαιῶται ταῦτα τῆς γνώμης περισσότερον τὸ προσεγγίζον παρὰ τῆς Θεῖας Γραφῆς εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, καὶ εἶναι τῆτος.

Ἐκεῖ ὅπῃ ἤρπασεν ὁ Ἀβραάμ τὸ χεῖρτε, καὶ ἐπῆρε τῆς μάχαιραν καὶ σφάξῃ τὸν Υἱόντε, καὶ ἐμποδίσθη ἀπὸ τὸν Ἀγγέλον, ἀφ' οὗ ἐλάτρωθη ἀπὸ τὸν θάνατον ὁ Υἱόντε, αὐτῆ τῆτος ἐθυσίασεν ἵνα κερὸν κατεχόμενον ἐκ τῆς κερῶν αὐτῆ ἐν φυτῷ Σαβίκ, ὀνόμασε δὲ ὁ Ἀβραάμ τὸν τόπον τῆς ὀλοκαρπῶσεως, Κύριος εἶδε, διότι ἐν ἐκείνῳ τῷ Ὄρει εἶδεν ὁ Κύριος τῆς ἀγένειαν τῆς Ἀβραάμ. τὸν ὀνόμασε δὲ ἕτω, ὅχι μόνον χάριν τῆς ὀλοκαρπῶσεως τῆς ἡμετέρας Ἰσαάκ, ἀλλὰ πολλὰ περισσότερον προφητικῶ ὄμματι διὰ ἐκεῖνα ὅπου ἕμελλον καὶ ἀκολουθήσων εἰς τὸν καιρὸν τῆς Μεσσίας, ὡσαύτῃ δηλαδὴ καὶ ἤθελε δευχθῆ προφητικῶς, καὶ καὶ προαναφανθῆ συμβολικῶς ὁ Ναὸς τῆς Ἀνασάσεως τῆς Χριστῆ εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν τῆς Φυσικῆς Νόμου, ὅθεν καὶ ὁ Χρυσόσομος βιβλιῶν τῆτος τὸ ῥητὸν, ἕτω καὶ λέξιν λέγει.

„ Ταῦτα δὲ πᾶσι τύπος ἐγγίγνεται τῆς Σαβίκ, διὰ τῆτος καὶ ὁ Χριστὸς τῆς Γε-
 „ δαίσις ἐλογεν, Ἀβραάμ ὁ Πατὴρ ἡμῶν ἡγαλιάσατο ἵνα ἴδῃ τῆς ἡμέραν
 „ τῆς ἡμέρας, καὶ εἶδε, καὶ ἔχαρη. πῶς εἶδεν ὁ πρὸ τούτων γεννημένος χρο-
 „ νων; διὰ τῆς τύπος, καὶ διὰ τῆς σκιάς. καθάπερ γὰρ ἐκείνῃ τὸ πρῶτον
 „ προσλήθη αὐτῆ τῆς Ἰσαάκ, ἕτω ὁ Λογικὸς Ἀμὸς προσλήθη ὑπὲρ τῆς

„ Οίκειμίης . ἔδει γὰρ ἐν τῇ σκιά προδιαγραφῶναι τὴν ἀληθειαν . ὅρα γάρ-
 „ μοι ἀγαπητέ , πῶς ἀπαντᾷ διὰ τῆς σκιάς προδιετυπῆτο . μονογενὴς ἐκεῖ ,
 „ ἢ μονογενὴς ἐν αὐτῷ , ἀγαπητὸς ἐκεῖ , ἢ γνήσιος , ἀγαπητὸς ἢ ἐν αὐτῷ .
 „ ἢ γνήσιος . ἔτος γὰρ ἐστὶν ὁ Τίος μὲ ὁ ἀγαπητὸς Φων . ἀπὸ τῆ Πατρὸς ἐκεῖ-
 „ νος εἰς ὀλοκώτωςιν ἀεφέρετο , καὶ τῆτον ὁ Πατὴρ ἔξειδαι , καὶ βεβᾶ Παῦ-
 „ λος λέγων , ὡς τῆ ἰδίῃ ὑβὲν ἐκ ἐφείσατο , ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδω-
 „ κεν αὐτόν .

Ἐκάλεσεν ὁ Ἀβραάμ τὸ ὄνομα τῆ γόπης , καὶ τῆ ὄρης ἐκείτης , Κύριος εἶ-
 δειν , ἵνα εἴπωσιν σήμερον ἐν τῷ ὄρει τῷτῳ , Κύριος ἔφθην , διότι ἡ γενεοῖα ἔρ-
 γα ἐν τῷ φυσικῷ νόμῳ , εἰς ἐκεῖνο τὸ ὄρος προετύπωναν , ἡ ὅποια ὁ Θεὸς καὶ
 Πατὴρ ἐμελλεὶ νὰ κατορθώσῃ μετὰ τὸν υἱὸν τοῦ τὸν ἀγαπητὸν , εἰς τὸ Ἄγιον ὄρος
 τοῦ Κρανίς (τὸ ὅποιον εἶναι μέρος τῆ ὄρης Μορία) ἢ ὅσα ἐήργησεν εἰς τὸν πέ-
 ριξ τόπον αὐτῆ , ἐνθα ἐκτίσθη ὁ Ναὸς τῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἀναστάσεως .

Ἐκεῖ ὁ Μονογενὴς λοιπὸν Τίος τῆ Θεῆ , ἐπ' ἐσχάτων τῆς ἡμερῶν , διὰ τὴν
 σωτηρίαν τῆς ἀνθρώπων γενόμενος ὑπὸ κτύπος μέχρι θανάτου , θανάτου δὲ Σαυρῆ ,
 ἔγενεν ὀλοκώτως , ἢ ἱερδῆς , ἢ ἐπρόσφερε τὴν ἑαυτοῦντε λύτρον , καὶ θύσαν
 ἐπαύα εἰς τὸν σωρὸν τῆς ἑύλων τῆ τιμῆς Σαυρῆ , εἰς τὸ θυσασηερον τῆ Κρανίς ,
 ἢ πρόσεχε καλῶς διὰ νὰ καὶ ἀλάβης .

Πρεπόντως δίκαιον εἶναι νὰ ὀνομασθῆ προφητικῶς ὁ τόπος εἶθα ἐκτίσθη ὁ
 Ναὸς τῆς τῆ Κυρίου ἡμῶν Ἀναστάσεως , Κύριος εἶδε , ἢ ἐν τῷ ὄρει τῷτῳ Κύριος
 ἔφθην , διότι ἐν τῷ Ναφ τῷτῳ εἶδεν ὁ Θεὸς ἢ Πατὴρ τὴν τελείαν ὑπακοὴν τῆ
 Τίῃ αὐτῆ μέχρι θανάτου σαυρῆ , ὡς εἴρηται . ἐν τούτῳ εἶδεν ὁ Πατὴρ τὴν
 Ἀνάστασιν τῆ μονογενὴς αὐτῆ Τίῃ . ἐν τῷτῳ εἶδε τὸν Τίον αὐτῆ ἀγόμενον ὡς πρό-
 βατον ἐπὶ σφαγῶν , ἢ ἐκκῶς ἑαυτὸν προσφέρειν , διὰ νὰ ἔλαίψῃ ἡς ἀ-
 μαρτίας τῆς ἀνθρώπων , ἢ νὰ ἔλιώσῃ μετὰ τὸν Πατέρα τὸν Κόσμον . ἐν τούτῳ
 ἔφθην ὁ Τίος παραδίδοις τὸ πνεύματι εἰς χεῖρας τῆ Πατρὸς αὐτῆ . ἐν τούτῳ
 ἔφθησαν πεπληρωμένα ἡ ὅσα ἐπροφητῆσθησαν περὶ τῆ Τίῃ τῆ ἀνθρώπου πα-
 ρὰ τῶν Ἀγίων Προφητῶν , τελειωθέντος τῆ ἔργου τῆς ἀπολυτρώσεως .

Ἐν τῷτῳ τῷ Ναφ ἔφθην ὁ Χριστὸς ἀποκαθηλωμένος ἐκ τοῦ Σαυρῆ . ἐν τού-
 τῳ τῷ Ναφ ἐκείνος ὁ χρισθεὶς υἱὸς ἐν τῇ σαρκῶσι αὐτῆ ἐλαίψα ἄφροσύνης , ἢ
 ἀγαθιάσεως , ἔφθην κεχρισμένος μετὰ μύρα , ἢ ἀρώματι , ἢ ἐντετυλιγμένος ἢ
 μετὰ σπύδα παρὰ τῆ Ἰωσήφ , ἢ Νικοδήμου τῶν Μαθητῶν τῆ .

Εἰς τῆτον τὸν ἀγιώτατον Ναὸν , ἢ Οὐραῖον Παράδεισον , ἔφθην ὁ Χριστὸς ἐγγε-
 γερμένος ἐκ τῆ θανάτου ἐν δεδοξασμένη ζωῇ . ἐν τῷτῳ τῷ Ναφ ἔφθην ὁ Χριστὸς
 δόξῃ , ἢ τιμῇ ἐσεμμένον , νὰ εὐγῆ ἐκ τῆ τάφου τῶν θυρῶν κεκλεισμένων . ἐν
 τούτῳ ἔφθην ὁ Τάφος ἀεωγόμενος , μετὰ μόνον ἡ λινά , εἰς ἡ ὅποια ἦτον τυλιγ-
 μένον τὸ Σῶμα τῆ Ἰησοῦ , εἰς μαρτύριον ὅτι αἰεὶ ὁ ἴδιος αὐτὸς Χριστὸς . ἐν τῷ-
 τῳ τῷ Ναφ ἔφθην ὁ Κύριος εἰς σχῆμα Κηρωτοῦ εἰς τὴν Μαγδαλιναίαν , ὅστις
 λέγων αὐτῇ , μή με ἀπτε , τὴν ἐπρόσβαξε νὰ μελώσῃ τοῖς Ἀδελφοῖς αὐτῆ ,
 ἢ Μαθηταῖς τῆ ἐνδοξόντου Ἀνάστασιν .

Τελειταῖον, ἐν τούτῳ τῷ Ναῶ ᾤφθη, ὁραταί, καὶ ἰφθίμειται, πῶς συντρέχει, καὶ συνέρχεται ὁλος ὁ Κόσμος, εἰς προσκύνησιν τῶ τῶν αὐτῶν ἔξησαν οἱ πόδες τοῦ Λυτρωτοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τὴν ἀξιωμασίαν τὴν λαβῶσι δωρεὰν τῶν ἁμαρτημάτων αὐτῶν μετὰ πληρεσείας σωτηρίας, καὶ μεζόνος χάριτος, ὅσοι ἀπλαβῶσι, καὶ ἀξίως προσέρχονται εἰς αὐτόν.

Ἐκ τῶν ρηθῆντων λοιπὸν ἀπλαβῶσι τε, καὶ ἀξιοδίας, φανερὸν ἔγινεν, ὅτι καὶ ἐν τῷ Φυσικῷ Νόμῳ προῦπῆρχεν ὁ τύπος τῆς Ἀγίας του Ναῶ, καὶ ἀκολούθως καὶ τῶν λοιπῶν πάντων τῶν γεγονότων, καὶ ἐνεργηθέντων ἐν αὐτῷ, εἰς τὸν καιρὸν τῆς Νόμου τῆς χάριτος. ὡ καὶ πῶς ὑπεροχῶν, καὶ χάριν ἀσύγκριτον κεικτῆσαι ὁ Ναὸς ἦτος, πάντων τῶν λοιπῶν τῶν ἐν τῇ Οἰκισμῆν ἱερῶν Ναῶν, ὅστις καθὼς προετυπῆτο ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀκακίας, ἔτω καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ Νόμου τῆς Φύσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ Ε΄ΚΤΟΝ.

Ὅτι ὁ αὐτὸς ὡς προτυπούμενος καὶ ἐν τῷ γραπτῷ Νόμῳ εἰς τὸν Ναὸν τῆς Σολομώντος, ἔτινος, καὶ ἀσυγκρίτως προτιμότερος.

Λ Ἐγίωσεν ὁ Μακάρεος Ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους (10. 1.) σκιαὴ εἶχεν ὁ Νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, εἶναι φανερὸν ὅτι ὅσα σκιαῶδες, καὶ τυπικῶ, ἔγιναν εἰς τὸν Νόμον τὸν παλαιὸν, καὶ τὸν Ἰσραηλῆν Λαόν, ἔμελλον τὰ γένην εἰς τὸν Νόμον τῆς χάριτος ἀληθῶς, καὶ πραγματικῶς.

Καθὼς λοιπὸν ἐξάθη ὁ Ἰσραηλῆν Λαὸς τύπος, καὶ ὁμοίωμα τῆς Χερσανόμου Λαῶ, ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ Πασχατικὸν Ἀρνίον τῆς δι' αἵματος σφαγῆς, καὶ Ψυχίας ἐν τῷ Σταυρῷ, τὸ Μάϊνα τῆς ἐν τῇ ἱερῇ Βήματι ἀναιμάκτῃ προσφορᾷ, ἡ τοῦ Ἀερῶν ἱερωσύνη τῆς Εὐαγγελικῆς, οὕτω εἰς τὸν ἴδιον παλαιὸν Νόμον προῦπῆξε τύπος, καὶ παράδειγμα τοῦ ἀγιωτάτου Ναοῦ τῆς Ἀνασάσεως τοῦ Κυρίου, ὁ τοῦ Σολομώντος Ναὸς, καθὼς καὶ ὁ Σολομών τύπος αὐτῶ τῆς Κυρίας, ὅθεν καθὼς ἀσυγκρίτως εἶναι ἀγενέστερος, καὶ ἐνδοξότερος ὁ Χερσὸς τῆς Σολομώντος, ἔτω καὶ ὁ Ναὸς τῆς Ἀνασάσεως εἶναι ἀσυγκρίτως ἀγιώτερος, καὶ ἐνδοξότερος τῆς Ναῶ τοῦ Σολομώντος.

Μεγαλοπρεπῆς, καὶ πολύτιμος ἐξάθη ὁ Ναὸς αὐτὸς, ἐπεὶ καὶ ὅλα του ἔα μέρη ἦσαν κατεσκευασμένα ἀπὸ χρυσοῦ, καὶ ἄλλῳ πολύτιμον καὶ ὑλλῶν καὶ ἐργασίαν. ἀλλ' ὅμως μεγαλοπρεπέστερος, καὶ πολλὰ τιμιώτερος ἔγινεν ὁ Ναὸς τῆς Ἀνασάσεως τῆς Χερσῆ, ἐπεὶ καὶ τῆτος ἐκτίσθη, καὶ ἐβάθη ἀπὸ τὸ πανάχραντον αἶμα τῆς Κυρίας ἡμῶν, τιμιώτερον ἀσυγκρίτως ἀπὸ ἀργύριον, καὶ χρυσοῦ, καὶ καθεῖ ἄλλο πρᾶγμα φθαρτὸν. περιφθμοῦ ἐξάθη ὁ Ναὸς ἐκεῖνος, διὰ τὴν καὶ ὁ οἶκος ἐν τῷ οἰκοδομῆσθαι αὐτὸν λίθοις ἀκροτόμοις ἀργαῖς ἐκοδομῆθη, καὶ σφύρα, καὶ πέλεκυς, καὶ πᾶς σκευὸς σιδηροῦ οὐκ ἠκούσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐν τῷ οἰκοδομῆσθαι αὐτὸν (3. Βασιλ. 6. 7.) διὰ τὴν καὶ τῶν γυνάμων τῶν Ἰσραηλῶν, ἐσχίζοντο οἱ λίθοι χωρὶς ἔχον διὰ μέσῃ αἵματος σκόληκος τινὸς ἔχοντος ποιούτων ἀ-

ρετὴν νὰ σχίζῃ ὡς πέτρας, καθὼς ὡς λέγεται τὸ αἷμα τῆ Τράγῃ σχίζει τὸν ἀδάμαντα, τὴν ὁποίαν ἄντιον ἐνέργειαι τῶν σκαλιῶν, τὴν ἤξελε καλά ὁ σοφώτατος Σολομών, ὅμως ὁ Ναὸς τοῦ ἀγίου Τάφου εἶναι ἐπισημότερος, διότι ἡ πέτρας μὲ ὡς ὁποίας ἐκτίσθη, ἐσχίσθησαν ἔξ τὸν Εὐαγγελιστῶν διὰ τῆ ἐκχυθέντος αἵματος τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος λέγεται σκαλιῆς ἢ οὐκ ἀσθραπος. καὶ ὅτι νὰ ἐκτίσθη μέρος τοῦ Ναοῦ ἔξ ἀπὸ ἑὐὲς ὡς πέτρας, εἶναι ἀκόλυτον, ἔξ ἀληθινόν, διότι ἐπειδὴ ἔξ ἦσαν ἐκεῖ, διατι νὰ μὴ ὡς μετὰ χειριστῶσι ἔξ αὐτῶς εἰς τὴν οἰκοδομίῳ τῆ Ναοῦ;

Ἡ Φήμη ἐκείνη τοῦ Ναοῦ δι᾿ ἁπάσας εἰς ὅλους τὴν Οἰκουμενῶν, ἔξεν ἀπὸ ὅλας τῆ μέρη ἤρχοντο οἱ Ἰουδαῖοι διὰ νὰ προσκυνήσασιν, ἔξ νὰ θυσιάσασιν τῷ Θεῷ ἐν αὐτῷ, μάλιστα ἔξ ἄλλα ἔξθη εἰς θῖαν αὐτῶ. ἔξως τῆτος ἔξγινεν ἐπιφανέστερος, διότι ὅλη ἡ Γῆ ἔλαμψεν ἀπὸ τῆς λαμπρότητος αὐτῆ, ἔξεν ἔλα τῆ ἔξθη τοῦ Κόσμου, ἔξ ἀληθοὶ Ἰσραηλιταὶ (ἔξχεις τῶν ἀπίστων Ἰουδαίων, ἔξ ἄλλων ἔξθνικῶν) συτρέχασιν χάριν ἔξλαβείας, ἔξ ἀσεβείας εἰς προσκυνήσῃν τε ἀπὸ τόπους μακροτάτους.

Ἡ τὸν τότε ὁ Θεὸς ἔξλεως εἰς ὅδῃ προσερχομένους ἀσθρόπας ἐν τῷ Ναῷ τῆ Σολομῶντος, ἔξ εἰσῆκε τῷ Φανῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἐν τῆτῳ ἐφιλύσων ὁ Θεὸς μὲ ὅδῃ ἀσθρόπας, διότι ὁ ἄκρος Ἀρχιερεὺς Κύριος ἡμῶν παρακαλεῖ δι' αὐτῶν τὸν Πατέρα αὐτῶ.

Ἐκεῖ πῖπτον ὡς πῦρ ἀπ' Οὐραῦς ἐτελείως, ἔξ ἰβριβαίων τὴν θυσιῶν τὴν ἐπάνω τῆ βήματος, ἀλλ' ἐν τῆτῳ ἐτελείωθη ἡ αἰμακτος θυσία τῆ Σώματος τοῦ Χριστοῦ μὲ τὸ πῦρ τῆς ἀγάπης αὐτῆ, ἔξ ἐκῆ ἀπὸ τῆ ἄγια πᾶσθ, ἔξ ἐσπερώθη ἐν τῷ Βωμῷ τῆ Σῶσθ.

Ἐς ἄσθ ὁ Ναὸς τοῦ Σολομῶντος περιέφημος, ὅτι ἐκεῖ ἦτον ἔξ Χερουβιμ, τὸ Ἰλαστήριον, ἡ Κιβωτὸς τοῦ Μαρτυρίου, τὸ Μαῖνα, ἡ Ἰάβδος τοῦ Ἀσθρῶν, τὸ Χρυσὸν Θυματήριον, καὶ ἔξ λοιπὰ, ἀλλ' ἐδῶ δὲν σοῦ φαίνεται νὰ εἶναι πλέον τιμιώτερος ὁ Τάφος τῆ Κυρίεμας, ἔξθα ὁσάκις εἰσέρχόμεθα, ποσάκις βλέπομεν τὸν Σωτηράμας νὰ κείτεται ἐν τῆ Σινδῶνι, ἔξ ὀλίγον ἐκεῖ ἔξάμεισι, αὐτῆς νὰ βλέπωμεν τὸν Ἀγγελὸν νὰ κάθεται εἰς ὅδῃ ποδαςτα, ἔξ πρὸς τὴν κεφαλῆν τὸ Σεδάριον τυλιγμένον;

Μῆτε πρέπει νὰ ἀμφιβάλῃ τινὰς, ὅτι καθὼς ἐκπαλαι, ἔξτω ἔξ τῶρα δέχεται ὁ Θεὸς ὡς θυσίας τῶν πιστῶν ὁποῦ ἐκεῖ γίνονται, ἔξ νὰ συγχωρῇ ἔξ ἀμαρτημάτα τῆ λαῶ, ἔξ νὰ δείχῃ τὴν ὀρθῆν ὁδὸν, διὰ τῆς ὁποίας νὰ περπατῆ, ἔξ νὰ διδῇ δέξασιν εἰς αὐτῶν τὸν τόπον, ἔξ νὰ χαρίζῃ ὅλας ὡς πνευματικὰς χάριτας.

Ἐκ τῆτων λοιπὸν συνάγεται, ὅτι ὁ Σολομῶν ἐν τῷ Γραπῷ Νόμῳ ἦτον τύπος τῆ Χρυσῆ, ἔξ ὁ Ναὸς τῆ Σολομῶντος ἦτον ὁ τύπος, ἔξ ἡ σκιά τῆ Ναῦ τῆς Ἀναστάσεως τῆ Χρυσῆ, ὅστις ἔξ χάριν τῆτα ἐκτίσθη.

Ἐνταῦθα δὲ σημειωτέον ἔξ τῆτο, ὅτι ὅταν προηγῶνται χάριν τινὸς ἐτέρη τυποὶ τῆς, ἔξ σχήδια, δύο πράγματα ἔξ θεωροῦνται, ἔνα, ὅτι ἐκεῖνα δὲν γίνονται

ἔαι διὰ λόγουσαν, ἀλλὰ χάσεν ἑτέρη τίνος, ἐκείνη δηλοῖται δι' ὀ γίνονται. ἄλλο, ὅτι πλέον δὲν κάμνησι χρεία νὰ μένωσι ἐκεῖνοι οἱ τύποι, καὶ ἄ σχεδια, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνα ἃ ὅποια ἔγιναν καθὼς προτυπῆντο. ὅθεν ἐπειδὴ καὶ ὁ Ναός τῆ Σολομώντος ἐσάφη, ὡς εἴρηται, τύπος, καὶ σχεδὸν τῆ Θεῖος Ναοῦ τῆς τοῦ Κυεῖς ἡμῶν Ἀνασάσιως, καὶ αἰ νομικαὶ λατρεῖαι, τύπος τῶν ἀληθινῶν, καὶ διαγωγελικῶν, ἀκολούθως αὐτὸς ἔχει νὰ μίμη εἰς τὸ δὶλωτικῆς, καθὼς καὶ αἱ λατρεῖαι αἱ Εὐαγγελικαὶ, ὁ δὲ Ναός τῆ Σολομώντος νὰ μίμη, ὡς καὶ εἶται, εἰς ἐρήμωσιν παντογενῶν, καὶ αἱ θυοῖαι τῶν Ἰσραηλίων εἰς ἀξέτησιν. καὶ ὅρα περὶ τέτων ὅθεν καὶ Ἰσραηλίων λόγους τῆ Χρυσόσωμα εἰς πλάτος.

Ὡ καὶ ποῦτος ἔχειται ὑπεροχῆς, καὶ ἀγιότητος ἐσάφη τῆτος ὁ Θεῖος Ναός τῆς τῆ Κυεῖς ἡμῶν Ἀνασάσιως, ὅστις εἰδείχθη, ὅτι ἦτον προτυπῆμενος καὶ ἐν τῷ Γραφῶ Νόμῳ, καθὼς καὶ ἐν τῷ Φυσικῷ, καὶ τῷ τῆς ἀκακίας καιρῷ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Ὅτι ὁ Θεῖος οὗτος Ναός προφητῆθη δι' αἰνυμάτων, καὶ παρὰ τῶν Προφητῶν, καὶ κατὰ τίνα τρόπον.

ΑΓΓΕΛΟΙΣ Τῶν δόξαν, καὶ τὸ ἀξιάγασον τῆ Θεοῦτες τῆτος Ναός, σιμὰ εἰς ἃ αὐτὴ εἰρημένα προσέτι καὶ αἱ θεοπνεῦστοι Προφητεῖαι, ἐκ τῶν ὁποίων, δύο καὶ μόνως φέρομεν εἰς τὸ μέσον. ἡ πρώτη εἶναι τῆ Προφητείας τοῦ Δαβὶδ, καὶ ἡ δεύτερα τῆ Προφήτης Ἀγγαῖς. ὁ μὲν οὖν Δαβὶδ εἶπε (Ψαλμ. 28.) καὶ ἐν τῷ Ναῷ αὐτῆ πᾶς τις λέγει δόξαν, ἀλλὰ ἔχον ποῖος νὰ εἶναι τῆτος ὁ Ναός εἰς τὸν ὁποῖον λέγει ὁ Προφήτης, ὅτι ὁ καθένας νὰ εἰπῆ τῶν δόξαν τῆ Θεοῦ καὶ ἔχον μῆπως καὶ εἶναι ὁ Ναός τῆ Σολομώντος; εἰς τοῦτο δὲν Δαβὶδ νὰ εἰπῆ τὸ ὅχι, πλὴν αὐτὸν καὶ αὐτὸς, ἀλλὰ πρὸς καιρὸν, καὶ ἔχι πάντα, ἐπειδὴ καὶ τὸν ἀπεδοκίμασε πανταπάσιν ὁ Θεός, ὡς δηλῆται εἰς πολλὰ μέρη τῆς ἱεράς Γραφῆς, καὶ φανερά εἰς τὸ δεύτερον βιβλίον τῆ Παραλιπομένων (7. 21.) καὶ ὁ Οἶκος ἔπος ὁ ὑψηλός, πᾶς ὁ διαπορευόμενος αὐτὸν ἐκστήσεται, καὶ ἐρεῖ, χάσεν τίνος ἐποίησε Κύριος οὕτω τῆ Γῆ αὐτῆ, καὶ τῷ Οἴκῳ τέτρω; τὸ ὅποῖον ἐκολέθησε διὰ τῆς ἀμαρτίας τῆ Σολομώντος, καὶ τῆ λοιπῶν Βασιλείων τῆ Ἰουδα, καὶ τῶν Ἑβραίων, ὡς τὸ μαρτυροῖ καὶ ἡ ἱεραῖς, καὶ Ἰσραηλίας Ἰσραηλίας. καὶ προσέτι ἐν ἐκείνῳ μόνον οἱ Ἰσραηλῖοι ἐθυοῖσαν σφάγια, ἃ ὅποια πᾶς μῆτε ἐμελλε νὰ ἔδεχθῆ πάντοτε ὁ Θεός, μῆτε ἤθελε νὰ δοξασθῆ με αὐτῶν, τὸ ἐφάνησε πολυτρόπως διὰ τῶν Προφητῶν αὐτῶν, καὶ ὡν ἕνας ὁ Δαβὶδ λέγει (Ψαλ. 49. 9.)

Ὁ δέξομαι ἐκ τοῦ Οἴκου Μόσχος, καὶ δὲ ἐκ τῶν Ποιμνίων σα Χειμάρρας. λοιπὸν αὐτὸ ἐκλαμβάνω καὶ δι' αὐτὸν τὸν Σολομόντειον Ναὸν τὸ, καὶ ἐν τῷ Ναῷ αὐτῆ πᾶς τις ἐρεῖ δόξαν, ἀλλὰ πρὸς καιρὸν, ἀληθῶς δὲ μάλιχα διὰ παντός, λαμβανόμενος ὁ Νῆς τοῦ Προφήτη διὰ τὸν Ναὸν τῆς Ἀνασάσιως, εἰς τὸν ὁποῖον ὅχι μόνον οἱ ἀληθεῖς Ἰσραηλῖοι προσφέρουσι δόξαν, ἀλλὰ καὶ οἱ Ἀγγελοι.

γελοι, ἡ Ἐθνη τῆς Ἑβραίων, τῆς Ῥωμαίων, καὶ ὅσα ἄλλα ἐπλασεν ὁ Θεός, ὅλα ἔρχονται νὰ προσκυνήσωσιν ἐν αὐτῷ τὸν Θεόν. ὅθεν ἄτος ἐστὶν ὁ Ναός, ἐν ᾧ πάσις, τῆς τῆς πᾶσα πνοῆ, Ἀγγελικῆ, καὶ αὐθροπίνῃ εἰς αὐτὸν αἰνεῖ τὸν Κύριον, καὶ παῖς ἡ Ἐθνη καθένα καὶ τῶν συνθεῖται αὐτῶ λέγει, καὶ ψάλλει δόξαν τῷ Θεῷ, καθὼς καὶ διαδοχῶν ἄχει τῆς σημερον καὶ μαρτυρεῖται, καὶ βεβαιώ- νουσι, καὶ φανερώσουσιν αὐτῶ τὰ πράγματᾶ.

Πάλιν ὁ ἴδιος (Ψαλμ. 68. 29.) ἐπὶ Ἱερουσαλήμ σοὶ οἴσωσι Βασιλεῖς δῶρα ἄλλα διὰ ποῖον ἄλλον Ναὸν ἠμπορῶν νὰ ἐκονοῦσιν αὐτῶ ἀρμοδιώτερον, παρὰ διὰ τῶτον, εἰς τὸν ὁποῖον ἦλθον ἀπὸ μακρῶν Βασιλεῖς, Πατριάρχαι, καὶ ἄλλης μεγάλης ἑξουσίας ἡγεμόνες νὰ προσκυνήσωσι τὸν Κύριον μὲ δῶρα, καὶ περὶ σφόδρα φοραῖς ἡ ἐξέλθον, καὶ ἦδη ἡ πέμπουσι προσκυνῶντες ἐν αὐτῷ τὸν πάντων Βασιλεῖα.

Ἀλλὰ ἄς ἀκώσωμεν τί λέγει καὶ ὁ Ἀγγεῖος. εἶπε λοιπὸν αὐτῶ, τόσον εἰς παρηγορίαν τῆς πεινῶν, ὅσον καὶ εἰς ἐπαινον τῆς Ἀγίας Ναοῦ (Κεφ. 2.) ἡδε λέ- γει Κύριος παντοκράτωρ. ἐτι ἅπαξ ἐγὼ σείσω τὸν Οὐρανὸν, καὶ τῶν Γῆν, καὶ τῶν Θαλάσσιαν, καὶ τῶν Ἠερῶν, καὶ συσσειώσω πᾶσα ἡ Ἐθνη, καὶ ἤξει ἡ ἐκλεκτῶ πᾶσι τῆς Ἐθνῶν, καὶ πλήσω τὸν Οἶκον τῶτον δόξης λέγει Κύριος παντοκράτωρ, ἐμὸν τὸ ἀργύριον, καὶ ἐμὸν τὸ χρυσιόν.

Ταῦτᾶ ἡ λόγια τοῦ Προφήτη ἔκαμαν νὰ κοπιᾶσῃ ὁ νῦν ποδῶν ἑξηγητῆς, τόσον Ἰουδαίων, ὅσον καὶ ἐκ τῆς ἡμετέρας. οἱ Ἑβραῖοι, καθὼς λέγουσιν οἱ ἡμέτεροι Διδάσκαλοι, εἰς τῶν ἑξηγησῶν αὐτῆς τῆς Προφητείας, ἐπέστησαν διὰ τὸν δῶτερον Ναὸν τῆ Σολομώντος, τὸν μεῖζοντις τῆν διὰ μέσου τοῦ Ζοροβάβελ, τοῦ ὁποῖου τῶν δόξαν, καὶ μεγαλοπρέπειαν λέγουσιν αὐτοῖ, πᾶς προφητεῖαι ὁ Προφήτης διὰ νὰ χαροποιῶσιν οἱ Ἑβραῖοι, ἀρισκόμενοι περὶ λυτοὶ διὰ τῶν ἐρή- μασιν τῆς πρώτης Ναοῦ, τὸν ὁποῖον ἐχάλασεν ὁ Βασιλεὺς τῆς Βαβυλωνίας. ἀπα- τῆται ἔμως, διότι ἡ δόξα, καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς δῶτερου Ναοῦ, μετὰ τὸ γύρισμα τῆς Τῆς Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Βαβυλωνίας, ἐκ τῆς ὁποίας ἐπὶ ἠλῶθῆσαν ὁ Ζοροβάβελ, ἐχὶ μένον δὲν ἦτον μεῖζον τῆς δόξης, καὶ μεγα- λοπρέπειας τῆς πρώτης, ἀλλὰ μῆτε ἦτον τότε λαμπρότης, τότε δόξα, τότε μεγαλοπρέπεια, ὅσον ἦτον τῆς πρώτης, καὶ τελειοταῖον, μῆτε ἐφαίνετο τόσος πλο- ῦτος, καὶ τόσος χρυσιόν ὅσον τῆς πρώτης, καὶ ἐπειῶ μῆτε ἦτον τόσον περὶ φημος ὁ δῶτερος εἰς ἡ Ἰερατικῶν, καὶ ἡς προρρήσεις τῆς Προφητείας, καὶ τῶν ἀγιότητῶ τῶν Λειτουργῶν, μάλλον δὲ ὁ πρῶτος Ναός, τὸν ὁποῖον ἐκτίσεν ὁ Σολομὼν, τόσον ὑπερέβαιναν ἐκείνον τῆ Ζοροβάβελ εἰς τῶν φήμῶν, καὶ εἰς τῶν δόξαν, ὅτι οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, οἱ ὁποῖοι ἐφθασαν νὰ ἰδοῦσι τῶν μεγαλοπρέπεια, καὶ τῶν δόξαν, καὶ τὸν πλοῦτον τοῦ προτέρου, καὶ ἑξουσίας τῶν πτωχείαν, καὶ ἀτέλειαν τοῦ δῶτερου, ἔκαμαν μεγαλωῶντες οὐρμούς, χύοντες ἀμετρα δά- κρυα, καθὼς τὸ διηγεῖται ὁ Ἐσδρας (Βιβλ. 1. Κεφ. 3.) τοῦ ὁποῖου ἡ λόγια εἶναι αὐτῶ.

,, Καὶ πολλοὶ ἀπὸ τῶν Ἰερέων, καὶ τῶν Λαϊτῶν, καὶ Ἀρχοντες τῶν Πατριῶν

,, οἱ πρεσ-

„ οί πρεσβύτεροι, οί εἶδσαν τὸν Οἶκον τὸν πρῶτον ἐν Σεμελιώσῃ αὐτῷ, καὶ τῷ
 „ τὸν τὸν Οἶκον ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ἐκλαῖον Φωνὴ μεγάλη, καὶ ὁ Ὅχλος ἐν
 „ σημασίᾳ μετ' ἀφροσύνης τοῦ ὑψώσαι φῶδ' αὐτῷ, καὶ οὐκ ἔω ὁ λαὸς ἐπεγινώσκων
 „ Φωνῶν σημασίας τῆς ἀφροσύνης ἀπὸ τῆς Φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ τοῦ Λαοῦ. ὅτι
 „ ὁ Λαὸς ἐκραύγασε Φωνὴ μεγάλη καὶ ἡ Φωνὴ ἤκαστο ἕως ἀπὸ μακροῦθεν.

Καὶ ὁ Γάσπηρος λέγει. ἐνθυμέμενοι οἱ Γερεῖς, καὶ οἱ Λαῖται, καὶ οἱ Πρεσβύ-
 „ τεροὶ τῶν Πατριῶν τὸν παλαιὸν Ναὸν, καὶ βλέποντες τὸν νέον ὅπως διὰ τὴν Πλα-
 „ χείαν δὲν ἦτον κτισμένος ὡσαύτ' ὁ πρῶτος, συλλογιζόμενοι πῶς ἐσμικρύνθησαν ἀ-
 „ πὸ τῆς προτέρας αὐτῶν Ἀτυχίας, λυπημένοι, καὶ πολλὰ παραπονεμένοι εἰς τὴν
 „ δάκρυα, καὶ ὀδυρμούς ἤεχ' ἔθισαν, οὕτω αὐτολιξεί γραφῶν περὶ Ἰσραηλῆος Ἀρ-
 „ χαιολογίας (Βιβλ. ΙΙ. Κεφ. 4.) οἱ δὲ Γερεῖς, καὶ Λαῖται καὶ τῶν Πατριῶν οἱ
 „ Πρεσβύτεροι τὸν πρότερον Ναὸν ταῖς μυσταῖς αἰαπολοῦντες, μέγιστον, καὶ πο-
 „ λυτελέστατον, καὶ τὸν γεγεννημένον ὁρῶντες ἀπὸ Πλαχείας ἐνδείξερον τῷ πάλαι κα-
 „ τασκάζομενον, ὅσον εἶναι τῆς ἀρχαίας ἀδαιμονίας ὑποβεβηκότες, καὶ τὴν ἀξίαν
 „ τῶν Ναῶν λογιζόμενοι, κατήφην, καὶ τῆς ἐπὶ τοῦτον λύπης κρατεῖν οὐδ' ἔδυνάμε-
 „ νοι, μέχρι θρήνην, καὶ δακρύων προήγοντο. ἀκόληθον δὲ εἶναι πῶς μήτε ἤτε-
 „ λον κλαύσῃ, μήτε ἤτελον λυπηθῆ, αὐτῶν ἤτελον ἰδῆ τετελειωμένα ἔδ' ὅσα ὑπέ-
 „ σχετο ὁ Προφήτης.

Ὅθεν διὰ ταῦτα τὴν αἰτίαν ἄλλοι Ἰσραηῖται ἐπενόησαν ἄλλω μυστῶν ἠξήγη-
 „ σιν, λέγοντες πῶς ἔτι λόγια τοῦ Προφήτου τυχαῖναι νὰ ἐννοηθῶσι διὰ τὸν Ναὸν
 „ ἐκείνον τὸν ὁποῖον μέλλει νὰ κτίσῃ ὁ ἐλθούμενος Μισίας. ὅμως εἰς τοῦτο ἀπα-
 „ τῆται παντάπασιν, ὅσον ὅτι πολλαί, καὶ ὑπὸ πολλῶν Διδασκάλων, καὶ παρ'
 „ αὐτῶν τῶν Γερεῶν Γραφῶν, καὶ τῶν πραγμάτων, ἐδὲν ἀπεδείχθη ὅτι ἀναντιρρή-
 „ τως ἦλθεν ὁ Μισίας, καὶ δὲν πρέπει νὰ προσμένωσι πλέον ἄλλον, ὅσον καὶ διότι
 „ ἐπιθετὴ πολλοὶ ἐκ τῶν Γερεῶν, καὶ Λαῖτῶν, καὶ τῶν Ἀρχόντων τῶν Πατριῶν, καὶ
 „ τῶν Πρεσβυτέρων ἐκλαῖον, συλλογιζόμενοι τὴν δόξαν τοῦ προτέρου Ναοῦ, καὶ τὴν
 „ ἀτέλειαν τῶν δατέων, παρηγορῶντας τοὺς ὁ Προφήτης Ἀγίαιος, ἐδὲν λέγει. Σαρ-
 „ σεῖτε, πληρώσω τὸν Οἶκον τοῦτον δόξης. λέγοντας δὲ τοῦτον, ἐφανέρωσε πῶς
 „ δὲν εἶναι νὰ κτισθῆ ἄλλος τρίτῳ Φοραῖ.

Ἄλλοι δὲ λέγουσι ἔτι αὐτῶν, ὅτι νὰ ἐννόησεν ὁ Προφήτης διὰ τὸν Ναὸν τῶν Ἡ-
 „ ρῶδων, τὸν ὁποῖον λέγουσι τινὲς πῶς ἦτον πολλὰ μεγαλοπρεπέστερος ἀπ' ἐκείνον
 „ τὸν πρῶτον τῶν Σολομώντος, τὴν ὁποῖαν γνώμην ὡς φανερά ψαδῆ, καὶ μηδενὸς
 „ λόγος ἀξίαν οἱ περισσότεροὶ τὴν ἀπεδοκίμασαν. καὶ ὅσα μὲν οἱ Ἰσραηῖται πλάτ-
 „ τασαν, εἶναι τοιαῦτα.

Τῶν δὲ ἡμετέρων οἱ μὲν λαμβάνουσι ἔτι λόγια τῶν Προφήτου, διὰ τὴν δέξαν
 „ ὅπως ἐμελλε νὰ λάβῃ ὁ τῶν Σολομώντος Ναὸς εἰς τὸν καιρὸν τῶν Μισαῶν, πλὴν ὅχι
 „ ἀπὸ τῶν πρόσκαιρα πλάτη, ἀλλ' ἐκ τῶν θεῶν, καὶ ὑπὲρ φύσιν δωρεῶν τῶν Χερσῶν,
 „ διότι εἰς τὴν ἔλθω τῶν Κυριῶν μας ἐτελειώθησαν φανερά ἔτι ὅσα λέγει ὁ Προφή-
 „ τής. ἐκινήθη ὁ Οὐρανὸς ὅταν ἐφάνη ὁ Νέος Ἀσὴρ ἐν τῇ γεννήσει τῶν Κυριῶν, ὅδη-
 „ γῶντας ἐδὲν Μάγους εἰς προσκύτην αὐτῶν. ἐσείσθη ἡ Γῆ, καὶ ἡ θάλασσα, με-
 „ τὰ τὴν

τῶν Νίκων, καὶ τῶν τροπῶν τῶν Ῥωμαίων, κατὰ τὴν Ξηρῶν, καὶ τῶν Νήσων. ἐσίγησαν πάντα τὰ Ἐπίσημα, ἐπειδὴ πλείον ἐστὶν τῶν Κυρίων, ἐγένετο προσεγγὴ παρὰ τῶν Καίσαρος Αὐγύστη ἀπογράφουσαι πᾶσαν τὴν Οἰκουμενίαν. τότε ἦλθεν ὁ ἐκλεκτὸς Χριστὸς, τὸν ὅποιον ἐποθέσω πάντες, ἐπειδὴ καὶ ἐμελλε νὰ κάμῃ πρὸς πάντας τὴν σωτηρίαν.

Ἐπληρώθη ἐκεῖνος ὁ Ναὸς τῶν Ζοροβάβελ, ἢ καὶ τῶν Ἡρώδων ἀπὸ δόξαν, ὅταν προσήχη ὁ Χριστὸς εἰς αὐτὸν παρὰ τῶν Μητρῶν τε, καὶ τὸν εἰδέχη ὁ Γηραιὸς Συμεὼν εἰς τὰς ἀγκάλας τε. μίση εἰς αὐτὸν πολλακίς εἰδίδασκεν. ἐνήγησε πολλὰ, καὶ διαφορὰ θαύματα, καὶ ἐνὶ λόγῳ, ἀπλῶς εδοξάσθη περισσότερον τοῦ προτέρου μετὰ τὴν παρουσίαν αὐτοῦ.

Ἐίπομεν δὲ ὁ Ναὸς τῶν Ζοροβάβελ, ἢ τῶν Ἡρώδων, διότι ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς νομίζεται, ἐπειδὴ καὶ ὁ Ναὸς τὸν ὅποιον ἐμετέκτισεν ὁ Ζοροβάβελ δὲν εἰδεδόθη τελείως, ἀλλ' ἐμεινεν ἕως τὸν καιρὸν τῶν Οὐεσσαπανῶν, ὁ δὲ Ἡρώδης ἄλλα μὲν μέρη αὐτῆ ἀφωκόδησεν ἐν Σεμλίαν, ἄλλα δὲ ἀεικαίσις, πολλαὶ δὲ καὶ προσάεξεσε, καθὼς ἰσορεῖ ὁ Γέωργιος Βιβλ 15. τῆς Ἀρχαιολογίας αὐτοῦ, Κεφ. ὑστάτῳ, καὶ Βιβλ. 1. περὶ Ἰεραϊκῆ Πολέμου Κεφ 12. ὅταν ἡ ἀεικαίσις, καὶ ἡ αὐξήσις τῶν Ναῶν δὲν τὸν ἴκαμε νὰ εἶναι ἄλλος, καὶ διὰ τῆτο ὁ αὐτὸς Ναὸς ὅπου κυρίως ἦτον τοῦ Ζοροβάβελ, ἠμπορεῖ νὰ λέγεται ὄρθως, καὶ ἀληθῶς, Ναὸς καὶ τῶν Ἡρώδων.

Καὶ οὕτως, καὶ ἄλλα πολλαὶ λέγουσι μετὰ μεγάλῃν ἐράτῃ, καὶ σοφίαν τινὲς Ἐκκλησιαστικοὶ Ἑβραῖοι, καὶ Διδάσκαλοι, εἰς αὐτῶν τῶν προσφητίων τῶν Ἀγγαίσις, ἕτεροι δὲ προσεθέασιν καὶ ἄλλῃν ἔξηγησιν, ἢ ὅποια αὐτὴ δὲν φαίνεται τὸσον προσφῆσις εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως, ἀρμόζει ἕμωσιν καὶ τὸν πνευματικὸν τρόπον, καὶ τὴν, καὶ ὡς λέγεται τῆς προσοικειώσεως, δηλαδὴ καὶ λέγεται τῶν Προφητῶν δίκαιται νὰ προσαρμοσθῶσι, καὶ νὰ νοηθῶσι διὰ τὸν Ἀγιώτατον Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως, ὁ ὅποιος εἶναι καὶ λαμπρότατος διὰ τὴν ὑλικὴν κτίσιν αὐτῆ, καὶ αὐτοπύρβλητον εἰς αὐτὸν πολυτέλειαν, καὶ καθ' ὑπερβολὴν μεγαλοπρεπέστατος, διὰ τὴν ἀξίαν, καὶ ὑκλειαν τῶν διαφόρων Κτιπτῶν ἐπέ καὶ τὸν ἀφωκόδησαν, καὶ παρόντες ἐκεῖ μόνον εἰς τὴν οἰκοδομὴν αὐτῆ ὑπρέτησαν, ὅμως πολλῶν περισσότερον διὰ τὰ πνευματικὰ χαρίσματα, καὶ ὅποια ὁ Σωτὴρ ἡμῶν εἰς αὐτὸν ἐδώρησατο, καὶ ἄλλα πολλαὶ θαύματα, καὶ ὅποια εἰς αὐτὸν ἐνεργήθησαν, ὅστις ἐσάθη, καὶ εἶναι χαρὰ ὅχι ἐνὸς Ἐπίσημου μόνον τῶν Ἰεραίων, ἀλλὰ παντὸς τοῦ Χριστιανικοῦ Λαοῦ, καὶ τῆς Οἰκουμένης.

Βεβαίως αὐτῶν τῶν Ἑβραίων, καὶ δόξαν καὶ ὁ Καισαρίας Εὐσεβείος, ἐπειδὴ καὶ λογιάζει, πῶς ὅσα ἐπροφήτησαν οἱ Προφῆται περὶ τῆς παλαιᾶς Ἰερουσαλήμ, τυχεῖ νὰ ἐνοηθῶσι διὰ τὴν νῆαν, καὶ ὑλικὴν, διὰ ἐκεῖνῃν λέγω ὅσα ὕψερρον ἐκτίσθη, εἰς τὴν ὅποιαν εἶναι τὸ σεβάσμιον ὄρος τοῦ Κρανοῦ, ὁ προσκυνητὸς Τάφος, καὶ ὁ θρόνος ὅτος Ναὸς τῆς τῶν Κυρίων ἡμῶν Ἀναστάσεως.

Λοιπὸν κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, ἀσβεβῶς ἠμποροῦμεν νὰ εἰποῦμεν, ὅτι αἱ Προφητεῖαι τοῦ Ἀγγαίου, καὶ τῶν λοιπῶν Προφητῶν, διὰ τὸν Ναὸν τοῦ Σο-

λομῶντος, ἐρέθησαν διὰ τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως, καὶ διὰ τὴν ἀγίαν καθεολικὴν Ἐκκλησίαν.

Λέγει λοιπὸν ὁ Κύριος διὰ τῆ Προφήτη. ἐγὼ σείσω τὸν Οὐρανὸν, καὶ τὴν Γῆν, καὶ τὴν Θάλασσαν, καὶ τὴν Ἠερὰν, καὶ συσείσω πάντα τὰ Ἐθνη. Ἐνταῦθα δὲ πάντα φανερά ἐπληρώθησαν, ὅταν εἰς τὸν τόπον τῆτον τὸν ἅγιον ἐσαυράθη ὁ Κύριος, διατὶ τότε ὁ Ἥλιος ἔξω ἀπὸ τὸν καρὸν, καὶ τὴν ἄραντα ὑσερήθη τοῦ φωτός τε, καὶ ἔσκοτίσθη, καὶ μετ' αὐτῆ ἡ Οἰκκμένη. τότε ἡ Γῆ ἐσεισθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, καὶ τὰ Μνημεῖα κινώχθησαν.

Ἐσεισθησαν πάντα τὰ Ἐθνη, διότι ὄχι μόνον εἰς τὸν Θαύατον τῆ Χειρὸς ἡλθον οἱ Ἰεδαῖοι εἰς τὴν Ἰερουσαλήμ, ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ Ἐθνη, ἐπειδὴ καὶ οὐσα ἐπισημοῦσθη ἡ ἰορτή τῆ Πάσχα, οἱ μὲν Ἰεδαῖοι συμπήθησαν πανταχοῦθεν, διὰ τὰ προσκυνήσων εἰς τὴν Ἰερουσαλήμ, τὰ δὲ Ἐθνη ὡς εἰς κοινὴν πανήγυρον, καὶ ἴσως ἀκόμη περισσότερον ὅταν ὁ Χειρὸς ὑψώθη ἐπὶ τῆ Σταυροῦ, καθὼς μόνος του τὸ προεῖπε. καὶ γὰρ ἐὰν ὑψωθῶ ἐν τῆς Γῆς, πάντα ἐλυσω πρὸς ἑμαυτὸν (Ἰακὼ. Κεφαλ. 12.)

Τότε ἤξει ὁ ὀλλετὸς πάντων τῶν Ἐθνῶν (Ἀγ. αἰὸς 2.) καὶ ποῖος εἶναι τῆτος ἰβίβια ὁ Σωτῆρ ἡμῶν ὁ ποιήσας τὴν σωτηρίαν, ἧτις δὲν ἔλαβε τέλος εἰς τὴν γέννησιν, ἢ εἰς τὰ λοιπὰ ἔργα τῆς ζωῆς αὐτῆ, ἀλλ' εἰς τὸν Θαύατον, καὶ τὴν αἰάσασίν τε, καὶ ὅποια ἔγιναν ἐν τῷ Ναῷ τῆτῳ, διότι δὲν ἤθελεν ἀφελήσῃ τὸ καὶ γεννηθῆ, αὐ δὲν ἤθελε θελήσῃ τὸ καὶ λυρωθῆμεν.

Καὶ πλήσω τὸν Οἶκον τῆτον δόξης. ἐὰν ὁ Οἶκος τοῦ Σολομῶντος ἐπληρώθη δόξης, ὅταν ἐν αὐτῷ ἐφάνη ὁ Χειρὸς βρέφος, ἢ εἰς τὰς χεῖρας τῆ Συμεῶν, ἢ ὡς εἰρηται, εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς ηλικίας αὐτῆ, ἢ ἐν μίση τῶν Διδασκάλων, ἢ κηρύττων, ἢ θαυματοποιῶν, ὁ ἅγιος ἔπος ἡμέτερος Ναὸς ἐφάνη πλέον ἐνδοξότερος, καὶ εἰς τὸν Θαύατον τῆ αὐτῆ Σωτῆρος, καὶ μετὰ τὴν ἐνδοξον αὐτῆ αἰάσασιν, ὅταν λέγω εἰς τὸν Θαύατον αὐτῆ ἐφάνησαν καὶ ἐν Γῆ, καὶ ἐν Οὐρανῷ θαυμασία, καὶ τέρατα, καὶ πολλὰ περισσότερον ἔλαμψεν ὅταν δόξη, καὶ τιμῆ ἐσεφανώθη ἐν τῷ Τάφῳ, καὶ ἔκλήθη ἀπ' αὐτῆ νικησας τὸν Θαύατον, ὅθεν δὲ λόγως εἶπεν ὁ Προφήτης, τὸν Οἶκον, καὶ Τάφον αὐτῆ ἐνδοξον.

Ἐμὸν τὸ ἀργύρεον, καὶ ἐμὸν τὸ χρυσίον, λέγει Κύριος παντοκράτωρ. ἐὰν εἰς λαμπρότητά, καὶ μεγαλοπρέπειαν τῆ Ναὸς τῆ Σολομῶντος, ἦτον ἀναγκαῖον τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύρεον, διὰ οἰκοδομῆν τῆ Ναὸς, εἰς τὸ καὶ φανῆ ἐπίσημος, ἀλλὰ καὶ τὰ πιαυτὰ δὲν ἔλειψαν καὶ ἀπὸ τῆτον τὸν Ναὸν τῆ Κυρία, διότι μεγαλοπρεπῶς, ὡς εἶπομεν, ἐκτίσθη παρὰ τῆ ἰσαποδόλε μεγάλε Κωνσταντίνου, καὶ τῆς ἀγίας αὐτῆ Μητρὸς Ἐλένης, ὡς εἰς τὸ ἀκόλῃθον Κεφάλαιον θελούμεν εἶδῃ, καὶ πλεοπαρόχως φυλάττεται, καὶ θέλει φυλαχθεῖ, τῆ ἐν αὐτῷ τῶ φέντος συεργέντος, ἐν τῆ ἐλεημοσυνῶν τῆ ἀσεβῶν, καὶ ἀλαβῶν Ἠγεμόνων, καὶ λοιπῶν θεοφιλῶν Χειριστιῶν, αἱ ὅποια εἶναι ξεχωρετὰ ὑπάρχοντα τῆ Θεῆ, καὶ διαφυλάττεται οὗτος ὁ θεῖος Ναὸς μετὰ μεγίστης δόξης, καὶ τιμῆς, ἐν μίση Ἐθνῶν, ὑπὸ μόχθων, καὶ φροντίδων ἀδικόπων Ἀποστολικῶν Ἀνδρῶν, καὶ ἄλλων ἐνα-

ρείων Ἐπισκόπων, ἡ Πρεσβυτέρων, ἡ Μοναχῶν, ἢ ὅποιον ἢ μέγεθος ἄλλοι δὲν εἶναι, παρὰ τὰ διατηρηθῆναι ἕως ὁ Θεὸς Ναὸς πάλαι ἐν δόξῃ, οἱ ὅποιοι ἔξω ἀπὸ τῆς ἀδιακόπως ἑσθίας τῆς χειλέων, ἡ τῶν καρδιῶν, προσφέρουσιν προσέτι καθημερεύουσιν ἐν αὐτῷ τῷ ἀνάμακτον τῆς Τίς τῆς Θεῆς ἑσθίας, ἐνθα αὐτὸς πρῶτος ἑσθία ἐγένετο εἰς ἡλιέωσιν τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν.

Αὐξάνει ἡ δόξα αὐτῆ ἡ ἀπ' ἄλλας πιδματικὰς ἐργασίας ὅπερ γίνονται εἰς αὐτὸν, ἡ δὲν ἐγένοντο εἰς ἐκεῖνον τῆς Σολομῶντος. αὐξάνει ἡ δόξα, διότι ἐν τῷ ἐγένεν ἡ ἐλαθεῖα τῆς ἀδελφότητος γένεσι ἀπὸ τῶν ζυγῶν τῆς ἀμαρτίας. ἐγένεν ἡ μετὰ Θεῆς Φιλίως, ἡ ἡ τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας μετῆς.

Καὶ ἐν τῷ Ναῷ τῷ δόσω εἰρήνῃ (Ἁγίως 2. 9.) ταύτῃ δὲ ἐλεῖσθη παρὰ τῆς Ἁγγέλου ἐν τῇ γενήσῃ τοῦ Χριστοῦ, ἡ ἐτελειώθη ὑπὸ τῆς Δεσπότης τῶν Ἁγγέλων εἰς τὸν θανάτον. εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τῆς Τίς αὐτῆ, λέγει ὁ Ἀπόστολος (Ῥωμ. 5. 10.) διὰ τοῦ θανάτου λέγει, ἡ ὅχι διὰ τῆς προσφορᾶς τῆς εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Σολομῶντος 1 διὰ τῆς λοιπῆς, ἡ ἄλλα, ἀς εἰπῶμεν μετὰ τοῦ Προφήτου, μεγάλη ἐστὶν ἡ δόξα τῆς Οἴκου τούτου ἡ ἐσχάτη ὑπὲρ τῆς πρώτης.

Μὲ τὸ Κτίριον τῆς δύνανται νὰ λάβωσιν ὅλοι οἱ ἀλαβεῖς Χριστιανῶν χαρὰν μεγάλην, ἡ τελείαν, καθὼς μὲ τὸ Κτίριον τῆς Ζοροβάβελ ἀφραΐθισαν οἱ Ἰουδαῖοι, διότι δὲν ἐχύθη αἷμα νομικόν, ἦτοι ζῶων ἀλόγων, ἀλλ' αἷμα λογικόν, ἡ ἀμύαντον. αἷμα διαλλαγῆς αἰωνίης αἰτίον, ἀπὸ τοῦ ὅποιον ἠγιασμένοι, ἡ κεκαθαμένοι οἱ ἀλαβεῖς πιστοὶ, εἰσάγονται λαχέμοντες μετὰ χαρᾶς, ἡ ἀγαλαξίας εἰς ἐκεῖνον τὸν ἐν τῇ αἰῶνι Ἱερουσαλήμ Ναῶν, ἐνθα ἀκαταπέλαστος δοξολογῆται παρὰ τῶν Ἁγίων Ἁγγέλων, ἡ τῶν Δικαίων τὸ ἐν τῷ τῷ ἐπιγεῖν ἐσφαγμένον Ἀρνίον πρὸ καθεβόλης Κόσμου. ὦ ἡ τῆς περιχρυσος, ἡ μάλλον ἐνδοξος Ναὸς τῆς προτέρας ἐκείνης ἐχρημάτισεν ὁ Ναὸς οὗτος τῆς τῆς Κυρίου ἡμῶν Ἀναστάσεως, ὁ ὅποιος ἐσάθη προκεκηρυγμένος καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ῥήσεις τῆς Προφητῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΩΘΟΝ.

Παρὰ τίνων ἐκτίσθη κατὰ τὴν ἀρχὴν, ἡ ποσαχῶς ὀνομάζεται, ἡ ὑπὸ τίνων ἀπεκαίνισθη ὑστερον ὁ Θεὸς ἕως Ναὸς κατὰ διαφόρους καιροὺς.

Περὶ τῆς ἡδὴ διεσκομένης περιφανῆς, ἡ μεγαλοπρεπῆς εἰκοδομῆς τοῦ σεβασμίου Ναοῦ τῆς τῆς Κυρίου ἡμῶν Ἀναστάσεως, ἀξίον θαυμασμοῦ εἶναι διατίτινες Λατῖνοι Ἰσραηλοῖ, ἡ μάλιστα ἐκ τῶν ἐπιστήμων, βασιλεῖς εἰς ἀμφιβολίαν ποῖος ἔαχεν νὰ ἐσάθη ὁ πρῶτος Κτίσις αὐτῆς; ἐπειδὴ ἡ εἶναι φανερόν ἐκ πολλῶν ἀξιοπιστῶν ἀρχαίων Ἐκκλησιαστικῶν Ἰσραηλῶν Ἐκκλησιῶν, δηλαδὴ Ἐυσεβείους τοῦ Παμφίλου, Σωκράτους, Θεοδοσιῆτος, Σωζομένων, ἡ ἄλλων, οὗτοι

ὅποιοις

οποίαις ἡ αὐτοὶ αἰγύψωσαν, ὅτι φιλοδομηθῆ παρά τῶν μεγίστων, ἡ ἰσαποσόλων Βασιλείων Κωνσταντίνος, ἡ Ἑλένης. πρὸ τῆτων ὁμοίως, ὅποιος θίλει νά ἡξάρη αὐ ἦτον ἡ ἄλλος Νιχός τὸν Δεσποτικὸν Τάφον, ἡ εἰς ποίαν καΐσασαν Δείσκειτο ἡ αὐτὸς, ἡ ὁ σεβασμῖος Γολγοθᾶς, ἡ τὸ ἐν Βηθλεὲμ ἅγιον Σπήλαιον, ἐνθα ἐγένετο ἡ τῆ Κυρεῖς ἡμῶν γενήσεως, ἡ ἡ λοιπὰ σεβασμῖα Προσκυτήματᾶ, ἡ οἱ ἐν τῆ ἀγίᾳ Πόλει Δείσκειομοι Χριστιανοὶ, ἀπ' αὐτῶν σχεδὸν τῶν πρώτων χρόνων τῆς εἰς Ὀρανὸς Ἀναλήψεως τῆ Κυρεῖς ἡμῶν, ἡ μάλιστα ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν Καισάρων, τούτε Τίτου, καὶ τῆ Ἀδριανῶ εὖς εἰς τὸν καιρὸν τῶν ρηθέντων Βασιλείων, ἡ εἰς τὸ μετέπειτα ἡ διαφόρος καιρῶς, ἡς διέλθῃ ἐπιμελῶς ἡ ὅσα ἰσορεῖ αποραδῆ, καὶ εἰς πολλα μέρη ὁ αἰδῖμος Γεροσολύμων Πατριάρχης Κύριος Δοσάθεος, εἰς τὸ περὶ τῶν ἐν Γεροσολύμοις Πατριαρχισαύτων, Βιβλίοντες, ὅθεν ἡμεῖς μόνον λέγομεν ἡ ὅσα αἰθήκων εἰς Φανέρωσαν τῆς παρήσεως μας ὑποθέσεως.

Ἡ Οἰκοδομὴ λοιπὸν τῆ Ἀγίης τέττε Ναοῦ ἐγενε δια προσαγῆς, ἡ ἀναλωμάτων μεγαλοπρεπῶν, τῆτε Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνος, ἡ τῆς Μακαρίας Μητρὸς αὐτῆ Ἑλένης, περὶ πρὸ τὸ 326 ἔτος τῆς τῆ Κυρεῖς ἡμῶν Γενήσεως, μετὰ τῆ ἐν Νικαίᾳ πρώτῃ Οἰκουμένηκῶν Σύνοδον, ἡ τις ἡ αὐτῆ ἐγένετο ἡ προσαγῆν τῆ ἰδίᾳ Αὐτοκράτορος, δια τῆς ὁποίας ἀποσκορακίσας τέττε Αἰρετικῶς, ἡ κακοδόξῶς, ἡ βεβλήθη ὁ Δοσεβέισατος ὁμοίως νά ἀφανίσῃ ἡ τῆ Εἰδωλολατρείαν, ἡ νά ἐγείρῃ Ναὸς παντᾶχῆ, εἰς ὅθεν ὁμοίως νά προσκυνῆται μόνον ὁ ἀληθινὸς Θεὸς. ὅθεν ἀρχισε νά φέρῃ τῆ βεβλήτῃ εἰς ἔργον, ἡ πρώτον ἐν τῆ Παλαισίῃ, κατὰς ἰσορεῖ Εὐσεβέιος ὁ Παμφίλος ἐν τῷ γ'. Λόγω Κεφ. 25. ἡ καθεξῆς εἰς τὸν βίον τῆ αὐτῆ Κωνσταντίνος, τῆ ὁποίας ἡ λόγια ἐν περὶ φέρῃ δια σαφείραν καΐληψιν τῶν αἰαγινωσκόντων εἶναι ἡ αὐτῆ, φυλάθητῶς μᾶλλον τῆ ἐποίαν αὐτῶν ἡ ἡς λέξις.

Ἐκ τοῦ τρίτου Βιβλίου Εὐσεβεῖου τοῦ Παμφίλου.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν 25.

Ὅτι ἐν τῷ ἀγίῳ τόπῳ τῆς τῆ Κυρεῖς ἡμῶν Ἀναστάσεως ἐπρόσῃξεν ὁ Μέγας Κωνσταντίνος νά οἰκοδομηθῆ Ναὸς Προσκυτήσεως.

Κ Αὶ ἐπειδὴ ἡ αὐτῆ ἐγένοντο τοιάτης λογῆς, ἐπιχειρήθη ὁ Θεοφιλὴς Βασιλεὺς ἄλλοτε ἔργον μεγάλης μνήμης ἀξιον, μετὰ εὖ εἰς τὸ ἔτος τὸ Παλαισιον ὅθεν Ἑβραῖως, ἡ τί ἦτον τῆ τὸ πανν ἀξιοθαύμασον; ἡ βεβλήθη δηλαδὴ τὸν μακαριστῶτον τόπον τῆς Ἀγίας Ἀναστάσεως τὸν ἐν Γεροσολύμοις, ὅθεν τότε ἀφανῆ, ἡ ἀδοξον, ἡ μηδενὶ τῶν πιστῶν ἐκ περιφανείας γνώριμον, νά τὸν φανερώσῃ τοῖς πᾶσι, ἡ νά τὸν καΐσῆσῃ ἐνδοξον, ἡ σεβασμιώτατον. δια τῆ τὸ παραδῶς ἐπρόσῃξε νά οἰκοδομηθῆ ἐν τοῖς Γεροσολύμοις Ναὸς Εὐκτέσεως,

είσηλθε δι' η' εϊθύμους αὐτη τῷ Βασιλεῖ, ἔχωρίς τῆς Σείας βελήστε, ἡ προ-
τροπῆς βιβαυίῳ, ἀμὴ αὐτὸς ὁ ἴδιος Χειρὸς ὁ τῆς Ἀναςάσειας αὐτηργὸς, ἰοε-
ρῶς παρεκίει εἰς τὸ ἔργον τῆτο τὸν Βασιλέα.

Περὶ τῆς
Χρῆσε-
ως τοῦ
ζωοδό-
χου πα-
φου, ἡ τοῦ
ζωοποικ
Σταυρῆ
τῆ Κό,
ἀνάγω-
ξι πὺν
βίω τοῦ
ἁγίου
Σιλβε-
στη Πα-
πα Ρώ-
μας, ἡ
τα εἰ-
ροῖς τὸν
τρόπον
τῆς Χρῆ-
σεως τῆ-
των.

ΚΕΦ Α' ΛΑΙΟΝ 26. ΤΟΤ' ΑΤ' ΤΟΤ'.

Ὅτι τὸ Θεῖον Μήημα τὸ ἔκρυψαν οἱ ἄθεοι με' χῶμαῳ, ἡ εἰδῶλα.

Δίότι προλαβόντας ἀνθρωποίτιες ἀσεβεῖς, ἡ νὰ εἰπῶ κάλλιον, με' τὸ μί-
στον τῶν τοιῶτων ἀσεβῶν, τὸ γένος ὀλοκλήρας τῶν δαμῶνων, ἐφίλονει-
κῆσε παντοιοτρόπως, ἡ πολυτρόπως, ὅτι νὰ κρύψαν ἐν σκοτει, ἡ νὰ φέρον
εἰς λίθῳ, ἡ ἀλθμοισίαν παντελή, ἡ αἰδῖον ἐκείνο τὸ θεασέσον, καὶ ἅγιον
Μήημα τῆς Ἀναςάσειας τῆ Χειρῆ, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ οὐρανόθεν κατὰβάς ἁγγε-
λος, διὰ νὰ γῆη τῆς ἀναςάσειας μλωυτῆς θεασεράποντας με' φῶς θεῖον, ἀπε-
κύλισε τὸν ἐπικειμένον τῷ μήηματι λίθον, χάσει τῶν γυναικῶν, αἰτιες ἄσπερ
ἀπολιλιθωμένοι ἔχουσι τὸν νῦν, ἀνθρωπικῶς, ἡ ἴσα με' ὅλας ὅδῳ θανάσις,
μετὰ τῶν νεκρῶν εἰόμενον νὰ εἶναι με' χειρὸς τότε ἡ τὸν ζῶντα Θεόν τὸν Χειρὸν, ἀλλ'
ἀνηλείσατο αὐτῆς ἑως γυναικῆς ὁ φανείς φωτόμορφος ἁγῆλος τῆ ἐν ἐκείνῳ τῷ
ἁγῶφ Μήηματι τῶφέντος Χειρῆ τῆ θεασασίαν, ἡ ζῶντα, ἡ ἠλθῶφίσεσεν αἰ-
τῆς ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἀπιστίας, λίθῳ δίκλῳ ἐπικειμένῳ εἰς τὸν ἰὸν τῶν γυναι-
κῶν, ἡ ὑποπτον ποιήσῃς διὰ τῆς ἐκούσιον τῶφίω τοῦ ζητημίης παρ' αὐτῶν Χει-
ρῆ τῆς ζῶντα.

Αὐτὸ λοιπὸν τῆ μήηματος τὸ σωτήριον Σπήλαιον ἀσεβεῖς τινες, ὡς προσήρκει,
διενοήθησαν νὰ τὸ κρύψῃ ἀπὸ τῆς τῶν ἀνθρώπων ὄψιν, διὰ νὰ τῆ σκώσωσι τὴν
εἰθύμῃσιν, ἰομίζοντες αἰσῆτως, ὅτι με' τῆτο ἡθελεν δυνηθῆ ἄρα νὰ κρύψου
ἡ τῆς ἀναςάσειας τῆ ἀλήθειαν. ἡ λοιπὸν διὰ ποῶς ποῖς, ἡ καμῆτε χῶμα
περισσὸν ἐξῶθεν ποθεν φέροντες, ἐπέχον ἐπαῖω εἰς τὸ ἅγιον λῆθημα σκεπά-
ζοντες αὐτὸ, ἡ τὸν πέρεξ ἀπαῖω τόπον. ἐπειῶ τὸν γενόμενον ἐκ τῆς ἐπιχύσεως
τῆ χόος ὄχθον κατὰσρώσαντες με' λίθῳ κατὰσρωδῶν, ἔτω ὑποκάτω τῆ μηχαν-
ικῆ τῆτε λόφῳ κατέκρυψαν ἐκείνο τὸ τῆς ἀναςάσειας Σπήλαιον, καὶ ὡς ἔλαβε
τέλος, ὅσον εἰς κρύψῃ τῆ ἁγίῳ Μήηματος, τῶν κακῶργων ἡ μηχανῆ, ἡ φα-
διεργία, κτίζεσαν ἐπαῖω τῆς γῆς ἐκείνης τῆς τεχνιτῆς, ἡ λίθῳ κατεσρωμέ-
της, ἕνα νεκρῶφίον (καθῶς εἶναι δίκαιον νὰ τὸ εἰπῶ) ψυχῶν ἀνθρωπίνων,
δηλαδὴ διὰ καθ' ἰδρῶσιν, ἡ τιμῆ τῶν νεκρῶν εἰδῶλων τῆς ἁφροδίτης, χα-
εξόμενοι ταῖτη τῆ ἀσελγεςάτη Θεῶ, ἐπφοδοῖσασιν τόπον σκοτεινὸν, ἡ ἀπό-
κρυφον, ἡ ἐποῖον θυσίας μουσαράς, ραντίζοντες, ἡ ἐναγίζοντες ἐπαῖω εἰς μι-
μιασμίης Βωμῆς, ἡ τῆς μιαινάτης συνήθειαν. ἐπειδὴ ἡ με' μόνον τοῖστον φι-
λοδαίμονα θυσίας τρόπον, ἡ ὄχι ἄλλως πως, εἰόμεσαν νὰ σφραῖσῃν παντοῖα
τὸ θεομῆσῆς ἔργον, ἡ τῆς πανουργιῶντες, δηλαδὴ διὰ μῆσθ τοιῶτων ἀκαθάρ-
των θυσιῶν, ἡ εἰδῶλικῶν ἐναγισμάτων, νὰ κρύψῃσι, ἡ νὰ φέρονται εἰς λῆθη
παντι-

παντελή τὸ σωτήριον τῆς αἰασάσεως Σπήλαιον, ἢ τὸ τοῦ Ἰωὴ ἢ σπηκῆ, ἢ ἡ ἐπι-
 θυμιάτων, ἐπειδὴ ἢ δὲν ἐδύνατο οἱ τρισάθλιοι νὰ ἐπισησύν, ὅτι δὲν ἦτον δυνα-
 τὸν ἐκείνος ὅπως τῷ ἤ τῷ θανάτῳ νίκῳ ἔλαβε, νὰ ἀφήσῃ ἀφανῆς τὸ ἔργον
 αὐτὸ, ἐδὲ ἦτον δυνατὸν γενομένος ὑπὲρ Γῆ, ἢ λάμπων ὡς Ἡΐλιος, ἢ ἀποτε-
 λῶντας τὸν δρόμον τε εἰς τὸν Οὐρανόν, ἀφ' ἧ δὴ ἡ ἀίεσι ἐκ νεκρῶν, τὰ μὴ γνω-
 εστοῦν εἰς τῷ σύμπαντι τῆς ἀνθρώπων φύσιν, ἐπειδὴ καὶ ἡ σωτήριος δύναμις
 λάμπασα, ἢ φωτίσασα ὡς ψυχὰς μάλλον τῆς ἀνθρώπων παρα τῷ σώματι,
 ἐπλήρωσε τὸν σύμπαντα Κόσμον τῆς λαμπροτήτων, ἢ αἰγῶν τὰ οἰκίαι φωτός.

Μεῖ ὅλον τῷτο ἐφθασαν ἐκείνων τῆς ἀσεβῶν, ἢ ἀθῶν τῶ ἢ τῆς ἀληθείας
 σκληροῦντα πανεργάματα παρεκτινόμενα εἰς χρόνος μακρῶς, καί τινος μῆτε
 ἀπὸ οὐδὲ πώποτε χρηματίσασα Ηγεμένους ἔθνων, μῆτε Στρατηγός, μῆτε ἄλ-
 λος Ἐξουσιαστής, ἢ Δυναστῆς, μῆτε ἀπ' αἰσῶν οὐδὲ μετὰ τὴν Βασιλεῖς δὲν ἄρῃθῃ
 εἰς κατὰ λυσι, ἢ αἰατροπῶν τῶ πανεργάματος τῆς ἀσεβῶν ἐπιτηδῆος, πλῆθ
 μόνος ὁ τῶ παμβασιλείας Θεῶ φίλος, ὁ ἢ πλήρης ἀγίας πνύματος, ὁ Θεοσε-
 βῆς Κωνσταντῖνος Βασιλεῖς. ἔπος τὸν τόπον ὃν προεδηλώσαμεν τῆς αἰασάσεως τῶ
 Σωτήριος, ὅτι κατὰ κεκρυμμένον μεῖ ὕλας βδελυράς, καὶ ἀκαθάρτης, δια τῶς
 ἐπιβλαῖας τῆς ἀθῶν ἐχθρῶν, ἢ σχεδὸν παντελῶς ἀλησμοιημένοι, ἢ ἀγνοῦμενοι
 ἢ παρεβλέψαν, ἐδὲ ὑπέφερε νὰ μείνῃ ἐπικρατεῖς ἢ κακία ἐκείνων ὅπως τῶ ἔκρυ-
 ψαν, ἀλλ' ἐπικελισάμενος βοηθῶν, ἢ συνεργῶν εἰς ἐκείνο ὅπου ἐμελλε νὰ ἐιργήσῃ
 τὸν αὐτῶ Θεῶν, ἔγω προσέταξε νὰ καθαρίζεται ἀπὸ τῶς ἀκαθάρτης ὕλας, ἀπὸ
 τῶς ὁποίας ἦτον κατὰ χωσμένος, ὡς προσείρηται, ὁ τόπος ὁ ἄγιος, δίκαιον ἰομίζου-
 τῶς μάλισσα, ὅτι ἡ Γῆ ὅπως ἐμολύνθῃ μεῖ τῶς εἰδωλικῆς, ἢ ἀθιμίτους θυσίας
 τῆς ἀθῶν ἔθνων, πάλιν αὐτὸς δια μεσολαβήσεως, ἢ ἐπιμαλείας τε, νὰ με-
 θῆξῃ, ἢ μάλλον εἰπεῖν νὰ ἐπαναλάβῃ τῶ Θεῶ τῶν προτίραν μεγαλυργίαν,
 ἢ ἀγιότητά. ὅθεν παρὰ τῶς ἐνεργουμένης τῶ βασιλικῆς προσάγματος, ἐπικ τὸν
 ἀφ' ὑψηλοῦ εἰς τῶ Γῆ κατῶ, ἢ συνετρέβοντο ριπίεμένα τοῦ ψάδους τῶ μη-
 χανήματα, συνέπιπτον δὲ, ἢ ἠφαιύζοντο μετὰ τῶν εἰδῶλων ἢ οἱ τιμῶμενα Δαί-
 μονες, καὶ τῶ οικοδομήματα τῆς πλαιῖς κατηναφίζοντο μεῖ αὐτῶ τῶ θόανα, καὶ
 οὐδὲ Δαίμονας.

Λίγη
 ἢ αὐτῶ
 Θεῶν, ἢ-
 σως δὲ
 αἰτίας
 ποιούτη.
 καθὼς ὁ
 ἢ ὅλον
 Θεῶς λί-
 γεται ἢ-
 διὰ τι-
 νὴ λό-
 γῶ Θεῶς
 τοῦ Ἀ-
 βραάμ,
 καὶ ἢ-
 σαάκ, ἢ
 Ἰακώβ,
 ἢ πῶ ἢ ὁ
 Κουριος
 ἢ μῶν
 κατ' ἐ-
 ξαίρετον
 λόγῶ
 λέγεται
 Θεῶς τῶ
 μεγάλης
 Κωνσταν-
 τῖνος.

Κ Ε Φ' Α' Λ Α Ι Ο Ν 27. Τ Ο Τ' Α Τ' Τ Ο Τ'.

Ὅτι ἐπέσασκε νὰ ριφθῶσι μακρὰν τῷ χώματι, καὶ αἱ ὕλη τῆς Εἰδαλείης.

Οἷμος ἡ μεγάλη προθυμία τοῦ Βασιλέως δὲν ἐστάθη ἕως εἰς τὴν καθαίρεσιν μόνον, καὶ συντριβῶν τῶν τοικίων, ἀλλ' ἐπέσασκεν, ὅτι τὴν καθάρσιν ριφθεῖσαν ἐκείνῃ ὕλῃ τὴν ἀπὸ πετρῶν, καὶ ξύλων ἐκφέροντες, καὶ ἐκβάλλοντες τὴν νὰ τὴν ρίψῃν μακρὰν ἀπὸ τὸν ἅγιον τόπον. καὶ ἐτελειώθη τὸ ἔργον καὶ τὸ πρόσαγμα τῆς βασιλείας. ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν Δισέβειαν αὐτοῦ δὲν ἐφαίνετο καὶ ἡ μέλει τῆς ἐκκαθάρασις ἀριετή. διὰ τὸτο πάλιν μετ' ἐπιπνοίας θεϊκῆς βουλομένης, προσάξει ὅτι ὅλον ἐκείνη τῆς τόπῃ τὸ κατεπίπεδον πρόσωπον καὶ σκαφθῆ ἰς πολὺ βάθος τῆς Γῆς, καὶ τὸ ἀναγόμενον ἐκείθεν χῶμα, ὡσαύτου οὐ μὲν αἰμάτιον εἰδωλικῶν θυσιῶν ὑπῆρχε μεμολυσμένον, νὰ ριφθῆ ἔξωθεν εἰς τόπον μακρότερον.

Κ Ε Φ' Α' Λ Α Ι Ο Ν 28. Τ Ο Τ' Α Τ' Τ Ο Τ'.

Φανέρωσι τῆς Ἀγίας τῶν Ἀγίων Μνήματος.

Ετελειώθη δὲ καὶ τὸτο παρθεῖς χωρὶς ἀργιῶν, καὶ ἐπειδὴ τὸ βάθος τῆς σκαπτομένης γῆς ἀλλάξε τὸ χῶμα, καὶ ἐφαίν ἔχον σοικεῖον αὐτ' ἄλλῃ ἄλλο τὸ ἔφύσην τῆς Γῆς, καὶ ἀμόλυντον, τότε λοιπὸν ἀελλίσις ἀνεφαίν καὶ τὸ πανάγιον μαρτύριον τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐκείνος ὁ ἅγιος τῶν ἁγίων Τάφος ὃθεν αἴσην τεύμενος ὁ Χριστὸς, ἐπαναλαμβάνει τὴν ἑξ ἀρχῆς εἰκόνα τῆς δόξης τῆς Ἀναστάσεως, καὶ ἐρχόμενος εἰς τὸ φῶς ὑξερῶν ἀπὸ τῆς πολυχρόνου καθάρσιν ὑποκάτω τῆς Γῆς, καὶ φαινόμενος καὶ εἰς ὅδῃ τότε συνειδραμεικότας Δισέβεις θεαῖς, εἰδειχεν ἐμφανέσασκε καὶ καθαρὰ εἰς ὅδῃ τῶν τελεσθέντων εἰς αὐτὸν μεγαλοπρεπῶν θαυμάτων τῆν ἰσορῖαν, μαρτυρήμενος, καὶ βεβαιωνόμενος μὲ ἔργα, καὶ θαύματα μεγαλοφανώτερα, καὶ ἀξιοπιστότερα φανῆς, τῆς Σατήρος Χριστοῦ τῆν παντοδύναμον ἕκτασασιν.

Κ Ε Φ' Α' Λ Α Ι Ο Ν 29. Τ Ο Τ' Α Τ' Τ Ο Τ'.

Ὅτι περὶ τῆς Οἰκοδομῆς ἐγραψε πρὸς ὅδῃ Ἀρχοντάς, καὶ πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον τῆς Ἱεροσολύμων Μακάριον.

Αφ' ὃ δὲ ἐτελειώθησαν ταῦτα, παρθεῖς πάλιν ὁ Βασιλεὺς διὰ θεασισμάτων βασιλικῶν, καὶ μὲ νόμων Δισέβων διατάξεις, καὶ μὲ χρημάτων πλεονασίας διανομῆς, προσάξει νὰ κτισθῆ τριγύρω εἰς τὸ ἅγιον τῆς Ἀναστάσεως Σπήλαιον

λαιον Οίκος Ευκτήριος Θεοπρεπής, ἄτραπευσμένοι με βασιλικῶ φιλοτιμίαν πολυτελῶς, καὶ πλοσίας, ἔχοιζες ὡσὺ ἀπὸ χρόνων μακρῶν προμελεστημένοι τῆς οἰκοδομῆς τὸν σκοπὸν, καὶ ὡς ὑπὸ Θείας, καὶ ὑπερεχέσης προθυμίας προθεωρήσας, ὅπερ ἐμελλεν ἰσοεσθαι. καὶ λοιπὸν πρὸς μὲν οὖν Ἡγυμένους, καὶ Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς ἐν τῇ Ἀνατολῇ Ἐθῶν, ἔγραφε παραγγέλλων αὐτοῖς διὰ τῆς Οἰκοδομῆς τὸ ἔργον, ὅπως μετὰ πλοσπάροχαις χορηγίαις χρημάτων ἐκτελέσωσιν αὐτὸ καὶ τὸ μέγεθος, καὶ κάλλος ὑπερφυῖς, καὶ ἀξιοθαύμασον, πρὸς δὲ τὸν κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ἱεραρχῶντα ἐν Ἱεροσολύμοις Ἐπίσκοπον, ἐπεμπεν ἐπιστολὴν, διὰ μέσων τῆς ὁποίας μετὰ καθαραῖς, καὶ γνωσιμώταταις φωναῖς ἐδηλοποίει τὸν σωτήριον λόγον τῆς ἀληθινῆς ὁμολογίας, καὶ πίστεως, γραφῶν καὶ τῆτον τὸν τρόπον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 30. ΤΟΥΤ' ΑΥΤΟΥΤ'.

Ἐπιστολὴ τῆς Ἀγιωτάτης Βασιλείας Κωνσταντίνου τῆς Μεγάλου, πρὸς τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις προϊστάμενον Πατριάρχην Μακαρίον.

Νικητῆς Κωνσταντίνου Μέγιστος Σεβαστὸς Μακαρίῳ.

Τὸση μεγάλη εἶναι ἡ χάρις τῆς Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπῃ δὲν φαίνεται να εἶναι ἀξία τῆς παρόντος θαύματος μηδεμίαν δύναμις λόγων. ἐπειδὴ καὶ τὸ σημεῖον ἐκεῖνο τῆς Ἀγιωτάτης Διωποτικῆς Πάθους, ὅπῃ πρὸ πολλῶ ἐκρύπτετο ὑποκάτω τῆς Γῆς, καὶ δὲν ἐγνωρίζετο εἰς τύσας ἐτῆς περιόδους, ἕως ἃ ἐμελλε να ἀναλάμψῃ εἰς οὖν ἰδικῆς τῆς θεράποντας, ὅπῃ ἠλωθερώθησαν μετὰ τῶν αἰαίρεισιν, καὶ φθορᾷ τῆς κοινῆς ἐχθρῆς πάντων, ἀληθῶς ὑπερβαίνει πάντα τῶν αὐθρόπων, καὶ μεγάλῳ ἐκπληξῆν, καὶ θαύματος προξενεῖ, εἰς τὸσον ὅπῃ καὶ εἰς ὅλοι τῆς Οἰκουμένης οἱ σοφοὶ εἰς ἐν συνελθόντες, θελήσωσι να τὸ ἐπανέσσουν, καὶ κατ' ἀξίαν να τὸ παραστήσων, εὐδὲ τελαχίσιον δύνανται να εἰπῶσι. Τόσον πολλὰ ὑπερβαίνει πᾶσαν ἀνθρωπίνῳ κατέληψιν τὸ θαῦμα τῆτον, ὅσον καὶ οὐραῖα ὑπερβαίνει καὶ ἀνθρώπινα, καὶ διὰ τῆτον λοιπὸν αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἔχω καίποτε, καὶ πρῶτον, καὶ μόνον, ὅτι κατὰς ἡ ἀληθῆς πίσις δεικνύει ἑαυτῶν κατ' ἐκάστῳ μετὰ καινότερα θαύματα, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ αἱ ψυχαὶ πάντων ἡμῶν να ἀπεδύξωσι προθυμότερον εἰς τὸν ἅγιον νόμον μετὰ πᾶσαν σαφροσύνην, καὶ ὁμογνωμόνα προθυμίαν. ὅθιν καὶ θέλω να εἶναι ὅλοι εἰς τῆτον κατὰπεπισμένοι, τὸ ὅποσον ὑπολαμβάνω να εἶναι καὶ εἰς ὅλας φανερὸν, ὅτι περισσότερον ἀπὸ ὅλα φροντίζω, πῶς κατὰς θεῖα νόσει τὸν ἱερὸν ἐκείνον τόπον τὸν ἐλάφρωσα ἀπὸ ἕνα βάρους, ὅπερ ἐγινεν ἀπὸ τῶν ἀσχυρόταταις προσθήκαις τῶν εἰδώλων, οὕτω να τὸν κοσμησῶμεν μετὰ κάλλος οἰκοδομημάτων, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ὁ τόπος ἔξ ἀρχῆς ἦτον ἄγιος μετὰ κρίσιν Θεῶν, καὶ ἀγιώτερος ἐφαιερώθη ἀφ' ἃ εὐγαλεν εἰς φῶς τῶν πίσιν τῆς Σωτηρικῆς Πάθους.

Ἐπὶ τοῦ
καὶ ἐπὶ
ρατον
Λικίνι-
ον, ἡ ἱ-
σας καὶ
αὐτὸν καὶ
Διάβο-
λον.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν 31. Τ Ο Τ Α Τ Ο Τ .

Ὅτι ὁ Ναὺς τῆς Ἀγίου Τάφου τὰ κτισθῆ μετὰ τοίχους, καὶ κολλώνας, καὶ μάγμαρα, καὶ τὰ εἶναι πολλὰ καλλίτερος ἀπὸ ὅλας ὡς Ἐκκλησίας τῆς Οἰκουμένης.

Πρέπει λοιπὸν ἡ ἀγχινοία σὺν τοιαυτοτρόπως νὰ διατάξῃς, καὶ νὰ κάμῃς πρόνοιαν ὅλων τῶν ἀναγκαίων, ὥστε ὄχι μόνον ὡσαύτῃ βασιλικῇ Οἰκοδομῇ νὰ εἶναι καλλίτερα ἀπὸ ὡς ἀπανταχῆ ὅσας οἰκοδομὰς, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ ποιᾶται νὰ γένῃ, ὥστε ὅλα τὰ θεαίρετα ἐκάστης Πόλεως νὰ νικῶνται ἀπὸ τὸ Οἰκοδόμημα τῆτο. Καὶ ἔσονται μὲν διὰ τὴν οἰκοδομίαν τῶν τοίχων, γίνωσκε ὅτι ἐνεχειρίσαμεν τὴν φροντίδα τούτων εἰς τὸν Φίλονμας Δρακίλιανὸν ὅπως διοικεῖ τὰ μέρη τῶν Ἐπαρχιῶν, καὶ εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τῆς Ἐπαρχίας, διότι ἡ ἐμὴ Εὐσέβεια οὐδὲν ἐπρόσβαξε νὰ φροντίσῃ νὰ σείλῃν παρὰ τὴν καὶ Τεχνίτας, καὶ Ἐργάτας, καὶ ὅσα ἄλλα ἠθέλω μάθῃ παρὰ τῆς σῆς ἀγχινοίας ἐν τῇ ἀναγκαίᾳ εἰς τὴν Οἰκοδομίαν. Περὶ δὲ τῶν Κιόνων, ἥτοι Μαρμάρων, ἐκεῖνα ὅπως νομίζεις πῶς εἶναι τιμιώτερα εἰς καλλοπισμὸν, καὶ σολῶν, καὶ χρησιμώτερα, καὶ σεβιωτέρα εἰς διαμονὴν, σκέψεως ἀκριβῆς γυνομένης, σπῆδασον νὰ γράψῃς πρὸς ἡμᾶς, ὥστε νὰ γνωρίσωμεν πῶς, καὶ ποῖα χρειάζονται, καὶ ὅποια καὶ νὰ μετακομισθῶσι πανταχόθεν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν 32. Τ Ο Τ Α Τ Ο Τ .

Ὅτι ὁ Γερουσιαστὴν Μακάριος νὰ φανερώσῃ εἰς ὁὐδὲν Ἀρχιεπίσκοπον διὰ ὁὐδὲν Ἐργάτας, καὶ τὴν ὑλὴν τῆς Οἰκοδομῆς.

Η Δὲ Καμάρα τῆς Βασιλικῆς πότερον σοῦ ἀρέσει, νὰ γένη μετὰ δοκάρια, καὶ σανίδια, ἢ μετὰ ἄλλω τινὰ καὶ σκελετῶν ἀγαπῶ ἀπὸ λόγου σου νὰ τὸ μάθω. διότι αὐτὴν μέλλῃ νὰ γένη μετὰ σανίδια, δύναται τὸ ἐπίλοιπον νὰ καλλοπισθῆ μετὰ μάλαμα. ὥστε ἡ Οἰοότης σε νὰ φανερώσῃς εἰς ὁὐδὲν εἰρημένους Ἀρχιεπίσκοπον τὸ ἐγληγορώτερον, πόσοι ἐργάται, καὶ τεχνίται, καὶ ἔξοδα χρειάζονται, καὶ νὰ ἀναφέρῃς παρὰ τὴν καὶ εἰς ἐμὲ ὄχι μόνον διὰ τὰ μάγμαρα, καὶ ὁὐδὲν κίονας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ σανιδώματα αὐτῶν φανῆ τῆτο καλλίτερον. ὁ Θεὸς νὰ σε διαφυλάξῃ Ἀδελφὸν ἀγαπητέ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 33. ΤΟΥ ΑΤΤΟΥΤ.

Καὶ σκελὴ τοῦ Ναῦ τῆς Ἀγίας Τάφης, ὅστις καὶ Νέα Γερουσαλήμ λέγεται.

Α Τῶ μὲν ἔγραφεν ὁ Βασιλεὺς· Ἄφους δὲ μετὸν λόγον ἐγένοντο καὶ τὰ ἔργα. καὶ λοιπὸν ἐκεῖ ὅπῃ ἔγινε τὸ σωτήριον μαρτύριον, καὶ τὰ δευσογικά παθὴν, κατεσκευάζετο ἡ νέα Γερουσαλήμ, καμίνην αὐτιπρὸς ὄψος μετὰ τὴν πάλαι βοιωμένην, ἡ ὁποία ὕψεν ἀπὸ τῆς Κυριοκτόνον μισοφονίαν ἐρημωθεῖσα παντελῶς, ἔλαβε τιμωρίαν δυσοσεβῶν οἰκητόρων. αὐτικρὸν λοιπὸν εἰς αὐτὴν ὁ Βασιλεὺς αὐοικодоόμεν μετὰ ἔξοδα πλάσια, καὶ δαψιλῆ τὴν καὶ τῆς θανάτου σωτηρίου νίκης, ὡσαύτῃ ὅπῃ αὐτὴ ἦτον ὅπῃ μετὰ Προφητικὰ θεασίματα ἐκνεύθη κατὰ τὴν νέα Γερουσαλήμ, καὶ τὴν αὐμνησὶ διεξοδικοὶ λόγοι δι' ἐνθὺς πνεύματος θεασίζοντες. καὶ λοιπὸν πρῶτον ἀπὸ ὅλα ὡσαύτῃ μία κεφαλὴ ἐκαλωπιζετο τὸ ἱερὸν Σπηλακον, Μνήμα θεασίον, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἕνα καιρὸν Ἀγγελοὺς θεασίτων φῶς, ἀνηλεῖζετο εἰς ὅλας τὰς αἰαγένησιν ὅπῃ ἐφαίνετο διὰ μίση τῆς σωτήρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 34. ΤΟΥ ΑΤΤΟΥΤ.

Ἐκφρασις, καὶ περιγραφὴ τῆς παναγίας Μνήματος.

Α Τὸ λοιπὸν πρῶτον ὡσαύτῃ κεφαλὴ τῆς ὅλας, ἡ φιλοτιμία τῆς βασιλείας ἐσκόλιζε μετὰ θεαυρέτως κολλῶνας, καὶ πολὺν καλωπισμὸν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 35. ΤΟΥ ΑΤΤΟΥΤ.

Ἐκφρασις τῆς Αἰθρίας, καὶ τῆς Στωῶν.

Δ Ἰβαννε δ' ἐξῆς εἰς τόπον μεγάλον, καὶ ἀνοικτὸν, εἰς καθαρὸν Αἰθριον, τὸν ὁποῖον ἐκαλωπιζε λίθος λαμπρὸς κατεσρωμένος εἰς τὸ ἔδαφος, περιεχόμενος ἐκ τετραπλῶν μετὰ μεγάλας, καὶ μακρὰς περιφερείας Στωῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 36. ΤΟΥ ΑΤΤΟΥΤ.

Ἐκφρασις τῆς Ναῦ τῆς Ἐκκλησίας, τῆς τοιχῶν δηλαδὴ, τῆς λοιπῆς οἰκοδομῆς, τῆς κάλλους, καὶ τῆς χρυσοσέως.

Δ Ἰότι μετὰ τὸ αὐτικρὸν πλάρον τῆς Σπηλακῆς ὅπῃ εἶναι καὶ Ἀγατολαῖς τοῦ Ἡλίου, εἶναι ἐναμίενος ὁ βασιλικὸς Ναὸς, ὁ ὁποῖος εἶναι ἕνα ἔργον θεασίον, σκωκόμενος εἰς ὕψος ἀπειρον, καὶ ἔχων πλάτος, καὶ μακρὸς πολὺ, καὶ ἔσασεν

Ἦτον μὲν ὁ Ναὸς ἦτον ἰσχωμεῖος μὲ μάρμαρα πολυποικίλα, ἔξωθεν δὲ οἱ τοῖχοι ἦτον μὲ πελεκηθῆς πέτρας τεργιασμένας, καὶ προσηρισμένας μὲ τῶν Διμορφίαν, ὅπῃ ἰφάνοντο ὡσαύτῃ μάγμαρα. ἐπάνω δὲ κοίτῃ εἰς ταῖς ἑροφαῖς, ἃ μὲν ἔξω δόματῃ ἦτον σκεπασμένα μὲ μάλυβδον, ὁ ὅποιος εἶναι σίγηρη φύλαξις τῆς χειμεριῶν ἔμβρω, ἃ δὲ ἔσωθεν τῆς σίγης ἦτον κατεσκευασμένα μὲ γλυφαῖς, καὶ σκαψίματῃ σαυιδωμάτων, καὶ ὡσαύτῃ ἓνα μέγα πέλαγος ἐπλατύνετο μὲ συνεχεῖς συμπλοκάς ἓτα μὲ τὸ ἄλλο εἰς ὅλον τὸν βυσίλειον Οἶκον, καὶ οἷτῃ σκεπασμένα ἔξ ὀλοκλήρῃ μὲ χρυσὸν καθαρόν, ἕκαμιναν ὅλον τὸν Ναὸν ἰὰ ἀσράπτῃ ὡσαύτῃ μὲ λάμψαις τῆς Ἡλίου.

Κ Ε Φ Α Ξ Λ Α Ι Ο Ν 37. Τ Ο Τ Ξ Α Τ Ξ Ο Τ Ξ.

Ἐκφρασις τῆς διπλῶν Στωῶν, καὶ τῆς τετῶν Ἀνατολικῶν Πυλῶν.

Τριγῶν δὲ καὶ εἰς ἃ δύο πλάρα τῆς διτῆς Στωῶν αὐωγείοντε, καὶ κατωγειῶν ἦσαν δίδυμοι παρασάδες, αἱ ὅποιαι συνεξετείνοντο μὲ τὸ μήκος τοῦ Ναοῦ, κεκοσμημένα καὶ αὐταὶ καὶ ἄς ἑροφῆς μὲ μάλαμα, ἀπὸ ἄς ὅποιας ἐκείναι μὲν ὅπῃ ἦσαν ἔμπροσθεν εἰς τὸ πρόσταπον τῆς Οἴκῃ, ἐσηρίζοντο ἐπάνω εἰς κολλόνας μεγάλας, ἴσαι δὲ ἦσαν ἔσωθεν, αἰεγείροντο, καὶ ὑψῆντο μὲ πισσῆς, οἱ ὅποιοι καὶ αὐτοὶ ἔξωθεν ἦσαν κεκοσμημένοι, πύλαι δὲ τρεῖς καλῶς διακείμεναι καὶ αἰατολαῖς Ἡλίου ἐδέχοντο ἃ πλήρη τῆς εἰσερχομένων.

ἰσοσεῖ, ἀ-
τιες καὶ
πισσι, καὶ
πισσι, καὶ
πισσι κα-
σει, ἰσόφοι
χειροποι-
τοι, αὐσι-
κοδομήμα-
τα χειρο-
ποίηται ὑ-
ψηλά.
Προκόπιος
ἐν τῷ περὶ
τῆς οἰκοδο-
μῶν τῆς ἰε-
ρουσουλῆς, καὶ
δὲ τῆς Νεῶς
μίσσαλοιφοὶ
χειροποιή-
σι ἰπυα-
σῆσασσι
τῆς σαπῆς,
τῆς καλοῦσι
Πισσῆς.

Κ Ε Φ Α Ξ Λ Α Ι Ο Ν 38. Τ Ο Τ Ξ Α Τ Ξ Ο Τ Ξ.

Ἐκφρασις τῆς Ἡμισφαιρῆς, καὶ τῆς δωδεκά Κιόνων, καὶ τῆς Κρατήρων.

Ἀντικεῖ δὲ εἰς αἰῶς ἦτον τὸ κεφάλαιον τῆς ὅλης Ἡμισφαιρῆς ἔξαπλωμένον εἰς τὴν κορυφὴν τῆς βασιλικῆς Οἴκῃ, τὸ ὅποιον τὸ ἐσεφαιρῶν δώδεκα Κολώναις ἰσάειθμοι μὲ ὅσῃ δωδεκά Ἀποστόλων τῆς Σοφῆρας, ἔχουσαι εἰς ἃς κορυφῆς μεγάλας κρατήρας κατεσκευασμέναις ἀπὸ ἀργυρον, ὅσῃ ὅποιος ὁ Βασιλεὺς δέδωκε κάλλιπον ἀφίερωμα εἰς τὸν ἑαυτῆ Θεόν.

Κ Ε Φ Α Ξ Λ Α Ι Ο Ν 39. Τ Ο Τ Ξ Α Τ Ξ Ο Τ Ξ.

Ἐκφρασις τῆς Μισαυλῆς, καὶ τῆς Ἐξεδρῶν, καὶ Προπύλων.

Ἀπὸ ἐκεῖ δὲ πηγαινόμενος παρεμπρὸς, εἶναι τὸ Αἶθριον (ἦτοι ὁ ἀσχεπῆς, καὶ αἰοικτός τύπος) ἐκεῖ ὅπῃ εἶναι αἱ εἰσοδοὶ ἔμπροσθεν τοῦ Ναοῦ, ἦσαν δὲ ἐκεῖ ἀπὸ ἃ δύο μέρη καὶ ἡ πρώτη Αὐλή, ἐπειτῃ αἱ Στοαί, καὶ ὑστερα ἀπὸ ὅλα αἱ αὐλοὶ πύλαι, μὲ ἃς ὅποιος εἰς τὸ μέσον τῆς πλατείας ἀγορῆς, ἦσαν ἃ

Προ-

Προϋλαία τῆ ὄλης Οἰκοδομήματος με πολλῶ ἐπιτηδεύθη κατισκασμένα, ἔ ὅποια ἐδῶ ἔξω περιπατῶντας ἤεπληττον με τῶ ἐνδον θείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 40. ΤΟΤ' ΑΤ' ΤΟΤ'.

Περί τῆ πλήθους τῶν ἀφιερωμάτων.

Α Τὸν λοιπὸν τὸν Ναὸν ὁ Βασιλεὺς αἰήγειρε μαρτύρον ἐναργῆς τῆς Σωτηρίου Αἰασάσεως, κοσμίσας ὄλον με πλοσίαν, καὶ βασιλικῶ καῶσκαλιῶ, τὸν ἐκόσμιε δὲ με ἀδιήγητῶ κάλλη πολλῶν ἀφιερωμάτων, χρυσῶ, ἡ ἀργυρικ, ἡ λίθων πολυτίμων εἰς διαφόρους ὕλας, τῶ ὅποιον τῶ καῶσκαλιῶ γιομῶνιν με πολλῶ φιλοτεχνίαν, ἡ τὸ μέγεθος, ἡ τὸ πλήθος, ἡ ἄς ποικιλίας, ὅεν εἶναι καιρὸς νὰ τῶ διηγηθῆ ἡ μέρος ὁ λόγος.

Καὶ τῶ μὲν ἰσορεῖ ὁ Εὐσέβειος περὶ τῆ σεβασμίε Ναῶ τῆς τῆ Κυρίε ἡμῶν Αἰασάσεως, ἐκ τῶν ὅποιον εἶναι φανερόν, ὅτι ὄχι μόνον ἡ τῶ ἀγιότητῶ, ἀλλὰ ἡ ἡ τὸ μέγεθος, ἡ τῶ καῶνιῶ ἐς ἄθῆ ἡ πρώτη Ἐκκλησία τῆς Οἰκμῆις εἰς σκείνις ἐδῶ καιρῶς, χωρητικῆ ἔσα ὄγδοικονῶ, ἡ ἡ ἑκατὸν χιλιάδων ἀθρῶπων με ὄλα τῆς ἔ Παρακλήσια, καθῶς σημειῶνει ὁ ἐκ τῆς ἔξως τῶν Μινυρίων Φράτερ Αντώνιος Βένετος ἐν τῶ ἀ. Κεφαλ. τῆ δῶτέρη Βιβλίε τῆς Περιγραφῆς τῆς Ἀγίας Γῆς, ὁ ὅποιος αὐ καλὰ ἡ ἡ διαφόρος καιρῶς ἔπεισε εἰς μεγάλους ἀφανισμοὺς παρὰ διαφόρων ἐχθρῶν, ἀλλὰ τοῦτο ἐς ἄθῆ ὄσον εἰς ἔ ἤτετρατῶ τῆ Ναῶ, ἡ ἔ καῶπίσματῶ. τὸ δὲ ὄσιῶδες τῆς οἰκοδομητῶ εἰμῶνιν εἰς τὸ αὐτὸ πάντοτε σχῆμα, ἔξω μόνον αὐ ἔγινε εἰς αὐτὸ τίποτῶ προσθήκη. καὶ τῶ τὸ λέγομεν, διότι φαίνεται πῶς μερικὸι σεβάσμοι Τόποι, ἡτοι Παρακλήσια δὲν ἡτον πρώτον εἰς αὐτὸν, ἔ ὅποια τῶ σῆμερον περιέχονται, ἡ παρεκλιόνται εἰς τὸν ἴδιον τῶτον θείον Ναὸν, καθῶς εἶναι ἡ Φυλακῆ τῶ Χριστῶ, τὸ Παρακλήσιον τῆς Παναγίας, τὸ Παρακλήσιον τῆ Ἀγίε Λογίε τῆ Ἐκατοντῶρχε, τὸ Παρακλήσιον τῆς διαρέσεως τῶν ἡματίων τῶ Δεσπότη Χριστῶ, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγίε Ἐλίε μετῶ τῶ ἀρεθέντος ζωποῖε Σαυρού, τὸ Παρακλήσιον τῶ σύλε τῆς μασιγῶσεως, ἡ τῶν ὄβρεων, ἡ ἄλλα ἔσας τινά.

Ταῶτῶ ὄλα νὰ ἡτον ξεχωρισμένα ἀπὸ τὸν Ἀγιον Ναὸν, ἡ ὄστρον (ὡς θῆλει σί τινε ἰσορικοὶ Λατίνοι, με ἐδῶ ὅποιος συναρῶμῆται καὶ ὁ χράψας τὸν ἱερὸν πόλεμον ἐν τῆ ἡμετέρα Ἐβλιῶδι Διαλέκτῶ Ἰβων Διχάριος Τρῆκειος) ἀφ' οὐ ἐκυρεθῆ ἡ Ἀγία Πόλις παρὰ τῶν Εὐρωπαϊὸν Χριστιανῶν, νὰ ἔ ἡύσασαν με αὐτὸν, ἡ ὄσον ἀρεμῶδῶς ἐπέτυχον τῶ σκοποῦ, ὡς φαίνεται νὰ εἶναι ὄχι ὄστρογενῆς προσθήκη αὐτῶ, ἀλλὰ μία μόνη ἀρχαία οἰκοδομῆ, ὡς ἡ αὐτοψία τὸ βεβαιῶ. λέγομεν δὲ τῶτῶ, διὰ νὰ παραστήσωμεν ἐκ τῶν ποιῶτων διαφόρων μετῶβολῶν, ὅτι ὄσον εἰς ἔ ἔσω τῶ μεγάλε Ναῶ, ὄσον ἡ εἰς ἔ ἔξω, ἡ ἔ Προαύλια, δύσκολα πλέον πίπῶσκον εἰς καῶληψιν ἔ περισσῶτερα ἐκ τῶν ἰσορμῶμένων περὶ τούτῶ παρὰ τῶ Εὐσέβειῶ, ἡ ὄτι, ὡς εἶρηται, ὄσον εἰς τὸ ὄσιῶδες ὁ Ναὸς

ἔμεινε πάντοτε εἰς αὐτὸ τὸ ἴδιον ἀρχαῖον σχῆμα . ὅθεν δὲν ἀληθεύει ὁ προρρηθεὶς Ἰβρων λέγων ἐν Κεφαλαίῳ 8. τῆς δ'. αὐτῆ διηγήσεως , πῶς πρὸ τοῦ νὰ κω-,
 ,, εἰδῆ ἢ ἡ Γερουσία ἀπὸ οὐδὲν Εὐρωπαϊκῆς Χριστιανικῆς , ἢ Ταφῆ τῆ Κυρίου ἢ-
 ,, μῶν, νὰ ἦτον βραχυτί Ναῖδριον ἐρογῆλον τῷ σχήματι οἰκοδομηθῆν . ἔνθα
 δὲν ἐνοεῖ αὐτὸς περὶ τῆ ἰδίας Εὐκτιθεῖς τοῦ προσκυνητοῦ Τάφου , ἀλλὰ περὶ
 παντὸς τῆ Ναοῦ , καθὼς βεβαιῶσι ἅ καθεξῆς παρ' αὐτοῦ λεγόμενα . Τῷ πα-
 λαίῳ (Ναφ δηλαδὴ) Ναὸν ἄλλον πολὺ μείζω προσφωκέεμπσαν οἱ μετὰ τὸν Γο-
 ζόβητον δηλαδὴ βασιλεύσαντες .

Ὁ παρὰ Λατίνοις Ἀρχιεπίσκοπος Τύρου Γαλιέλμος , ἐν τῇ περὶ τῆ Ἱεροῦ
 Πολέμου Ἱστορίᾳ αὐτῆ λέγει , πῶς ὁ Θεῖος ἄγιος Ναὸς ἐκτίσθη ἐν τῇ Ἱερατείᾳ
 Μαξίμου Ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων . ὁ δὲ Εὐσέβειος λέγει τῆ Μακαρίῃ , καὶ δὲν
 αἰτιολογεῖ ὁ Γαλιέλμος τῷ Εὐσέβειῳ , διότι ὁ Εὐσέβειος λαλεῖ διὰ τὸν καιρὸν ἐπὶ
 ἀρχισε νὰ κτίζεται παρὰ τῆ Αὐτοκράτορος , καὶ τότε ἀρχιεράτῳ ὁ Μακάριος ,
 ὁ δὲ Γουλιέλμος διὰ τὸ τέλος τῆς Οἰκοδομῆς , καὶ τότε ἀρχιεράτῳ ὁ Μάξι-
 μος ὁ τοῦ Μακαρίῃ Διαδόχος .

Σημειωτέον ὅμως ἐνταῦθα πρῶτον , ὅτι κατὰ τὸν Εὐσέβειον ὁ Θεῖος ἄγιος Ναὸς
 νὰ φηκοδομηθῆν διὰ προσάξεως τῆ μεγάλης Κωνσταντίνῃ , πρὸ τοῦ νὰ ἀπέλθῃ ἢ
 Μήτηρ αὐτῆ εἰς τὴν Γερουσίαν , ὁ δὲ Σωκράτης Βιβλ. α'. Κεφ. 17. καὶ ὁ Θεοδώ-
 ρητος Βιβλ. α'. Κεφ. 18. ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ αὐτῶν Ἱστορίᾳ λέγουσι , πῶς νὰ φη-
 κοδομηθῆν παρὰ τῆς Ἀγίας Ἐλένης , μάλιστα δὲ ὁ Θεοδώρητος προσέθηκε καὶ τῆ-
 το , ὅτι αὐτὴ ἢ ἰδία Ἀγία Ἐλένη ἔλαβε καὶ ἅ βασιλικὰ προσάγματα τῆ Τί-
 της , καὶ ἅ ἐπῆγεν εἰς τὴν Παλαυσίνην , ἅ ὅποια ἔγραψε πρὸς τὸν Ἱεροσο-
 λύμων Μακάριον , καὶ οὐδὲν Ἀρχιεπίσκοπος τῶν Ἐπαρχιῶν , νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς
 Οἰκοδομῆς . τῆτι λοιπὸν ἢ φαινόμενη διαφορά εἰς οὐδὲν ἐπιστημικῆς τῆτους Ἱστορι-
 κῆς , ἀκόλουθον φεραπέεται , λέγοντες , ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν Οἰκοδομὴν τυχαί-
 νει νὰ νομισθῆν τῷτοι οἱ δύο ἕνα , δηλαδὴ ὁ Κωνσταντίνος , καὶ ἢ Ἐλένη , διότι
 εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν μετὰ τὴν αὐτῆν θείλησιν , καὶ μετὰ κοινῶν βοήθειαν ἐσύντρεξαν
 καὶ οἱ δύο εἰς τὴν οἰκοδομὴν τῆτιν , ἢ καὶ ἄλλως πως νὰ εἴπωμεν , ἴσως καὶ ἐμελε-
 τεῖτο μὲν τῷ Μεγάλῳ Κωνσταντίνῳ τὸ ἔργον , ἔλαβε δὲ τὸ τέλος τὸδε διὰ τῆς
 Μιηρότης , καὶ οὕτω ὁ μὲν τὸν σκοπὸν εἶπεν ἔργον , ἐπειδὴ καὶ ἔτσι σινηδύζεται
 εἰς οὐδὲν Φιλοσόφῃς , ἢ θεωρεῖται νὰ κρίνεται ἕνα μέρος τὸ κυριώτερον καθε ἔργῳ
 καθὸ καὶ λέγεται , ἢ ἀρχὴ νὰ εἶναι τὸ ἡμῖσι τῆ παντὸς , οἱ δὲ ἐπίβλεψαν εἰς
 τὴν ἔκβασιν τῆ σκοπεμένης .

Σημειωτέον δὲ ἄλλοτερον , ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος Θεῖος Ναὸς λέγεται καὶ τῆς Ἀγίας Ἀ-
 σεως , ὡς εἶπομεν ἐν τοῖς ἡδὴ αὐτῶν εἰρημένους παρὰ τῷ Εὐσέβειῳ . λέγεται καὶ τῆ
 Ἀγίας Γολγοθᾶ , ὡς αὐτὸς πάλιν ὁ Εὐσέβειος ἐν τοῖς Ἐγκωμίοις τῆ Μεγάλου
 Κωνσταντίνῃ ἱστορίᾳ . Κατ' αὐτὸ δὲ τὸ Σωτήριον Μαρτύριον (δηλαδὴ τὸν Ἀγιον
 Γολγοθαῖ) Οἶκον Εὐκτιθεῖον , παμμεγίσθητε Ναὸν Ἀγίον , καὶ ἅ ἐξῆς . καὶ ὁ Σω-
 ζόμιμος Βιβλ. β'. Κεφ. α'. λέγει . Ἀμφὶ τὸν καλύμενον Κρανίον Τόπον . καὶ πάλιν
 ὁ αὐτὸς Βιβλ. β'. Κεφ. 26. ἐν τῆτι δὲ ἀμφὶ τὴν τρίτῳ δεκάτῃ τῆς Κωνσταν-
 τίνῃ

τὴν Ἡγεμονίαν, ἕξερχασθέντος τῆ ἐν Ἱεροσολύμοις Νεῷ περὶ τὸν Κρανίς Τόπον, ὃ Μέγα Μαρτύρεον προσαγορεύεται. καὶ ὁ Κύριος Ἱεροσολύμων, Κατηχήσει 14. βλέπεις ὅτι καὶ τὸν Τόπον τῆς Ἀναστάσεως προείπεν ὁ Προφήτης Μαρτύρεον ἐπικληθῆσόμενον; τίνι γὰρ λόγῳ μὴ καὶ ὡς λοιπῆς Ἐκκλησίας ὁ τῆ Γολγοθά, καὶ τῆς Ἀναστάσεως ἕτος Τόπος Ἐκκλησία καλεῖται, ἀλλὰ καὶ Μαρτύρεον; τὴν αὐτῷ Ἐκκλησίᾳ λοιπὸν ὀνομάζει ὁ Ἅγιος Κύριος καὶ τῆς Ἀναστάσεως, καὶ τῆ Γολγοθά. ὅθεν καὶ τῆτο ἐνοεῖται καὶ τὸ παρὰ τῆ Καλίσης Νικηφῆρος λεγόμενον ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ αὐτῆ Ἱστορίᾳ, Βιβλίῳ ὀγδόῳ. Ἐν ἐκατέρῃσι τοῖς τόποις, ἔτε τῷ Γολγοθᾶ. καὶ τῷ Ἄγιῳ Τάφῳ, ὅχι πῶς τὰ ἐκτισε δηλαδὴ δύο διαφόρους βασιλικὰς ἑξαχρῆσας, μίαν ἐν τῷ Γολγοθᾶ, καὶ ἄλλῃ τῷ ἁγίῳ Τάφῳ, καθὼς ὑπέλαβόντινες, ἀλλὰ μίαν καὶ τὴν αὐτῷ.

Ὁ ἴδιος λέγεται καὶ Ἐκκλησία τῆ Σαυρῆ παρὰ τῷ Βασιλείῳ Σιδικίας ἐν τῷ καὶ Ἰσραὴλ λόγῳ. ἐκεῖ γὰρ τῆ Κυρίᾳ καὶ ἀξιώσαντος σαυρῆθῆναι, καὶ ἑφθῆναι, καὶ αἰκλιῶναι τῷ καλεμένῳ Γολγοθᾶ, ἐκεῖ καὶ ἡ Ἄγία τῆ Θεῷ κατιδρυσθῆ Ἐκκλησία, ἐπιπνίχως καὶ σωτήρια τῆ Κυρίᾳ πάθῃ φέρματα μέχρι τῆ νῦν, τῆ Σαυρῆ δὴ λέγω, καὶ τῆς Ἀναστάσεως. καὶ ἐν τῷ Ἀλεξανδρινῷ Ἱστορικῷ, Ὀπλάτῃ, καὶ Ἀνακίᾳ Παυλίῳ, τέτοις τοῖς Ἐπίτοις γέγονε καὶ Ἐγκαίνια τῆς Ἐκκλησίας τῆ Ἄγιᾳ Σαυρῆ τῆς οἰκοδομηθείσης παρὰ τῆ Μεγάλῃ Κωνσταντίνου, ἐν τοῖς χρόνοις Μακαρίου Ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων. ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς περὶ Εἰκόνας λόγοις τῆ Ἄγιᾳ Ἰωάννῃ τῆ Δαμασκηνῆ, ἀρῆσκονται τοιαῦτα μαστυρίῳ, Σιβηριανῆ Ἐπισκόπου Γαβάλων ἀπὸ λόγου τοῦ εἰς καὶ Ἐγκαίνια τῆ Σαυρῆ.

Ἀπὸ τῆς τρίτης μὲντοι ἐπὶ τῆν ὁδὸν ἐπανέλθωμεν, ὡς ὁ λόγος φησὶν. ἔλαβε λοιπὸν τῆν πρώτην οἰκοδομῆν ὁ Θεὸς ἕτος Ναὸς παρὰ τῆ Βασιλείᾳ Κωνσταντίνου, καὶ Ἐλίης, μένουσας εἰς τῆν ἰδίαντα δόξαν, καὶ κακωνῶν, ἕως εἰς τὸν καιρὸν τῆς Αὐτοκράτορος Ἡρακλείου, ὅστις ἀρχισε νὰ βασιλεύῃ ἐν ἔτει τῆ Κυρίᾳ ἡμῶν χι. α. ἢ ὡς ἄλλοι θελοῦσιν χι. θ. τῷ δὲ πέμπτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτῆ, Χοσρόης ὁ τῆ Περσῶν Βασιλεὺς κινήσας πόλεμον καὶ τῆ Ρωμαίων, κατεπόλεμισε ποτὰ μέρη τῆς βασιλείας τῶν, καθὼς καὶ τῆν Παλαισίνην, ὅθεν καὶ καὶ Μοναστήρια τῆς ἐρήμης κατερήμωσε, καὶ ὅδῳ Πατίεζας κατίσφαξε, καὶ καὶ τείχει τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐχάλασε, τὸν δὲ Θεῖον τῆτον Ναὸν κατέκαυσε, καθὼς καὶ ἄλλης ποτὸς κατιδάφισε, καὶ τῆ ὁποῖα κινήσας πόλεμον ὁ ῥηθεὶς Αὐτοκράτωρ Ἡρακλείου ἐν τῷ ἐβδόμῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτῆ, καὶ καὶ κράτος αὐτὸν νικήσας, καὶ τῆν Περσίαν καὶ ἑσρέψας, καὶ τῆν παρὰ τοῦ Χοσρόου κυριθεύσαν Γῆν τῆ Ρωμαίων ἐλατῆρώσας, καθὼς καὶ ἄλλῃ τῆν Παλαισίνην, καὶ ἐπομένως καὶ τῆν Ἱερουσαλὴμ, ὅχι μόνον τῆν Πόλιν ἐπεριποήθη βασιλικῶς, αἰοικοδομῶντῃς καὶ κατισκαμμίᾳ αὐτῆς τείχῃ, καὶ ὡς ἄλλας οἰκοδομῆς, ἀλλὰ κατ' ἕξαιρέτων τῆτον, καὶ θεοσεβῶς ἐπιμελήθη. καὶ ἀνεκαίνισε τῆτον τὸν Θεῖον Ναὸν τῆς τῆ Κυρίᾳ ἡμῶν Ἀναστάσεως, ὡσε φανείς εἰς αὐτὸν δῶτερος Μέγας Κωνσταντίνου, ὡς ὁ Ζεροβάβελ εἰς τὸν τῆ Σολομώντος Ναὸν, τὸν ἔκαμε πλέον ἐπιφανέστερον, καὶ εἰδοξότερον τῆ πρώτῃ, ἕτινος καὶ ἡ Εἰκὼν ἐτι φαίνεται διὰ Μωσῆς ζωγραφισμένη

μένη ἐν τῷ προσκυνητῷ Ἀγίῳ Γολγοθᾶ (ἢ ὅποια καὶ τὸ παρὲν ἀμυδρῶς φαίνεται, τὸσον διὰ τῶν πολυκαυρίων, ὅσον καὶ διὰ τὸν ἀτμῶδι καπνὸν τῷ καυθῆλων, καὶ κηρίων, ἅ ὅποια συναζονται εἰς τὸσον ἀερίθμον, ὅταν τὸ ἡμέτερον Εὐθροσ ἐκτελεῖ ἅς ἐπισήμης Ἀγίας Εὐρεῶς, κατ' αὐτῷ τῷ μεγάλῳ Τεσσαρακοσῷ, καὶ μάλιστ' ἀεὶ χρωματῶ ὅταν συμπίπῃ τὸ Πάσχα ὁμοῦ μετ' ἑὸν Λατίνος, ἢ ὕστερον ἀπὸ μίαν ἐβδομαδα, ὡς ἐὰν αἰσθάνονται ἕως ὅτῳ χιλιάδες Φῶς, ὁμοῦ διπλαθῆ καὶ τῆς Φράγγων, τῆς Ἀρμενίων, τῆς Κοπῶν, καὶ Συρειαίων, καὶ ὅλα μετ' ἑὸν ἀξίαν, καὶ τέχνην, ἐπεὶ χορηγῶσαν εἰς ἑὸν ὄφθαλμὸς ἀραιῶσαν θείαμα, καὶ μάλιστ' κατ' αὐτὸν τὸν καιρὸν αἰ νικτερεναὶ Φωτοχυσίαι τῆς πόσαν Φανῶν, καὶ λαμπάδων, κἀμνησι τὰ φαίνεται καὶ αὐτὸ τὸ βαθυῶτον σκότος ἡμέρα ὀλοφωτος, καὶ χερυθίος, δαψιλῶς ὑποκρίττῃσα, καὶ σελαγίζῃσα τῆς ἐλπίζομένης ἀδιαδέχῃ λαμπρότητος ἅς μαρμαρυγᾶς. καὶ ἀληθινὰ φαίνεται ὁ Ναὸς ὡς ἄλλος πολυφωτος, καὶ πολυαστρος Οὐρανός, ἐπειδὴ καὶ ἕνα φῶς περὶ εὐραπτῆ ἅς ὄψεις ἐκ μυριῶν λαμπάδων ἐραυτίζομενον) ἐπιστατῆτος ἐν τῇ εἰκοδομῇ τῆς τότε πατριαρχῶντος ἐν τῇ Ἀγίᾳ Πόλει Μοδῆσου, ὅστις μετ' ἄκρην ζῆσον ψυχῆς, καὶ προθυμίαν, ὅχι μόνον ἐκυβέρνησαν ὅσα ἐσυντείναν εἰς φύλαξιν τῶν ψυχῶν, καὶ τῷ ἡσυχίαν τῶν τεθλιμμένων Μοναχῶν κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν, ἀλλὰ εἰς τὸ ναὶ ἀνακαίνισθ' καὶ ἑὸν ἄλλης διακεκαυμένης θείας Ναὸς εἰδεῖξε τὸν ἰαυτότερον ἄλλον Ἡράκλειον, καὶ Ζοροβάβελ, καθῶς τὸ μαρτυρεῖ ὁ Μοναχὸς Ἀντίοχος ἐν τῇ πρὸς τὸν Εὐστάθιον Ἐπιστολῇ αὐτοῦ. αὕτη λοιπὸν ἐξάθη ἢ πρώτη κατ' ἄπτωσις, καὶ ἢ πρώτη μεγαλοπρεπῆς ἀνακαίνισις τῆς θείου τούτου Ναὸς.

Τὸ δεύτερον, ἐκαταχάλασθη ὁ θείος ἄγιος Ναὸς (ἀφ' ἰόντες ὡς ἀμφίβολα, καὶ ἀβίβια ἅ ὅσα ὁ Φρά Φραγίσκος Κβαρέσμιος ἐκ τῆς Τάξιως τῶν Μπουριῶν λέγει ἐν τῷ ἑ. Βιβλίῳ τῆς β'. Τόμος τῆς Ἱστορίας τῆς Ἀγίας Γῆς) κατὰ τὸν Κεδρῶν ἀπὸ ἑὸν Σαρακῶν, ὅταν καὶ τὸν Γωσίῳ Πατριαρχῶν Ἱεροσολύμων ζῶντα κατέκασαν, ἅχα πῶς ἐπαρακινῶσε τὸν τότε Αὐτοκράτορα ναὶ ἐς εὐρατῶση κατ' αὐτῶν.

Τὸ τρίτον αἰθῆς ἐκαλάσθη εἰς ἑὸν 983. χρόνος ἀπὸ τὸν Χαλιφῆ τῆς Μπαγδατίς, ἢ δὲ αἰτία ἐξάθη ἀπὸ ἑὸν Ἑβραῖος, ἐπειδὴ καὶ ἔγραψαν πρὸς αὐτὸν πῶς ἔρχονται πλῆθος πολὺ Χριστιανῶν εἰς προσκύτησιν αὐτῆ, μετ' σκοπὸν ὅτι ναὶ κυριδῶσαι τῷ Ἱερουσαλήμ, ὁ ὅποιος ὅπως ὅποτε ἐδιόρθῶθη παρὰ τῶν Χριστιανῶν καὶ εἰς ἅς δύο αὐτῆ παρ' αὐτῶν κακῶσις.

Τὸ τέταρτον ἐκαλάσθη αἰθῆς καὶ τὸν Κεδρῶν εἰς τὸν Βίον Ρωμαίων τῆς Ἀργυροπέλης, ἀπὸ τὸν Σελῶνον τῆς Αἰγύπτου Ἀζίζιον, ἐν τῷ 1009. ἔτει, ὁ ὁποῖος κάμνοι ἅς πολλα κακὰ εἰς ἑὸν Χριστιανῶς, κατέστρεψε καὶ τὸν Ναὸν τούτον, εἶτα αἰσχισα καὶ αὐτὸς κατελύσας τῷ ζῶντι, ὁ διαδοχος αὐτῆ ἕως γεννηθεῖς παρ' ἄγιος Ρωμαῖος αἰχμαλώτης Χριστιανῆς οὐσις, παρ' ἀκηθῆς ἀπ' αὐτῷ, εἶδωκε θείαμα ναὶ τὸν κάμν' ὅποιος θελήσει. πρὸς βῶσας δὲ εἰς αὐτὸν καὶ ὁ αὐτὸς εἰρημνὸς Αὐτοκράτωρ Ρωμαῖος Ἀργυροπέλης, ἐστῆλθ' ναὶ τὸν ἀνακαίνισθ' μεγα-

Ἄπτορ-
ταιφῶτα
χιλ.8.

Καλῶς
ἰαθῆς
καὶ ἢ Ἀ-
γίαμα,
Ἐκκλη-
σία τοῦ
Οὐρανός
πολύ-
φωτος ἢ
ἑ. κκλ.
σί.2.

μεγαλοπρεπῶς, ἀλλ' ἀποδῆς τὸ χρεῶν, τὸν ἐτελείωσαν οἱ μετ' αὐτὸν Αὐτοκράτορες Μιχαὴλ ὁ Παμφλαγῶν, καὶ ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Μοινομάχος, πατριαρχάδωντος ἐν Ἱεροσολύμοις τῷ Ὁρίε.

Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐν ἔτει 1099. ἔπισην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Εὐρωπαϊῶν Χριστιανῶν, τῶν ὁποίων ἐκράτησαν ἕως τὸ 1187. ἔτος, Ἰερουσαλὴμ παρ' αὐτῶν χρόνος ὀγδοὺν ἑξαετῶν, εἰς τῶν ὁποίων τῶν ἐπικράτειαν ἔγινον αὐτοὶς κατωπίσματα, καὶ ἀνακαινισμοί, καὶ προσθήκαι, ὡς αὐτοῖς εἶπομεν, εἰς τὸν Θεῖον αὐτὸν Ναόν, ὑπερον αὐτοὶς ἐν τῷ 1188. ἔτει διωχθέντων τῶν Χριστιανῶν, ἐκυριεύθη ὑπὸ τῷ Σελῶνι τῆς Αἰγύπτου Σαλαδίνῳ, ὅθεν ἐκακώθη πάλιν ὁ Ναός παρ' αὐτῷ κατωπίμα, ἐπειδὴ καὶ παρὰ θύρα Ἰεββαλε, καὶ ὅθεν τόπος αὐτῷ μετὰ Ἰεροσολύμων ἔκλεισε, καὶ τῶν ὀρθομαρμαρῶσιν Ἰεββαλε, καὶ τῷ περίῳ ἐκρέμισε, καὶ τῶν αὐτῶν τῶν Ἱεροσολύμων κατηράφισε, τῶν ὁποίων καὶ Ἰουδαίαν οἱ μετ' αὐτὸν τῆς Αἰγύπτου Σελῶνοι ἔτη 330. εἶτα παρ' αὐτῶν τὴν ἔλαβεν ὁ περιβόητος τῶν Ὀθωμανῶν Αὐτοκράτωρ Σελήμης, καὶ αὐτὸν καλὰ ἀναμετῶν εἰς τῶν ἐπικράτειαν τέτων, τῶν Αἰγυπτίων διπλαθῆ, καὶ Ὀθωμανῶν, ἀριστοκτοῦ ὁ ῥηθεῖς Θεῖος Ναός εἰς τῶν Ἰερουσῶν τῶν Χριστιανῶν, περιποιήσας παρὰ τῶν τῶν καυρῶν τῆς Ἱεροσολύμων Πατριαρχῶν μετὰ κατημερινας ἀκολουθίας, καὶ θείας μουσαγωγίας λαμπρῶν, καὶ μεγαλοπρεπῶν, καὶ μάλις εἰς τῶν ἐπικράτειαν τῶν Ὀθωμανῶν, πολλὰ ὅμως μέρη τῆς αὐτῆς οἰκοδομῆς ὑπὸ τῆς παλαιότητος ἐδέοντο ἀνακαινισμῶν, καὶ αὐτὸν ἐδιορθῶνοντο καὶ καυρῶν, καὶ τῶν μέρους παρ' αὐτῶν διὰ πολλῶν Ἰερῶν, εἰς τὸ νὰ λαμβάνωσιν ἀδειαν παρὰ τῶν Ἰουδαίων, πλὴν τέλος ἐφθάσαν εἰς τόσον, ὥστε πολλὰ μέρη τῶν τῶν αὐτῶν ἀπέβλεπον εἰς παντελῆ πτώσιν, καθὼς καὶ ἡ σκέπη τῆς μεγάλης Τύρλης, ἣτοι Καμάρας, ὡς ἐκ ξύλων κατεσκευασμένης, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ περισσότερα ἐσάπισαν, ὅθεν τόσον ἐκ μέρους τῶν ἡμετέρων, ὅσον καὶ τῶν ἐκείσε ἀριστοκόμενων Φρατῶν (ἐπειδὴ καὶ αὐτὸν ἐν αὐτῷ κατοικίαι αὐτῶν, καὶ οἱ τόποι ἀπέβλεπον ἤδη εἰς κρημισμὸν ὀλοτελῆ, καὶ μάλις τὸ μέρος τῆς Τύρλης) ἐγένετο ἐπιμελής σκέψις, καὶ φροντίς εἰς τῶν διορθῶσιν τέτων πρὸ χρόνων πᾶν ἰκανῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ μεγάλα ἔργα (καθὼς ἐσάθη ἕνα καὶ αὐτὸ) ἀριστοκτοῦ καὶ εἰς μεγάλα ἐμπόδια, ἔπισε φιλοτιμία ἀναμετῶν εἰς τὸν Προκάτοχον ἡμῶν, καὶ πρὸς Μητροῦ Θεῖον ἀοιδίμον Πατριάρχην Κύριον Δοσίθεον, καὶ τῶν Φρατῶν. διότι ὁ μὲν ἐφιλοτιμῶτο δικαίως, καὶ ἀλόγως νὰ κατορθωθῆ αὐτὸ τὸ μεγαλοπρεπῶν, καὶ θεῖον ἔργον παρ' αὐτοῦ, καὶ τῶν γένους ἡμῶν, οἱ δὲ Φρατῶν, παρ' αὐτῶν, καὶ τῶν γενῶν αὐτῶν, καὶ αὐτὸν καλὰ καὶ αὐτὸν εἶχον προσάτως δυναστῶν, καὶ ἰσχυρῶν καὶ διαφόρων καυρῶν, ὡς καὶ ἐν τοῖς κατ' ἡμᾶς χρόνοις, τὸν ἄλλοτερον Κάρολον Βασιλέα τῆς Ἰταλίας, ὁ ὁποῖος ὑπέσχετο νὰ βοηθήσῃ μετὰ ἄλλων Μεγιστῶν τῆς βασιλείας τε εἰς τῶν οἰκοδομῶν αὐτῶν μετὰ ἐλεημοσύνας, καὶ πᾶσαν ἄλλην ἰσχυρῶν βοηθειαν, καθὼς γράφει ὁ αὐτὸν εἰρημῶν Πάτερ Ἀντώνιος ἐν τῷ ἰδίῳ Βιβλίῳ, καὶ Κεφαλαίῳ, καὶ μάλις μείγισον ὑπερασπισίῳ, καὶ ἀγωνισίῳ εἶχαν τὸν Βασιλέα τῶν Γάλλων Λυδβίκον δέκατον τῶν ἔργων, διὰ τῶν καυρῶν ἀριστοκόμενων

Πρέσβειαν αὐτοῦ ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ ὑψηλοῦς Πόρτᾳ, καὶ ἐλάμβανον καὶ καιροῦ ὀρισμὸς εἰς οἰκοδομὴν αὐτῆ, πλὴν πάντοτε ὑπερέσχυνεν ὁ Πατριάρχης Κύριος Δοσίθεος, καὶ ἀνέτρεπεν αὐτὸν δι' ἄλλων ὀρισμῶν ἀναγκαστικῶν ἐκεῖνων, ἔτινος ὡς ἐκληρώθημεν καὶ ἡμεῖς ὑπὸ Θεῷ τῶν διαδοχῶν, ἀπελάβομεν καὶ ἑδῶ ἰδίους ἀγῶνας, διότι οἱ μὲν Φράτορες, αὐτοὶς διὰ μεστίας, ὡς εἶπομεν, τῶν Πρέσβειαν τῆ ρηθέντος Βασιλέως Λεωβέδικου ἐλάμβανον ὀρισμὸς, καὶ ἀδίκαια παρὰ τῶν Κρατάντων ἡμῶν εἰς αἰακαίνισαν, ἡμεῖς δὲ ἕξ ἰουατίας ἐμποδίζαμεν τῶν ἐπιχειρήσων αὐτῶν, φιλοτιμώμενοι νὰ γένη παρ' ἡμῶν ὁ αἰακαίνισμός εἰς τὸ καθόλου, καὶ ὅχι παρ' ἐκείνων, καὶ ἐν μέρει. ἠκολούθησε δὲ αὐτῇ ἡ ἀλαβῆς, καὶ Φιλίτιμος, καὶ Φιλίδοξος διαφορά μερικῆς χρόνου ἐν τῷ καιρῷ τῆς Ἰερατείας ἡμῶν. εἶπομεν δὲ ἀλαβῆς διαφορά, καὶ ἄλοιπα, διότι ὁ ἀγὼν αὐτὸς ἐσάθη τόσον εἰς τὸν ρηθέντα προκατόχον ἡμῶν Κύριον Δοσίθεον, ὅσον καὶ εἰς ἡμᾶς, ὅχι εἰς τὸ νὰ μὴ γένη ὁ αἰακαίνισμός, ἀλλὰ νὰ γένη, πλὴν ὅχι παρ' ἄλλων, ἀλλὰ παρ' ἡμῶν. ὅθεν δὲν εἶναι τῆτο ποικιλία τῶν Γραικῶν, οὐδὲ ἀπλῶς φθόνος, καθὼς λέγει ὁ ρηθεὶς Φρά Πέτρος Ἀντώνιος εἰς τὸν ἴδιον προρρηθέντα τόπον, ἀλλὰ ζήλος Θεῶς, καὶ ὑπερμάχης Δισεβῆς, καὶ δικαία, ἐπειδὴ καὶ εἰς τὸν καιρὸν τῆ ἀχμαλωτισμῶ, ἢ παρ' ἄλλων τινῶν, ἀλλὰ παρὰ τῆ γένεσ τῶν Ῥωμαίων ἐφυλάχθη ὁ Ἄγιος Τάφος, καὶ ἄλοιπα σεβάσματα Προσκυμῶματῶ, καὶ εἰς ἡμᾶς ἐδόθησαν καὶ παρ' αὐτῆ τῆ λαβόντος πρῶτον τῶν Ἱερουσαλήμ, καὶ παρὰ τῶν Διαδόχων αὐτῆ, καὶ τῶν Σελτζούκων τῆς Αἰγύπτου, καὶ Χαλιφῶν τῆ Μπαγδατικῆ, καὶ παρὰ τῆ κυριεύσαντος αὐτῶν ἐν ἰστέροις Αὐτοκράτορος Σελτζούκου Σελήμη, καθὼς φανερώσαν ἕξ παρ' ἡμῶν ἐρισκόμενα τῆτων πάντων καὶ ἐγγραφα, καὶ διπλώματῶ, ἦτοι Χατ Σιερίφια, καὶ εἴτι καὶ ἄν ἔχωσαν οἱ Φράτορες (ὡς καὶ οἱ Ἀρμένιοι, καὶ αἱ λοιπαὶ Φυλαὶ) καὶ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει, καὶ ἐντός, καὶ ἐκτός, ἦτοι Μοναστήρια, καὶ Ἐκκλησίας, παρὰ τῶν ἡμετέρων φυλαχθέντα ἕξ ἔλαβον, καθὼς καὶ τὸ Μοναστήριον τοῦ Σωτήρος ἡμῶν, ἐν ᾧ κατοικῶσι τῶν σήμερον οἱ ρηθέντες Φράτορες ἡμέτερον ἑδῶ, διότι ἔτοι οἰκῶντες τὸ πρότερον ἐν τῷ Ὄρει τῆς Ἁγίας Σιών ἔξωθεν τῆς Πόλεως, ἐπειδὴ ἔξωθεντες ἐκείθεν, καὶ μὴ ἔχοντες ἄλλω κατοικίαν, οἱ τότε ἡμέτεροι Φιλανθρωπώμενοι, καὶ κρείοντες ὡς ἀδελφοὶ, ἑδῶ ἐδέχθησαν ἐντός τῆς Ἁγίας Πόλεως, παρέχοντες αὐτοῖς εἰς κατοικίαν τὸ ρηθὲν Μοναστήριον τῆ Σωτήρος. καὶ καὶ αὐτοὶ προαίρεται νὰ ἀρνηθῶσι καὶ μόνον αὐτῶν τῆν διὰ λόγους γυμνῶν ἀχαιρίσσαν εἰς ἑδῶ δωρησάσας, λέγουσι πῶς τῶ ἔλαβον μὲ χρηματικῶν δυνάμειν παρὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς (δηλαδὴ βίβα, καὶ διουσιεία, καὶ τὸ σὺνηδες αὐτῆ) (ὡς ἰσορῶν ὁ ρηθεὶς Φρά Φραγλίσκος Τόμος 2. Βιβλ. 4. Κεφ. 3. Σελ. 51.) καὶ λοιπὸν αὐ κρείνεται τῆτο ποικιλία, καὶ φθόνος εἰς ἡμᾶς, ζητουίνας ἕξ πάτερα δικαία ἡμῶν, διατὶ ἕχα δὲν νομίζεται ποικιλία, καὶ φθόνος, καὶ μάλιχα φανερὰ ἀδικία εἰς ἑδῶ καλῶς Φράτορας, ἀγωνιζομένους νὰ ἐδιοποισθῶσι ἕξ ἀπόστολα, καὶ ἕξ μὴ ἀκούσῶ αὐτοῖς; εἰδὲ καὶ προφασίζονται εἰς τῆτο ἀλαβῆσαν, καὶ ζήλον, διατὶ νὰ μὴ νομίζεται τὸ ἴδιον αὐτῶ καὶ εἰς ἡμᾶς παρ' αὐτῶν, καὶ ὅχι ποικιλία, καὶ φθόνος ὡς λέγουσι; ἔξω μόνον αὐ δέλωσι νὰ θεολογήσασιν

κακῶς,

κακῶς, πῶς ἡ ὁ Ἀγγελοσ τῶν Περσῶν Φθόνῳ, ἡ ποιηρία κινήμενος, ἐφίετο Δοκίμῃ
10. ἐναντίον τῷ Ἀγγέλῳ τῶν Γεδάϊων, ἀμαρτωλῶν εἰς εὐθὺ ἑποικίς καίαια ἐναντιότης δὲν δρίζκεται, εἰμήπε ποτὲ ἀρέσκιατις διαφρετικῆ, ἐν οἷς ὁ Θεὸς ἐκ ἐδύλω-
σεν αὐτοῖς ἀπολύτως, ἡ διορθῶς τὸ ἀμαρτωλῶν τῆς βελήσεως αὐτῆ, ἀλλ' ὑπο-
νεμῆμεν τῆ κατ' ὑπόθεσιν, ἡτις δὲν εἶναι ἀναρετικῆ τῆς ἀγάπης, ἡ συμφωνίας
αὐτῶν. ὡσεὶ νὰ ἀγωνίζετα ὁ κατ' ἐνάς εἰς πλῆρωσιν τῶν ἔργων, ἡ ὀφθαλμῶν αὐ-
τῆ διὰ δόξαν Θεῶ, δὲν εἶναι ποιηρία, ἡ φθόνος, ἀλλὰ ζήλος εἰς Θεὸς ἐν ἐνὶ συν-
δέσμῳ τῆ πνύματος, μάλις ἀπὲ εἰς τῆ λόγματος ἡπὼν ἔξ ἀρχῆς, ἡ αὐθ-
θῶν σκοπός, νὰ διορθῶθῃ ἔξ ὀλοκλήρῃ, εἰς δὲ τῆ λόγματος ἐζητεῖτο διὰ μόνον
τὸ αἰῆκον αὐτοῖς μέρος ἡ διορθῶσις, ὅπῃ τὸ ἐν μέρει διορθῶμενον, φανερὸν ὅτι εἶ-
ναι, ἡ μὲν ἀδιόρθῶτων. ἀλλ' ἐπαναληθῆσον τὸν λόγον εἰς τὴν προκειμένην ἡμῖν
ὑπόθεσιν, ἡτις ἡκολῶθησεν ἔτω.

Διατρέψοντες ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν ἔτει Σωτηρίῳ χιλιοσῶ ἐπ' ἀλοποσῶ δε-
κάτῳ ὀγδόῳ, πολλαίς μᾶς ἐμῶσεν ὁ τότε δεσπομόνος ἐκείσε Εἰσοχῶσ τοσ
Πρέσβυς τῆ βασιλείας τῶν Γάλλων Λεδββίβικε δεκάτῃ πέμπτῃ, Κύελοσ Μαρ-
κελὲ δὲ Μπονακ, νὰ συνέλθωμεν ὁμοῦ, ἡ νὰ συτύχωμεν ἀμῆσας περὶ τῆς ὑπο-
θέσεως αὐτῆς, σοχαζόμενοι συνετῶς, διότι κατὰ εἶχε τὸ ἔργον αὐτὸ μεγά-
λασ δυσκολίασ πωλῶχοθῆν (ἐπειδὴ προσεχῶσ ἡ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἔμελλε νὰ ἐλ-
θῃ ἡ μέγασ Πρέσβυς τῆ Γερμανικῆ Καίσεροσ, νὰ γένη ἡ παρ' αὐτῆ ζήτη-
σις ἐκ μέρεσ αὐτῆ τοῦ Καίσεροσ διὰ τὴν ἰδίαν οἰκοδομίαν, τὸ ὅποιον κοινῶσ ἡπὼν
ἀπαρέσκειν ἡ ἡμῖν, ἡ τοῖς Γάλλοις) ἐχρειάζετο ἡ ἀμῆσος συνομιλία ἀμαρτω-
λῶν ἡμῶν, ἡ αὐτῆ, ἡ ὅχι διὰ μεσαζόντων, ἡ ἐρμῶνῶν ἡμῶσ δὲ ἡ σοχα-
ζόμενοι πολλα, ἀπποιοῦμεθα ἡ πρώτῳ σκέψιν τὸ τοῖστων ζήτημα, τὸ ὅποιον
ἡ ἡκολῶθησεν εἰς πολλῆσ μῶσας, πλῆθ' ὅσων ἐφθῶτεν ἡ προθεσμία τῆς θείασ
βελήσεωσ, ἡ ἀρέσκιασ, νὰ ἀνακαινοθῇ ὁ θεῖοσ ἔτοσ Ναὸσ, συλλογίζομενοι
πολλα, ἡ ἰδίωσ, ἡ μετὰ ἄλλων θεοσεβῶν ἀξιωματικῶν Προσώπων, Ἐκκλη-
σιαστικῶν, ἡ Πολιτικῶν, πνύματι ἀγίῳ κινῶμενοι, ἐκρίθη ἡ ἀναγκαῖον,
ἡ ὀφείλομεν, νὰ γένη ἡ τοιαύτη ἀμῆσος συνέλευσις, ἡ συνομιλία. ἔθεν ἡ ἐγένε-
νετο τὸ πρῶτον ἐν ἔτει, ὡσ εἶπομεν, τῷ Σωτηρίῳ α ψι ἡ. Μῶνι Γανουαρίῳ.
τελοσθεῖσε δὲ τῆσ πρώτῃσ ἐνδύσεωσ μετὰ τῆσ προσκοῦσις τιμῆσ, ἡ δεξιῶσεωσ
ἐκατέρωσ τῶν μερῶν, ἐγένετο ἀκολῶθῶσ ἡ ἡ περὶ τῆσ οἰκοδομῆσ σκέψις. πολ-
λῶν δὲ λόγων κινήθέντων, ἡ δυσκολιῶν ἀλογοφανῶν προβληθειῶν ἡ ἐκ τῶν
δύο μερῶν, αἰ ὁποῖα ἀπασα ἀπέβλεπον τὸ περὶσσότερον εἰς διχονοῖαν, τέλος
ἐφάνη (Θεὸσ τῆ Ἀγία ἡ μόνε βελήσεωσ) τρόποσ ἐνώσεωσ, θεμελιωμένος ἐ-
παῶσ εἰς τοιαύτῳ συμφωνίαν, ὅτι ὁ Θεὸσ, ἡ προσκοῦητοσ Εὐκτῆροσ Οἶκοσ τῆ
Ἀγία Τάφῃ, νὰ μῆν ὡσ εἶναι ἡ δρίζκεται, πάντα ἡ πάντωσ ἀμαρτωλῶν,
χωρὶσ νὰ γένη εἰς αὐτὸν δόλοσ τίσ ἀνακαινομῶσ, ἡ κατ' νὰ ἐγίξῃ ψυλὴ ἀφή
χερὶσ ἀποβλέπῃσα εἰς τινα διορθῶσιν αὐτῆ, λόγῳ ἔρα ἡ ἀνακαινομῶσ, ἡ
καθῶπισμῶ, ἡ τῶσ τεθέντοσ βεβαίωσ, ἡ ἀμαρτωλῶν, νὰ γένη σοχασμῶσ,
ἡ μελέτη εἰς ἄλοια. Τῶτο αὐ καλὰ πολλα δύσκολον ἐφάνη καὶ τῇ Εἰσοχῶ-

τητι αὐτῷ, ἀλλὰ πολλὰ περισσότερον τῷ Προκυρατόρῳ τῶν Φρατόρων τῷ Ἀγίῳ Τάφῳ, παρόντι ἢ αὐτῷ τότε ἐκείσε (ἐπειδὴ καὶ εἰς τῆτο ἀπέβλεπεν ἅπας ὁ ἀγὼν τῷ Φρατόρων) πλὴν τέλος πάντων ἀγωνισθείτων ἡμῶν λαμπρῶς, καὶ σαφειῶς μὲ γνῶμην ἰσχυραὴν, ὅτι αὐτῷ τῆτο δὲν βεβαιώσῃ, ἄλλη συνομιλία δὲν κάμνει χρεῖα νὰ γένη, βλέπωντας ὁ Πρίσβυς τὸ ἀμείψεται τῆς γνῶμης ἡμῶν, μετὰ δὲν πολλὰς λόγους ἐσέρχθη, ἢ ἐβιβαίωθη, ὅθεν ἢ ἐδόθησαν ἔγγραφα, ἢ βεβαιωτικά εἰς τῆτο ἢ ἐκ τῆς δυο μερῶν, παρήμῶν μὲν πρὸς αὐτὸν, παρ' αὐτῷ δὲ πρὸς ἡμᾶς, ἔπειτ' ἀκαθάρτης ἠκολούθησαν ἐν διασημάτι ἰκανῶν ἡμερῶν αἰ λοιπαὶ συνομιλίαι ἢ ἀμείψως, ἢ ἰμμέσως, ἢ γειομένης ἐπιφελῆς, ἢ τιμίας συμφωνίας ἀναμείψου ἡμῶν περὶ τῆς λοιπῆς οἰκοδομῆς, ἢ ἀνακαινισμῷ, ἔμειπεν ἀκολούθως ἢ σκέψις περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀναφορῆς τῷ ἀνακαινισμοῦ εἰς τὴν ὑψηλοῦσθην Πόρταν, τέλος δὲ ἀρέθη εὐλογον νὰ ἀκολουθήσῃ ἢ αὐτῇ ποιητοτρόπως.

Νὰ δοθῇ παρήμῶν ἰδίως ἰκετήριος ἀναφορὰ, νὰ δοθῇ ἡμῖν ἀδεια νὰ ἀνακαινίσωμεν δὲν αἰχκονῶς ἡμῖν τόπος ἐν τῷ Θεῷ Ναῷ, χωρεῖς τινος βλάβης τῷ Φραγίῳ, ἢ τῷ ἄλλῳ Φυλῶν, ἢ νὰ δοθῇ ἢ ἄλλη ἀναφορὰ τῷ τὸν αὐτὸν καιρῶν, ἢ τύπον ἐκ μέρους τῷ Πρίσβυος, ὅτι νὰ δοθῇ ἀδεια ἢ εἰς αὐτῷ, νὰ ἀνακαινίσωσι δὲν ἀνακαινισμοῦ χρεζόντας προσήκοιτας αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ Ἀγίῳ Ναῷ μὲ τὴν θέλησιν τῷ Ρωμαίων, ἢ χωρεῖς τινος βλάβης ἢ αὐτῷ, ἢ τῶν ἄλλων Φυλῶν. δοθεισῶν ἐν τῶν τοιούτων ἀναφορῶν ἐν τῇ ἀνάστασιν Πόρτῃ, θείῳ βεβλήματι, ἐδόθη τὸ ποιῆτον θέλημα, πλὴν ἦτον νὰ γένη ὁ ποιῆτος ἀνακαινισμῶς μόνον εἰς δὲν ἡμετέρας τόπος, ἢ τῶν Φραγίων, ἢ ὅχι ἢ εἰς δὲν τόπους τῶν ἄλλων Φυλῶν. ἔδακε δὲ τῆτο ἡμᾶς, διότι ἔμειπαι ἄλοιπα μέρη τῷ Ναῷ τῶν ἄλλων Φυλῶν ἀδιέρρωτα, ἢ ἀκαλλώπισα, ἢ ἦτον ὁ ἀνακαινισμὸς τῷ Ναῷ ἔξ ἡμισείας διαρραμῶς, τὸ ὅποιον, καθὰς εἴπαμεν, ποτὲ δὲν τὸ ἠθέλαμεν, ὅθεν ἀρισκόμεθα μὲν εἰς λύπην, ἢ ἀθυμίαν περὶ τῆτος, ἐπειδὴ ἢ ἠθέλαμεν νὰ ἰδῶμεν ἐν τῇ ζωῇ ἡμῶν τὴν παντελεῖ διόρρωσαν τῷ Ναῷ εἰς δὲξαν τῷ ἐν αὐτῷ ἄφίτος, πλὴν δὲν ἀρίσκαμεν τρόπον ἀλογοφανῶς αἰτίας νὰ γένη παρήμῶν ἢ ἢ ποιῶντη ζήτησις, ἀλλ' ὁ ἀρίσκαον πρόρον ἐν τοῖς ἀπόροις τί οἰκονομῶν ἢ ἐπρόβαλλον οἱ πολυχρόνοι Αὐθῆνται, ἢ Διοικηταὶ τῆς ὑψηλοῦσθης Πόρτῃς, ὅτι εἰς τὴν οἰκοδομῶν αὐτῶν ζήτησι παρήμῶν νὰ φυλαχθῶσι δύο τινα. ἕνα, τὸ τίμιον τῆς ὑψηλοῦσθης Αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος, ἢ ἄλλο, νὰ μὴ ἀδικηθῶσι αἰ ἔχουσι τόπον λοιπαὶ Φυλαὶ τῶν Χριστιανῶν ἔδου τῷ Θεῷ Ναῷ μὲ τὴν αἰτίαν τῆς ποιῶντης οἰκοδομῆς. ὅθεν (νὰ εἰπῶμεν ἢ ἡμεῖς) σκιρτῶντες τῷ πνῦματι μετὰ σκέψους ἰκανῆς, ἀπεκρίθημεν τῆτο. αὐτῷ ἢ ἔξ δύο Φυλάττονται ἀεζβῶς, αὐτὴ ἢ Κραταία Βασιλεία ὀρίση νὰ ἀνακαινισθῶν ἀπλῶς ὅλοι οἱ ἀνακαινισμῶς δεόμενοι τόποι ἔδου τῷ Ναῷ, ἢ νὰ δοθῇ ἀδεια, ὅτι ἢ καθὲ Φυλῆ νὰ διεσφῶν δὲν ἰδίως αὐτῶν τόπος. συνδύσαντος δὲ τῷ Ἀγίῳ Θεῷ, ἐκείθη ἀριστὴ ἢ γνῶμη αὐτῇ, ἢ αὐτῷ μὲ μεγαλοῦσθην ἀγνωμοσύνην συγκατατίσαντες εἰς τῆτο, ἀνέφερον τὴν ὑπόθεσιν τῷ κραταυῶσθῳ, ἢ διαπλαγχνικῶσθῳ ἡμῶν

Ανακτι, ἢ ἄρισε, ἢ ἐδόθη ἢ τοιαύτη ἀδεια μὲ ὑψηλοῦς αὐτῆ Χατ Σιερίφια, ἔτα εἰς ἡμᾶς, τὸ ὁποῖον οἰκεία χεῖρ τὸ ἔδωκεν ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν ὁ ὑψηλοῦς, ἢ διασπλαγχνικῶς ὑπέρτατος Ἐπίτροπος, ἢ ἄλλο εἰς τὸν Πρέσβυν, ἐν οἷς σημειώνονται ἢ αἱ λοιπαὶ Φυλαὶ, ἰδίως ἔμμε εἰς τὸ δοθῆν ἡμῖν Χατ Σιερίφιον, ἢ τὴν ξεχωριστὴν αἴτησιν ἡμῶν, ἐδόθη ἐτι ἡμῖν ἀδεια νὰ ἀνακαινίσωμεν ἢ μόνον τὸ ἔνδον τῆ Θεῖς Ναῦ, ἀλλὰ ἢ τὰ ἐκτὸς τῶν, τὰ ὅποια κατ' ὄνομα περὶέχονται εἰς τὸ ρηθῆν Χατ Σιερίφιον, καὶ εἰς ὅν ἄλλας ὀρεσμούς, ἂν τὴν περὶληψὶν μετὰ φρασθεῖσαν σημειῶμεν ἐν αὐτῶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἀπλῇ διαλέκτῳ, εἰς κατὰ ληψὶν, ἢ χαρὰν τῶν ἀγνωμόνας ἀναγνωσκόντων, καὶ ἔχει οὕτως.

Ἡ περὶληψὶς τῆ ὑψηλοῦς Χατ Σιερίφιας.

Εσχώτερε τῶν Μουσουλμανῶν Κρατῶν, ὑπέρτερε τῶν Προεσῶτων Ὁρθόδοξων, Πηγὴ τῆς ἐπισήμης, καὶ ἀληθῆς γνώσεως, ἐπαίρων ὡς σημαίας τῆς δικαιοσύνης, ἢ πίστεως, Κληρονόμοι τῶν Προφητικῶν, ἢ Θεοπέμπτων Ἐπιστημῶν, ἴδιε τῇ Θεῖα χάρετι, ἢ βοηθείᾳ, Κινῶσι Ἀχμὲτ Ἐφέντη, Κεῖν τῆ Χαλσιπία, αὐξήσωμεν ἢ ἀρετῇ. ἢ κλέος τῶν ἐνδόξων, ἢ μεγάλων, συναθροιστῶν τῶν ἐπισήμων, ἢ ἀγενῶν ἀρετῶν, ἴδιε τῇ χάρετι, ἢ αὐτὴν τῆ ἀθανάτου Βασιλείας, τῆς ὑψηλῆς μετὰ Πόρως Καπιτζήμπασι Ἀχμὲτ, αἰωνίζεσθω ἢ δόξα. ἢ Πρωτότυπον τῶν ἐνδόξων, ἢ Προεσῶτων τῆς ἐνδόξου μετὰ Πόρως πρώτου Τιφτεράση Μωσαφά. ἢ ἀπὸ τῆ μεγάλης ἐπιτροπῆς ὅν Ἀγάθης Μωσαφά, αὐξήσωμεν ἡμῶν ἢ δόξα.

Ἐρχόμενος ὁ Βασιλικὸς μας ὑψηλὸς ὀρεσμὸς, γνωστὸν ἔσω ἡμῖν, ὅτι τὸ κλέος τῆ Πατριαρχῶν ὁ νῦν Πατριάρχης τῆ Ἱεροσολύμων Χρυσουθός, ἢ ἄλλοι Ρωμαῖοι Γερεῖς, ἔδωκεν εἰς τῆ λόγου μετὰ ἀρχιχάλι (ἢ τοι ἀναφορῶν) εἰς τὸ ὁποῖον φανερώμεν, πῶς μετὰ τὸ νὰ ἐδόθη βασιλικὸς ὀρεσμὸς μετὰ συνθήκας ὅπῃ περὶέχει ἢ τὸν Φετφῶν (ἢ τοι νομικὸν Κεφάλαιον) ἢ τὴν κράτην τῆς κείσεως, ὁ ὁποῖος διαλαμβάνει, ὅτι μετὰ τὸ νὰ ἐχάλασεν ἀπὸ τῆ πολυκαιρίαν ἢ μεγάλην Καμάρα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἱερουσαλήμ τῆς Καμαμὲ ὀνομαζομένης, ἢ ἄλλοι μισκοὶ τόποι, οἱ ὁποῖοι εἶναι διωρισμένοι τοῖς Μοναχῶς Φραντζέζοις, ἢ χρειάζονται ἀνακαινισμόν, νὰ ἀνακαινίζονται ἀπὸ ὅν Φραντζέζος Γερεῖς, ὅμως νὰ μὴ πειράζονται μετὰ τὴν πρόφασιν τῆ ἀνακαινισμῶ οἱ τόποι ὅπῃ εἶναι διωρισμένοι εἰς ὅν Ρωμαῖος, Ἀρμενίος, ἢ εἰς τὸ λοιπὸν ὑπῆκουσεν τῆς Βασιλείας μου. καὶ μετὰ τὸ νὰ εἶναι βέβαιον πῶς ἢ τῇ ρηθείσῃ Καμάρα συνημμένη, ἢ τοῖς Ρωμαῖοῖς διωρισμένη Ἐκκλησία τῆ Ἀγίας Κωνσταντίας, ἢ τὸ ὑπ' αὐτῇ Μαγερεῖον, Δέλαν πέσει εἰς τὸν τῆς οἰκοδομῆς καιρὸν, νὰ ἀνακαινίζονται ἢ τὴν παλαιὰν εἶσαν ἀπὸ ὅν Ρωμαῖος. ἢ προσέτι τὸ ἔξω τῆς Καμαμὲ ὀνομαζομένης Ἐκκλησίας τοῖς Ρωμαῖοῖς διωρισμένον Καμπαναρεῖον, ἢ ἢ παρακειμένη αὐτῆ Ἐκκλησία τῆ

Ἀγίῳ Γακάβη μὲ τὸ νὰ ἐχάλασαν, καὶ μὲ τὸ νὰ εἶναι Φανερόν πῶς αὐτὴ τὴν ἰσχύϊν τὸ Καμπαναρεῖον, ἔδει καὶ ἀβλαβεῖ τὴν ῥηθεῖσαν μεγάλῃ Καμάρῳ, μὲ τὸ νὰ εἶναι ὑψηλὴν τὸ ῥηθεῖν Καμπαναρεῖον, νὰ χαμηλώσῃ ὅσον εἶναι δυατὸν, καὶ νὰ αἰακανίζετο ἀπὸ τοῦ Ῥωμαίου, καὶ αὐτὴ τὴν ἰσχύϊν εἰς τὸν αἰακανισμόν νὰ ἀκολοθῆσθαι μὲ λάθος καμμία βλάβη εἰς τὴν μικρῶν Καμάρῳ ὅπως εἶναι ἰσχύϊν εἰς τὸν λεγόμενον Τάφον τῆ Χρυσῆ, καὶ καμμη χρεῖα νὰ αἰακανίζετο μὲ τὸν ὀρεσμόμας, καὶ μὲ τὴν εἰδοσὴν τῆ Ῥωμαίων, καὶ τὸ πρῶτον σχήμα, καὶ τὴν εἰδοσὴν, καὶ τὴν εἰδοσὴν τῆς κείσεως, ὅμως τὰ μὴ βαλθῆ χεῖρ κατ' οὐδένα τρόπον εἰς τὴν πέτρας τῆ ῥηθεῖντος Τάφου, αἱ ὁποῖαι αὐτὴ εἶναι καὶ τεθλασμένα νὰ μὴ ἀβλαβῆσθαι, ἀλλὰ τὰ μέντη κατὰ τὴν ἰσχύϊν. μᾶς ἐπαρακάλεσαν αὐτὴν κερμνίσῃ εἰς τὸν αἰακανισμόν τῆς Μεγάλῃς Καμάρας ἡ Ἐκκλησία τῆ Ἀγίῃ Κωνσταντίνῃ, καὶ τὸ ὑπ' αὐτῆ Μαγιστεῖον, καὶ τὸ χαλασμένον Καμπαναρεῖον, καὶ ἡ παρκαμμένη αὐτῆ Ἐκκλησία τῆ Ἀγίῃ Γακάβη, καὶ τὴν ῥηθεῖσας συνθήκας νὰ αἰακανίζονται, καὶ αὐτὴ ἀκολοθῆσθαι μὲ λάθος αἰακανίζετο εἰς τὸν αἰακανισμόν τῆς μεγάλῃς Καμάρας καμμίας λογιῆς βλάβη εἰς τὴν μικρῶν Καμάρῳ ὅπως εἶναι ἰσχύϊν εἰς τὸν Τάφον τῆ Χρυσῆ, καὶ χρυσασθῆ αἰακανισμόν, νὰ αἰακανίζετο μὲ τὴν εἰδοσὴν τῆ Ῥωμαίων ἱερέων εἰς τὴν παλαιὰ εἰδοσὴν, καὶ τὴν εἰδοσὴν τῆς κείσεως. νὰ αἰακανίζονται πρὸς τοῖς καὶ τῆ παλαιὰ εἰδοσὴν οἱ τοῖς Ῥωμαίοις, Ἀρμενίοις, καὶ ἄλλοις ὑποκειμένοις τῆς Βασιλείας τῆς ἱερῆς διορισμένοι, χαλασμένοι, καὶ αἰακανισμῆ χρεῖζοντες τοῖς. ἐγυράθη Φετφᾶς δι' αὐτῶν τὴν ὑπόθεσιν, καὶ ἔδωκε Φετφᾶν ὁ σοφώτερος τῆ καὶ βᾶθος σοφῶν, καὶ ἑναρετώτερος τῆ ἁγίων ἱερέων Σχεχλιτλάμης Μυφτήμας Ἀπτεβᾶχης, πῶς μὲ τὸ νὰ χρεῖζονται αἰακανισμόν τῆ Κελλία τῆ ἐν Ἱερουσαλὴμ Καμαμὲ ὀνομαζομένη παλαιῶν Μοναστηρίων, οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ Φραντζέζοι ἐγκατοικοὶ ἱερεῖς ἐκείνης τῆ Μοναστηρίου εἶναι τῆς κείσεως νὰ αἰακανίσου μὲ ὀρισμὸν ἐκείνης τῆ Κελλία κατὰ τὴν εἰδοσὴν ὅπως εἰδοσονται, χωρὶς νὰ προσθέσονται, καὶ πάλιν τῆ ἐν Ἱερουσαλὴμ Καμαμὲ ὀνομαζομένη παλαιῶν Μοναστηρίων, μερικοὶ τοῖς μὲ τὸ νὰ ἐγχεμνίσαν, καὶ μερικοὶ νὰ αἰοξῆσαι, καὶ νὰ διασπασθῆ ἡ οἰκοδομὴ, καὶ νὰ χρεῖζονται αἰακανισμόν, αὐτὴν εἰδοσὴν ἀπὸ τοῦ ἐγκατοίκου οἱ Φραντζέζοι, καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἱερεῖς, νὰ αἰακανίσου μὲ ὀρισμὸν ἐκείνης τοῦ τοῖς καὶ τῆ παλαιὰ εἰδοσὴν ὅπως εἰδοσονται, χωρὶς νὰ προσθέσονται, μὲ τὴν κείσῃ δὲν ἐμποδίζονται. καὶ μὲ τὸ νὰ ἔκαμεν Ἀρξὶ, καὶ Ταλχίσι (ἦτοι νὰ ἐφανέρωσεν) εἰς τὴν Βασιλείαν τῆς ὑπὲρ τῆς Ἐπίτροπος, καὶ μέγιστος Συμβουλάτης, ἡ Διᾶξία τοῦ σὺμπαντος, ὁ διατάκτης τῶν ἑξῆς τῶν Ἐθῶν, ὁ ὑψηλὸς καὶ τὴν διανοῖαν, καὶ τῆ ἐπιχειρήματα Βεζῆρη, ἑνδοξόμας Γαμβρός, καὶ τῆ ἐπιτροπίας ἐπίτροπος Ἰμπραχὴμ Πασᾶς (ὁ ὑψηλὸς Θεὸς νὰ διανοῖσῃ τὴν δόξαν, καὶ νὰ αἰοξῆσῃ μὲ τὴν βοήθειάν τῃ τὸ κράτος) πῶς ὁ σοφώτερος τῶν καὶ βᾶθος σοφῶν Ρουμελι Καζιασκέρης Ἀχμέτ Ἐφέντης (ὁ Θεὸς νὰ διανοῖσῃ τὴν ἀρετῆς) μὲ ὅλων τῶν μεγάλων (ὡς ὁ Θεὸς νὰ πολυπλασιάσῃ μέχρι τῆς δατῆρας παρσοῖας) Οὐλεμάδων τὴν ψῆφον, ἔδωκε Χοτζέτι διαλαμβανόν πῶς εἶναι τῆς κείσεως νὰ αἰακανίζων-

νίζονται κ' τὴν παλαιὰν γάσιν, κ' κ' τὸν ῥηθέντα τρόπον οἱ ἀνακαλισμὸν χρῆ-
 ζοντες τόποι, ἐδόθη αἰεὶ κατὰ τὸ βασιλικόνμας Χατ Σιερίφι νὰ ἀνακαλιζον-
 ται κ' τὸν Φιτφαὺ εἰς τὴν παλαιὰν γάσιν οἱ ἐπισκοπῆς χρῆζοντες τόποι, ὅμως μὲ
 τὸ νὰ εἶναι τὸ ἀναγκαϊότερον τῶν βασιλικῶν ὑποθέσεων, κ' τὸ χρειαδίςρον τῆς
 Αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος, ἡ τήρησις τῶν νόμων, κ' μὲ τὸ νὰ ἐλπίζεται ἀπὸ
 λόγους (καθὼς ἀπαιτεῖ ἡ σοφία, κ' πίσις) μεγαλωῶτη ἐρθότης, κ' εἰς
 καθεὺν ὑπόθεσιν σύμφωνος τῶν νόμων κινήσις, διὰ τὰ μὴ γένη κατ' οὐδένα τρόπον
 κἀνένα ἔργον ἐναντίον τῆ κρείται, κ' νὰ ἀνακαλισθῆν κ' τὸν ῥηθέντα τρόπον οἱ ἀ-
 νακαλισμὸν χρῆζοντες τόποι, χωρὶς νὰ προσεθῆτε, διαρκῶμεν ἕσθρα Μουβε-
 λῶ, διὰ νὰ ἐπισταθῆς δεσποτικῶς, κ' ὑμᾶς οὐδ' πρὸ ῥηθέντα σὰς διοίχομεν
 Μικρασιῆσις εἰς τὸ νὰ ἐνεργήσετε κ' τὴν κράταν τῆς κρείταις αὐτῶν τῶν ὑπό-
 θεσιν μὲ τὴν ἐπιστάσιν τῆ ῥηθέντος. Λοιπὸν καθὼς σὰς προσάξομεν, νὰ πι-
 γαινῆτε εἰς τὸν τόπον, κ' νὰ σοχασθῆτε, κ' νὰ κάμετε Κίσφι μὲ μεγαλωῶ-
 τῶν ἐπιμέλειαν, κ' ἀκρίθειαν, μὲ ἐπιτηδεύεις Μειμάρηδες, κ' Μαθηματικῆς
 Γωμείτρας, πόσον τὴν ῥηθέντων Ἐκκλησιῶν τῆ Ἀγίῃ Κωνσταντίνῃ, κ' τὸ Μα-
 γυρεῖον, κ' τὸ Καμπαναρῖον, κ' τὴν παρακειμένῳ αὐτῶ Ἐκκλησίῳ τῆ Ἀγίῃ
 Γακάβη, ὅσον ἀκόμη καὶ οὐδ' παρὰ ταῦτα τοῖς Ῥωμαῖοις, Ἀρμενίοις, κ' τοῖς
 λοιποῖς ὑποκειμένοις τῆς Βασιλείας μὲ Γερεῦσιν ἰδίως χαλασμένοις, κ' ἀνακαλισ-
 μὸν χρῆζοντάς τῶν, κ' νὰ ἰδοῖτε τὴν γάσιν, κ' τὸ σχῆμα, καὶ μετρήτες τὸ
 μήκος, βάρη, κ' πλάτος, νὰ τὸ κάμετε Σιτζίλι, κ' Χοτζέτι, κ' αὐ-
 σιας, χωρὶς νὰ πηραχθῆν μὲ τὴν πρόφασιν τῆ ἀνακαλισμὸν οἱ τόποι ὅτ' ἐν
 εἶναι διωρισμένοι εἰς τῶν λόγους, ἀναμειῶξὺ εἰς τὸν ἀνακαλισμὸν τῆς μεγάλης
 Καμάρας κρεμνίσῃ ἢ συνημῆσιν αὐτῆ Ἐκκλησίῳ τῆ Ἀγίῃ Κωνσταντίνου, κ' τὸ
 ῥηθέν Μαγυρεῖον, ἢ συνέβη μὲ λάθος εἰς τὸν καιρὸν τῆ ἀνακαλισμὸν κἀμία βλά-
 βη εἰς τὴν μικρὰν Καμάραν ὅτ' εἶναι ἐπαύῳ εἰς τὸν Γάφον τοῦ Χειροῦ, καὶ
 χρειασθῆ ἀνακαλισμὸν, νὰ μὴ ἐμποδίζετε οὐδ' Ῥωμαῖοις νὰ ᾤ ἀνακαλίσαν κ'
 τὴν παλαιὰν γάσιν, κ' τὴν κράταν τῆς κρείταις, χωρὶς νὰ προσθέσνῃτε. νὰ
 μὴ ἐμποδίσετε πρὸς τῶν νὰ ἀνακαλίσαν κ' τὴν διωρισμένῳ αὐτοῖς Ἐκκλη-
 σίῳ τῆ Ἀγίῃ Γακάβη, κ' τὸ Καμπαναρῖον ὅτ' εἶναι χαλασμένον, ὅμως εἰς
 αὐτῶ τὴν ὑπόθεσιν εἶναι ἀναγκαῖα μεγαλωῶτη σκέψις, πίσις, κ' σύμφωνος
 τοῖς νόμοις κινήσις, εἰς τρόπον ὅτ' αὐσιας κ' παρακνηθῆτε ἀπὸ Φιλαργυεῖον,
 κ' συγχωρήσετε νὰ γένη ἔργον παρὰ νόμον, κ' εἰς οὐδ' ἀνακαλισμὸν χρῆζοντάς
 τῶν αὐτῶ παρατρέξετε οὐδ' ὅσος τῆς παλαιᾶς γάσεως, κ' μετὰβαλέτετι, ἢ ὑψώ-
 σετε, κ' ἐκτείνετε, κ' οὐδ' τόπος ὅτ' εἶναι μὲ πλίνθης ἀφήσετε νὰ γείουσι μὲ
 τῶν βλα, κ' ἐκείνας ὅτ' εἶναι μὲ σίδηρον καὶ ξύλα Φοινίκων, νὰ κατὰσκα-
 σθῶν μὲ πελεκυμῖνα ἄξ, κ' σάτζ ξύλα, κ' ἐκείνα ὅπου δὲν εἶναι λάκκον, καὶ
 κόσμος, νὰ λάκκωθῆ, κ' νὰ κοσμηθῆ, ἢ νὰ ἐκταθῆ χεῖρ εἰς οὐδ' λίθους
 τῶν Γάφω, εἰς κἀμῖανσας πρόφασιν, κ' δικαιολόγημα, δὲν θέλομεν δάσει ἀ-
 κρεάσιν, ἀλλὰ βίβαια θέλετε ὑποπίσει βαρεῖα ποιῆ, ὅθεν νὰ μὴ ἐκνηθῆτε
 ἀπὸ χρεῖματῶ, ἀλλὰ μὲ πίσιν νὰ πολιτῶθῆτε, κ' εἰς τὸν βασιλικόνμας ὀρισ-
 μῶ

μόν $\chi\zeta$ τὸ ἱερόνμας Χατ Σιερίφι καὶ ὑπακούσετε, χ καὶ προσέχετε καὶ μὴ γένη κάμια κίνησις ἐναντία .

Ἐγράφη (κατὰ τὸ ἔτος δηλαδὴ τῆς Οὐαυμανῶν) ἐν ἔτει χιλιοσῶ ἑκατοσῶ τετακοσῶ πρώτῳ , εἰς τὴν δεκάτην πέμπτην τῆ Ρ'εμπίωλ Α'χίρ, ὅπερ συμπίπτει ἀπὸ τῆς τῆ Κυρίε ἡμῶν Γενήσιως, ἐν ἔτει χιλιοσῶ ἐπ'ακοσῶσῶ δεκάτῳ ἐνάτῳ . τὸ δὲ ἴσον τῆ Χατ Σιερίφι (ὅπερ δηλοῖ χάμμα ἅγιον) ἦτοι ἡ ἔνοια $\lambda\omega$ αὐτῆ .

Κατὰ τὴν περίληψιν τῆ βασιλικῆς ἡμῶν ὁρισμῆ καὶ κινήθητε, χ καὶ προσέχετε καὶ μὴ γένη κάμια ἐναντία κίνησις .

Περίληψις, ἦτοι ἡ ἔνοια τῆ βασιλικῆς Ὀρισμῆ, τοῦ δωδέκτου ἰδίως, χ ξεχωριστὰ εἰς ἡμᾶς .

Κλίος τῆς Πατριαρχῶν Πατριάρχου τῆς Ἱεροσολύμων Χρυσῶνθε . ἐρχομένη τῆ παρόντος μου ἔρισμῆ, γνωσὸν ἔσω, ὅτι μετὰ τὸ καὶ μᾶς ἐφανέρωσε τὸ καύχημα τῆς Ἡγεμόνων τῆς Φυλῆς τῆ Μισία, ὃ ἐν Κωνσταντινουπόλει διεσκομόμενος ἐνδοξότατος Πρέσβυς τῆ βασιλείας τῆς Φραγγίτσας Μαρκεῖ δὲ Μποναῖκ . πὼς χρῆζει ἀνακαινισμῆ ἡ μεγάλη Καμάρα τῆς ἐν Ἱερουσαλήμ Καμαμὲ ὀνομαζομένης Ἐκκλησίας, χ μερικοὶ τοῖς Ἱερεῦσι τῆς Φραγγίτσας ἴδιοι τόποι, χ καὶ μᾶς ἐπαρακάλεσε καὶ μὴ ἐμποδισθῆ ὁ ἀνακαινισμὸς, κατ' ὅσον συγχωρεῖ ἡ κείρις, εἰς τὸν καιρὸν τῆ ἀνακαινισμῆ τῆς ρηθείσης Καμάρας αἰσίως ἀκολοθεῖσθαι μετὰ λάθος κάμια βλάβη εἰς τὴν μικρὰν Καμάραν ὅπου εἶναι ἐπάνω εἰς τὸν ὀνομαζόμενον Τάφον τῆ Χειρῆ, χ χρειασθῆ ἀνακαινισμὸν, καὶ ἀνακαινίζεται μετὰ τὴν εἰδησιν τῆς Ρωμῶν, χ τῆ Πατριαρχῆς . ὅμως καὶ γένη προσοχὴ εἰς τὸ καὶ μὴ βαλθῆ χεὶρ εἰς τὰς πέτρας τῆ ρηθέντος Τάφου, αἱ ὅποια αὐτὴ εἶναι χ τετρασμέναι καὶ μὴ ἀλλαχθῆν, ἀλλὰ καὶ μένεν κατὰ τὴν εἶναι, χ μετὰ τὸν τὸν τρόπον μετὰ τὸ καὶ εἰδησὶ ὁρισμὸς μετὰ τὰς συνθήκας ὅπερ περιέχει, χ $\chi\zeta$ τὸ δηλωτικὸν ἀδείας βασιλικόνμας Χατ Σιερίφι, εἰς τὸ καὶ ἀνακαινισθῆ $\chi\zeta$ τὴν ἐράτῳ τῆς κείριως ἐκ μέρες τῆς Φραγγίτζῆων οἱ προσήκοντες τοῖς Φραγγίτζῆοις Ἱερεῖσι διορισμένοι, χ ἀνακαινισμῆ χρῆζοντες τόποι, ἐντελλόμεθα σοῖσι τῶ ρηθέντι Πατριαρχῆ ἡ αἰτίσση καὶ πηγαιῆς, ἡ καὶ διορίσης ἀπὸ ἐδῦ πικέσση Ἱερεῖς μερικῆς, οἱ ὅποιοι καὶ εἶναι ἐκεῖ παρόντες ἐν ὅσῳ καὶ λάβη τέλος ὁ ἀνακαινισμὸς . ὅταν κινούμενος $\chi\zeta$ τὸν ὁρισμόνμας, ἡ αἰτίσση καὶ παρασαθῆς εἰς τὸν καιρὸν τῆ ἀνακαινισμῆ, ἡ ἀπὸ ἐδῦ πικέσση Ἱερεῖς καὶ διορίσης τινῆς ὅπερ ἐν ὅσῳ καὶ λάβη τέλος καὶ μὴ ἀλαχθῆσεν, χ αἰσίως εἰς τὸν καιρὸν τῆ ἀνακαινισμῆ συνῆθη μετὰ λάθος κάμια βλάβη εἰς τὴν μικρὰν Καμάραν ὅπερ εἶναι ἐπάνω εἰς τὸν Τάφον, κατὰ τὸν βασιλικόνμας ὁρισμὸν, μετὰ τὴν εἰδησίαν καὶ ἀνακαινίζεται, ὅμως εἰς τὰς πέτρας τῆ ρηθέντος Τάφου καὶ μὴ ἐκτανθῆ χεὶρ κατ' ἐδῆνα τρόπον, ἀλλ' αὐτὴ εἶναι χ τετρασμέναι καὶ μὴ ἀλλαχθῆν, καὶ καὶ μένεν κατὰ τὴν εἶναι . εἰς αὐτὸ καὶ προσέχησθε

πολλά, ἢ νὰ ἐπιμεληθῆς, ἢ κινούμενος κτ' τὸν Βασιλικόνμας ὄρισμόν, ἀπὸ τῶν ἐναντίων κίνησιν νὰ φυλαχθῆς.

Ἐτέρος ἔρισμός ἐστὶν τὸν Πασῶν, ἧτοι Ἡγεμόνα τῆς Γερουσαλῆμ, ὁ ὁποῖος ἐδίδθη ὕστερον ἀπὸ τὸ Χατ Σιερίφι διὰ νὰ ἀσπρισθῆ ὁ Θείος Ναὸς ἀφ' οὗ ἀεικαινίσθη, μετὰ τὸ νὰ μὴ ἐχράφη εἰς τὸ Χατ Σιερίφι τῆ το ρητῶς, ἧτοι τὸ νὰ ἀσπρισθῆ.

ΗΓεμῶν τῶν ἐνδόξων Ἡγεμόνων, Μεγάλε τῶν συνετῶν Μεγάλων, Ἐξουσιασὰ δυνάμεις, ἢ δόξης, Κύριε τιμῆς, ἢ μεγαλοπρεπειᾶς, ἴδιε τῆ βοηθείᾳ τῆ ΓΨίς, Πασᾶ τῶν Ἱεροσολύμων Ἰμπραχίμ Πασᾶ, αἰωλιζοσθεσὶ ἢ δόξῃ, ἢ ἄλλοιτε τῶν Μουσουλμάνων Κριτῶν, ὑψίστερε τῶν πρεσιότων ὀρθοδόξων, πηγὴ τῆς ἐπισήμης, ἢ ἀληθῆς γνώσεως, ἐπαίρων ὡς σπουδαίας τῆς δικαιοσύνης, ἢ πίστεως, κληρονόμοι τῶν προφητικῶν, ἢ θεοπύτων ἐπιστημῶν, ἴδιε τῆ θείᾳ χάριτι, ἢ βοηθείᾳ, Καθὴ τῶν Ἱεροσολύμων, αὐξήθεισθεσὶ ἢ ἀρετῇ.

Ἐρχομένε τῆ παρόντος μετ' ὄρισμῷ, γνωστὸν ὑμῖν ἔστω, ὅτι ὁ διεξῆδ: ὅθι ὄρισμός ὄντι εἶχε δοθῆ παρελθόντως, μετ' ὡς συνθήκας ἰκτὸν περιέχει, καὶ μετ' Χατ Σιερίφιας δηλωτικῶν ἀδείας διὰ τὸν ἀνακαιισμόν κατὰ τῶν παλαιῶν εἶσιν τῆς μεγάλης Καμάρας τῆς ἐν Γερουσαλῆμ Καμαμὲ ὀνομαζομένης Ἐκκλησίας, καὶ μερικῶν τόπων, περιέχει, ὅτι ἀνίσως μετ' λάθος ἀκολοθήσῃ εἰς τὸν ἀνακαιισμόν καμία βλάβη εἰς τῶν μικρῶν Καμάρων ὅπῃ εἶναι ἐπάνω εἰς τὸν νομιζόμενον Τάφον τῆ Χρισθ, ἢ χριστοθῆ ἀνακαιισμόν, νὰ ἀνακαινίζεταί κτ' τῶν παλαιῶν εἶσιν, μετ' τῶν εἰδήσιν τῶν Ῥωμαίων Γερέων. ὅμως ὄχι μόνον ἐγίνε σφοδρὰ προσεσχὴ νὰ γένη προσοχὴ εἰς τὸ νὰ μὴ βαλθῆ χεῖρ εἰς ὡς πέτρας τοῦ ρηθέντος Τάφου, αἱ ὁποῖαι αὐτὴν εἶναι ἢ τεθλασμέται νὰ μὴ ἀλλαχθῆν, ἢ νὰ μένουσιν καθὼς εἶναι. ἀλλ' ἐδίδθη ἢ ξεχωριστὸς ὄρισμός εἰς τὸ νὰ ἐπισταθῆ εἰς αὐτῶν τῶν ὑπὸ θεῶν ὁ Ῥωμαῖος Πατριάρχης Χρυσόστομος, ἢ αὐτὴν εἰδήσῃ τινὰς νὰ κληθῆ ἐναντίον τῆ ὄρισμῶμας, νὰ τὸ φανερώσῃ εἰς τῶν Βασιλείωμας. ἢ μετ' τὸ νὰ μᾶς ἐφανέρωσαν ὅτι ὡς περίεξ τῆς μικρᾶς Καμάρας ὅπῃ εἶναι ἐπάνω εἰς τὸν ρηθέντα Τάφον, ὄντα περιπεφραγμένα μετ' μάγμαρα, ἢ μὴ καλῶσθαι χρεῖας νὰ σβηθῶσθῆν, ἧτοι νὰ ἀσπρισθῆν, τῶρα μετ' τῶν πρόφασιν τῆ σουβᾶ ὅπου ἐμβαίνει εἰς ὅθι τόπος ὅπου ἀνακαινίζονται μετ' τῶν βασιλικῶμας ἀδείων, ἔχων σκοπὸν ἐναντίον τῆ βασιλικῶμας ὄρισμῷ νὰ σβηθῶσθῆν ἢ τῶν μικρῶν Καμάρων, ἐστὶς οἱ προρρηθέντες νὰ μὴ ἀφήσιτε ἐναντίον τοῦ βασιλικῶμας ὄρισμοῦ, νὰ βαλθῆ παντ' ἄλλοι χεῖρ μετ' καμίαν πρόφασιν εἰς ὡς πέτρας τοῦ ρηθέντος Τάφου, ἢ νὰ σβηθῶσθῆν τῶν Καμάρων. ἢ αἰσῶσθαι δώσετε θῆλημα, καὶ συγκαταθέσιτε νὰ βαλθῆ χεῖρ μετ' καμίαν πρόφασιν εἰς ὡς πέτρας, ἢ εἰς τῶν Καμάρων πῶν ρηθέντος τόπων, νὰ ἢ ἔλαστε βέβαια πῶς θέλετε ὑποπέσει βαρεῖα ποιῆ. ὄθεν μετ' μεγαλλοῦ τῶν προσοχῶν, ἢ ἀκρίβειαν νὰ κυβερνηθῆτε κτ' τῶν περίληψιν

τῷ παράτῳ βασιλικούμας ὀρισμοῦ, καὶ νὰ μὴ κάμετε καμίαν ἐναντίαν κίνησιν .
ἔτω ποιήσατε ἕ ἀποφάσεως .

Εἰς τοῦτο δὲ τὸ ἔργον, καθὼς καὶ εἰς ἅς λοιπὰς πάσας συμβαινούσας ὑποδέ-
σεις τοῦ παναγίῳ Τάφῳ, ἐχρημάτισαν συνδρομηταὶ, καὶ συνεργοί, ἐν μὲν
τῇ Γεραρχείᾳ τοῦ αἰοδιήμου Θεοῦ ἡμῶν Κυρίου Δοσιθέου, ὁ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει
σοφώτατος Αὐθέντης μέγας Διερμιλυδῆτης, καὶ ἕ ἀποφρήτων τοῦ βασιλικοῦ κρά-
τους Κύριος Ἀλέξανδρος Μαυροκεδάτος, ἐπὶ δὲ τῇ ἡμετέρᾳ Δείφῃ εἰσὶ Πα-
τριαρχείᾳ, πάλιν ὁ σοφώτατος ἕως αὐτῆ, πρῶτον μὲν Ἡγεμονὸν πάσης Μολ-
δοβλαχίας, ταῦν δὲ πάσης Οὐγγροβλαχίας Ἡγεμονὸν καὶ Δεσπότην Κυρίου
Γωάννης Νικέλας Βοιβόδας, συνάμα τῶν ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Αὐαδέλφῳ αὐ-
τοῦ Αὐθέντη πάσης Οὐγγροβλαχίας Κυρίῳ Γωάννῃ Βοιβόδα, ἕ καὶ ἐν τῷ και-
ρῷ αὐτῆς τῆς οἰκοδομῆς, καὶ τῶν ἔργων ἐφαίη ἀξρηπιότατε, καὶ ἐνθερμὸς συναγωνι-
στῆς, καὶ σύμβουλος ἐχέφρων καὶ γλώσσα μεδιεμμύδωσα, καὶ παρ' ἡμῶν λεγό-
μενα ἐντελῆς, εἰληρμῆς, καὶ γενναῖος, ὁ τότε μὲν περιβλεπτός μέγας Ἐρ-
μιλυδῆς τῆς κραταιᾶς Βασιλείας, τῶν δὲ Αὐθέντης πάσης Μολδοβλαχίας Κύ-
ριος Γωάννης Γρηγορέσκος Γύγκα Βοιβόδας, ὁ ἐγὼς μὲν ὑπάρχων ἀπὸ Τυγα-
τρὸς τῆ ρηθέντος μακαρίτου σοφώτατου Αὐθέντη Κυρίῳ Ἀλεξάνδρου, ἀδελφι-
δοῦς δὲ τοῦ εἰρημένου ἡοῦ αὐτοῦ, τῆ ἡδὴ Ἡγεμονόοντος ἐν τῇ Οὐγγροβλα-
χίᾳ, εἰς δὲ ἕ γεγονότα πυλυάρισμα ἔξοδα, καὶ εἰς ταῦτῳ τῷ αἰακαίνι-
αν, καὶ εἰς ἅς λοιπὰς καθέξῃς γεγονησας μεγαλοπρεπῆς οἰκοδομᾶς, ἕ εἰς
τὸν καθόλου αἰακαίνισμὸν τοῦ σεβασμίου Μεταστροφῆς τῆς Ἀρχιερέλων ἐν τῇ
Ἀγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλήμ, καὶ εἰς τῷ ἐκ βᾶθρων οἰκοδομῷ τοῦ ἐν Ἰόπῃ
(ἧτοι Ἰάφφα) Ξενῆος, εἰς αἰάπασιν τῆς Θεοφιλῶν προσκυνητῆς, ποιοὶ
ἕχα ἐχρημάτισαν χρηρηγοί; ἐκ μὲν τῆς πλουσίαν, καὶ ὑπερόχων τοῦ Γέ-
ιους ἡμῶν, βέβαια οὐδεὶς, συνέκλεισε γὰρ ὁ Θεὸς ἕς καρδίας αὐτῶν εἰς ἐν-
δειξῆν τοῦ πλοῦτου τῆς χρησιότητος αὐτοῦ, ἐπεργουῆτος, καὶ τελειοῦντος τῷ
δύαμιν αὐτῆ ἐν ταῖς ἀσθειαῖς, ἐπειδὴ καὶ ἐκ τῆς ὑσερήσεως, καὶ ἀδυναμίας
τῶν λοιπῶν δὶλαβῶν Χρησιαῶν ἀκοιόμισσε τῷ χορηγίῳ αὐτῶν, διὰ κόπων,
καὶ μόχθων, καὶ διαφορῶν περιγηήσεων ἡμετέρων (λέγομεν γὰρ καὶ ἡμεῖς
κατὰ τὸν Θεῖον Ἀπόστολον τῆς ἀπειρομένης συνειδήτοι, ἐὰν θέλω καυχῆσασθαι,
ὡς ἔσομαι ἄφρων, ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ) καὶ τῶν λοιπῶν Ἀδελφῶν, καὶ Πατέ-
ρων τῆς Κοιότητος τῆ παναγίῳ Τάφῳ. ἐβοήθησαν ἕμως ἐν τῇ αἰακαίνισει τοῦ
Παναγίῳ Τάφῳ, καὶ μάρισα τῆς Τούρλης, οἱ μεγάλοι δοκοὶ, καὶ ἡ λοιπὴ ὕ-
λη, ἧτοι σῆδρος, καὶ καρφία μεγάλα, καὶ μικρὰ, καὶ ὅποια ἐπεμψε πρὸ χρε-
τικῶν ποδῶν ὁ χρηματίσας μεγαλοπρεπέστατος Ἡγεμονὸν ἐν τῇ Οὐγγροβλαχίᾳ
αἰοδιήμος Σερμπάικος Κωνστανζιλέος, ὁ ὅποιος ὑπὸ ἀκρας ἀλαβείας, καὶ παρα-
κινήσεως τοῦ προκατόχου ἡμῶν αἰοδιῆμος Κυρ Δοσιθέου, ἐκινήθη νὰ αἰακαίνισῃ τὸν
Ἀγιον τῆτον Ναὸν δι' ἕξῶν μεγαλοπρεπῶν, καὶ ἤρξατο τοῦ σκοπεῖν, πλῶν ἡκα-
λέθη-

λοιπόν εμποδία πολλά, θελήσαντος Ἰσακ τοῦ Ἀγίου Θεοῦ νὰ ἔλθῃ εἰς ἑκ-
 βασιν ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, καὶ ὅχι ἐν ἐκείνῳ. μετὰ τὴν δὲ τιμὴν, δόξαν,
 καὶ εὐκλείαν ἐγένετο ἡ ποιεῦτή οἰκοδομὴ ἐν τῷ Γένει ἡμῶν. εἶναι καθάδην ἐν
 τῷ ὑψηλοῦτε ὑπερκατοικῆ Χατ Σιερίφου, καὶ τῶν λοιπῶν οὐραμῶν, ἐν οἷς
 δηλοποιήμεθα ἡμεῖς Ἐφοροὶ τῶν λοιπῶν Φυλῶν, καὶ Ἐπιστάται, τὸ ὁποῖον καὶ
 τοῦτο (λέγομεν δὲ πάλιν τὸ ἀληθὲς μετὰ συνοχῆς, καὶ λύπης καρδίας) δὲν τὸ
 ἐγνώρισαν οἱ ἡμέτεροι νὰ προσφέρωσι τὴν προσκύβωσιν καὶν διὰ λόγους δίχαρεσίαν
 αὐτῶν καὶ μόνῳ τῷ Ἀγίῳ Θεῷ.

Δὲν πρέπει νὰ ἐκείνησαν καὶ τὸ ἐχίφρον, διακριτικὸν, βαθυῦν,
 καὶ τὸ κατὰ πάντα συνετὸν, καὶ πεπειραμένον, καὶ ἐπεὶ τὸ εὐγνωμον τῷ αὐτῷ εἰρημέ-
 νῳ Ἐξοχωτάτῳ Πριεσβείῳ τῶν Γάλλων. διότι ἂν καλὰ καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, καὶ
 μάστις κατ' αὐτὴν τὴν ἀρχὴν τὸν εἶχαμεν ἀκρον ἀνταγωνισίαν, καὶ ὑπέρθε-
 μοι, καὶ διόλου ἀλλοτὴ εἰς τὰ παρήμων ἀλόγως προτεινόμενα, ἀφ' ἧς ὁμοῦ ἐγνώ-
 ρισε, καὶ ἐβεβαίωθη τὴν δυσκολίαν διὰ μακρῶν, καὶ πολλῶν συνομιλιῶν, καὶ
 ὅτι αὐτὴ ἀρχὴ ἀλλοτρώπως, ἢ ὡς ἡμεῖς λέγομεν, ἀναγκαίως ἔχει νὰ ἀκολου-
 θήσῃ ἕνα ἐκ τῶν δύο, ἢ νὰ μὴ δοθῇ ποτὲ ἀδία παρὰ τῆς ὑψηλοῦτε Πόρ-
 τας, ἢ αὐτῷ δοθῇ, νὰ ἀκολουθήσῃ πολλαὶ ἄραχαὶ, καὶ μάστις μετ' ἀμφίβο-
 λοι πέρασ, καὶ ὀλέθειον, ὅθεν καὶ μετ' ἀκραν φρόνησιν, ὅχι μόνον ἐπίσθη δι-
 γνωμότως εἰς τὰ λεχθέντα, ἀλλὰ ἔμεινε καὶ μετ' ἀκραν σαφερότητά εἰς τὰ συμ-
 φωνηθέντα, καὶ ἀχει τῆς τελείας πληρώσεως τῆς Οἰκοδομῆς. δὲν ἐφαίη ἐν τῷ
 μετὰ τὸ Γραμμικόν, καὶ τὸ Γαλλικόν, ἀλλὰ μόνον τὸ Χριστιανικόν. τὸ αὐτὸ
 δὲ ἐγένετο καὶ ἐν τῷ Ἀγίῳ Πόλει ἀκαμειῶν τῶν ἡμετέρων, καὶ τῶν Φρατῶν,
 ἐπειδὴ μετὰ καὶ τῆ αὐτῆς συμπονοῖα (οἱ ἐν ἄλλοις καὶ πάντα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀ-
 σύμφωνοι) ἐσόντρεξαν καὶ τὰ δύο μέρη, ὅθεν καὶ ὡς χρείας ἡμῶν ἀνπλήρωσαν
 ἐκεῖνοι, κατὰ τὸ ὡς ἐκεῖνοι οἱ ἡμέτεροι, καὶ ἐνομίζοντο οἱ διαρισμένοι τόποι
 ἐκάσθῃ Ἐθνῶν ὡς ἴδιοι καὶ μόνοι τῷ κατ' ἐνός, καὶ ἕτως ἀρχισε καλῶς ἐν τῷ αΨ εἰ.
 ἔπει, Μελὶ Μαίφ, καὶ ἐτελείωσεν ἄτυχῶς ἐν τῷ αΨ κ'. Μελὶ Μαρτίφ, εἰς
 τιμὴν, καὶ μετὰ τὸν μὲν ἀθανάτου τῶν ἀγωνισθέντων, καὶ κοπιασάντων εἰς
 αὐτὸ τῆτο, δόξαν δὲ, καὶ ἕμνον αὐτῷ τοῦ Ἀγίου Θεοῦ, τῷ πρωταγίῳ, καὶ συ-
 ναγίῳ, καὶ τελειοῦ πάντων τῶν ἀγαθῶν, ὄντος Ἐπιτρόπῳ ἐν τῷ Ἀποστολικῷ
 Πατριαρχικῷ Ἀγιοτάτῳ Θερόφῳ τῆς Ἡμῶν μετριότητος, καὶ κατ' ἔχοντῳ Ἐφό-
 ρῳ τῆς ποιεῦτης οἰκοδομῆς, τοῦ Πανοσιώτατου, καὶ Ἐλλογιμώτατου μεγάλου
 Ἀρχιμανδριτοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου, καὶ Ἀντιδέλφου ἡμῶν ἀοιδίμου Κύρ Νεο-
 φύτου.

Σημειώτεον ὁμοῦ ἐν τῷ τέλει καὶ τῆτο. ὅτι ὁ Θεῖος ἔπος Ναός, ὡς ὁραταί, εἶναι
 εἰς σχῆμα Σταυροῦ, πλὴν ὅχι ἐντελῶς, καὶ καὶ ἀκρίβειαν. διακεῖται
 δὲ εἰς τέσσα μέρη, εἰς αὐτὴν τὴν Βασιλικῶν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀγίας Ἀναστά-
 σεως, εἰς τὴν ὅποιαν εἶναι καὶ ὁ Ζωοδόχος Τάφος τῆς Κυρίας, εἰς τὴν τῆς σεβασ-
 μίας, καὶ προσκυντῆς Γολγοθᾶ, καὶ εἰς τὴν τῆς τιμίου Σταυροῦ. ὀνομάζεται ὁ-
 μως τὴν σήμερον κοινῶς ἅπας. Ἀγιος Τάφος, πλὴν ἐπειδὴ καὶ εἰς τὰ ἀπὸ τῆς ἑ-

ὑπ' ἑψιν ἐκτυπώματι, καὶ αἱ εἰκόνες παριστάνουσι τὰ πράγματα σαφέστερον, καὶ
 τελειότερα παρὰ οἱ λόγοι, ἰδοὺ ἐπεὶ δι' ἀγάπῃ σου, ἀγνώμων Ἀκαγμάτα, καὶ
 ἐκδέτομεν ἐμπροσθεν τῶν ὀμμάτων σου τυπωμένους ἀκριβεῖς δύο Πίνακας, καὶ
 ὧν ὁ μὲν ἓνας εἶναι Ἰχθυογραφία παντὸς τῆς Θεῆς Ναυ, κατὰ τὴν ἑνδον αὐτῶν,
 καὶ τὴν ἑξω, ὁ δὲ ἄλλος Καταγραφή τῆς Ἀγίας Πόλεως μετὰ τῆς κύκλι, καὶ τῆς
 πέριξ αὐτῆς Ἀγίαν Προσκυνημάτων, καὶ Μοιρασθειῶν, καὶ ὅποια βλίποντας τὴν
 ἐν χάριτι, λαμβανὴν προθυμίαν, καὶ ζῆλον ἐπιθυμῶν, καὶ ἀλαβῆ, καὶ ἀπέε-
 χου καὶ σαματικῶς εἰς προσκύνησιν αὐτῆς.

Ποία δὲ εἶναι ἡ ἀφέλεια καὶ ἡ καρποφορία πρὸς σὺν ἀπερχομένους εἰς προσκύ-
 νησιν τῆς Παναγῆς Τάφου, καὶ τῆς λοιπῶν ἐκείσε Σιβασμίων Προσκυνημάτων,
 ἐν τῷ ὑστάτῳ τῆς παρόντος ποιηματίου Κεφαλαίῳ εἰρήσεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΨΝΝΑΤΟΝ.

Ὅτι ἡ πρὸς τὴν Γερουσαλήμ ὁδοποιεῖα, καὶ προσκύνησις τῶν Χριστιανῶν ἀρχαία ἐστίν.

ΑΨεβίς Φησιν ἡ Θεία Γραφή εἰς βάθος κακῶν ἐμπροσθὼν καὶ ἀφρονεῖ, ἐπεὶ δὴ σκοτίζεται, καὶ ἔχει μεμιασμένον καὶ τὸν νῦντε, καὶ τὴν συνειδήσιντου. ποῖοί εἰσι καίτινες νέοι Αἰρετικοὶ ἐν τῇ Δύσει ἀναφυέντες, αὐτιφερόμενοι πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ κατ' αὐτῆς τῆς ἀλαβείας, καὶ προσκυνήσεως τῶν Ἀγίων τῶ Σωτῆρος τύπων, οἵτινες πρὸς σύστασιν τῆς κκοδοξίας αὐτῶν φέρουσι εἰς τὸ μέσον καὶ λόγον τινὰ, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, τῶ Ἀγίῳ Γρηγορίῳ Νύσσης καὶ τῆς ποιαύτης προσκυνήσεως. Ἀλλ' ἐγειρέσθωσαν Ψαδοπροφῆται, ἀναφανήσωσαν Αἰρετικοὶ, φνέτωσαν Σχισματικοὶ, ὑποσχθήτωσαν τοῖς ἀκολουθήσιν αὐτοῖς τὸν Οὐρανὸν, ἀπειλήτωσαν αἰώνιαις κολάσεσι πᾶσι τοῖς μὴ ἀκολουθήσιν αὐτοῖς. καυχᾶσθωσαν ἑαυτοῦ εἶναι Ἀγγέλους ἔξ Οὐρανοῦ, ἐνεργήτωσαν σημεῖα, καὶ δυνάμεις, ἀκολουθήσάτω αὐτοῖς ἅπας ὁ Κόσμος, βλασφημησάτωσά τινες μὲν τὴν πίσιν, τινὲς δὲ ὡς παραδόσεις τῆς καθολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. λοιδορήτωσαν ἑαυτοῦ Ἐκκλησιαστικὰς Οἰκονόμιας, καὶ δόλους Χριστοῦ. σαλεύσῃ τῇ Γῆ, ἠχησάτω ἡ Θάλασσα, πληθήτω ὁ Οὐρανός. ἑαυτὰ πάντα, καὶ ἑ ὁμοια γινώσθω. σαθήτω δὲ τὸ ῥῆμα τῶ Θεῷ τὸ ἀποκαλυφθῆν ἐν ταῖς ἀγίαις Γραφαῖς, καὶ ἐν τοῖς Θείοις Πατράσι, καὶ δικαιοθήσεται ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς. λατρώσάτωσαν ἑ ἘΨνη ἕκαστον ὃν ἑαυτοῦ Θεὸν ἔξειλέατο. βλασφημείτωσαν οἱ Αἰρετικοὶ ἑαυτῶν Ἀγίους, καὶ ἑ Ἀγία, ἡμεῖς δὲ μετὰ τῆς Ἀγίας τῶ Χριστοῦ Ἐκκλησίας προσκυνῶμεν, καὶ λατρώμεν ἕνα καὶ μόνον Θεὸν ἀληθινόν, τὴν Ἀγίαν, καὶ Οἰομένην Τριάδα, προσκυνῶμεν δὲ, ἤτεν τιμῶμεν ἑαυτῶν Ἀγίους, καὶ ὡς τῶν Ἀγίων Εἰκόνας, προσκυνῶμεν, ἤτεν τιμῶμεν τὸν τίμιον Σαυρόν, τὸ ζωποῖόν ἑύλον τῶ τιμίῳ Σαυρῶ, τὸν Ἀγίον καὶ ζωδόχον Τάφον τῶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸν Ἀγίον Γολγοθαῦ, τὴν Ἀγίαν Ἀποκαθήλωσιν, τὸ Ἀγίον Σπήλαιον τῆς καὶ σάρκα τῶ Κυρίου ἡμῶν Γεννήσεως, τὸ πάτημα τῶ Σωτῆρος τὸ ἐν τῶ Ὄρει τῶν Ἐλαιῶν, τὸν Ἀγίον, καὶ Θεομητορικὸν Τάφον ἐν τῇ Γεθσημανῇ, καὶ ἑαυτὸν λοιπὰς ἀγίους τῶ Σωτῆρος ἡμῶν τόπους, ὃν τρόπον προσεκύνησαν, καὶ ἐτίμησαν αὐτοῦ οἱ Πατέρες ἡμῶν ἀπὸ τῶ καιρῶ τῶ Ἀγίων Ἀποστόλων ἄχους ἡμῶν, ἑαυτὸν δὲ ἀποπονεμένους τὴν ποιαύτην τιμῶν, ὡς παρὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν, καὶ ὑποτύπων, καὶ διδασκαλίαν τῶ Ἀγίων Πατέρων διδάσκοντες, καὶ ὡς Ἀγίας Γραφὰς παρεξηγημένους, καὶ εἰς ἑ θελήματῶ αὐτῶν βιάζοντες, καὶ παρασύροντες, μετὰ τῆς Ἀγίας ἐβδόμης Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀναθεματίζομεν, καὶ ἀποποιούμεθα. ἵνα δὲ μὴ καὶ πρόσκομμα εἰς τινὰς ἀνἀλαβεῖς, καὶ ἀμαθεῖς τῶ ἡμετέρων γίνωνται, ἔχοντες Ἀρχηγὸς τὸν Καλβίνον, καὶ τὸν Λατέρον, εἰς

παράσαν τῆς ἀληθείας, καὶ ἀνατροπῶ τῆ ψάδως αὐτῶν, δύο τινὰ νὰ ἀποδείξωμεν ἐν τῷ παρόντι Κεφαλῶν ἑξαγκάσθημεν.

Πρῶτον, ὅτι ἡ εἰς σὺν Ἀγίως τόπος οδοιπορία εἰς ἄθῃ ἀρχαία, καὶ πατροπαράδοτος ἀπ' αὐτὸν τὸν πρῶτον αἰῶνα τῆς συστάσεως τῆς Ἐκκλησίας ἀδιάκοπος, καὶ καὶ διαδοχῶν ἄχει τῆ νῦν.

Καὶ δεύτερον, νὰ διαλύσωμεν σὺν ὁποσδήποτε ἰσχυροτέρως λόγως, καὶ βλασφημίας ὅπως μετὰ χειρίζονται πάντες οἱ τῆ τιμῆ, καὶ δὺλαβεία τῶν αὐτῶν ἀγίαν τόπων μαχομένοι.

Τὸ πρῶτον δείκνυται ἔκτε τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ἐκ πολλῶν τε Συνόδων, καὶ ῥητῶν τῶν Πατέρων, καὶ ἔξ αὐτῆς τῆς πράξεως τῆς καθόλου Ἐκκλησίας. καὶ εἰς μὲν τῶν Θεῶν Γραφῶν ὁ Θεὸς (Δόκτ. 16.) διατάττει, ἵνα πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τρεῖς τῆ ἔτους εἰς τῶν Σκληρῶν ἢ εἰς τὸν Ναὸν τῆ Θεῶν πορεύωνται, καὶ προσκυνῶσι, ἡὲν ἐντολῶν ὁ Ἐλκανὰ, καὶ ἡ Γυνὴ αὐτῆ σαρδαίως ἐφύλακτον (1. Βασ. 1.) καὶ ὁ Κύριος δὲ πρὸς τῶν Μητέρα αὐτῆ, καὶ τὸν Ἰωσήφ παύεισσι (Λευκ. 2. Γεω. 12.) ἢ μὲν δὲ ἀλλὰ καὶ τῶν Ἐθνικῶν πολλοὶ παρατηρήσαντες αὐτῶ φαίνονται ὡς ἰδίας πατρῆδας κατελιμπαιόντες εἰς τῶν Ἱερουσαλήμ προσκυνῆσαι ἐρχόμενοι, ὧν καὶ ὁ Αἰθίοψ Διῶχος ὧν, καὶ μακρόθεν ἐρχόμενος, καὶ τῆς εἰς τῶν αἰώνιον ζωῶν εἰσαγωγῆς ἐπέτυχεν. Πράξ. 8.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Παῦλος ἰσχυρῶς εἰ δυνατόν ἡὲν φθάσαι τῶν Πεντηκωσῶν εἰς τῶν Ἱερουσαλήμ, ὡς δὲ καὶ Ἱερώνυμος ἐπόμενος ἐν τῆ πρὸς Μαρκέλλων 17. αὐτοῦ Ἐπιστολῆ δείκνυσι τὸ ὅσον καλὸν εἶναι νὰ ὑπάγασιν οἱ Χερσιανοὶ εἰς σὺν Ἀγίους Τόπους, καὶ Ἀνδρέαν δὲ τὸν Ἀπόστολον ἢ αὐτῆ περιήγησις μαρτυρεῖ πολλὰ εἰς προσκύψουσι τῆς Ἱερουσαλήμ γενέσθαι, καὶ πάλιν εἰς τὸ κύημα ἐπιστρέψαι.

Ἐκ δὲ τῶν Πατέρων, ἔξ ὧν καὶ τὸ ἀρχαῖον τῆς συνειδήσεως παρῆσται, ὁ μὲν Εὐσέβιος Φησὶ Βιβλίῳ ἕκτῳ, Κεφ. ια. ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος Ἐπίσκοπος Καππαδόξ, ὅς καὶ γέγονε Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, καὶ τέλος τιμῆς ἐμαρτύρησεν, ἐπορεύθη εἰς Ἱερουσαλήμ προσκυνῆσαι σὺν Ἀγίους Τόπος. ὁ αὐτὸς Εὐσέβιος Βιβλίῳ γ. εἰς τὸν βίον Κωνσταντίνου, καὶ Ἀμβρόσιος ἐν τῷ ἑοδικῷ λόγῳ τῆ Θεοδοσίου, ἐπανοῦσι τῶν Ἀγίαν Ἐλένην, ὅτι Ἀχθῆς ἕνεκα ἐπορεύθη εἰς Ἱερουσαλήμ.

Σωζόμενος Βιβ. β. Κεφαλ. κς. τῶν Ἐγκανίων τῶν ἡμέρων οἱ Ἱεροσολυμίται κατ' ἔτος παιῶσι ὡς καὶ μνήσεσι ἐν αὐτῆ τελείσθαι, καὶ ὁκτῶ ἡμέρας ἐφεξῆς, συνιέναι τε σχεδὸν πολλὰς ἐκ πάσης τῆς ὑφ' Ἡ' λων, οἱ κατ' ἰσορῶν τῶν Ἱερῶν Τόπων παύσθαι συντρέχουσι καὶ τὸν καιρὸν αὐτῆς τῆς Πανηγύρεως.

Ταῦτα Φησὶ καὶ Θεοδώρητος, ἀπάντων, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τῶν Φιλοθέων ὁμοίως θεόντων.

Ὁ Ἅγιος Νικόλαος ἐτι νέος Ἀχθῆς ἕνεκα ἐπορεύθη εἰς Ἱερουσαλήμ, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Μετὰ φρασῆς.

Τὸ αὐτὸ μαρτυρεῖ καὶ Ἱερώνυμος Βιβλίῳ περὶ τῶν ἐνδόξων βίων, ἐν τῷ βίῳ τοῦ Ἀλεξάνδρου. ἐπειδὴ ἔτος ὁ Ἀλέξανδρος ἦτον ἑκατὸν ἔτη πρὸ τῆ Κωνσταντίνου, καὶ ἦτον.

ἦτοι Γερομύσης, ὃν καὶ Σαυμασίως ἐπαινῶσιν ἔ μόνον ὁ Καισαρείας Εὐσίβειος εἰς τῷ Ἐκκλησιαστικῷ τῷ Ἰσορίαν, καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀρχαῖοι Ἐκκλησιαστικοὶ Ἰσορικοὶ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ αὐτοφρονοῦντες εἰς τὸ Μαγδαλεργοὶ ἑκατοντῷ τρίτῃ Κεφαλ. ΙΟ. ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ οὐ γνωρίζεται τὸ ψεῦδος τῶν λόγων αὐτῶν παρεστῶτος, ὅτι αἱ εἰς ὄν Αἰγίος Τόπος πορεύει νὰ ἀρχίσαι ἐπὶ τῷ Μεγάλῃ Κωνσταντίνου, ὃ καὶ κατωτέρω πλατύτερον ἐλεγχθήσεται. ὁ αὐτὸς Γεράνυμος Ἐπιστολῇ ιζ'. πρὸς Μαρκέλλαν λέγει (ὡς εἴρηται καὶ Κεφαλ. δεκάτῃ) μακρολογία εἶναι κατὰ τὸ παρὸν νὰ ἀναδράμῃ τινὰς ἀπὸ τῷ Ἀνάληψιν τῷ Κυρίῳ, καὶ ἕως τῆς σήμερον, καὶ νὰ ἀρεθμῶ τίνες Ἐπίσκοποι, τίνες Μάρτυρες, τίνες Ὁμολογηταί, καὶ τίνες Διδάσκαλοι ἐκ τῶν διαλαμψαύτων εἰς τῷ Ἐκκλησιαστικῷ Διδασκαλίῳ ἡλθον εἰς Γερουσαλήμ, νομίζοντες βεβαίως ὅτι ὀλιγώτερον νὰ εἶναι ἀσεβεῖς, ὀλιγώτερον ἐπισήμονες, καὶ μήτε, ὡς λέγεται, νὰ ἔλαβον τῷ μακαρίου χειρὰ τῶν ἀρετῶν, αἰσῶς καὶ δὲν ἤθελαν προσκυνῆσαι τὸν Χριστὸν εἰς ἐκείνας ὄν τὸ πῦρ, εἰς ὄν ὅποιος πρῶτον ἔλαμψε τὸ Εὐαγγέλιον ἀπὸ τῶν τόπων τῶν πάθους, καὶ τῆς κατὰ δίκης.

Ὁμοίως καὶ Ἐπιστολῇ κζ'. περὶ τῆς ἀποβιάσεως Παυλίνης φησὶ, τίνος Ἐθνεῶν ἀνθρώποι ἐν τῷ Αἰγίῳ Τόπῳ ἐκ ἔρχονται;

Καὶ Ἐπιστολῇ μς'. πρὸς Ρόμικοι, ὅς ἠύχηθη πορδῶσαι εἰς ὄν Αἰγίου Τόπος τῆς Παλαιστίνης, ἀπόδος φησὶν ἂν παρόντος τῷ Κυρίῳ ὑπέσχου. ἀπὸλος γὰρ εἴστι ὁ τῷ ἀνθρώπων βίος, μήπως ληφθῆς πρὸ τοῦ πληρῶσαι τῷ ὑπόσχεσιν.

Καὶ Ἐπιστολῇ ρνδ'. νοουθετεῖ τὸν Δεσπόμενον ἵνα ἔλθῃ εἰς ὄν Αἰγίου Τόπος, καὶ μετὰ τῷ ἄλλων λέγει, ἀληθῶς τὸ προσκυνῆσαι ὅπου ἐσησαν οἱ πόδες τοῦ Κυρίου, μέρος πίστεως εἴστιν.

Παλπίκιος Βιβλίῳ β'. τῆς Γεραῆς Ἰσορείας περιεγράφων Ἐλίνας τῆς μακαρίας τῷ προσκυνῆσαι, λέγει, Σαυμασίῳ εἴστιν ἰδεῖν ἐν Γερουσαλήμ, ἔτι ἐν τῷ τόπῳ καὶ ὁ Κύριος ἀεὶ ἠέθη εἰς Οὐρανὸς, ἕως τῆς νῦν διαφυλάττεται ἡ ἰχνη τῶν ποδῶν αὐτῶν, καὶ συνερχομένων πολλῶν πιστῶν ἐκ πολλῶν τόπων εἰς αὐτὸν τὸν ἅγιον τόπον, καὶ λαμβανόντων τῆς πατημένης κόνεως, ὅμως ὑδεμίαν αἰσθάνεται ζημίαν ἢ ἄμμος, ἀλλὰ σῶος, καὶ ἀκέραιος ἀείσκειται ἐν τῷ τόπῳ αὐτῆς.

Παυλίνος Ἐπιστολῇ ια'. πρὸς Σεβήρον, ἐκ ἄλλος (φησὶν) ὁ πόθος ἔλκει εἰς Γερουσαλήμ ὄν ἀνθρώπους, εἰμὴ ἵνα ὄν τόπος ἐν οἷς παρὸν τῷ ὁ Χριστὸς ἴδωσι, καὶ ψηλαφίσωσιν.

Ὁ Γερός Αὐγουστίνος Ἐπιστολῇ ρλζ'. πρὸς τὸν Κλήρον, καὶ Λαὸν τῆς Γαλιλαίας λέγει, καὶ ἐξέλεξαν τὸ μέσοντι ὡς ἐκ κοινῆς συμφωνίας δεθέντος ἀμφοτέρω πορδῶσαι εἰς τῷ Ἀγίῳ Γλω.

Ὁ αὐτὸς λέγει ἐν τῷ ιβ'. περὶ Πόλεως Θεῶν, πῶς εἶναι ἀλαβῆς προσκυνητῆς τὸ ἅγιον χωμα ὅπερ ἠπῆρην ἀπὸ τῶν περὶ αὐτὸν τῶν Αἰγίῳ Τάφῳ τὸ εἶχε κρεμάσῃ μέσα εἰς τὸ Κελίτι, διὰ νὰ μὴ πειράζεται ἀπὸ δαιμονικαῖς φαντασίας, καὶ ὑστέρων εἰδήθη τῶν εἰς τῷ παροικίῳ ἐμείνῃ Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων, νὰ δώ-

σαν θέλημα να γέη Ἐκκλησία ἐκεῖ όπου ἤθελε παραχωρῆ ἐκεῖνο τὸ σεβάσμιον χωῖμα.

Κασσιανὸς Βιβλίῳ δ'. περὶ τῶν Διατάγῶν τῶν ἔξαρτημένων Κεφ. 31. μνημονῶν Μοναχῶν τινῶν, οἵτινες ἄχῃς χάριν ἐπορεύθησαν εἰς εὐθ' Ἀγίους Τόπους τῆς Ἱερουσαλήμ, καὶ Φισίτινες τῶν ἀδελφῶν ἐκ τῶν σοφῶν τῆς Αἰγύπτου ἦλθον εἰς εὐθ' Ἀγίους Τόπους προσδοχῆς χάριν.

Σακράτης Βιβλ. ζ'. Κεφαλαίῳ παραλήγοντι γράφει, Εὐδοκίαν τὴν γυναῖκα Θεοδοσίῃ τῇ Μικρῇ, ἐλθεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ, ὡς ἠύξατο.

Ὁ Μεταφραστὴς γράφει διὰ τὸν Ἅγιον Ἀλέξιον τὸν Ἀνδρωποῦ τῇ Θεῷ, ὅτι ἐπῆγεν εἰς ὅλας τὰς Κόσμους ἕως ἀγενικωτέρας Ἐκκλησίας ἄχῃς χάριν, καὶ πόσῳ μᾶλλον εἰς Ἱερουσαλήμ;

Ὁ Παπαδὸς Ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας Κεφ. ριγ'. γράφει, ὅτι Φιλορῶμος ὁ Πρεσβύτερος δύο φορὰς ἐπῆγεν εἰς Ἱερουσαλήμ χάριν προσκυνήσεως, καὶ Κεφ. ριθ'. γράφει, ὅτι ἡ Ἁγία Μελαΐη ἀρεσκομένη εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐδέχεται εὐθ' ἱρχομένους ἐκεῖ ἐκ πάσης τῆς Οἰκουμένης, προσκυνήσεως χάριν.

Μαυρίκιος Διάκονος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς Ἐκκλησίας, ὅπως εἰσύνθεσε τὸν Συναξαριστὴν γράφει εἰς τὴν θ'. τῇ Ὀκτωβρίῃ, ὅτι ὁ Ἀνδρόνικος, καὶ ἡ Ἀρμενία ἐπήγαγον εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ εἰς τὴν κη'. τῇ αὐτῇ λέγει, ὅτι ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς προσκύνησιν.

Ὁ Ἅγιος Σωφρόνιος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων γράφει εἰς τὸν βίον Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, ὅτι ἐπηγάνασι πλῆθος Χριστιανῶν πολλὰ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ εἰς προσκύνησιν.

Τὴς Ῥωμαῖα Πατριαρχία ὀνόματι Ῥωσικία ἔαξε νὰ υπάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ εἰς προσκύνησιν τῷ Ἀγίῳ Τόπῳ, καὶ διαβαίνουσα εἰς Βυζάντιον νὰ μισθώσῃ ἀπ' ἐκεῖ, ὁ δὲ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Διάλογος τὴν ἠλεγξε κατὰ ποσῶν διὰ γράμματος διατι ἀργήσει νὰ πληρώσῃ τὴν ὑπόσχεσίντης.

Ὁ Πάπας Γρηγόριος ὁ β'. Ἐπιστολῇ α'. πρὸς Λέοντα Βασιλέα τὸν Ἰσαυρον λέγει, ἤρξαντο ἀπὸ ὅλου τοῦ Κόσμου οἱ ἄνθρωποι πετάμενοι ὡς αἰετοὶ εἰς τὴν Ἱεροσόλυμα παραγίνοσθαι, καθὼς εἶπεν ὁ Κύριος, ὅπως τὸ πτῶμα ἐκεῖ καὶ οἱ αἰετοὶ· πτῶμα ὁ Κύριος, αἰετοὶ ὑψηλοπετεῖς οἱ ἄσεβεις, καὶ φιλόχριστοι ἄνθρωποι.

Ὁ Χρυσόστομος Ὁμιλίᾳ ζ'. εἰς τὸν Ματθαῖον φησὶν, οὐδεὶς δὲ ἕτερος λαμπρὸν, καὶ περιφανὲς ἐκεῖνο τὸ χωρίον ἐποίησεν, ἀλλ' ἢ μόνον αὐτὸς (ἦτοι ὁ Χρυσὸς γεννηθεὶς) μετὰ γέν τὸν τόκον ἐκείνον ἀπὸ τῶν περάτων τῆς Οἰκουμένης ἔρχονται ὑψόμενοι τὴν φάτιλιν, καὶ τῆς καλύβης τὸν τόπον, ὡς περ αἰῶθεν ὁ Προφήτης προανεφώνησε λέγων, ἠδαιμῶς ἐλαχίστη ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰσραήλ.

Καὶ ἡ Ἐκκλησία ψάλλει Κυριακῇ τῷ Βαίαν ἀδῆ γ'. καὶ ε'. ἄσατε λαοὶ θεοπρεπῶς ἐν Σιών, καὶ ἀχλὺ ἀπόδοτε ἐν Ἱερουσαλήμ: καὶ, Σιών Θεῷ ὄρος τὸ Ἅγιον, καὶ Ἱερουσαλήμ κύκλῳ εὐθ' ὀφθαλμῶν σου ἄρον, καὶ ἴδε συνηγμένα τὰ τέκνα σου ἐν σοὶ, ἰδὲ γὰρ ἦκασιν μακρόθεν προσκυνῆσαι τῷ Βασιλεῖ σου.

Ὁ Μέ-

Ὁ Μέγας Γουσιναβὸς Διατάξει τεσσαρακοσῆ γράφει, Παῖσι γὰρ φανερὸν τὴν τῆν Ἀγίαν Ἀνάσασιν (ἣτοι τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Ἱερουσαλήμ) εὐδὲ ἐκ πάσης τῆς Οἰκουμένης ἐκεῖσε συρρέοντες (ὡν τὸ πλῆθος ἀπειρον εἰπεῖν) καὶ ὑποδέχασθαι, καὶ τρέφειν, καὶ ποιῆσαι δαπανάς ἀμέτρους, καὶ παρὰ πάσας ἐλπίδας τοῖς ἐκεῖσε ἀφροζομένοις ἀρκύσας, καὶ τῆν θαυματουργίαν τῆ μεγάλης Θεῆ, καὶ Σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆ πλῆθος ἀμύθητον καὶ ὀλίγων θείων ἀρτων, καθ' ἡμέραν ἀρχομένῳ, καὶ δυνατῶν καθέσασθαι πλήθει βοθεῖν ποσῶν.

Ὁ Κοσμάς ὁ Μοναχὸς ἐν τῷ γ'. Τροπαεῖον τῆς Αἰῶν ψάλλει, καὶ λέγει Εὐδοκίᾳ, καὶ λαοὶ, καὶ θεάσασθε σήμερον τὸν βασιλεῖα τῶν Οὐρανῶν ὡς ἐπὶ θρόνον Χερυβικὸν ἐπὶ Πάλας ἀτελής τῆν Ἱερουσαλήμ προσπιβαίνοντα, πῶς νυμφεύεται ὡς σάφρονα τῆν νύμφην Σιών. νύμφη δὲ Σιών, καὶ νύμφη Ἱερουσαλήμ λέγει ὁ Πامφίλος Εὐσέβιος εἰς τὸν βίον τῆς Ἀγίας Κωνσταντίνης, ὡς εἴρηται ἐν τοῖς ἐμπροσθεν, τὸν Ναὸν τῆς Ἀγίας Ἀναστάσεως, ἐν ᾧ ὁ Ἅγιος Τάφος, καὶ ὁ Ἅγιος Γολγοθᾶς, ἐν οἷς ἐνυμφεύθη τῆν Ἐκκλησίαν ὁ Κύριος.

Ὁ Δαμασκηνὸς Γωαῖτης ψάλλει εἰς τὸν πρῶτον ἤχον τῆς Ὀκτωήχης, Κυκλώσατε λαοὶ Σιών, καὶ περιλάβετε αὐτὴν. καὶ εἰς τῆν ὁμόδοξον φθῆναι τῆς Ἀγίας Πάσχα, Ἄρον κύκλω εὐδὲ ὀφθαλμῶσιν Σιών, καὶ ἴδε, ἴδε γὰρ ἡκάστοις Θεοφύλαξις ὡς Φωστῆρις ἐκ Δυσμῶν, καὶ Βορρᾶ, καὶ Θαλάσσης, καὶ Εἰσῆς ὡς τέκνασθαι ἐν σοὶ ἀλογυνῶν Χριστὸν εἰς εὐδὲ αἰῶνας.

Ἐν τῷ Βιβλίῳ τῷ καλυμένῳ Γερωντικῷ γράφει, ὅτι Μοναχὸς τις ἀλαβῆς γενόμενος Γρηγόριος ὄνομα διηγήσατο μοι, ὅτι πόθος μοι ἐπεισηλθεν ἀπελθεῖν εἰς τῆν Ἱερουσαλήμ, καὶ προσκυνῆσαι τῆν τῆς Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ Ἀνάσασιν, καὶ πάντας εὐδὲ ἐκεῖσε σεβασμῆρας τόπους.

Καὶ ὁ Γερωντικὸς Γρηγόριος παλαιὸς, καὶ ἐπόγγυμος αἰὶρ, βεβαιῶναι ἐν τῷ περὶ δόξης τῆς Μαρτύρων, ὅτι παλαιὰ ἐγίνοντο κάποιαι Πιτῆκια ἀπὸ τὸ χῶμα τῆς Ἀγίας Γῆς ζυμωμένα, καὶ ἐπέμποντο εἰς τῆν τετραπέρατον Οἰκουμένην πρὸς διαφόρους ἀσθενείας ἀφέλιμα, τὸ ὁποῖον καὶ τῶρα γίνεται, καὶ ἀπὸ ἡμᾶς εὐδὲ Ῥωμαῖς, καὶ ἀπὸ εὐδὲ Λατίνους, καὶ Ἀρμενίους, καὶ μοιραζόνται εἰς τὸν Κόσμον.

Ἀπ' ἀρχῆς λοιπὸν ἐπήγαυαν εἰς προσκύναν τῆς Ἀγίας Ἱερουσαλήμ ἀπὸ ὅλων τῶν Κόσμων οἱ ἀλαβῆρας Χερυβανοὶ, καθὼς καὶ Παῦλος Ἐπιστολῆ ἰα'. διηγῆται, ὅθεν καὶ ὁ Ἀδελφὸς μαρτυρεῖ ἐκεῖνο ὅτι ἡμεῖς ὁμολογοῦμεν διδασκῆντες ἀπὸ τῆν αἰσθησῶν, ὅτι οἱ προσκυνῆται ὅπως ἐκεῖ ἀποθνήσκοντες θάπτοντο εἰς τὸν τόπον τῆς Ἐφῆς τῶν ξένων, ὅπως ἠγορεύθη μὲν ὡς ἀργύρια τῆς τιμῆς, ὅπως ἐπωλήθη ἀπὸ τῶν Ἰσραὴλ ὁ πολυτίμος Χριστὸς, εἰς εἰκοστέσσαρας ἄρας λύνεται, καὶ γίνονται κοινωτοῦς, τὸ ὁποῖον μαθῶσα καὶ ἡ Ἀγία Ἐλὴν ὅταν ἐπήγεν ἐκεῖ ἐπήγεν ἀπ' ἐκεῖνο τὸ χῶμα, καὶ ἐφόρεσε πόσα Καραβία, καὶ τὸ ἐξελκεν εἰς τῆν Παλαιὰν Ῥώμην. καλεῖται δὲ ὁ τόπος ὅπως ἐτίθη ἐκεῖνο τὸ χῶμα, Κάμπος Ἀγίος ἕως καὶ τῆς σήμερον.

Ἀρκιτῆ εἶναι ἡ Ἱστορία Ζαχαρείου τῆς Πατριαρχεῖα νὰ βεβαιῶσθαι τῆν προσκύναν

ση τῆς Ἀγίων Τόπων ὅποια εἰς ἵν. ὁ γὰρ Κοστρούς ἐπῆρε τὸ τίμιον Ξύλον ἀπὸ τῆν Γερουσαλήμ, καὶ τὸ ἐφύλαξεν ὡς τὸ ἕξει βουβωμένον, τὸ ὅποιον λαβὼν ὁ Μέγας Ἡράκλειος τὸ ἐπῆγε μόνος τε εἰς Γερουσαλήμ, καὶ τὸ ἔβαλεν εἰς τὸν Ἀγίον Γολγοθαῖν, καὶ τὸ ὑψωσεν ὁ τότε Πατριάρχης, καθὼς ποτὲ τὸ ὑψώσε καὶ ὁ Μακάριος Πατριάρχης ἐπὶ Κωνσταντινου τοῦ Μεγάλου, καὶ προσκυνήσας σὺν Ἀγίους Τόποις ὁ Ἡράκλειος ἀνεχώρησε.

Θεοδώρητος ἐν τῆ Ἐρμηνείᾳ τῆ 131. Ψαλμοῦ· αὐτὴ ἡ κατ'ἐπαυσίμου εἰς αἰῶνα αἰῶνος· αὐτὰ Φησι, σὺ εἶπας ὡ Δέσποτα, καὶ ὑπέσχεο ἀναπαύεσθαι τῆ Σιών φεῖ, καὶ τοῦτο δὲ τετύχηκε πέρατος. εἰ γὰρ ὁ παλαιὸς Νεὸς ἔρημος διὰ τὴν Ἰουδαίων μαρίαν ἐγένετο, ἀλλ' ἐν ἐκείνῳ ἀπάλιν καὶ τῆ Σαυρῆ, καὶ τῆς Ἀναστασίας, καὶ τῆς Ἀναλήψεως καὶ Χωρῆα διὰ τῆς Θείας ἡξίστου χάριτος, καὶ ἐκ πάσης Γῆς, καὶ Θαλάσσης συντρέχουσιν ἅπαντες τὴν ἐν ἐκείνοις ἀαβλιζουσαν ὀλογογίαν ἀρύσασθαι (ἔφθε κατωκήσω, ὅτι ἡρετισάμην αὐτῆν) καὶ τῆτο τέλος τετύχηκε, καὶ ἐναλλαγήτης τῆς οἰκῶν ἐγένετο. καὶ ὁ Προφητικὸς δὲ λόγος τῆς Σιών ἐμνημόνευσεν. ἐν ἐκείνῃ δὲ καὶ ὁ τῆ Σαυρῆ, καὶ τῆς Ἀναστασίας τόπος.

Ἡ σύχλιος. καὶ τίνος χάριν εἰ τῶ Θεόν τῆ Θεῖ προσκυνεῖν μᾶλλον, ἀλλὰ τῶ ὑποποδίᾳ παρακελεύεται; ποῖα δὲ ὅλως ὑποποδίᾳ; ἄρα τῆ Γῆ; ὁ γὰρ Οὐρανός μοι Φησι Θεόνος, ἡ δὲ Γῆ ὑποπόδιον τῆς ποδῶν μου, καὶ μὲν προσκυνεῖν ἡμῖν σοιχεῖσιν ἐκ ἐξέσει, ἀλλὰ τῆτον λέγει τὸν τόπον, ὃν δὲ ἐτέρου Ψαλμοῦ ἔξέθειτο τηλαυγέρον, προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον εἰς ἔσπασιν οἱ πόδες αὐτοῦ, λέγει δὲ τὸν Γολγοθαῖν, ἐκείνος γὰρ ὄντας ὑπὸ σὺν πόδας αὐτῆ τῆς σαρκὸς καὶ τὸν καυρὸν τὸν Σαυρῆ γενήνται. Ταῦτα ἐν τῶ β'. Τόμος τῆς σειρᾶς ἐν τῆ Ἐρμηνείᾳ τῆ 98. Ψαλμῶ. καὶ κατωτέρω ὁ αὐτός. ὕψος ἄρα τῆ Θεῖ Λόγος ἡ ἐν τῶ Ὄρει τῶ Ἀγίῳ προσκυνήσις. ὡσπερ γὰρ δόξα Βασιλεῖ καὶ ἐν πολέμῳ τρίπαια, ἄτω καὶ τῶ Χειρῶ ἡ διὰ τῆς παθημάτων κατόρθωσις, ἥτις ἐν τῶ Ὄρει τῶ Ἀγίῳ τῶ τὸν Σαυρὸν δεξαμένην γενήνται. Ἀγίον δὲ τὸ Ὄρος ἐκ ἀφ' ἑαυτῆ καλεῖ, ἀλλ' ἀπὸ τῆς τῆ Σαυραθέντος ἐπιφοιτήσεως.

Οὕτως ἐτίμασαν τὸν Ἀγίον Τάφον ἀπ' ἀρχῆς οἱ Ὁρθόδοξοι ἄχρως ἡμῶν, ὅπῃ αὐτὸν θελήσωμεν νὰ εἰπῶμεν εἰδικῶς τῆς Βασιλείαν, καὶ Πατριαρχῶν, καὶ τῆς Λειπῶν Ὁρθόδοξων τὴν ἀλλάξιαν, καὶ τιμῶν ὅπῃ ἕκαμμον εἰς σὺν Ἀγίους Τόπους τῆς τῆ Κυρεῖς ἐνοσχεῖς ἐπιδημίας, ἐπιλείψει ἡμᾶς διηγυμένους ὁ χρόνος, καὶ τὸν Ἀποστολικὸν λόγον.

Ὅτι μὲν ἐν ἡ πρὸς σὺν Ἀγίους Τόπους ὁδοπορία ἐσάθη ἀρχαία, καὶ πατροπαράδοτος συντεθεμελιωμένη μὲν τὴν Ἐκκλησίαν ἀνέκαθεν, καὶ ἐφθασεν ἀδιακόπως καὶ διαδοχῶν ἄχρως ἡμῶν, χωρεῖς ἀμφιβολίαν ἔγινε φανερὸν καὶ εἰς αὐτὸν σὺν σκληρογυμνοσερῆς τῆς πᾶντα καὶ ἀρχαία ἀνατρεπόντων. ὡς ὅπῃ αὐτὸ καὶ ἀπὸ τὸ πῖσμα τῶ σώματι δὲν τὸ ὁμολογῶν, τῶ νῶι εἰς κᾶν ἐὰν διασάξωσιν. ἀκόλυτον λοιπὸν νὰ τελειώσωμεν καὶ τὸ δεύτερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ.

Λύσις τῆς ἀντικειμένου λόγων, ἢ ἐπιχειρημάτων, δι' ἃν οἱ τῆ τιμῆ τῆς Ἁγίας Τόπων μαχόμενοι βλασφημοῦσιν.

Επειδὴ δὲ οἱ τῆς ἀληθείας ἐχθροὶ, ἢ τῆς προσκυνήσεως τῆς Ἱερῶν Τόπων λυσσῶντες, ἔα ἰσχυρότερα τῆς ἐπιχειρημάτων αὐτῶν ἀπὸ τὸν λόγον τῆς Ἁγίας Γρηγορίου Νύσσης ἐραυρίζονται, διὰ τοῦτο πρὸ τῆς κτ' μέρος αὐτῶν ἐπιλύσεως, λέγομεν ἀπλῶς περὶ τῶν ὅλων αὐτῆς λόγῳ, ὅτι φαίνεται διὰ πολλὰ νὰ μὴ εἶναι τῆς γνώσιον, ἐπειδὴ ἢ δοθέντος νὰ εἶναι γνώσιος, ἔπειτα ὁ Ἁγιος νὰ ἀντιλέγη αὐτὸς αὐτῶν, ὡσαύτου ὅπου ἐκεῖνα ὅπως εἰς αὐτὸν ὑποτίθει, ἀβλαστοῦ ἔα ἀνασκαύζει. εἰς τῶτον καθὼς αὐτὸς ὑποτίθει λέγει, ὅτι νὰ μὴ ἀφελήθη ἀπὸ τῆς ὁδοιπορίας τῆς κτ' Παλαυσίνων, ἢ Ἱερουσαλήμ ἄλλο, παρὰ ὅσον ἐν συγκρίσει γνώσιον, ὅτι ἔα ἡμέτερα πολὺ τῆς ἔξω ἀγιώτερα ἐστίν.

Εἰς δὲ τῶν Ἐπιστολῶν τῶν πρὸς Εὐσαθίαν, Ἀμβροσίαν ἢ Βασίλισσαν, λέγοντας ἔα γνωρίσματα τῆς μεγάλης τῆς Διαστός ὑπὲρ ἡμῶν Φιλανθρωπίας, ἔα ἐν τόποις δεκνύμενα (ἦτοι τὸ ἐν τῆ Βηθλεὴμ Ἁγίων Σπήλαιον, τὸ σεβάσιμον Ὄρος τῆς Γολγοθᾶ, τὸν ἅγιον Τάφον, τὸ Ὄρος τῶν Ἑλαιοῶν, ἢ ἔα λοιπὰ ἐκεῖσε σεβάσιμα ἔχοντα τῆς Κυρίας ἡμῶν) μεγίστους ἐγένετομοι χαρᾶς, ἢ ἀφροσύνης ὑπόθεσις.

Διότι, ὅτι ἢ ἔα αὐτῶν ἐδηλώθη αὐτῶν ἢ κτ' Θεὸν ἀρετή.

Τρίτον, ἐπιφέροντας ἢ τῶν αἰτίων διὰ τῶν ὁποίων ἐγενε δὴλη ἢ ἀρετή, ἐκ τῶν ἰδίων δηλαδὴ ἔα σωτήρια σύμβολα, ἔα ἔχοντα τῆς Κυρίας.

Καὶ τέταρτον, συνάγοντας πῶς ποσάτης ἐπληρώθη χαρᾶς ἐκ τῶν ἰδίων ἔα τῶν τόπων ἐκείνων ἐναργῆ γνωρίσματα, ὡς ὑπὲρ λόγον εἶναι τῶν ἀγαθῶν τῶν δὴ γινῶν, μᾶς ἀναγκάζει νὰ ὑποθέτωμεν, ἢ ὅτι ὁ Ἁγιος νὰ δογματίζῃ διάφορα, ἢ ὅτι ὁ λόγος ἔπος νὰ μὴ εἶναι οἰκίος, ὅτι πόσῳ περισσοτέραν ἀφέλειαν ἐμελλε νὰ καρποθῆ ἀπὸ ὅσῳ ὁμολογεῖ, ὀνομάζοντας ἢ ἔα ἔχοντα τῆς Κυρίας σωτήρια σύμβολα, ὡς πρὸξενά δηλαδὴ σωτήρια, καθὼς ἢ ἔα ἰατρικὰ φάρμακα συνθεῖσιν ἢ αὐτῶν νὰ λέγονται σωτήρια, ὡς εἰς τῶν ὑγείαν συντείνοντα, τὸ ὁποῖον ἢ ἐπιτείνοντας, ἢ φανερόντας τὸν ἀγιασμόν, καὶ τελειότητα ὅπως αὐτοὶ οἱ Ἁγιοὶ Τόποι ἀναμφιβόλως ἔχουσι, ἢ θαυμαζόμενος πῶς ἔα ἔα ἔφασεν ὡς τόσον ἢ κακία νὰ ὑπερῆσχυση ὅπου νὰ μὴ ἐμποδισθῆ, ἢ νὰ μὴ ἔα ἀπὸ τῶν χαρῶν τῆς ἀγιότητος, ἐπιφέρει, ὅτι εἰ ὁ τὸ ἅγιον τῆς ὄντας ζωῆς ἔχοντος, ὑποδεχόμενος τόπος τῆς πονηρίας ἀκαθάρτου ἢ καθαροῦ, τὴν χρῆν πρὸς τῶν λοιπῶν ἐνοεῖν τόπων, οἷς ἢ τῶν ἀγαθῶν μετῴσα κατεσάρη διὰ ψιλῆς ἀκοῆς, ἢ κηρύγματος ἢ ἐκεῖνο δὲ ὅπου ἐπιφέρου πῶς λέγει, ὅτι ποικιλῆ μετῴσις Θεοῦ προσεγγισμὸν ἢ κατεργάζεται, εἶναι βεβαιώσαν, ὅταν τῶν εἶσαν τῶν Θεοῦ οὐσιωδῶς, ἢ πραγματικῶς τῶν ἐκλαμβανόμεν, πάντα γὰρ ἐκπληροὶ ὁ Θεός,

ἢ πᾶσι παρέσι, ἢ ἑδέν ἐστιν ἄμειρον τῆς οὐτότητος αὐτῆ, ἢ μετέξεως, τῆ γὰρ ἀπέριου οὔτε δίδονται, οὔτε ἐνοείται ἐκτίς. καὶ ὁ ἔμως συνδίζῃ ἢ θεία οὐτότης φανερά ἔα νὰ δείχη ἕως ἐνεργείας εἰς ἕνα μέρος τῆ παντός περισσώτερον, παρὰ εἰς ἄλλο, ἢ νὰ ἐγκραῖ καὶ ἄτινα ἰδιόζοντα λόγον θάτερον τὸ ἕτερον, δὲν ἔπεται. ἄλλως γὰρ ἑδὲ ὁ Οὐρανὸς ἠθέλην εἰσθεῖ θρόνος αὐτῆ, ἢ ἡ Γῆ ὑποπόδιον τῆ πεδῶν αὐτῆ, ἢ ἠθέλην ἐνοικῆ μὲν, ἢ ἐμπειρατῆ εἰς ὅδῃ δικαίως, ἢ νὰ ἀπέχη μακρὰν ἀπὸ ἀμαρτωλῶν. ἢ ὁ Ψαλμὸς. ὁ Οὐρανὸς τῆ Οὐραῖ τῶ Κυρίου, τῶ δὲ Γῆ ἔδωκε τοῖς υἱοῖς τῆ ἀστέρα. ἔτι δὲ ἢ ἡ διάστασις διάτινα περὶ αὐτὰ νὰ ἔγινε ἔα πολλὰ πρόξενος σωτηρίας πρὸς τοῖς ἄλλοις τῶν Ἀγγίων βίοις, ὅδῃ ὅποιος πολλοὶ ἀξίως ἐπιδοῦναι ἱεροῦχοι, τὸ παράδειγμα τῆς Οἰκίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας τὴ βεβαιώσῃ σαφέστατα. ἢ τί ἔα δὲν ἠξάρην ὁ ποιῆς, ἢ ποῦτος Διδάσκαλος, πᾶς ὁ Θεὸς μᾶλλον ἄδοκῆ, χαίρεται, ἢ ἀρέσκειται νὰ φανεραῖ ἕως θείας ἐνεργείας εἰς ἕνα τόπον, παρὰ εἰς ἄλλον, ἢ περισσώτερον οἱ πιστοὶ ἕως προσδράσαν ἀποδίδουσι εἰς ἕως Ἀγίας Ἐκκλησίας, παρὰ εἰς ἄλλας δημοτικὰς τόπους, τὸ ὅποιον τῆτο εἶναι ὁμολογῆμενον ἢ ἀπ' αὐτὸ τὸ ἱερὸν τῆ Σολομώντος, δια τὸ ὅποιον ἐπαρκαλίσειν ὁ αὐτὸς τὸν Ἰσραήλ Θεὸν, ὅτι νὰ εἰσακταῖ εἰς αὐτὸ αἱ προσδράσαι, ἢ αἱ δέσεις, ἢ εἰς τῶ Προβατικῶν Κολυμβήθραν, ἢ ὅχι ἀλλὰ ἔθερα πᾶσι κατ' ἔτος ὁ ἄσθενης, ἢ ὁ Κύριος ἡμῶν τὸν Τυφλὸν ἐξελε νὰ ἐφθῆ εἰς τῆ Σιλωὰμ τῶ Κολυμβήθραν, ἢ ὁ Ἐλισσαῖος ἐξελε τὸν Νεεμαν νὰ καθαρισθῆ εἰς τὸν Ἰορδάνην, ἢ ὅχι εἰς ἄλλον Ποταμὸν τῆς Συρίας. ἀλλὰ ἢ ὁ Πατριάρχης Γακαὶ ἀποβλέπων πᾶς ὁ Θεὸς θέλει νὰ χαρίζῃ αὐτῶ τῶ χάριτι, ἢ ἀγαθούνην περισσώτερον εἰς ἕνα τόπον, παρὰ εἰς ἄλλον, λέγει δια τὸν τόπον ἐκεῖνον, εἰς ὃν ἠξίαθῃ νὰ ἀπολαῖσῃ ἕως θείας παραμυθίας, ἢ ὑποσχέσεις, ἐστὶν Κύριος ἐν τῶ τόπῳ τῆτῳ, ἢ ὡς φεβερὸς ὁ τίπος ἄτος, ἐκ ἐστὶ τῆτο, ἀλλ' ἢ Οἶκος Θεῶ, ἢ αὐτῆ ἡ Πύλη τῆ Οὐρανοῦ. Γέν. 28. ἢ 17.

Ἡ Ἀγία Γερουσία πᾶς εἶναι τόπος ξεχωριστὸς ἐκλελεγμένους ἀπὸ τὸν Θεὸν, ἔξω ἀπὸ ἕως μαρτυρίας τῆς Θείας Γραφῆς, αἱ ὅποιαι ἀριθμητὰς παριστῶσι, ἔτι θηλιέτατο Κύριος τῶ Σιών, ἢ λέγεται θηαιρετος Πέλις τῆ Μεγάλῃ Θεῶ, μᾶς τὸ ἐφανέρωσεν ἔτι ὁ Κύριος μὲ τὸ ἰδιότῃ παραδειγμα, ἐπειδὴ ἢ εἰς αὐτῶ ἐδώρισεν ἢ πᾶθῃ ὑπὲρ τῆς τῆ Κόσμου σωτηρίας.

Εἰς αὐτῶ παρέδωκε τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας. εἰς αὐτῶ, ἢτοι ἐν τῶ σεβασμίῳ Γολγοθᾶ ἐγένετο ἡ θυσία, ἢ ἢ προσφορὰ τῶ Θεῶ, ἢ Πατρὶ εἰς ἀπλύτρεσαν τῆ ἀσθενοῦς γένεσι.

Ἐν αὐτῆ ἠωξῆ ἕως θύρας τῆ Οὐρανοῦ, ἢ ἐδωρήσατο τοῖς ἀσθενοῦσι ἕως ἀγᾶθᾶ. ἐκεῖ δίστριψεν ἡ Θεοτόκος, οἱ Ἀπίστολοι, οἱ Προφῆται, οἱ Πατριάρχαι, ὅθεν ἢ δια αὐτῶ προσέτρεχον, ἢ προσερέχουσι λοιπὸν θηαιρετῶ λόγῳ εἰς ἐκείνας ὅδῃ σεβασμίους τόπους οἱ ἀσθενοῖς μὲ ἀλάβειαν, καὶ ἀπεδῶ νὰ ὅδῃ προσκυνῶσι πρὸς δόξαν μὲν τῆ Ἀγίας Θεῶ, ἢ πρὸς χάριτι, ἀγᾶσμιον, ἢ σωτηρίαν ἐδικτύων. ἢ ἀπὸ οἱ πάλαι ἀλαβείας Χριστιανῶν, ὡς ἦδη εἴρηται ἀνωτέρω,

ση, ἐλάμβανον μόνον κόνιν ἀπὸ τῆ ἀγίας Μνήματος, ἢ τὴν εἶχον εἰς τιμὴν ἢ θεραπεῖαν, ἢ ἀποφυγὴν Δαιμόνων, καθὼς ἢ τὴν σήμερον λαμβάνουσι πάντι οἱ Βιλαβίαις ἢ ἀπ' αὐτῶν, ἢ ἀκόμη ἀπὸ τῶν κόνιν τῆ Ἀγίας Γολγοθᾶ, τῆ Ἀγίας Σπηλαίης, τῆ Ὀρεις τῆς Ἐλαιῶν, ἢ ἐκ τῆς λοιπῆς σιβασιμῶν ἰχθυῶν τῆ Κυρίας, ὡς ὅποιας μυγνύοντες ὅλας ὁμῶς, ὡς ζυμῶσιν μετ' ὕδωρ τοῦ Γορδαίνου, ἢ κάμνοντες ὡς μικρὰ σφαιρίδια, ἢ διαμοιράζουσι πικρὰ, καὶ εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆ Κόσμου, ἢ τὰ πύρρον οἱ Χερσιανοὶ μετ' ἑλάβιαν, διὰ τὴν ἕχονα νὰ μὴ προσρέχουσι μετ' ἐπιποσίτεραιν προθυμίαιν εἰς αὐτῶν ὄντων Ἀγίους Τόπους; εἶτα πῶς δὲν εἶναι ξένον, ἢ πάντῃ ἀλλότριον τῆς μεγαλοποιίας τῆ Ἀγίας, τὸ νὰ παραβλέπεται αὐτῇ ἡ Σεβασμία προσκύνησις, διὰ τὴν εἰς ὄντων Μακαρισμῶν δὲν περιέχεται;

Εἶναι ὀλίγα, ἢ ἄπειρα σχεδὸν εἰς ὄντων Μακαρισμῶν, τῆς ὁποίων μόνον δοδεκάτην, ἔπειτα τὰ λοιπὰ τῆς χερσιαστικῆς ἔθνης, συνήθειαι, ἢ ἀκριβεῖς παραδόσεις, νὰ εἶναι μάταια, ἢ ἀνοήτῃ.

Δὲν περιέχεται εἰς ὄντων Μακαρισμῶν ἡ αἰαγνῶσις τῆς Γερῶν Βιβλίαν, λοιπὸν νὰ μὴ τὰ αἰαγνῶστικῶν δὲν περιέχεται ἡ μοναδικὴ πολιτεία, λοιπὸν νὰ σηκῶνται ἐκ μέσου ὁ μονήρης βίος; (καθὼς τὸ ἐσηκῶσαν ἢ τῆτο, ἢ ἄλλα φρινοβλαβῶν οἱ αὐτῶν φιλοσοφῶντες νεοί Αἰρετικοὶ) δὲν περιέχεται ὅτι νὰ μετὰ λαμβάνωμεν τὸ σῶμα, ἢ αἷμα ἡνῶσις, λοιπὸν νὰ καθυπατάσωμεν πρότερον; δὲν περιέχεται τῆς ἄνδρῶν, ἢ ἄλλα πολλὰ τὰ ὅποια εἰς ὄντων Μακαρισμῶν δὲν ἐλαλήθησαν, λοιπὸν νὰ μὴ γίνονται; δὲν περιέχεται ἡ προσκύνησις τῶν σιπῶν Εἰκόνων, λοιπὸν νὰ μὴ τῶν προσκυνῶμεν; δὲν περιέχονται αἱ ὀλονίτιοι τῶν τῶν, ἢ ἀρχαῖαι, λοιπὸν νὰ μὴ γίνονται; ἢ ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὅσα δὲν περιέχονται εἰς τῶν Μακαρισμῶν ἢ τῶν γινώμεν αὐτῶν, νὰ μὴ γίνονται τὸ καθόλου; ἢ ἢ ἔφθασέ ποτε εἰς τοῦτον φρόνημα ὁ μέγας Φωστῆρ τῆς Εκκλησίας, ὡς τὸ λογιῶσθαι πάλιν αὐτοῖς, ἢ ὡς ἀσχινοῦνται.

Πρὸς τῆς, φαίνεται πολλὰ ἀνακόλυθον τὸ λογιῶμενον εἰς τὸν ἴδιον λόγον, ὅτι ὅσα Θεσσαλῆρια εἶναι εἰς ὄντων Καππαδοκίας, δὲν λείπονται σχεδὸν εἰς ὄλην τὴν Οἰκουμένην, διότι εἰς τὸν καιρὸν τῆς τῆς μεγάλης Διδασκαλίας ἦτον ἡ Δοξοβία ἑξαπλωμένη εἰς ὄλον τὸν Κόσμον, ἢ πῶς ἦτον δυνατὸν νὰ εἴπῃ, ὅτι περισσότερα Θεσσαλῆρια λείπονται εἰς μίαν Ἐπαρχίαν, παρά εἰς ὄλην τὴν Οἰκουμένην; ὅτι δὲ ὁ Σωτήριος Λόγος κατ' ἐκείνης ὄντων καιρῶν ἦτον ἑξαπλωμένος σχεδὸν εἰς ὄλον τὸν Κόσμον, τὸ μαρτυρεῖ ὁ ἴδιος αὐτῶν Διδάσκαλος λέγων, εἰς τῆς ἡμετέρας ἡδὴ Ἐπιστολῆς. Νυνὶ δὲ ἢ πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην ἀπ' ἀκρῶν τῆς Οὐρανῶν, ἢ ἕως ἀκρῶν αὐτῆς, ἴσως κηρυσσομένης ἐν φανερῶ τῆς Δοξοβίας, μάλιστα ὅτι εἰς τὴν ἀριστερὰ τῆ Ἀγίας ἦτον αὐτῶν ἐτύχαιον νὰ κευχάται, νὰ κευχάται ὅχι εἰς τὸ πλῆθος τῆς Θεσσαλῆριαν τῆς Καππαδοκίας, ἀλλ' εἰς τὴν ἀριστερὰν, τὴν τελειότην, καὶ τὴν ὑπεροχὴν τῶν Θεσσαλῶν, καὶ ἰερουργούντων, εἰς ἐκείνην ὅπου καὶ ὁ Θεὸς ἀδοκεῖ, καὶ οἱ Ἀγιοὶ χαίρουσι, ὅτι οὐδέ τινας δὲν ἀπέρχεται εἰς τοὺς Ἀγίους Τόπους διὰ νὰ εἰδῆ πλείονα Θεσσαλῆρια.

ρια, ἀλλὰ διὰ τὰ ἰδῆ αὐτοψεί ἐκείνα ὅπου διὰ τῆς ἀκοῆς ἔχουσας ἀμυδρῶς ἐπιθυμεί.

Πρὸς τούτοις, ὁ λόγος αὐτὸς εἰς πολλὰ ἀρχαῖα χειρόγραφα Βιβλία Ἑλληνικὰ δὲν δέσκειτο εἰς τὰ λοιπὰ μετὰ τὴν γησιότητι Συγγραμμάτων, ὅθεν καὶ πολλοὶ ἀξιοπίστοι Συγγραφεῖς Λατίνων μαρτυροῦσι πῶς ὅταν τὰ λοιπὰ Συγγραμμάτων τῆς τῆς Διδασκαλίας μετεμμελῶσθαι τὸ πρῶτον εἰς τὴν Λατινίδα φωνῆν, δὲν ἦτον εἰς αὐτὰ καὶ ὁ λόγος περιηγούμενος, ἀλλ' ἀνεφαῖνι εἰς τὰς μετέπειτα, καὶ πλέον νεωτερικὰς τύπας.

Εἶναι λοιπὸν ἀπὸ τῆς εἰρημῆα φανερὸν, ὅτι ὁ λόγος αὐτὸς τὰ εἶναι ξένος, καὶ ἀβόητος τῆς τῆς Ἀγίας διανοίας, καὶ προσεθημένος ἀπ' ἐκείνης ὅπως Ἰλίουσι καὶ συνισῶσι τὰ δοκῶντα, προτιμῶντες τὴν σύστασιν τῆς πείσματόστων ἀπὸ τῆν ἀλήθειαν. πλὴν αὐτὸ καὶ ἀπὸ ὑπόθεσιν συγχεσθῆναι τὰ εἶναι καὶ γησιότης, τί πρὸς τὴν ἀλήθειαν;

Πρῶτον μὲν ἄς ἔχη καὶ ἰδῶ λόγον ἐκείνο ὅπως εἶπεν ὁ ἐκ Δαμασκῆ Γωάννης διὰ τὸν Γερὸν Ἐπιφάνιον ἀποφάγοντα τὰς Εἰκόνας, ὅτι οὐ τὸ σαπῖον νόμος τῆ Ἐκκλησίας, εἰδὲ μία χελιδὼν ἔαρ ποιεῖ, ὡς καὶ τῷ Θεολόγῳ Γρηγορίῳ, καὶ τῆ ἀληθείᾳ δοκεῖ, εἰδὲ λόγος εἰς δυνατὸς ὅλης τῆς Ἐκκλησίας τῆς ἀπὸ Γῆς περάτων μέχρι τῆς αὐτῆς περάτων ἀνατρέψαι παραδοσαν.

Δεύτερον, ὅτι ὁ λόγος φαίνεται τὰ ἐμιλῆ ἀγωνιστικώτερον πρὸς ἐκείνους ὅπου εἶχον δι' ἀναγκαῖον πρὸς σωτηρίαν, αὐτῶν τῶν προσκυνησιν, ἐπειδὴ καὶ κατ' ἐκείνης ὁδῶν καιρῶς δέσκειτο εἰς πολλὰς, καὶ μάλις εἰς ὁδὸν Ἀσκητικῆς, καὶ Ἀσκητικῆς τοιαύτη γνώμη, ὅτι ἢ πρὸς ὁδὸν Ἀγίας Τόπος ὁδοπορία εἶναι ἀναγκαῖα πρὸς σωτηρίαν, καὶ τελειότητα, καὶ ἔνθαλμα Κυρίου, κατὰ τὸς καὶ τὰ ἄλλα ἀναγκαῖα τὰ πρὸς σωτηρίαν, ἢν ἐκτὸς ἀδύνατον σωθῆναι τὸν ἀνθρώπον, καὶ ὡς ὁ Γερὸς Ἰερώνυμος λέγει ἐν Ἐπιστολῇ 194. ὡς εἶρηται, πρὸς Δεσπότην, μέρος πίστεως. καὶ λοιπὸν ἴσως πρὸς αἰτίσιν τῆς τοιαύτης φρονήματος τὰ ἐμίλησεν ἀγωνιστικώτερον ὁ φρόνιμος ἕως Διδάσκαλος, διὰ τὰ συσίλη, τὰ μειώσῃ, καὶ ὅσον εἶπεν τὰ χαλιπῶσιν, καὶ τὰ ἀναχατίσῃ τῶν τοιαύτων αὐτῶν ἀδιάκριτον διάλειψαν, τὸ γὰρ καλὸν ἐκ ἑσὶ καλὸν ἐὰν μὴ καλῶς γείνηται, μετὰ ὅσον ὅπως ὁ ἴδιος, ὡς αὐτῶν ἦδη ἐγνωσται, κατ' ἄλλον τρόπον σοχαζόμενος τὸ πρᾶγμα, καὶ ὡς εἶναι, κερνεῖ τῶν τοιαύτων ὁδοπορίαν ἐκ τῶν ἀγαθῶν, καὶ τῶν λέγει ἔργον σωτήριον, κατὰ τὸς καὶ ὁ ἐμαίμων αὐτῶν ἔρανοφάνταρ μέγας Βασίλειος ἀγωνιζόμενος κατὰ τῶν πλεονεκτῶν, καὶ ἀρπάγαν, καὶ παυτελῆς ἀσπιδῶν, καὶ ἀίλημονων, ἀλλὰ καὶ τῶν πενήτων ἀρπαζόντων, διὰ τὰ ὁδὸν παροτρύνῃ εἰς ἀπλάγχθη Φιλαδελφίας, καὶ ἑλέας, φαίνεται πῶς ἀπαγίσκεται εἰς τὰς μετὰ ταῦτα διπορίας ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων, λέγωντας, μὴ πλανᾶσθε, Θεὸς ἔμκνηξεται, νεκρὸς εἰς Θεοσαστήριον ἐκ αἰάγεται, ζῶσαν προσάγαγε τῶν θυσιῶσιν, ἀποθανόντος σε δὲ, ποῖος μισθὸς ἐργασίας ὀφείλεται;

Τεῖτον, ὁ λόγος καλῶν τῆς ὁδοπορίας ὅχι ἀπλῶς παύσας, ἀλλὰ τοὺς Μοναχῶς, τὰς Μοναχῶς, καὶ τὰς ἀκτῆμονα βίον μετερχομένους, ὅτι μὴ ἔχοντες δύνα-

δύναμιν, υπάγην με κινδύνος τῆς σωτηρίας αὐτῶν, καὶ με παραίτησιν τῆς προσάχῃς, καὶ τῆς κτῆ Χερσὸν ζωῆς, καὶ ἔτι κωλύει τόσον ἀνδρας, ἴσον καὶ γυναίκας ἐκείνας ὅπῃ ἐπήγαυαν εἰς προσκύνησιν χωρὶς ἀλαβείαν, καὶ χωρὶς ζωῆν ἔντιμον, καὶ ἐνάρετον, καὶ ἐνόμιζον, ὅτι ἀπλῶς ἢ εἰς τῆς Ἀγίας Γοπης προσκύνησις ἀφίλει, καὶν καὶ ἡ ἀλάβεια λείπη, καὶ ἡ κτῆ Χερσὸν ζωῆ, ὅθεν ἐλεγευχε τῶν ἀχρείαν ὁδοιπορίαν τῶν ποιητῶν, καὶ διὰ τῆν κωλύει καὶ τῶν προσκύνησι, ὡς αὐὰ ἀρετῆς μὴ εἶναι ἀφέλιμον, ἢ μὲν ἀπλῶς. ἐγίνωσκ. γὰρ ὁ Νύσσης πολλὰς ἀπελθόντας εἰς προσκύνησιν, κατῶς καὶ τὸν Γερομάρτυρα Ἀλέξανδρον τὸν παρὰ πάντων ἐπανημέμενον. ὅθεν καὶ ὁ Γερὸς Γερώνυμος τῶν σαχαζόμενος ἐκάλειν εἰς τινὰς τῶν ὁδοιπορίαν, πλὴν διὰ νὰ μὴ δεῖξῃ ὅτι ἀπλῶς κωλύει αὐτῶν, εἶπεν εἰς ἄλλα μέρη, πολλα ἀφέλιμα, καὶ παρακητικὰ δι αὐτῶν, εἰς τόσον, ὅτι εἶπε πῶς εἶναι καὶ μέρος πίστεως ἢ γινομένη προσκύνησις ὅπε ἐσησαν οἱ πόδες τῆ Κυρίου.

Τῶν κειμένων, ραδίως ἐπιλύονται καὶ οἱ λόγοι τῶν αὐτῶν, ὅτι καὶ ἡμεῖς ὡς εἶρηται (ὅσον διὰ τὸ πρῶτον ἐπιχειρήμα) δὲν λέγομεν ὅτι νὰ εἶναι αὐτὴ ἡ ὁδοιπορία ἔως ἀναγκαία, ὅπῃ χωρὶς αὐτῆς νὰ μὴ εἶναι σωτηρία, ἀλλὰ χρήσιμος, βιωφελὴς, καὶ σεβάσιμος, ὡσαν ὅπῃ μᾶς κἀμεν νὰ ἰδῶμεν αὐτοψεί ἐκείνα ὅπῃ ἐγίναν αὐτὰ τῆς ἀπολυτρώσεώς μας, καὶ αὐτῶν κράσσειδα τῆ ἱματίων τῆ Χερσὸν ἐφθασαν νὰ ἔξαλείψῃν με μόνον τῶν ἀφῶν τῶν χρόνιον τῆς Αἰμορροῦσης νόσον, πῶς ἡμεῖς νὰ μὴ ἐλπίζομεν μεγαλῶν ἴασιν ἀπὸ ἐκείνας ὁδῶν τόπους ὅπῃ τὸ ζωοπάροχον Σῶμα εἰς ἑαυτοῦ ἐδέχθησαν;

Τὸ δὲ ἄλλο ὅπου προβάλλουσιν ἐκ τῆ λόγου, πῶς πολλοὶ εἶναι οἱ πνευματικοὶ κίνδυνοι εἰς τῆς ὁδοιπορίας, καὶ μάλιστα τῆς Γυναικῶν, λέγομεν, ὅτι καλῶς ἐπιχειρεῖται (κατῶς καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς πολλα πειραστικὰ σαχαζόμενοι, τῶ ὅποια ἐνδεχόμενοι εἶναι νὰ φέρουσιν κίνδυνον, καὶ ψυχικὸν, καὶ σωματικὸν, πολλα Πρόσωπα καὶ κοσμικὰ, καὶ μονάζοντα ἐμποδίζομεν, ὅχι μόνον παραινενικῶς, καὶ προσαντικῶς, ἀλλὰ πολλαίς καὶ δι ἐπιτιμιῶν σφοδρῶν εἰς ὁδῶν μὴ πειθομένους διὰ νὰ μὴ ἀπέρχωνται) πλὴν ὡς εἶπομεν δὲν εἶναι καθολικὸς πρὸς πάντας ὁ λόγος, ἀλλὰ διὰ ὁδῶν Μοναχῆς, καὶ Ἀσκητῆς, κατῶς εἶναι φανερὸν σχεδὸν ἀπὸ ὅλλου τῶν σειρῶν αὐτῆ λέγοντος, εἰσίτινες τῆ τὸν μονήν, καὶ ἰδιάζοντα βίον ἐπανηρημέναν, καὶ εἰμὲν ἐπωφελὴς ἢ τὸ γινόμενον, ἐκ τῶν εἰς οὐτῶν καλὸν παρὰ τῶν τελείων ἀπεβάλλεσθαι, καὶ ὅτι ἰδὸν τῆ κτῆ Φιλοσοφίαν βίον ἢ ἀσχημοσύνη, αὐτὴ δὲ ἐν τῶ ἀμίκτω, καὶ ἰδιάζοντι βίῳ τῆς ζωῆς κατορθῶται, ὡς ἀπὸ μίχτων, καὶ ἀσύγχυτον εἶναι τῶν φύσιν, μῆτε τῶν γυναικῶν ἐν ἀνδράσιν, μῆτε τῶν ἀνδρῶν ἐν γυναίξιν πρὸς τῶ παρατετηρημένα τῆς ἀσχημοσύνης ὁρμάντων, διὰ τῆς αἰτίας ὅπου κατὰ τῆς κατῆς. δὲν ἐμποδίζει ὁμοῦ ἐὰν ἔχῃν καὶ συντροφίαν ἰκανῶν, καὶ τὸν τρόπον νὰ μὴ ὑσερῶνται τῶν ἀναγκαίων, καὶ ἔτι δὲν ἐμποδίζει ὁδῶν Κοσμικῆς, καὶ πῶς ἀπλῶς Χερσιανῶν δυνάμενον, καὶ ὁδοιπορῶντα χερσιανικῶς νὰ υπάγῃ εἰς τῶν Γερουσαλήμ, ἐπειδὴ καὶ Μοναχοί, καὶ Ἐπίσκοποι, καὶ Πατεράρχαι, καὶ Βασιλεῖς, καὶ Ἀρχοντες, καὶ Ἄνδρες, καὶ Γυναῖ-

κας, ἢ πλείοσι ἢ πτωχοῖ ἐπήγναυι ἢ πρὸ τῆ Νύσσης, ἢ ἐπὶ τῆ Νύσσης, ἢ μετὰ τὸν Νύσσης εἰς τὴν Γερουσαλήμ, καθὼς αἱ συνεχεῖς Πράξεις τὸ μαρτυροῦν ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν Ἀποστόλων ἕως τῆς σήμερον. ἀλλὰ ἢ τὸ ἐπιχειρήμα τοῦτο μάλιστα φαίνεται νὰ ἐπιτείνῃ τὸ τῆς ὁδοιπορίας χρήσιμον, ἐπειδὴ καὶ προκειμένων τῶν κινδύνων, ἢ ἀσίμνων ἐμποδίων, διὰ τὸ εὐσχημον, ἢ ἄκτικόν τῆ κατ' ἀρετῆ βίῃ κωλύεται ἢ αὐτὸ τὸ καλόν, καθὼς ἢ ἄλλα ποῖα ὄντων ἀκολουθεῖσιν ἕτερα ἀποπώτερα. ἐκείνων δὲ ἀρξέντων ἐκ μίση, τίς ἐστὶ λόγος κωλύεσθαι τὸ ἐκ τῆς προσκυήσεως ἐπαφελίς, ἢ σεβάσμιον; εἰδὲ εἰς τοὺς τελείως παντελῶς θέλει νὰ μὴ εἶναι διὰ αουδῆς, οὐδὲν θαυμαστὸν ὅτι ἐκείνοι ὅπῃ φθάσουν εἰς τὴν κατ' ἀρετῆ τελειότητῃ γινόμενοι ὅσον ἐγχαρεῖ αἰθρώποφ ὑπέρτεροι πάσης ὑλικῆς περιπαθείας, ἢ τῆς πρὸς ἅ κάτω νόσεως, ζῶσι μόνον τῶ νοῖ, καὶ ὄντες μεμεροφάμενοι τῆς τῆ Θεοῦ ἀγιότητος, δὲν ἔχουσι χρεῖαν νὰ διασωῶνται ἀπὸ τῆς ἢς ἐμφοροῦνται θείας αἴγλης μετὰ τὴν ζήτησιν τῶν συμβόλων, ὡσαῦτο οὐοὺ εἰς ἑαυτῶς φέρων ἐναργεστάτῃ ἢ ἰδάλματῃ, ἐκείτι δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ὅσοι ἀτελίεσθαι ὅπῃ ἀπ' αὐτῶ ἀνηγμῆται, φέρονται εἰς ἅ τελώτερα.

Πρὸς δὲ τὸ τρίτον ὅπῃ προβάλλωσιν ἐκ τῆ Νύσσης, ὅτι δὲν ἠμποροῦμεν νὰ εὐρωμεν εἰς Γερουσαλήμ τίποτε, τὸ ὅποιον νὰ μὴ εἶναι ἢ εἰς τὴν Πατερδαμας, ἢ ἄλλῃ, ἀὲ ἐνοήσωμεν, ὡς ἢ ἀνωτέρω εἴρηται, ἢ περὶ τῶν αἰαγκαίων, ἢ ἰσοσικῶν πραγμάτων πρὸς τὴν Χριστιανικῆν θεουσκίαν, τῆτο εἶναι ἀληθές, ἢ ὁμολογούμενον, ἐπειδὴ ἢ πανταχῶ εἶναι Ναοὶ, Μυστήρια, Γεργυρία, ἢ ἅ ἄλλα ὅσα σώζει τὸν αὐθροπον. ἀλλὰ τῆτων ἕτως ἔχόντων, δὲν δύναται τινὰς νὰ ἀρηθῆ, ὅτι ἀείσκονται εἰς τὴν Γερουσαλήμ τινὰ, ἢ ὅποια δύναται νὰ περισσώσων τὴν ἀλάβειαν, ἢ τὴν πρὸς Χριστὸν ἀγάπην τῆ Χριστιανῶν ὅπῃ ἀλλῃ δὲν ἀείσκονται, τῆτῆσιν ὁ Ἄγιος Τάφος, ὁ Ἄγιος Γολγοθᾶς, καὶ οἱ λοιποὶ Ἄγιοι Τόποι, ὅπῃ ὅποιος τῆσαι φορεῖς ὁ Χριστὸς ἐπάτησε, ἢ πρὸς ὅπῃ ὅποιος ἐνήργησε ἢ πῶσα θαυμάσια. ἢ ἐπειτῆ, ὅτι εἶναι τόπος τῆς πλέον ἐκλεκτότερος παρὰ τῆ Θεῶ, εἴρηται ἀνωτέρω, ἀλλὰ μῆτε πρέπει νὰ σκανδαλίζεται τινὰς ἀπὸ τῆ λόγια τῆ Ἄγιῶ λέγοντος, ὅτι δὲν ἀφελήθη εἰς ἄλλο τίποτῃ ἐκ τῆς ποιότητος ὁδοιπορίας, παρὰ μόνον ἕσον ὅτι ἐγνώρισε πῶς ἢ ἔξω εἶναι πολὺ ἀγιώτερον τῆ ἐκείσε, διότι τῆτο ἐνοεῖται ὅσον εἰς τὴν τελειότητῃ τῆ Θεῶν δογματῶν (ἐπειδὴ καθ' ὅν καιρὸν παρεγένετο ὁ μέγας ἕπος Πατῆρ ἐκείσε, ἦτον ὡς φαίνεται Γερουσαλήμων Ἐπίσκοπος ὁ Ἄγιος Κύριλλος ὁ ἡράφης ἢς Κατηχήσεις, ὅστις τότε ἀείσκειτο ἕξοχος τῆ Θρόνου ἀπὸ ὅπῃ Ἀριστοῦς ὡς ἀντίμαχος τῆτων, ἢ ὑπέρμαχος τῆς ἀληθείας, ἢ ὁρθοδοξίας, ἢ τότε ἀείσκειτο τῆταραγμῆτῃ ἢ Ἐκκλησία τῆς Γερουσαλήμ ἀπὸ διάφορα σχίσματα, ἢ ἄραχαί, εἰς ἕσον ὅπῃ μῆτε τὸν ἐδέχθησαν εἰς κοινότητα ὡς ὁρθοδοξῶτων, καθὼς μῆτος τῆ παραπονεμένος φανερῶν εἰς τὴν ἢν ἢνθεῖσαν Ἐπιστολῆν πρὸς Εὐσταθίαν, Ἀμβροσίαν, ἢ Βασιλισσαν. εἰς δὲ τὴν Κωνσταντινῆν ἐκνεύτῆτο τρανότερον, ἢ παρρησιαστικότερον ἢ ἰσὶβια) ἀλλὰ ὅχι καὶ εἰς τὸν πνευματικὸν ἀγιασμόν· διότι ποῖος ἀμφιβάλλει ποτὲ πῶς ὁ ποιῆτος μέγας Φωστῆρ, ἢ Διδάσκαλος, ὁ κατῆ

καὶ ποσῶν Λίρεσιων γιγασιῶς Ἀνταγωνισίς, πῶς ἔκ πρό τῆ νά ἔλθῃ εἰς τὴν Γερουσαλήμ νά μὴ ὠμολογήσῃ τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, νά μὴ ἐπίσθῃσι τελευτίως τῶν ἐνανθρώπων τῶ Κυρίῳ διὰ τῆς Παρθένου πρό τῆ νά ἀπέλθῃ εἰς τὴν Βηθλεὲμ, νά μὴ ἐπίσθῃσι τῶν ἐκ νεκρῶν ἔξανάσασιν ἔκ πρό τῆς Φωρίας τῆ Μήματος, ἔκ τῶν εἰς Οὐρανὸν ἀνάβασιν χωρεῖς νά ἰδῆ τὸ ὄρος τῆς Ἐλαιῶν, ἔκ νά ἔλαβῃ τῶν τελευτίων τῶν ποσῶν ἀφ' οὗ ἀπῆλθῃν εἰς τὴν Γερουσαλήμ, ἔκ εἶδεν αὐτοῖς ἐφθαλμοῖς τῶ σατήρια ἔχρη, πῶς ὅμως ἔλαβῃ πιδματικῶν χαρῶν, ἔκ ἀφροσύνη, ὡς ἔκ ὑπὲρ λόγον εἶται τῶ ποσῶν ἀγαθῶν τῶν διήγησιν, αὐτοῖς ὁ ἴδιος εἶται μάργος, ὡς ἴδῃ αὐτῆρω εἶρηται, εἰς τὸν ἴδιον τῶτον λόγον.

Εἰς ἐκεῖνο δὲ ὅπῃ ἐπιφύεσιν ἐκ τῆς Ἐπιστολῆς τῶ Θεῶν Γερωνύμου πρὸς Παυλῖνον τὸν Μοναχὸν περὶ Διαγωγῆς Μοναχῶν, ἐν ἣ πολλοῖς ἐπιχειρήμασι δεικνυνοιν ἐκεῖνος, πῶς δὲν συμβάλλουσιν αἱ ὁδοιπορίαὶ ἐκεῖναι αἱ γινόμεναι εἰς Γερουσαλήμ, ὅπῃ ἐπιφέρει ἔκ παραδείγματῶ τὸν μέγαν Ἀντώνιον, ἔκ ἄλλης Μοναχῆς, οἱ τινες ἔκ ἐγγύς τῆς Γερουσαλήμ διήγον, ὅμως ἐδέποτε εἰσῆλθον εἰς αὐτῶν, ἐκ τῆς ἴδῃ προσεχῶς εἰρημένων εἰς τῶ Θεῶν Νύσσης, εἶται πρόχειρος ἔκ ἡ πρὸς τῶν ἀπάντησις. ἐπεὶ δὲ ἡ γνώμη, ἔκ ὁ σκοπὸς ἔκ τίγε τῶ Γερῶν Διδασκαλῶν ἀπέβλεπον εἰς τῶ ἴδια περυσιατικὰ, εἰς τῶ ὅποια ἔκ ὁ Νύσσης, καὶ μόνον εἰς τὸν Μοναχὸν Παυλῖνον οἰκεία, ἔκ ἀρμύζοντα, ἔκ εἰς ἄλλα παρόμοια Πρόσωπα, δηλαδὴ ὠφέλιμα, ἔκ σωτηριωδῆ πρὸς τὸν μονάζοντα, ἔκ ἡσυχον βίον ἐκείνων, σοχαζόμενος ὡς σοφός, ἔκ πρακτικὸς Διδάσκαλος, πῶς μάλλον ὠφελούνται οἱ ποσῶν ἐν τοιαύτῃ ἡσυχῶ ἔκ ἀεράχῶ ζωῆ διάγοντες, παρὰ μὲ ποσῶν ὁδοιπορίας μακρῆς, ἔκ χαλεπῆς, αἱ ὅποια εἶται συντροφιασμέναι πάντοτε μὲ διαφόρης δυσκολίας, ἔκ ταραχῆς, ἔκ κινδύνου, ἔκ μάστιγας εἰς τῶ ποσῶν ἡσυχαστικὰ, ἔκ μονάζοντα πρόσωπα, ὅθεν διὰ νά ὀδῶ καλῶς ἔσθῃ, ἔκ νά ὀδῶ βεβαιώσῃ εἰς τῶτο, γράφει σοφῶν, καὶ ἀστῆθῃ, διὰ νά μὴ νομιζῶσιν πῶς αὐ δὲν ἀπέλθουσιν εἰς προσκύνησιν τῆς Γερουσαλήμ, νά ἔλατῶνται, καὶ νά σμικρύνεται ἡ αὐτῶν πίστις, φέρουσας ἔκ παραδείγμα, ὅτι χιλιάδες ἀνθρώπων ἔκ ἠγάσασιν, ἔκ ἠγωνίσασιντο μέχρις αἵματος, ἔκ ἐμαρτύρησαν μὲ σαθέρα, τελευτίαν, ἔκ ἡνθερμον πῆσιν χωρεῖς νά ἀπέλθῃν εἰς τὴν Παλαιστίνην, ἔκ νά ἰδῶσιν ἐκεῖ ὀδῶ Σεβασμίους Τόπων ἐκείνης, τὸ ὅποιον τῶτο κοινῶς ἀπαντες τὸ ὀμολογήσει, ἔκ τὸ βεβαιώσῃσι, ἔκ ὀδεῖς ἐκ τῆς ἀσεβούντων ἡ ἐδίσασεν, ἡ ἐφρόνησεν, ἡ δὲ δίδασκῃ, ἔκ φρονεῖ τὸ ἐναντίον. πλῆν ὡς εἶπομεν ἔκ ἀνωτέρω, ὁ λόγος δὲν εἶται καθολικός, ἔκ πρὸς ποσῶν, μήτε διδασκαλικός, ἔκ ἔκ σκοπὸν, ἔκ δογματικός, ἀλλὰ ἔκ ἀνερργον, ἔκ οἰκονομικός εἶται Πρόσωπα τὸν ἀσκητικὸν, ἔκ μονάζοντα μετρεχόμενα βίον, καθῶς εἶπομεν καὶ περὶ τῶ Νύσσης, τὸ ὅποιον τοῦτο εἶται λαμπρότερον καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἡλίου ἐκ τῆς λεγομένων παρ αὐτοῦ εἰς ἄλλης διαφόρης τόπων, ἐν οἷς φανερῶνται, ὅτι ὄχι μόνον δὲν ἐμποδίζει ὀδῶ προσερχόμενος εἰς προσκύνησιν τῆς Ἀγίων Τόπων, ἀλλὰ μάλιστα ἔκ γενναίως παροτρύνει νά ἀποπληροῦσιν τῶν ὑπόσχεσιν αὐτῶν, ἔκ ἔκ προσέρχονται χωρεῖς ἀναβολῶν καιρῶ. λέγει λοιπὸν, ὡς ἔκ προσεχῶς ἐν τῶ ἀνωτέρω Κεφαλαίῳ

λαίφ εἶρηται (αὐτολογεῖν γὰρ εἴςτινα πρὸς σαφύνειαν σαφεςεῖραν, ἕ μνήμην ἧ λεγομένην ἕξισιν) Ἐπιστολῆ κζ'. περὶ τῆς ἀποκρίσεως Παυλίνης, τίνος Ἐΐθνης αὐθρωποι ἐν τοῖς Ἀγίοις Τόποις ἐκ ἔρχονται; καὶ Ἐπιστολῆ μς'. πρὸς Ρ'έξικον, ὅστις ἕλαξε νὰ ἀπέλθῃ εἰς σὺν Ἀγίως Τόπος τῆς Παλαιστίνης, καὶ ἐπιεῖα ἕκαμιν αἰαβολῶν καιροῦ. ἀπόδος Φισὸν ἅ παρόντος τῆ Κυεῖς ὑπέσχε, ἀδηλος ἐσὶν ὁ ἧβ αὐθρώπων βίος, μήπως ληφθῆς πρὸ τοῦ πληρῶσαι τῶ ὑπόσχισιν.

Καὶ Ἐπιστολῆ ρνδ'. πρὸς Δισιδέμον ἐπεκτείνουῖας τὸ πρέθυμον αὐτῆ, ἕ νε-
 θεῖβῶας αὐτὸν ἵνα ἕλθῃ εἰς σὺν Ἀγίως Τόπος, μετὰξὺ ἧβ ἄλλων λέγει καὶ τοῦτο, τὸ προσκυνῆσαι ὅπως ἕσπασαν οἱ πόδες τοῦ Κυεῖς, μέρος πίσεως ἐσὶν.

Ἰδὲ ἕ ἕ ὅσα ἄλλα ἐσημείωσαμεν ἕ αὐτῆ ἵδη ἀνωτέρω, ἕ Κεφαλαίω 10. τὶ ἄλλο λοιπὸν ἕμειν ἀπὸ τῶτα προφανέσερον εἰ μὴ πῶς ἕ γραφόμενα παρ'αυτοῦ πρὸς τὸν Παυλίον, δὲν λαμβανόνται κοινῶς, ἕ καθολικῶς πρὸς πάντας, ἀλλὰ πρὸς μόνον ἕκείνα ἕ Πρόσωπα πρὸς ἕ ὅποια ἕγραφε, σοχαζόμενος ἕ αὐτὸς ἕ διάφορα περιστατικά ἧβ Προσώπων, καθῶς ἕ ὁ Νύσσης;

Ἀντιφέρσων οἱ Αἰρετικοὶ, ὅτι αὐτιφανῆ ὁ Γερὸς Γερώνυμος τῶ Ἀγίῳ Νύσσης, δῖοτι ὁ μὲν ἀπαρέσκεται εἰς ἐκείνης, οἵτινες ἐν μέρει δισειβείας νομιζουσι τὸ σὺν ἐν ἕεροσολύμοις τόπος ἕδῖν, ὁ δὲ Γερώνυμος λέγει, τὸ προσκυνῆσαι ὅπως ἕσπασαν οἱ πόδες τῆ Κυεῖς, μέρος πίσεως ἐσὶν. ἀλλὰ ἕ πρὸς ταῖτα πρὸ χειρὸς ἡ λύσις, ἕ σύμφωνοι ἕ οἱ δύο Γεροὶ Διδάσκαλοι, ἕ Πατέρες, ὁ μὲν γὰρ Νύσσης ποιεῖται τὸν λόγον ἕ σκοπὸν, ἕ διδασκαλικῶς, ἕ δογματικῶς πρὸς ἐκείνης, οἵτινες ἀληθῶς ἕ ἐνόμιζον, ἕ ἐπίσθων τὸ ἀπέχεσθαι εἰς ἕρουσα-
 λὴμ εἶναι ἐν ἐκ τῶν αἰαγκαίων, ἕ ἕσιωδῶν μερῶν τῆς πίσεως, τὸ ὅποιοι δὲν εἶναι ἀληθῆς, ἕδῖν ἕ ὅπως ἀπαρέσκεται εἰς σὺν εὔτω φρονουῖας, ὁ δὲ Γερώνυμος ποιεῖται τὸν λόγον, ὅχι ἕ σκοπὸν, ἀλλὰ ἕ πάρεργον, ἕ οἰκονομικῶς, ἕ δὲν ἕνοσι ἀπλῶς, ὅτι τοῦτο ἐσὶ μέρος πίσεως, ὡς ἕ ἕ λοιπὰ ἀναγκαῖα, ἀλλ' ὅτι ἡ πρὸς σὺν Ἀγίως Τόπος προσκύνησις εἶναι μέρος πίσεως, δηλαδὴ σημεῖον δῖλαβείας, δῖλαβῆς, ἕ θερμῆς πίσεως ἕργον, ἐπειδὴ ἕ οἱ σεβασμοὶ τῆ Κυεῖς Τόποι, ἕ ἕ ἐπ' ὅσιν παθῆματῶ αὐτῆ, διεγείρσων τὸν αὐθρωπον δρασικώ-
 τερον, ἕ θερμότερον ἡ πρὸς ἀπόκτησιν, ἡ πρὸς σερέωσιν, ἡ τῆλάχισιν πρὸς αὐθῆσιν μείζονος δῖλαβείας, ἕ κατ'αὐθῆσις.

Πρὸς ἐκεῖνο δὲ ὅπως λέγουσιν, ὡς ἕφθμεν, οἱ νέοι Αἰρετικοὶ (ὡς ὁ Γωάννης Καλβῖνος Βιβλίῳ δ'. ἧβ Διαῖξῆσιν Κεφαλ. γ'. Παραγράφῳ ζ'. ἕ ἄλλοι) σὺν μῖα δῖχῆς, ἡτοι ὑποσχέσεως, ἕ ἐπαγγελίας πορῶομένης εἰς σὺν Ἀγίως Τόπους χῶρεν προσκυνῆσεως, οὐ μόνον ματαίως εἶναι, ἀλλὰ ἕ προφανῶς ἀσειβεῖς, τὸ ὅποιοι θαρρῶσι νὰ τὸ ἀποδείχων μὲ ἕως συνῆσις αὐτῶβ φλυαείας, ἡγουσι μὲ ἕκείνην ὅπως νομιζεν νὰ ἀκίρσῃ τῶ μοναδικῶ πολιτείαν, ἡτις ἐσὶν, ὅτι πᾶσα θεληματικὴ προσκύνησις (ἡτοι ἐκείνη ὅπου δὲν εἶναι διαωρισμένη ἀπὸ τῶβ Γραφῶν), ἀλλ' ἀπὸ τῶβ προαίρεσιν ἧβ αὐθρώπων) ἀπαξέσκει τῶ Θεῶ.

Ἔντιον, ὅτι θεληματικὴ προσκύνησις λέγεται ἐκείνη ὅπως λαμβανῆται αὐδ λόγῃ.

λόγε, ὡς νὰ πύχῃτο τῆς νὰ μὴ ὑπάγῃ εἰς τὴν τράπεζαν, ἢ νὰ μὴ νιφθῇ δύο φορὰς, ἢ τὸ ἀπέχουσαι ὑέων κρεῶν, τὸ ὁποῖον ὀνομάζει ὁ μέγας Βασιλεὺς γελοῖον (Κανόνι 28.) ἀμὴ ἢ προσκύνουσι ἡτὶς ἄσσεται τῷ Θεῷ διὰ τῆς ἐνεργειῶν τῆς ἀρετῆς, δὲν λέγεται θεληματικὴ, ἢτοι νεωτεροποιὸς, ἢ ἐκ τῆς ἐπινοίας τῆς δεινῆς ἔδωρμῆς, εἰ ἢ μὴ εἰς προσεκτικὴν, ὡς δηλῶται Κεφ. 30. τῶν Αἰρεσιμῶν, ὅπῃ προσάθει πληροῦσαι τὴν δόξαν.

Εἰς ἐκεῖνο δὲ ὅπῃ λέγεται, ἢ μάλιστ' οἱ ἀπὸ Μεγδαπέργης Αἰρετικοὶ Ἐκαστον 4. Πράξει 448. πῶς εἰς ὅτῳ χρόνῳ τῆς μεγάλης Κωνσταντίνῃς νὰ ἀρχίσῃ τὸ νὰ ἀπέρχωνται οἱ Χερσιανοὶ εἰς προσκύνουσαν τῶν Ἀγίων Τόπων, ὕστερον ὁμοῦ ἐμποδίσθη ἢ τοιαυτὴ ὁδοιπορία, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Νύσσης Γρηγόριος εἰς τὸν προρρηθέντα λόγον, περὶ μὲν τῆς τῆς λόγου ἦδη εἴρηται αἰωτέρω.

Ὅτι δὲ ἢ πρὸ τῆς Μεγάλῃς Κωνσταντίνῃς ἀπέρχοντο εἰς τὴν Γερουσαλήμ, ἢ ἐτίμων τῆς Ἀγίας Τόπος, φανερὸν εἶναι ἐκ τῆς ὁδοιπορίας τῆς Ἀγίας Νικολάου, ἢ ἄλλων πολλῶν, οἵτινες ἦσαν πρὸ τῆς Μεγάλῃς Κωνσταντίνῃς.

Ἀλλὰ ἢ ὅτι ἐτίμων τῆς Ἀγίας Τόπος, ταῦτα λέγει ὁ Ωριγένης ἢ Κέλσος, εἰ βέλεται μὲν τὴν Μιχαὴλ Προφητείαν, ἢ μὲν τὴν ἀναγεγραμμένην ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις ὑπὸ τῶν τῆς Ἰησοῦ Μαθητῶν ἰσορῶν, ἢ ἐξωθεν προσθῆναι, κατὰ τὸν ὅτι, ὅτι ἀκολουθῶν τῆς ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ περὶ τῆς Γενέσεως Ἰσραὴλ, δεικνύεται τὸ ἐν τῇ Βηθλεὲμ Σπήλαιον, ὅπῃ ἐγεννήθη, ἢ ἢ ἐν τῷ Σπηλαίῳ Φάτῃ ὅπῃ ἐσαργανώθη, ἢ τὸ δεικνύμενον τῆς διαβόπου ἐς ἐν τῷ τοῖς τόποις ἢ παρὰ τοῖς τῆς πίστεως ἀποστόλοις. ὡς ἐγένετο τὸ ἔργον τῆς ἢ πρὸ τῆς Κωνσταντίνῃς, ἢ ἐπὶ τῆς Κωνσταντίνῃς, ἢ μὲν τῶν Κωνσταντινῶν.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐκ τῶν μέλει τῆς ἐκτεθέντων ἐδηλώθη, ὅτι ἢ πρὸς τῆς Ἀγίας Τόπος ὁδοιπορία εἰς τινὰς ἀλαβεῖς τῶν ἀρχαίων Μοναχῶν, ἢ Μοναζουσῶν, ἢ ἄλλων Θεοφιλῶν, ὅχι μόνον δὲν ἐμποδίζετο, ἀλλὰ καὶ μέρος πίστεως αἰαγκαίων ἐνομιζέτο, συνάγεται, ὅτι τοῦτο μὲν τὸ νὰ δογματίζεται ὡς αἰαγκαία, ἢ συστατικὴ τῆς πίστεως, ὡς τῶν ὧν ἀπὸ ἀδύνατον σωθῆναι, εἶναι ἐπισηφαλές, εἰδὲν γὰρ ἐς τῶν αἰαγκαίων, ἢ ἐπιστῶν μερῶν τῆς πίστεως. ἢ εἰς αἰατροπῶν τῆς ποιῆς δόγματος ἀγωνιστικότερον τινὲς τῶν Ἀγίων Πατέρων αὐτιφερόμενοι, εἰδὲν λαβῶν τῶν ἐναντίων νὰ ὀπλίζονται ἢ τῆς ἀληθείας. τὸ νὰ εἶναι δὲ ἔργον μιᾶς ἐντελῆς ἀλαβείας ἐπωφελίσαντον, ὡς ἔστι ἐν τῆς μισθῆς, ἢ σωτηρίας πρόξενος, καθὼς ἀέκαθεν ἐδοξάζετο, ἢ τῆς νῦν παρὰ τοῖς τῆς ὁρῆς Φρονέσι, ἢ ἀσεβῶσιν, ὁμολογεῖται, ἢ πιστεύεται, εἰς αἰσχύνῃ μάλιστ' ἢ αἰατροπῶν τῶν κακῶν, καὶ κακοτρόπων φρενοβλαβῶν ὑπολήψεων τῶν νέων Αἰρετικῶν, ἢ ἐκ τῶν κατ' ἡμᾶς πολλῶν αἰαλαβῶν, ἢ δοκησιφόρων, ὅπῃ τῆς δεκτικὴν λέγειντι, τοιαῦτα τερατολογῶσι, ἢ πλάττουσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Τίς ἡ ἀφέλεια τῆς ἐν τῇ Γερουσαλήμ Προσκυήσεως, καὶ ποδαπή ἐστιν.

Κ Αλώμεθα συλλογίζοντα ἐδῶ τινὲς τῆς Πατέρων λέγοντες, ἐκ τῆς ἀφελείας τῶν ὀδοιπόρων μάλιςα σὺν τοῖς ἄλλοις, τρεῖς ἀγαθὰ προξενῶνται.

Πρῶτον, τιμὴ εἰς Θεόν, καὶ εἰς ὅδῦ Ἀγίους Τόπους. προφανὴς γὰρ ἐστὶ σπμῖον τιμαῖσθαι παρ' ἡμῶν τὸν Θεόν, καὶ ὅδῦ Ἀγίους, ἐπειδὴ ἐκουσίως λαμβάνομεν κόπους, καὶ κινδύτους, διὰ τὰ ἰδῶμεν ὅδῦ Ἀγίους Τόπους τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ.

Δεύτερον, ἐστὶν ἔργον μετάνοίας, καὶ μάλιςα ἰκανοποιήσεως, ἐπειδὴ ἡ τοιαύτη ὀδοπορεία ἢ εἰς τὴν Γερουσαλήμ εἶναι κοπιαστικὴ, καὶ σχεδὸν τιμωρητικὴ.

Τρίτον, αὐξάνει ἡ δολάβεια τῶν Χριστιανῶν, καθότι ἡ παρρησία τῶν Ἀγίων Τόπων μέγαν φόβον ἐπικρατεῖ εἰς τὰ ἀνθρώπινα μέλη, ὅπῃ μόλις δυνάμεθα τὰ τὸν εἰπέμεν, καὶ μεγάλῃ ἐγείρει δολάβειαν, καὶ αὐτὴν πᾶσι εἶναι Ἀγιοὶ Τόποι, ἀλλὰ δὲν εἶναι ὅσα ἐκείνης ὅπῃ ἐτιμήθησαν μὲ τὴν παρρησίαν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐρραντίσθησαν μὲ τὸ αἷμα αὐτοῦ, καὶ φαίνονται ἐν αὐτοῖς τὰ σημεῖα αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ μὲν ἡ ἀφέλεια.

Ποδαπή δὲ καὶ τὰ εἶναι, εἶναι ὄχι ἄλλη, παρὰ ἡ πάτερος, ἀρχαία, καὶ Ἀποστολικὴ παράδοσις, ἡμεῖς ἐδέξατο, καὶ ἰβεβαίωσε διὰ πολλῶν ἢ ἐν Νικαίᾳ Δεύτερα, ἢτοι Ἀγία, καὶ Οἰκουμενικὴ Ἐβδόμη Σύνοδος, διδάσκει γὰρ ἐν τῇ Ὁρῷ αὐτῆς, ἵνα προσκυνῶμεν τῷ Ἀγίῳ Εἰκόνας, ὡς προσκυνῶμεν τῷ Ἀγίῳ Εὐαγγελίῳ, καὶ τὸν Τίμιον Σῶρον, διὰ τὸ συνημμένον δηλονότι, ἢτοι διὰ τὴν ἐν αὐτοῖς χάριν, ἡμεῖς ἔχουσι καθ' ὑπέρτερον λόγον, καὶ τὸν ἐν αὐτοῖς ἀγιασμόν, ὃν καὶ παρέχουσι τοῖς μετ' ἀλαθείας ἀσπάζομένοις αὐτὰ. τοιαύτη ἐστὶ καὶ ἡ προσκύνησις τῶν Ἀγίων τῷ Σωτήρι ἡμῶν Τίπῳ.

Ἀλλὰ καὶ Λεόντιος Νεαπόλεως Κύπρου, ὡς ἀνὴ γινώσθη ἐν τῇ δ'. Πράξι τῆς αὐτῆς Συνόδου φησὶ, καὶ ἡμεῖς οἱ Πιστοὶ ἅπαντες ὡς μὲν βιβλῶν Χριστοῦ τὸν Σῶρον προσκυνῶμεν, ὡς δὲ Θεοῖον, καὶ Κοίτην αὐτοῦ τὸ Πανάγιον Μνήμα, ὡς δὲ Οἶκον τὴν Φάτιν, καὶ τὴν Βηθλεὲμ, καὶ τὰ λοιπὰ Ἀγία Προσκυνηματὰ, ὡς δὲ Πόλιν αὐτῆ σεβόμεθα τὴν Σιών, ὡς δὲ Χώραν αὐτῆ τὴν Ναζαρέτ ἀσπάζομεθα, καὶ Θεῖον αὐτῆ Λατρὸν τὸν Ἰορδάνην περιπτυσσόμεθα.

Ὅθεν ὁ Ἀγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς Βιβλ. δ'. περὶ Ὁρθόδοξου Πίστεως Κεφαλ. 12. καὶ ἐπιγραφομένη περὶ τῷ Σῶρον λέγει. αὐτὸ μὲν ἐν τὸ τίμιον Εὐλὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ σεβάσμιον, ἐν ᾧ ἑαυτὸν εἰς ἑσθίαν ὑπὲρ ἡμῶν ὁ Χριστὸς προσενέωσεν, ὡς ἀγιασθὲν τῇ ἀφῆ τῷ ἀγίῳ Σώματος, καὶ Αἵματος, εἰκότως προσκυνεῖται, ὅδῦ ἦλκε, τὴν λόγχην, τὸ εἶδύματῳ, καὶ τὰ ἱερά αὐτῆ σκηνώματῳ, ἅτινα εἰσὶν ἡ Φάτις, τὸ Σπήλαιον, ὁ Γολγοθᾶς, ὁ Σταυρὸς, ὁ ζωοποιὸς Τάφος, ἡ Σιών, τῶν Ἐκκλησιῶν ἡ Ἀκρόπολις, καὶ τὰ ὅμοια, ὡς φησὶν ὁ

Θεοπάτωρ Δαβὶδ, εἰσελασόμεθα εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῆ, προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον ὃ ἐσημασμένοι οἱ πόδες αὐτοῦ.

Ὁ αὐτὸς Ἡΰω πρῶτον τῆς Οὐκωήχης, τῷ ζωοδόχῳ σου Τάφῳ παριστάτες οἱ ἀνάξιοι, δοξολογίαν προσφέρομεν τῇ ἀφάτῳ σου Δαυλαγγνίᾳ.

Καὶ Ἡΰω τεζέτω, ὡς Ζηφόρος, ὡς Παραδείσῳ ἀσασίτερος ὄντας, ἢ παρὰ τοῦ πάσης βασιλικῆς ἀνάδεικται λαμπρότερος Χειρὶ ὁ Τάφος σου, ἢ Πηγῇ τῆς ἡμῶν ἀσασίσεως.

Ὁ αὐτὸς Ἡΰω πρῶτον, Ὡδῆ ὀγδοίᾳ, δεῦτε λαοὶ προσκυνήσωμεν τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἐσημασμένοι ἄχροντοι πόδες, ἢ ἐν ξύλῳ θείῳ Χειρὶ Παλάμαι ζωοποιῶν Ζηζήσῳ εἰς πάντων σωτηρίαν βροτῶν, καὶ Τάφῳ ζωῆς κυκλῶντες μέλψωμεν. Ὁ αὐτὸς ἢ ἐν ποταμοῖς ἄλλοις τῷ αὐτῷ.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος λόγῳ εἰς τὴν Γενέθλια λέγει, τῷ Βηθλεὴμ αὐδίσθητι, τῷ Φάτνῳ προσκύψου.

Γδὲτω ὁ Φιλίθεος τὸν Κανόνα τῶν Ἐγκαινῶν τῆ Ναῦ τῆ Ἁγίας Τάφῳ, Στεπμβεῖν δεκάτη τρίτῃ, ἢ τῶν Αἰῶν τὸ πρῶτον Τροπῶρον. Σήμερον ὁ ἔνθεος, ἢ ἱερός, ἢ σεβάσμιος τῆς Χειρὶ ἀσασίσεως Φαδρῶς ἐγκαινίζεται Φωτοφόρος Οἶκος, ἢ νέμει ἐν Κόσμῳ Τάφος ὁ θείος τῷ ζωῷ, ἢ ἐμπαρέχει πηγῇ ἀθάνατον, βλυσαίνει φείδρα χάριτος, θαυμάτων βροτῶν τῷ γάματῳ, ἢ δωρεῖται ἰάματα τοῖς αὐτὸν πίσει μέλψου.

Ἐνταῦθα σημειώσιον ὡς συντείνοντα ἢ τῷ Ἐγκάμῳ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων τῷ εἰς ὅθῃ Ἁγίους τῶ Σωτήρος Τόπους, ἢ ὅν ἡμεῖς ἀνέγνωμεν.

Ὁ Ἅγιος Εὐφραῖμ λόγῳ περὶ τῶν Ἐγκαινῶν τοῦ Ναῦ τῆς Ἁγίας Ἀσασίσεως, ἢ τοῦ μεγάλης Ναῦ τῆ Ἁγίας Τάφῳ λέγει, ἢ ὠρίσκα τὸν μὲν Τάφον τῶτον πηγῇ ἀσασίσεως, τὸν δὲ λίθον συνήγορον τῶν κερῶν, ὅτι Θεὸν ζῆδῆχετο, ἢ ἔτος ὁ Τόπος ἐστὶν Ἀγέλιον Διδασκαλίον, ἀπὸ γὰρ αὐτῆ προσεφώνησαν τοῖς Ἀποστόλοις λέγοντες, μὴ ζητήσατε μετὰ τῶν νεκρῶν τὸν ζῶντα.

Ὁ Ἅγιος Γερμανὸς λόγῳ εἰς τῷ Κοίμησιν τῆς Θεοτόκῃ λέγει, ὅν τρόπον ἢ ὁ σὸς Τίος, ἢ πάντων Θεός, ἢ αὐτὸς ὅσον εἰπεῖν διὰ τὸν παντὸς ἀποθνήσκοντα τῆ γένεσ ἡμῶν ἀνθρώπων, τῆ ὁμοίᾳ σαρκικῶς ἀπεγύσαστο θανάτῳ, παραδοξάσας δέχεται ἢ τὸν ἴδιον αὐτῆ ἢ ζωοποιὸν Τάφον, καὶ τὸ σὸν τῆς κοιμήσεως ζωπαράδοτον σῶμα.

Βασίλειος Σελακίας ἐν τῷ τῷ Γεδάιων λόγῳ ὡς εἴρηται, ἢ Κεφ. 18. Τόπον τῆ ἐκτὸς ὄντα τῆ Προτεχίσματος, ὅν ἐκάλειν Κρανίον τόπον, ἐν ᾧ ἔτεκετὶς γυνὴ παιδίον δύο ἔχον κέρατα, ἀφ' ὃ συμβόλῳ ἔφασαν τινὲς Βασιλικὸν Οἶκον ἐν τῷ Τόπῳ εἶσοθαι, ὅπερ ἢ ἐγένετο. ἐκεῖ γὰρ τῆ Κυρίου καθεξίσασαντος σωρωθῆναι, ἢ τῷ φῶναι, ἢ ἀσασίσει, ἐν τῷ καλεσμένῳ Γολγοθῆ, ἐκεῖ ἢ ἡ Ἁγία τῆ Θεῶ καθιδρύνθη Ἐκκλησία, ἐπινύμως τῷ σωτήρια τῆ Κυρίου πάνθῃ φέρουσα μέχρι νῦν, τῆ Σαυρῆ δὴ λέγω, ἢ τῆς Ἀσασίσεως, ἢ δὲ τῆ τῆ Γεδάιων παραδόσει, ὡς φασί, τὸ Κρανίον τοῦ Ἀδάμ ἐκεῖ ἀρεθῆναι, ἢ διεγναίεται τὸν Σολομώντα διὰ τῆς σοφίας αὐτῆ.

Γρηγόριος Πατριάρχης Αντιοχείας βλέπω τὸν Τόπον τῆς Αἰνῶσιος , καὶ προσκυνῶ τὴν Αἰνῶσιον , ἢ πολυπραγμονῶ τὴν Αἰνῶσιον , προσκυνῶ τὸν Τόπον τῆς Σαύματος , εἰ καὶ μὴ καὶ λαμβανῶ τὸν τρίτον τῆς πράγματος . καὶ δεῦτε ἴδτε τὸν Τόπον τὸν παντὸς Παραδείσου τερπιότερον . δεῦτε ἴδε τὸν Τόπον τὸν πάσης βασιλικῆς πασαδος λαμπρότερον . παρακύψατε εἰς τὴν Σήκην τὴν γενομένην πύλιν τῆς ἀφθάρτου ζωῆς . παρακύψατε εἰς τὸ Σπήλαιον , ἀφ' ἧς εἰς Οὐρανὸν μετακινήσεσθε .

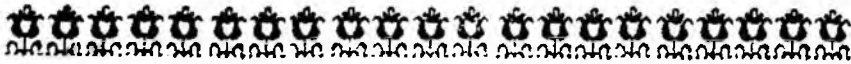
Λέων ὁ τῆς Αὐτοκρατορίας σοφώτατος, Λόγος εἰς τὴν Θεόσωμον Ταφλῶ . ὦ Τάφος μιμνήσκου Οὐρανῶν . ὁ γὰρ ἐν αὐτῷ ὡς ἐν θρόνῳ καθήμενος , ἐν σοὶ ὡς ἐν πασαδῇ ἀνεπαύσατο . ὦ Τάφος δι' ἧς τὴν Φθορὰν ἀποκαθαίρονται ἄφθοι . ὦ Τάφος δι' ἧς ὅσθ' ἀερματίνης χιτῆρας ἀπέδυσάμην , καὶ τὴν ἀρχαίαν ἐσολισάμην ἀπρέπειαν . ὦ Τάφος τῆς ζωῆς πλετῶν τὸν θνητῶν .

Ὁ αὐτὸς Λόγος καὶ τῆς Θανάτου . ἀλλ' ὦ μακάριαι γυναῖκες , καὶ τῆς ἐπὶ τῆς ἄφθου ἰσχυρίας , καὶ τῆς καλῆς ἐκείνης φλέγματος , καὶ Σαύματος , αἱ πρῶται μὲν τὸ Χωρίον τῆς ἀφθασίας ἄραιον ποδὶ κατελάβετε , πρῶται δὲ τὸ μέγα τρόπαιον ἀνικήσατε .

Ὁ αὐτὸς εἰς τὴν αἰάληψιν , ὅτι ἐκεῖνο μὲν τὸ ἱερὸν Ὑψος τῆς μουσικωτέρας ἔργων Ἰησοῦ Χωρίον εἴδοιο γίνεσθαι .

Θεόδωτος Ἀγίουρας ἐμιλίῳ εἰς τὴν Χειρὸς Γέννησιν ῥηθεῖσθαι ἐν τῇ Ἐφέσῳ , ἤτοι ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ αὐτῇ Συνόδῳ . ἀλλ' ἔπος ὁ τότε ὅσθ' Μάγνης ἐλυκῶσας ἀρρήτῳ δυνάμει πρὸς τὴν Δισέβειαν , καὶ νῦν τὴν Φαυδραὶ πανήγουεν ἐπεκρότησε σήμερον . ἐκίτη ἐν Φάτνῃ τῆς τραπέζης αὐτῆς προκειμένης , ἐκεῖνη γὰρ ἡ Φάτνη τῆς τραπέζης αὐτῆς Μητὴρ ἐγένετο , διὰ τῆτο ἐπ' ἐκείνης τίθεται , ἵνα ἐν αὐτῇ ἐνωθῆ , καὶ γένηται τοῖς πιστοῖς σωτήριον ἡδίσταμα , ἀλλ' ἡ Φάτνη τὴν σωτήριον αὐτῆν ἀνείδει τραπέζαν , ἡ δὲ τῆ ἐν Βηθλέεμ Οἰκίσκου ἀτέλεια . ὅσθ' περιφανῆς τῆτος ἀνείδει Ναός .

Θεόδωρος ὁ Στραδίτης Ἐπιστολῇ πρὸς Θεομάκον τὸν Ἀγιοῦτον Πατριάρχην Ἱεροσολύμων . πορεύομαι εἰς τὴν Ἀγίαν Γλῶ , καὶ ἐκεῖ καὶ ἀφιλῶ τὸ ἔδαφος ἐκεῖνο , τὸ ὁποῖον ἐπάτησαν τῆς Χειρῶν καὶ ἵχνη , καὶ ἐμὴν καὶ αὐτὸν τὸν Θεοδέγμονα Τάφον , εἰς τὸν ὁποῖον κατετίθει τὸ Πανάγιον Σῶμα τοῦ ἡμῶν Ανθρωποῦ , ἐκεῖθεν διαβαίνω εἰς τὸν Σειθῶτον Γολγοθῶν , ὅπως ὁ Κύριος τῆς δόξης ἐσαυρώθῃ . παγαίνω παρεμπρὸς εἰς τὴν Βηθλέεμ , τὴν ὁποῖαν ὡς Ἐδέμ ἐγὼν φανταζομαι , προσκυνῶ ἐκεῖ τὴν Φάτνην πλέον παρὰ τὴν χρυσὴν Σάμμον , μέσα εἰς τὴν ὁποῖαν ἔχει τὸ Μαῖνα , ἀλλ' ὁ Ἄρτος τῆς ζωῆς ἐφυλάχθη . Σιωρῶ ἀκόμη τὸ πανάγιον ὄρος εἰς τὸ ὁποῖον ἐγένετο ἡ Σεικωῶτη Μεταμόρφωσις . τὸ ὄρος τῆς Ἐλαιῶν , ὅθεν ὁ Κύριος ἀνέβη πρὸς τὴν Οὐρανία , βλέπω καὶ τῆς Παναγνῆς Δαβιτιδῆος Κόρης τὸ Μνήμα , ὅπως προσκυνεῖται ἡ Πανυπερφλόγητος εἰς τὴν Παιήρον Γεσημανίαν . ὦ πῶς Ἀγία Κορυφὴ καὶ σὲ ἀιχαρισίσω , γκαρίζω πῶς εἶσαι ἰσὺ ὁ πρῶτος Πατριάρχης καὶ περ ὧν πέμπτος εἰς τὴν ἀπαιθμησιν τῆς Πατριαρχῶν . αὐτὴ ἐπρωτοφάνη ὁ Ἀρχιεπισκοπικὸς Χειρὸς ὁ ἐργασάμενος τὴν Σαυμάσια , ὅπως ἐσαυρώθῃ , ὅπως ἀνέστη , καὶ ἀνελήφθη ἀπ' αὐτῆς .

ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΓΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ.

Εγκάμειον εἰς τὴν Ἁγίαν Πόλιν Γερουσαλήμ, ἔξ εἰς τὸν Μακαριώτατον
Πατριάρχῳ Γεροσολύμων Κύρ Παΐστον.

Αἴτιον δίκαιον νὰ θαυμάζωνται, ἢ νὰ ἐπαινῶνται Χώρας, ἢ Κάσρη εἰς μεγαλειότηκα, εἰς δυνατότηκα, ἢ πλετον, ἢ πολυανθρωπότηκα, δίκαιον εἶχεν ἡ Βαβυλὼν ἐκείνη ἡ μεγάλη Χώρα νὰ θαυμάζεται, ἢ νὰ ἐπαινῶται, ἢ διὰ ἄλλα πολλα πρᾶγμακα, ἀλλὰ ἢ διὰ τὴν δυνατέκα, ἢ σειρά Τείχη, ὅπῃ ἐκτίσεν εἰς αὐτὴν ἐκείνη ἡ σοφώτατη Βασίλισσα Σεμίραμις, ἢ περισσότερο ἀπὸ αὐτὴν τὴν Βαβυλῶνα ἔχει δίκαιον νὰ θαυμάζεται, ἢ νὰ ἐπαινῶται τὸ θαυμασὸν, ἢ μεγαλιώτατον, ἢ δυνατώτατον ἐκεῖνο Κάσρον τῆς Παλαιᾶς Ῥώμης, ὅχι μόνον διὰ τὴν θαυμασὰ προμηνύμακα ὅπῃ ἐφαίντοσαν ὅταν ἐξεμελιώντο, τὴν ὅποια ἐπροσηύμαντο ὅν φοβερὸς πολέμους, τὴν νίκας, καὶ τὴν θαυμασὰ τροπικα, ὅπῃ νικῶσα τροπαιῶχος ἐφαίντο φείποτε τῆς ἑξουσίας, ἢ ἀπάνω εἰς ὅλα, τὴν πολυχρόνιον, ἢ μακρὰν διαμονὴν τῆς λαμπρᾶς πολιτείας τῆς Ῥωμαίων. ὅχι μόνον λέγω διὰ τὴν πρῆπει νὰ ἐπαινῶται, ἀλλὰ ἢ διὰ τὸν περὶ τὸν τῆς μεγαλιότητος, τῆς ὅποιας ὁ περὶ τὸν (ὡς λέγωσαν οἱ ἱστορικοὶ) ἐπὶ τὴν Λάφης, ἢτοι ἐπὶ τὴν Βενὰ ἐπεβάλλει μείδα, ἢ διὰ τὴν ἢ Ἐπὶ ἄλλοφορ ἀνομάζετο. ἄς ἀφήσω τὸ θαυμασὸν Ἰσσοδρόμιον, ὅπου ὁ Βασιλεὺς ἐκεῖνος ὁ Ταρκένιος εἰς αὐτὴν ἐκτίσεν, τὸ ὅποιον, ὡς λέγωσαν, ἐχώρει δεκαπέντε μυριάδας ἀνθρώπων, διότι τὴν τὸν θαυμασὸν δὲν τὴν ἔκαμεν, ὅταν οἱ τερακόσοι ἐκεῖνοι σοφοί, ἢ πρακτικοί, ἢ ἀγενικοὶ Ἄνδρες, ὅπου ἐλέγητο ὅλοι μὲ ὄνομα κοινὸν Πατρικιοί, οἱ ὅποιοι εἶχασαν τοιαύτην ἐπιστάσιν, νὰ θεωροῦσαν ὑπόδειον πολιτικῶν, ἢ ἐπαῖω εἰς ὅλα, ἢ Βασιλέα νὰ ψηφίζωσαν.

Ἀλλ' ὅμως αὐτὴν νὰ κάμῃ τινὰς ἀκριβῆ σύγκρισιν τῆς πραγμάτων, θαυμασιωτέρα, ἢ ἀξιοπαινετώτερα Πόλις ἦτον ἐκεῖνη αἱ θαυμασὰ Ἄθῆναι, διότι αὐτὴν εἶπερ διὰ τὴν μεγαλιότηκατῆς, τὸσον περὶ τὸν εἶχασαν τὴν Τείχη, ὡς μὲν βίαια ἕνας ἀνθρώπος περιπατῆσεν ἢ τελεῖ τὴν τριγυροσὴν μίαν ἡμέραν. αὐτὴν εἶπερ διὰ τὴν λαμπρότητα τῆς Οἰκοδομᾶς, Ναῶς, Ἀνάκτορα, Παλάτια, τὴν Στοῶν τὴν θαυμασὸν, ἢ ἄλλα παρόμοια, αὐτὰ ἕως τῆς σήμερον γνωρίζονται ἀπὸ τὴν παλαιὰ Τείχη τῆς Οἰκοδομημάτων ὅπου εἰς αὐτὴν φαίνονται, ἀπὸ τὴν ὅποια ὡς ἀπὸ μέρους τὸ ὅλον ἡμπορεῖ νὰ γνωρίσῃ τινὰς. αὐτὴν νὰ εἶπερ διὰ τὴν δικαιοσύνην, καὶ ὅν νόμους αὐτῆς τῆς Πολιτείας, ἢ ποῖα ἄλλα ἐσάθῃ πλῆθον δικαιοσύνη ὡσαύτῃ τὴν Πολιτείαν τῆς Ἀθῆναιων; ὅπῃ ὅχι μόνον εἰς τὴν ἀγωγῆς ἐφύλαττε πάντοτε τὴν δικαιοσύνην, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἄλλαν Πολιτείας αὐτὴ μὲ δύναμιν ἀρεμάτων μεγάλων, ἐσώδαζε νὰ φυλάτῃται ἡ δικαιοσύνη. μὴ ἀφίνοντας μία Πολιτεία νὰ ἀδικῇ τὴν ἄλλαν. τί νὰ εἶπερ τινὰς διὰ τὴν φρόνησιν,

ιστην, καὶ τὴν πολιτικὴν ἐπιστήμην ἤβ' Ἰουμασῶν ἐκείνων Ἀνδρῶν, ἤβ' παλαιῶν λίγων Ἀθληαίων, ὅπῃ ἐκυβερήσαν αὐτῶν τὴν Πολιτείαν, ὅπου ὅλαις ἢ ἄλλαις πολιτικαῖς εἰς αὐτῶν ὡς εἰς ἀρχέτυπον θεῖον ἀρχῆς, καὶ ἕως τῆς σήμερον σοχάζονται, καὶ αὐτῶν μιμῶνται, καὶ ἀπ' αὐτῶν δανειζονται πολιτικὴν ἐπιστήμην, καὶ νόμους δικαιοσύνης; Ἡ πῶς νὰ ἐκθεύασθῃ τινὰς τῶν πολυπόικιλον σοφίαν ὅπῃ εἰς αὐτῶν, καὶ ἀπ' αὐτῶν εἰς ὅλον τὸν Κόσμον θεήπλωσεν, ὅπου δὲν εἶναι καμία λογικὴ τέχνη, καὶ σοφιστικὴ ἐπιστήμη ὅπῃ νὰ μὴ καυχᾶται πᾶς εἶναι Ἀθληαίων ἐφέρεμα; διὰ τὰ ἑποῖα τὰ ὅλα, θελοῦσας νὰ ἰπανείσῃ τούτων τῶν Χώρων ἐκείνος ὁ σοφὸς ὁ Φίλων ὁ Ἰουδαῖος, ἔλεγε πᾶς ὅλος ὁ Κόσμος νὰ εἶναι ὡσαύτῃ ἓνα Ζῶν, καὶ ἡ Κεφαλὴ τέτῃ τῷ Ζῶν νὰ εἶναι ὅλη ἡ Ἑβραία, διὰ τὰς ὑπεροχικὰς ἀρεὰς ὅπῃ πᾶντοτε εἶχε τὸ ποτὲ λαμπρὸν γένος ἤβ' Ἑβραίων, καὶ τέτῃ τῆς Κεφαλῆς τῆς Ἑλλάδος τὸ Ὀμμάτι, νὰ εἶναι ὅλη ἡ Ἀττικὴ, ὡσαύτῃ ὅπῃ ἡ Ἀττικὴ ἐφώτιζεν εἰς τὰς ἀρεὰς σὺν ἄλλῃς Ἑβραίας, καὶ τέτῃ τοῦ Ὀμματίου ἡ Κόρη νὰ ἦτον ἡ Πόλις ἡ Ἀθῆνα, διὰ τὰς θεωρητικὰς, καὶ πρακτικὰς ὁμῶς ἐπιστήμας ὅπῃ εἰς αὐτῶν ἔλαμπαν.

Μὲ ὅλον τῆτο, ὅλα τὰ προτερήματα, καὶ μεγαλεία, καὶ ἀξιόματα τέτων τῶν Πόλεων, αὐθελήσῃ νὰ τὰ συγκρίνῃ τινὰς μὲ τὰ προτερήματα, καὶ μεγαλεία, καὶ μὲ τὰ θεῖκα ἀξιόματα τῆς Ἀγίαςμεν αὐτῆς Πόλεως Γερουσαλήμ, γληγορώτερα ἢ θελε συγκρίνῃ, καὶ παραβάλλῃ μίαν ὀλίγων λαμπρῶν ἐνὸς μικρῆς κερῆς μὲ τὴν ὀλίω λαμπρότητῃ τῆς Ἡλῆς, διατὶ πόσον διαφέρει τὰ μεγαλεία, καὶ τὰ ἀξιόματα αὐτῆς τῆς Ἀγίας Πόλεως, ἀπὸ τὰ ἀξιόματα, καὶ μεγαλεία ἤβ' ἄλλων μεγάλων Πόλεων, ἔσον διαφέρει τὰ θεῖκα ἔργα ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα πράγματα. διατὶ ποῖος δὲν ἔξῃ πᾶς αἱ ἄλλαι ὅλαι Χῶραι, καὶ τὰ Βασιλεία ὅλα τῆς Γῆς, ἀνθρώπων ἔργα, καὶ ἐπιτηδύματα εἶναι, καὶ ὅλα εἶναι ἔργα ἀνθρώπινης χειρὸς, ἀλλὰ τέτῃ ἡ Ἀγίαμεν Πόλις Γερουσαλήμ, λέγεται, καὶ εἶναι, καὶ εἰς τῆτο καυχᾶται, ὅτι νὰ εἶναι Πόλις τῆς μεγάλης Βασιλείας Θεῆς, καὶ εἰς αὐτῶν θεῖον ἀρχῆς καὶ αἰῶθεν αὐτὸς ὁ Θεὸς νὰ ἔχη τὸ χεῖρτα.

Αἰσίως καὶ ἡ Βαβυλων ἐκείνη ἦτον ὠνομασμένη εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, διὰ τὰ δυνατὰ Τείχη ὅπῃ εἰς αὐτῶν ἔκτισεν ἡ Σιμίραμις ἡ Βασιλίσσα, πόσον περίφημον, καὶ λαμπρὰ κάμνει τῶν Ἀγίων αὐτῆς Πόλεως, τὸ νὰ λέγεται, καὶ νὰ εἶναι Οἰκοδομὴ, καὶ Κτίσιμον ἐνὸς μεγάλου Προφήτου, καὶ Βασιλέως τῆς Δαβιδ, τὸ ὅποιον Κτίσιμον βέβαια ἔργον ἦτον τῆς Δαβιδ, ἀλλὰ θελήσῃ, καὶ δύναμις τοῦ Παμβασιλείως Θεῆ. αὐτὴ εἶναι ἀλήθεια, μαρτυρεῖτο ἡ Θεῖα Γραφή, διατὶ ἀφ' ἧ λέγει τῶν θεμελίωσε, καὶ τῶν ἔκτισεν ὁ Δαβιδ, καὶ τῶν ἐτελείωσε, τότε ἐγνώρισεν πᾶς ἐκ Θεῆ ἔλαβεν τῶν Βασιλείαν. ἔγνω Δαβιδ ὅτι ἠτοίμασεν αὐτὸν Κύριος εἰς Βασιλείαν ἐπὶ Ἰσραὴλ.

Αἰσίως καὶ ἡ παλαιὰ Ῥώμη μὲ τὰ Σαβανικά προμαντύματα ὅπῃ παραῖναι εἰπομεν ἐκτίζετο, ἀλλὰ ἡ Ἀγίαμεν Γερουσαλήμ μὲ θεῖκα προμαντύματα ἦτον ἀποφασισμένη εἰς τὴν ἰδίαν τῆς Θεῆς νὰ οἰκοδομηθῇ, εἰς κατοικίαν πολλῶν Ἀγίων Ἀνδρῶν. καὶ μάρτυς αὐτὸς ὁ Θεὸς, ὁ ὅποιος καλῶντας τὸν Ἀβραὰμ νὰ εὐγῆ ἀπὸ τῶν

τῷ Γλιῶ τῆς Χαλδαίων, τῆτι τῷ Ἀγίαν Γλιῶ, καὶ ὄχι ἄλλω τῷ εἰδείν
εἰς κατοικίαν, ὅταν τῷ ἔλεγεν, ἔξειλθε ἐκ τῆς Γῆς οὗ, καὶ ἐκ τῆς Συζηνεύσεως,
καὶ δεῦρο εἰς Γλιῶ ἡ αἰσὶ διέξω. καὶ αὐτὴ ἡ Ῥώμη ἐκαυχᾶτο, πῶς ἐπερέ-
κλει μέσατης ἐπὶ Λόφω, καὶ διὰ τῆτο Ἐπάλοφος ὀνομάζετο, ἀλλὰ ἡ Ἀγία
Γερουσαλήμ ἓνα καιρὸν, εἰς αὐτῷ μόνον ἐπερικλείονταν ὡς ἐπὶ χάρισμάτῃ τῷ
Παναγίῃ Πνῦματος, ὡς ὅποια ἐπροσήμωσαν αἱ ἐπὶ Σάλπιγγες τῆς ἐπὶ Γε-
ριῶν, σαλπίζουσαι, καὶ καθαρῶσαι ὡς Γερεχάντια Τείχη, ἤγουν πᾶσαν Οἰκο-
δομῶν τῆς ἀμαρτίας, καὶ οἰκοδομῶσαι ὡς Τείχη Γερουσαλήμ, ἤγουν ἀνθραζούσας
ἐδὴ πρὸς εἰς τῷ Οἰκοδομῶν τῆς αὐῶ Γερουσαλήμ.

Ἀν οἱ Ἀθῆνῶνιοι ἐθαρρῶσαν εἰς ὡς μακρὰ Τείχη τῆς Χάρας τῆς, πῶς ἡμεῖς
οἱ πρὸς Χριστιανοὶ νὰ μὴ θαρρῶμεν εἰς ὡς πνῦματικά Τείχη τῆς Ἀγίας τῆτης
Γερουσαλήμ, ἡ ὅποια ἔσαν ὡς καὶ νὰ εἶναι ἓνας τύπος, καὶ μία εἰκὼν τῆς αὐῶ Γερου-
σαλήμ, τῆς κοινῆς πάντων ἡμῶν Πατρίδος, καθὼς θέλομεν εἰπεῖ παρακάτω,
ὡς Τείχης βίβωαι φθᾶσκον ἀπὸ τῷ Γλιῶ ὡς τὸν Οὐρανόν; πῶς, καὶ μὲ τῷ
τῆτόν; διατὶ ὅποιος ἰδεῖ τὴν εἰκὼν, ὡς βλέπει καὶ μὲ τὸν νῦν τὸ εἰκονίζο-
μενον πρᾶγμα. ὅποιος λοιπὸν ἰδεῖ, ἢ λογιᾶσαι τῆτι τῆς Ἀγίαν Γερουσαλήμ
ὡσαν εἰκὼν τῆς Οὐρανίῃ Γερουσαλήμ, ὡς μὲ τὸν νῦντα θεωρεῖ καὶ τῷ αὐῶ Γε-
ρουσαλήμ. βλέπεις πόσον εἶναι μακρὰ ὡς Τείχη τῆτης τῆς Πόλεως Γερουσαλήμ;
διὰ τῆτο καὶ ὁ Θεὸς εἰς τὸν Προφῆτην Ησαΐαν τῆς λέγει, ἰδὲ ἐπὶ τῆς χειρῶν μὲν
ἐζωγράψασας ὡς Τείχη.

Ἀν ἡ Ῥώμη διὰ μέγα κόσμον, καὶ σολισμὸν ἐνόμισε νὰ ἔχη ὡς μεγάλας
τῆς Οἰκοδομᾶς, τὸ Παλάτιον, τὸ Καπετόλιον, καὶ τὸ μέγα Ἐποδρόμιον. καὶ
αἱ Ἀθῆνῶναι πῶς εἶχασιν τῷ Στωῶν, τὸ Ἄρειον Πάγος, καὶ τῆς Ἀθῆνῶν τὸν πε-
ριβότον Ναόν, ἀλλὰ ἐμένα φθᾶσκον αὐτὶ μεγάλων, καὶ ὑψηλῶν Οἰκοδομη-
μάτων, νὰ βλέπω εἰς τῆς σήμερον σολισμῶν τῷ Ἀγίαν Γερουσαλήμ μὲ
τῷ Ἀγίαν Σιών, εἰς τῷ ὅποιαν πρῶτον ὁ Βασιλέμης Χειρὸς, καὶ μέγας Ἀρ-
χειρὸς, ὡς αὐτῶπος ἐπαράδοσε ὡς μυσῆρια τῆς ἱερῶν αὐτῆ Μαθητῆς ἐν τῷ
μυσικῷ Δείπνῳ, εἰς τῷ ὅποιαν Σιών ἐκατέβη καὶ αὐτὸς ὁ Παράκλητος εἰς ἐδὴ
Μαθητῆς ἐν πυρῆναις γλώσσαις, καθὼς ἰσορεῖ ὁ Θεηγόρος Λυκάς. ἡ ὡς δὲν
εἶναι μέγας σολισμὸς τῆτης τῆς Ἀγίας Πόλεως, τὸ Οἰκοδόμημα τῆτο τὸ μι-
κρὸν εἰς τῷ ποσότηῳ, καὶ εἰς τὸ σχῆμα, ἀλλὰ μέγα, καὶ ὑψηλὸν, καὶ οὐρά-
νον εἰς τῷ ποιότηῳ, καὶ εἰς τῷ χάσῃ, τὸ Ἀγίον Μνῆμα, ὅπῃ ὁ Ἀρεμαθαῖος
Γωσθὴ ἐλατόμησεν ἐκ πέτρας εἰς ὡς φῶν ἐδικλύτε, ἀλλὰ ἀφῆρῶθη εἰς ὡς φων
Χειρῶ; ἡ ὡς βίβωαι δὲν εἶναι τῆτος ὁ Τάφος ποῦ καὶ τιμωτέρος, καὶ ἀγιώτε-
ρος ἀπὸ καθε ἀλλῶ βασιλικῶ κλίνῃ; διατὶ ὡς κλίναι τῆς Βασιλέων τῆς
γῆναι, καὶ φθαρτῶν, αὐθρῶποι γῆναι, καὶ φθαρτοὶ ὡς ὑπῆρταν τεργυεῖζον-
τες φυλάτῃσι, ἀλλὰ τῆτι τῆ κλίνῃ τῆ ἐπερῆναι Βασιλέως ἢ τῆ θεῷ, τὸν
ζωδῶχον Τάφον, ἐπερῆναι Ἀγγελοὶ τὸν ἐφύλατῃν, καθὼς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέ-
λιον μαρτυρεῖ, καὶ ἐλπίζω καὶ εἰς τῆς σήμερον νὰ τὸν φυλάτῃσιν, αὐ καλὰ καὶ νὰ
εἶναι ἀόρατοι εἰς ἐδὴ ἐδικύμας ὀφθαλμῶν, διὰ τῷ ἀναξιώτητάμας;

Αν ἡ παλαιὰ Ρώμη ἐσυνάθροιζε τριακοσίους Πατρικίους εἰς τὴν Σύγκλητον τῆς, Ἄνδρας Φρονίμους, καὶ πρακτικὰς, καὶ αὐτοὶ ἦσαν ὡς βᾶσις, καὶ σπρυγμὸς ὅλης τῆς Πολιτείας, ἀλλὰ ἡ Σύγκλητος, καὶ ἡ Γερουσία τῆς Ἀγίας αὐτῆς Πόλεως Ἱερουσαλήμ, προβάλλεται εἰς καὶ χημάτης πλήθος δικαίων, καὶ παλαιῶν Ἀγίων αἰατοειδήμων, Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ, Ἰακώβ, ἐδὺ δώδεκα Πατεράρχας, Κεῖς, Δημαγωγὸς, Βασιλεῖς, Προφῆτας, Ἀποσόλους, οἱ ὅποιοι εἶναι βᾶσις, σπρυγμὸς, Σμελίον, ὅχι κοσμικῆς Πολιτείας, ἀλλὰ τῆς Εὐαγγελικῆς Πολιτείας τῆ Χρυσῆ, διασπαρμένῃς ἀπ' ἐδῶ εἰς ὅλον τὸν Κόσμον.

Ἀλλὰ ποῖος ἔχοντες τὸν Δοξοῦν, καὶ γνώσιν ἀληθῆ Θεῖον, καὶ αἰθροπίνων πραγμάτων, ἤθελε θαυμαζῆν ἐδὺ τριακοσίους ἐκείνους Πατρικίους τῆς Ρώμης, καὶ νὰ μὴ θαυμαζῆν περισσότερο ἐδὺ τριακοσίους δίκαια καὶ ὀκτῶ οἰκογενεῖς ἐκείνους τῆ Πατεράρχε Ἀβραάμ, μὲ ἐδὺ ὁποῖους ἐδίωξε τὸν Χολοδογόμοιο, καὶ ἐδὺ ἄλλους Βασιλεῖς ἐδὺ μετ' αὐτῶν, ἐδὺ ὁποῖους νικῶντας, ἄρπαξεν ἀπ' αὐτῶν ὅλην τὴν αἰχμαλωσίαν, ὡς γυναῖκας, καὶ τὸν λαὸν, καὶ ἴωτ τὸν ἀδελφιδὸν αὐτῶν, καὶ πᾶσαν τὴν ἵππων Σοδομῶν, ὅπου ἐν ὑποσρέφοντες Νικητῆς τροπαιῶχος, τὸν ἐπρουκαίτησεν ὁ Μελχισεδὲκ μετὰ μεγάλων δώρων, καὶ δλογιῶν. τῆτοι λέγω εἶναι ἀξιοὶ νὰ θαυμάζωνται περισσότερο παρὰ ἐκείνους, διότι ἐκείνοι μὲ αἰθροπίνων γνώσιν, καὶ δύναμιν ἐκυβερῆσαν, ἀλλὰ τῆτοι μὲ τὴν ἄμαχον δύναμιν, καὶ τὴν Θεόδοτον σοφίαν τῆ Θεῆ, ἐδὺ ἐχθρῶντων πάντοτε ἐνίκησαν.

Τί ἔχονσι νὰ κάμωσι οἱ τριακοῖοι Πατρικοὶ τῆς Ρώμης, μὲ ἐδὺ τριακοσίους ἄνδρας ἐδὺ πολεμικὰς ὅπῃ εἶχε μαζίτε ὁ Γεδεὼν, ὅταν ἐπολέμησε, καὶ ἐνίκησε μὲ τόσον ποῖα ὀλίγους ὡς ἀμφοῖα πλήθη τῶν Μαδιαιτῶν, καὶ τῶν Ἀμαλικιτῶν; διατὶ ἐδὺ τριακοσίους Πατρικίους τῆς Ρώμης, ἐδὺ ἐδιάλεξε Βασιλεῖς γῆπος, καὶ φθαρτὸς, ἀλλὰ ἐδὺ τριακοσίους τῆ Γεδεὼν, ἐδὺ ἐδοκίμασε, καὶ ἐδὺ ἐδιάλεξεν ὁ Βασιλεῖς τῶν ἰσραηλιτῶν Θεῶν.

Αν αἱ θαυμασταὶ Ἀθῆναι εἶχονσι μεγάλην τιμὴν αὐάμεσα εἰς ὅλας ὡς ἄλλας Πολιτείας τῶν Ἑλλήνων, διατὶ ἦτον ἐκδικηταὶ οἱ Ἀθῆναῖοι παντὸς ἀδικημένης, μὴ ἀφίνοντες μίαν Πολιτείαν νὰ πλεονεκτήσῃ, καὶ νὰ ἀδικήσῃ τὴν ἄλλην, καὶ διὰ τῆτο ἀπὸ ὡς ἄλλας Ἑλληνίδας Πόλεις, αὐτὴ μόνη ἐκδικήτρια ἐλέγετο, πῶς δὲν εἶναι δίκαιον ἡ Ἀγία Πόλις Ἱερουσαλήμ, νὰ ἔχη ὡς πρῶτος, καὶ μεγαλητέρας τιμὰς ἀπὸ καθε ἄλλου Χῶρον, καὶ Πόλιν; ἐπειδὴ ἐτέθη ἔγινεν ἐκδικήτρια τῆ αἰθροπίνων ἀδικήματος, ὅπῃ ἐπλεονεκτήθη, καὶ ἀδικήθη ἀπὸ τὸν κοιτὸν ἐχθρὸν, καὶ πολέμιον τῆ αἰθροπίνων γένεος, τὸν πονηρὸν λίγω Διάβολοιο πῶς; διατὶ μέσα εἰς τῆτῶν ἔγινεν ὁ θαυμαστὸς πόλεμος τῆ Τίε τῆ Θεῆ μὲ αὐτὸν τὸν πονηρὸν Διάβολον, μέσα εἰς τῆτῶν πολεμῶντας, ἐβάφθησαν οἱ πόδεςτου εἰς τὸ αἶμα καρφωμένοι εἰς τὸν Σαυρόν. μέσα εἰς τῆτῶν τὴν Ἀγίαν Πόλιν ἐσύντηψε ἐδὺ ἐχθρῶντες ἐν ράβδῳ σιδηρᾷ, μὲ ὡ σιδερένια καρφία ἐποῦ εἶχον εἰς ὡ χεῖράτε καρφωμένα. μέσα εἰς τούτῶν ἐσχίσε τὴν ἄγιαντου πλάσαν, ἀπὸ τῶν ὁποῖων ἔκαμε νὰ δράμωσι δύο μεγάλοι ποῖομοι αἵματος, καὶ ὕδατος, εἰς ἐδὺ ὁποῖους ἐκατέποντισεν ὡσπερ ἄλλον Φαραὸν τὸν πονηρὸν Διάβολον ἐν τῇ ἐρυθρᾷ

Θαλάσση. ἡ τέλος πάντων, εἰς τέτλη τῶν Ἀγίων Γερουσαλήμ κατέλυσε τὸν ἔχθρον, ἡ ἐδικητῶν τῆ ἀνθρώπινου γένους. ἡ πῶς νὰ μὴ τιμᾶται περισσότερον τῆτι ἢ Πόλις ὡς ἐδικητέρα ὅλας τῆ ἀνθρώπινου γένους;

Ἀλλὰ τί θεῶν νὰ κλώθω ἡ ἀκλῶσα, ἡ νὰ συγκρίνω ἡ ἀσύγκριτα, ἐσῶν-
 ται ὅπῃ ἀπὸ ποῦ ἀ πράγματα, νὰ βλέπω τῶν Ἀγίων Γερουσαλήμ νὰ ὑπέ-
 ρκῆται εἰς ἅς τιμάς, εἰς ἡ ἀξιώματα, ἡ εἰς ἅς ἀγιότητάς, ἀπὸ καθε ἀλλῶ
 Γῶν, ἡ Τόπων, ἡ Χῶρων; διατί ποία ἄλλη Πόλις ἡξιώθη νὰ ἔχη διὰ Βα-
 σιλέατης τὸν ἡ ἀπάντων Θεὸν, ἡ Βασιλέα; ἡ δὲν ἀκούεις τί τῆς λέγει ὁ Προ-
 φῆτης Σοφοῖας εἰς τὸ τρίτον Κεφάλαιον τῆς Προφητείας τῆς; μὴ φοβῆ, λέγει,
 Θύγατερ Σιών, κήρυσσε Θύγατερ Γερουσαλήμ, διατί; διατί βασιλεύσει Κύριος
 ἐν εἰσῶσῃ. ἡ δὲν εἶναι τῆτο ἀλήθεια; δὲν εἶναι εἰς τὸ μέσον τῆς ὡσῶν βασιλικὸς
 θρόνος τῆ μεγάλης Βασιλέως Θεῶ, ὁ Ἄγιος, ἡ Ζωοδόχος Τάφος; ἡ ὡσῶν ἕνας
 Βασιλικὸς Θρόνος εἰς τὸν ὅποιον ἀνεπαύθη ὁ πάντων Βασιλεὺς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν;
 τὸ ὅποιον ἐπροφήτευσεν ὁ Πατριάρχης Γαλιλά, ἀλογῶν τῆ ἱεῖδα τῶν Φυλῶν,
 ἀπὸ τῆν ὅποιαν Φυλῶν γεννᾶται τὸ ἡ σῶν Χριστὸς. Ἀναπεσῶν ἐκοιμήθη ὡς
 Λέων, ἐπειτα ἡ τῆν ἄλλῶν Προφητείαν, ἡξιώθη ὡς κεραιπαλικῶς ἡ οἶνε,
 ἡ ἐπάταξε ὅτῃ ἔχθρος αὐτοῦ ὡς Σκύμνος.

Ποία ἄλλη Πόλις ἡξιώθη ποτε ποῖτον ἀξίωμα, νὰ ἔχη πρόμαχον, ἡ προ-
 πολεμιστῆν αὐτὸν τὸν Θεὸν ὡσῶν τῆν Ἀγίαν Γερουσαλήμ, ὅπῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος μαρ-
 τυρεῖ, ἡ λέγει εἰς τὸν Προφήτην Ἡσαΐαν, ὑπερασπῶ ἡούτης τῆς Πόλεως (τῆς
 Γερουσαλήμ δηλαδῆ) δι' ἐμέ, ἡ διὰ Δαβὶδ τὸν δούλον μου. καὶ ἐπειδὴ ἀδύνατον
 Θεὸν ψάσασθαι, σοχάσῃ καλά, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Βασιλέως Ἐζεκίᾳ πόσῶν
 βοήθειαν, ἡ πόσον πόλεμον ἔκαμε, ἡ πόσον ἔχθρος ἐφόνδῃσε τῆς τῆς Χώ-
 ρας, ὅχι ἔχωντας πλήθη ἀνθρώπων πολεμιστῶν, διότι ὅταν ὁ Θεὸς πολεμῆ, δὲν
 χρειάζεται ἀνθρώπους πολεμάσῃς, ἀλλὰ ὡσῶν Θεὸς μὲ Ἀγγέλων Οὐρανίων πο-
 λεμῆ ὅτῃ ἔχθρῆς τῆς. ἡξιώθη λέγει Ἄγγελος Κυρίου, ἡ ἐπάταξεν ἐκ τῆς πα-
 ρεμβολῆς τῆς Ἀσυρίων 190 χιλιάδας.

Ποίαν ἄλλη Πόλιν ἡγάπησεν ὁ Θεὸς ἡ Πατῆρ περισσότερον ἀπὸ τέτλη τῆν
 Ἀγίαν Γερουσαλήμ, ὡς ὅπῃ εἰς τέτλην ἐπροφῆτισε νὰ διδάξῃ τὸν ἀνθρώπον ὅλας
 ἡ μυστήρια παλαιᾶς, ἡ νέας Διαθήκης. ἐδῶ ἐτελέσθησαν ἡ νομικαῖς Λατρεῖαι
 τρανώτατα, ἐδῶ αἱ Θυσταί, ἐδῶ αἱ Ὀλοκαυτώσεις, οἱ νομικοὶ Βαπτισμοὶ, οἱ
 Ῥαντισμοὶ, ὁ Ναὸς, τὸ Θυστασῆριον, ἡ Ἀγία τῆς Ἀγίων, τὸ Ἐλαιον τῆς
 Χρίσεως. ἐδῶ ὁ βλέπων, ὁ προλέγων, ἡ προφητείας, ἡ καθε ἀλλο μυστήριον τῆς
 παλαιᾶς. ἡ ἔξω ἀπὸ τῆς ὅλας, ἡ θεῖα, ἡ ἀγιώτερα, ἡ τελειώτερα, ἡ σω-
 τηριώδεστερα Μυστήρια τῆς νέας Διαθήκης τῆ Ἐυαγγελίᾳ τῆ Χριστῆ.

Δημιουργῶντας ὁ Θεὸς τὸν πρῶτον ἀνθρώπον τὸν Ἀδάμ, διὰ ἡξαιρετὸν τόπον ἀ-
 πὸ ὅλλῶν τῶν Γῶν, τῆ ἐδιείλεξε, ἡ τῆ ἐδῶκε κατοικίαν τὸν Παραδείσον, ὡς
 ὅπῃ ἀπὸ ὅλλῶν τῶν Γῶν ἡ Γῆ ἐκείνη τῆς Ἐδέμ ἤρσε τῶ Θεῶ, ἡ διὰ τῆτο λέ-
 γει, ἐφύτῃσεν ὁ Θεὸς Παραδείσον ἐν Ἐδέμ ἡ Ἀνατολῆς, καὶ ἐκεί ἐθετο τὸν
 ἀνθρώπον ἐν ἔπλασεν.

Ἀποσάτησεν ὁ αἰθρῶπος ἀπὸ τὸν Θεὸν μὲ τὴν παράβασιν τῆς ἐντολῆς, ἔγινεν ἔχθρα μεγάλη ἀγαμέσων Θεῶ, καὶ αἰθρῶτων, ἤλθε καὶρός νὰ λυθῆ τῆτη ἢ ἔχθρα, νὰ γένη Φιλία, καὶ ἀγάπη ἀγαμέσξυ τῆς δύο, τῆ Πλάσξ, καὶ τῆ Πλάσματος, τῆ Θεῶ, καὶ τῆ αἰθρῶτων, ἦτον χρεία νὰ γέτωσι γράμματῶ, συμφωνίας, καὶ ὁμολογίας εἰς τῆτην τὴν ἀγάπην. γραφῆ τῶ χαύμματῶ ἰ Θεῶς, ποῖα χαύμματῶ; τὸν Νόμον τὸν παλαιῶν, μὲ ποῖον τῶ ἐσειλεῖς μὲ τὸν Προφῆτην Μωϋσῆν. καὶ πῆ ἰθέλησει νὰ δοθῆν, καὶ νὰ διαβασθῶσι τῶ χαύμματῶ τῶ, καὶ νὰ γέτωσι ἡ συμφωνία; ἢ ὄχι εἰς ἄλλον τόπον, ὄχι εἰς ἄλλο ὄρος, παρέξ εἰς τὸ ὄρος τῆ Σινᾶ.

Καὶ τὸ σημάδι τῆς τελείας ἀγάπης, καὶ τῆς εἰρήνης ποῖον ἦτον; νὰ δώσωσι ὁμνηρα, καθῶς κάμεσιν οἱ Βασιλεῖς ὅπῃ διὰ τελείαν, καὶ βαβαίαν ἀγάπην σέλλωσιν ἕνας τῶ ἄλλο τὸ παιδίτη, καὶ ἄλλο τῶ ἄλλο, τὸ ὅποῖον καὶ τῶ κοινῶ γλωσσῶν λέγεται ὡσαύ ἀμανάτι, καὶ εἰς τῶν Ἑβραίων λέγεται ὁμνηρα. ἐτξ ἐξῆε καὶ ἰ Θεῶς εἰς τῶς συμφωνίας ἐκείας νὰ δώσῃ ὁ αἰθρῶπος ὁμνηρα εἰς τὸν Θεὸν, καὶ ἰ Θεῶς εἰς τὸν αἰθρῶπον. καὶ τί ἔδωκεν ὁ αἰθρῶπος εἰς τὸν Θεὸν; τῶ αἰθρῶπίλῶ φύσιν, καὶ τὴν αἰθάσιν εἰς τὸν Οὐρανῶν. καὶ τί ἔδωκεν ἰ Θεῶς εἰς τὸν αἰθρῶπον; τὸ Πανάγιόντι Πνεῦμα. καὶ ποῖος ἐμεσίτῶσιν εἰς τῶ τῶ; ὁ Υἱόστου ὁ Μοιρογενῆς, ὁ Κύριος ἰμῶν Ἰησοῦς Χριστός, αἰ πῆς ἐμεσίτῶσιν, αἰ πῆς ἐσατίβη εἰς τῶν Γῆν νὰ τελειώσῃ τῶ τῶ ἀγάπην, καὶ νὰ βάλῃ εἰς τὸ μῖσον τῶν εἰρήνῶν. Χριστός ἰσιν ἡ εἰρήνῆ ἡμῶν, λέγει ὁ Μακάριος Παῦλος, ὁ ποῖος τῶ ἀμφότερα ἐν, αἰ τῶς ἤλθε, καὶ ἐπῆρεν ἀπὸ λόγῶμας τὴν αἰθρῶπίλῶ φύσιν, καὶ τὴν αἰθάσιν εἰς τὸν Θεὸν, καὶ Πατέρα, καὶ μὲ πῶσῶ τιμῶν, ὡς ὅπῃ τῶ ἀνῶβασι, καὶ τῶ ἐκάθῶσι ἐκ δεξιῶν τῶ Θεῶ, καὶ Πατρός. ἀλλὰ πῆ τῶ νὰ ἀνῶβασι αἰ τῶ τὴν αἰθρῶπίλῶ φύσιν, ἔδωκεν εἰς τὸν αἰθρῶπον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἄγιον, ἰα μῆτη, λέγει, μὲ τῶ ἡμῶν εἰς τὸν αἶωνα. ὡ καὶ τῶ ὁμνηρα, ὡ καὶ τῶ ἀμαμάτιο, ὡ καὶ τῶ εἰρήνῆ. ὡ καὶ τῶ ἀγάπη ὅπῃ ἔγινε. καὶ πῆ ἔγινε τῶ ἡ εἰρήνῆ, καὶ ἡ ἀγάπη εἰς τῶν Ἄγιων Γῆν τῶ τῶ, εἰς τὴν Ἄγιαν Ἰερουσαλήμ. ὡς ὅπῃ εἰς νὰ χαύψῃ λέγω ἰ Θεῶς, καὶ νὰ δώσῃ τῶς συμφωνίας, καὶ τῶς ὁμολογίας τῆς ἀγάπης, καὶ τῶς εἰρήνης, ἀπὸ ὅλα τῶ ἄλλα ὄρη ἰδιάλῆξε τὸ Σινᾶ τὸ ὄρος, καὶ ἐκεῖ ἔδειξε τὴν δόξαν τῆς Θεότητός τῶ τῶ Μωϋσῆος εἰς τὴν ὀπῆ τῆς πέτρας.

Ἀλλὰ διὰ νὰ τελειώσῃ τῶ τῶ ἀγάπην, καὶ τὴν εἰρήνῆ, καὶ νὰ παρῆ ὁμνηρα, καὶ νὰ δώσῃ ὁμνηρα ἀδιάσπασα, ἰδιάλῆξε τῶ τῶ Ἄγιαν Γῆν, τὴν Ἄγιαν Ἰερουσαλήμ, καὶ ἔδῶ ἔδειξε Θεότητῶ ὁμῆ καὶ Αἰθρῶπότητῶ, ἔδῶ ἰσμίξε Θεότητῶ, καὶ Αἰθρῶπότητῶ, ἔδῶ ὁ Εὐαγγελισμός τῶ Ἄγιος πρὸς τὴν Παρθειον, ἔδῶ ἡ Βηθλεέμ, ἔδῶ τὸ Σπήλαιον, ἔδῶ ἡ Φάτην, τῶ τῶ, αἰ ποικίλαι δυνάμεις, ὁ Κραῖς τόπος, καὶ ὁ Ἄγιος, καὶ Πανάγιος, καὶ Ζωοδόχος Τάφος.

Ἐλέπεις πῶς καὶ σύγκρῶσιν ἀπὸ ἄλλῶν Πέλιν τῶ τῶ ἀγάπῶν; ὁ Θεῶς περισσότερον, καὶ θέλει νὰ ἰδῆς τὴν ἀγάπην τὴν τῶσῶν; θέλεξα τὸ λέγει ὁ Προφῆτης Δαβὶδ τὴν φυλὴν Ἰσραὶλ διὰ βασιλικὴν φυλὴν, καὶ τὸ ὄρος Σινᾶ ἰγάπησε διὰ βασιλεία. θέλει νὰ ἰδῆς τὴν τῶσῶ ἀγάπην; ἀγαπᾷ Κύριος τῶς Πυλᾶς Σινᾶ ὑπὲρ πᾶσι τῶ Σκλωμάτῶ Ἰακώβ. θέλει νὰ ἰδῆς τὴν τῶσῶ ἀγάπην; αἰ τῶς

ὁ Μονογενὴς Λόγος τῶ Θεῷ, ἐρχόμενος νὰ ἐμβῆ εἰς τὴν πολλὰ ἡγαπημένην Χώραν, καὶ προβλέπωντας ὡς Θεὸς τὴν μισοφονίαν τῆς κακίστων Εβραίων, καὶ τὸν ἀφανισμόν, καὶ χαλασμόντης, τίσοι ἐλυπήθη εἰς αὐτῷ, ὥστε ὁποῦ ἐκλαυσε, λέγει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, καὶ ὡς ἐγγίσει, λέγει, ἰδὼν τὴν Πόλιν ἐκλαυσεν ἐπ' αὐτῆ· ὡ καὶ τὴν ἀγάπην θερμώατη μίχρει κλαυθμῶ, καὶ δακρῶν . μεγάλῳ ἀγάπῳ ὅπῃ ἐφύλαξεν εἰς αὐτὴν ὁ Θεός.

Ἀλλ' ὡ Ἀγία Γῆ, Ἀγία Ἱερουσαλήμ, ἐσὺ βέβαια εἶσαι ἡ πολλὰ ἡγαπημένη Πόλις τῶ Θεῷ, ἐσὺ εἶσαι ἡ ἐκλεκτότερα Πόλις ἀπὸ ὅλας τῶς ἄλλας Πόλεις τῶ Κόσμου . διατι εἰς εἶνα αὐτὸς ὁ ἴδιος Θεὸς ἐδιάλειξε νὰ καίῃ τῶ ὑπερφῶν μυστήρα διὰ τὴν σωτηρίαν παντὸς τῶ Κόσμου . διὰ τῶτο καὶ ἐσὺ μόνη πρέπει νὰ ὀνομαζῆσαι Ἀκρόπολις ὄλων τῶ Πόλεων, Λυχνία, καὶ Λαμπὰς φωτίζουσα ὄλην τὴν Οἰκὴμῆν, Ὁφθαλμὸς ὄλων τῶ πιστῶν, καὶ Καρδία ζωτικὴ τῆς Πίσσεως, αἰάμωσα εἰς ὄλον τὸ Σῶμα τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας Κεφαλὴ εἶναι αὐτὸς ὁ Χριστός.

Ἀν ἡ ἄλλαι Χῶραι, καὶ τῶ Κάσρη καυχῶνται νὰ ἔχωσι Κτίτορας, καὶ Οἰκιστὰς μεγάλους, καὶ Σαυμαστὰς Βασιλεῖς . ἡ Νινὴν τὸν Νίνον, ἡ Ρῶμην τὸν Ρῶμῶν, ἡ Ἀλεξάνδρεια τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον, καὶ ἡ Κωνσταντινούπολις τὸν Μέγαν Κωνσταντῖνον, ἀλλὰ ἐσὺ καυχᾶσαι πῶς πάντοτε εἶχες, καὶ ἔχεις διὰ Βασιλείασα τὸν Θεόν, ὅχι μόνον πρῶτῶ θεϊκῶς, καθῶς παραῶ εἶπομεν, ἀλλὰ καὶ ἕτερα θεανδρικῶς . ἡ Ἐχρα ὁ υἱὸς τῶ Θεῷ γινόμενος αἰθρηπος, καὶ ἐρχόμενος νὰ σῆβῃ μέσα εἰς τῶ Τείχησε, προῦπαντῶ τῆστον οἱ Λαοὶ, καὶ οἱ ἄλλοι Βαίτοφορῶντες, καὶ Κλαδηφορῶντες δὲν τὸν ἐφῆμιζαν Βασιλέα λέγοντες, ὄλογημένους ὁ ἐρχόμενος ἐν οἰόματι Κυρίῳ Βασιλέῳ τῶ Ἰσραήλ ; ὅτι ὄταν κορωνᾶρσαι κἀνένα, εἰς τὸ ἔχτιτε τὸν κορωνᾶρσοι .

Εἰσεφανῶθη μέσα εἰς εἶνα μὲ τὸν ἀκαύθρον Στέφανον ὡς Βασιλέῳ καθήμενος ἐπὶ τῶ Σῶνρου, ὡς ἐπὶ θρόνε βασιλικῷ . δὲν ἦτον σημεῖα βασιλικὰ ἡ κόκκινη πορφύρα ὅπῃ τὸν ἐνέδυσαν οἱ Στρατιῶται, ὄταν ἀκοντες, καὶ μὴ βουλόμενοι, γονυπετῶντες ἐμπροσθέντε, καὶ προσκυνούντεςτον τοῦ ἔλεγειν, χαῖρε ὁ Βασιλέῳ τῶ Ἰουδαίων ;

Δὲν ἦτον σημεῖον Βασιλικὸν ὁ κάλαμος ὅπῃ τῶ ἔδωσαν εἰς τὴν δεξιῶν χεῖρα, διὰ νὰ ἀποχεράψῃ ὡς Βασιλέῳ τῶ Ἐ΄θνη ὑἱὸς, καὶ τέκνα τῆς βασιλείαστε ; μὲ τὴν καλαμάρι ; μὲ τὸν καλαμάρι τῆς πλωρᾶστον τῆς ἐσφαγμένης, μὲ πορφυρᾶ γραμματῶ ὡς Βασιλέῳ, ἐπειδὴ τῶ Βασιλείων ἦτον δοσιμένον νὰ γράφσαι μὲ πορφυρᾶ γραμματῶ . διάβασέμεν τὸν τίτλον τῶ Πιλάτε ἐπὶ τῶ Σῶνρε γεγραμμένον μὲ τειῶν λογιῶν γραμματῶ, Ἐβραϊκὰ, Ἐβραϊκὰ, καὶ Ρῶμαϊκὰ, Ἰησοῦς, λέγει, ὁ Βασιλέῳ τῶ Ἰουδαίων, καὶ ἐπειδὴ Βασιλέῳ τῶ Ἰουδαίων, ἐφθανε νὰ χεράψῃ τὸν τίτλον μὲ Ἰουδαϊκὰ μόνον γραμματῶ, ἀμὴν διατι καὶ μὲ Ἐβραϊκὰ, καὶ Ρῶμαϊκὰ ; σημάδι ἦτον καὶ τῶτο, διατι μὲ τὴν Ἀγίαν Πίσσιν εἰς τῶ τῶ τεία Ἐ΄θνη ἐβασιλεύσων, εἰς ὄν Ἰουδαίους ὄν πρισθῶσασας, εἰς ὄν Ἐλληνας, καὶ εἰς ὄν Ρῶμαίους .

Καὶ πῦ ἀλλῆ ἐδείξεν αὐτὸς ὁ Θεοῦδωρος Ἰησὺς τὴν Φεῖκλήτην, ἢ βασιλικὴν
 ἔχουσαν παρὰ εἰς τέτλη, κρεμάμενος εἰς τὸν Σταυρὸν ἐπάνω, ὅπτεται μετῴβα-
 λε, ἢ ἔβαραξεν ὄλλω τὴν Κτίσιν, ἢ Οὐράνια ἄμα, ἢ ἢ Ἐπίγεια, ἢ ἢ Κα-
 ἔχθονια . Ὅταν ἔκαμε ἢ ἐσοκοῖσθῃ ὁ Ἡΐλιος, ἢ ἢ ἢ Ἐπίσθῃ, ἢ αἱ Πέ-
 τραὶ ἐσχίσθησαν, ἢ ἢ Μνημεῖα ἰωῖσθῃσαν, ἢ ὁ περιβόητος Ναὸς ἐσχίσεν ὡς
 ἀνδρωπος θυμωμένος ἢ ἰμάτιάτου, τὸ ἐν αὐτῷ Καἔπιπῶσμα . δὲν εἶται τοῦτε
 ὄλα ἢ σημεῖα, ἢ ἢ πράγματῶ, ἔργα βασιλικῆς δυνάμεως ;

Διὰ τοῦτῶ ὄλα λοιπὸν ἐσὺ Ἀΐγια Ἰερουσαλήμ πρεπόντως μόνη ἔχεις ἢ πρω-
 τεῖα, ἢ ἢ μεγαλεῖα πασῶν τῶν Πόλεων, διατι ἐσὺ μόνη ἢσιώθῃς νὰ ὀνομάζε-
 σαι Πόλις τοῦ μεγάλου Βασιλέως, καθὼς αὐτὸς ὁ Χεισὸς ἔλεγε . διατι ἐσὺ ἐσὺ
 ἐσὺ ὄλιση ὁ Βασιλεύς Χεισὸς, ὄχι προφύραν ἀπὸ μεῖξῃ βαμμένον με βαφῆν
 κόκκινῶν, ἀλλὰ με ἢ ἰδιάτε αἵματῶ ὄπῃ ἔχουσι εἰς ἐσὺ . ἐσὺ ἢγιαση ὄχι
 με θυσίας ταῦρων, ἢ τράγων, ὡς τὸ πρότερον εἰ Ἰερεῖς τῶν Ἐβραίων, ἀλλὰ με
 τὴν θυσίαν τὴν ζωοποιὸν τῆ Ἀΐγις Σώματος ὄπῃ ἐσφαγιάσθῃ εἰς τὸν Σταυρὸν,
 ἢ διὰ μέση ἐσὺ με τὴν θυσίαν ταῦτην ὄλον τὸν Κόσμον ἢγιασε . ἢ διὰ τῆτο
 ὄχι μόνον Πόλις τῆ μεγάλου Βασιλέως ὀνομάζεσαι, ἀλλὰ ἢ πρῶτον Θυσιασῆ-
 εἰον τῆ πρῶτε, ἢ μεγάλου Ἀρχιερέως Χεισῆ, παρ ἢ ἢ ἢ λοιπὰ Ἀΐγια Θυ-
 σιασῆερα τὴν ἀρχὴν ὡς ἀπὸ πηγῆς ἔλαβον, διὰ τὸ ὄποιον ἢ Ἀΐγια, ἢ Οἰκου-
 μενικῆ β΄ Σύνοδος εἰς τὴν Συνοδικήν Ἐπιστολήν, Μητέρα πασῶν τῶν Ἐκ-
 κλησιῶν σὲ ἐμαρτύρησε, ἐπειδὴ πρῶτη ἐσὺ ἐδιδάχθῃς τὴν ἀνάμακτον θυσίαν τῆ
 πρῶτε, ἢ μεγάλου Ἀρχιερέως Χεισῆ . διὰ τῆτο ἢ διαδοχον ὄχι μόνον τῆς Ἰε-
 ρουσύνητε (διότι τῆτο τὸ ἔχουσι ὄλοι οἱ Ἀρχιερεῖς) ἀλλὰ ἢ τῆ θρόνετε εἰς ἐσὺ
 νὰ ἄφῃσε τὸν Ἰερὸν Ἰάκωβον τὸν Ἀδελφῶθεν, ἢ Ἀπόστολον . διὰ τοῦτο ἢ ὄ ἐν
 σοὶ Ἀΐγιῶτετος Θρόνος πρεπόντως Ἀποστολικὸς ὀνομάζεται, τὸν ὄποιον παῖποτε
 ἐσὺ ὄλιζαν ἀδῆρες ἀΐγιῶτετοι Πατερῆρχαι, ἢ τῶν Ἰερῶν Ἀποστόλων ὄμῶροποι, οἱ
 ὄποιοι ὄχι μόνον με ἀΐγιῶτῶ ἐκυβερνήσαν τὸν ἐν σοὶ Ἀΐγιῶτετον Θρόνον, ἀλλὰ ἢ
 με πρεσβύτω ἀσέβειαν, ἢ ἔρδοδοξίαν, ἐπειδὴ ἢ παῖποτε ἢ ἐιοικῶσα ἐν σοὶ χῆ-
 εις τῆ Παναγίῃ Πνεύματος, δὲν ὄδῦ ἄφῃσε νὰ παρατραπῶσι ἀπὸ τὴν ἀσέ-
 βειαν, ἢ ἔρδοδοξίαν, ἢ διὰ τῆτο ἐσὺ τὸ ἔχεις ὄκα Θεῷ ἢαίρετην χῆεσμα, ὄτι
 οἱ Πατερῆρχαις, ἢ οἱ Ἐπίσκοποις νὰ διαλάμπῃσι με ἀΐγιῶτῶ, ἢ ἔρδο-
 δοξίαν, ἢ μάρτυς αὐτὸς ὁ ἴδιος Θεὸς ὄπου σὲ λέγει εἰς τὸ ὄΟ, Κεφαλ. τῆ Ἡ-
 σαίῃς, ἢ δῶσω ὄδῦ Ἀρχοντῶσσι ἐν εἰρήνῃ, ἢ ὄδῦ Ἐπίσκοπος ἐν δικαιοσύνῃ,
 ἢ ποῖα εἶναι ἢ ἀληθινή δικαιοσύνη ἢ πρὸς Θεὸν, ἢ πρὸς ἀνδρωπος ; ποῖα ἄλλῃ ;
 παρὰ ἢ ἔρδοδοξία τῆς καθαρῆς, ἢ ἀμωμῆτου πίστεως, με τὴν ὄποιαν ἀσέ-
 βειαν, ἢ ἔρδοδοξίαν, παῖποτε οἱ ἐδικοῖσι Ἀρχιερεῖς διαπρέποτες, ἐδιδασκον
 τὴν ἰερὰν μαῖραν τῆ Χεισοῦ, ἢ ὄχι τοῦτο μόνον, ἀλλὰ ἢ πρὸς ὄδῦ Ἀίρετικῆς
 γενναίως ἀγωνιζόμενοι τέτρεσ κατήσχυται, ἢ ἀπὸ τὴν μαῖραν τῆ Χεισοῦ ὡς λῦ-
 κος βαρεῖς ὄδῦ ἐδίωξαν . καθὼς ἦτον ὄμεινος ὁ Ἀΐγιῶτετος Κύριλλος Ἰεροσολύμων
 εἰς τὴν δῶτῆραν Σύνοδον, τοῦ ὄποιου ἢ Συληράμματῶ, ἢ μάλισα αἱ λεγόμε-
 ναι Κατηχίσῃς ὄπου ἔγραψεν ὡς λῦχος ἔρδοδοξίας, ἄπαν τὸ σύσημα τῆς Ἐκ-
 κλησίας

κλήσιος νηπῶς φατίζεαν. Γεθονάλιος Γεροσολύμων Πατριάρχης εἰς τὴν τέταρτην Σύνοδον, ὁ Ἀγιώτατος Θεόδωρος Γεροσολύμων Πατριάρχης καὶ αὐτὸς εἰς τὴν 5. Σύνοδον, ὁ ὁποῖος αὐτὰ καλὰ καὶ σαματικῶς εἰς τὴν Ἀγίαν ἐκείνην Σύνοδον δὲν ἐπέσπετο, ἀλλὰ καὶ ἀπίστας μεγάλας ἐβοήθησε τῆς Ἀγίας ἐκείνων Πατέρων, σὺν ἁπλοῦς ἐκεί ἐπὶ ἀφῶς τῶν Πρακτικῶν τῆς Συνόδου, ὅπως ἐδῶ εἰς τὸ Γεροσόλυμα ἐγένετο εἰς ἅς ἡμέρας τοῦ Ἀγιώτατου Πατριάρχου Γεροσολύμων Σωφρονίου, τῶν ὁποῖα σὺν ἁπλοῦς ἐκεί διὰ μέσου τοῦ Διλαβεράτου Ἱερέως Γεωργίου, καὶ Τοποτηρητοῦ τῆς Ἀγιώτατου τούτου Θεόρου, καὶ αἰαγιωσκόνητες τῶν ἐπὶ τῆς Συνόδου, ἔλυσαν πᾶσαν Φιλονικίαν τῆς Αἰρετικῶν Μοιροδελιῶν, καὶ τὴν Ὁρθοδοξίαν ἐστρέψαν.

* Ἀλλὰ καὶ μέχρι τοῦ νῦν οἱ πρό ἡμῶν Πατριαρχεῖαι, μετὰ πολλὴν ἀγιότητά ἐς ὅλιστα τοῦτον τὸν Ἀγιώτατον Θεόρον, ὅσα ἡμεῖς ἠκούσαμεν παρὰ Πατέρων, καὶ ὅσα ἐν περὶ ἐγνωρίσαμεν.

Ποῖος αὐτῶν δὲν Διλαβήθη, ὡς λέγουσι, τὴν ἀγέλομιμτον διαγωγὴν τῆς αἰοδύμων ἐκείνων Πατριαρχῶν τῆς πρό σου πατριαρχεῦσάτων ἐν τῇ Ἀγίᾳ Ἐπιτοῦ Πόλει, Γερμανοῦ τῶ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει, Σωφρονίου τοῦ ἰσαγέλου, καὶ Θεοφάνους τοῦ τρισμάκαρος, καὶ διὰ βεβαιωτέραν μαρτυρίαν τοῦ λόγου. Ποῖος εἶναι ἐκεῖνος ὅπου νὰ ἐγνωρίσῃ τὴν ἐνάρετόν σου Πολιτείαν, Μακαριώτατε, καὶ Παναγιώτατε Διάστω, καὶ τὴν πατρικίαν, καὶ πολιτικὴν ἐπιστήμην, μετὰ ὅποια κυβερνᾷς τῶν τῶν Ἀγιώτατον Θεόρον, καὶ νὰ μὴ σὲ συναρτίμησῃ μετὰ τῆς ὅλης ὅπου εἶπαμεν; τῆς ὁποῖων ὅλων κατὰ τοῦ Θεόρου τῶν ἐγίνετο διάδοχος, ποιητοτρόπος διάδοχος ἐγίνετο καὶ τοῦ τρόπου, καὶ τῆς ἀρετῆς, καὶ τῆς ἀγιότητος, διότι ὡς φαίνεται καθαρῶς, ἄλλον ἀπὸ τῆς ἐμιμήσεως εἰς τὴν ἀγιότητά, ἄλλον εἰς τὴν καθαρότητα, καὶ ἄλλον πάλιν εἰς τὸ καθαρόν, καὶ Φιλιππητικόν, ἄλλον εἰς τὴν ἀρχυπνίαν, καὶ ἄλλον εἰς τὴν ἐγκράτειαν, καὶ πάντας ὁμοῦ εἰς τὸν ζῆλον τὸν ὑπὲρ τῆς πίστεως. τολμῶ νὰ εἰπῶ καὶ τίποτε περισσώτερον, καὶ μεμψείσθω μηδεὶς. ὅλους ἐδὴ ἐπερίσθωσες εἰς ἐδὴ καθημερινῶς πειρασμοὺς ὅτι κακῶν τῶν δόξαις γενναῖος. διὸ καὶ ἀκολουθῶς ὅλους εἰς ἐδὴ κόπης ἐδὴ ἐπερίσθωσες, ὡς ἐδὴ μετὰ δίκαιον τρόπον μαζὶ μετὰ τὸν Μακάριον Παῦλον ἠμπορεῖς νὰ λέγῃς περισσώτερον παύτων, ἐσοπίασα, καὶ διὰ μετριοφροσύνην, καὶ ἁπεινότητά τὴν συνειδισμένωσιν νὰ λέγῃς ὑστρον, οὐκ ἐγὼ δὲ, ἀλλὰ ἡ χάρις τῆς Θεοῦ ἢ σὺν ἐμοί.

Διατὶ βέβαια πόσαις γνώσαις Γεσπορικαῖς, καὶ Ρητορικαῖς νὰ ἦδεν ἐχῃ τινὰς, νὰ διηθῇ νὰ ἔξιστορήσῃ, καὶ νὰ διηγηθῇ ἀκριβῶς ἐδὴ κόπης, ἐδὴ μόχθου, τὴν περίοδον, ὡς ὁδοπορίας ὅτι κάμνεις συνεχῶς διὰ τὴν τὴν Ἀγίαν Γῆν, ὅπως ἡ μία Πόλις σὲ προπέμπει, καὶ ἡ ἄλλη σὲ ὑποδέχεται, καὶ ἡ ἄλλη σὲ καρτερεῖ ὡσαύτως ἄλλον Χριστὸν Ἀπόστολον, ὅτι καὶ μότις ἔξ ἀκοῆς εἰς ὅλους γίνεσθαι ποθεινός, καὶ ἐράσμιος, καὶ ἄλλοι ποθεῖν νὰ ἀπολαύσῃ τὸν ἱερόν σου, καὶ σεβάσμιον χαρακτήρα. διὰ τῶ ὅποια ὅλα τῶσιν, καὶ νὰ καυχᾶσθαι ἐν Χριστῷ ἠμπορεῖς πάλιν ὡσαύτως αὐτὸν τὸν Παῦλον, καὶ νὰ λέγῃς, εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τῶ τῆς ἀσθενείας μου καυχῆσομαι. καὶ τίνα τῶσιν; ὁδοπορίαὶ πολλὰίς, κίνδυνοι ποταμῶν, κίνδυνοι

λησῶν, κίδουσι ἕξ ἰθῶν, κίνδουσι ἐν πόλει, ἐν ἐρημίᾳ, ἐν θαλάσῃ, ἐν ψαδὰ δάελφοις, καὶ τὸ μεγαλύτερον, δεισμά, καὶ φυλακαὶ, καὶ ἀπειλαὶ θανάτου, ἀπὸ τῶν ὁποῖα Θεὸς φυλάττοντός σε διὰ πολλῶν ἀφέλειαν ἐλαφτερώτης ἀναφανείς ὡς Μάρτυς αἰαίμακτος.

Ἐδιδόντος λοιπὸν εἶναι καὶ τὸτο, καὶ κατὰ πολλὰ ἀεμοδιόσις νὰ λίγης μὲ αὐτὸν πάλιν τὸν Παῦλον, ἢ ἐπισύσασίμεν ἢ κατ' ἡμέραν, ἢ μέγευμα τῆ ἀγίας, καὶ ζωδόχου Τάφου, καὶ τῆς ἀγίας αὐτῆς Γῆς, νὰ τῶν διαφυλάξις εἰς προσκύντησιν, καὶ ἀγιασμὸν πάντων τῆς ἀσθεῶν Χριστιανῶν, διὰ τὸ ὁποῖον ὁλωνῶν τῶν ἐνοιαῶν εἰς τῆ λόγους ἐπῆρες, καὶ τίς ἀσθενεῖ καὶ ἐκ ἀσθενεῖς; τίς σκανδαλίζεται καὶ ἐ πυρῆσαι; καὶ ἑλωτῶν τῆς Χριστιανῶν τῶν φροντίδα ἔχεις, διὰ τὸ ὁποῖον ὡσαύτ' ἀχρηπτος φυλάξ τῆς μαύρας τῆ Χρῆσῆ, σεκάμενος ἀνεμπιστέμος εἰς τὴν βακτηρίαν τῆ Σαυρῆ πάντοτε, δὲν δίδεις ὑπὸν τοῖς ὀφθαλμοῖσι, οὐδ' ἐ τοῖς βλεφαροῖσι νυσαγμὸν, εἰδὲ αἰάπασιν τοῖς κροτάφοις, ἕως ὅτε νὰ εὕρης τόπον τῶν Κυρεῖν, καὶ σκλήωμα τῶν Θεῶν Γακάβ, ὅπῃ δὲν εἶται ἄλλος ὁ τόπος τῆ Κυρεῖν, καὶ τὸ σκλήωμα τῆ Θεοῦ Γακάβ, παρα αἱ ψυχαὶ τῆς καθαρῶν αἰθρώπων, ἀπὸ τῶν ὁποῖα τῶ πρῶτῆ ἔχει ἢ καθαρῶτῆτος ψυχῆ.

Ἀλλὰ ὁμοιάζω ἐγὼ σήμερον ἐνὸς ὅπῃ τῶν ἡμέραν τὸ μεσημέρι αἰάπῃ ἕνα μικρὸν κηλὲ νὰ δείξῃ τὸν Ἡλίον εἰς τὸν Οὐρανὸν, πῶς φεγέβολα, καὶ φωτίζει ἔλον τὸν Κόσμον.

Διατὶ ποία Γῆ, ποία Πόλις, ποία Χώρα, ποῖος Λαὸς ὀρθόδοξος εἶναι ἐκείνης ὅπῃ δὲν ἐγνώρισῃ τῶν σῶν Μακαριότητῶν περπατητῶν, καὶ κατὰ λάμποντῶ ὁλων τῶν Γῶν ὡς ἄλλος λαμπρότατος Ἡλῖος, μὲ ταῖς πνευματικαῖς, καὶ νοηταῖς ἀκτίνας τῆς φωτεινῆς, καὶ ἀγλαομόρφους ψυχῆς;

Διατὶ καθὼς ὁ αἰσθητὸς ἔπος Ἡλῖος, μὲ τῶν θέρμελν τῆς ἀκτίνωντε ὁποῦ πέμπει πλοσιῶτῶ ἰδὼ κάτω εἰς τῶν Γῶν, κάμνει διπλᾶς ἐνεργείας, καὶ ὁπότε ἔαν μακρῶν ἀπὸ τῆ λόγους, σῦρνει ἀπὸ τῶν καθ' ἡμᾶς Γῶν αἰτμῆς ὑγρῆς, καὶ συνηφιάζοιτῶ ὅλον τὸν Οὐρανὸν, τὸν σκυθρωπὸν χειμῶνα ἐργάζεται, καὶ πάλιν ὅταν ὑψέμενος ἐρχεται πρὸς ἡμᾶς, μὲ τῶν ἰδιάντῃ θερμότητῶ σῦρνει ἀπάνω ἀπὸ τῶν ὄψιν τῆς Γῆς ὅλα τῶ βλασαῖοντῶ, φυτῶ λίγω, καὶ βοσῆνας, καὶ δίδοντῶ τῶν βλάσῃον. Ἐ κάμνει νὰ αἰθρηφορῆσι, καὶ πρὸς καρποδοσίαν νὰ ἐτοιμαζῶνται, τοιεποτρόπως καὶ ὁ νοητὸς Ἡλῖος τῆς καθαρῆς ψυχῆς λείποντῶ μακρῶ ἀπὸ τῆ λόγους, κατῆφῆσαι πολλῶν, καὶ ἄλλον χειμῶνα σκυθρωπὸν εἰς τῶ ἰδικάσματος ψυχῆς ἀφίνεις νὰ γίνεται, ἀλλὰ ὅταν πλησιάζῃ πρὸς τῆ λόγους σωματικῶς ἐπιδημῶν, κάμνει εἰς ἡμᾶς τὸ γλυκῦτατον ἔαρ, καὶ τὴν αἰοξίν, αἰξάνεις τῶ νοητῶ βλασημάτῶ τῆς ἡμετέρων ψυχῶν, καὶ πρὸς καρποφορίαν τῆς μυσηρίαν τῆ πνεύματος μᾶς παρὰ σκλαῖζεις.

Π Ι Ν Α Ξ

Τ Η Σ Π Α Ρ Ο Υ Σ Η Σ Β Ι Β Λ Ο Υ .

- Κεφ. 1. Ἰστορία, καὶ Περιγραφή γενικὴ τῆς Ἀγίας Γῆς, ἥτοι τῆς Παλαι-
σίτης. Σελίς 1
- Κεφ. 2. Περὶ τῶν διαφόρων ὀνομασιῶν τῆς Ἀγίας Γῆς. 2
- Κεφ. 3. Εἰς ποῖος πρώτον ἐδόθη ἡ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, καὶ ποῖος πρώτον τὴν
ἐκυείωσε νομίμως, καὶ δικαίως. 11
- Κεφ. 4. Περὶ τῶν Ὁρίων τῆς Γῆς τῆς Ἐπαγγελίας, ἐκ τῶν ὁποίων γίνεται
Φανερόν, ὅτι ἡ Γῆς αὐτῆς διεσκήναι εἰς τὸ μέσον τῆς Γῆς, καὶ
τὸ Προφητικόν, σωτηρίαν εἰργάσα ἐν μέσῳ τῆς Γῆς. 16
- Κεφ. 5. Περὶ τῶν διαφόρων Καταγραφῶν, καὶ Οἰκητόρων τῆς Ἀγίας Γῆς. 27
- Κεφ. 6. Περὶ τῆς ἀκρασίας, ἀφορείας, πολυφορείας, ἀδυνίας, καὶ τῶν πλή-
θους τῶν ἀνθρώπων τῆς Ἀγίας Γῆς. 34
- Κεφ. 7. Περὶ τῶν ἑξαρέτων Ὁρίων τῆς Παλαισίτης. 41
- Κεφ. 8. Περὶ τῶν Ποταμῶν τῆς Παλαισίτης. 45
- Κεφ. 9. Περὶ τῶν Λιμνῶν, τῶν καὶ Θαλασσῶν ὀνομαζομένων τῆς Ἀγίας
Γῆς. 47
- Κεφ. 10. Περὶ τῆς Ἀγίας Γερουσαλήμ, δηλαδὴ περὶ τῆς σημασίας τῶν ὀνόμα-
τος αὐτῆς, καὶ εἰς ποῖον κληρῶν, καὶ φυλῶν ἐδόθη. 51
- Κεφ. 11. Ποῖος πρώτος ἐδεμελίωσε ταύτην τὴν Πόλιν τὴν Ἀγίαν, καὶ ὅτι
ἐκδομήτω εἰς τέσσαρα ὄρη, καὶ ποῖα λέγεται παλαιὰ Γερουσα-
λήμ, καὶ ποῖα νέα. 57
- Κεφ. 12. Ὅτι ἡ Ἀγία Πόλις ἐσάθη περιβόητος πρὸ τῆς τῶν Κυρίων ἡμῶν ἐλπί-
σεως, καὶ δι' ἄλλα πολλὰ, ἑξαρέτως δὲ διὰ τὴν Οἰκοδομίαν τοῦ
Ναοῦ τῶν Σολομῶντος, καὶ σύντομος ἐν μέρει ἐκφρασις τῶν αὐτῶν. 64
- Κεφ. 13. Περὶ τοῦ θείου, καὶ προσκυνητοῦ Ναοῦ τῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἀναστά-
σεως. 67
- Κεφ. 14. Ὅτι ὁ ἐνδοξος, καὶ ἁγίος Ναὸς τῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἀναστάσεως ἦτον
προτυπόμενος καὶ ἐκ τῆς ἀκακίας, καὶ ἀδωότητος. 68
- Κεφ. 15. Ὅτι ὁ αὐτὸς ἐνδοξος, καὶ θείος Ναὸς προετυπώθη καὶ ἐν τῷ φυσικῷ
Νόμῳ. 72
- Κεφ. 16. Ὅτι ὁ αὐτὸς ἦν προτυπόμενος καὶ ἐν τῷ γραπτῷ Νόμῳ εἰς τὸν Ναὸν τῶν
Σολομῶντος, ἕτανος καὶ ἀσυγκρίτως προτιμότερος. 75
- Κεφ. 17. Ὅτι ὁ θείος θῶνος Ναὸς προεφητεύθη δι' αἰνιγματῶν καὶ παρὰ τῶν Προ-
φητῶν, καὶ ἐκ τῶν τῶν τρόπων. 77
- Κεφ. 18.

- Κεφ. 18. Παρά τίνων ἐπίσθη ἡ τῆς ἀρχῆς, ἢ ποσαχῶς ἐνομαζέται, καὶ ὑπὸ τίνων αἰακανίσθη ἕξερν ὁ Θεὸς οὗτος Ναὸς κατὰ διαφόρους καιροὺς. 82
- Γχορογραφία τοῦ Θεοῦ Ναοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου. 106
- Πίναξ τῆς Ἁγίας Πόλεως μετὰ τῶν περὶ αὐτῆς.
- Κεφ. 19. Ὅτι ἡ πρὸς τῆς Ἱερουσαλὴμ ἰδιωτεία, ἢ προσκύσεις τῶν Χριστιανῶν ἐς τὴν ἀρχαία. 107
- Κεφ. 20. Λύσις τῶν αὐτικειμένων λόγων, ἢ ἐπιχειρημάτων, δι' ἃ οἱ τῆς τιμῆς τῶν Ἁγίων Τόπων μαχόμενοι βλασφημῶσιν. 113
- Κεφ. 21. Τίς ἡ ἀφίλεια τῆς ἐν τῇ Ἱερουσαλὴμ Προσκυτήσεως, καὶ πόσῃ ἴσῃ. 122
- Ἐγκώμιον τῆς Ἁγίας Πόλεως μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ πατριαρχουσάντων, καὶ ἰδίως τοῦ Κυρ Παΐσις. 125

Τ Ε Λ Ο Σ.